

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

8 3433 06829768 2

Moran

ZLPR

.

.

.

.

.

.

SPICILEGIUM OSSORIENSE.

Moran
717

Spicilegium Ossoriense:

BEING A COLLECTION OF

ORIGINAL LETTERS AND PAPERS

ILLUSTRATIVE OF THE

HISTORY OF THE IRISH CHURCH

FROM THE REFORMATION

TO THE YEAR 1800.

BY

RIGHT REV. PATRICK FRANCIS MORAN, D.D.,

Bishop of Ossory.

SECOND SERIES.

DUBLIN:

M. H. GILL & SON, SACKVILLE-STREET.

1878.

- 26643 -

CONTENTS

OF THE SECOND SERIES.

	PAGE
I.—APOSTOLICAL BRIEF OF POPE URBAN THE EIGHTH TO THE ARCHBISHOPS, &c., AND THE FAITHFUL PEOPLE OF IRELAND, 1ST FEBRUARY, 1642,	1
II.—DECREES OF THE PROVINCIAL SYNOD OF THE PROVINCE OF ARMAGH, HELD AT KELLS, THE 22ND MARCH, 1642,	2
III.—DECREES OF THE GENERAL ASSEMBLY OF THE IRISH CATHOLICS, KILKENNY, THE 24TH OF OCTOBER, 1643,	9
IV.—DECLARATION OF THE BISHOPS ASSEMBLED IN WATERFORD, &c., REGARDING THE COUNCIL OF TRENT, 17TH DECEMBER, 1643,	16
V.—THE STANDARDS OF THE IRISH CONFEDERATE ARMY, 1643,	17
VI.—FIVE BRIEFS OF HIS HOLINESS URBAN VIII., 1ST MARCH, 1644:—	
1. <i>To all the faithful people of Ireland</i> ,	18
2. <i>To the Supreme Council</i> ,	20
3. <i>To the Archbishop of Tuam</i> ,	21
4. <i>To the Archbishop of Armagh</i> ,	22
5. <i>To the Archbishop of Dublin</i> ,	22
VII.—TWO BRIEFS OF POPE INNOCENT THE TENTH, 19TH MARCH, 1646:—	
1. <i>To the Earl of Clanrickard</i> ,	23
2. <i>To the Magistrates of Limerick</i> ,	24
VIII.—LETTER OF F. BARRON, O.S.F., TO WADDING, FROM PARIS, 11TH MAY, 1646,	24
IX.—LETTER OF THE BISHOPS AND OTHER PRELATES ASSEMBLED IN WATERFORD, 15TH AUGUST, 1646,	25
X.—DECREE OF THE NUNCIO AND CLERGY, AT KILKENNY, 26TH SEPTEMBER, 1646,	27

	PAGE
XI.—BRIEF OF POPE INNOCENT THE TENTH, TO THE BISHOPS AND OTHER MEMBERS OF THE SUPREME COUNCIL, 19TH OCTOBER, 1646,	29
XII.—LETTER OF F. RANCATI, ABBOT OF THE CISTERCIAN ORDER, TO OWEN ROE O'NEILL, FROM ROME, 10TH APRIL, 1647,	30
XIII.—PROTEST OF THE IRISH BISHOPS AGAINST THE CESSATION OF ARMS WITH INCHIQVIN, 27TH APRIL, 1648,	31
XIV.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND OTHERS TO THE POPE, FROM THE CAMP AT CAVAN, 18TH MAY, 1649,	32
XV.—FOUR LETTERS OF OWEN ROE O'NEILL:—	
1. <i>To Cardinal de la Cuenca</i> , 18th May, 1649,	33
2. <i>To Cardinal Pamphili</i> , 18th May, 1649,	34
3. <i>To Archbishop Rinuccini, Apostolic Nuncio, &c.</i> , 18th May, 1649,	35
4. <i>To the Dean of Fermo</i> , 18th May, 1649	36
XVI.—EPITAPH OF OWEN ROE O'NEILL,	37
XVII.—DECLARATION OF THE BISHOPS AND CLERGY ASSEMBLED AT CLONMACNOISE, 4TH DECEMBER, 1649,	38
XVIII.—DECLARATION OF THE BISHOPS, &c., CLONMACNOISE, 13TH DECEMBER, 1649,	39
XIX.—DECREES OF THE BISHOPS ASSEMBLED AT CLONMAC- NOISE, 13TH DECEMBER, 1649,	41
XX.—AN ACCOUNT OF THE JESUIT MISSIONS IN IRELAND, FROM 1641 TO 1650,	43
XXI.—LETTER OF LORD CLARENDON, FROM MADRID, 18TH FEBRUARY, 1650,	78
XXII.—LETTER OF THE LORD TREASURER COTTINGTON, TO F. ROWE, O.D.C., FROM MADRID, 14TH FEBRUARY, 1650,	80
XXIII.—STATEMENT PRESENTED TO THE BISHOPS ASSEMBLED IN LIMERICK, BY THE CITIZENS OF LIMERICK, AUGUST, 1650,	82
XXIV.—LETTER OF THE DUKE OF LORRAINE TO HIS HOLINESS, 11TH FEBRUARY, 1651,	84

	PAGE
XXV.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN AND OTHER PRELATES TO ARCHBISHOP RINUOCINI, FROM GAL- WAY, 12TH FEBRUARY, 1651,	85
XXVI.—LETTER OF THE BISHOP OF FERNS TO PROPAGANDA, FROM PARIS, 21ST APRIL, 1651,	92
XXVII.—DECREES OF THE BISHOPS AND CLERGY OF THE PRO- VINCE OF ARMAGH, ASSEMBLED AT CLOCHUACTION, 29TH JULY, 1651,	93
XXVIII.—THE STATE OF IRELAND IN 1651, BY THE BISHOP OF FERNS, 18TH NOVEMBER, 1651,	97
XXIX.—ORDER OF THE COMMISSIONERS OF THE PARLIAMENT, GALWAY, 7TH MAY, 1652,	106
XXX.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND OTHERS TO THE POPE, FROM INISBOFIN, 24TH AUGUST, 1652,	107
XXXI.—AN ACCOUNT OF THE MARTYRDOM OF THE DOMINICAN FATHERS BERNARD AND LAWRENCE O'FERALL IN 1652,	108
XXXII.—DECREE OF THE COMMISSIONERS OF THE PARLIAMENT, DUBLIN, 6TH JANUARY, 1653,	109
XXXIII.—LETTER OF THE BISHOP OF FERNS TO HIS HOLINESS IN MAY, 1653,	111
XXXIV.—HOW THE CATHOLIC PRIESTHOOD MAY BE PRESERVED IN IRELAND. BY THE BISHOP OF FERNS, MAY, 1653,	112
XXXV.—“ <i>Apologia</i> ” PRESENTED TO THE S. CONGREGATION OF PROPAGANDA BY THE BISHOP OF FERNS, IN MAY, 1653,	115
XXXVI.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL, FROM COM- POSTELLA, 30TH NOVEMBER, 1653, TO THE BISHOP OF CLONMACNOISE IN ROME,	129
XXXVII.—STATE OF IRELAND IN 1654,	130
XXXVIII.—LETTER OF REV. OLIVER PLUNKET TO THE GENERAL OF THE JESUITS, ROME, 14TH JUNE, 1654,	133
XXXIX.—LETTER OF REV. PETER TALBOT, S.J., TO THE BISHOP OF CLONMACNOISE IN ROME, 3RD JULY, 1654,	133

	PAGE
XL.—TRACT ON THE LIFE AND DEATH OF THE MOST REV. DR. WALSH, ARCHBISHOP OF CASHEL, BY F. ST. LEGER, S.J.,	136
XLI.—LETTER OF A CAPUCHIN FROM GALWAY, THE 18TH JULY, 1655,	148
XLII.—COMMENDATORY LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM AND OTHER IRISH BISHOPS FROM NANTES, 12TH SEPTEMBER, 1655,	150
XLIII.—LETTER OF THE BISHOP OF RAPHOE AND OTHER IRISH BISHOPS, WITH BRIEF OF POPE ALEXANDER VII. GRANTING POWER TO ABSOLVE FROM CENSURES, &c., 5TH JANUARY, 1656,	150
XLIV.—LETTER OF THE BISHOP OF LEIGHLIN FROM POR- TIVIEDA, 12TH NOVEMBER, 1656,	156
XLV.—EXTRACTS FROM THE ORMONDE CORRESPONDENCE,	157
XLVI.—LETTER OF F. PETER F. SCARAMPO TO THE REV. OLIVER PLUNKET, ROME, 1656,	170
XLVII.—LETTER OF THE S. CONGREGATION OF THE COUNCIL OF TRENT, TO THE BISHOP OF LEIGHLIN, 29TH SEPTEMBER, 1657,	172
XLVIII.—"RELATIO MISSIONIS HIBERNICAE," IN 1658, BY F. O'FERALL, COMMISSARY-GENERAL OF THE IRISH CAPUCHINS,	173
XLIX.—LETTER OF THE BISHOP OF KILLALA, 24TH MAY, 1658,	175
L.—SUFFERINGS OF IRELAND UNDER THE PURITANS, FROM 1652 TO 1660, BY THE REV. JOHN LYNCH, ARCH- DEACON OF TUAM,	175
LI.—FOURTEEN LETTERS FROM THE CARTE PAPERS,	178
LII.—LETTER FROM LONDON, 7TH SEPTEMBER, 1660,	194
LIII.—DECREES OF THE PROVINCIAL SYNOD OF ARMAGH, 8TH OCTOBER, 1660,	196
LIV.—LETTER OF THE BISHOPS AND CLERGY OF THE PROVINCE OF ARMAGH IN DEFENCE OF THE PRIMATE, 18TH DECEMBER, 1660,	201
LV.—REPORT ON THE STATE OF IRELAND, BY A DISCALGED CARMELITE, IN 1662,	204
LVI.—LETTER OF THE CLERGY OF THE PROVINCE OF ARMAGH, ASSEMBLED IN SYNOD, 8TH OCTOBER, 1670,	211

	PAGE
LVII.—DECREE OF DR. OLIVER PLUNKET, ARCHBISHOP OF ARMAGH, IN FAVOUR OF THE DOMINICANS, 11TH OCTOBER, 1671,	212
LVIII.—LETTER OF LUKE PLUNKET, VICAR-GENERAL OF RAPHOE, 1ST NOVEMBER, 1671,	213
LIX.—LETTER OF APPOINTMENT TO THE PARISH OF MOVILLE, BY LUKE PLUNKET, VICAR-GENERAL OF DERRY, 11TH JANUARY, 1674,	215
LX.—LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER, 22ND MAY, 1674,	216
LXI.—A LIST OF THE IRISH DOMINICANS WHO STUDIED IN HOLY CROSS COLLEGE, LOUVAIN, 6TH JULY, 1675,	217
LXII.—DECLARATION OF IRISH PRIESTS IN PARIS AGAINST JANSENISM, 26TH AUGUST, 1676,	219
LXIII.—FIVE LETTERS FROM THE CARTE PAPERS,	222
LXIV.—DIOCESAN DECREES OF THE UNITED DIOCESES OF WATERFORD AND LISMORE, IN 1676 AND 1677,	226
LXV.—LETTER OF THE VICAR-APOSTOLIC OF ARDAGH, 20TH FEBRUARY, 1677,	246
LXVI.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM, FROM MADRID, 2ND SEPTEMBER, 1677,	248
LXVII.—LETTER OF THE PRELATES OF ARMAGH, ASSEMBLED IN PROVINCIAL COUNCIL AT ARDPATRICK, 27TH AUGUST, 1678,	251
LXVIII.—AN ACCOUNT OF THE DIOCESE OF OSSORY, BY THE BISHOP OF OSSORY, 10TH JULY, 1678,	253
LXIX.—LETTER OF DR. HEDERMAN, VICAR-GENERAL OF LIMERICK, FROM PARIS, 31ST OCTOBER, 1679,	254
LXX.—LETTER OF THE BISHOP OF KILDARE TO FR. FORSTALL, O.S.F., 5TH JUNE, 1680,	256
LXXI.—LETTER OF THE BISHOP OF KILLALOE, FROM FRANCE, TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA, GIVING AN ACCOUNT OF THE IRISH CHURCH, 13TH JUNE, 1681,	258
LXXII.—LETTER OF DR. WADDING, BISHOP-ELECT OF FERNS, FROM WEXFORD, 4TH MAY, 1683,	263
LXXIII.—TWO LETTERS OF LORD MOUNTJOY, IN 1683,	265

	PAGE
LXXIV.—TWO LETTERS OF DR. JAMES LYNCH, ARCHBISHOP OF TUAM, 1ST JUNE, 1684,	267
LXXV.—ADDRESS FROM THE ROMAN CATHOLIC BISHOPS OF IRELAND TO THE KING, 24TH JULY, 1685,	270
LXXVI.—THREE LETTERS OF DR. PATRICK RUSSELL, ARCHBISHOP OF DUBLIN, AUGUST, 1685,	271
LXXVII.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND THE BISHOP OF CLOGHER, FROM LONDON, TO HIS HOLINESS, FROM LONDON, 7TH DECEMBER, 1685,	273
LXXVIII.—LETTER OF REV. CHARLES DEMPSEY, FROM LISLE, TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, 1685,	274
LXXIX.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND BISHOP OF CLOGHER, FROM LONDON, TO THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS, 19TH MARCH, 1686,	278
LXXX.—LETTER OF KING JAMES THE SECOND TO THE IRISH BISHOPS, 20TH MARCH, 1686,	279
LXXXI.—LETTER OF LORD SUNDERLAND TO THE ARCHBISHOP OF ARMAGH, 27TH MARCH, 1686,	279
LXXXII.—LETTER OF DR. RUSSELL, ARCHBISHOP OF DUBLIN, TO THE CARDINAL PREFECT OF PROPAGANDA, 19TH AUGUST, 1686,	280
LXXXIII.—LETTER OF THE ABBOT OF DUISKE, CO. KILKENNY, TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA, 27TH AUGUST, 1686,	281
LXXXIV.—AN ACCOUNT OF THE SUMS DISTRIBUTED TO IRISH AND ENGLISH ECCLESIASTICS AND NUNS BY THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS, 17TH MAY, 1686,	282
LXXXV.—DEDICATION OF THESES TO THE ARCHBISHOP OF CASHEL AND THE BISHOP OF OSSORY, AUGUST, 1687,	289
LXXXVI.—STATUTES OF THE DIOCESE OF DUBLIN RELATING TO THE RELIGIOUS ORDERS, 17TH AUGUST, 1687,	290
LXXXVII.—LETTER OF POPE INNOCENT XI. TO THE KING, 28TH OCTOBER, 1688,	292
LXXXVIII.—LETTER OF JAMES THE SECOND TO THE POPE, FROM ST. GERMAIN, 2ND FEBRUARY, 1689,	293
LXXXIX.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN TO MONSIGNOR CYBO, SECRETARY OF PROPAGANDA, 3RD FEBRUARY, 1689,	295

	PAGE
XC.—LETTER OF JAMES THE SECOND TO THE POPE, 16TH MARCH, 1689,	296
XCI.—THREE EXTRACTS FROM LETTERS WRITTEN IN 1690 AND 1691,	297
XCII.—LETTER OF DR. BRENNAN, ARCHBISHOP OF CASHEL, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA, 2ND FEBRUARY, 1691,	299
XCIII.—LETTER OF JAMES RELLY, FROM POICTIERS, 3RD JANUARY, 1692, TO F. THOMAS EUSTACE IN ROME,	301
XCIV.—LETTER OF THE EMPEROR LEOPOLD THE FIRST TO KING WILLIAM THE THIRD OF ENGLAND, 30TH JANUARY, 1692,	302
XCV.—LETTER OF J. WESLEY, FROM POICTIERS, 4TH FEBRUARY, 1692, TO F. THOMAS EUSTACE, IN ROME,	303
XCVI.—LETTER OF IRISH BISHOPS FROM ST. GERMAIN, TO THE POPE, 18TH FEBRUARY, 1692,	304
XCVII.—LETTER OF POPE INNOCENT XII. TO JAMES THE SECOND, 23RD MAY, 1692,	307
XCVIII.—LETTER OF F. EMMANUEL DA SILVA FROM LISBON, 7TH OCTOBER, 1692, TO F. THOMAS EUSTACE, ROME,	308
XCIX.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA, FROM PARIS, 28TH OCTOBER, 1692,	309
C.—LETTER OF IRISH BISHOPS FROM PARIS, 8TH DECEMBER, 1692, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA,	311
CI.—LETTER OF JAMES RELLY, FROM POICTIERS, 22ND FEBRUARY, 1693, TO F. THOMAS EUSTACE, ROME,	312
CII.—LETTER OF F. ININGER, FROM INGOLSTADT, 16TH FEBRUARY, 1695, TO F. THOMAS EUSTACE IN ROME,	314
CIH.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO HIS HOLINESS, FROM LOUVAIN, 7TH AUGUST, 1695,	315
CIV.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO CARDINAL SPADA, FROM LOUVAIN, 14TH OCTOBER, 1695,	318
CV.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO THE POPE, FROM LOUVAIN, 17TH OCTOBER, 1695,	319

	PAGE
CVI.—LETTER OF M. DE BLATHWATT, SECRETARY OF STATE OF THE PRINCE OF ORANGE, TO THE COUNT AUERSPERG, 16TH SEPTEMBER, 1697, . . .	322
CVII.—LETTER OF AN IRISH PRIEST IN BRUSSELS, IN REPLY TO THE STATEMENT OF M. DE BLATHWATT, 21ST SEPTEMBER, 1697,	322
CVIII.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO THE CARDINAL PREFECT OF PROPAGANDA, FROM BRUSSELS, 24TH MAY, 1697,	324
CIX.—LETTER OF THE SECRETARY OF JAMES THE SECOND TO THE PAPAL NUNCIO IN PARIS, 10TH NOVEMBER, 1697,	326
CX.—LETTER OF COUNT AUERSPERG TO THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS, 20TH SEPTEMBER, 1697,	327
CXI.—PROFESSION OF FAITH OF DR. EDWARD COMERFORD, ARCHBISHOP OF CASHEL, 28TH JUNE, 1697, . .	329
CXII.—BRIEF OF HIS HOLINESS POPE INNOCENT XII. TO THE BISHOPS, CLERGY AND FAITHFUL OF IRELAND, 10TH JUNE, 1698,	332
CXIII.—LETTERS OF THE NUNCIO IN PARIS TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE IN 1698 AND 1699, . .	334
CXIV.—LETTER OF SOME SUPERIORS OF RELIGIOUS ORDERS IN IRELAND TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM PARIS, 20TH JULY, 1698,	341
CXV.—LETTER OF IRISH BISHOPS TO THE POPE, FROM PARIS, 21ST JULY, 1698,	342
CXVI.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO HIS HOLINESS, 1698,	345
CXVII.—RETURNS OF CHARITABLE GRANTS MADE TO THE IRISH EXILES AND OTHERS, BY ORDER OF THE HOLY SEE, IN 1698 AND 1699,	347
CXVIII.—LETTER OF THE SECRETARY OF JAMES THE SECOND TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, 31ST AUGUST, 1698,	352
CXIX.—BRIEF OF POPE INNOCENT XII. IN FAVOUR OF THE IRISH CATHOLICS, 20TH FEBRUARY, 1699, . . .	353
CXX.—ALLOCATION OF HIS HOLINESS IN CONSISTORY, THE 1ST JUNE, 1699,	356

	PAGE
CXXI.—ENCYCLICAL LETTER OF POPE INNOCENT XII. ON THE SUFFERINGS OF THE CATHOLICS IN GREAT BRITAIN AND IRELAND, 6TH JUNE, 1699,	357
CXXII.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO THE CARDINAL PREFECT OF PROPAGANDA, 7TH JULY, 1699,	359
CXXIII.—LETTER OF POPE INNOCENT XII. TO JAMES THE SECOND, 16TH MARCH, 1700.	361
CXXIV.—LETTER OF SAME TO THE VICAR-APOSTOLIC OF LON- DON, 8TH JUNE, 1700,	362
CXXV.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO THE POPE, 4TH DECEMBER, 1700,	363
CXXVI.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO POPE CLEMENT XI., 9TH JANUARY, 1701,	365
CXXVII.—LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN, FROM BRUSSELS, 17TH NOVEMBER, 1701,	366
CXXVIII.—LETTER OF THE KING'S CONFESSOR TO THE NUNCIO IN PARIS, FROM ST. GERMAIN, 17TH DECEMBER, 1701,	367
CXXIX.—LETTER OF THE NUNCIO IN PARIS TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, WITH ENCLOSED PETITION IN FAVOUR OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL, 6TH FEBRUARY, 1702,	368
CXXX.—LETTER OF DR. SLEYNE, BISHOP OF CORK, TO CAR- DINAL DE GIANSONE, FROM LISBON, 27TH MARCH, 1703,	369
CXXXI.—LETTER OF THE NUNCIO IN PARIS, WITH ENCLOSED PETITION OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN, 20TH AUGUST, 1703,	372
CXXXII.—LETTER OF DR. AMBROSE O'MADDEN, BISHOP-ELECT OF KILMAODUAGH, TO THE POPE, 24TH DECEMBER, 1703,	373
CXXXIII.—LETTER OF DR. AMBROSE O'MADDEN TO THE SECRE- TARY OF PROPAGANDA, 24TH DECEMBER, 1703,	375
CXXXIV.—LETTER OF THE IRISH CLERGY IN FRANCE TO THE POPE, 15TH JULY, 1704,	377
CXXXV.—STATEMENT OF THE NUMBER OF PARISH PRIESTS IN IRELAND IN 1704,	380

	PAGE
CXXXVI.—PETITION OF LORD IVEAGH AND OTHERS, THAT REV. EDMOND RYAN BE APPOINTED VICAR-APOSTOLIC OF EMLY, FROM ST. GERMAIN, 14TH AUGUST, 1705,	382
CXXXVII.—LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO THE POPE FROM THURLES, 4TH DECEMBER, 1705,	383
CXXXVIII.—TESTIMONIAL LETTERS OF THE DEAN AND CHAPTER OF ST. PETER'S AT CASLET IN FLANDERS, IN FAVOUR OF DR. HUGH McMAHON, 28RD APRIL, 1706,	385
CXXXIX.—LETTER FROM DUBLIN, 27TH AUGUST, 1707,	386
CXL.—LETTER OF THE PORTUGUESE ENVOY IN LONDON TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, 29TH OCTOBER, 1707,	387
CXLI.—LETTER OF DR. EDMUND BYRNE, ARCHBISHOP OF DUBLIN, TO THE POPE, DECEMBER, 1707,	388
CXLII.—LETTER OF THE PORTUGUESE ENVOY IN LONDON TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, 19TH DECEMBER, 1707,	389
CXLIII.—LETTER OF DR. MACMAHON, BISHOP OF CLOGHER, TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, IN 1707,	392
CXLIV.—LIST OF IRISH BISHOPS IN 1707,	395
CXLV.—LETTER TO THE POPE REGARDING THE IRISH CATHOLICS IN 1708,	395
CXLVI.—EXTRACTS FROM IRISH LETTERS FORWARDED TO THE HOLY SEE BY THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS IN 1709,	398
CXLVII.—LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, 4TH MARCH, 1709,	399
CXLVIII.—BRIEF OF POPE CLEMENT XI. TO THE KING OF HUNGARY, 24TH APRIL, 1709,	401
CXLIX.—LETTER OF THE VICAR-APOSTOLIC OF ARDAGH TO THE INTERNUNCIO, FROM DUBLIN, 31ST MAY, 1709,	402
CL.—LETTER OF THE COMTE DE GALLAS, IMPERIAL AMBASSADOR IN LONDON, TO THE SECRETARIES OF STATE, 27TH JULY, 1709, WITH THEIR REPLY,	403
CLI.—TWO LETTERS OF JACOBO GIRALDI TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM LONDON, IN 1709,	404

	PAGE
CLII.—LETTER OF THE MINISTER OF THE GRAND DUKE OF TUSCANY TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, 27TH SEPTEMBER, 1709,	406
CLIII.—MEMORIAL OF F. BONAVENTURA DE BURGO, IN THE NAME OF THE IRISH CATHOLICS, TO THE EMPEROR, VIENNA, 2ND NOVEMBER, 1709,	407
CLIV.—LETTER OF THE EMPEROR TO THE COMTE DE GALLAS, AMBASSADOR IN LONDON, 23RD NOVEMBER, 1709,	410
CLV.—LETTER OF THE REPUBLIC OF GENOA TO THE POPE, 3RD JANUARY, 1710,	412
CLVI.—NEWS FROM IRELAND, FORWARDED TO ROME FROM LOUVAIN, 4TH JANUARY, 1710,	412
CLVII.—LETTER OF THE KING OF POLAND TO QUEEN ANNE, IN FAVOUR OF THE IRISH CATHOLICS, 23RD OF JANUARY, 1710,	413
CLVIII.—AN ACCOUNT OF CERTAIN SUMS FORWARDED TO PARIS IN AID OF THE IRISH CATHOLICS, IN 1710,	414
CLIX.—LETTER OF F. BONAVENTURE DE BURGO TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM PRAGUE, 5TH FEBRUARY, 1710,	416
CLX.—LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER TO THE INTER- NUNCIO IN BRUSSELS, 28TH MARCH, 1710,	418
CLXI.—LETTER OF FR. ANTHONY FRENCH, FROM GALWAY, 29TH MARCH, 1710,	419
CLXII.—LETTER OF THE COMTE MAFFEI TO THE INTERNUNCIO, FROM LONDON, 25TH MAY, 1710,	421
CLXIII.—LETTER FROM LONDON, 28TH JULY, 1710,	422
CLXIV.—STATEMENT OF THE GRIEVANCES OF THE CATHOLICS OF IRELAND, PRESENTED TO THE PLENIPOTENTIARIES OF THE CATHOLIC PRINCES IN 1710,	423
CLXV.—LETTER OF DR. McMAHON, BISHOP OF CLOGHER AND ADMINISTRATOR OF KILMORE, FROM CASLET IN FLANDERS, TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA, 10TH MAY, 1714,	469
CLXVI.—AN ACCOUNT OF THE DIOCESES IN THE PROVINCE OF ULSTER, PRESENTED BY THE BISHOP OF CLOGHER TO THE S. CONGREGATION OF PROPAGANDA, 1714,	470

SPICILEGIUM OSSORIENSE.

I.

BRIEF OF POPE URBAN THE EIGHTH TO THE ARCHBISHOPS, BISHOPS,
CLERGY, NOBILITY, AND PEOPLE OF IRELAND, 1st FEBRUARY, 1642.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

UNIVERSIS CATHOLICIS ARCHIEPISCOPIS, EPISCOPIS, CLERO, NOBILIBUS
ET POPULO PER REGNUM HIBERNIAE CONSTITUTIS.

URBANUS VIII.

DILECTI FILII, SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Quae de praesenti istius Regni statu nunciantur, animum nostrum pro singulari quo nationem vestram complectimur affectu, vehementer anxium habuerunt; licet enim a Nobis longissimo intervallo disjuncti sitis, Nos tamen in sinu gerimus Apostolicae charitatis, neque possunt quolibet filiorum discrimine paterna nostra viscera non magnopere commoveri. In tanta vero sollicitudine non parum Nos solatur, quod dum virtutem vestram pluribus antehac probatam documentis perpendimus, certam in spem erigimur fore ut quovis in tempore solita vestra animi celsitudo luculenter eniteat et non modo sartam tectam Catholicam Religionem servetis, sed aliis exemplo sitis, quo mentis alacritate ac studio mortalia aeternis, caduca coelestibus, terrena cuncta animarum saluti sint posthabenda. Omne gaudium existimate, Venerabiles Fratres et dilecti Filii, cum in tentationes varias incideritis cum minime vos lateat ab iis praesertim quos hujus saeculi malis scrutator Christus expendit, uberem ex conflictationum seminibus sperandum esse felicitatis proventum. Potentissimam autem Dei opem ac patrocinium promereri facile vobis erit si Catholicae Fidei

incolumitatem caeteris omnibus rationibus antepontis, nec aliquid transigi patiamini quod illi detrimentum aut imminutionem afferre possit. Hoc ab explorata vestra constantia omnes Catholicae nationes expectant, hoc Ecclesia sibi pollicetur, hoc pastoralis nostra sollicitudo et paterna benevolentia ab amantissimis filiis jure optimo exigit. Nec sane religiosae ad quam vos hortamur constantiae exempla vobis longe petenda sunt. Cogitate quos habuistis virtutum Magistros, considerate insignes fidei Athletas qui praecesserunt, interrogate Majores vestros et dicent vobis qua diligentia et ardore in quolibet discrimine ea tantum consilia ineunda sint quae verae fidei propugnaculum, atque Ecclesiasticorum praesidium habere possunt. Praeclarissimum illud reipsa confirmare satagite vestrae nationis elogium quae Insula Sanctorum non raro meruit appellari, et quos celebrare gloriamini, eos imitari non pigeat. Nos profecto quidquid ab eximia in Deum pietate, quidquid a singulari in Ecclesiam observantia proficisci par est, a vobis expectamus, quibus Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur, precantes divinam clementiam ut piis vestris conatibus ac laboribus obsecundantem sese praebere non dedignetur.

Datum Romae apud S. Petrum, die 1. Februarii, 1642, Pontificatus Nostri anno decimonono.

II.

DECREES OF THE PROVINCIAL SYNOD OF THE PROVINCE OF ARMAGH,
HELD AT KELLS, THE 22ND MARCH, 1642.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

In Nomine Domini, Amen.—Incipiunt proposita, acta et decisa in Concilio Provinciali congregato Kellis per Illustrissimum Dom^m Hugonem Archiepiscopum Ardmachanum totius Iberniae Primatem in eodem Concilio Presidentem: Missa prius celebrata, Reverendissimis Episcopis, reliquisque Provinciae Prælatiis et aliis, quorum interesse Concilio videbatur, vocatis et per se, vel suos Procuratores, comparentibus, et concione habita;

In primis, de bellorum turbine, populi jactura, nobilitatis periculis, ac Reipublicæ damnis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, multa ventilata sunt, et quidem specialiter quid Prælati et Pastores, quibus hujusmodi populi commissi sunt, qui pro Ovibus sibi commissis, justisque de causis periclitantibus, debent animas suas ponere faciendum sit in tantis tumultibus, fuit consultatum et conclusum ante omnia ad Deum Opt^m Max. omnium Consolatorem recurrendum jejuniis, oratione, eleemosynis, peccatorum pœnitentia et satisfactione, et deinde factæ sunt sequentes Propositiones :

PROPOSITIO 1^a.

Indictum est jejunium per universam Provinciam supradictam trium dierum feriæ quartæ, sextæ et Sabbathi unius septimanæ eligendæ prima opportunitate per singulos Ordinarios, cujus prima die, seu Dominica, declarabunt singuli Parochi inter Missarum solemnias illis tribus diebus jejunandum : et ulterius Feria IV anno integro initiando a die declarationis prædictæ, et Dominica immediate sequente jejunium illorum trium dierum, præmissa Confessione, communicent omnes, vel diebus sequentibus, si illa non valebunt. Sacerdotes vero inter Missarum solemnias legant singulis diebus festivis ad unum annum Litanias Sanctorum cum annexis precibus, et Laici Rosarium.

PROPOSITIO 2^a.

Homicidæ, mutilatores, graves percussores, fures, injusti spoliatores, raptores, et extortores bonorum quorumcumque, eorumque fautores, receptores, et quoquo modo assistentes, excommunicati sint et excommunicatos esse declaramus, æque ac si nominatim singuli denunciarentur : circa satisfactionem vero similium criminum hactenus commissorum imponendam (si non sint per Canones, vel Statuta Provincialia censurati ipso facto) discretioni Ordinariorum et Confessariorum relinquimus.

PROPOSITIO 3^a.

Notum est in variis Provinciæ Comitatibus terras invadi tam ecclesiasticas, quam sæculares, et intrusione injustissima exspoliari, expulsis, prohibitis, et contemptis possessoribus aliis Ibernis, per impios multos prætextu alicujus antiqui tituli contra jus et Regium et Pontificium, et contra communem conscientiam et æquitatem cum singulari damno multorum legitimorum possessorum et periculo tam

Religionis extinguendæ, quam reipublicæ evertendæ in toto Regno. Nos vero in quantum in nobis est volentes ire obviam hujusmodi impiis, et iniquis, et conscientiæ et Religionis omnis oblitis, statui-mus et decrevimus omnes et singulos ejusmodi invasores, usurpatores et intrusores, qui ab initio belli præsentis, ullius Ibernici sive Catholici, sive *Protestantis* possessionem invaserunt et detinent aut in posterum invadent excommunicandos esse prout præsentis Decreti tenore excommunicamus, imo et omnes et singulos qui terras et possessiones ullas detinere ausi fuerint contra publicam auctoritatem, sicut et eorum fautores atque assistentes, et specialiter hac censura innodatos declaramus omnes et singulos, qui directe vel indirecte prohibent dari census, seu redditus possessoribus iis qui possederant ad inchoatio-nem usque prædicti belli, et qui sine facultate possessorum talium colligunt et extorquent redditus et æquivalentia sub prætextu dandi militibus inquilinis, aut alias, a *Tenentibus*, subditis eorum possessorum.

PROPOSITIO 4^a.

Nobilitas Iberniciæ mota iniquitate et præsumptione ministrorum et officialium Anglorum, et præcipue Puritanorum tam Angliæ quam Iberniciæ (qui semper, et specialiter hisce postremis annis studentes ruinae Catholicorum, servituti Ibernorum, et serenissimi nostri Regis prærogativarum abolitioni, varias vias inierunt conventiculis, peti-tionibus contra Catholicos exhibitis, decretis parlamentariis in præ-judicium Catholicorum procuratis, insultando Suae Majestati in Parlamentis, contraeundo ejus mandatis, immunes reddendo contra ejus voluntatem et condemnando quos velint) bellum nuper indictum continuat non minus pie, quam periculose. Interim nonnulli etiam Catholici et natione Ibernici, repugnant, et assistunt contra tam Deum et Patriam quam conscientiam et Suae Majestatis honorem et com-modum, impiis tyrannis, deceptoribus, et Reipublicæ perversoribus, Puritanis, ignari fore ut ejusmodi sua gesta redundent in sua capita. Siquidem si vincant Puritani, nullo in loco aut honore ipsos sustine-bunt, ut clare intelligi potest ex more eorum procedendi cum omnibus Ibernis qui ipsis inservierunt hactenus, aut inserviunt, ac ex dictis, factis, et odio quasi innato quo afficiuntur erga quoscumque Ibernos, vel natos in Iberniciâ. Nos vero momentis, impietate ac miseria nos-tratum, qui, Puritanis assistunt, moti et adducti, sentimus omnes et singulos qui Puritanis assistunt, eorumque impiis et tyrannicis cona-tibus pro Patria, pro Religione, pro Deo et Rege non resistunt excom-

municandos esse, et pro excommunicatis habendos, atque communione Sanctorum, Ecclesiastica sepultura, et fidelium orationum fructu privatos declarandos, sacerdotes quoscumque qui coram ejusmodi nostratibus celebrent, excommunicandos, irregulares declarandos, et omni dignitate obtenta privandos et obtinendae spe cecidisse, secundum Canones denunciandos : et quidem nos subditos nostros taliter Puritanis consilio, ope, opera et administrando arma, frumenta et vidualia, vel quovis alio modo assistentes, vel adhaerentes, imo et suum auxilium a nostris contra Puritanos bellum gerentibus subtrahentes excommunicatos esse definimus et declaramus aequae atque illi qui in Bulla Coenae Domini. Sacerdotes nostros qui coram illis celebrare solent, admonemus primo, secundo, et tertio ut neque coram ejusmodi personis, Puritanorum vel Haereticorum coadjutoribus, vel fautoribus celebrent, aut cum ipsis ullo modo communicare audeant sub poena excommunicationis latae sententiae : pro robore unionis Catholicorum, praesentis belli et Religionis sustentatione debita, desertores seu redeuntes ad haereticos et eorum favorem aucupantes simili censura excommunicationis innodatos censemus et ex iis qui nostrorum territoriorum sunt incolae innodamus, et innodatos esse ipso facto volumus et declaramus.

PROPOSITIO 5^a.

Vulgo scitur, et nimium certum est, omnia bona dilapidari subditorum incolarum, totius patriae, tam Ecclesiasticorum, quam Saecularium sine respectu personarum, desolari viduas, depauperari divites, violari pauperes, proscribi colonos, cessare et impediri penitus aratra, pluribus in locis, plus nunc quam unquam, despici clerum, in nullis (quod scimus) territoriis observari debitam ordinationem vel subordinationem, quemlibet militem se exhibere ad decoquendum et extorquendum, paucos ad inserviendum, tot legiones, tot cohortes esse et duces, quot aut chimaericum dictamen, aut ambitio, aut levitas cujusque persuadet, cohortes domi manere, genio indulgere, Patriam exhaurire, prout volunt, secundum vilitatem animi Ducum : denique infinitis et horrendis aliis incommodis Patriam affligi et consumi defectu animadversionis et correctionis, ac malorum fonte, dilatione erectionis *Concilii*. Adagium est : 'Parvi sunt foris arma, nisi sit consilium domi.' Deus immortalis ! Nunc aut nunquam sapiendum est, Dei et naturae offensis tendentibus ad destructionem Religionis et gentis universae, obviam eatur severis remediis, aut omnia peribunt. Erigatur statim Concilium ex Personis simul ecclesiasticis et

saecularibus sufficientibus: juret nobilitas saecularis et clerus se observaturos debitam correspondentiam: conjuret in correctionem severam offensarum, exhibendo obedientiam Concilio et legibus et statutis factis et faciendis.

PROPOSITIO 6^a.

Si unquam opus fuit Regno aut genti concordantia membrorum et consensu atque assistentia unanimi, jam Regno et genti nostrae opus est. Interim nonnulli nostratium nimium sapientes discordant, et specialiter talis habetur Thomas, Midensis Episcopus, imo verius non obscure se talem exhibet. Consilio siquidem et auctoritate sua praecipuos quosdam nobiles suae Dioecesis a liga Catholicorum Regni detinuisse incusatur, quorum exemplo nonnulli alii vicini aut terrentur aut segniores redduntur. Palam (ut fertur) dicit hoc bellum sine fundamento esse et injustum: etiamnum idem Episcopus ab hoc nostro conventu sufficienter citatus sese absentavit contumaciter, nullum aut nuntium, aut Procuratorem mittendo, nulla excusatione missa: nullos in dignitate constitutos suae Dioecesis admonuit, ut debuit, qui in Concilio comparerent. Hisce, et ad hoc pertinentibus moti, admonemus praefatum Dominum Thomam, Midensem Episcopum, 1°, 2°, 3°, atque peremptorie, et inquirimus ut desistat et revocet clare et plene quicquid contra praesens bellum et pios nobilium ejus conatus dedit consilii, protulit verbum, aut alias praestitit: et id Nobis constare faciat subscribendo actis praesentis Concilii, et submittendo se ob absentiam suam, de qua supra, ante tres septimanas a data praesentium, sub poena incurrendi suspicionem haeresis, et sui apud Sedem Apostolicam delationis, prout suspecti haberi debent, secundum canones, haeticorum fautores, et ejusmodi Episcopi deferri et excommunicati haberi. Et ad haec omnia inculcanda Domino Thomae, Midensi Episcopo, destinamus et constituimus, ut fidelem nostrum nuntium, Redmundum Simon, ordinis Sancti Bernardi monachum, aut alium quempiam. Ulterius vero etiam, nisi (uti praemissum est) satisfecerit et obedierit praefatus Dominus Thomas, Midensis Episcopus, volumus, definimus et declaramus eundem D. Thomam, Midensem Episcopum, elapsis tribus supradictis septimanis, ab officio suspensum fore, et pro tunc esse, donec resipiscat.

PROPOSITIO 7^a.

Nullus impediat, aut perturbet Catholicos (qui promovent praesens bellum) in possessionibus Ecclesiasticis, quas *impropriationes* vocant, sive decimae sint, sive praedia, aut aliud.

PROPOSITIO 8^a.

Ut abusus tollantur, debita inter Ecclesiasticos et Nobiles correspondentia teneatur, occasiones dissensionum auferantur tam in praesenti, quam in futuro, et provideatur melius commodo Reipublicae et militum, volumus et statuimus ut singuli Ordinarii locorum locent terras, domos, praedia, decimas et alia bona Ecclesiastica cum assistentia Colonelli, aut praecipui nobilis Comitatus, aut Baroniae, per ipsum Ordinarium assumendi, et assignetur Parochis sufficiens sustentatio, et pariter Ordinariis locorum, reliquum autem pro sustentatione militum, donec aliter fuerit decretum.

PROPOSITIO 9^a.

Volumus ut singuli Ordinarii locorum et Parochi, ac Abbates ac Priores conferant et contribuant singuli subsidium pro cujusque facultate in sustentationem militum ante sex septimanas a data praesentium: et Ordinarius loci, aut eo negligente, aut impedito, secundus post ipsum Dignitarius convocet Ecclesiasticos singulorum districtuum determinandorum per ipsum, et efficiat ut singuli contribuant debita.

PROPOSITIO 10^a.

In Ecclesiis, seu Templis in quibus non fuit solita hactenus celebrari Missa, celebrent sine scrupulo Parochi cum altari portatili, modo, quo hactenus in collibus, sylvis, et aedibus privatis, donec Respublica serenioribus fruatur temporibus et pace.

PROPOSITIO 11^a.

Quia non possumus quin ad loca dissita discedamus, ideo committimus auctoritatem nostram interpretandi supradicta Statuta et procedendi specialiter contra Dominum Thomam, Midensem Episcopum, et absolvendi ipsum (prout in Domino visum fuerit consentaneum juxta emendationem, aut satisfactionem per ipsum Episcopum Midensem dandam) Illustrissimo Domino Ardmachano: absolutionem eorum

qui excommunicantur in 3^a Propositione supra, committimus solis Ordinariis et Deputatis eorum.

PROPOSITIO 12^a.

Statuimus et ordinamus ut in singulis Legionibus sint ad minimum duo Capellani, qui militibus sacramenta administrent, ipsos instruant, et ab extortionibus aliisque vitiis inhi-beant, ac insuper quaelibet legio habeat determinatum concionatorem, qui debeat apud milites saepius praedicare.

PROPOSITIO 13^a.

Volumus et praecipimus ut eadem fides adhibeatur singulis copiis horum Actorum, etiam translatorum, subsignatis manu Secretarii nostri, Jacobi Govan, aut alterius in dignitate constituti, quae haberetur ipsi originali, si praesens exhiberetur, et ut eaedem copiae obligent aequae atque ipsa originalia: atque haec omnia in praesenti declaramus Nos, et declarata volumus in tantum ut obligent auditores omnes et singulos, et ulterius declarari volumus per singulos Ordinarios et Parochos verbatim prima opportunitate, et pariter observari sub poena suspensionis latae sententiae, et ulterioribus animadversionibus quae juris fuerint.

Datum Kellis, 22° Martii, 1642.

Hugo, Ardmachanus.

Eugenius, Kilmorensis qui et fuit Procurator Rapotensis.

Emerus, Dunensis et Connerensis.

Patritius, Hanrachtenus, Dromorensis Vicarius Apostolicus.

Terentius Kelly, Derensis Vicarius Apostolicus.

Cornelius Gafney, Ardachadensis Vicarius Generalis.

Guillelmus Coghlan, Cluanmacnosensis Vicarius Generalis.

Georgius Plunket, Archidiaconus Midensis.

Fr. Edmundus Fitz-Simon, dictus Abbas de Beatitudine.

III.

DECREES OF THE GENERAL ASSEMBLY OF THE IRISH CATHOLICS,
KILKENNY, 24TH OF OCTOBER, 1642.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE OF SALAMANCA.)

ACTES OF THE GENERALL ASSEMBLIE OF THE CONFEDERATED
CATHOLICKES OF IRELAND BEGUN IN THE MONETH OF OCTOBER
AND ENDED THE 9TH OF JANUARI LAST,

Wherein weare made decrees and rules necessarie for the government of the members of that kingdome.

The disorders of the kingdome of Englande haveing encouraged the Irish Catholickes to present enormities to the protestants who made warre against them, another thinge different from complaints and requests, seinge they did soe litle availe them: you have already knowne the variable successe of their raysinge upp, the which beinge tumultuously don and nothinge beinge not able to subsist without order, they have made some good military lawes and pollicie fitt for those times: but afterwards seeinge themselves in a sufficient number fitt to establish other lawes and policies, and to be kept and observed, they did assemble themselves the 24th of October last, at Kilkenny, a towne in the province of Leynster, the conveyenest for that end as beinge situated in the middst of the kingdome: and havinge spent ten weeks in this enterprise they concluded as followeth:—Whereas the extreame malice of the badd partie of this kingdome conspired with that of Englande, doth shut from us the cominge neare unto our soveraigne kinges clemencie in whome we allwayes hope to be eased of our miseries and oppressions, under which we grone and bewaile for soe many yeares, by the intollerable vexation of those who are employed to handle us with those mischivious dealeings: we have resolved with the assistance of heaven and in oppen sight of the whole world to assemble us for advise demurely, and conclude with one common consent that which God shall please to inspire in us, for the exaltation of the holly Catholike faith, for the deffence of our afforsaid soveraigne kings prerogatives, for the honour and rights of the royall house, and for the maintenance of our goods, our libertie, and our lives, against the impious attempt of our enemies who doth plot

and devise the destruction of religion, proposeth to subvert the state, to suppress monarchie (an attempt of a most dangerous consequence to all kings and princes who hath factious and mutinous subjects), to banish the royall house, extinguish our nation and liberties. We therefore ordaine and establish as ensueth :—

In primis the Church and Catholick faith in Ireland shall injoye from pointe to pointe all their privileges and immunities even as is contained in the greate charter made by Henry the 8rd, sometimes kinge of England and lord of Ireland.

2° All the inhabitants of Ireland and each of them shall be most faithfull to our soveraigne lord the kinge, his heires and lawfull successors, and shall maintaine to the uttermost of their power, his royall prerogatives against his enemies.

3° The common lawes and right of England as farre as they doe not extinguish the Catholicke religion nor the libertie of the subjects, as allsoe the statute of the great charter, and each clause, point and article thereof, and all the statutes which confirms and explains it, shall be kept inviolably in this kingdome, as long as the condition of times shall permitt.

4° There shall be a counsell established in this kingdome, under the greate counsell of the Confederated Catholickes of Ireland, composed of 24 persons, elected by this assemblie : of which number at the the very least twelve (which all shall be there named) shall allways reside in that towne, or in such another place of the kingdome which will be or shall seeme unto them more convenient.

5° The members of the Grand counsell shall be of equall voyces, the two-thirds whereof concurring together, may conclude any affaire against the advise of the third partie, and this counsell must never hold, but at least it must be of nine judges, then seven of them must agree in one advise for to sentence any thinge. One of the fower and twenty shall be named president to this assemblie : and he must be one of the twelve residents. In case of his death, sicknesse, or necessary absence, his colleagues may choose in his stead a second president out of the 24 ; one of which, allsoe named by the assemblie, shall be secretaire of the counsell.

6° The Lord Generall, as well as all others who commands the armies of the Confederated Catholickes, and all the magistrates and officers of pollicie, shall inviolably obey the orders of the grand counsell, render it an accompt of their actions, and give it advise of

all their proceedings: the same counsell will determine all such as shall be left undecided by this assembly: and her orders shall have force untill the next generall assemblie, and till such time as they be revoked.

7° This counsell may summon and punish all such persons as hath command in the Catholike armies of this kingdome, exempted from the power of the generalls, to punish these generalls themselves, governours, magistrats, and generally all persons of what degree or quality soever they be, though they were members of the grand counsell itselfe that would faile or offend.

8° There shall be a speciall care to conclude all things necessary for the advancement of the Catholike faith, for the service of his soveraigne majestie, for the good of his kingdome and for the expedition of our holly union.

9° It shall be in her power to deside and sentence all matters, as well criminall and capitall, as civill, except pretentions upon lands: and shall have for her ordinary garde five hundred cuirassiers and two hundred muscatiers equally drawn out of the provinces of the kingdome.

10° Besides this greate counsell, there shall be a provinciall counsell in every province of this kingdome composed of two men of every countie, who will name one of themselves for their president, and this counsell shall depend on the greate counsell.

11° The provinciall counsell, during these troubles, shall take notice and judge all the affaires of this crowne with the self same power and the self same maner as did the judges of assizes, or commissioners sent through the provinces for to determine soverainely all the differences reserved by the judges of the places, uppon condition that the clearkes shall take noe knowledge of criminall causes.

12° It is left onely to the counsell to take notice of civill causes and judge them, and to put the parties into possession of heritages by them adjudged, provided that they pleade not for other lands, but those which we call heere joyntures: the sheriffes, generalls of provinces, and generalls of armies, shall helpe them with a stronge hand to have their sentences intertaind and put in execution.

13° Moreover there shall be a particular counsell in each countie made of two out of each baronnie, to the choyse of the countie itselfe or of twelve persons of most note in the countie where there shall be noe baronies.

14° This countie counsell shall have authority in all points as justices of peace, or country officers (ordained for to imprison the seditious and appease tumults) finally to putt in order all such as consernes the crowne within the countie, and take speciall regarde of thinges concerning the publicke repose, yet notwithstanding a free houlder may appeale to the provinciall counsell.

15° It can likewise deside all matters of debts: and restore in their possessiones these that hath been chased from them by fraude or force since the beginnige of the presint troubles. It will take care to maintaine the farmers in their farmes, and to hinder extorsions and oppressions, it will cause manufactures and husbandry to be entertained and marketts frequented.

16° Further more, there shall be crowners appointed in eatch countie to keepe a list of the dead and specially by a violent death: a high sheriffe, a high constable, and other officers of justices who shall exercise their chardge to the ordinary, the high sheriffe shall be named by the grand counsell, and elected out of three persons which the county counsell shall present to that end, and this high sheriffe shall have chardge to execute the orders of the county counsell.

17° Justice shall be administered in the citties and free townes, as accustomed: it is to be understoode that as for matters of debts and accompts, there must be a speciall care taken aboute the ordinary incommodities of the warre, by not pressing or useinge the parties with too much rigour.

18° The high sheriffe shall be provost of the marshalls in each countie, and may condemne to death a laie man that will not have five pounds value, for murder, theft or the like crimes. The grand counsell or the provinciall counsell itselfe can make one or more provost marshalls in each countie.

19° During these troubles there shall not be any other government than the president in this kingdome, province or countie thereof, if not in case this assemblie or the greate counsell would otherwise ordaine.

20° Whosoever from the 21st day of October when this raysinge upp begun, tooke possession of any goods or lands which hath beene in another man's possession immediately before these troubles, they shall without any delay restore them their forsaide possessions, and will make entire satisfaction of all their dammages and interests, accordinge the judgment and sentence of any of the counsells, which

being requested, if he will not do it out of hand or immediately after the publication of this order in the parish, he shall be for ever excluded of all right that he might otherwise pretend thereunto and shall be used and declared an enemy.

21° Though the dispossessed be found to be a denounced neuter or enemy to the common cause, and judged for such by the greater counsell or any other: he who may usurpe the possession of his goods must forsake them, and leave them to whomesoever any of the counsell shall ordaine, to be disposed off, for the good of the common case, under the pains aforesaid.

22° As for such goods and rents usurped and kept from any Catholike after the above manner, or since the saied time, he shall have full satisfaction accordinge as shall be ordained by any of the saied counsell.

23° For to avoid civill discords and enimities, to the end that all may employ all their cares and thoughts to advance the publicke cause noe body of all those who are tyed in this holly union, shall not be molested nor stirred out of any possession which he enjoyed for three years one after another, and there shall be noe determining of any titles of lands, till the next generall assembly if these be not matters of farmes.

24° For to take away all odious distinction of nation betweene his majesties subjects, it is ordained that any Catholicke, whether English, Welsh or Scottish who professed the said religion before this warre, and is willinge to inhabit in this kingdome and to league in this holly union, shall be cherished and maintained in his goods as full and well as any of the natives, nay more, he will have this advantage over the natives, that he shall be eased of a third parte of all the taxes and tolls and such other publicke chardges ordained for the subsistance of the warre.

25° All the new converted, born in any of his soveraigne majesties lands, or elsewhere allsoe, that will joyne themselves in this Catholicke union, shall be eased and shall have all the advantages and privileges of the native Catholickes.

26° There shall be noe difference betweene the ancient and meere Irish, and the successors of English, moderne or ancient, neither betweene houses or families of the noblemen, nor between cittisens and countrymen, but all those that shall be associated, shall be esteemed with one equall christian charitie under paine of the

greateste punishments that any of the counsells shall devise and impose upon the authors of such discords.

27° All artists, painters, printers, armourers, mariners, or any others that are willinge to live or inhabit in this kingdome, though they be not natives, they will notwithstandinge enjoy the immunities and advantages of the naturalls, during their continuance in this country.

28° To the end that good learning, of a long time banished out of this country may take hould of her ancient lustre, there shall be an universitie erected for the study of the lawe, in such a place of the kingdome as to the supream counsell shall seeme most convenient; and the colleges for learning and sciences shall be maintained upon the publicke chardges in such numbers and formes through all the provinces as the metropolitans shall thinke best fitt.

29° Noe person of what condition or qualitie soever shall not leavy nor have companies of men of warre a horse or a foote, but with speciall authority from some one of the counsells: and there shall not be any company paied or intertained by the country but such as shall be enrolled in the list of the marshall of the place.

30° The lawes and goods of the church, and the tithes appropriated before these troubles to the Catholickes who are leagued in this holly union, shall remaine in their peaseable possession untill such time as at leasure an order shall be made by parliament touching them, and the possessors in the meane time shall pay the same duties as in times past.

31° The rents and rights of the crowne, and the revenues of the enemies and denounced neuters, shall be levied and employed to his said majesties service. There will be for these ends collectors and receivers in every countie, named by the counsell of the place, to which they will give upp their accompts and the same will render from six to six moneths the accompts to the provinciall counsell, the which will also render it once every yeare, to the grand counsell to the end that nothinge thereof may be ill employed.

32° If an ecclesiastical or secular person, making his residence in one province, and shall have lands and goods in another, whetsoever shall be due upon such goods to healepe the publicke chardges of the warre, shall be employed to the profit of the province and countie wherein the said person doth reside, as shall be ordained by the counsell of the place.

83° In case that a Catholicke woman should be married to one of the enemies or neuters, soe that all the meanes and goods should be confiscated for the Catholicke cause, it shall be lawfull to the wife to calle for the third parte of her goods, noe more nor noe lesse than as her husband weare dead or banished out of the kingdome.

84° The goods and lands which the false Archbishops, and protestant ministers, or their farmers enjoyed in the beginninge of this warre, are sensured from this present for the goods, lands, and farmers of the Catholicke Archbishops, Bishops, and Clergie: and are comprehended in the above order concerning establishment of possessions.

85° Whosoever shall be made prisoner by the authority of any of the counsells, shall not be enlarged but by the approvement of the selfesame. Noe person whatsoever shall protect or receive the familiars of the contrary parte without permission of the Generall of the place.

86° In whatsoever roade, harbour or bay of this kingdome of dessigne or necessitie, there shall enter any shipp, though a stranger leaden with armes, munitions or other foraigne commodities: those that commands the province or countie, shall protect the inhabitants and conserve their goods and their men: then they will provide cartes for them and conduct them where they please to goe: not permitting any to touch their commodities, under colour of the chardges of the said cartes, or any other pretence whatsoever, untill such time as they sell the said comodities where themselves will think fitt: and then the Commissioner appointed for this end, will make an inventorie of the goods, and taxe what ought to be paid: and whosoever shall doe otherwise, shall be punished to death as a common enemy to the comonwealth and kingdome.

87° There shall be in every sea porte Commissioners, who shall be burgesses and inhabitants of the place named by one of the counsells for to make an inventorie of the arms and munitions of warre that shall enter in this kingdome, whereby to give advice out of hand to the supream counsell for many good reasons.

88° The souldiers that shunnes from their garisons, or steales from the armes or from one place to another shall be sent backe to their firste captaines, for to be punished according to their faults.

89° The debts which the enemies or neuters oweth to the Catholickes enrolled in this holly union, shall be deducted out of their goods, before they be disposed of for the subsistence of the publicke affaires.

40° Noe person whatever either souldier or otherwise shall touch the goods, movables or immovables of the enemies or neuters without expresse order from the county counsell where they shall be.

41° To take away all grudgeing of nationall distinction, which this assembly detesteth and abhorreth, the oath of association and union shall be solemnly sworne after holly confession and communion in all the parishes of the whole kingdome: and the names of all men of note, shall be written in parsment, and kept in the treasury of the kingdome.

Signed,

RICHARD SHAW, Secretary of the
Supreame Counsell.

IV.

DECLARATION OF BISHOPS ASSEMBLED IN WATERFORD, &c., 17TH OF
DECR., 1648, REGARDING THE COUNCIL OF TRENT.

(FROM THE RINUCCINI MSS).

Nos infrascripti fidem facimus, notificamus et declaramus nostro subditorumque nostrorum nomine Concilium Tridentinum receptum in nostris territoriis, prout simul congregati etiamnum nos recipimus unanimi consensu quoad ea omnia quae status temporum practicari patietur.

Datum Waterfordiae hac die 17 Decembris, 1648.

Hugo, Ardmachanus.

fr. Thomas, Dubliniensis.

Thomas, Archiep. Cassiliensis.

Malachias, Archiep. Tuamensis.

Joannes, Clonfertensis.

fr. Patritius, Waterfordien et Lismoren.

Joannes, Laonensis Episcopus.

Emerus, Dunconerensis.

Robertus Barry, Vicarius Apost. Rossensis.

(To this the Bishop of Ossory added) :

Visa et lecta praesenti declaratione subscripta et approbata a tot Archiepiscopis et Episcopis, libenter eam approbo et confirmo meo nomine.

Datum Kilkenniae die 23 Janurii, 1643, stylo veteri (i.e. 1644) et hanc meam confirmationem atque approbationem intelligo meo et cleri mei Dioecesani nomine.

DAVID, Episcopus Ossoriensis.

(The following Bishops and Vicars Apostolic subsequently added their names) :

Richardus, Limericensis Ep.

Mauritius, Imolacensis Ep.

fr. Boetius, Elphinensis Ep.

fr. Oliverius de Burgo, Vicarius Apost. Duacensis.

Donaldus O'Grypha, Vic. Apost. Finiborensis.

V.

THE STANDARDS OF THE IRISH CONFEDERATE ARMY, 1643.

(FROM WADDING PAPERS, ROME.)

Symbola Christiana quibus in Signis militaribus utuntur Catholici Hiberni :—

1. In vexillis albis respersis guttis sanguineis depictus est Crucifixus cum hac inscriptione, *aequum est pro Christo mori.*

2. In vexillis viridibus, imago Salvatoris humeris gestantis crucem, cum hac inscriptione, *patior ut vincam.*

3. In vexillis aureis, Resurrectio Salvatoris cum hac inscriptione ; *Exsurgat Deus et dissipentur inimici ejus* : vel, Rotunditas nigra nube circumdata in qua sol apparere incipit cum hac inscriptione, *post nubila phoebus.*

4. In vexillis sanguineis nomen JESUS cum hac epigraphe : *In nomine Jesu omne genu flectetur*, (Id factum videtur ad obviandum Puritanis qui nuper per actum parlamentarium, honorem et reverentiam nomini Jesu vel genuflexionem vel capitis inclinationem aut apertionem, exhiberi prohibuerunt, et papisticam id abominationem

idololatriamque vocaverunt): vel, duo brachia ex nube prominentia quorum alterum portat calicem cum hostia superposita, alterum gladium in eorundem defensionem cum inscriptione, *pro Deo, Rege, et Patria*.

5. In vexillis coloris aerii, imago Beatissimae Virginis gestantis in ulnis Infantem Jesum, et serpentem pede calcantis, cum hac inscriptione, *solvit vincula Deus*.

6. In vexillis coccineis, brachium argenteum armatum ex nube prominens lanceam ejusdem coloris tenens, cum inscriptione, *fortitudo mea desuper*.

7. In vexillis argenteis, eques undique armatus manu ignem supponens Institutionibus Calvinii, cum hac inscriptione, *Sic pereant haereses*.

8. In vexillis purpureis, imago Salvatoris liberantis patres e Lybmo, cum hac inscriptione, *victor redit de barathro*, (opponitur hoc nuper illi facto, quo in Parlamento astitantibus et urgentibus ministris, Calviniano more a Puritanis disputatum fuit, ut e Symbolo Apostolorum posthac deleteretur articulus ille: Descendit ad inferos: quod Papistae eo ad adstruendum Lybbum Patrum et Purgatorium uterentur): vel, imago Judithae gladium in capulo aureo tenentis, et fatalem ictum Holoferni dantis cum hac inscriptione, *Dominus vindicat populum suum*.

Nota quod in parte dextra cujuslibet vexilli posita sit crux Hiberniae in cujus circuitu color ruber in campo viridi. Sub cruce *vivat Rex Carolus*; et super, has literas, C. R. et corona Imperialis.

VI.

BRIEFS OF HIS HOLINESS URBAN THE EIGHTH, SENT WITH DR. O'DWYER, COADJUTOR BISHOP OF LIMERICK, IN FEBRUARY, 1644.

(FROM WADDING PAPERS, ROME.)

§ 1. *Brief to all the Faithful people of Ireland.*

Universis Fidelibus per regnum Hiberniae constitutis, Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Quanta sit vestra in tribulationibus constantia, atque inter per-

secutionum pressuras animi magnitudo, quae per universas praedicatur Ecclesias, laeto excepimus corde, et paterno exultantes affectu gratias reddimus illi cujus vicem gerimus, qui dignanter vobis concessit, non solum ut in illum credatis, verum et ut pro illo patiamini. Omne gaudium existimate, Filii dilectissimi, cum in tentationes varias incideritis, scientes quod probatio fidei vestrae patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet ut sitis integri et perfecti in nullo deficientes. Qui vos tot calamitatibus concuti permittit, sane fidei qualitatem explorat. Nam haereticorum tormentis Christianorum virtus probatur, et cum exurimur persecutionis ardore, tum examinamur de fidei tenore: nam tribulationes bonorum flabella sunt inimici per quae ustio fidei et conflatio charitatis administratur. Id prorsus intellexit patientiae Magister quando interrogavit ubi est fortitudo tua et patientia tua et perfectio viarum tuarum? Quia etenim perfectio de patientia nascitur, statim post patientiam, viarum perfectionem adjunxit. Quando itaque nos terrenis tentationibus probat Dominus, et his saeculi malis Scrutator Christus expendit, gratulandum nobis est atque laetandum, quod non illis nos perennibus reservat exitiis, sed gaudet ab omni contagione purgatos, atque in fide integros, et in virtute perfectos in nullo comperit defecisse. Multa ex tribulatione patienter perpessa bona proveniunt, peccata purgantur, fides solidatur, virtutes accrescunt, et animus ad divina dona capessenda dilatatur. Propterea viae impiorum prosperantur et iniqui, ut habet propheta, sublevati confortatique sunt divitiis, domus eorum securae et pacatae, et non est virga Dei super illos. At de suis servis inquit Dominus: delicati mei ambulaverunt vias asperas, ducti sunt enim ut grex direptus ab inimicis; et alibi: beatus homo qui corripitur a Domino. Sed non capiunt omnes verbum hoc: malum est, malum est, dicit omnis emptor, et cum recesserit tribulatio tunc gloriabitur: est aurum, et multitudo gemmarum, est vas praetiosum. Aurum certe et gemmarum multitudo, persecutio, quia mentes virtutibus ornat, at mundi prosperitas vitiis deturpat. Qui non est tentatus, inquit Sapiens, quid scit? et qui implanatus est abundabit nequitia. Vineae suae minatus est Dominus: non putabitur et non fodietur; et quid inde sequatur, adjunxit: ascendent in ea vepres et spinae. Felicia sensim corrumpunt, adversa tandem praetereunt: et qui percussit, Ipse sanabit. Obducam, inquit, cicatricem tibi, et a vulneribus sanabo te. Juxta est Dominus iis qui tribulato sunt corde. Ipse Jacob justum, profugum irae fratris sui,

deduxit per vias rectas, honestavit illum in laboribus, et Josephum venditum non dereliquit, immo descendit cum illo in foveam et cum pueris Babilonicis visus est in medio ignis ardentis secundum illud : cum ipso sum in tribulatione. Si ergo vobis Dominus in vinculis, in plagis, in carceribus, in necessitatibus, si socios sibi adoptavit tribulationum profecto faciet consocios gaudiorum. Ipse vos eripiet de potestate tenebrarum harum, et transferet in regnum lucis filii sui dabitque cum tentatione proventum. Gaudete itaque et exultate quoniam merces vestra copiosa est in coelis. Cogitate quales habuistis virtutum magistros, considerate fidei athletas qui vos praecesserunt. Magnum illud expandite vestrae nationis elogium ut *INSULA SANCTORUM* communiter appelletur, et merito, unde tot examina fluebant Sanctorum ad alias nationes instruendas. Ne proinde degeneris horum vos probetis ; haud pereatis de via justa, sed quorum terram colitis apprehendite disciplinam et quorum virtutes praedicatis opera sectemini, ne vano honore illos vos patres habuisse gloriemini quos piget imitari.

Datum Romae ad S. Petrum 12° Kalendas Martii, 1644, Potificatus nostri, anno 20.

§ 2. *Brief to the Supreme Council.*

Immensa divinae ordinationis clementia non nostris meritis ad apicem Apostolicae dignitatis assumpti, illud potissimum muneris nostri esse perspeximus, ut traditae nobis Fidei, sine qua salus esse non potest, clarissimum curaremus lumen ad eas diffundi gentes quae errorum caligine obtenebratae, Evangelicae veritati misere contradicunt. Illuc vero se nostrae sollicitudini pars major extendit ubi gravior fidei jactura, et lucrandarum major spes possit esse animarum. In minoribus constituti vestram per tot annos in fide constantiam, et persecutionem in vos excitatas procellas quoties dolentes audivimus toties admirantes laudavimus. Nunc vero in eo loco constituti ad quem omnium sollicitudo derivatur Ecclesiarum, memores operis fidei vestrae, et laboris et charitatis et sustententiae, pro vobis oramus continuo ut in fide unanimes, compatiētes alterius jacturis, christianae fraternitatis oratores, idipsum sapiatis omnes, et corde uno pugnantes gloriosum pro fide Christi susceptum certamen feliciter absolvatis. Commoventur quidem erga vos viscera paternae charitatis et vobiscum compatimur probe scientes quot suffertis tribulationes angustiatī, afflicti, in periculis constituti.

Sed in eum speramus pro quo constanter pugnatis, quod firmiter credentes exultabitis laetitia inenarrabili et glorificata reportantes finem fidei vestrae salutem animarum, firmamque gentis vestrae quietem, quae nonnisi ablegatis variorum dogmatum erroribus, in una solidaque Christi fide consistit. Superaedificantes ergo vos Sanctissimae vestrae fidei quam ab hac Apostolica Sede ad vos immaculatam transvexit, et firmiter in cordibus vestris seminavit, vestrae gentis magister Vir vere coelestis Patritius, ab illo fundatas Ecclesias vindicate, Templorum ruinas resarcite, Disciplinam Ecclesiasticam restituite, utque inter vos prisca refloreat gloria, unaque Catholica doctrina et multiplicis virtutis quam ad alias nationes Sanctissimi ex vobis viri detulerunt, constantissime procurate. Nos autem non patiemur ut nostrum vobis desit adjutorium, sed prout rerum et temporis occasio permiserit paterne assistemus, si tamen vos permanetis in fide fundati et stabiles et immobiles a spe Sancti Evangelii. Harum lator, discretus vir Edmundus O'Duyre a vobis missus, a nobis electus Episcopi Limericensis Coadjutor, vobis referet pias nostras cogitationes sincerumque explicabit affectum. Eum vobis commendamus, quippe a vobis ipsis laudatum, a nobis quidem per annos multos cognitum, dignum judicamus cui vestros impendatis favores. Denique bona quaeque coelestia vobis precamur et apostolicam impertimur Benedictionem.

Datum apud S. Petrum, 12° Kal. Mart. 1644, Pontificatus nostri anno 20.

§ 3. *Brief to the Archbishop of Tuam.*

Quanto fervore et quam laudabili studio tu causam communem Fidei Catholicae promovendae ab ipsis belli exordiis sis prosecutus, dilectus filius noster Edmundus Duyre destinatus a nobis adjutor et futurus successor Ven. fratris nostri Limericensis nobis enarravit. Commendamus patientiam tuam et Christianum zelum cuperemurque ut multi tui similes, in tanto rerum periculo, reperirentur qui Dei causam absque humanis commodis sincere peragerent. Et quidem ubi communis invenitur animarum bonorumque jactura, communis deberet esse in tanto universae perdendae substantiae periculo sollicitudo. Tu autem quam docent sanam doctrinam sectare, reprehensibiles redargue, suo malo dormientes exsuscita et tepescentes exacue, impendentium admone malorum, ne praeoccupati ab hostibus frustra quaerant spatium poenitentiae. Verecundum quidem est in causa

fidei Catholicae pastores qui ab Ecclesia pascuntur segnes tepidos et frigidos inveniri. Speramus qui tales sunt tuo exemplo ferventius deinceps acturos et communi consilio gloriose inchoatum fidei opus persecuturos. Caeterum nostrum vobis auxiliandi desiderium, praesentium lator explicabit. Nos porro Apostolicam transmittimus Benedictionem.

Datum etc.

§ 4. *Brief to the Abp. of Armagh.*

Redit ad vos dilectus filius noster Edmundus Duyre a nobis datus Coadjutor Ven. fratri Episcopo Lymericensi nimia confecto senectute. Ab eo dolenter audivimus vestrae gentis angustias et pericula in quibus versatur, et commota sunt paternae charitatis viscera super nostrorum afflictione filiorum. Cupimus quidem vobis adesse et quantum licuerit curabimus ut nostri affectus in gentem Hibernam, Ecclesiae Romanae per omnia fidelem, sentiatis experimentum. Interim tu, venerabilis frater, in omnibus labora, opus fac evangelistae, ministerium tuum imple tanquam primus in clero diligenter exhortans populum tibi commissum ut indutus lorica fidei et charitatis et galeam spem salutis, firmiter in sancto proposito Catholicae fidei restituendae perseveret. Caeterum reliqua tibi praedictus noster filius enarrabit, et nos tibi peramanter benedicimus.

Datum etc.

§ 5. *Brief to the Abp. of Dublin.*

Dilectus filius noster Edmundus Duyre Coadjutor a nobis electus Ven. fratris nostri Episcopi Lymericensis nobis diffuse exposuit quo in statu res Catholicorum Confoederatorum Hiberniae versentur. Gloriosos quidem conatus stabiliendae per omnes regni provincias unius Catholicae fidei digne commendamus. Sed dolemus tales esse contriti regni angustias ut difficile liceat inchoatum bellum prosequi et liberum fidei exercitium ubique stabilire. Tibi etiam e Sede tua exulanti condolemus atque inde cupimus potiozem in te favorem excitari quo clarius experiris haeresum incommoda videsque prae oculis populi tibi commissi cui mederi non valeas deplorandum exitium. Quanto studio nos cupiamus vobis auxiliari referet istarum litterarum exhibitor. Caeterum Apostolicam tibi impertimur Benedictionem.

Datum &c.

VII.

TWO BRIEFS OF POPE INNOCENT THE TENTH, 19TH MARCH, 1646.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

1. *To the Earl of Clanrickard.*

INNOCENTIUS PAPA X.

Dilecte Filj, Nobilis Vir. Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Lætata continenter est Parens Ecclesia perenni tua Fidei Constantia, Teque singulari Benevolentia prosecuta est amantissimum Filium, quem inter adversantes Hæresum Turbines interritum sensit Catholicæ Religionis assertorem, presentibus, Posterisque Commendationi et Exemplo, Magna proinde Rei Catholicæ facta Spes est, Incrementa Sibi quam latissime parandi, suæque in dies magis constabiliendæ Securitatis. Hæc porro si unquam alias proxima isto in Regno visa est, nunc maxime, Deo bene juvante, conspicitur, cum Catholicæ vires Cœlesti fultæ Præsidio, strenue contra furentem Impietatem instructæ, Firmitudinem Sibi feliciter adangunt; Te propterea quem eximium Sui vindicem experta diu est Catholica Fides, ad supremam Sui opem Illa nunc evocat Cohortatione Nostra, quam Tibi, his Literis impensissime deferimus, omni Studio postulantes, ut quod jam antea constitueras, inter adversantes et depugnantes Regni Partes, Neutram contra alteram juvare, prorsus animo deponas, tuasque vires atque opem Catholicorum Parti, volens ac libens, adjungas: Quo Te potissimum adnitente in tranquillo posita Religio pristinam istic Sedem undecumque recipiat, et frementis Hæreseos immanes ausus omnino frangat ac premat. Stantem Te pro sua Causa deducet Victor, Virtuteque ex alto induet Exercituum Deus, Ipsique prosequentur Imitatione, ac Laude firmioribus Animis Catholicorum Ductores ac Populi. Nec eo Minus Romanæ Ecclesiæ ac Nobis mirificum exinde Gaudium, Caritatisque in Te cumulus quam amplissimus accedet. Apostolicam Benedictionem Tibi peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die 19 Martij 1646 Pontificatus Nostri Anno Secundo.

GASPAR DE SIMEONIS.

2. *To the Magistrates of Limerick.*

INNOCENTIUS PAPA X.

Dilecti Filij, Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Diu promerita Pontificiam Benevolentiam Vestra Civitas, eam nunc ipsam multo Sibi uberius adauxit, animi Inductione sane laudabili, qua cum Supremo Regni istius Hiberniæ Consilio consentire ultro constituit, et quam antea Deliberationem inierat inter adversantes et depugnantes Regni Partes, neutram contra alteram juvare penitus abjecisse. Id enim vero Catholicis dignum mentibus opus, nostram Sibi Commendationem jure accersit, quam Vobis hilare his Litteris deferimus, enixe pariter hortantes ut mentem istam eâ, quæ vestræ Virtutis est, Constantia perpetuo servetis, futuram nempe illam omnipotenti Deo longe gratissimam, Catholicæ Religionis impense opportunam, Vobisque universe, ac Regno Ipsi maxime Salutarem. Nos *ideo*, intento plane in vestram Salutem et Securitatem Animo, paterno vos Studio complectimur ac Apostolica Benedictione peramanter muneramur. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die 19 Martij 1646 Pontificatus Nostri Anno Secundo.

GASPAR DE SIMEONIBUS.

VIII.

LETTER OF FR. BARRON TO WADDING, FROM PARIS, 11TH MAY, 1646.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

[The writer of this Letter was the learned Franciscan writer F. Bonaventure Barron, who was nephew of the celebrated F. Luke Wadding, O.S.F. He was descended from the Fitzgeralds of Burnchurch, in the County of Kilkenny; was born at Clonmel in 1610; and died in Rome in 1696.]

...“Were the King victorious or put in even balance, nay, were he not at the last gasp, neither would the King or the Queen ever give way that we should have any help or be rescued out of a condition in which the English may speedily suppress us. It is not

to be believed how much our nation is hated by them.... Sir Kenelm has with great earnestness worked his own going thither again. But let him say what he will, this is certainly true that except going to Mass, the Queen has no other Religion than the Lord Jermyn's, and that both are all agreeing in this, that while there is any hope of relieving the King by a Protestant, a Catholic shall never be admitted to his succour, and while they think the Scots can do it, the Irish shall never be admitted to a communication in the work, much less to any good conditions for our nation, which is equally hated by the King, Parliament, Scots, Queen, and Jermyn."

IX.

LETTER OF THE BISHOPS AND OTHER PRELATES ASSEMBLED IN WATERFORD TO THE KING OF FRANCE, 15TH AUGUST, 1646.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

SACRA REGIA MAJESTAS,

Regia pietas et fervens zelus quae in animo vestrae Majestatis florent numquam peritura erga Catholicae religionis tum conservationem tum propagationem, et summus ille ardor quo causam Catholicam Hiberniae dignata est amplexari pluribus et opportunis subsidiis ad confoederatos Catholicos transmissis, nobis persuadent, non fore ingratum aut molestum regiis benignissimisque auribus audire paucis, quantum profuerit rebus nostris (quarum nomine nihil intelligimus praeter Ecclesias et Ecclesiastica jura) magnanimi V. Majestatis animi erga nos declarationes, siquidem depressae sunt ab illis vires inimicorum Catholicae religionis, et ita confirmata Confoederatorum Hibernorum mentes et arma, ut Puritanorum robur in pluribus cladibus et arcium expugnationibus enervarint, ad Catholicae Religionis incrementum et authoritatis Serenissimi Regis Angliae Domini nostri in hoc regno defensionem. Nunc vero cum sperabamus ex nostris progressibus, quibus plurimum contulit assistentia et pecunia Ill. Domini Archiepiscopi Firmani, in Hibernia

Nuntii Apostolici, affuturam pacem Religioni Catholicae proficuum et securam et huic regno decoram et commodam, quae uniret animos et arma ad ferenda ad Regem subsidia, ecce audivimus proclamari pacem in qua nulla de Religione Catholica mentio, nulla privilegiorum hujus patriae ratio habetur, sed omnia ad Serenissimi Regis arbitrium deferuntur, a quo in praesenti rerum statu nihil certi aut liberi haberi potest, et interim subjiciuntur cuncta, arma, exercitus, munita et ipsummet Concilium Supremum Confoederatorum Catholicorum Marchioni Ormoniae Proregi, et Concilio Dublinii, coeterisque officialibus Protestantibus. Huic tractatui adstitisse Dublinii, D. Molin, Vestrae Majestatis in hoc regno agentem, et hujusmodi pacem publico scripto consuluisse et laudasse satis notum est, et D. Georgium Digby a secretis serenissimi Regis Angliae ingentem pecuniarum vim habuisse a Majestate Vestra quibus Confoederatos omnes Catholicos ad eam pacem aut trahere aut compellere possit. Nos tamen qui nostri juramenti, quo Confoederationem hanc inivimus pro religione, pro rege, pro patria, memores bene sumus, in Spiritu Sancto congregati coram Ill. D. Nuntio Apostolico ut nostras et fidelium nobis commissorum gregum conscientias poneremus in tuto, ejusmodi paci male securae, et nostri Juramenti contrariae non adhaesimus. Quapropter ne religio Catholica per insidias et vires Protestantium et eis adhaerentium ea protinus amittat incrementa quae quatuor annorum spatio accepit a nostratium sanguine et a Majestatis Vestrae subsidiis, rogamus humiliter ut agenti suo praecipere dignetur ne contra Catholicos Confoederatos, Protestantium imperia, concilia, vires probet et augeat. Nam Majestatem Vestram certi sumus quandocumque nostrae causae justitiam consideraverit non modo non subministraturam subsidia Catholicae Religionis hostibus, sed omnem conatum et industriam et operam adhibituram ut avita nostra Religio floreat in Hibernia, id quod unicum nostrum est votum, unicum propositum, a Catholico Majestatis Vestrae zelo humillimo obsequio poscimus et deprecamur. Nosmetipsos et nostros affictos greges regiae generositati et efficaci protectioni Majestatis Vestrae commendantes, a Deo Opt. Maximo precamur assidua Pietatis incrementa et incrementorum praemia indeficientia.

Waterfordiae, die 15° Augusti, 1646.

Sacrae Majestatis Vestrae, humillimi et devotissimi servi,

Fr. Thomas, Dubliniensis.

Thomas, Archiep. Cassiliensis.

Boetius, Elphynensis Episcopus.
 Fr. Patritius, Waterford. et Lismor.
 Joannes, Laonensis Episcopus.
 Richardus, Ardferten. et Acaden Ep.
 Emerus, Cloghorensis Ep.
 Nicolaus, Fernensis Ep.
 Fr. Patritius, Abbas Dublinien. Ord. Cisterciën.
 Fr. Gregorius O'Ferrall, p. prov. Ord. Praed.
 Fr. Dyonisius O'Driscoll p. prov. Eremitarum S. Augustini.
 Fr. Antonius McGeogheganus, procurator prov. fratrum min.
 Robertus Nugent, Superior Soc. Jesu.
 Fr. Barnabas, Commissarius gen. Cappucinatorum.

X.

DECREE OF THE NUNCIO AND CLERGY ASSEMBLED IN KILKENNY,
 26TH SEPTEMBER, 1646.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

We the Lord Nuncio & Cong^a of the Clergy, assisted with the Presence, authority, & advice of the Lord General of Leinster & of the Lord General of Ulster, taking into consideration the manifold evils that daily & hourly happen for want of a rule of Government, no man knowing where to apply himself for remedy against oppressions wch daily increase, nor the Army knowing from whom they should receive orders either for applying themselves to service or for their support & maintenance. The necessity of some present course to be taken for redress thereof being so great, and the delay of it to a general Assembly bringing after it an eminent danger of the ruin & destruction of the Kingdom, in the meantime hath enforced us for prevention of so great evils to take some present way in hand for preservation of the Kingdom untill a general Assembly shall either confirm our proceedings therein or establish another course, to that end therefore we have thought fit & so resolved that the persons whose names hereafter ensue shall take upon them & execute the several authorities herein specified. First, we do

determine that the Council to govern the Kingdom shall consist of the number of seventeen, viz :— The Lord Nuncio, whom we appoint President of that Council ; The Lord Arch. of Cashell, the L^d. Bish. of Clonfert, The L^d. B. of Clogher, The L^d. B. of Fernes, The Earl of Glamorgan, The Lord Viscount Roche, The Lords Generals of Leinster & Ulster, The Lord Baron of Louth, Alexander MacDaniele, Esqr. ; Sir Phelym O'Neile ; Nicholas Plunkett, Esqr. ; Sir Robucke Lynch, Baronet ; Daniel O'Swillelane Beare, Esqr. ; Dermot O'Shagnussy, Esqr. ; and Piers Butler, Esqr. Whereof seven at least to sit, & five to sign & to be qualified wth Power to all purposes as the former Council was, & the Generals & all other Confederate Catholics to obey their orders & directions, and then duly to execute & perform, & for the further strength of the proceedings of the said Council it is ordered that until the next General assembly the Cong^m of the Clergy shall joyn with the said Council, & sign to the orders to be made touching the settlement of the affairs of the Kingdom. It is ordaind that when any matter that shall concern martial discipline or be proper to a Council of War shall in the absence of both the said Generals come in question before the said Council, that Sir Thomas Esmond, Baronet, his advice be taken therein. It is ordered that Philip Kearny, who servd as Clerk of the Assembly, shall attend the said Council as Chief Clerk for all English dispatches and orders, and Robert Baggot who servd in the Secretary's Office shall attend the said Council for all Latin dispatches. It is order'd that W^m. Hoare & Patrick Bryan, Esquires, shall execute the employment that hitherto was executed by the standing Committee of Leinster to all purposes, & that Geffrey Baron, James Cusacke, W^m. Hoare, & John Bretingham, Esquires, shall continue to exercise the employment that hath been heretofore executed by the Commissioners of the Revenue in all matters as by their former authority directed, & until Mr. Geffrey Baron his return out of France, another in his stead to be named by the Province of Munster, and M^r. John Hope is to continue his former employment in that Court, and the rest of the officers thereof to be taken into consideration. It is ordered that Patricke Darcy, Esqr. , Hugh Rochefort, Esqr. , & W^m. Hoare, late of Cork, Esqr. , shall sit & serve in the Judicature, and proceed in all matters as well those depending before the former judges as such causes as hereafter shall come before them to all purposes as the

former persons named in that employment might or should have done by the orders & establishment of the Genl Assembly. It is ordered that the persons aforesaid in their several employment shall proceed according to the Model of Government. Kilkeny, 26 Sep^r, 1646. Jo. Bap. Archiep. Firman. Nuncius Apostolicus. De mandato Illmi Domin: Jo. Bap. Rinuccini Archiep. & Principis Firmani Nuncij apostolici extraordinarii in Hiberniam & Congiis Utriusque Cleri Regni Hiberniæ Nicolaus Fernensis Episcopus Cong^{nia}. Cancellarius. Thomas Preston, Owen O'Neill.

XI.

BRIEF OF POPE INNOCENT THE TENTH, 19TH OCTOBER, 1646, TO THE BISHOPS AND OTHER MEMBERS OF THE SUPREME COUNCIL.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

INNOCENTIUS PAPA X.

Venerabiles Fratres ac dilecti Filii, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Mirifica Nos affecere laetitia litterae vestrae quibus partam nuper vestris armis de Catholicae fidei hostibus victoriam renunciatam nobis esse voluistis. Et sane haud leviter gaudendum nobis est adprosperari vos continenter a Domino, cujus bella strenue proeliantes, ejus ne causa apud vos periclitetur, impavide pectora periculis objecistis. Ipse nimirum Omnipotens, ad quem jamdiu fortitudinem vestram custoditis, dimicavit in fortibus, revocavitque vos in victoria sua et in liberatione vestra.

Quamobrem dum vobis ab Haereticorum importunitate atque injuria tutandis in dies magis, ac solvendis, praesto est Dei manus, adstringi vos, ac penitus haerere Deo vicissim addecet, ut qui de coelo fortitudinem esse vestram intelligitis, coeli beneficia jugiter compense- tis, perenni animorum constantia corporumque oppositu, pro pietate, pro religione, pro fide. Jam vero dum exertis feliciter pro Deo gladiis, spolia tulistis impiorum, decantate alacres nomen sanctum ejus, et victricem manum ejus laudate, cujus est magnificentia et potentia et gloria atque victoria. Habebitis illum quidem, prosperitatis perpetuo

sponsorem, qui non secundum armorum potentiam, sed prout ipsi placet dat dignis victoriam. Et profecto dignos vos rite efficiet, probatus ipse Catholicae Parenti Ecclesiae cultus, quae filiorum securitatem divino firmans oraculo, fidenter inclamat, vae genti insurgenti super genus meum, Dominus enim omnipotens vindicabit in eis: a quo et nos incolumitatem vobis apprecamur et benedictionem ex animo impertimur.

Datum Romae apud S. Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die 19° Octobris, 1646, Pontificatus Nostri anno tertio.

GASPAR DE SIMEONIBUS.

XII.

LETTER OF F. RANCATI, ABBOT OF THE CISTERCIAN ORDER, TO OWEN ROE O'NEILL, FROM ROME, 10TH APRIL, 1647.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

Illmo et Excellentissimo Domino meo colendissimo, Dno Eugenio O'Nello, Generali duci Exercitus Catholicorum Foederatorum Hiberniae.

ILLME ET EXCELLENTISSIME DOMINE,

Quandoquidem immensa Dei Bonitas elegit te ut strenue labores, et milites pro suae, id est Catholicae Fidei, conservatione et propagatione, pro qua ego, ad caetera iners, assidue et anxie suspiro; ideo de armentario Christi Domini mitto ad te, Illustrissime et Excellentissime Domine, thoracem et galeam, imo integrum et solidissimum totius corporis et animae contra quoscumque hostes, etsi clancularios et invisibiles, tegumentum, parvam scilicet crucem ex segmentis Triumphalis Ligni, in quo salus mundi pependit, quod apud nos Cistercienses, in insigni Basilica S. Crucis in Hierusalem, asservatur. Haec porro segmenta accepi de manu fel. rec. Urbani Papae Octavi, tunc cum coram se, me astante cum aliis Illustrissimis viris Dno de Acquaviva Comite Castri Villani, et Dno. Bernardino Nuro, exiguum quamdam ejus Ligni particulam secari faceret in Basilica Vaticana reponendam, et Brachiolo, quod parvae cruci ex simili ligno inerat, aptandam.

Accipe a paupere monacho, imo verius a Christo Domino ingens munus et in hoc signo vince, et Deo Hiberniam redde, tibi vero gloriam non tam in hoc saeculo, ubi tamen Deus dedit jam copiosam et dabit adhuc ampliorem, sed in futuro amplissimam et immarcescibilem compara, quod utrumque tibi, omnibus autem pro Christo in Hibernia proeliantibus, victoriam et mercedem a piissimo Jesu quotidie apprecor, tuasque, Illustrissime et Eccellentissime Domine, manus hostili, hoc est heroicis, imbutos sanguine amantissime deosculor.

Dabantur hae Romae, apud S. Crucem, die 10 Aprilis, 1646.

Illme et Excellme Dne,

Tuo gloriosissimo nomini addictissimus,

FR. HILARION RANCATUS,

Abbas, Proc. Generalis Cisterciensis.

XIII.

PROTEST OF THE IRISH BISHOPS AGAINST THE CESSATION OF ARMS WITH INCHIQUN, 27TH APRIL, 1648.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

Per Archiepiscopos & Epos Regni Hyberniae congregatos coram Illmo D. D. Joanne Bapt^a Rinuccino Archiepiscopo et Principe Firmo, ac in Regno Hyberniae Nuntio Apostolico extraordinario.

Nos videntes ab Illnis Dominis supremi Concilij tractari de Armorum cessatione cum Dño Barone de Inchiquin concludenda, existimavimus officij nostri esse, et curæ, quam de Religionis Catholicae incrementis, et animarum nobis commissarum salute promovendis, et conservandis, habere debemus, ut illius cessationis momenta attente rimaremur et studiose consideraremus. Discussis igitur enucleate rerum et temporum praesentium circumstantijs, ac rationibus omnibus ad id pertinentibus, invenimus praedictam cessationem omnino tendere ad ruinam Catholicae Religionis, cultorumque ejus in hoc Regno et propterea, conscientia moti eandem cessationem periculosam, plane, et iniquam esse declaramus ac nulli tutum esse in

Conscientia eam amplecti. In quorum omnium et singulorum fidem et robur, declarationem hanc describi fecimus et descriptæ subscripsimus. Datum Kilkenniae, die 27° Aprilis, 1648.

Hugo, Ardmachanus.
 Fr. Thomas, Dublinensis.
 Thomas, Casselensis.
 Joannes, Tuamensis electus.
 Fr. Patritius, Waterforden. et Lismoren.
 Edmundus, Limericensis.
 Franciscus, Aladensis.
 Emerus, Clocherensis.
 Fr. Boetius, Rossensis.
 Robertus, Corcag. et Cluonen.
 Fr. Terentius, Imolacensis.
 Fr. Antonius, Cluonmacnosensis
 Andreas, Finiborensis.
 Fr. Arthurus, Dunen. et Conoren.

XIV.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND OTHERS TO THE POPE,
 18TH MAY, 1649.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

[The Archbishop of Brindisi, whom the clergy, &c., in Ireland constituted their special Agent in the Roman Court, was Dr. Dionysius O'Driscoll, "natione Hibernus, isque Momoniensis, ex illustrissima antiquissimaque O'Driskeollorum familia oriundus." (Rinuccini MSS.) He was a few years before nominated to the See of Brindisi, in the Kingdom of Naples, by Philip the Fourth of Spain.]

BEATISSIME PATER,

Inter varias quibus jam vinea Domini Sabaoth in hoc miserabili Hiberniae regno quatitur tempestates, sola animorum Catholicorum subitanea divisio maximas in regno parit angustias cum Catholici nostri in hoc bello pro fide orthodoxa pie et animose suscepto adeo jam inter se alienati sint, ut provincia Ultoniae praecipua, et major pars et sanior Cleri, cum nonnullis aliarum provinciarum nobilibus

in suo continuandi belli proposito constantes et Illustrissimo D. Nuncio Apostolico obedientes manserint, reliqui vero Catholici qui monasteria et pingua beneficia ipsis annexa possident, eisque adhaerentes, sui propositi et juramenti pro fide orthodoxa restituenda ab initio praestiti omnino immemores, Illustrissimi nostri D. Nuncii mandatis auscultare aut suis confoederatis amplius adhaerere neglexerint ut gubernium protestanticum in quo possunt suis monasteriis et beneficiis potiri introducerent, sicut de facto in quibusdam regni partibus introductum est, prout fusius Dominus Archiepiscopus Brundusinus, noster jam specialis Agens ad haec et alia nostra negotia Sanctae Sedi insinuanda a nobis electus intimabit cui ut fides adhibeatur, humillime rogamus. Sacros deosculamur pedes.

Vestrae Sanctitatis servi.

Ex campo nostro apud Cavan, 18 Maii, 1649.

Hugo, Archiepiscopus Ardmachanus.

Eugenius, Kilmorensis.

Joannes, Rapotensis.

Don Eugenio O'Neill.

Philippus O'Relly.

XV.

FOUR LETTERS OF OWEN ROE O'NEILL IN 1649.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

1.

Eminentissimo D. Cardinali de la Cuenca.

EMINENTISSIME DOMINE,

Hactenus unanimiter cum laude Catholici hujus Regni pugnauimus cum communi Ecclesiae hoste, sed quorundam corda ita exulceravit invidia, mentesque amor bonorum Ecclesiasticorum, quae toto tempore haereseos inique et abunde possederant, adeo excoecavit et demulsit, ut relicto sancto foedere toties incremento firmato de propaganda vera fide, et contempta obedientia Sedis Apostolicae ejusque Nuncii, cleri regni sprete auctoritate, iniqua collegatione se

conjunxerint haereticis et ecclesiae inimicis, imo ejusdem perfidiae caput et gubernatorem instituerint regni, Marchionem Ormoniae. Hoc tamen non obstante, favente divina clementia, inventi sunt qui huic Baal non flexerunt genua. Provincia enim Ultoniae cujus militiam gubernare, et ex toto regno major et sanior pars cleri et nobilitatis aucta majorum nostrorum haereditate in obedientia et reverentia Sanctae Sedis Apostolicae remanemus. Sed hanc nostram filialem observantiam, tam in Curia quam in aliis regnis, calumniosis titulis rebellionis et incendii contra Rempublicam obscurare nititur pars adversa.

Eminentissimae D. Vestrae filius

DON EUGENIO O'NEILL.

Ex campo nostro, 18 Maii, 1649.

2.

Ad Eminentissimum D. Cardinalem Pamphilium.

EMINENTISSIME DOMINE,

Cum status nostri Regni, proh dolor, sit redactus ad illam conditionem ut Illustrissimo D. Nuncio nostro Apostolico, ipsum sequente saniore et digniore parte Ecclesiastica et non contemnendo principalium nobilium totius regni numero, invitis, introductum sit haereticum caput sub praetextu pacis et fidei conservandae ab aliquibus hactenus in authoritate constitutis, palliantibus suam malitiam inurendo et Nuncio et ipsius sequacibus notam seditionis eo quod aversentur Lutheranismum cujus professionis est idem caput introductum contra commune votum et juramentum Confoederatorum Catholicorum a quo tres provinciae Hiberniae, partim vi, partim seductae, recesserunt et gubernio ejusdem praefati capitis adhaeserunt, praeter aliquos nobiles majori zelo ductos hinc inde dispersos, ita ut sola Ultonia Nuncium et Ecclesiasticos ipsi adhaerentes sequatur quorum ego in militia praepositus tam de praesente quam de futuro protestor me nihil velle aut voluisse quam ipsorum vestigiis inhaerere et fidem Catholicam, quam semper anhelò, promovere, etc.

DON EUGENIO O'NEILL.

Ex campo nostro apud Cavan,
18 Maii, 1649.

3.

Illustrissimo D. Archiepiscopo Firmano et Nuncio Apostolico.

ILLUSTRISSIME DOMINE,

Vix dici potest quantum passi sumus a discessu vestro continue in castris in quibusdam paucis nostris Comitatibus, quos funditus destruximus eo quod inde egredi non potuimus. Jam sumus in puncto quasi desperationis. Sollicitat nos Ormonius cum sua factione ut secum nos jungamus. Idem facit factio Parliamentaria: utramque, Deus novit, eodem odio et horrore prosequimur, sed, urgente necessitate, brevi unum aut alterum necessario nobis est faciendum nisi tempestive nobis inde succurratur. Quare humanissime rogo Vestram Ill. D. ut paterna sua sollicitudine dignetur nobis providere de pecunia et bellica ammuntione ut causam Dei et Ecclesiae defendere possimus et ne cogamur tam iniquo foedere in damnum fidei et opprobrium nationis ligari. In hac expeditione, summa festinatione opus est quia maximum est periculum in mora. Illustrissimus Cloghorensis detinebatur captivus apud D. Felicem O'Neill, sed felice omine evasit manus ejus. Multum persequuntur Provincialem Franciscanorum et fratres qui hactenus sequebantur partes Ecclesiae, et hoc autoritate Commissarii Generalis Belgarum Marchant, qui jussu Supremi Concilii et inobedientium fratrum ejusdem ordinis misit unum commissarium suae farinae ut mortificet et coerceat omnes adhaerentes partis Catholicae. Unde obnix vestram Ill. D. obsecro dignetur in Curia efficere ut cohibeantur tam suspecti conatus supradicti patris Commissarii, ac insuper nobis tempestive mittere vel nervum belli vel salutare consilium, et paternam vestram benedictionem. His sacras vestras deosculor manus.

Ex castris nostris prope Cavan, 18 Maii, 1649.

V. Ill. Dominationis

addictissimus servus

DON EUGENIO O'NEILL.

4.

Ad Decanum Firmanum, Ill. D. Dionisium Massarium.

REVERENDISSIME DOMINE,

Tandem ad tantas devenimus angustias et extremitates ut necessario adhaerere debeamus vel uni vel alteri parti haereticae, nempe factioni Supremi Concilii aut factioni eorum qui Dublinii degunt, quorum utrumque nobis amarius est ipsa morte. Hactenus ultra posse stetimus pro causa Dei exspectantes summa aviditate inde auxilium paterna cura Ill. D. Nuncii et vestra ibi procurandum. Fuimus semper in castris, in Comitatibus Longfordiae, Cavan et Leitrim, ubi nostros speciales amicos funditus destruximus, nisi quod inde non audebamus egredi. Rogo Vestram Rev. D. dignetur tempestive nobis adesse summe necessario succursu, ne irreparabili fidei damno et nationis gravi infamiae nota cogamur iniquo foedere nos conjungere haeticis. Illustrissimus Cloghorensis fuit captus a D. Felice O'Neill, sed felici astu evasit manus ejus. Casu quo nihil nobis procurare poteritis, dignetur, quaeso, Vestra Rev. D. nos suo salutari consilio dirigere ac benedictionem paternam impertiri. Quantum ad me, si necessario adhaerendum sit ulli parti haereticae, reliquam partem vitae meae in alienis transigam partibus. Misere mortificantur Religiosi S. Francisci qui adhaerebant Ecclesiae, insultantia et inobedientia quorumdam discolorum ejusdem ordinis qui foveantur favore et autoritate Commissarii Generalis Belgarum, P. Marchant; faciat, quaeso, Vestra R. D. ut in Curia illius Commissarii cohibeantur suspecti conatus, ne ulterius in favorem haeticorum procedat. His me commendo favori vestro et vestras deosculor manus.

Ex castris nostris prope Cavan, 13 Maii, 1649.

V. Rev. Dominationis

addictissimus servus

DON EUGENIO O'NEILL.

XVI.

EPITAPH OF OWEN ROE O'NEILL.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

EUGENII O'NELLI, COPIARUM ULTONIENSIIUM PRAEFECTI GENERALIS,
EPITAPHIUM.

Hic jacet ille ingens patriae defensor O'Nellus,
Nobilis ingenio, sanguine, Marte, fide.
Qui genus et magni mensuram stemmatis implens,
Per suos Catholicos arma probavit avos.
Quem neque vis dubii potuit perfringere belli,
Nec mutare boni spesve, timorve mali.
Quem tria conjuncto petierunt agmine regna,
In caput unius tot coiere manus.
Celsus in immota mentis sed constitit arce,
Et captum infracto pectore duxit iter,
Spem contra humanam, coelum tamen adfuit ausis,
Cumque suo Christus milite miles erat.
Impia Catholicum seu strinxit in agmina ferrum,
Discolor haeretica caede madebat humus.
Sive fugam simulat, simulando comprimit hostem,
Nec minus arma viri quam metuenda fuga.
Hoc tamen, hoc ingens et inexpugnabile Marti
Pactus humi positum spicula mortis habent.
Armula nam crebris Parca invidiosa triumphis
Vincendi et vitae sit tibi finis, ait.
Fata sed Eugenium nequeunt ita sternere, servant
Posthuma Romanam guominus arma fidem.
Hanc lapis et cineres, sed et ipsa cadavera spirant
Et Petrum litui, tela tubaeque sonant.
Magna viri merces, tot palmas astra coronant,
Sic praestant meritum, terra polusque decus.

XVII.

DECLARATION OF THE BISHOPS AND CLERGY ASSEMBLED AT CLON-
MACNOISE, 4TH DECEMBER, 1649.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

By the Ecclesiastical Congⁿ of the Kingdom of Ireland, we the ArchB^s Bish^s & other Ordinaries & Prelates of this Kingdom of Ireland having met at Clonmacnoise proprio motu on the fourth day of December in the year of our Lord God 1649 taking into our consideration among other, the affairs then agitated & determinated for the Preservation of the Kingdom, that many of our Flock are mislead wth a vain opinion of Hopes that the Commander in Chief of the Rebel Forces commonly call'd Parliamentaries, would afford them good Conditions, and that relying thereon, they suffer utter Destruction of Religion, Lives, & fortunes if not prevented. To undeceive them in this their ungrounded expectation we do hereby declare as a most certain truth that the Enemy's Resolution is to extirpate the Catholic Religion out of all his Majesty's Dominions, as by their several covenants doth appear, & the Practice wherever their Power doth extend, as is manifested by Cromwell's Letter of the 19th of October 1649 to the then Governor of Ross, his words are "for that wch yⁿ mention concerning Liberty of Religion, I meddle not wth any man's Conscience, but if by Liberty of Conscience yⁿ mean a Liberty to exercise the Mass, I judge it best to use plain dealing & to let yⁿ know, where the Parliament of England have Power that will not be allowed of." This Tyrannical Resolution they have put in Execution in Wexford, Drogheda, Rosse & elsewhere, & it is notoriously known that by Acts of Parl^t call'd the Acts of Subscription the Estates of the Inhabitants of this Kingdom are sold, so there remaineth now no more but to put the Purchasers in Possession, by the Power of Forces drawn out of England, & for the common sort of People, towards whom if they shew any more moderate usage at the present, it is to no other end but for their private advantage, & for the better support of their army, intending at the close of their Conquest (if they can effect the same, as God forbid) to root out the Commons also, & plant this Land with Colonies to be brought hither out of England,

as witness the number they have already sent hence for the Tobacco Islands, and put Enemies in their Places.

And in effect this Banishment or other destructions of the common People must follow the Resolution of extirpating the Catholic Religion, wth is not to be effected without the Massacring or Banishment of the Catholic Inhabitants.

We cannot therefore in our Duty to God & discharge of the care we are oblig'd to have for the preservation of our Flocks but admonish them not to delude and loose themselves wth the vain expectation of conditions to be had from that merciless enemy & consequently we beseech the Gentry and Inhabitants for God's Glory and their own safety to the uttermost of their Power to contribute wth Patience to the Support of the War against that enemy in hope that by the Blessing of God they may be rescued from the threaten'd Evils & in Time be permitted to serve God in their native Country & enjoy their Estates and fruits of their Labours free from such heavy Leavies or any other such Taxes as they bear at present, admonishing also those that are enlisted of the army to prosecute constantly according to each man's charge, the trust reposed in them, the opposition of the common enemy in so just a war as is that they have undertaken for their Religion, King, and Country, as they expect the Blessing of God to fall on their actions & to avoid God's heavy judgment, and the indignation of their native country, they neither plunder nor oppress the people, nor suffer any under their charge to commit any extortion or oppression so far as shall lay in their power to prevent."

XVIII.

DECLARATION OF THE BISHOPS AND OTHERS ASSEMBLED AT
CLONMACNOISE, 13TH OF DECEMBER, 1649.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

Whereas many of the clergy and laity did in their actions and proceedings express much discontent and divisions of mind grounding the same on the late difference of opinion which happened amongst the Prelates and the laity by which the nation was not so well united as was necessary in this time of great danger, wherein all as with one

heart and hand ought to oppose the common enemy, We the Archbishops, Bishops, and Prelates of this Kingdom met, motu proprio, at Clonmacnoise, 4th December, 1649, having removed all differences among us (not entering into the merits or diversities of former opinions) thought good for the removing of all jealousies from our own thoughts, hearts and Resolutions, and from others who had relation, or were adherent to the former diversities of opinion to manifest hereby to all the world that the said divisions and jealousies grounded thereupon are now forgotten and forgiven among us on all sides as aforesaid, and that all and every of us of the above Abps. Bps. and Prelates are now by the blessing of God as one body united and that we will as becometh Charity and our pastoral charge, stand all of us as one entire body, for the interest and immunities of the Church and every Prelate and Bishop thereof, and for the honour and dignity, estate, right, and possession of all and every said Abp. Bp. and other Prelates, and we will as one entire and united body forward by our counsel, action, and device the advancement of his Majesty's rights and the good of this nation in general and in particular according to our power and that none of us in any occasion whatsoever concerning the Catholic Religion or the good of this Kingdom of Ireland, will in any respect single himself, or be, or seem opposite to the rest of us, but will hold firm and entire in one sentiment as aforesaid hereby detesting the actions, thoughts and discourses of any that shall renew the least memory of the differences past, or give any ground of future differences among us, and do in the name of Jesus Christ exhort all our flocks to the like brotherly affection and union and to the like detestation of all past differences or jealousies as aforesaid arising hitherto among them, and we desire that this our declaration be printed and published in each parish, by command of the respective Ordinaries, *ut videant opera vestra bona et glorificent Patrem vestrum qui in coelis est.*

Datum apud Clonmacnoise, 13 December, 1649.

Hugo, Ardmachanus.

Fr. Thomas, Dubliniensis.

Thomas, Casselensis.

Joannes, Archiep. Tuamensis.

Fr. Boetius, Elphinensis.

Fr. Edmundus, Laghlinensis et Procurator Waterfordiensis.

Emerus, Clogherensis.
 Robertus, Corcagiensis et Cluanensis.
 Nicolaus, Fernensis.
 Edmundus, Lymericen et procurator Episcopi Ossorien.
 Franciscus, Aladensis,
 Andreas, Finiborensis.
 Joannes, Laonensis.
 Fr. Oliverius, Dromorensis.
 Fr. Antonius, Clonmacnoisensis.
 Fr. Hugo, Duacensis.
 Fr. Arthurus, Dunensis et Connorensis.
 Fr. Terentius, Imolacensis.
 Fr. Patritius, Ardachadensis.
 Oliverius Deise, Procurator Episcopi Midensis.
 Dr. Joannes Hussei, Procurator Ep. Ardfertensis.
 Fr. Joannes Cantwell, Abbas S. Crucis.
 Dr. Thadeus Clery, Procurator Episcopi Rapotensis.
 Fr. Gregorius O'Ferrall, Provincialis fratrum min.
 Walterus, Ep. Clonfertensis, Congregationis Secretarius.

XIX.

DECREES OF THE BISHOPS, &C., ASSEMBLED AT CLONMACNOISE, 18TH DECEMBER, 1649.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

We the Archbps., Bishops, & other ordinaries & Prelates of the Kingdom of Ireland, having met at Clonmacnoise, proprio motu, the 4th day of December, in the year 1649, to consider the best means to unite our flocks for averting God's wrath fallen on this nation now bleeding under the evils that Famine, Plague, and War bring after them, for effecting a present union, decreed the ensuing acts:—

1. We order & decree as an Act of this Cong^a that all Archbps., Bishps., & other ordinaries within their respective Diocesses, shall enjoyn public Prayers, fasting, general confessions, & receiving, & other

works of Piety, toties quoties, to withdraw from this nation God's anger, & to render them capable of his mercies.

2. We order & decree as an Act of this Congⁿ. that a Declaration be issued from us, letting the People know how vain it is for them to expect from the common Enemy commanded by Cromwell, by authority from the Rebels of England, any assurance of their Religion, Lives or Fortunes.

3. We order & decree that all the Pastors & Preachers be enjoined to preach amity, & for inducing the People thereunto to declare unto them the absolute necessity there is for the same, & as the chief means to preserve the nation against the extirpation & destruction of their Religion & fortunes resolved on by the Enemy. And we hereby do manifest our Detestation against all such divisions between either Provinces or Families, or between old English and old Irish, or any of the English or Scots adhering to his Majesty, & we do decree & order that all Ecclesiastical Persons fomenting such Dissensions or unnatural divisions be punished by their respective Prelates & Superiors, *juxta gravitatem excessus & (si opus fuerit) suspendantur beneficii & Pastores a beneficio & officio ad certum Tempus, Religiosi autem a divinis juxta Circumstantias delicti*, leaving the Laity offending in this kind to be corrected by the civil magistrate by imprisonment, fine, banishment, or otherwise, as to them shall seem best for plucking by the roots so odious a crime, the execution whereof we most earnestly recommend to all those having Power, & that all are concerned therein as they will Answer to God for the Evils that thereout may ensue.

4. We decree & declare excommunicated those Highway Robbers commonly call'd the Idle Boys, that take away the Goods of honest men, or force men to pay them contribution, & we likewise declare excommunicated all such as succour or harbour them, or bestow or sell any victualling, or buy cattle or any other thing else from them wittingly, likewise all the Ecclesiastical Persons ministring Sacraments to such Robbers or Idle Boys, or burying them in holy Graves to be suspended *ab officio & Beneficio si quod habent* by their respective Superiors *juxta Gravitatem delicti*. This our Decree is to oblige within fifteen Days after the Publication thereof in their respective Diocesses.

Datum apud Clonmacnoise, 18 December, 1649.

Hugo, Ardmachanus.

Fr. Thomas, Dubliniensis.

Thomas, Casselensis.
 Joannes, Archiep. Tuamensis.
 Fr. Boetius, Elphinensis.
 Fr. Edmundus, Laghlinensis et Procurator Waterfordiensis.
 Emerus, Clogherensis.
 Robertus, Corcagiensis et Cluanensis.
 Nicolus, Fernensis.
 Edmundus, Lymericen et Procurator Episcopi Ossorien.
 Franciscus, Aladensis.
 Andreas, Finiborensis.
 Joannes, Laonensis.
 Fr. Oliverius, Dromorensis.
 Fr. Antonius, Clonmacnosensis.
 Fr. Hugo, Duacensis.
 Fr. Arturus, Dunensis et Connerensis.
 Fr. Terentius, Imolacensis.
 Fr. Patritius, Ardachadensis.
 Oliverius Deise, Procurator Episcopi Midensis.
 Dr. Joannes Hussei, Procurator Ep. Ardfertensis.
 Fr. Joannes Cantwell, Abbas S. Crucis.
 Dr. Thadaeus Clery, Procurator Episcopi Rapotensis.
 Fr. Gregorius O'Ferrall, Provincialis ord. Praed.
 Fr. Thomas MacKiernan, Provincialis fratrum Min.
 Walterus, Ep. Clonfertensis, Congregationis Secretarius.

XX.

AN ACCOUNT OF THE JESUIT MISSIONS IN IRELAND FROM 1641 TO
1650, WRITTEN IN 1651.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

*Relatio rerum quarundam notabilium quae contigerunt in Missione
Hibernica Societatis Jesu ab anno 1641, usque ad annum 1650.*

Missio Hibernica una de primis Societatis nostrae in Europae
missionibus Sancto P. N. Ignatio ita cordi fuit, ut eo duos ex decem
primis Patribus Salmeronem et Paschasium destinaverit. Haec Missio

a temporibus B. Borgiae fuit semper instructa viris e Societate nostra magnae et laboriosae virtutis. Eorum vivendi ratio usque ad annum circiter 1620 talis erat ut nullas haberent Residentias aut domos ubi simul habitarent: sed vivebat quisque seorsim vel in aedibus nobilium, vel semoto quopiam Refugio, unde suis temporibus prodibant ad missiones et munia Societatis magno cum animarum fructu obeunda. Successu temporis cum haeretici constantia Catholicorum victi, in negotio Religionis conniverent, coeperunt nostri circa praedictum annum cohabitare, et in domibus vel propriis vel conductis juxta normas Collegiorum ac leges Societatis vitam simul agere, in his domibus, quas Residentias vocamus excitata oratoria ubi conciones et Catecheses habebantur, apertae Scholae ubi juvenus more Societatis educabatur, erectae Sodalitates, ubi nobiles et cives et plebaei ad omnem virtutem et pietatem diversis congregationibus instituebantur. Haec tam ordinate et cum tam inusitato splendore, ac tanto cum fructu atque incremento Religionis Catholicae gesta, Societatem nostram in totius gentis admirationem ac venerationem rapuerunt. Itaque a multis civitatibus postulata Collegia, fundationes oblatae, ex quibus a P. Mutio nonnullae acceptatae sunt. Tredecim ergo Residentias habebat in Hibernia Societas ex quibus aliae suis redditibus tamquam inchoata Collegia fruebantur, aliae piorum eleemosynis liberaliter sustentabantur; singulae suis bibliothecis, ornamentis Ecclesiasticis, domestica suppellectile et rebus omnibus ad usum nostrum requisitis sufficienter instructae, per has Residentias ita distributus erat nostrorum numerus ut in quibusdam essent socii quinque, in aliis octo, nullibi pauciores quam tres. Vita erat ubique tam laboriosa et in ministeriis adeo frequentibus occupata, ut unus plurium subiret vicem. Rector sive Superior domus idem erat concionator ordinarius diebus dominicis et festis, idem iisdem festis a meridie catechizabat, idem confessiones indefessus audiebat, idem Sodalitatibus praeerat, et tota reliqua septimana idem non secus ac reliqui magistri pueros in Scholis assiduus docebat. Stupente populo cum viderent viros aetate et auctoritate venerabiles, concionatores ac Theologos eximios, quorum consilia et resolutiones viri gravissimi in suis difficultatibus exquirebant, tales inquam viros dies totos in scholis puerorum traducere et nullo emolumento aut spe humana proposita sese parvulis accommodare, et quodammodo instar Elizaei staturam suam ad mensuram puerilem capacitatemque contrahere. Ex his Residentiis licet tam minuto essent numero, fiebant excursi-

ones ad oppida vicina et loca in quibus Societas fixam sedem non habebat. Unde tantus exstabat spiritualis fructus ut integrae civitates simul ad poenitentiam commoverentur, tantus erat populi concursus et tantus ardor confitendi, ut cum densis agminibus se mutuo et confessarios obruerent, monerenturque confitentes ut submissa voce loquerentur, illi audacter responderent tu vero audi patienter, nobis curae non est quis audiat, modo tu audias et conscientias nostras exoneremus. Episcopi fere omnes, etiam illi, qui ex aliis ordinibus ad Episcopatum evecti sunt, Societatis opera plurimum utebantur, nostros adhibebant comites et adjutores in dioecesibus visitandis, nostris suos Parochos et Sacerdotes alios committebant Exercitiis Spiritualibus imbuendos. Denique in publicis Regni Comitibus, unanimi omnium consensu et applausu Societas acceptata est, et confirmata tanquam ordo stabilitus et immatriculatus in Regno; dato super hac re authentico diplomate, ut possit Societas perpetuis futuris temporibus gaudere ac frui privilegiis et immunitatibus Regni. Simulque votum emiserunt unanimiter omnes erigendi universitatem de nomine Jesu pro studiis publicis cujus curam et administrationem Societati destinarent.

Hic erat Missionis Hibernicae universim status usque ad annum hujus seculi quadragesimum nonum qui fuit fatalis et Regno et Religioni Catholicae, nam et pestis per totum Regnum eo anno grassata est, et Parlamentarium bellum tota mole in Catholicos incubuit. Exercitus noster cum die 2^a Augusti fusus fugatusque, et castris, armis, tentoriis, totoque commeatu bellico exutus esset; Puritani Parlamentarii ea victoria erecti, nulla mora majorem Hiberniae partem percurrunt, et civitates multas quasdam deditione, seu ut opinio est proditione, alias obsidione non sine magna clade suorum, alias peste exhaustas et prope ad solitudinem redactas obtinent: itaque e quatuor Regni Provinciis fere tres integras intra unius anni spatium suae ditioni subjiunt. Saevitur in Catholicos maxime Ecclesiasticos et in primis in homines Societatis nostrae. Ex 13. quas habueramus Residentiis, decem amisimus, domibus nostris vel in jumentorum Stabula, vel in militum peste infectorum nosocomia, conversis, vel etiam incensis et solo aequatis in odium speciale Societatis.

Residentia Dublinensis.—Et ut de singulis Residentiis aliquid dicatur: Dublinii navim onerariam Sacerdotibus ac Religiosis, pretiosis sane mercibus, refertam amandarunt in Galliam, inter hos e nostris P. Henricus Cavellus vir doctissimus et animarum zelo plenus

cum aegrotus et lecto affixus esset inde a militibus ad forum productus est; et cum pedibus consistere non posset, in cathedra magis ad ludibrium, quam ad quietem collocatus, militaribus sannis et scommatis petulanter et crudeliter exceptus est, tum baculis bene contusus et in navim cum ceteris injectus in Galliam relegatus est, hic a nostris omni charitate exceptus, omnique medica cura adhibita recreatus est. At ille quietis impatiens in Hiberniam cum rediisset, nondum confirmata valetudine, contracta ex navis calamitatibus phthysi, dum a nostris ad proximam Residentiam duceretur extinctus diem sancte obiit. Alter Henricus FitzSimon multorum laborum ac meritorum senex Dublinio cedere et ad montes cum aliis Catholicis exulibus emigrare coactus est. Octogesimum jam aetatis annum agebat cum domo nostra ab haereticis expulsus ineunte hyeme debuit suis pedibus iter asperum facere et per montes ac sylvas perreptare, totam hyemem traduxit bonus senex in media palude, loco perquam incommodo sed a Parlamentariis equitibus tuto, manebat in tugurio male tecto, ventis et imbribus pervio, lectus illi stramineus, pluvia desuper stillante, et subter stagnante palude madidus, hic P. Henricus amoeno semper animo vultuque solabatur alacriter cives suos in eadem aerumna positos, instruebat catechismo parvulos, omnium confessiones audiebat, peracta hyeme cum data esset commoditas illinc abeundi venit cum suis ad partes Catholicorum, ubi a nostris omni charitate tanquam coelo lapsus excipitur. Sed bonus Pater morbo ex aerumnosa illa paludis statione contracto brevi consumptus ad mansionem quietis aeternae ut sperandum est emigravit. Spirabat in morbo pietatem, ardentia illi colloquia cum Deo et de Deo cum visitantibus externis ac domesticis, dum legerentur coram moribundo litaniae et Commendatio animae, ille summa devotione coepit salutationem Angelicam recitare et cum pervenisset ad nomen Jesus, tum ille totis viribus collectum ex pectore halitum exsufflavit, volens cum nomine sacrosancto simul animam exhalare, cumque id tum licet diu constus non posset, mox in Crucifixum oculos figens et mortuis vocibus identidem Jesus Maria pronuncians placidissime expiravit 29 Novembris anno 1643. Vir fuit P. Henricus magnis gratiae et naturae donis instructus, haereticos perpetuo agitavit verbo et scripto ab iis comprehensus et in odium Religionis in carcerem trusus quinque ipso annos in turri Dubliniensi captivus fuit. Inde missus in exilium quae commentatus in illo otio fuerat typis mandavit, peste afflatorum obsequio saepius expositus fuit inter quos et ipse pestem

contraxit, sed Deo ipsum ad bonum multorum reservante convaluit. Apud viros Principes graciosus in primis Ducem Arscottanum religiosa liberate increpavit, propter imagines impudicas quas ille multo luxu in aula sua pingendas curaverat; qua reprehensione turbatus aliquandiu dux, et huc illucque cum indignatione se vertens, mox tamen ad Patrem rediit (qui oculos humi fixos tenebat ab obscaeno spectaculo) et magnis ei gratiis ob salubrem admonitionem actis, apprehensaque ejus dextera, per manum hanc, inquit, Pater Henrice, ante hunc mensem exactum has imagines deleri curabo, et aulam modestius ornari, perque manum eandem promitto, me ante finem hujus mensis tibi generaliter de tota vita confessurum. Dixit et utrumque magna cum multorum admiratione et aedificatione praestitit. Jam ut ad reliquos qui clam Dublinii vel in suburbanis ejus remanserant redeamus; unus instar eremitaе perpetuo latebat, consciis tamen Catholicis latibuli, ut ad eum in occasionibus recursum haberent. Alter mutato per vices habitu nunc instar militis cum cesarie barbaque ascititia incedebat, nunc sutorem nunc mercatorem agebat, aliquando tanquam pistor panes humeris per plateas portabat, aliquando tanquam murium et soricum captor vicos et compita quasi circumforaneus obibat, omnibus omnia factus, ut quotquot posset Christo lucrificeret. Alius nunc molitorem, nunc rusticum et hortulanum praeseferebat, et hunc in modum ex agro suburbano per medias militum excubias, herbas, pullos, aliaque similia quasi ad fora venalia perferens, revera ad nostros cum infirmarentur, vel ad alios Catholicos illa afferebat, et sic omnes similes homini negotiatori pretiosas animarum margaritas exquirebant. Sed non semper his artibus potuerunt sagaces haereticorum insidias eludere, nam milites omnia perscrutantes unum e nostris virum gravem et grandaevum ad ipsum Altare deprehensum vestibis omnibus spoliant, nudatumque in tetrum detrudunt carcerem. Ubi ille ad aliquot menses inclusus et pane angustiae sustentatus, tandem in exilium dimissus est. Alium nostrum Sacerdotem in platea obviam factum crudeliter aggressi milites nudare contendunt, resistantem in cloacam dejiciunt, libellis aliisque piis reculis spoliant, et dum vel illum occidere vel indignis modis tractare luctantur, soror boni Patris cujus domus non procul aberat ad tumultum advolat et magnis vocibus maritum suum exclamans, pio dolo fratrem suum quem maritum identidem affirmabat e cruentis carnificum manibus eruit.

Tandem cum Edicto parlamentario Catholici omnes Dublinio fuis-

sent expulsi, essetque crimen capitale cuiquam Papistae vel ad unam noctem intra urbem aut suburbia ejus haerere, vetitumque esset sub poena mortis et confiscationis bonorum cuiquam Jesuitae aut alteri Sacerdoti vel unius horae hospitium praebere, magnis praemiis propositis ei qui indicium certum talis hospitii ad Gubernatorem deferret, nostri simul cum reliquis Catholicis urbe excesserunt, bonis Residentiae quae asportari poterant, prius in loca tutiora transmissis.

Residentia Pontanensis, ubi Societas multos annos strenue laboraverat, crudeliorem exitum sortita est. Nam civitate post longam obsidionem ab haereticis capta, Catholicus sanguis per plateas, per domos, per agros saevissime fusus, nemini parcitum non viro non foeminae, non seni non puero. Bona Civium cesserunt militibus Parlamentariis in praedam, interque cetera quidquid erat in domo nostra directum est. Bibliotheca, calices sacri magno numero et pretio, cum reliqua suppellectili tam sacra, quam domestica. Postridie cum reliquias civitatis indagarent milites, unum e nostris P. Joannem Batheum reperiunt cum fratre suo sacerdote. Suspicati quod res erat illos examinant, deprehensoque utrumque esse Sacerdotem, ac Batheum insuper esse Jesuitam exultantes capta praeda magno cum strepitu in forum ambos rapiunt, ad stipites alligant, et quasi Religionem Catholicam et Societatem nostram in illis extincturi, glandibus plumbeis utrumque ad mortem usque trajiciunt.

Alter erat e nostris P. Robertus Nettervillius vir grandaevus, multorum in Societate laborum ac meritorum. Hunc cum rescivissent milites Sacerdotem esse ac Jesuitam in ejus cubiculum involant, bonum senem e lectulo per pedes extractum per domum raptant, ad obvia quaeque allidunt, tum fustibus contundunt, effractisque ad collum et humeros ossibus semivivum relinquunt. Unde quarto demum die post bonum certamen certatum abiit e vita coronam justitiae uti sperandum est recepturus.

Huic Residentiae Pontanensi foundationem liberaliter dederat R^{mus} D. Episcopus Medensis, qui postea Dioecesi sua ab haereticis pulsus nusquam vult nisi inter nostros vitam agere, cumque jam venerabilis senex octogesimum secundum agat annum aetatis, suisque sumptibus nobiscum vivat nihil tamen vult admittere in mensa singulare aut eximium, sed communi portione contentus vivit quasi unus e nostris tam quietus in Domo ac si minimus domesticorum esset, tam punctualis ad signa communis obedientiae, tam observans

Religiosae disciplinae, ut sit omnibus exemplo et incitamento ad virtutem et perfectionem.

In *Residentia Corcagiensi* usque ad belli tempora strenue et utiliter laboratum a nostris est Concionibus, administratione Sacramentorum, scholis, cura carcerum, et infirmorum, catechesi multiplici tam in civitate, quam rure, Sodalitatibus diversis civium, opificum, puerorum. Ad catechismum qui rare fiebat concurrebat populus a 5 vel 6. miliaribus Hibernicis, quae duplo longiora sunt italicis: hic a mane usque ad vesperam haerebant expectantes catechesim et confessionem, nonnulli totam diem jejuni traducebant, nisi quod invitarentur a vicinis quando deprehendebantur jejuni: alii secum annonam deferebant et sic in campis per contubernia prandebant. Eorum observantia erga ritus ecclesiasticos vel hinc colligi potest, quod cum nemo domum licet procul dissitam redire vellet sine aqua lustrali quam in sequentem dominicam domi servarent, ad quod ipsum plerique vel rusticanorum vascula secum deferebant, alii qui vasa non tulerant oram chlamydis in aquam sacram immergebant, qua postmodum expressa utebantur domi reliqua septimana, vel etiam nonnulli detracto sibi calceo aquam lustralem infundebant, quam sic altero pede nudo domum ferebant. Cum noster Catechista auditis tota die confessionibus vespere in Urbem rediret, illi ab eo vix avelli poterant, deducebant eum per viam, cumque ab eo redire cogerentur omnes una voce clamabant petentes ejus benedictionem, et sic nocturno itinere in domos suas revertebantur.

In sodalitatibus tanta erat observantia et devotio, ut viri gravissimi et honorati si quando regulam aliquam violassent, publice in coetu Sodalium culpam suam agnoscerent, et poenitentiam prompto animo peragerent. Vir primariae dignitatis sed vitae licentiosae cum per motus concionibus nostrorum dedisset nomen sodalitati, facta confessione generali totius vitae totum se poenitentiae dedit, tantis lachrymis ac suspiriis Sacro, ac reliquis officiis pietatis, intererat, ut omnibus esset admirationi tam repentina mutatio. Paucis post hebdomadis cum in festo S. Mariae Magdalenae sacrum solita cum devotione audisset, in ultimo Evangelio positus, ut moris est, humi genibus ad illa verba et Verbum caro factum est, animam exhalavit; ut qui cum peccatrice illa poenitentiam egit, ab eadem in Societatem Divinae miserationis admissus esse videretur.

Invaluerat pessima consuetudo ut die 14^a Februarii festo S. Valen-

tini juvenes Civitatis sortes mitterent et quisque sibi puellam in Dominam deligeret singulari obsequio per totum annum prosequendam, ad eam suum nomen mittebat cum multa ceremonia vel pictum vel scriptum, illa vicissim nomen suum ad adolescentem vel holoserico acupictum, vel etiam auro et lapillis, prout cujusque gradus et dignitas ferebat. Hinc nascebantur abusus plurimi, debebant hae Damicellae certis diebus per hebdomadas singulas visitari, ibi computationes, ludi, tripudia, cum magna jactura temporis, sumptuum, conscientiae. Nostris intoleranda res visa est, et omni modo obviam eundum gliscenti malo. Itaque ut consuetudinem consuetudine vincerent, diem illum S. Valentini praecipua solemnitate sibi celebrandum assumpserunt. Ergo per se perque sodales B^{ae} Virginis populum praemonent futuram in oratorio nostro singularem illo die celebritatem. Fit magnus civium accursus, factoque solempni Sacro Concionator ardentem invehitur in profanum ritum, et quanta injuria fiat S. Valentino, quanta infamia inferatur Religioni Catholicae, quam tetra etiam nota inuratur istis Virginibus quarum domus ebriorum adolescentum quotidiano tumultu perstrepat, magno spiritus ardore denunciat. Mox populum invitat ad sacratiorem ceremoniam, ac prolata pixide sanctorum nominibus plena monet ut quisque sibi Sanctum Patronum extrahat quem toto anno speciali cultu veneretur. Id factum a civibus est tanta alacritate, ut vix per totum illum diem et sequentem satisfieri omnibus potuerit: ea solemnitas sequenti anno et deinceps nostris celebrata ita foedam illam priorum annorum consuetudinem abolevit ut festum S. Valentini singulari pietate in ea urbe colatur et res quae erat in laqueum animarum transierit in eximium devotionis incitamentum.

Porro scholae nostrae non postremas sibi partes vindicarant ad pietatem tota urbe accendendam. Ante nostrum illuc adventum vix erant scholae nisi ad musicam, ad tripudia, ad artem gladiatoriam institutae, unde juvenus libera et effraenis in omnem saeculi vanitatem sese profuderat. Sed mox ut adolescentes in disciplinam nostram dati sunt, tanto Dei timore corripri coeperunt, tanta maturitate ad omnem modestiam componi, ut parentibus, aliisque qui noverant eos prius, tanta mutatio magnae esset admirationi et aedificationi: omnes domesticos attrahebant ad emendationem vitae, nullus in eorum praesentia jurare, nullus verba obscena proferre audebat. Aram habebat unusquisque domi concinne ab se compositam, ad cujus ornatum ea transtulerant quibus usi antea fuerant ad varium

corporis cultum et elegantiam. Ad has aras tanquam ad peregrinationes et stationes quasdam ventitabant per vicos Discipuli, seque invicem mutuis visitationibus ad pietatem et charitatem inflammabant. Parentes interim adolescentum quorum nonnulli inveteratis inter se odiis dissidebant, nec ulla ratione placari mutuo posse videbantur, hac filiorum charitate commoti etiam ipsi inter se reconciliari coeperunt.

Ex his aliisque Societatis obsequiis nata est eximia civium in nos benevolentia, et pietas erga Sanctos nostros Patres Ignatium et Xaverium, quorum nomina filiis suis passim imponi volebant. Dies illos dicatos multa solemnitate celebrabant, in eorum pervigilio jejunabant cum omni rigore, dies ipsos habebant sacros ac festos cumque post communionem et concionem devotioni suae satisfacissent, ad mensam sacerdotes convivas adhibebant, ita ut nullus esset in civitate Sacerdos, qui non iis diebus lauto convivio a civibus exciperetur.

Nec passus est S. Ignatius eam devotionem sibi gratis exhiberi. Quidam e civibus ex accidenti quodam in maniam incidit, cui per domum suam obambulanti parvula trium circiter annorum cum puerili clamore molesta esset, eam pater mentis impos arreptam ad fenestram accurrens, deorsum in plateam ex alto praecipitem dedit. Mater infantulae factum videns, ut erat erga S. Patrem nostrum eximie pia, voce magna exclamavit Sancte Ignati serva mihi filiam meam. Cumque per gradus vociferans descendisset, invenit parvulam in platea jacentem immobilem nudo capite ad saxum alliso: quam cum sublatam in sinum tanquam mortuam domum retulisset, eam contemplata deprehendit vivam et sanam sine vulnere sine livore. Extabat tantum tuberculum in ea capitis parte quae ad saxum impacta fuerat, quod relictum credimus in testimonium non in aliam corporis partem ullam quam in ipsum caput parvulam in saxum ex alto corruisse. Nam cum illam in domum nostram duxisset mater S. Ignatio gratias actura, parvulamque nostris ostensura, statim atque caput a nostris, aliisque multis palpatum est, et miraculum sufficienter probatum, tuberculum istud nullo remedio humano adhibito per se detumuit et puellula integre sana sine ullo dolore capitis aut corporis alacriter domum cum matre rediit.

Interim dum haec geruntur, teterrimi belli tempestas a Parlamentariis excitata, inter primas Regni civitates Corcagiam de qua loquimur sine resistentia occupavit, nam momoniensis Provinciae Praeses pro-

funda simulatione fidelem se Regis ministrum mentiens in Civitatem facile receptus est cum suis copiis, intromissus cum omnia collustrasset, et civitatem quasi pro Rege defendendam suscepisset, eam perfide Parlamentariis tradidit quibus quo tutiora essent omnia minusque suspecta, Religiosos omnium ordinum, et in primis nostrae Societatis voluiturbepelli, relictis tantummodo quatuor Parochis in satisfactionem scilicet civium ne seditio concitaretur: misit ergo ad nostros virum nobilem qui velut amicitiae causa eos moneret ut clam et sine strepitu urbe cederent, antequam militum petulantiam et crudelitatem experiri cogantur: respondent nostri rem esse indignam professoribus Instituti sui, ut turpi fuga se in tuto ponant, et tot millia Catholicorum tamquam oves in medio luporum deserant. Sibi vero certum ac fixum esse in civitate manere et quamcumque crudelitatem experiri nisi per vim inde pellantur. Eodem die sensit Praeses vindicantem manum Dei, statim enim in morbum incidit ex quo numquam convaluit; et qui Servos Dei expellere de Civitate statuerat ipse nec in Civitate nec rure consistere potuit, sed phreneticus effectus, nec se nec alios regere valens, perfidam tandem animam evomit.

Mors Praesidis ansam dedit exterminandi cives omnes ex urbe. Nam gener ejus, cum gubernacula civitatis et Provinciae a Parlamento suscepisset coepit in Soceri mortem inquirere, eumque veneno sublatum factitare. Itaque duos medicos optimos qui Praesidis curam egerant tanquam homicidii reos in carceem trusit cumque examinata a medicis etiam haereticis eorum curandi ratio deprehensa fuisset genuina ac propria, et medicinae legibus omnino consentanea; illique etiam adhibito jurejurando se tota suspicione apud causae cognitores purgassent, exclamat novus Praeses juramenta Catholicorum inania esse ac nullius fidei; Papam et Sacerdotes ejus assecclas in omni juramento dispensare, nec tutum esse Protestantibus cum Catholicis ullatenus habitare. Odiis ergo haereticorum acrius in dies accensis in Religionem nostram, primo interdicitur civibus gestare gladium aut ullum genus armorum in suis aedibus asservare, deinde Praeses cum suo Concilio Bellico Edictum publicavit, quo jubebantur omnes Catholici aut Religionem Papisticam abjurare, aut sine mora urbe cedere. Si Parlamentariam Religionem amplectantur posse eos domi suae quiete manere, et tanquam ceterorum fratres libere bonis suis ac fortune frui quod si in Papismo (sic vocant illi Religionem Catholicam) pertinaciter haereant, incunctanter emigrandum; tria tormenta bellica certis intervallis ante Vesperam explodenda; si quis Catholicus

post tertiam explosionem in urbe reperiatur eum sine remissione morte mulctandum. Hic apparuit constantia civium in fide ac Religione Catholica. Non est inventus in tota Civitate saltem unus qui conditionem impiam acceptare, ac domi suae cum detrimento fidei remanere vellet, egrediuntur omnes ante tertium signum viri foeminaeque cum infirmis ac parvulis suis. Et erat sine dubio spectaculum coelo dignum videre tot millia familiarum simul egredi de sedibus suis, tot matronas gravissimas cum prole tenera per campos errantes, vel in fossis et scrobibus prae fatigatione jacentes, tot viros grandaevos et honoratos senatores, tot nobiles cum uxoribus ac liberis huc et illuc migrare palabundos nescientes quo irent; tot mercatores eodem die mane florentes opibus, ad vesperam non habere quo diverterent, aut ubi reclinarent caput. Abierunt omnes in exterminium, retro relictis domibus, fundis, redditibus, officinis, et omnibus bonis ac facultatibus suis malentes in montibus et speluncis, in fame et siti, in frigore et nuditate affligi cum populo Dei, quam temporalem peccati habere jucunditatem.

Unus erat e numero Civium vir primae nobilitatis, et apud Regem apprime gratosus, qui summa in Regno officia obtinere potuisset, nisi quod Catholicus esset. Huic singulari privilegio concessum est, ut bona sua secum efferret, et in villa sua suburbana cum suis habitaret, qui cum Societati tam esset addictus, ut votum de ea ineunda jamdudum emisisset, si uxori superstes esset, jam emigrans Civitate res nostrae Residentiae Bibliothecam et supellectilem sacram omnem suis rebus admixtas tamquam suas exportari curavit. Erat inter ceteras res nostras, statua B^{ae} Virginis ad justam hominis magnitudinem affabre facta, magnae venerationis toti civitati, hanc thecae decenter inclusam milites ad portam Civitatis omnia introspicientes cum deprehendissent magnis vocibus exclamant Idolum Papisticum, cumque eam efferri non sinerent sed incendio reservarent, affirmarunt famuli imaginem esse matris domini sui nobilissimae foeminae atque optimae, in quam filius tanta ferebatur pietate ut ejus defunctae effigiem domi suae monumentum perpetuum habere vellet. Milites ergo mille maledictis et matrem et filium prosequentes, statuam exportari permiserunt. Invitavit nostros bonus Dominus in domum suam suburbanam omni charitate tractandos; sed visum illis satius sequi gregem profugum Civium, ut illis essent in tanta afflictione solatio et qualicumque possent obsequio nec diu licuit ipsi nobilissimo viro in illa quantulumcumque requie permanere: nam inde brevi expulsus et bonis omnibus exutus pau-

perrimam vitam cum uxore lectissima Domina et liberis exul agere coactus est: Itaque brevi aerumnis exhaustus et morbo ex miseria contracto consumptus nobilem animam egregius Christi Confessor Domino reddidit.

Ante hanc nostrorum et civium expulsionem mortui sunt ex Residentia sacerdotes duo: primus fuit P. David Galvius strenuus in Hibernia, Scotia vicinisque insulis ad multos annos operarius. Scotiam ter missionarius perlustravit ac prima quidem vice cum navim conduxisset, et insulas Scotiae aquilonares instar mercatoris circumiisset, neminem ad fidem Catholicam attrahere potuit, tantus omnes terror invaserat Comitum de Arguille acerrimi haeretici qui in illis locis dominabatur, ut licet sectae Calvinisticae vanitatem agnoscerent, fidem tamen veram suscipere non auderent. Itaque cum in Hiberniam rediret P. David moestus quod nullum ex eo itinere lucrum animarum reportaret, Nautae Scoti qui et ipsi erant Haeretici, eum interrogant quem in finem suas insulas tanto labore et sumptu peragrasset, nam si mercator es nullas merces comparasti; si Dux militiae nullum militem conscripsisti; nec vidimus quo alio fine ductus itinera tam difficilia tamque periculosa conficias. Respondit Pater se vero mercatorem esse, sed earum mercium quae pretiosae sunt super aurum et topazion, animas nimirum emptas Christi sanguine, et jam ruentes ad inferos se venisse revocatum in viam salutis aeternae. Ad haec nautae attoniti, enimvero inquit vir bone non aliam habes causam tam laboriosae peregrinationis, quam ut insulanos nostros convertas ad tuam Religionem? cumque ille doceret hoc esse negotiorum omnium maximum ac nobilissimum, illi magis magisque admirantes, tandem dixerunt: vere ista Religio debet esse recta et sancta quae cultores suos ad tantos labores animarum causa suscipiendos impellit. Itaque Pater nos tui sumus inquit tuamque religionem toto corde amplectimur. Pater actis Deo gratiis qui laborem suum non omnino irritum reliquerit eos catechismo instruit, et sufficienter instructorum confessiones audit et in gremium S^{ae} matris Ecclesiae, non minore suo quam illorum gaudio recepit. Iterum ac tertio missus in Scotiam labores ibi plurimos ac fructuosissimos pertulit: quibusdam in locis remotioribus Regni ubi nec Sacerdotem Catholicum nec ministrum haeticum unquam viderant, totos pagos, parvos simul cum parentibus baptizabat. Fuit totos 5. menses in locis montosis pauperculos instruens, nunquam vestes exuit, aut mutavit indusium, licet saepe sub dio et pluviis pernoctaret. Obivit Manniam

aliasque insulas tanquam mercator frumentarius, sacculos frumenti quasi exemplaria, ut vocant, reliqui grani circumferens. Ejus imaginem haeretici indagatores circumferebant, ut ex ea illum recognoscerent, sed Dei protectione illorum saepius evasit insidias. In quodam pago cum milites eum quaerentes ad necem, singulas domos perscrutarentur, domum in qua ipse latuit tota nocte invenire non potuerunt, in qua tamen dum ipse in oratione pernoctaret, visus est a domesticis multo lumine circumfusus. Vir in se severus, magnae in alios charitatis; ter singulis Hebdomadis rigide jejunabat, saepius humi cubabat, nocte media surgebat ad orationem. Gangrenam acerbissimum morbum ex quo mortuus est invicta patientia pertulit, cumque vis mali manum totam depasceret et caro defluens ossa nuda relinqueret, ac digiti solutis articulis paulatim deciderent, non est auditus in acutissimo doloris sensu gemitus unus aut querela, nisi quod semel cum decidisset ei pollex; hei mihi, inquit, jam nunquam dicere sacrum amplius potero. Morbi mortisque causa fuit conversio cujusdam nobilis feminae, propter quam acris in Patrem est excitata persecutio: ille dans locum irae se subduxit, et in quandam insulam nomine Clariam se contulit, ubi per quadragesimam multo rigore transactam Insulanos catechizavit, eorum confessiones audiit: mox inedia illa et frigore debilitatus in morbum incidit, reductusque in suam Residentiam insigni patientia et aedificatione diem suum obiit. Ad nuncium mortis ejus omnes Corcagiae carceres ingenti ululatu Urbem compleverunt, patrem suum et matrem se in eo perdidisse deplorantes.

Alter e nostris fuit P. Christoforus Comin, qui in ipso suo in Hiberniam, quo ex obedientia missus est, impulsu, ab haereticis captus et in carcerem ac vincula compactus est: Unde post aerumnas et miseras Catholicis viam facientibus dum exiret, ac fuga sibi consuleret in itinere periit; qua manu, quo mortis genere, quo loco, quamvis id diligenter saepius fuerit inquisitum necdum tamen compertum est, et quia non fuit alia Residentia vicinior loco captivitatis ejus quam Corcagiensis, inter socios hujus Residentiae recensemus.

His tribus quas percensuimus Residentiis aliae superstites ad paucos annos steterunt, quarum primas semper tulit *Residentia Kilkeniensis* et numero personarum et scholarum splendore et celebritate concionum, et exercitio reliquarum functionum Societatis. Hic cum esset sedes supremi Concilii et tota Nobilitas Regni illuc ad Comitias et coetus publicos conveniret, Nostrorum et in Spiritualibus ministeriis

assiduitas, et in Ecclesiastico ornatu nitor et in scholasticis exercitiis elegantia ita omnium oculos animosque ad se attraxerunt, ut nobiles ac magnates non alibi filios suos quam apud nostros educari, et in convictu etiam domestico efformari vellent. Quem in finem civitas jus suum quod secundum leges Regni habebat in amplissimum sed desertum monasterium in nos transtulit, et Nuncius Apostolicus eam donationem auctoritate etiam Pontificia confirmavit. Nostri praeter coeteros laborum suorum fructus, universam Civitatem, arrepta occasione ex imminetibus pestis ac belli miseriis, ad singularem Deiparae cultum excitarunt. Constat hac de re tractulus plenus et integer a quodam nostro conscriptus. Summa haec est. Deipara Virgo speciali et publica solemnitate in Civitatis Patronem electa: Statutus solemnitati dies, per octiduum praeludii loco varia pietatis et misericordiae opera civibus exercebantur: generalis tota Civitate communio certo die instituta, quo die solemne sacrum in templo Deiparae Virginis in Ejus honorem de ea factum. Illius Statua in medio templo toto die cum taedis, sanctorum reliquiis, vexillis, aliisque ornamentis ad venerationem exposita: Vespere ad populum habita concio, a concione solemnis supplicatio per Civitatem ducta. Adfuerunt Episcopus, Comites, Vicecomites, Magistratus, universa denique civitas cum taedis, labaris, aliisque pietatis insignibus. Statua ipsa splendido in tabernaculo affabre et sumptuose ad hoc comparato in publico foro collocata, et omnium venerationi est exposita, sonantibus tota civitate templorum campanis, et addito solemnium tormentorum, et scelopetorum sonitu. Litaniae B^{ae} V^{lae} lauretanae, aliaeque preces publico in foro decantatae, et solemnes rogi in omnibus civitatis plateis accensi. Et hic mos singulis deinde Sabbatinis diebus rite servatus praemissa semper in ipso foro ab uno e nostris brevi concione. Mirum quam subito morum et animorum facta est mutatio: pessimus jurandi et blasphemandi mos omnino profligatus, sacramentorum frequentia, rei sacrae cultus inductus. Tanta in Deiparam pietas cives invasit, ut mane, meridie, vespere cernere esset in foro publico viros, mulieres, pueros flexis in ipso luto genibus ad Deiparae Virginis statuam (frendentibus nequicquam haereticis) orare.

In hac Civitate jam inde ab initio fuit nostrae probationis Domus: nam multiplicatis Residentiis, et succrescentibus quotidie novis laboribus, cum impar esset operariorum nostrorum numerus messi plurimae colligendae, impetratum a P. N. Carrafa est ut novitios in Hibernia admitteremus. Domus ergo Probationis B^{ae} Virgini

dicata in ipso ejus Annunciationis festo primos tyrones suscepit. Res omnino prosperè procedebant cum ecce Parlamentarius exercitus instar incendii obvia quaeque depascitur, et capta Wexfordia, ac Rospono, etiam Kilkeniae de propinquo minatur. Pestis etiam eodem tempore civitatem invadit, qua infectis ut servire sibi liceat Novitii certatim supplicant. Sed visum nostris Patribus est non tam pestis timore quam hostis noviciatum alio transferre: peste vero afflatorum obsequio expositus est P. Patricius Lea vir nostrorum et exterorum omnium opinione sanctus: fuit ille in omni fere scientiarum genere, etiam in re medica apprime versatus, quam ob causam omnium civium votis ad istud obsequium est expetitus. Sed nimio spiritus ardore et animarum zelo cautelam superante nequaquam diu substitit, non solum enim confessiones infectorum indefessus audiebat, sacram comunem ipsis porrigebat, eos muniebat extrema unctione, et omni solatio et auxilio spirituali illis opitulabatur sed etiam pharmaca ministrabat, applicabat emplastra, sordes eluebat, parabat cibos et omnia ministeria corporalia usque ad dephligationem exhibebat. Unde cum pauperis cujusdam, quem ipse ad mortem praeparaverat, cadaver totum peste corruptum inflatum aerem contagione pollueret, ipse arrepto ligone ad proximum coemeterium accurrens sepulchrum effodit, et non expectatis vespillonibus sublatum in humeros corpus suis manibus sepelivit. Cumque totus esset sudore perfusus et poros haberet apertos, ex contrectatione putridi cadaveris luem hausit, qua, summa pietate, astantium aedificatione et civium luctu, mortuus est 24^a martii 1650. Vir erat eximiis naturae et virtutum dotibus ornatus, si vixisset cum summis Philosophis et Theologis comparandus, tanta humanitate ac suavitate conversationis, ut instar magnetis homines ad se attraheret. Tempore pestis cum inter infectos quotidie versaretur, euntem tamen per plateas populus etiam sanus comitabatur, benedictionem petebat, fimbriam vestis osculabatur, cumque ille accedentes arceret, ne contactu contagionem haurirent, illi contra, certos se esse nihil ex ipso mali profecturum, si infirmi essent sanandos potius ejus attactu, quam quippiam mali passuros. Nec vanam sane de eo habebant opinionem: sanabat ille obviis herbis quosvis penè morbos, et desperatos atque a medicis conclamatos levissimis saepe et nullius pretii medicamentis, aut solo curabat consilio quarum rerum pulchra et mira exempla scripta sunt in circularibus ad ejus mortem literis. Obiit quo praedixit, quo desideravit profesto B. Virg^l Annuntiatae die, quem sui in Societatem

ingressus anniversarium semper pie in terris, tunc ut speramus in coelis solemniter celebravit ac primitias Noviciatus nostri Kilkennien-sis (erat enim primus in eum receptus) obtulit Verbo Incarnato, Virginique matri annunciatae. Ejus mortem omnes tanto luctu prosequuti sunt ut palam dicerent talis viri jacturam esse ominosam civitati, et ruinam publicam portendere. Et sanè paucis post ejus obitum diebus Kilkenia a Parlamentariis obsidetur, et tum peste debilitata tum praesidio destituta certis acceptis conditionibus hosti deditur. Nostri variis modis periculo se subducunt. Unus inter gregarios milites cum hasta est ingressus, alter in cujusdam nobilis domo famulum vernaculum agens etiam ipsis hostibus ad mensam serviens vinum et cerevisiam fundebat, alius mercatorem simulans in urbe relictus ad Catholicorum auxilium et solatium, negotia Domini graviter tractat. Interim exercitus haereticus introgressus profanat impie templa, altaria destruit, imagines, Cruces, res sacras violat. In nostram domum et oratorium misere saevitum, nulli rei quae ad Jesuitam spectare credebatur parcitum: supellex sacra quamvis prius majori ex parte in tutum recondita, detecta tamen et a milite est direpta; libri, imagines in plateis expositae, et vel in flammas injectae, vel in arcem deportatae. Milites peste afflati in domum nostram tanquam Nosocomium immissi violarunt omnia ac devastarunt.

Erat in publico foro Crux excelsa quatuor columnis marmoreis eleganti fornice desuper laqueatis alte subnixa. Hanc aggressi septem milites parlamentarii tanquam septem spiritus immundi et in eum diu multumque jaculati, partem ejus effregerunt, cumque fessi jaculando ad hospitia sua se recepissent, partim eadem die, partim postridie mortui sunt: septimus morti proximus an evaserit nescitur. Res tota civitate nota Catholicos in Crucis veneratione confirmavit sic haereticos inimicos Crucis Christi non modico horrore perculit, divinam in Crucis contemptores vindictam agnoscentes.

Novitii porro inde digressi per magna viarum incomoda, et latro-num discrimina Galviam in remotissimam ac tutissimam Regni sedem incolumes pervenerunt. Unde ingravescentibus quotidie propiusque accedentibus periculis in partes transmarinas eos successive transmitti necessarium fuit; ubi in variis provinciis a Provincialibus acceptati summa charitate ac pietate tractantur. Et hunc finem accepit noviciatus noster in Hibernia, qui si pacifice cursum suum tenere potuisset, egregios certe subditos protulisset Societati: nec enim adolescentes tantum praeclaro ingenio magnisque naturae dotibus

ornati admissionem urgebant, sed et viri nobilissimi jam aetate provecti ut converterentur in parvulos se societati admittendos formandosque offerebant.

Residentiam Clonmellensem multi olim de societate praeclari operarii, posterioribus annis tres tantum de nostris incolebant, quorum duo senes et infirmi a concionando et confessionibus audiendis non desistebant, tertius scholis et aliis ministeriis intendebat. Civitas ab hoste obsessa generose ac fortiter obsidionem tulit.

Praesidiarius Catholicus miles excursione saepius facta duo amplius millia hostium interemit, donec tandem commeatu bellico deficiente monuit cives ut sibi consulerent, et conditiones quas possent optimas hosti extorquerent: datae aliquae, malè postea servatae: dedita civitas. Nostri una cum milite ac cive vitae consulentes fugam capessunt: haesit tamen in vicinia inter Catholicos ad illorum solatium e nostris unus, et inter ardentia pericula, summaque incommoda, negotia animarum prosequitur. In hac Residentia omnia nostra sunt perdita, destructa domus, oratoriumque perelegans, Bibliotheca, supellex direpta. Fuit hic justae magnitudinis pulcherrima et valde pretiosa Deiparae Virginis statua puerum Jesum in ulnis gestans, quam in machina valde ornata expositam invisebat et venerabatur tota civitas: illam pyxidi inclusam nostri ante deditionem ne in hostium manus deveniret, in terra sepeliendam curarunt. Avarus miles capta civitate, dum omnia ut fit, collustrat, indagat, suspicatur, in locum incidit, fodit, et inde effossam eruit statuam, ac post multa scommata ludibria injurias Deiparae Virgini illatas, statuam in frusta scindit, fissam publico rogo in foro comburit. Factum hoc ipso profesto S. Joannis Baptistae die, quo per universam Hiberniam, in civitatibus, oppidis, vicis, plateis jam inde a nascentis inter nos Ecclesiae exordio in hodiernum usque diem pio sanctoque ritu festivi rogi ac pyrae cum armilustris, choreis aliisque laetae solemnitatis signis exhibentur, hoc inquam die non alio Deiparae Virginis statua in pyra combusta est. Olim S. Joannes Baptista ad presentiam Mariae exultavit in utero; jam ad tantam Ejus injuriam quid eum cogitasse putamus in coelo? Certe ad id spectaculum miseris Catholicis aliud non erat solatium, quam lachrymas fundere et tantum non pias blasphemias atque ad vindictam irritationes in Mariam Ejusque Filium ac Joannem Baptistam conjicere.

De hac statua cum in Hiberniam ex Hispania olim asportaretur

hoc memoria dignum accidit: Onerariam qua illa ferebatur ab armis ac milite minime instructam duae bellicae ac pyratice insequiebantur naves; jamque proxime imminebant, cum pius mercator ad quem spectabat navis, se resistere non posse animadvertens, quod aliud nullum subsidium superesset, statuam e pyxide qua includebatur eductam in media navi collocat; et una cum nautis in genua provolutus Deiparae tutelae per litanias illius lauretanas, aliasque preces ferventer se commendat, simulque minatur nisi periculum Deiparae quantocius avertat, infantulum Jesum se ex illius ulnis ablaturum: crederes timuisse Deiparam; nam vix hoc dictum, cum ecce tibi tranquillum et serenum coelum et hosti favens hactenus ventus subito est immutatus, excitata tempestas, mox exorta tam densa et spissa nebula, ut mutuum navium conspectum impedierit. Unde pyratæ repulsi, Catholici Deiparae cultores periculo sunt exempti.

Residentia Cassellensis, in qua ministeria Societatis his triginta annis magno cum animarum bono florebant, demum anno 1647 una cum Civitate hosti cessit non modo in praedam sed et in lanienam. Civitas minus munita cum esset, hosti castra admoventi conditionibus quibusdam acceptis statim portas aperuit. Milites vero praesidarii numero circiter trecenti cum Sacerdotibus et Religiosis, et bono numero civium in Ecclesiam Cathedralem, quam Rupem Sⁱ Patricii vocant, tanquam in propugnaculum sese receperunt. Hostis occupata civitate, et ex parte incendio tradita toto impetu templum invadit, sed a milite nostro strenue repellitur. Post acrem utrinque pugnam mittit hostilis Dux oratores qui deditionem nostris de more suadeant, his adjunctis conditionibus ut milites expansis vexillis cum tympanis et bombardis, et ore globulis oppleti egrediantur armati, abeantque quo libuerit ad suos, Civibus et Clero Ducis clementiae relictis. Hic militum catholicorum enituit virtus. Negant se ulla conditiones accepturos, nisi Clero ac Civibus quos defendendos susceperant aequè tutis abire liceat. Malle se sanguinem suum in ea S. Patricii Rupe Deo consecrare, quam sancta dare canibus. Ergo summa ferocitate instauratur praelium; hostilis exercitus numero valens (erant enim ad 7. millia) templum amplissimum ex omni parte premit, per fenestras per effractas fores irrumpit. Per mediam circiter horam intra templum fortiter dimicatum est. Sed hostium tanta multitudine milites nostri obruti potius quam superati sunt. Jam nemine resistente in Sacerdotes ac Religiosos, quorum unus P. Gulielmus Boytonus erat e Societate Nostra saevitum est. Senes octogenarii, foeminae etiam prope centenariae

praeter cives complures non tam aetate quam pietate provectos, quibus pro armis rosaria erant, circum altaria strati venerabilem canitiem suo sanguine purpurarunt. Infirmi qui in lectulis suis se ad templum tanquam in asyllum devehī curaverant et pueri imbelles ad aras mac-tati. Notabilis fuit fervor unius e Sacerdotibus Theobaldi Stapletoni qui superpelliceo supra togam indutus armatis hostium turmis sese opposuit, una manu Crucifixum, altera aquae lustralis aspersorium tenens, qua haereticos largiter conspergens clamabat : Exurgat Deus et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. Haeretici insanientes gladiis hominem dilaniant, et certatim in frustra concidunt. In vulneribus inflictis audiebantur eae voces boni Sacerdotis : Percutite miserum peccatorem, quibus vocibus ad vulnera repetitis, animam Creatori reddidit. Ceciderunt in universum ad 12. supra nongentos. Ex quibus Catholici fere quadringenti desiderati sunt, ex haereticis supra quingentos. Cadaveribus, quae ad aliquot dies inhumata jacuerunt ita strata sunt omnia etiam altaria Sacella Sacristia, subsellia ut obambulantes non aliud pavementum quam corpora protererent. Haeretici facti rerum domini e vestigio omnia sacra quae in illam Ecclesiam S. Patricii magno numero et pretio congesta fuerant vertere, altaria diripere, imagines quae in tabulis erant igni tradere, quae in tela ephippiis substernere, vel in saccos deferendis oneribus aptare. Magnus Crucifixus qui in Chori ingressu eminebat tanquam reus mortis capite ab impiis plexus est, mox etiam manibus pedibusque truncatus. Pari furore cum in omnia templa Civitatis debaccati essent, collectis calicibus et pretiosiore suppellectili sacra, processionem publicam in contumeliam rituum nostrorum instruunt. Incedebant per plateas vestibus sacris induti cum pileis quadratis, et obvios ad missam invitabant. Praeclaram statuum Immaculae Virginis ex altari nostro raptam capite amputato in pompa multo cum risu et sibilo deferebant. Quin et ipse Dux puritanici exercitus ausus est mitram Archiepiscopalem induere, et cum magno fastu jactitans se jam esse Momoniensis Provinciae Praesidem, et Praetorem, atque Archiepiscopum Cassellensem. Altissimus licet sit patiens Redditor non tamen passus est etiam in praesenti tales contumelias et sacrilegia prorsus inulta transire. Unus e nebulonibus alteram statuum B. Virginis quam e domo nostra sustulerat per plateas in turba circumgestabat eique multa petulanter obganniens etiam cibum in os ingerebat, invitabatque ut comederet. Non diu tulit filius Dei purissimae matris opprobrium. Ex vicinae domus pariete grande saxum per quorundam

militum insolentiam erutum in blasphemi hujus impium caput corruit, eique execrabile cerebrum elisit.

Aliquanto post tempore haeretici considerata praedictae Ecclesiae seu Rupis S. Patricii munitione ac firmitate praesidium in ea militare collocant, ibi excubias, stationes, arma tenent. Aduit intempesta nocte Gubernatori Praesidii senex insolita specie venerandus, et illum manu prehensum trementem ac reluctari non ausum in altissimam Templi turrim eductum interrogat, quid causae sit quod templum suum ita impie et indigne tractet. Simulque e summa turri in inum coemeterium praecipitem dat. Jacuit infelix reliqua nocte confractis ossibus vitamque traxit in sequentem lucem ut suae miserae sortis coeteris nuncius esset et testis. Milites hoc eventu territi relicto templo in Civium se domos receperant. Submittunt tamen sui loco in templum equos et boves onerum ac tormentorum bajulos. Et hos in oestrum actos tota nocte circumagitavit ingens quidam excitatus in templo fragor: abductis ergo jumentis relictum est liberum templum ac desertum usque in hodiernum diem. Senem illum fuisse S^m. Patricium templi ac Regni Patronum omnes credunt ac praedicant, sibi persuadent tot virorum ac mulierum fortium, quos Martyres Christi esse non dubitant, sanguinem ibi fusum clamaturum in coelum donec iram Domini avertant et misericordiam impetrent populo suo. Nec immerito videntur eam spem in illis repositam habere nam praeter causam mortis quae fuit odium hostile in Catholicam Religionem et Ecclesiam, testantur Sacerdotes qui caedem illam evaserunt, praesidiarios milites praeter talium consuetudinem adeo morigeros fuisse, et vitam eo loco pro Religione fundendi cupidos, ut ad optimam a Deo disponi mortem viderentur, nec prius pugnam aggressos fuisse, quam singuli minimum, plerique saepius exomologesi animum expiarint, ac Sacratissimum deinde viaticum sumpserint.

Ante hanc Cassellensem cladem mortui ibidem sunt omnes nostri Seniores Patres qui longis laboribus fracti, et aetate ipsa fatiscentes ibi multa cum pietate exterorum nostrorumque aedificatione sese ad mortem praeparabant. Illos Deus omnes ad se videtur collegisse ante tam luctuosam Catastrophem, ne ut de S^{co}. Innocentio scribit Hieronymus populi a se exculi viderent excidium.

Ex horum numero fuit P. Walterus Wale, qui in Hibernica missione ab annis ferme quinquaginta in magna temporum varietate laboraverat. Tempore prioris persecutionis, quam Praesidis Bruncardi vocabant, circumibat P. Walterus instar militis clypeo et galea tectus et gladio

hastaque oblonga more gentis armatus, et sive inter Catholicos esset, sive inter haereticos, militiam Domini strenue militabat: concionabatur noctibus ad confluentes per tenebras populos: post ejus concionem fiebant restitutiones multae a potentioribus, qui tenniorum bona rapuerant. Veniebant praedones media nocte ad nobilium rure habitantium domos, et fores exclamantes voce magna vocato domusoeconomo dicebant: Ecce boves et equos Domini tui quos sustulimus tolle et redde domino tuo quia illius sunt, et gratias agite P. Waltero Wale qui nos ad veram poenitentiam convertit, et vobis vestra restitui curavit. Ipsi judices haeretici qui tanquam commissarii Regii certis anni temporibus provincias obibant cum potestate cognoscendi de causis criminalibus, et reos morte plectendi, publice testati sunt duos Sacerdotes Jesuitas plura latrocinia paucis annis e Regno sustulisse, quam omnes judices tot tribunalibus reorumque suppliciis. Intelligebant autem P. Waltherum cum altero seniore socio suo P. Barnaba Karnaeo, qui totam Provinciam Momoniae aliasque Regni partes tempore Elizabethae Reginae et deinceps concionum et catecheseos ardore inusitato, et bono societatis odore compleverunt.

Quamvis autem tam praeclarum Patribus testimonium Judices Regii dederint sicut Pilatus Christo, nunquam tamen destiterunt eos persequi et perquirere ad necem, nec ullo eos loco quiete consistere permiserunt; tantus eos furor ac ferox odium in Religionem nostram agitavit, hodieque agitat. Horum duorum Patrum charitas et industria plurimum enituit in sustentandis duodecemviris carceri mancipatis et eorum bonis Regio fisco addictis resarciendis. In Parlamento Regni Catholicis omnibus frustra reclamantibus tulerunt legem haeretici ut quicumque paterfamilias non interesset cum domesticis omnibus officio ministeriali publico singulis diebus dominicis (quos illi Sabbatinos vocant) certam pecuniae summam in singula absentium capita solveret ministro Regio ad hoc deputato. Sic volebant Catholicos vel pecuniae jactura territos ad suam Synagogam trahere, vel certe bonis paulatim exhaustos ad mendicitatem et nihilum redigere. Verum quia secundum statuta Regni non poterant cogi Catholici ad eam summam persolvendam, nisi per duodecim viros legitime electos et juratos eorum absentia a Conventibus Sabbatinis sufficienter probata fuisset; deferrebant suis temporibus ministri oculatissimi longissimos catalogos Recusantium (sic catholicos vocabant quod ad haeretica Conventicula ire recusarent) horum inquam catalogos deferrebant ad Commissarios Regios, qui de recusatione cognoscerent: Hi eligebant

duodecim viros de potentioribus et opulentioribus Comitatus vel Baroniae dictorum Recusantium, ut eorum absentiam jurati asseverarent, vel negarent. Duodecemviri cum essent Catholici nolebant absentiam asseverare, merito astruentes cum ipsi abfuerint scire se non posse quis alius conventui praesens, quis absens fuerit. Itaque post aliquot horarum vel etiam aliquando dierum scrutinium referebant ad Judices solemne Juratorum in re dubia verbum *Ignoramus* sive *Non liquet*. Judices cum aliud obtinere non possent, duodecemviros gravi imposita mulcta pecuniaria compingebant in Carceres, oppignoratis eorum bonis Regio fisco donec summam impositam solverent. Deterruit haec tyrannis Catholicos a subeundo duodecimviratu, unde coacti sunt Judices ex variis Comitatibus contra omne jus fasque haereticos convocare, qui numerum duodenarium explerent, et Recusantium jurati adstruerent.

Nostri illi duo Patres principiis obsistendum rati circumierunt Catholicos Nobiles et locupletes expositoque periculo Religionis ab eis impetrarunt tantam vim pecuniae, qua sufficeret captivis e carcere et eorum bonis a fisco redimendis. Animavit ea charitas Catholicos reliquos, ut se deinceps audacter afferrent in numerum duodecemvirorum, quibus in pari angustia carceris et fisci constitutis PP. Barnabas et Walterus pari charitate et solertia pecuniis a Catholicis liberaliter erogatis succurrebant. Et hunc in modum toto persecutionis tempore duodecemviros indemnes servaverunt, freudentibus licet haereticis, et stupentibus ad tantam pertinaciam, sic vocabant constantiam, et charitatem Papistarum.

Promoverunt hi duo Conversionem Ill^{mi}. Dni Thomae Butleri cognomento nigri Comitis Palatini, cui P. Walterus deinde a Confessionibus fuit, ejusque conscientiam antea multis mundi morbis immersam ita purgavit serenavitque, ut Comes senex et coecus prae interno gaudio continere se non posset, quin saepius in Patris amplexus et oscula rueret. P. Barnabas ante haec ultima bella mortuus est, hic autem ejus mentionem fecimus, quia communia illi cum P. Waltero pericula et per annos multos communis utriusque labor.

Erat P. Walterus erga alios mirè suavis et indulgens, erga seipsum severus, flagellis ac cilicio in se saeviebat; quod etiam in extrema senectute gravibus morbis afflictus suis temporibus frequentabat: obiit 6. Aprilis 1646 prope octogenarius.

In eadem Residentia paucis mensibus ante exterminium Civitatis et Ecclesiae, mortuus est P. Jacobus Everardus vir plane Apostolicus, et ad plurimorum salutem natus. Hic postquam altiores scientias

in Lusitania docuisset, 40. totos annos in Hibernica missione laboravit. Ex quibus triginta ipsos annos perpetuo cum morbis colluctatus, nunquam a praedicando verbo Dei cessavit. Circumibat castella et oppida, jumento vectus ob debilitatem corporis, cumque pedibus vix niti posset, tanto ardore ac robore praedicabat, ut instar tonitruī fulminaret, et audientium corda perfoderet, ac poenitentiae testes lachrymas toti populo et ploratum et ejulatum multum eliceret. Crederes Septimanam Sanctam esse quocumque ibat: fatigabat plures Sacerdotes quos circumducebat confessionibus audiendis, ipse indefessus in opere persistebat. Noctes ducebat insomnes, quibus divinae contemplationi morbis licet oppressus vacabat. Septuagenarius cum esset, decidit ex altissimae turris summitate in terram illaesus, Deo illum reservante ad labores longiores. Sic duravit nihil remittens de continuo labore, usque ad aetatis annum 74^m eumque in Dominica Palmarum post officium Canonicum, missamque Passionis celebratam solito ardore concionem habuisset, postridie pejus habere coepit, et in domum amici viri locupletis receptus, reliqua illa hebdomada poenosa morbi doloribus afflictus est. Itaque Ecclesiae Sacramentis rite munitus feria sexta parasceves rogavit Patrem e nostris qui decumbenti assistebat, ut cubiculo ad tempus excederet. Quo egresso surrexit infirmus e lectulo, mori nolens in molli culcitra quo die Christus Dominus pro nobis in dura cruce suspensus est. Post aliquod temporis intervallum pater qui exierat, aperta cubiculi janua, videt P. Everardum in medio cubiculi pavimento positus humi genibus, velut in oratione defixum. Accedit, rogat ne corpusculum supra modum debile tam longa genuflexione fatiget ulterius. Cumque P. Everardus nihil responderet, ille palpatis humeris ejus et brachiis deprehendit corpus exanime. Convocati domestici accurrunt, vident bonum Patrem instar Pauli primi eremitaе in eo situ mortuum haerere, quo vivus orare consueverat. Itaque laudaverunt dominum in servo suo, cujus laboriosam animam ad se ut sperandum est assumpsit eo die, quo ipse pro nobis tradidit animam suam.

Residentia Waterfordiensis—Waterfordia magnorum ingeniorum foecunda parens prioribus annis suppeditavit Societati doctissimos viros quibus illustravit non ceteras modo Residentias missionis, sed alias quoque Provincias Societatis in Hispania, Germania, Belgio atque ipsis Indiis. Floruit haec Residentia per annos multos concionibus, scholis, catechesi, sodalitiis, confessionibus summorum aequae atque infimorum missionibus ad Pagos et oppida adjacentia, ceterisque

Instituti nostri functionibus quibus Christi bonus odor et societatis auctoritas et existimatio crescebat domi forisque. Annus millesimus sexcentissimus quinquagesimus sicut ceteris Regni partibus funestus fuit, ita Waterfordiensi felicitati, rebusque ibidem nostris finem dedit. Moliebantur nostri structuram Ecclesiae Divi Petri, Parochialis olim Templi, sed jam diruti ac desolati, quod summus Pontifex pro suo Divinae gloriae amplificandae zelo in jus Societatis transtulerat: locus erat domui nostrae contiguus ac ad ministeria Societatis exercenda percommodus. Vix nostri coeperant solvere vetustatem ut fundamenta jacerent novi aedificii, cum ecce duplici tempestate jactatur Civitas, primo pestis, deinde etiam belli ac fatalis obsidionis.

Bis obsessa Civitas a Parlamentariis fuit: prima obsidio fuit sub Duce Cromwello, qui victoriis insolens sibi persuaserat universam se Hiberniam intra unius anni spatium Parlamenti Anglicani ditioni subacturum: jam Dublinium quiete possederat, ultro traditum vel ut alii dicunt venditum Parlamento: Pontanium cruenta manu cesserat, ut supra dictum est: Wexfordiam urbem florentissimam ab arcis gubernatore, ut fama fuit, proditam occupaverat, unde praeter ingentes auri thesauros atque argenti, maximam vim armorum, ac pulveris nitrati, et ducenta circiter tormenta bellica majora totidemque fere navigia sustulerat: Rospontum deditione facta certis conditionibus acceperat; quarum prima fuit ut libertate Religionis Civibus frui liceret. Eam libertatem concessit quidem Cromwellus, sed sic interpretatus est, ut liberum sit cuicumque in corde suo credere quod voluerit, quod autem ad externum Religionis Exercitium seu Missam attinet, id vero sub dominio Parlamenti Anglicani nusquam concessum aut permissum iri, liberum scilicet arbitrium naturae rationalis jam liberale donum est Anglicae potestatis. His ille civitatibus, aliisque minoris momenti locis potitus, reliquas Regni urbes certa spe devoraverat. Sed mox ab arce Duncannon cum magna suorum clade majoreque dedecore repulsus, trajecto Surio flumine Waterfordiensem obsidionem parat. Offert primo civibus speciosas condiciones et privilegia Civitatis Londinensis; nec difficultatem de Religione futuram si ultro se dedant Parlamento. Quae oblata cum cives memores Interpretationis Rospontanae rejecissent omnia, Cromwellus ad Urbem movet, ac moenia tormentis bellicis, quae jam post Wexfordiam plurima possidebat, quatit. Promiserat Civitati validum praesidium Prorex; quod cum mittere distulisset, vel quia cum Cromwello ut vulgo ferebatur occulte conspirasset, vel potius quod haereticos tantum praesidiarios dare

vellet, et Civitas militem nullum nisi Catholicum et Religioni Regique fidum admitteret, cives sibi relictis licet hosti ad tempus animose restiterint, perpetuis tamen vigiliis fatigati (non enim per vices militares, sed per singulas vel alternas noctes omnibus fere simul excubandum fuit) prope in desperationem venerant urbem diutius propugnandi. Tenuit obsidio a Septembri ad Decembrem usque: jamque aderat festum S. Patris Nostri Xaverii cujus cultui Waterfordia multum addicta fuit: fiebant ubique preces, poenitentiae et opera misericordiae pro incolumitate Civitatis; cum ecce in pervigilio nostri Sⁱ Patris ingens exorta tempestas hostiles naves quae Rospono ac Wexfordia commeatum ad castra Cromwellina comportabant vel obruit vel disjecit, praedamque fecit obsessis annonam et arma quae ad hostes vehébantur: eadem nocte auxiliares copiae Catholicae diu expectatae arcem ingressae sunt: et ut plene solaretur Xaverius cives, postridie summo mane ipso Sⁱ Patris festo die Cromwellus cum suis turpi fuga se subduxit, urbemque obsidione liberavit.

Sed peccatis nostris divinam vindictam provocantibus non diuturnum hoc civibus gaudium fuit. Nam quos vires Parlamentariae subjicere nequiverant, eos pestilentia paulatim domuit, hostique tandem debilitatos in praedam dedit. Et ad nostros quod attinet utebantur pro oratorio dum novum aedificaretur templum de quo superius dictum est, domo conductitia satis ampla, et rebus nostris accomoda, in cujus tamen aliqua parte saeculares nonnulli habitabant; hi sub ipsum mali initium pestilentia infecti domum totam vel contagione, vel contagionis metu repleverunt. Itaque nostris ut confluenti ad rem divinam populo sibi que consulerent, Altare totumque Sacrum apparatus in vicinam D. Petri dirutam aedem transferre necesse fuit. Operiunt nauticis velis parietinas, talique sub tecto erectis Aris solita ministeria constanter exercent.

Ibant nostri quotidie sine mora post finem meditationis, et poenitentibus qui densis agminibus confluebant, aures indefessas dabant. Non erat necesse concionibus habendis confessionum tempus interrumpere; ipsa enim pestilentia praedicabat fortius, quam omnes qui multi erant in ea Civitate, divini verbi praecones, multoque efficacius ad poenitentiam hominum corda permovebat, tantus erat in civibus et tam universalis animorum motus, tantus ardor et numerus confessionum, quarum pleraeque totius vitae generales erant, ut videretur divina misericordia praemisisse pestem hanc mortisque terrorem hostili saevitiae ac secundae finalique obsidioni

propediem secuturæ tanquam significationem a facie arcus, ut liberarentur dilecti et electi sui.

Erant e nostris Waterfordiæ sex quando ibi pestis incepit, ex quibus Sacerdos unus qui Grammaticam docebat, clausis jam scholis dispersisque discipulis missus est ad Rospontanos ac Wexfordienses, populosque finitimos omni auxilio spirituali destitutos. Ubi cum alio e nostris P. Gregorio Dowdallio die nocturne laboravit in messe multiplici animarum. P. Gregorius capto jam ab hostibus Rosponto hortulanum ibidem agebat, herbasque circumferens Catholicorum aedes intrabat, domesticorum confessiones auditurus. Eum sic circumcumeuntem conspicatus aliquando hæreticus, in cujus conversione dudum ille frustra laboraverat; nebulo dum citato gressu Patrem insequitur ut captum Parlamentariis tradat, ecce tibi lapso pede tibiam sibi misere frangit, unde summo cum cruciatu diu lecto affixus sui sceleris et ingratitude poenas luit: quod et ipse justo Dei judicio factum poenitens agnovit. Mox cum pestis tota urbe grassaretur P. Gregorius obsequio infectorum addictus ac postea lue tactus diem extremum in eo opere charitatis sanctissime clausit Rosponti 9°. Augusti anno 1650. Vir miræ innocentiae, humilitatis, laboris, et animarum zeli, vel ipso suo aspectu et agendi modo spirabat sanctitatem et humilitatem, et bonum Christi odorem.

Socius ejus solus relictus jam per sesquiannum, et amplius in labore et aerumna discurrit per pagos et oppida, nusquam ultra biduum aut triduum consistens ob quotidiana vitæ pericula tam sibi, quam iis in quorum domos recipitur imminentia. Collustrat circumquaque derelictas animas quotidie catechizans et sacramenta ministrans, et diem festum agit fidelibus populis, quocumque devenit, beatos se putantibus quandocumque contigerit ejus vocem audire aut præsentia frui.

Remanserant Waterfordiæ reliqui quinque ex quibus Sacerdotes duo P. Georgius Dillonus et P. Jacobus Valesius in obsequio peste afflatoꝝ luem hauserunt, qua cum gravi civitatis et missionis damno extincti sunt. P. Jacobus summæ expectationis juvenis (nam 33^m ætatis annum non multum excesserat) ingenii ac doctrinæ laude florens, in animarum zelo et laboribus earum causa suscipiendis ardentissimus, modestiæ ac religiosæ disciplinæ speculum fuit. In omni conversatione tam comis, et tam discrete affabilis, ut etiam cum reprehendere aut fraterna correctione uti necessum esset, id ea gratia ac suavitate faceret, ut nihil de benevolentia ipsorum deper-

deret quos reprehendebat, sed eam potius acquireret augeretque. Inter alia praeclara talenta pollebat ille summa dexteritate ad haereticos Ecclesiae reconciliandos: ex quibus plurimos et in illis magnae notae et nobilitatis aliquos ad Ecclesiae gremium reduxit. Candidissimis semper moribus et inculcata exemplarique vita ut excelebat ipse, ita ardebat desiderio zeloque supra aetatem ut societas in primaevo spiritu atque integritate perpetuo perduraret.

Ejus memoria in benedictione erit, si non Waterfordiae, certe ubicumque Waterfordienses jam omnes in exilium actos habitare contigerit. Multis lacrymis a Superiore extorserat ut peste infectorum obsequio addiceretur; quibus tam intra quam extra urbem solandis juvandisque dies totos impendebat, ipse tandem inter eos peste correptus, editisque egregiae patientiae pietatis ac Religiosae paupertatis ad stuporem omnium qui ei assistebant exemplis, solitis Ecclesiae sacramentis munitus purissimam animam Domino reddidit 4^a Junii, 1650.

Duobus mensibus illi supervixit P. Georgius Dillonus vir saeculari nobilitate clarus, quippe Ill^{md}. Comitis de Roscommon filius, sed omnium virtutum omnisque literaturae splendore multo clarior. Erat ad societatis formam et normam omnino compositus, et ad quamvis in Societate provinciam gubernandam idoneus, in laboriosa vita missionis, et in magna varietate ac vicissitudine rerum ita ordinate ac tranquille faciebat omnia ac si in summa quiete et collectione Collegii pacatissimi viveret. Regularumstrarum quam fuerit exactus observator vel inde colligi potest quod in plurimis et permolestis itineribus et in comitatu virorum nobilium et in occupationibus saepe valde perplexis, nunquam ille libelli spiritualis lectionem, nunquam examen meridianum ne dicam vespertinum, imo nec examen particulare quo minus puncta ejus quotidie notaret omiserit. Temporis erat et verborum ut plurimum parcens: cum autem res aliud exigeret, ut in consultationibus tractandisque negotiis, rerum rationes ultro citroque tam copiose ac solide declarabat, ut nihil desiderari posset amplius. Hortari solebat nostros strenue laborandum esse, nec nobis ullatenus parcendum, dum aetas et vires suppeterent: senectutem enim patiendi potius tempus esse, quam agendi, quod ipse suo confirmabat exemplo, semper in laboribus Instituti nostri propriis usque ad ultimum vitae diem. Waterfordiae dum grassans pestis cives territos ad seriam poenitentiam excitaret, plurimique passim quotidie morerentur, P. Georgius

post mortem Collegae sui P. Valesii omnium confessionibus audientis expositus pestem nominare solebat Nunciam e coelo missam in illam Civitatem, ut animas Deo maxime charas et ad mortem prae coeteris optime dispositas ad coelum citaret avocaretque. Haec ejus verba cum audisset Illma. Domina Praestona D. Vicecomitis de monte Taro conjux, ad astantes conversa; ut video, inquit, non diu fruemur optimo meo cognato P. Georgio: nam si morbus hic sit nuncius a Deo missus ad animas sibi carissimas avocandas, quoniam quaeso ei charior sanctissima illa anima servi sui P. Georgii? praedictionis veritatem probavit eventus. Nam P. Georgius cum die proxime sequenti qui fuit S. P. N. Ignatii dies festus, Dñi Praetoris peste infecti confessionem audisset, et S. Eucharistiam ad eum detulisset, die illo ac sequenti confessionibus prementis turbae fatigatus tandem peste se tactum sensit, confestim ergo generali confessione breviter facta ad mortem se comparavit; et post bidui dolores acerbissimum summa aequanimitate toleratos, sacramentis omnibus rite munitus in ipsa invocatione ejusdem ss^{mi} Nominis Jesu animam suavissime eidem Deo suo reddidit, 4° Augusti, 1650.

Interim Cromwellus, ut supra dictum est Waterfordia repulsus ad Clonmelliam obsidendam castra movit. Sed ibi reperit nodum Gordium, quem nec arte dissolvere potuit nec ense discindere. Erat urbs bene munita, et fideli praesidio catholici militis satis instructa. Aperiunt venienti Cromwello portas, libere ut ingrediatur invitant, pollicentur viro tanto tractationem dignam. Cromwellus invitationem hujusmodi periculosam ratus (erant enim dispositi per plateam armati milites cruenta salutatione venturum excepturi) ingredi non est ausus. Videt lentam obsidionem fore, imo et sanguinolentam expertus est. Nam cives animosi et praesidarii milites eruptione saepius facta hostes magna clade affectos retrocedere coegerunt. Cromwellus ergo spe sua frustratus castris remotiore ab urbe loco positus, et belli Hibernici (quod opinione sua difficilior tandem intellexit) gubernaculis genero suo Iretono traditis, clam se subdixit, abiitque inglorius in Angliam, vel ut motus in Scotia surgentes componeret, vel ut novas a Parlamento suppetias in Hiberniam mittendas procuraret. Iretonus homo consilio magis quam audacia pollens cunctando Clonmelliam debilitavit, et longa obsidione exhaustam, post perdita suorum tria circiter militum millia, certis conditionibus initis ut suo loco diximus, occupavit.

Tum demum Waterfordia terra marique ab Iretono cingitur,

commeatus undique intercluditur, pestis intra urbem ita grassatur, ut ex multis armatorum millibus vix superfuerint quadringenti armis ferendis idonei. Ergo post novem mensium obsidionem celebris et p̄rantiqua civitas non tam vi capta, quam peste in solitudinem redacta in manus hostium venit: tribusque post mensibus cives qui supererant omnes Catholici, totusque Clerus suis sedibus pulsus in varias mundi partes gloriosi Christi confessores emigrarunt. Nostri, cum jam abactis Catholicis nihil superesset agendum in urbe, quod ad institutum nostrum pertineret, (facilius enim cum Turcis agas de suscipienda vera fide, quam cum Parlamentariis, in hoc tanto animorum ardore et armorum) omnium Ecclesiasticorum postremi abierunt, operam suam alibi ad Dei gloriam et animarum auxilium utilius posituri.

Haec de Societatis in Hibernica Missione rebusque ibidem per hos ultimos annos ejus opera gestis Adm R^{dno}. Paternitati Vestrae significanda duximus. Alia multa scitu sane digna, tanquam ad nos proprie non spectantia omittimus iisque quorum interest scribenda relinquimus. Nec dubitamus plura per homines nostros esse gesta, quae ad notitiam nostram non pervenerunt; nam duplici vallo seclusi ab invicem hisce annis fuimus, hodieque sumus, hostis atque pestis, ut vix ullum inter nos fuerit literarum nunciorumve commercium, faciliusque sit hisce temporibus in Galliam aut Hispaniam ex Hibernia, quam ex una Residentiarum nostrarum in aliam literas aut nova transmittere. Coeterum vel ex his paucis quae scribimus facile ac proum erit de nostro et Ecclesiae Dei in hoc Regno, atque adeo de ipsius gentis statu et conditione judicare. Superioribus annis dum publicum erat toto Regno ac liberum exercitium Religionis, in Domiciliis nostris ministeria Societatis omnia ita splendide ac fructuose exercebantur, ut nihil Missioni deesset ad plenam et formatam Provinciam praeter solum nomen et numerum personarum. Octo erant inchoata Collegia, omnia si unum excipias, bene ac plene fundata: sex praeterea Residentiae rebus ad usum nostrum necessariis sufficienter instructae cum spe ac dispositione non dubia futurae foundationis. In singulis hisce locis, non secus ac collegiis florebant ac fervebant scholae, Sodalitates, Conciones Catechismi, Sacramentorum administratio, peste infectorum, dum ea duravit, obsequium, carcerum nosocomiorum infirmorum pro utraque salute specialis cura, pauperibus et miseris famis tempore ciborum procuratio et ministratio, simulque Doctrinae Christianae traditio, vulneratorum ac languentium militum provida

cura ac sustentatio, supplicio mortis adjudicatorum assistentia, excursionibus, Missionibus aliaque multa, quae ferventes operarii pro cujusque zelo et charitate tanquam columbae simplices libere ac tuto Catholicis rerum potentibus exercebant. Jamvero haereticis civitates oppida ac rerum dominium obtinentibus, nunc latendo, nunc simulando, nunc se in varios modos ac formas agendi serpentinam imitentur prudentiam necesse est. Unde intelligi potest quales viros quam strenuos, quam industrios, quam in omni virtute fundatos requirat haec Missio: Qui in omnibus exhibeant semetipsos sicut Dei ministros in multa patientia per arma justitiae a dextris et a sinistris per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam, ut seductores et veraces, sicut qui ignoti et cogniti; qui norint cum Apostolo in quibus sunt sufficientes esse, qui sciant et satiari et esurire, et abundare et penuriam pati (Philip. 4.)

Porro gens ipsa Hibernica praeter alias multas naturae dotes sane commendabiles duas habet insitas conditiones, tanquam duo talenta liberaliter a Deo sibi tradita, constantiam, scilicet, in fide ac Religione Catholica tenacissimam, et aviditatem magnam et capacitatem scientiarum atque doctrinae: qua utraque qualitate nescio an ulli nationi cedant. Hoc probe norunt qui gentis mores et indolem perspectam habent: experti norunt vicini haeretici, qui a tempore Schismatis Anglicani jugo ferreo Hibernos premunt et veluti decalvato Samsoni utrumque oculum Religionis atque doctrinae erueri machinis omnibus contendunt. Sublatis veris Pastoribus animarum obtruserunt mercenarios qui veniunt tantum ut furentur et mactent et perdant. Ludimagistris catholicis abactis, nemini licet scholas aperire nisi haeretico qui sathanicum virus parvulis instillet. Prohibiti libri omnes catholici, et quotquot reperiuntur incensi, iisque substituti libri pestilentes qui zizania in omni lectore seminant: unde et interdicta hibernis typographia, ne quis ad eos liber nisi ex haeretica prodeat officina: atque adeo in Conventu publico totius Regni Anglicani, dum adhuc Religio Catholica floreret in eo Regno, cautum ne Universitas erigeretur in Hibernia, alioquin fore ut oculos aperirent, et Anglicum jugum excuterent. Severe vetitum Hiberno filios in partes transmarinas discendi causa transmittere, nisi in solam Angliam ubi lac Aspidum sugant. Abacti a tribunalibus Jurisconsulti, imo officiorum omnium Hiberni incapaces redditi, nisi publico juramento profiteantur suprematum ut vocant Anglicanum in rebus Ecclesiae ac Religionis. Nobilium omnium filii primo-

geniti pupilli Haereticis in Tutelam, vel, ut illi vocant, in Custodiam dati: qui Custodes seu lupi potius agnos innocentes devorant, omnia illorum bona, redditus omnes obliguriunt, in scholas haereticas Adolescentes tanquam in Ergastula compingunt, ubi quotidianis terroribus et flagellis adiguntur ad Sabbatina Conventicula Protestantium. Matrimonio jungi fas non est, nisi ab his scilicet custodibus deputato: unde saepe fit ut nobilissimi adolescentes vilissimas et e faece plebis fraudibus et rapinis nuper emersas accipere uxores debeant; filias nimirum vel agnatas horum Tutelarium, semper autem haereticas, et Calvini veneno medullitus imbutas. Hiberni omnes exclusi Gubernatione Vicaria Regni, imo hujusmodi Regiminis incapaces hoc ipso quod in Hibernia nati sunt. Mercatura ipsa et opificia tot exactionibus et repagulis impedita et restricta, ut mercimonia magna ex parte e manibus Hibernorum erepta ad alios transferantur. Nobilium terrae ac fundi per novas legum interpretationes ab antiquis multorum saeculorum possessoribus extorti, et advenis haereticis traditi. Vidimus certe viros alioqui honestissimos, et si temporum injuria permitteret locupletes in neglectis aedibus et lare inculto habitare; qui causam interrogati tantae incuriae responderunt se non audere aliter vivere si paulo cultius et decentius domos et res suas ordinarent, statim in oculos Harpyarum incursuros, seque brevi omnibus exuendos.

Hinc ad tantam pauperiem et obscuritatem redacta gens est, ut vix ullo in pretio apud exterarum nationes habeatur; et inde jam prodeant palabundorum pauperum greges per alienas terras errantium, unde prodire solebant, ut scribit Bernardus, Sanctorum virorum Examina, et Philosophorum numerosae turmae, quae Galliam Germaniam et Italiam virtutum ac scientiarum radiis illustrarunt. Sed omissis majorum laudibus id solum de praesenti rerum statu asserimus, licet Haeresis et superba tyrannis omni artificio, machinisque Gentem late suppressere et excoecare conata sit, et omni providentia caverit, ne esset faber ferrarius in Israel, ut cogerentur scilicet, vel ignorantiae hebetudine obtundi, vel certe acuere instrumenta sua in fornace Philistiim, maluisse tamen Hibernos hodieque malle filios suos periculis omnibus spretis ad alias quasvis Catholicas Regiones discendi causa profugos amandare, quam in nativo solo domesticis commodis fultos haereticorum magistrorum disciplinae instruendos committere, atque adeo totam gentem tenuisse ac tenere semper invictam, adeoque puram in Catholica Religione constantiam, ut ex

mille hibernis vix aut ne vix quidem unum invenias qui non stet firmiter fixus in Romana fide; ipsosque haereticos in Hiberniam aliunde invectos ubi tractu temporis assueverint genio Gentis sectas suas paulatim exosos ad Religionem Catholicam aggregari.

Et quando jam Diabolus deposita larva in vim apertam et cruentam eruperit, et Anglorum animos alioqui mites haeretica rabie efferaverit, et in extremam perniciem Hibernicae gentis et Religionis incenderit, valde confidimus, quemadmodum hactenus fraudibus et serpentina versutia parum profecit, sic deinceps saevitia leonina non multo plus profecturum. Certe, nisi discordiis domesticis divisa inter se ac divulsa fuisset Hibernia, jamdudum vires Parlamentarias omnes toto Regno repulisset: et in iis ipsis Gentis inter se dissidiis, quidquid a Cromwello, quidquid ab Iretono, quidquid a Quonto, reliquisque similibus emissariis acquisitum est, quod sane multum est, id fere totum non suis illi viribus, sed fortissimae Pestilentiae acceptum referant necesse est. Nam Deo peccatis nostris irato Angelus Percussor flagello dirae Pestis omnes fere totius Regni civitates, et munitas arces ita vastavit, ut deletis militibus atque civibus, in vacuas propemodum urbes ac munitiones intrare hostilibus copiis, perexiguo numero iis obsistente, licuerit. Jam inita inter veros et sinceros Catholicos concordia coelestique ira miseriis nostris tantisque suppliciis utcumque mitigata, videtur bonus Dominus dicere fidelibus suis, Respicite et levate capita vestra. Certe praeter egregias de Hoste victorias nuper apud Limericum, et Galviam partas, praeterque animos prope divinitus Hibernis hactenus dejectis ac dissipatis erectos, qui jam se variis in locis magno numero conjungunt, et Parlamentarios intra urbium quas possident muros ac munimenta conclusos continent: videtur divina tandem potentia coelestibus signis atque prodigiis adversarios terrore, nostros in spem recuperandae Patriae et Catholicae libertatis erigere. Talia sane multa et admiranda referuntur toto passim Regno vulgata, e quibus nonnulla quae certis et fide dignis auctoribus ad nostram notitiam pervenerunt, iis quae supra suis locis diximus, hic breviter attexemus.

Parlamentarii Angli sub initium hujus Belli suis viribus et potentia inflati ac turgidi non dubitarunt Hiberniam totam mercatoribus londinensibus aliisque per Angliam haereticis vendere. Divisum ergo quasi Lege Agraria totum regnum est in portiones geometricas certo pretio in singula terrae jugera constituto. Emunt certatim opulentiores pro se quisque latifundia, ac territoria amplis-

sima. Hi rursus subdividunt, auctoque pretio divendunt aliis tenuioris fortunae fundos et agros. Confluunt in Hiberniam novi coloni jam futuri colluvies ingens; numerata sunt capita inter opifices, mercatores, milites, aliosque ad ducenta et amplius millia Colonorum. Et in cumulum insolescentis superbiae triumphantes ante victoriam implent naves vinculis et catenis, dicuntur fuisse ad supra 30. millia manicarum compedumque ferrearum, ut mancipia Hibernica (sic enim gentem liberam et innocuam vocitabant) in Insulas Indicas ad Tabacum operandum ferro vineta transmittant, sibiique singuli persuadent se jam terrarum dominos alienis in laribus, excussis inquilinis, quiete ac pacate sessuros. Sed ecce manus Domini percussit inimicos plagis prope Aegyptiacis. Nam vix tribus mensibus in Hibernia fuerunt, cum ex corporibus eorum scaturierunt atque ebullierunt faedissimi vermes tanta abundantia ut iis operti capillo, barba vestibusque nec sine rubore apparere, nec usquam quiete consistere possent, et quod admirationem auxit, cum eorum lectulis et cubilia iis sordibus opplerentur omnia, non emanavit contagio ad vicinos, seu etiam ad domesticos, Hibernos, nec quisquam eorum ea lue, quod sciatur, attactus fuit; sed haesit in solis advenis tetra phthisiasis, eorumque superbiam eo morbo aliisque modis ita compressit fregitque Deus, ut per hos ultimos novem annos, hoc est ab anno 1641, quo Bellum exorsum est, usque in hunc annum 1650, supra centum octoginta millia Anglorum in diversis Hiberniae partibus, non tam bello caesa quam praecipue Herodiana illa plaga, aliisque similibus consumpta periisse numerentur. Et quamvis Parlamentarii tantis licet cladibus attriti, semper tamen hoc toto anno ac superiore prevaleant, et optima quaeque loca et munitissima per totam fere Hiberniam obtineant persuasum tamen habemus eos non fore diuturnos, nec radices altas acturos; sed postquam iniquitates nostras per illos iratus Dñus ad tempus flagellaverit, eos brevi, ut cum Scriptura loquar, evomendos a terra, et cum praedecessoribus suis in nihilum defluxuros. Observatum enim est, et manifesta experientia compertum a tempore schismatis Anglicani, quotquot ex Anglia haeretici in Hiberniam habitaturi migrarunt, licet rapinis et oppressionibus ad opes ingentes et amplissimas dignitates repente provecti sint: semper tamen instar nivis exorto sole extabuisse, et in vaporem, ac fumum omnium opinione ocius evanuisse. Id vero non Anglicanae genti ullatenus imputamus, cujam nativam indolem, et nobilitatem ingenitam ubi ab Haeresi non corrumpitur, merito

diligimus, ac valde suspicimus : sed Divinam in haereticos vindictam agnoscimus et speciale patrociniū S. Patricii experimur ; qui quemadmodum omne serpentinum genus expulit ex Hibernia nec quicquam in ea venenatum in hodiernum usque diem vivere permittit, sic benedictionem huiusmodi a Deo impetrasse legitur, ut Religio Catholica semel ab eo plantata nunquam in Hibernia nec ullius haereseos virulento flatu infecta corruat aliquando. Stetit certe haecenus mille ducentis annis et amplius incorrupta, nec ulla haeretica labe inquinata, unde per ea quae a S^o Patrono nostro videmus praestita, discimus sperare promissa ; et praeteritam, praesentemque fidei firmitatem, futurae constantiae tenemus cautionem.

Erat in suburbiis Civitatis Corcagiensis templum perantiquum S^{ae} Brigidae Patronae Hiberniae Sacrum. Id demoliti nuper haeretici mutaverunt in speculam, ibidemque debacchantes nocturnas agebant milites excubias, contra incursiones velitum Catholicorum. Non tulit virgo purissima violationem sacrilegam domus suae : noctu adfuit mediis excubiis, et impuros profanatores partim interfecit, partim eluxatis fractisque ossibus, e summa turri fenestrisque dejecit. Quod cum iterum ac tertio factum esset, territi Haeretici loco illo deinceps abstinuerunt.

Egressi Dublinio 50. equites Haeretici cum fabris coementariis vicinum S. Dulachii sacellum destrui et ejusdem sancti fontem multa populi devotione frequentatum Templi ruderibus ac lapidibus obturari curaverunt. Mox dum revertuntur in Urbe exultabundi quasi victores capta praeda, iis occurrit ignotus quidam fulgentibus in armis Eques, eorumque Ducem aggressus in ipso loco interfecit, reliquos metu consternatos in fugam agit. Sed nec ipsis impietas cessit impune. Nam intra 40. dierum spatium omnes ad unum simul cum fabris templi demolitoribus, Deo sacrilegos persequente, mortui sunt.

Celeberrima fuit semper in Hibernia jam ab annis mille ducentis peregrinatio ad Insulam Sacram, ubi Purgatorium S. Patricii maxima et nunquam tot saeculis interrupta devotione, populi que frequentia visebatur. In hanc insulam ausu furioso immissi Parlamentarii equites, peditesque magno numero, cum impia turba ejectis fratribus franciscanis qui loci sancti curam habebant, cryptam ipsam seu Purgatorium ne quid flagitii eorum deesset, sordibus contaminassent, ac deinde ingesta humo ac lapidibus opplessent : omnes percussi in posteriora, paucis diebus dysenteria fluxuque alvi turpissimo perierunt.

Uno exemplo Relationem hanc concludo, quod paucas ante septimanas apud Ballimore oppidum in territorio Ill^m Dñi Vice Comitiss Nettervillii in Comitatu Westmidiae contigit, hodieque durat memorabili miraculo, faustoque ut speramus rebus Catholicis omine.

Inter antiqua Sanctorum Hiberniae monumenta celebris erat apud praedictum oppidum locus ille qui fons JESU appellatur. Imminabat fonti arbor opaca, ingens, expansis late ramis fontem operiens et obumbrans, qualia erant priscorum anacoretarum habitacula, ut de S^o Paulo primo Eremita legimus: fiebat ad fontem hunc magnus et devotus peregrinantis populi concursus, eratque locus publicae gentis devotione venerabilis. Parlamentarii pro solemni suo in res sacras omnes odio, capto oppido ut memoriam totam antiquae devotionis abolerent, Arborem excindunt, truncatisque ramis in stipites breviores omnia secant, et igni adaptant. Res mira: in singulis exsectae Arboris truncis apparet graphyce sculptum sacratissimum nomen Jesu non secus ac si sculptoris artificiosa manu fuisset incisum. Insaniunt ad id spectaculum haeretici, et securibus ascis-que nomen sibi exosum delere festinant: sed nulla ferri acies abradere potest nomen quod coelestis faber, fabrique filius fixit in ligno, et quo minutiores in partes finduntur dividunturque trunci, eo multiplicius sculptura divini nominis crescit, et in utraque fronte cujusque particulae gloriosius emicat. Aguntur in rabiem infelices sacrilegi, et singulos stipites sacro caractere notatos ignibus urendos tradunt: sed non est consilium neque prudentia contra Dnum, jacent illaesa in camino ignis ardentis ligna nomine Dñi signata, et quod prius ferrum abolere non potuit, nec jam audet ignis attingere. Haerent attoniti confusique inimici Crucis et nominis Christi, et consilii inopes scelus suum quod negare non possunt, silentio tegunt. Sed ligna sacro illo signaculo munita, instar Rubi illius Mosaici incombusti illaesa atque integra clamant sicut clamavit olim de Rubo Dñus. "Vidi afflictionem populi mei et clamorem ejus audiui, propter duritiam eorum qui praesunt, et sciens dolorem ejus descendi ut liberem eum" clamant, inquam, Dñum adhuc regnaturum a ligno et in nomine JESU omne genu flectendum in Hibernia, fidemque Catholicam totis jam duodecim saeculis in hoc Regno illibatam, et in sua puritate perpetuo conservatam nullis jam ferri aut flammaram viribus esse delendam. Et portae Inferi non praevalent adversus eam.

XXI.

LETTER OF LORD CLARENDON, FROM MADRID, 18TH FEBRUARY, 1650.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

DOMINE,

Perlegi binas tuas epistolas eodem die ad Ill. D. Thesaurarium et me datas, et aliam ad ipsum 26° Novembris scriptam, quas eodem tempore recepit quo priorem. Non possum quin maximopere commendem rationem quam in tuo negotio procurando iniisti, nec ullo modo erit cur Regem ex parte sua defuturum timeas, qui indubitanter praestabit omnem favorem et protectionem a se promissam suis subditis Catholicis, modo eorum opera et ergo, eam obtinuerit et adminiculum quod rationabiliter expectet. Magni autem refert, ut quam reperiis in Sua Sanctitate bonam voluntatem versus Suam Majestatem, quam potes citissime experiaris, quo non leve rebus suis beneficium et robur istinc accrevisse sentiat. Neque enim te latet nullum jam Domino nostro Regi praestari obsequium quod non tendat nedum ad restituendam postliminio Suam Majestatem et ad vindicandam coronam, sed etiam ad liberandam universam regni nobilitatem populumque. Quamobrem Catholicis, praeter specialem Regis in ipsos dignationem, erit cur securi sint de omnibus commodis quae intra rationis limites sibi proponant. Si aula Romana erga Catholicos dominiorum Suae Majestatis, et ad Religionem, quae nisi corona suffulta fuerit dubio procul illinc extirpabitur, in illis regionibus servandam ulla teneatur charitate et commiseratione, credent ipsorum honori ultra modum consonare, et sua permagni interesse ut Regi quam possunt maximas suppetias tribuant, et non solum omnes ejus subditos Catholicos ad praestandum quod suum est disponant et uniant, sed etiam inducant omnes principes Catholicos ad sustinendam Suae Majestatis causam, tamquam sua ipsorum non minus intersit; et de facto res ita se habet. Nam haec grata libertatis et aequitatis doctrina penetrabit in turbae studia, cujuscumque fuerint religionis, quod haec aula suis ponderibus librat et maxime propendet ad omnem Regi opem, nisi quam infaustae rerum suarum circumstantiae non permittant, subministrandam. In quem finem Sua Majestas Catholica Romam scripsit, suoque istic legato Duci de Infantado praescripuit, ut in omnibus Domino nostro

commodet et omnibus ab ipso missis adstipuletur, juxtaque sit in iis quae agenda susceperint. Nec dubito quin Cardinali Capponio significandum sit, quanti factura sit haec Aula favores ab ipso tibi demonstratos. Valde laetor quod tam bonam cum P. Rowaeo familiaritatem contraxisti, quum non solum (sicut de ipso audiui) in Suae Majestatis rem bene affici sed etiam prudentia et consilio haud mediocriter pollere censeo, valdeque doleo quod ista appellationis controversia tamdiu spreta pependerit, quae Regi re ipsa maxime praejudicavit. Quod si iste Nuncius, quem Dominus noster nullatenus sui studiosum esse existimavit, bonas Suae Sanctitatis intentiones obstruere potuerit, Sua Majestas haud parum despondebit animum expectandi quae vellet obtinere.

Instante rogo ut in omnibus colloquiis et consultationibus, quas cum illis qui res Hibernicas procurant tenueris, ipsis persuadeas quantopere considerandum sit, plenam regni Hiberniae reductionem ad Suae Majestatis obsequium et obedientiam non esse nisi rei de qua agitur partem, eamque inferiorem; nam nisi Hibernia ita recuperata fuerit ut ad Angliam quoque recuperandam immediate conducat, brevem tantummodo et angustam sibi pariet felicitatem. Quare nihil uni censeatur utile quod alteri manifeste noceat. Hoc tibi dico quia Parisiis per amicorum tuorum quorum unus ab illo tempore tecum Romae fuit quosdam comperi nihil ipsis circa Hiberniam satisfacere potuisse, nisi Marchio Ormoniae illinc revocaretur. In quod Rex nunquam consentiet, reque ipsa id partibus regiis tam officeret quam quod maxime, et Angliae juxta ac Hiberniae Catholici in rebus suis ponderandis parum oculati sunt nisi firmam et integram cum partibus regiis unionem sibi proposuerint, et P. Rowaeum in eadem (credo) opinione versari reperiens, cui, obsecro, meum obsequium offer, eumque redde securum me fore ad inserviendum ipsi in quacumque occasione paratissimum. Cum me accingerem ad discedendum Antuerpia patri Isidoro a S. Josepho Carmelitarum Discalceatorum procuratori generali Romae se tenenti epistolam scripsi. Vellem aliquam dextere excogitares viam explorandi numquid aliqua ejusmodi epistola ad ejus manus pervenerit, idque ita ut non appareret te id indagare, aut petere responsionem.

A Madrito, 13 Feb., 1650.

Tui studiosissimus servus

EDUARDUS HYDAEUS.

XXII.

LETTER OF THE LORD TREASURER COTTINGTON TO FR. ROWE, O.D.C.,
FROM MADRID, 14TH FEBRUARY, 1650,

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

REVERENDE PATER,

Quae litterae 27° Novembris datae haud ante hoc triduum ad meas manus pervenerunt, secus a me responsum ad te citius dandum fuisse certo persuasum habeas. Is enim es de cujus affectione in Suam Majestatem, et prudentia ita mihi per diversorum relationes constiterat, ut ultra modum cupierim tecum per litteras consilia communicare, et intelligere quem feceris progressum in magno negotio quod praestandum suscepisti, in quo Regis obsequium haud mediocriter verti probe novi: et ipse necnon Eduardus Hydaeus, eques auratus, hic mecum legatus extraordinarius, cuidam a Rege Romam misso specialiter commendavimus ut tibi totis viribus adesset, eique suggessimus, Suam Sanctitatem, si quo Regi gratificandi eumque demerendi desiderio teneatur, id opportunissimo demonstraturam experimento, dum omne tibi inferendum removeat praejudicium, seque in te prolixam ostendat: ad quemdam etiam alium circa te scripsimus, quod usquemodo nihil tibi profuisse videtur. Quam causam adeo liquide ordinasti, tamque bona tibi fundamenta ad eam prosequendam stravisti, ut dubitare nequeam quin tua illam industria et dexteritas ad felicem exitum perducatur, ipseque tecum in tuis fundamentis adeo plene consentio ut mihi fatendum sit, eos qui a te dissentiant carere affectione et in Regem et in religionem Catholicam, vel prudentia et judicio, quo alterutri inserviant. Utut est eorum affectio, quisquis crediderit religionem Catholicam inter has rerum circumstantias in illis Regnis promovendam, vel servandam alia ratione, quam vindicando Regis praerogativam et auctoritatem, haud promere poterit rationes praeterquam indignas quae refutentur, et quisquis gratiosam Regis indolem atque inclinationem, quum ad fidendum et incumbendum suis subditis Catholicis impellitur, non ignorat, inficias ire non potest, quin opportuna ipsis sit occasio suae procurandae felicitatis, modo liberaliter cohaereant, seque associant illis, qui ipsi honeste obsecuti sunt, quibus secundum Suae Majestatis clementiam et protectionem, eorum securitas et prosperitas

subnitatur oportet. Certus sum hanc aulam optimo in Regem nostrum animo duci, quem etiam opere demonstraret omni via quae ipsorum rebus non praejudicaret, sibi enim metuunt a damno ipsis inferendo, si Angliae rebelles Gallis in se opem ferrent et forsan haud alieni sunt a cogitatione ipsos in suas partes alliciendi in Gallorum detrimentum. His tamen Rex suo legato, Duci de Infantado, scripsit ut in Regis nostri favorem cum Sua Sanctitate agat et optimis quibusque officiis illos omnes, qui ejus obsequium procurant, secundet. Cujus rei tanquam de ea per me certior redditus notitiam libere capias et quotiescumque occasio postulaverit, recursum habeas ad Ducem de Infantado ut tibi praesto sit et auxilietur nisi judicaveris suspicionem exinde a te procurandam legato Gallicano, qui in tui gratiam valde sollicitus fuisse videtur. Tuum, credo, negotium modo haud magnas difficultates pateretur, nam si illi qui in Hibernia Concilio Supremo refragabantur, nunc (de quo hic parum dubitamus) reconciliati sunt et Proregi se refecerunt, quam habes partem adversam cum qua contendas? Nuncii enim reclamationibus, si nulla alia difficultas supersit, facili negotio satisfieri potest. De qua re sententiam ferre nequeo, sed a te notitiam expecto.

Jam quod ad te ipsum attinet, quod proponis adeo rationi congruit, ut id petas, et adeo Suam Majestatem id concedere oportet, ut nullatenus dubitem quin tibi transmittendum sit. In quem finem prima occasione Suae Majestati efficacissime scribemus, et ad te responsum dabimus, quam poterimus citissime. Interea temporis in prima epistola ad Cardinalem Capponium, ad quem ob certas rationes jam non scribo, a me danda eam tui mentionem et commendationem faciam, quam praesumo valituram apud suam Eminentiam. Impense gaudebo modo ad me frequenter et exacte scribas et semper ero paratus ad exhibendum me talem qualis vere sum,

A Madrito, 14 Feb. 1650.

Tuus humilis servus

COTTINTONUS.

XXIII.

STATEMENT PRESENTED BY THE CITIZENS OF LIMERICK TO THE BISHOPS
ASSEMBLED IN LIMERICK IN THE MONTH OF AUGUST, 1650.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Reverendissimis et Illustrissimis Dominis, Thomae Archiepiscopo
Cassiliensi, et aliis Praelatis, nunc Limerici congregatis.

Humillime exponitur eos qui vobis supplicant, magno doloris
sensu perpendentes praesentia hujus afflicti Regni infortunia calamita-
tes et deplorandas miserias, quibus praecipuorum Gubernatorum
infaelicitas, crassa negligentia vel perfidia, per quae totum usque ad
ipsorum portas hostibus unius hyemis intervallo sine resistentia prodi-
tum est, occasionem praebuit, magnopere vereri ne si se ejusmodi
ministorum status potentiae permiserint eodem, quo reliquae civitates
et municipia tradita sunt, modo hostibus tradantur, et sic totum reg-
num deperdatur, universa natio excidatur, extirpetur, et instar servorum
Turois, infidelibus, ac haereticis venundentur, fides Catholica hic a
mille trecentis circiter annis conservata et invitis omnibus haereticorum
persecutionibus professa, prorsus aboleatur, et Regis praerogativae
pene a quingentis annis vasta facultatum et cruoris nativorum profu-
sione defensae usquequaque supprimantur. Quare nullam tot malorum
declinandorum spem censent esse reliquam nisi in praesens regimen
infaustum et perfidos ejus ministros confestim declaratio edatur, eaque
ratione militia et civile gubernium in bonos Catholicos et fideles sub-
ditos transferatur, quo Dei, Caesaris et nationis jus in hoc miserando
regno, a rebellibus parlamentariis, compertis nostrae Religionis, Regis
et patriae hostibus asseratur. Porro ut Dominationes Vestras Illus-
trissimas ad concurrendum nobiscum in edenda illa declaratione
inducamus, et vobis efficacius persuadeamus quantopere praesentes
rerum angustiae illam postulent, quantaque pericula immineant si
negligatur aut differatur, rationes his annexas gravibus et piis Ill. DD.
Vestrarum judiciis ponderandas offerrimus, humiliter obsecrantes ut
fixis in coelum mentibus, Deoque et ejus justitia ob oculos positis,
privatos quoscumque fines et humanos respectus seponatis, et san-
guinantem cum totius regni tum gregum vestrorum conditionem
perpendentes, vestris orationibus in edenda praefata declaratione

coalescat. Secus compellentur cum parlamento pacisci vel subire periculum insurgendi in Ill. DD. Vestras omnesque alios vestrum, fatale regimen Religioni, Regi et patriae exitiale secuturos : his si acquieveritis, afflicti vestri oratores Deum precabuntur, &c.

RATIONES quarum in hoc libello supplici mentio fit, tunc Limerici Congregationi Ecclesiasticae ab iis oblatae, quibus ostenditur oportere ut in praesens regimen declaratio edatur.

Totius regni ad hunc usque exiguum angulum expugnatio unius hyemis intervallo ab hoste tam despicabili citra ullam omnino resistantiam esse non potest, ex communi hominum iudicio, nisi manifesta proditio eorum qui ad regiminis clavum sedent. Quis adeo hebes vel iudicio nudus esse potest, ut pudendam exercitus in obsidione Dubliniensi caedem, neglectam succurrendi Vadiponto et Wexfordiae, Rossiponti deditionem, pontis ad Rossipontum constructi erectionem absque oppositione, Corcagiae mancipationem, necnon Corcagiae, Yeoghelliae, Kinsaliae, Bandiponti et Dungarvaniae rebellionem perfidia caruisse sentiat? Quid dici potest de casu legati generalis O'Feralli periculo objecti ad Trajectum (Passage), quid de Clonmellia perdita defectu pulveris tormentarii, praesidio jam ingresso, alio transportati? vel quorsum Clonmelliae pulvis nitratus 21 hebdomadarum spatio suppeditatus non fuit, quem Sua Excellentia intra dies vigintium suppeditandum promiserat, idque fide sua jusserat? Tota Clonmellia fidem illam diris devoveat. Quid responderi potest de castro Cahiriensi atque aliis apud comitatus Tiperariensem, Limericensem, et Kilkenniensem, ad paucorum equitum prospectum perinde deditis ac si huiusmodi munita bene loca sclopulorum ictibus pervia essent. Quis ob has proditorias deditiones ultimo affectus supplicio? Imo quis vel in iudicium vocatus fuit? Quinimo potius qui maiore, quam horum facinorum auctores, apud Suam Excellentiam pollent auctoritate, et qui maiorem ejus contraxerunt indignationem quam qui ardentiori animi studio causam publicam promoverunt. In quae unquam hostium stativa irruptum est, et quando ipsis vel classicum cecinit ulla pars nostri equitatus aut peditatus, qui respondent se id non audere, morte utique puniendos, si id attentarent sine mandato, quod exspectant ad Kalendas Graecas. Nonne hostes tam quiete, ac pacis tempore, in ipsorum regionibus recens bello partis viverent, nisi non a nostro exercitu sed a *pueris otiosis* molestiam paterentur? utinam universus noster exercitus se in *pueros otiosos* induisset et excommunicationis nuperae aleam subiisset. Quo facto haud eo hostes processis-

sent audantiae ut hac provincia omnes suas vires deducerent, et integrum comitatum centum militibus, magnique momenti munitionem quadraginta praesidiariis crederet. Quam praeclare nunc in Momonia hostibus absētibz bellari posset, nisi praecipui nostri praefecti hostes securos fecissent futurum ut eorum regionibus, dum abessent, negotium non facerent, et nisi similis pollicitatio intervenisset, nonne id ipsum praestare poteramus dum Clonmellia, Waterfordia, Caterlaghum, et Tecrohanian obsidebantur. Per quos nisi per eos quibus Ormonius maxime studet, stat quominus in universo regno res praeclare gerantur? quis Ultoniae expeditionem impedivit, praeterquam qui magna apud eum gratia pollet Monrous Iniskillinae deditio; quis in Conacia nisi Clanricardius; quis in Lagenia praeterquam Portu-Castellanus, Costelaghus, et Jacobus Dillonus eques auratus; quis in Momonia expeditiones successu frustravit, praeter Purcellum, Wallum et alios? quinimo potius nullus pene totius regni est comitatus, in quo ipsi non suppetat aliquod sceleratum instrumentum, quo ad impediendum ejusdem comitatus progressum utatur, neminemque in causa publica promovenda strenuum mandato munit specie et coram populo, quin clancularia molitione alium adhibeat, quo ejusmodi viri gravia consilia frustretur. Sic Muscrius adhibitus fuit ut Davidis Rochaei, Monrous ut Episcopi Clogherensis, Portu-Castellanus ut Comitae Mediae Occidentalis, et Purcellus ut Baronis Castri-Conaldi conatus ad nihilum reciderent.

XXIV.

LETTER OF THE DUKE OF LORRAINE TO HIS HOLINESS,
11TH FEBRUARY, 1651.

(FROM THE WADDING PAPERS, ROME.)

Les Etats Catholiques du Royaume d'Irlande m'ayants fait instance de prester la main a la defense de la religion persecutée par les armes des Anglois, ce m'esté un deplaisir tres sensibles de ne pouvoir de l'heure meme sacrifier ma personne a un interest qui m'est si cher, et que j'ay toujours preferé a ma propre conservation. Ce que j'ay peu faire dans l'engagements ou je me trouve pource une cause pareille

à esté de leur offrir le peu che me reste, et d'envoyer un expres vers eux avec charge de recognoistre sur les lieux les moyens de leur procurer un prompt secours et d'effectuer avec succes la resolution que j'ay prise d'employer et mes biens et ma vie non obstant la necessité de mes propres affaires ; esperant que Votre Saintatè de qui (apres la gloire de Dieu) je considere principalement la satisfaction, en recevra autant du zele qui me porte a ce dessein, que j'en dois attendre de sa part dans les assistances et spirituelles et temporelles qu' elle y vouldra sans doute contribuer, comme estant le Pere commun des Chrestiens, le Protecteur particulier de ce royaume, et le Chef de l'Eglise dont je pretends d'embrasser la cause en ceste occasion. C'est pourquoy je supplie tres humblement Vostre Saintatè de me departir avant toutes choses ses saintes benedictions, et de m'implorer du ciel les graces necessaires a l'accomplissement de ceste enterprise aussy difficile qu' importante. Sur quoy fondant mes plus fermes esperances, je me prosterne devant ses saints pieds pour me dire avec le respect et la submission que je lui dois, Tres Saint Pere,

Bruxells, 11 Fevrier, 1651.

Votre tres humble et tres obeisent fils et serviteur,

CH. LORRAINE.

XXV.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN AND OTHER PRELATES TO
THE NUNCIO RINUCCINI, FROM GALWAY, 12TH FEBRUARY, 1651.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

12° Februarii, 1651, juxta stylum Romanum. Galviae in Hibernia.

ILLUSTRISSIME ET REVERENDISSIME DOMINE,

In magna quae nunc (proh dolor) conspicua est rerum hujus Regni perturbatione, quod fere totum in hostium potestatem redactum ingemiscimus, vix pauci, qui his subscripsimus, Galviam potuimus convenire, eo animo ut in navi proxime solutura seriem et infucata memorabilium, quae a vestro fere discessu acciderunt, narrationem

destinaremus clementiae suae: solatii enim loco nobis erit et fortasse remedium inde opemque speramus afflictis, si dolorum nostrorum causas vobis, piissimo et benignissimo praesuli ac parenti nostro, asperiamus, ut si nihil aliud superesse videatur, condoleat saltem et preces pro conclamatis pene gentis nostrae negotiis effundi faciat.

Ut incipiamus igitur: de celebri cleri totius apud Clonmacnoise Congregatione (in qua Episcopi supra viginti interfuerunt, praeter absentium procuratores, Vicarios Apostolicos, Mendicantium provinciales, nonnullos etiam S. Theologiae, Canonumque Doctores) Vestram Ill. D. audisse credimus: quae quidem Congregatio, utpote de Concilio Supremi Gubernatoris, Regni procerum, et Consiliariorum convocata, in spem magnam populares nostros erexit, quod laboranti salutem afferret Reipublicae; verum irato numine et nondum per nos expiatis criminibus placato, contigit ut nihil vegetum aut virile, nihil Episcopali virtute ac fortitudine dignum ad factionum et haeresum germina radicitus extirpanda fuerit conclusum; imo vero adnitente imprimis D. Cloghorensi (cui consilium insedit moderatius tunc agendi cum Gubernatore Supremo optime, ut asserebat, de patriae salute affecto) unionem quandam superficie tenus et umbratilem, qua praeterita omnia oblivioni traderentur, inivimus, ac licet D. Cloghorensis et alii quidam Episcopi summa vi et disceptatione contenderent, ut Episcoporum aliquis Romam mitteretur cum submissione humillima tam Episcoporum, qui vobis adversati sunt, quam aliorum, qui contumeliose tractatam Dominationem Suam e regno amandare non verebantur. In Episcopum quidem, videlicet Dunensem, mittendum convenerunt omnes, verum Episcoporum submitio desiderata est, quia nullis omnino conscientiae stimulis agitados sese ob praeterita affirmabant. Quod ad consiliarios eorumque factiones attinet, nihil tale ipsis venit in mentem, ac proinde pecuniarum, quas pro Episcopi expensis rependere prius fuerant polliciti, nec teruncium postea dare voluerunt nec querelis popularium per nos exhibitis ullum fuit adhibitum remedium.

Itaque ab illa convocatione non consolationes sed mala plurima maximam Hiberniae partem obruerunt. Nam paulo post Kilkennia, Waterfordia, Wexfordia, Clonmellia, castrum de Dunkanan, cum castris aliis, arcibus ac munimentis fere omnibus totius Lageniae in hostium potestatem venerunt, idque intra anni unius ambitum et sine resistantia, quod prodicionis signum cordatis omnibus et vehementem ingessit suspicionem. Diceret quispiam non armatorum

vim sed turbinem quandam et fulmina quaedam irae coelestis tam brevi spatio regiones istas devorasse. Quid commemoremus templorum et Ecclesiarum sacrilegas direptiones, altarium prophanationes, sacrarum aedium seu demolitiones seu in stabula equorum et jumentorum conversiones, Episcoporum et Sacerdotum caedes et torturas, inter quos Reverendissimus Rossensis baltheo, quem gestabat, suspensus fuit; D. Cloghorensis in proelio captus crudelissime necatur et caput ejus abscissum, odii in fidem Catholicam tessera, e Turri de Inniskillin stipite infixum adhuc conspicitur; Waterfordiensis exilio in Galliam, ubi nunc degit, salutem sibi ac perfugium quaesivit; Sacerdotes non pauci et Regulares occisi. Alia nec enarrare mala et calamitates nec quidem perstringere facultatis nostrae est.

Ormonius amisso prius instructissimo suo exercitu apud Dublinium postea territorii suis omnibus ac locis munitis exutus, in Conaciam (quae sola provincia, licet pestifera lue pluribus in locis et Galviae maxime per annum fere integrum infecta, hostium insultus cum paucis regni comitatibus evasit) se contulit: apud Loughreagh et apud castrum de Clare in Tomonia per vices sedem habens, nulla re ad bonum regni seu gesta seu decreta, luxui, laetitiae, choreis ac comotationibus cum Insequinio Barone se dedit, nulloque unquam tempore in laetitiam magis effundi notabatur, quam cum victoriam hostium et Catholicorum castrorum expugnationem audiisset.

Una tamen et altera vice, ne nihil omnino agere videretur, quotquot potuit Episcoporum, procerum et nobilium in oppidum de Loughreagh convocavit, consilii ineundi gratia quomodo quod relictum erat regno propugnari, quod amissum recuperari posset. Omnes in eam descenderunt sententiam, non aliter id fieri seu attentari potuisse, quam si universa provinciarum multitudo a sextodecimo ad sexagesimum annum ad arma capienda confluerent. Decretum desuper et proregis edictum sub capitali supplicio emanavit, locusque conveniendi et exercitum recensendi Monasterium de Kilbegan assignatus. Verum quia exosus fuit omnibus Ormonius et infortunatissimus belli dux habitus, sub ipso militare detraxerunt plerique: de tanto ergo, qui expectabatur exercitu, vix duo millia in loco illo designato parauerunt. Indignatus inde et specie tenus incandescens Ormonius domum rediit, neque in absentes, quod facile poterat, animadvertere, nec milites adunare augereque, quod etiam proclive erat, omnino curavit, omnibus opinionem illam mentibus infixam relinquens, quod parum de salute regni curaret; atque seu Religionis suae haereticae

amore ductus, seu secreto cum hoste inito foedere in spem praemiorum erectus, multis argumentis ostendit fovere potius hostes quam enervare et impugnare voluisse. Cum ergo nihil proficerent consilia nec a talibus regni moderatoribus salutem exspectare spes ulla affluisset succrescentibus indies populi universi Conaciensis et aliorum comitatum clamoribus et querimoniis Episcoporum aliorumque de clero aures perpetuo ferientibus, opemque ipsorum ac preces saepe ac summopere implorantibus, quod onera quotidiana, contributiones, gabellas intolerabiles, bonorum et fortunarum direptiones amplius ferre non possent ac coeterarum provinciarum exitio admoniti venditos sese et tanquam victimas occisioni mancipatos crederent. His nimium perculsi, nimiumque condolentes Episcopi quidam, videlicet, D. Primas, D. Tuamensis, D. Fernensis et Procurator Dubliniensis, D. Rapotensis et Kilmorensis, D. Clonfertensis et Procurator Laghleniensis, D. Cluanmacnoshiensis, Duacensis, Dunensis et Dromorensis cum Decano Tuamensi, Dominicanorum provinciali, aliisque praelatis et pastoribus apud Iacobopolim in ultimis fere Conaciae finibus, ineunte Iulio mense conventum habuimus de modo quo Hiberniae nostrae jam prope expiranti posset subveniri. Visum fuit et communibus decisum suffragiis extitit quod non aliter quam amoto a regimine Ormonio salus illa et pax exspectari posset, cujus et pravis artibus et fato quodam sinistro actus ejus operaque concomitante, omnia in pejus ruere et deperdi omnino videbantur. Itaque excommunicationis majoris sententia in scriptis edita sub anathematis interminatione strictissime mandatum fuit omnibus et singulis Catholicis in et per Dioeceses Episcoporum praedictorum constitutis, quatenus nullam obedientiam praefato Ormonio praestarent neque ad bellum eum comitarentur, nec arma, milites, apparatus bellicos, commeatus aut quodcumque aliud subsidium aut auxilium eidem administrarent. Declaratio insuper edita est, in qua praecipua aliqua capita, sed non omnia quae contra eum objici poterant, continebantur: porro ante horum publicationem, visum fuit Galviae iterum convenire, quo in loco advenerunt absentes Episcopi, D. Cassiliensis, Laonensis, Limericensis, Aladensis, Corcagiensis, Imolacensis, Finiborensis, Doctor Fallonius Vicarius Apostolicus Achadensis, et Doctor Dessius Vicarius Generalis Midensis, qui omnes (Finiborensi excepto qui excusationes praetexebat) acta praedicta sententiam et declarationes comprobaverunt, eisdemque subscripserunt.

His actis, paulo post urgentibus populorum clamoribus visum fuit

decreta illa et sententiam publicare. Itaque ad hoc electi sunt D. Cluanfartensis et Doctor Carolus Kelly, Decanus Tuamensis, qui statim ad castra exercitus Conaciensis se proripuerunt et ibidem excommunicationem solemniter coram officiariis et militibus promulgarunt, frendente imprimis et in iracundiam maximam propterea concitato Marchione Clanricardo qui tunc prope agebat in castro de Athlone : sed et in aliis regni partibus decretum fuit ut eadem excommunicato eodem ipso die, quo in castris Conaciensibus, videlicet Exaltationi Sanctae Crucis sacro, per parochos et Regulares promulgaretur, quae promulgatio dum ex mandato D. Cluanfertensis in Dioecesi sua fieret apud Loghreagh, res per quendam promulgationi tunc adstantem ad Ormonium cum delata esset, in causa fuit ut statim submisso milite Anglo Ormonius proximum sibi Episcopum, D. Laonensem, caperet et ad se inductum pecuniis ad mille et quadringentas libras, quas pro turma equitum contra hostes adornanda asservarat, cum omni suppellectili, armis, equis, utensilibus expoliaret et in vinculis ad unum vel alterum mensem detinuerit, qua vero ratione ductus eundem postea libertate donaverit, ignoramus.

Verum haec promulgatio in nihilum propterea recidit, quod appropinquante Athloniam hoste puritano et eo castro expugnato gradum sibi faceret in Conaciae provinciam et ita totum Regnum suo subjugaret imperio, visum fuit Praelatis Galviae sedentibus sententiam suspendere propter rationes, quas hic scribere longum esset, ac praecipue ne perfidi proditores, qui hostem illuc provocare credebantur, excommunicationis praetextu Catholicis militibus ab exercitu propter censuram diffluentibus, locum hostibus traderent. Inde factum est ut excommunicatio altero post promulgationem die suspenderetur ; praelati vero ad defensionem loci illius ad duo vel tria millia Ultoniensium et Conaciensium, qui sibi adhaerebant, ducibus Bernardo O'Neill, Alexandro MacDonell et Rainaldo MacDonell destinarunt. Castro de Athlone per Dei gratiam defenso, Ormonius et Commissarii Regni, necnon Insequinius Baro et summa vi ac violentia Clanricardiae Marchio, apud clerum seu commissarios Episcoporum Galviae sedentes instabant, ut excommunicationem quam fulminaverant protinus revocarent, additis minis et indignissimis homine Catholico contra omnes ac praecipue contra D. Cluanfertensem ac Decanum Tuamensem Clanricardii processibus, qui illos rebelles in regem, et majestatis reos proclamavit in oppido de Loghreagh : nihilominus cum omnes unanimiter Episcopi pro suo jure et excommunicatione contenderent,

visum fuit Ormonio suisque sequacibus ut *Assemblea seu comitia regni generalia*, quantum temporis injuria pateretur, apud *Loghreaugh Diocesis Cluanfertensis in Conacia* convocarentur ubi nunc sedent. Eo vero, habito prius salvoconductu, convenerunt *Archiepiscopi et Episcopi, DD. Cassiliensis, Tuamensis, Fernensis, Limericensis, Cluanfertensis, Corcagiensis, Imolacensis, Cluanmacnoshiensis, Dunensis, Duacensis et Dromorensis*, ubi magnis utrinque animis de *validitate excommunicationis per Episcopos fulminatae* decertatum fuit, *praelatis hinc pro jure suo acriter pugnantibus, laicis indignantibus et perniciosum sibi ac posteris suis reputantibus, regiaeque dignitati, regnique rectoribus quam molestum ac periculosum proclamantibus*, si pro libito audeant *Episcopi* eos deponere aut excommunicare, aut subditos ab obedientia ipsis debita avertere et revocare. Itaque non ad excommunicationis modo revocationem clerum adigere pergebant, verum obligare ad fidem exhibendam ne talia imposterum attentarent. Sed tandem constantia ac rationibus *Episcoporum* evicti ab extremis destiterunt et ad callida consilia reversi ex *Episcopis* quosdam deceperunt et in eam perduxerunt sententiam ut saltem declarationem aliquam cum ipsis ederent in scriptis qua Ormonio discessuro quoquomodo satisfacerent et *Clanricardio Catholico* (si Deo placet) animos adderent, quod valde detrectabat et respuebat *supremi Gubernatoris* supplendi locum. Contra quam declarationem protestati sunt *Episcopi* nonnulli in congregatione *Episcoporum*, videlicet, *Cluanfertensis, Cluanmacnoshiensis, Imolacensis, et Dunensis, etc.* propterea quod in ea clausolae quaedam continebantur periculosae in conscientia et scandalosae, utpote quod non habent potestatem *Episcopi, Regni* auctoritatem in ullo casu violandi aut oppugnandi et quod de recta Ormonii erga Regem mente et fidelitate certi fuerunt. Nihilominus suffragiorum superante multitudine in *Assemblea* non solum enacta fuit ista declaratio, conscripta, approbata et recepta, verum adhuc *Marchio Clanricardiae* instabat ut hujusmodi propositio insereretur (aliter ei satisfieri non posse) videlicet quod nullam potestatem haberent *Episcopi* subditos a *Regii Gubernatoris* ejusve delegatorum obedientia subtrahendi, idque nullo prorsus casu seu praetextu quocumque; sed instante imprimis *D. Clonfertensi*, aliisque *Episcopis* illam propositionem saltem in consequentia proxima haereticam esse praedicantibus si ad antecedentia et consequentia comparanda esset, non emendatus ingemuit, sed indignatus infremuit propterea *Clanricardius*, et licet illa propositio in ipsis terminis fuerit rejecta, tamen

alteram per factionem suam extorsit declarationem, in qua aequivalentia fere inserta sunt maximo piorum scandalo. Quae res ita Clonfertensem aliosque Praelatos offendit ut ab Assemblies recesserint, nec in eam amplius venire, invitati, voluerunt Clonfertensis et Cluainmacnoshiensis.

Appulit nuper in hoc regnum D. Marchio de Antrim aliquas a Parlamento Anglico conditiones habens pro Catholicis Hibernis (ut ajunt) a Summo Pontifice et Rege Hispano approbatas. Sed nescitur adhuc quales sint nec eas publicari fecit. Ferunt etiam Assemblaeam submissionem parare Romam mittendam Suae Sanctitati, eo quod Dominationem Vestram Illustrissimam e regno ejeceant, humiliter veniam petentes; sed in quaestione facti non se submitunt, sed Sanctissimi relinquunt decisioni. Vereor ne irritare magis Sanctissimum quam placare frivolis suis submissionibus moliantur. Quod ad Episcopos nostros attinet, D. Archiepiscopus Tuamensis lubricum se ostendit et tepidum; D. Fernensis respuit, et publice quod contra nos fecerat retractavit, sed de nimia facilitate et timore arguitur ut indulgens est laicis, aliquando ne causa videretur dissidii inter cives et discordiae; Duacensis et Dromorensis perpetuo nobis suspecti sunt, nimiosque se ostendunt Clanricardii fautores; Limericensis fervidum ac zelosum praelatum se exhibet; Finiborensis callide se negotiis subducit et neutralem se commonstrat. Et hic status praesens rerum in Hibernia, quanta potuimus brevitate et veritate relatus.

Valeat in Domino ac vivat, ut ex animis optant servi humillimi,

fr. Thomas, Archiep. Dubliniensis.

Waltherus, Cluainfertensis.

Jacobus Fallonus, Vic. Apostolicus Achadensis.

Patricius Lynchaeus, praepositus S. Nicolai Galviensis.

Carolus O'Kelly, S. Theol. Doctor, et Decanus Tuamensis
subscribit nomine sui Capituli.

fr. Franciscus Sullevanus, fratrum Min. strict. observ.
minister provincialis.

XXVI.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS FROM PARIS, 21ST APRIL, 1651, TO
THE SECRETARY OF THE CONGREGATION FOR IRISH AFFAIRS IN ROME.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

ILLUSTRISSIMAE ET REVERENDISSIMAE DOMINE,

Exaratis jamdudum litteris certiore fecissem D. V. Illustrissimam de populi Hibernici pavore et consternatione, nisi ad mensem integrum oculis graviter laborassem. Mitto modo praecipua Congregationis Jacobopolitanae acta et decreta, quibus addo veram rerum Hibernicarum narrationem a me in hac civitate conscriptam. Rogo ut omnia ostendat Eminentissimis DD. Cardinalibus, quibus negotiorum Hibernicorum cura commendata est, ut aliquod nos servandi remedium excogitetur. Impulerunt me in Gallias popularium meorum lachrymae et suspiria ad annunciandum omnibus, ad quos me pervenire patietur mea infirmitas, Ecclesiae Dei principibus praesulibusque periculum in quo versatur natio nostra, una cum fide Catholica brevi funditus evertenda, si Deus pereuntibus non subveniat. Si Sua Sanctitas, auditis Ecclesiae Hibernicae singultibus, ruinam a religione et rebus sacris continuo non avertat, conclamatae sunt res Hibernorum. Neque aliud unde afflictis consulatur, mihi occurrit, quam ut Sua Sanctitas eligat pro gentis protectore, qui vitas, fortunas, aras defendat, principem aliquem zelosum, armis et divitiis potentem, vel componere studeat Catholicos Hibernos cum Republica Anglicana aequis pro religione et populi libertate conditionibus; ego enim a Marchione Clanricardiae aliisque regis Ministris et viris, qui Caesarem Deo antefecerunt, nihil boni possum sperare. Est in mora summum periculum quia posita est securis ad arborem Hiberniae impiissima manu hostis haeretici. Cras annuente Deo eo in Belgium, spe aliquid faciendi pro patria et religione. Si res faeliciter accadat, audiet a me Illustrissima D.V. Bruxellis via Ill. et Reverendissimi D. Internuncii, ubi me litterae vestrae invenient. Reverendus D. Walterus Enos, S. Theol. Doctor, eo proficiscitur, quo vix ullus meliorem calamitatum Hibernicarum et rerum omnium rationem dabit. Peropto ut ipsi fides adhibeatur.

Parisiis, 21 Aprilis, 1651.

Revmo. D. Albitio, Sac. Congreg. Cardinalitiae, rebus Hibernicis in urbe praefectae, a secretis.

NICOLAUS, Ep. Fernensis.

XXVII.

DECREES OF THE BISHOPS AND CLERGY OF THE PROVINCE OF ARMAGH,
ASSEMBLED AT CLOCHUACTIR, IN THE DIOCESE OF KILMORE, THE
29TH JULY, 1651.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

IN DEI NOMINE, AMEN.

Incipiunt acta Congregationis utriusque Cleri provinciae Ardmachanae, coactae die 29° mensis Julii 1651 in loco qui dicitur Clochuachtir, Dioecesis Kilmorensis, per Ill. D. Hugonem Archiepiscopum Ardmachanum et totius Hiberniae Primatem, eidem Congregationi praesidentem, assistantibus Reverendissimis DD. Eugenio Kilmorensi, et Antonio Cluanmacnosiensi, Episcopis, et Procuratore Reverendissimi Dunensis et reliquis.

Inprimis peracto Missae Sacrificio et habita concione, pro quibusdam negotiis majoris momenti in congregatione propositis, aliquot ex utroque clero ad discutendum et ponderandum rationes et motiva et ad determinandum deputati sunt quorum resolutionem ac determinationem ob rationes huic Congregationi visas hic inserere non fuit consultum. Deinde patres Congregationis ad alia procedentes decreverunt ut sequitur.

1°. Statuimus et ordinamus ut deinceps omnes et singuli, qui agunt praedas, rapinas, vel furta ex bonis Catholicorum contribuentium ad utilitatem publicam, cujuscumque gradus vel conditionis illi praedones, raptores, vel fures sint, in quarteriis haereticorum vel extra, absque autoritate publica Comitiorum regni vel provinciae in qua degunt, ipso facto sint excommunicati, utpote Reipublicae perniciosi, tum quia exercitum Catholicum diminuunt et dispergunt, tum quia inter vicinos et amicos inimicitias excitant, idque sine ullo Reipublicae emolumento: emptores et receptores talis praedae, rapinae, vel furti, restitutioni obnoxios esse absque spe a proprietariis recipiendi pretii declaramus.

2. Insuper decernimus ut Colonelli, Capitanei, et locumtenentes, qui vocati a potestate habentibus ad castra, interim domi maneant absque licentia Proregis, vel Generalis, vel Provincialis Concilii, ipso facto sint excommunicati, sciantque in stipendiis receptis se restitutioni esse obnoxios.

3. Statuimus etiam ut quivis sacerdos sive saecularis sive regularis pro populo celebraturus ante Missarum solemnias diebus Dominicis et Festis, comminatorie promulget, ut nullus officialis, eques vel gregarius miles de exercitu Catholico divinis non intersit: item promulgent ut nullus de populo victum vel hospitium taliter se absentanti suppeditet, et sub poena suspensionis a divinis.

4. Quia bonae memoriae Excellentissimus D. Eugenius O'Neill, quondam Generalis exercitus Catholici in Hibernia, in ultima sua capitulatione cum Ormonio et sequacibus gloriose obtinuit quod antequam se illis conjungeret, se obligarent ad absolutionem a censuris Ill. D. Nuncii a Sua Sanctitate petendam, insistendum esse talis promissionis petitioni praesens Congregatio censet, et statuit ut nullus Episcopus hujus Provinciae in Assemblaeis vel Comitibus Generalibus regni assideat, nisi prius impetrato et obtento beneficio dictae promissionis: hortatur etiam omnes et singulos Provinciae nobiles (prout de honore tenentur) ut non assideant tamquam membra in aliquibus Comitibus nisi prius requisito et obtento beneficio praefatae promissionis.

5. Praesens Congregatio declarat et protestatur ejectionem Ill. D. Nuncii Apostolici haec nationi imputari non debere, cum major et sanior pars regni, nobilium, Cleri et populi in illam expulsionem non consenserit: quae etiam sanior pars adamussim censuras ejusdem Ill. D. Nuncii latas observavit; sed dicta ejectio facta est a quibusdam schismaticis in regimine existentibus, qui a reliquis confederatis declinarunt.

6. Sub poena excommunicationis prohibemus ut nullus sive clericus sive laicus ab haereticis vel aliis usurpatoribus decimas conducat sine titulariorum clericorum vel proprietariorum licentia et consensu.

7. Volumus et declaramus ut personis Ecclesiasticis immunitas per canones et Concilia Oecumenica concessa in hac provincia observetur. Per hoc tamen non intendimus ut praefatae personae sint omnino immanes a contribuendo ad praesens bellum pro ratione facultatum vel prout discretioni Ordinarii vel Metropolitanus consentaneum videbitur, sicut nullus in his regni angustiis a publicis contributionibus eximendus est, exceptis mendicantibus.

8. Caeterum haec Congregatio censet et declarat Serenissimum Lotharingiae Ducem esse Catholicorum hujus regni Regium Protectorem, eumque tanquam talem acceptat et obviis ulnis amplectitur et

sub poena excommunicationis latae sententiae, ne ullus, cujuscumque conditionis vel gradus ille sit, attentare praesumat contrarium asserere per se vel per alium directe vel indirecte occulte vel manifeste, prohibet.

9. Statuimus et ordinamus ut acta hujus Congregationis singulis mensibus per singulos Regulares conventus et parochias hujus Provinciae inter Missarum solemnities promulgentur, idque incipere debeant prima Dominica post habitam notitiam actorum: injungimus etiam ordinariis ut ea publicari curent. Die 29 Julii, 1651.

10. De consensu Reverendissimorum DD. et Patrum delegati sunt ex utroque clero ad assistendum Ill. D. Primati et Revmo D. Kilmorensi in perficiendis et absolvendis reliquis negotiis; videlicet, e clero saeculari Rev. admodum D. Thomas Brady, Archidiaconus Kilmorensis; Rev. D. Joannes Thie, Decanus Clocherensis; et Rev. D. Donatus Georgan, Decanus Kilmorensis; vel aliquo eorum deficiente aut impedito, Rev. D. Bernardus Rely, Pastor Kilmorensis: a clero vero regulari Rev. admodum Antonius Geogheganus, Abbas de Kilbeggan; Rev. admodum P. Thomas MacKiernan, Minoritarum exprovincialis; Rev. P. Jacobus Crelly, Prior de Carlingford; vel aliquo eorum impedito, Rev. P. Antonius Gavanus, guardianus de Cavan. Caeterum omnes Congregationis Patres infrascripti gratum et ratum habituri sunt, quidquid per tales delegatos determinabitur.

11. Praeterea iisdem delegatis Congregatio committit ut curam relinquunt Revmo D. Cluainmacnoshiensi Episcopo et D. Nicolao Bern, procuratori Reverendissimi Dunensis, et R. admodum D. Antonio Geoghegan Abbati de Kilbegan, ut mentem et acta hujus Congregationis praelatis sinceris reliquarum provinciarum intiment, eosque rogent ut dignentur sedulo in suis respective provinciis formam horum actorum imitari.

12. Deinde Reverendissimo D. Cluainmacnoshiensi et D. Nicolao Bern committenda est cura per delegatos, ut communicent nobilibus et primariis viris in exercitu Catholico decreta et acta hujus Congregationis. Die 30 Julii, 1651.

Catalogus eorum qui huic Congregationi interfuerunt:

Hugo, Archiep. Ardmachanus et totius Hiberniae Primas.

Eugenius, Kilmorensis Episcopus.

fr. Antonius, Cluainmacnoshiensis Ep.

Antonius Geoghegan, Prior de Conalmor.

Nicolaus Bern, Procurator Ep. Dunensis.

Antonius Geoghegan, Abbas de Kilbegan.
 Terentius Conally, Abbas de Cluaneis.
 Ferdinandus Férially, Prior de Druimleamh.
 Philippus Smith, Prior S. Joannis de Kells.
 Thomas Brady, Archidiaconus Kilmorensis.
 Bernardus Duffy, Archidiaconus Clochorensis.
 Donatus Georgan, Decanus Kilmorensis.
 Joannes Thy, Decanus Clochorensis.
 Patricius Daly, Vicarius Generalis Ardmachanus.
 fr. Thomas Makiernan, Exprovincialis Minorum.
 fr. Jacobus Krelly, Prior de Carlingford.
 fr. Laurentius Foerallus, Prior de Longford.
 Henricus Mellanus, ordinis Minorum pater.
 fr. Antonius Gavanus, Guardianus de Cavan.
 fr. Franciscus Ferallus, Guard. Montisfernandi, provin-
 ciae pater.
 fr. Carolus Relly, Guardianus de Drohedaha.
 fr. Jacobus Tirellus, Guardianus S. Joannis Baptistae.
 fr. Lucas Tullius, Guardianus de Dundalk.
 fr. Antonius Heslenan, Guardianus de Munterecolais.
 fr. Malachias Corcoran, definitor.
 Edmundus Mathæus, Vicarius Mackererois.
 Tullius Conally, Rector de Galven.
 fr. Bonaventura Hugonis, Guardianus de Lisgavail.
 fr. Antonius Wardaeus, Guardianus de Monachan.
 fr. Dionysius Meghy, Guardianus Dunensis.
 Bernardus Relly, Pastor de Kilmor.

Dicto *Te Deum laudamus*, explicit haec Congregatio, die 1^a Augusti, 1651.

De mandato Ill. D. Hugonis, Archiepiscopi Ardmachani et totius Hib. Primatis et Congregationis Praesidis, et reliquorum Patrum.

JACOBUS GAVANUS, Congregationis Secretarius.

XXVIII.

THE STATE OF IRELAND, BEING A PAPER PRESENTED BY THE BISHOP OF
FERN TO THE ARCHBISHOP OF PARIS, 18TH NOVEMBER, 1651.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Deplorabilis populi Hibernici pro S. Religione, Rege, et Libertate contra sectarios Angliae Parlamentarios depugnantis status, Ill. ac Revmo Ecclesiae Principi, D. Joanni Francisco de Gondi, Archiepiscopo Parisiorum, expositus per Reverendissimum D. Nicolaum Ep. Fernensem et Sacrae Capellae Pontificiae Comitem assistantem, 18° Novembris, anno Domini 1651.

Quod orbis Catholicus populo Catholico sanctum justissimumque decennii bellum sustinenti auxilia non contulerit, sed fatigatum perduellium sectariorum armis permiserit superari, nemo est qui non ingemiscat. Non tamen ego propterea principes Catholicos impietatis incuso, sed potius opinor persecutionis nostrae ac durae servitutis ignorantiam illos tenuisse. Ut autem tanto malo in posterum occurratur, et Hibernia, olim Sanctorum patria, insciis Catholicis principibus praesulibusque (quod cum lachrymis dico) non evadat haeretica et fiat insanabilis, statui ego praesul, exul ac vagus, et purpuram dignitatemque tuam multum suspiciens, imprimis Dominationi tuae Ill. et per te Lutetiae, qui parvus mundus et magnus mundi ocellus est, tam virtutibus quam divitiis praepollenti (ut tandem miseriis nostris ultimaeque necessitati subveniatur) tria coram efferre, nimirum intentionem Serenissimi Ducis Lotharingiae in mittendis ad Hibernos subsidiis; dein afflicti populi nostri pavorem et consternationem; ac demum Ill. Dominationis Vestrae in promovenda Dei atque religionis causa implorare opem atque consilium.

Ut exordium sumam ab ipsa potentissimi Ducis intentione conantis religionem in Hibernia collapsam restaurare, atque sacra omnia B. Petri clavibus submittere, pura omnino est. Hujus veritatis clarissima sunt testimonia, commissio ab ipsius celsitudine data Reverendissimo nobilissimoque D. Stephano de Henin, Abbati a Sancta Catherina, ab intimis ipsi consiliis, ad Catholicos Hiberniae ordines legato, litterae ad ipsos ordines exaratae, atque epistola admodum Catholica ad SS. D. Nostrum Innocentium Papam X^m: his argumentis

animum ipsius sincerum exploravimus. Non affectat ille dominationem, ut callide fingunt veteri quidem nationis nostrae inimici, qui religioni et populo illius protectionem invident, sed cogitat de defensione fidei orthodoxae, fortunarum, vitarum et libertatis populi constanter Catholici. Non involat in Regis auctoritatem in accolae: nihil imperii vel juris praetendit: nihil praemii deposcit nisi mutuatarum pecuniarum, revocato religionis splendore, solutionem, paratus iis solutis regi tradere civitates quas habet precautionem. Hanc propitiam benevolamque mentem abunde confirmavit, ingentem pecuniae vim effundendo pro stipendio exercitus nostri, coëmendisque armis, pulvere tormentario, frumento, quibus populus universus ab hostis rabie atque internecone servatus est. Hac clementissimi principis voluntate, ullane res potest esse sanctior, ulla purior? Habes igitur, nobilissime Antistes, celsitudinem tanti principis humeris suis portantem Ecclesias, altaria, sacrificia, sacerdotes, ipsamque Sanctorum insulam, et facinore hoc nobilissimo in se rapientem oculos Christiani orbis.

Nationis Hibernicae pavor ingens est, et lamentabilis conditio brevi (ni opportune a Catholicis principibus praesulibusque juvetur) ab hoste haeretico et efferato interiturae. Ipsa haeresis rebellio quaedam est contra coelum et Ecclesiam Dei, post se trahens turbas, discordias, sanguinem, necem. Hujus flamma Hibernorum viscera modo pervadens, nisi lympa desuper depluente restinguatur, haud dubie universam gentem aduret. Nihil est videre in illa patria praeter vastitatem, desolationem, orbitatem. Civitates, oppida, arces, omnia venerunt in manus hostium spatio unius anni, gubernante infelicitate Marchione Ormoniae: reliquae manent Catholicis duae tantum civitates Limerici et Galviae, jam a sex mensibus obsessae ab hoste, in quibus sunt gubernatores, viri fortes, rei bellicae periti, cum proesidiariis fidis et pugnacibus, quibuscum clausi sunt quinque Episcopi cum octingentis Ecclesiasticis, militibus animos dantes et una cum eis exilientes atque in hostem irruentes. Hucusque ingenti omnium labore et fortitudine salva sunt omnia, et civitates defensae, cum magno hostis damno et clade. Verum haec fortitudo, desperatis ab orbe Catholico auxiliis, paulatim languescet, et tandem civitatibus vi captis aut hosti deditis, omnes illi Ecclesiastici, Duces, militesque cum plurimis Catholicorum millibus victimae cadent pro Deo et religione aut certe in perpetuum mittentur exilium, uti nuper accidit cunctis Waterfordiae, pervetustae et nobilissimae civitatis, incolis, nec hostis erit mitior in Limericenses Galviensesve, qui magna obsidentium clade

eum concitarunt ad vindictam, quam erat in Wexfordienses filios et cives meos, quorum vi captorum ingentem numerum Cromwelli gladius percussit, imo hostis efferati ferocia tot occisorum sanguine minime saturo, duobus post expugnatam civitatem mensibus, spatio trium dierum ex ea proscripsit et eiecit ad emendicandum panem sex civium millia, ita ut in ea tam nuper opulenta urbe, ut viginti amplius animarum orthodoxarum millia numeraret, non vivant hodie viginti Catholici, omnibus aut Cromwelli gladio plexis, aut sententia hostis in exilium actis, aut peste, quae post gladium venit, sublati: quod facit ut tristis et squalidus ego hodie lugeam, civitate, populo, Ecclesia orbatus. Spectabuntne principes Catholici siccis oculis ac dolore otioso adeo prodigum Christiani sanguinis profluvium et miserabilem gentis Catholicae ruinam? cui ut jam succurrere possunt, ita extinctam suscitare nequibunt. Faxit Deus nostris tandem sapiant malis et melius religioni rebusque suis consulant, qui nos usque ad sanguinem et necem neglexerunt.

Ut conditionem belli attingam, hostis habet ex Anglia militem, annonam, pecuniam, et bellicum commeatum. Nostris desunt omnia, et ideo nisi ipsos hactenus aluisset spes suppetiarum a Serenissimo Duce submittendarum, jamdudum cum hoste aliquas foederis conditiones inivissent. Sunt quidem multae nostratium copiae in variis regni partibus armis instructae, magnum hostium numerum caedentes, ex quo Serenissimi Ducis adjutae sunt pecuniis; sed in unum coalescere exercitum non possunt quod stipendiis et commeatu careant, nedum diu stare aut contra hostem progredi, devastata circumquaque patria. Una autem res omnibus praecipuo timori est ne hostilis exercitus sex millium veteranorum ex Anglia jamjam mittendorum numero auctus universae nationi exitium afferat et ruinam. Vident ita Vestrae Dominationes Ill. in quanto versamur periculo. Hostem habemus haereticum, barbarum, pugnacem, opulentum; auxiliorum spem valde exiguam. SS. Dominus Noster nequit solus a ruina nos servare: aliis vero principibus Catholicis, nactus occasionem nobis opitulandi libenter se conjunget. Ad Imperatorem vix pervenit calamitas nostra. A rege Daniae, Regina Sueciae, Ordinibus Hollandiae, et principibus Lutheranae aut Calvinianae professionis in Germania, sperari non potest auxilium pro fide Catholica. Polonus cum suis habet bellum intestinum. Hispanus conjunctus est hosti foedere et amicitia. Gallus habet turbas domesticas sedandas. Rex noster Magnae Britanniae gladium habet et fortem animum, sed desunt

illi pecunia, arma, exercitus, quibus possit tam superbum hostem domare; neque duci fertur consiliis eorum qui cordi habent rem Catholicorum, utens Ormonio aliisque consultoribus multum invisus Catholicae religionis professoribus. Solus in arenam Sanctorum sanguine (ut ita dicam) cruentatam descendit Dux potentissimus Lotbaringiae, et quia sentit se solum bello sustinendo imparem contra hostem milite aut pecuniis tam potentem, implorat opem Catholicorum principum, Rerumpublicarum, Episcoporum, et omnium qui volunt religionem contra haeresim, et Ecclesiam contra potestatem tenebrarum salvam, sed absque regis Galliarum, e cujus portubus Hiberniae propinquis omne genus commeatus bellici exportandum est, conjunctione aut saltem permissione, non valebit sublevare. Sed ingens derepente oboritur timor Hibernis, praesertim in hac civitate habitantibus, ne rursum Serenissimus Rex noster in Hiberniam mittat cum potestate Ormonium, quod eo facto actum sciant de patria et religione, quia verendum est ne Serenissimus Dux statim, ea re accepta, desertis rebus Hibernorum, alio animum et vires convertat. Sub Ormonio enim (nihil certius) licet milite, ferro, pecuniis vallato, peribit Hibernia, et religio Catholica quam cum magno fortunarum dispendio in tot abominandis haereticorum persecutionibus constanter jam per annos pene centum et tringinta professi sumus et defendimus, penitus extinguetur, flemusque nos mancipia haereticorum saevitia et tyrannide Turcis pejorem, ac regia authoritas sanguine nostro diu defensa transibit propediem ad hostem. Nam contra parlamentarios stare aut quidpiam defendere nescit Ormonius, quibus ignare permisit Pontanum, Wexfordiam, Rospontum, Waterfordiam, Arcem Duncanan, Petram fortissimam, aliasque civitates oppida et arces. Corcagiae autem civitas eodem tempore et oppida Yeoghaelae, Dungarvan, Kinsalae cum arce pervetusta (omnes portus maritimi) cum aliis quamplurimis minoris notae oppidis prodita sunt a perfidis praesidiariis sectariis, qui ante pacem initam, sub vexillis baronis de Insequin militarunt, et ad eum diem a pace inita se regios simularunt. Alii jacturam hanc gravissimam rejiciunt in Ormonii perfidiam in regem. Verum ego ab iis in hoc dissentio, putoque illum regi fidum, sed erga religionem Catholicam ejusque professores male affectum. Alii in defectum experientiae militaris, qua carebat ille, ut et virtutibus imperatoriis, quae Ciceroni pro lege Manilia sunt labor in negotiis, fortitudo in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, et consilium in providendo: quibus an praeditus fuerit Ormonius, dicant

mihi vel ipsi ejus assentatores? mittet iterum rex in Hiberniam Ormonium Dubliniae traditorem, et Insequinium tot civium caede et religiosorum effuso sanguine et ignibus crematorum execrabili fama notum? hos violentos sectarios sacerdotum sanguine maculatos dabit rex pro medicis sacerdotum et Romanae pietatis? ut scilicet per ipsos causa Dei et religionis, atque populi Catholici vitae, fortunae, libertas conserventur. Non essem Pastoris dignus nomine aut honore, si non clamarem contra hos lupos ad Catholicas oves rursum (uti fertur) mittendos, quorum flagitia, aliter a me tacenda, coram Dominatione Tua Ill. tam magno fidei periculo sine scelere et scandalo non potui silere. Hinc constat regem non posse sapientius inire consilium, quam si animum mutando, nullam populi Catholici curam his Dominis committat, utpote quibus Episcopi Hiberniae ipsorumque greges non audent religionem aut libertatem concedere. Et certe longe utilius erit Serenissimo nostro regi ut privatus absque imperio degat Ormonius, imo potius pereat unus ille, quam universitas Hiberniae. In hac re gravissima, si Serenissimus Dux Aurelianensis (tua Ill. Dominatione suggerente) velit operam collocare et admonere regem de periculo in quo versatur Hibernia, si his consiliariis credatur illius administratio, verisimiliter rex convertatur ad cor: quod ut melius fiat, Sua Celsitudo poterit ipsi intimare, non fore Ormonium aequum Episcopis judicem, quos tenet omnes reos laesae Majestatis; crimen autem ipsorum est quia unanimi universi cleri consensu declararunt regiam auctoritatem non esse amplius ab ipso sustinendam, excommunicando scilicet omnes et singulos qui ipsius parerent imperio, licet hoc decreverint, perditis ipsius culpa Ecclesiis et civitatibus. Ob hoc crimen tamquam praedo involavit in pecuniam et bona D. Joannis Episcopi Laonensis, Doctoris S. Facultatis Parisiensis, cui quatuordecim millia florenorum cum equis et suppellectili abstulit, ipsumque, infirmum licet et sexagenarium, per prophanam militis haeretici manum in carcerem conjecit. De hoc eodem crimine me modo traducit coram rege, cujus auctoritati hucusque tantum detulit Sua Majestas, ut me ad exhibendum subditi obsequium in conspectum admittere recusavit, et ita inauditus a meo principe condemnatus sum. Licet autem haec suae Majestatis sententia sit quoddam genus exilii et exilium sit scelerum poena, ego tamen (salvo regis honore) gero me in hac causa omnino insontem, et contendo non debere accipi contra me absentem hac in re Ormonii testimonium. Nam more majorum comparatum est, ait Cicero, ut in minimis rebus homines amplissimi

de sua re non dicerent testimonium. Hic autem de sua re contra me apertissimum testimonium dicit Ormonius, et me reum coram rege vult probare quia ipsius iniquae gubernationi et malis facinoribus cum reliquis Episcopis me opposui. Non deberet tamen haec inimicitiiis patere via, ut quem quisque odisset, eum testimonio posset tollere. Inolescet forsitan ille de hac vana victoria contra Episcopum in patria Catholica, quia victoria insolens et superba esse solet. Me tamen non vicit; in iudicio enim qui non auditur, numquam vinci potest.

Quam fideles regi decennii bello extiterint Episcopi Hiberniae, orbis novit. In publicis comitiis, in arcanis consiliis, in omnibus populi conventibus, etiam publice et pulpitis annuaviimus Caesari reddendum quod suum est, omnes adhortando ad obsequium et obedientiam; si aliter sensissent et docuissent Episcopi, non esset hodie sermo de regis autoritate in Hibernia. Accedit quod multi nostrum pro fide et rege a parlamentariis gravissima passi sint. Episcopus Rapotensis, plus quam septuagenarius, biennii carcere, squalore, et fame maceratus non desiit esse regius. Waterfordiensis antistes sexagenario senior, capta ipsius civitate florentissima, regi imprimis fidelis, pulsus est in exilium. Venerabilis admodum vir, praesul Ossoriensis, Kilkennia civitate ipsius subjugata, tremulus et decrepitus annum agens supra octogesimum secundum expiravit inter manus hostium regi devotissimus. Ipse qui haec scribo, sine jactantia dicatur, populo meo a Cromwello percusso et Wexfordia civitate mea expugnata, quinque continuis mensibus erravi cum milite in campis, sylvis, et montibus (dum procul ab hoste Ormonius inter ludos et convivia tempus tereret) et publicis concionibus tam populum quam militem sum hortatus ut starent pro religione, libertate, et regis praerogativis. Si laborassem populum Parlamentariis conciliare, forsitan in illo tractu potuissem rem illam persuadere, sed fortiores in regem fidelitatis testes illi sint, qui in servitio publico sanguinem cum vita profuderunt. Talis erat Archiepiscopus Tuamensis, vir magnificus, Parisiensis Academiae Doctor, qui occisus est a Parlamentariis prope oppidum Sligo. Talis Episcopus Rossensis captus cum turma equitum et suspensus. Talis Episcopus Cloghorensis, et ipse Imperator, post gloriosissimae memoriae Eugenium O'Nellum, exercitus Ultoniensis (ipsius etiam Ormonii diplomate) vir sapiens et fortis, in proelio captus et postea suspensus, qui moriens sic publice locutus est: hic contra jus gentium (quia scilicet violata est fides illi data pro vita) morior Episcopus Catholicus et subditus regis Angliae. Omnibus tamen his

nihil juvantibus fidelitatis in regem argumentis, si Ormonius vel alius quispiam Minister regius nos arguat injuriarum, causa nobis cadendum est in hoc infelicibus, quod quicquid a nobis geritur amore pietatis, modo regionum ministrorum, qui nostram religionem et ordinem persequuntur, consiliis repugnet, id totum nobis vitio vertatur; et ea propter jura nostra, ac Ecclesiae immunitates dum defendimus, reputamur regiae auctoritatis usurpatores. Hincque nobis cum ministris illis (si nos accusent) dimicantibus minor solet haberi fides et honos, cum tamen reo magis quam actori favendum sit.

Hoc Episcoporum crimen idem est cum peccato Michae, quando viri de trihu Dan ipsi sacerdotem et deos abstulissent, qui cum respexissent (nempe viri de tribu Dan) dixerunt ad Micham: quid tibi vis? quid clamas? Quibus respondit: deos meos quos feci mihi tulistis et sacerdotem et omnia quae habeo, et dicitis mihi quid tibi est? Cum Ormonius non deos quos facimus nos, sed veri Dei altaria, Ecclesias, sacramenta et omnia nostra everterit, non licebit nobis coram rege et mundo clamare? Ecce, III. Ecclesiae Princeps, magnum scelus Episcoporum, nempe regiam auctoritatem manibus Ormonii (ut ad hostem non transiret una cum regno) excutere et ipsum, qui fere patriam totam perdiderat, declarare indignum qui ultra Rempublicam administraret. Quod ipsum nonnisi necessitate urgente decrevere Antistites, quibus nullus fuit ad regem accessus, qui tunc temporis erat in manu nationis Scoticae, ubi impia Puritanorum secta apud illum populum potentissima impulit regem (ut fertur) diu multumque ipsorum vi et impietati resistentem ad puritanicae conventionis juramentum (vocat vulgo *Covenant*) quod est foedus quoddam omnino sceleratum quo se astringunt ad extinguendam Catholicam Religionem. Erat insuper coactus edere infame decretum publicatum Dumfermilini in Scotia 16° Augusti 1650 contra religionem et Hibernos, pacem cum ipsis antea initam velut impiam rescindendo et ipsos tanquam perfidos et laesae Majestatis reos, a sacra legum regisque protectione, quod subditorum asylum esse solet, abjiciendo. Judicet jam orbis universus si remedium salutis nostrae, hoc est Ormonii exauctoratio, differendum erat donec rex ita coarctatus consuleretur, aut pro crimine habendum, quod non habuerimus ipsius assensum, qui sui juris non erat, si in potestate Sectariorum Scotiae, ubi nihil pro gente nostra poterat statuere salutare, liberum, bonum, decorum, nihil aliud facere, edere, jubere, quam ex nefario ipsorum dictamine religionis orthodoxae subversionem, populique eam profitentis ser-

vitutem atque excidium. Quod si fontem veneno purgare, aquam quae navim submergat ejicere, ignem extinguere qui domum combureret; si scelera haec sunt, omnes Episcopi illis involvimur; si conatus proscribendi a patria ruinae et exitii publici authorem, quo res moderante Episcopis Ecclesiae, Regi civitates, populo fortunae et libertas ereptae sunt; per quem nullum stetit justitiae tribunal; a quo data est commissio Francisco Darcaeo pyratae praedandi naves et bona subditorum (quod factum est clara luce, spectante populo in portu Galviensi); sub quo consumpta est pene tota subditorum substantia, et quidem longe major pecuniae vis in regno perdendo dilapidata quam effudit hostis nos superando. Si talis, inquam, conatus sit crimen laesae Majestatis, ecce rex habet Episcopos crimen fatentes. Haec satis sint ut sciat mundus Episcopos Hiberniae contententes cum Ormonio patriae eversore non fuisse sceleratos aut regni proditores; ut etiam constet universo orbi quam *bene* erit religioni Catholicae si Ormonius aut alius aliquis ejusdem professionis et invidiae in Ecclesiasticos rursum sub rege rerum potiat in Hibernia. Et si justus hic pavor tantorum malorum ab Ormonio, Insequinio et similibus viris, Clero et populo Catholico impendentium non permoveat regis animum ad aliter sentiendum, non aegre ferat sua Majestas si pastores animarum et populus nimis afflictus concordiam ineant cum Parlamentariis. Hoc ipsis permittit lex suprema quae est salus populi, et certe longe erit consultius quam sub Ormonio duce infelicissimo ab hoste vinci, et ingenuos homines fieri mancipia absque spe religionis aut pristinae libertatis obtinendae.

Quid in his populi afflictissimi angustiis consilii capi possit? dictu difficile est: id autem ausim intrepide asserere si ullus uspiam, terrarum populus acerba unius aevi persecutione, fortunarum jactura, ac proprii sanguinis profusione pro vera religione, a principibus Catholicis praesulibusque Ecclesiae Dei gratiam et auxilia promeruit, Hibernicus est. Belli nostri justitia et honestas summa est, populi autem conditio deplorabilis, ut cui certum imminet exitium, cuique brevissime aut moriendum aut in exilium eundum est nisi imminentem cervicibus tempestatem omnipotens avertat. Converte itaque, si placet, oculos, Illustrissime Praesul, in meretricem magnam quae sedet super aquas Hiberniae, cum qua fornicati sunt Parlamentarii Angliae. Haec est Babilon magna mater fornicationum et abominationum terrae. Haec est mulier ebria de sanguine Sanctorum et de sanguine martyrum Jesu. Vere tempus est, vere voluntas Dei est, ut illa luat poenas

pro sanguine servorum Dei in Hibernia occisorum. Id autem optime fiet armis, milite, auxiliis principum et praesulum Ecclesiae Dei; ipsorum mora erit nobis ruina. Malum et morbum Hibernorum aperio: affer vir magne remedium. Non magis ulla re eget Hibernia suprema necessitas, quam piis promotoribus, qui magna pollent apud omnes gratia et authoritate, et si tu illius susceptoris patrocinium, haud dubie bona mente et magnifica manu duces post te nobilissimos potentissimae hujus civitatis Dominos Dominasque devotissimas, et precibus tuis moti venient in auxilium nostrum Illustrissimi et Reverendissimi Galliarum Praesules sapientia splendentem et charitate Dei inflammati, cum augustissimo clero Gallicano, quon non latet quam decorum et Deo gratum sit bellum nostrum pro religione susceptum piis largitionibus contra haereticum fovere, Episcopos Ecclesiarum, Sacerdotes altaribus, silentio et disciplinae restituere monachos et myriades animarum Dei filii sanguine emptas a ruina vindicare.

Macte itaque animo, nobilissime Ecclesiae princeps, multos et potentes causae nostrae patronos tu concilians exemplo, ad quod obsequium religioni et calamitati nostrae debitum incitant omnes zelus Dei et studium pietatis. Ut autem ego extorris nimiumque consternatus praesul hominum animos ad misericordiam inflectere queam, in conspectu omnium qui habent in se Dei timorem, tanquam aquam effundo lachrymas, vota, preces, suspiria, ipsaque animas sacerdotum, viduarum, infantium, et egenorum omnium in Insula Sanctorum, cum periculo et ipsa morte conflictantium, te omnesque alios quos tangit amor Dei, in nomine Crucifixi Jesu obtestans et conjurans ut non sinas populum Catholicum sub perduellium haereticorum gladio perire. Non patiantur Illustrissimi piissimique Praesules Clerus augustissimus et nobilissimus populus Gallicanus ultra in gente nostra Dei nomen blasphemari, neque alteri dari gloriam ejus, sancta Dei templa pului, et bestiis tradi animas Sanctissimo Deo confidentes, sed eripiant a faucibus haereticis Hiberniam quae ut a centum annis Sacrorum rationem viderat et sacrificium, ita olim Galliae vique Europae. Sodales greges et sanctorum examina effudit.

XXIX.

ORDER OF THE COMMISSIONERS OF THE PARLIAMENT FOR CONNAUGHT,
GALWAY, 7TH MAY, 1652.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Per Commissarios vectigalium publicorum Provinciae Conaciae.

Cum vehementem habeamus causam suspicandi multas clandestinas Missas et alia Ecclesiae Romanae idolatrica ministeria in Dei offensionem et eorum qui eum timent atque in ejus viis ambulant displicentiam frequenter exerceri, a multis ex clero Papistico quibus se discedere non posse allegantibus in hoc praesidio pedem figere permissum fuerat per conditiones quibus deditum est. Nos propterea hisce statuimus et declaramus omnes Jesuitas, Seminariorum Sacerdotes et alios ex clero Romano, quos ullam ministerialis suae functionis partem vel ullum ex praedictae Ecclesiae ritibus aut ministeriis, exercuisse constiterit, ipso facto esse suo in praefatam pactionem jure multandos juxta ac eos omnes qui dictis ministeriis interfuerint, vel eorum conscii extiterint, et ea intra quadraginta horarum spatium Gubernatori atque uni vel pluribus ex Commissariis ad justitiam administrandam delegatis non aperuerint. Ulterius requirimus et edicimus, ut Praetor, Vice-comites Urbani, cives, habitatores, et cujuscumque generis homines in hoc municipio residentes mobilibus crucibus, Crucifixis, Reliquiis et picturis ad Ecclesiae Romanae jam dictae servitium adhibitis, nullo modo sub praefatis poenis utantur, nec ea in suis domibus asservent, et pariter omnes fixas cruces et crucifixos, tam intra quam extra januas demoliantur aut demoliri faciant. Hoc nostrum edictum ubi tympano pulsato publicatum fuerit, locis hujus urbis maxime obviis affigatur, ne quispiam se id ignorasse causetur.

Datum Galviae, 7° Maii, 1652.

XXX.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND OTHERS TO THE POPE,
FROM INISBOFIN, 24TH AUGUST, 1652.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

BEATISSIME PATER,

Post oscula Sacrorum pedum.

Licet commemoratione rerum nostrarum in extremis laborantium et ruinae regni pene totius in hostium protestatem redacti, paterna Sanctitatis Suae viscera commovere molestum nobis sit, non possunt tamen filii in miseriis, angustiis, aut necessitatibus constituti, ad benignos paternae charitatis ac benevolentiae sinus non confugere et ad solatium saltem (si non ad subsidium fieri queat) querelas et calamitates exponere.

Ideo, Pater Beatissime, ne occupatissimis suis auribus molestiam ingereremus, ea huic non inserimus epistolae, quae plenius ad Reverendissimum D. Dionisium Massarium, S. Congregationis de Propaganda Fide Secretarium, necnon ad Ill. D. Franciscum Albitium, S. officii Assessorem ac Congregationis Hibernicarum rerum item Secretarium, aliosque rescripsimus, a quibus, si vacaverit, seu ita aequum placitumque videbitur, omnia Sua Sanctitas poterit ediscere. Quae tamen ita non accipienda quasi omnem ex malorum praesentium gurgustiiis emergendi spem deposuerimus: restant enim in singulis regni provinciis millia aliquot confoederatorum orthodoxorum proelia Domini bellantium, eorum videlicet qui non curvaverunt genua sua ante Baal, nec in contradictione Core abierunt, aut mercede Balaam effusi sunt, qui si opportune fuerint pecuniis ac bellicis apparatus adjuti non hostium modo vires retundere et labefactare potentiam, sed et amissa paulatim recuperare, freti Numinis auxilio, poterunt. Qua de re Sanctitatem Suam commonere volumus ut ea qua pollet in terris autoritate omnium maxima, et seriis adhortationibus Serenissimum Ducem ad nostrum auxilium accelerare, eique ad eum finem non solum benedictionem Apostolicam impertiri sed et omnem opem operamque suam polliceri at praestare non dedignetur.

Valeat et vivat in Domino Sanctitas Sua, ut ex animis vovent, optant, adprecantur,

Apud Insulam de Inisbofine, 24 Augusti, 1652.

SSmo D. N. Innocentio Papae Xmo.

Hugo, Archiep. Ardmachanus totius Hib. Primas.

Eugenius, Kilmorensis Ep.

Walterus, Clonfertensis Episcopus.

fr. Guillelmus de Burgo, Provincialis Hib. ord. Praed.

Iveagh.

Richard Feral.

Philip Rely.

D. Juan de Burgo.

XXXI.

AN ACCOUNT OF THE MARTYRDOM OF F. BERNARD O'FERALL, O.S.D.,
AND F. LAWRENCE O'FERALL, O.S.D., IN 1652.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

De Martyrio Reverendorum patrum Bernardi et Laurentii ex O'Ferallorum familia et S. Dominici Religione, natione Hibernorum.

Uterque ex amplissima O'Ferallorum familia oriundus, uterque primogenitus ad terras et haereditates parentum natus. Ambo magistri et celebres Divini verbi praecones. Ambo Longfordiae, Roscommoniae, Deriae, etc, prioratu aliisque ordinis sui muniis laudabiliter functi. Ambo religionis et Ecclesiae Catholicae, ejusque immunitatum in his ultimis defectionibus propugnatores acerrimi, a quorum nutu Clerus, nobiles et populus patriae pendebant. Ambo uti dignissimi ad Episcopatum postulati et praesentati, una cum sinceris Catholicis et agnatis statuerant, aut sartam tectam servare fidem ad ipsos a majoribus per duodecim amplius saecula illibate transmissam aut pro illo pugnando gloriose mori. Atque ita praecincti lumbos in habitu suo sacro ab haereticis reperti, sollicitati ad haeresim, nec precibus, nec blanditiis, nec praemiis, nec minis vinci potuerunt. Unde saevitur in illos tanquam Papismi

propugnatores, Romani Pontificis exploratores, religionis protestanticae hostes. Exclamant vociferantes haeretici : impetite, occidite Papistarum coryphaeos et ductores. Atque ita P. Bernardus subito gladiis et hastis ad octodecim lethalia vulnera confossus pro mortuo derelictus est, sed suo sanguine pene suffocatus vixit donec rite susceptis Sanctissimis Sacramentis lauream martyrii attexit doctorali quam a Revmo P. Marino, Generali Magistro, nuper merito acceperat. P. Laurentius sine vulneribus captus fuit in carcerem coniectus et die Mercurii suspendendus ad patibulum ductus maximam animi et vultus hilaritatem praesetulit. Precibus autem aliquorum nobilium Anglorum accurrentium ad tantum spectaculum, vita se donatum in diem sabbathi proxime sequentem intelligens, mox in summam adstantium admirationem moestissimus apparuit et causam interrogantibus respondit : ita meipsum dispositum ad mortem pro Deo meo et fide Catholica nunc subeundam sentio, ut maxime timeam ne nunquam iterum tam felicem mortem adeo bene dispositus sim subiturus. Plures etiam haeretici Angli tantum hominem vita dignissimum arbitrati pro illius liberatione plurimum licet frustra insudarunt. Porro rejecta eorum petitione die Sabbathi ductus ad furcam, in scala gradum sistens et ad populum conversus tam efficaciter in summam omnium etiam haeticorum aedificationem peroravit, ut omnium oculis salsas lachrymas expresserit et partem auditorum converterit ad fidem. Tandem laquei suffocatione Martyrium suum consummavit.

XXXII.

DECREE OF THE COMMISSIONERS OF THE PARLIAMENT, DUBLIN,
6TH JANUARY, 1653.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Per Commissarios Parlamenti Reipublicae Anglicanae ad res Hiberniae administrandas delegatos.

Cum plurimorum annorum experientia compertum sit Jesuitas, presbyteros in seminariis educatos et alios sacerdotes ac papisticae religionis et personas papisticis ordinibus initiatos in Hibernia tenere

d sui officii esse et hoc suum opus facere ut populi animos et affectiones a debita auctoritati et gubernio Reipublicae Anglicanae obedientia subtrahant et sub populi in religione Papistica instruendi ac docendi praetextu, illum moneant et excitent ad seditionem et rebellionem necnon ad introducendam extraneam potestatem et jurisdictionem in hanc nationem, unde crudeles et barbarae Anglorum et protestantium in Hibernia ab anno 1641 caedes et exitiale bellum inde secutum originem traxerunt: cumque praefatorum non pauc, predictis Commissariis supplicando, fidem publicam, qua in partes transmarinas navigarint, ab ipsis obtinuerint, et nihilominus suum discessum differant et sub praedicto colore populum in perniciose sua dogmata et vias jam dictas trahere et seducere non desinant; ut praedictae personae populum ulterius decipiendi, eove suas proditorias machinationes prosequendi opportunitate destituantur, a quibus nulla ordinaria monitione aut suavi justitiae ratione deterreri possunt licet in earum prosecutione et vitas proprias et languentem hanc ac pauperem nationem extremae ruinae ac interitus periculo exponant; dicti Commissarii statuunt ac mandant ut omnes ac singuli Jesuitae Sacerdotes in Seminariis educati, et alii presbyteri quicumque per ullam auctoritatem potestatem aut jurisdictionem a Sede Romana derivatam vindicatam aut praetensam initiati et ordinati, intra viginti dies ab hoc edicto in Hibernia intra singulos respective districtus promulgato, ex hac natione discedant si tempus, ventus et commoda navigandi occasio se opportune praesentaverint, sin autem certe ubi primum post viginti dies ventus, aura et transmigrandi commoditas se obtulerit, et ut nullus Jesuita, Presbyter in Seminariis educatus aut alii Sacerdotes jam dicti veniant, sint aut maneant in ulla hujus nationis parte post praefatos viginti dies nisi obtenta in scriptis speciali licentia a Reipublicae Anglicanae Parlamento vel ab exercitu et copiarum militarium dictae Reipublicae in Hibernia praefecto generali. Si qui autem Jesuitae, praesbyteri in Seminariis educati, aliive Sacerdotes, ut supra dictum est, non discesserint, in hanc nationem venerint, aut in ea fuerint vel permanserint, omnes et singuli subjaceant et obnoxii sint poenis et damnis in Jesuitas, Seminaristas et alios Sacerdotes Anglia non abituros aut in Anglia venturos decretis et latis quodam edicto ad annum Reginae Elisabethae vicesimum Septimum condito, quo mandatur ut omnes Sacerdotes abeant et non revertantur &c. Ulterius statuitur et mandatur ut omnes et singuli qui post viginti dies ullum talem Jesuitam, sacerdotem in seminario

educatum aut alium presbyterum, diaconum vel virum ecclesiasticum per auctoritatem a Sede Romana derivatam aut praetensam initiatum aut ordinatum (modo in libertate et extra custodiam positus fuerit) lubentes receperint, foverint, juverint aut sustentaverint, si Jesuitam, Sacerdotem in Seminario educatum, vel alium presbyterum, diaconum aut personam Ecclesiasticam, ut jam dictum, esse non ignoraverint, subjaceant poenis dicto acto expressis et specificatis ob receptionem, consolationem, auxilium et sustentationem talium Jesuitarum, Religiosorum, Sacerdotum, vel aliarum Ecclesiasticarum personarum ut supra. Uterius per hoc ordinatur et statuitur ut edictum seu statutum praefatum anno Reginae Elisabethae 27° conditum, imposterum in hac natione executioni mandetur. Omnes etiam Judices et Justitiiarii alique justitiae administrandae Commissarii facient et facere possint, et per hoc auctoritate muniuntur et rogantur ut dictum actum pleno et debito modo executioni mandandum curent. Omnes etiam Judices, Justitiiarii, officiales, exercitus milites, alique quavis auctoritate sive civili sive militari in hac regione pollentes, in ejusmodi Sacerdotes Jesuitas, Diaconos et personas Ecclesiasticas apud hanc nationem contra istam declarationem, ut supra dictum est, reperiendos debitam inquisitionem et indagacionem faciendam curent, ipsosque apprehendendos et in carcerem conjiciendos, indeque nec dimittendos nec educendos praeterquam debito juris cursu judicatos. Primarii quoque exercitus Parlamentarii duces in singulorum respective districtibus per hoc requiruntur ut hoc edictum debito modo quamprimum promulgandum curent, et praefatis Parlamenti Commissariis ejusdem promulgationis tempus et locum significant.

Datum Dubliniae, 6° Januarii, anno 1653.

CAROLUS FLEETWOOD.
MILES CORBET.

EDWARDUS LUDLOW.
JOANNES JONES.

XXXIII.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS TO HIS HOLINESS, MAY, 1653.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

BEATISSIME PATER,

Ego praesul miserrimus per barbaram haereticorum Angliae rabiem profugus in terra aliena, persoluto in aede Lauretana voto et

visitatis liminibus Apostolorum, ad Beatitudinis Vestrae pedes provolutus jaceo, rationem de pastoralis meo officio et salute animarum in Ecclesia Fernensi meae fidei tradita aliam reddere non valens quam sacra omnia pessum ire. Pollutae squalent Ecclesiae, bona Ecclesiastica praeda furum sunt, vasaque sacrata pocula temulentorum et domus Dei fit spelunca latronum. In hoc uno solari possum Vestram Sanctitatem, quod populus sub scelerati hostis imperio multis affectus poenis non desinit esse Catholicus, imo persecutione fit ferventior; parochi viginti (reliquos ademit gladius et mors) cum tribus Religiosis, egentes et afflicti animarum custodiam laudabiliter incumbunt. Solus ego a dilectissimo grege avulsus, exul inconsolatus, munerisque mei pavidus gemo, bene sciens non admitti pastoris excusationem si lupus oves comedit et pastor nescit; nam requirendus est de manibus meis a Supremo Judice sanguis animarum, si gregem mihi commissum more mercenariorum deseram. Verum ad meos remeans gravissimae persecutionis author fiam, quem nuper in sylvis et montibus meae Dioecesis latitantem ad necem quaesivit truculentus hostis, et cui modo omnibusque hospitio me excipientibus aut favore ullo vel beneficio prosequentibus manifestum vitae imminet periculum. Venio ad oraculum ut sententiam audiam et Sanctitatis Vestrae capiam jussionem. Loquere Domine, servus tuus audit, obedire paratus et cum gratia Dei non solum alligari sed et mori in Ecclesia mea pro nomine Jesu. Mandatum Apostolicum super hoc gravissimo animarum negotio reverenter postulans et benedictionem pro universo grege meo, obsecro humillimus orator Deum Opt. Max. ut Vestram Beatitudinem diu florentem orbi Christiano conservet."

XXXIV.

HOW THE CATHOLIC PRIESTHOOD MAY BE PRESERVED IN IRELAND.
BY THE BISHOP OF FERNS, MAY, 1653.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Rationes ob quas erit brevi in regno Hiberniae magna Pastorum et operariorum penuria, exhibitae S. Congregationi de Propaganda Fide a quodam Praelato profugo illius nationis, cum aliquot remediis

1° Operarii in illa insula non poterunt diu famem, sitim, aerumnas, acrem persecutionem, vigiliis et infirmitates perferre, habitantes ut plurimum in sylvis, et dormientes in pauperrimis casis, caveis et speluncis terrae, ubi spatio vigintiquatuor horarum vix inveniunt buccellam panis cum modico lacte vel butyro, frigidam saepe pro potu haurientes, et aliquando defectu panis mordent herbam. De hac veritate testimonium perhibeo qui quinque mensium spatio ita in sylvis vixi ut possem pusillo gregi esse solatio.

2° Alii ex iis ab hoste haeretico capite plexi, alii fame et carcerum foetore confecti intereunt, alii navibus impositi ejiciuntur in exilium.

3° Aliqui zelo, moribus et eruditione clariores (eo nomine haereticis magis invisi) expetuntur ad carceres et tormenta, et pro iis capiendis explorantur domus incolarum, quo fit ut manifesto vitae periculo, omnibus eos hospitio excipientibus imminente, eant extra mare ne aliis sint causa ruinae.

4° Religiosi in vinea pastores animarum juvare soliti, solutis per haeresim monasteriis, magno numero obedientiam obtinent proficiscendi in exteras regiones ut vivant ubi viget regularis observantia. Cape ex ungue leonem: in Dioecesi Fernensi, ubi erant tria monasteria ordinis Minorum, unum Heremitarum Sancti Augustini et unum parvum Collegium Societatis Jesu tres tantum religiosi remanserunt.

5° Episcopi quibus nullo in angulo tutum est, videntes eorum occasione et reverentia majorem in greges persecutionis flammam accendi, mori enim debent absque misericordia qui eos hospitio foveant, fugiunt extra mare, gemuntque inconsolabiliter a dilectis gregibus avulsi, pro labefactata religione, patria perdita, libertate eversa, et tot gentis suae millibus in exilium actis. Ex hac Episcoporum fuga atque exilio fiet, ut non sint amplius consecrandi in illa patria sacerdotes qui possint succedere veteribus operariis fame, siti, et senio enectis. Ex dictis clare liquet vineam Domini in Hibernia brevi vacuatum et desertum iri, ubi modo pullulantes abominandae haeresis vepres et spinae suffocant jactum pietatis semen, et ubi percutiuntur pastores qui possint consolari agnos et confirmare ad tormentorum patientiam, lupis interim proterve furentibus, unde omnino timendum est, ne horrendum eveniat Hibernis malum, quod antea Anglis et Scotis, nempe ne penuria et exilio operariorum Calviniana lues omnem tollat ordinem ab Ecclesia Dei et funditus eliminet e mentibus hominum pietatem et religionem.

ALIQUOT REMEDIA.

Ad malum tam ingens avertendum a capitibus mee nationis quæ ad immortalem gloriam in dirissimis persecutionibus sub quinque principibus hæreticis perduravit Catholica, inventa in igne persecutionis non palea fumans sed aurum rutilans, utque zelo et sapientia S. Congregationis de Prop. Fide penes quam, sub SS. D. N. Innocentio Papa Decimo, est sollicitudo omnium Ecclesiarum, servantur in illa insula animæ a perditione, sancti mores a corruptione, vinea Domini a furibus, veritas ab errore, et medicamentum animarum a veneno, cum omni humilitate pauca propono remedia:—

1^m, ut omnes scholares Seminarium aliquod aut Collegium Hibernicum intrantes, tactis Evangeliiis obstringantur post studia peracta redire in patriam ad sollicitudinem animarum, prout præscriptum fuit ab eadem S. Congregatione in Seminario Pontificio Hibernorum Lovanii.

2^m, ut dignetur S. Congregatio hortari literis magnificis Principes, Præsules et Magistratus ubi sunt collegia Hibernorum vel notabilis eorum numerus navantium operam literis et pietati, quatenus velint Dei causa eos consolari et benevolentia prosequi, ituros aliquando ad supplicia, tormenta, et ipsam necem, ne extinguatur ab hæreticis, Satanae mancipiis, sacer ignis religionis in regno tam Catholico.

3^m, ut in Universitatibus vel aliis civitatibus et locis, ubi nullum est gentis Hibernicæ Collegium, concedatur a S. Congregatione auctoritas alicui personæ Venerabili et idoneæ, visitandi et corrigendi Hibernos ibidem studentes, eosque dimittendi in patriam, studiis consummatis.

4^m, videtur æquum ut milites Christi pro sancta religione præliaturi accipiant annonam necessariam, hoc est viaticum quo in patriam veniant, cum pauperes sint et facultatibus omnibus exuti, et cum eorum plurimi prætendant defectum viatici tamquam unicum impedimentum profectionis in patriam et causam diutius morandi extra mare: unde spectare videtur ad sollicitudinem S. Congregationis de hoc puncto deliberare.

5^m, erit etiam necessarium ut S. Congregatio non solum hinc in Hiberniam profecturis concedat facultates dari solitas in regionibus ubi viget hæresis, sed etiam excogitet modum illas opportune et cito transmittendi ad eos qui modo in illa vinea insudant; nam militibus

Christi danda sunt arma, quibus poterunt haeresim confodere. Quod si hoc Dei negotium fervide impellatur et opportune, non deerunt, Deo volente, in vinea Hiberniae operarii zelo ardentibus atque eruditione ac sanctis moribus florentes, qui frendente ac fremente bellua haeretica, conservabunt cum vitarum suarum discrimine ignem sacrum in altari summi Dei et praebebunt animalibus pabulum salutis. Tales operarii extrahi possunt e Seminariis et Collegiis gentis nostrae in omni fere tractu et plaga orbis Catholici. In sola civitate Parisiensi praeter decem Theologos in Seminario, sunt plus minus quinquaginta Sacerdotes et Theologi et ex eo numero tres Doctores facultatis Parisiensis, duo Licentiati, sex Baccalarii, et tres Philosophiae professores. Habemus in civitate Burdagalensi antiquum et bonum Seminarium, in Tholosana unum parvum Collegium, in Belgio Seminarium Duacense, Lovaniense, et Antuerpiense pro Theologis et Philosophis; Tornacense et Insulense pro litteris humanioribus in Dioecesi Tornacensi sub auspiciis Reverendissimi Tornacensis Episcopi patroni gentis benignissimi; in Urbe Ludovicianum; in Hispania Salmanticense; unum in urbe Hispalensi; unum in S. Jacobo; et alterum in Alcala; in Lusitania Collegium Ulyssiponense. Habemus varia Religiosorum monasteria et Conventus, Lovanii S. Joannis Baptistae Praedicatorum, et alterum S. Antonii de Padua ordinis Minorum, unum Capuccinorum Carolopoli in Galliis, aliud Sedani. Huic numero addas plurimos viros doctos tam saeculares quam regulares, in variis locis et monasteriis sparsos."

XXXV.

"APOLOGIA" PRESENTED IN ROME TO THE S. CONGREGATION OF PROPAGANDA BY DR. N. FRENCH, BP. OF FERNS, MAY, 1653.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

1° Foederati regni Hiberniae Catholici sanctum vastissimumque septennii bellum contra sectarios Angliae comitiales pro religione et libertate fortiter gerentes amandarunt ad sancta pedum oscula anno Domini 1648, R.D. Nicolaum Episcopum Fernensem et nobilissimum virum D. Nicolaum Plunkettum cum legatione Suae Sanctitati

pandendi deplorabilem populi una cum religione periclitantis statum a barbara haereticorum manu interituri ni brevi sublevaretur, petendique et subsidia pro bello contra hostem patriae et religionis nervose impellendo, et sententiam Beatissimi Patris (in iis praecipue quae spectabant ad splendorem religionis et ad Ecclesias) circa pacem ineundam inter nationem illam et principem suum Carolum Magnae Britanniae regem.

2° Hi delegati seu Agentes post quatuor mensium moram in urbe, appulerunt in patriam suam, 21° Novembris ejusdem anni, cum Brevi et responsis Sanctissimi Domini quae 24° ejusdem mensis tradiderunt ordinibus regni seu Comitibus generalibus in civitate Kilkenniae residentibus, fervideque consultantibus de pace illa adstipulanda cum Marchione Ormoniae, Serenissimorum principum Reginae Angliae et Principis Walliae commissario, in negotio continuo et impigre incumbentibus pro spatio quinque septimanarum ante dictorum Agentium in regnum adventum, jam magnum fecerunt progressum conventis utrinque aliquot articulis temporalibus genti honorificis. De Ecclesiis vero et religione non erat adhuc disceptatum. Reddita legationis ratione, dicti Fernensis et Plunkettus steterunt in Comitibus usque ad pacis conclusionem quae publicata est 17° Januarii anni ejusdem secundum stylum veterem (sed anni 1649 secundum stylum Romanum) : accidit vero ut post celebratum foedus occasione eorum quae ab iis dicta fuerunt circa Breve responsaque suae Sanctitatis et quia non visitaverunt Ill. D. Ioannem Baptistam Rinuccinum Archiep. Firmanum, Sanctae Sedis in illo regno Nuncium Apostolicum extraordinarium, pervenerint Romam falsi quidam rumores famam illorum graviter laedentes, quibus pro mea existimatione defendenda tamquam Praelatus animarum salutem procurans obviam ire teneor, quod facere intendo (et facturum me spero conscientia mea bonum mihi testimonium perhibente) cum omni modestia et absque ullius personae offensa, diluendo veritatis vi et rationum pondere rumores illos et quaecumque objecta sunt aut conflictata contra D. Plunkettum et me ob praefatam legationem defunctam, pacem initam et Ill. D. Rinuccinum non visitatum.

8° Rumores in Urbe sparsi erant :—a) non retulerunt Fernensis et Plunkettus sincere regni Comitibus mentem et responsa suae Sanctitatis :—b) a SS. Domino honoribus et praemiis aucti ingratos se praebuerunt :—c) colore tradendi Breve suae Sanctitatis Reverendissimis DD. Regni Episcopis pellexerunt eorum aliquot praecibus et

litteris ad civitatem Kilkenniae unde robur accepit coetus Comitiorum Ill. D. Nuncium ejusque censuras indigne spernentium :—d) morantes in regno trium mensium spatio, omiserunt ex industria adire et obsequiis colere Ill. D. Nuncium, virum ipsis amicissimum ea tempestate per malorum invidiam afflictum, haerentes toto tempore in Comitibus, ac perditissimis Ormonii factionariis colligati, praebentes se authores pacis impie concludendae qua perdita est patria et eversa Religio.

Disseminabantur rumores illi per urbem de Fernensi et Plunketto, ubi paulo ante laudati sunt pro viris probis et praecipuis in Hibernia religionis columnis. Ergo vel a me refellendi sunt vel debeo manus dare tamquam infamis proditor patriae et pietatis. Opus difficile aggredior, sanare existimationem a multis vulneratam, nihil tamen desperandum ubi serena intus et lucens loquitur conscientia calumniam confossura telo veritatis, qua duce conabor simpliciter et candide objectis occurrere.

4° Ad primum itaque contendo mihi calumniose imponi ab asserentibus me et collegam meum Plunkettum non retulisse Comitibus regni cum summa fide et probitate Breve responsaque Suae Sanctitatis quibus omnibus candide et sine fuco (ita nos Deus amet) manifestavimus, nihil demendo aut addendo, cum porrecto Brevi Suae Sanctitatis clare diximus non potuisse eam salvis Cathedrae pietate et sanctitate approbare ullam foederis tractationem in materia religionis inter populum Catholicum pro religione et Ecclesiis pugnantem et ullum principem haereticum. Laudavimus impense sententiam Beatissimi Patris paternumque in gentem nostram amorem, verba ejus suavissima depromendo ; significavimus onera, quibus impedita Sua Sanctitas non potuit pro optima qua imbuta est voluntate, nationis aerumnas sublevare, nempe quod tota fuerit in Venetis juvandis contra Turcam, quibus jam Triremes aliquot subministravit, quod illa aestate dum bellum arderet circa Neapolim inter Gallum et Hispanum, aluerit in sua ditione exercitum numerosum, quod necessum fuerit refundere magnam pecuniae vim pro frumento Urbis civibus comparando : extulimus eximium Eminentissimorum DD. Capponii, Spadae, Panziroli, et Caraffae zelum pro salute populi Hibernici et singularem in nos urbanitatem : demum non siluimus laboriosam Reverendissimi D. Albitii solertiam et sedulam venerandi admodum P. Lucae Waddingi, nationis nostrae in Urbe Agentis, operam pro bono patriae fideliter navatam.

5° Ad secundum: munificentiam Beatissimi Patris erga nos, et præmia atque honores quibus nos abunde cumulavit, clam et palam omnibus declaravimus, neque omissum erat, uti puto, aliquid quod spectabat ad gratitudinis officium.

6° Ad tertium: tenuimus ad aliquot dies Breve Apostolicum ad DD. Episcopos missum, expectantes majorem illorum numerum, nam tantum erant septem in civitate, et eo fine scripsimus ad praelatos magis vicinos ut properarent ad Breve capiendum, non vero, studie Comitiorum augendorum Illustrissimo Domino adversantium; nam nihil nobis optabilius accidere poterat quam sopitam videre controversiam inter illos infelicioiter exortam. Hoc nobis vitio vertendum non existimavimus, scientes Suae Sanctitatis mentem fuisse, ut majori Praelatorum numero, qui nobis occurreret, traderetur Breve, quod tandem duobus Archiepiscopis et Episcopis septem, (nec plures invenimus) porreximus, fuse efferendo monita et consilia saluberrima Suae Sanctitatis ut duces essent sanæ concordiae in populo.

7° Ad quartum: sed acrius premuntur Fernensis et Plunkettus, omisso debitæ Illustrissimo D. Nuncio civilitatis obsequio, et conspiratione cum factionis et Pontificiæ authoritati invidentibus in pacem illam "a qua venit universæ gentis ruina": quibus criminibus haud melius a me occurrendum censeo quam vere exponendo deplorabilem regni conditionem, implacabilem Ill. D. Rinuccini et supremi Concilii contentionem, partium divisarum ferociam ardorem et pugnancia consilia. Super his serio deliberet æquus Judex et me liberet vel condemnet pro merito. Talem censuram non pertimesco. Velim etiam ut dicat vir prudens, an in collega meo et me situm fuerit morbis patriæ et pietatis adeo læthalibus mederi. Erat populi Hibernici conditio in nostro appulsu omnino infelix, atrox præliis, discors seditionibus, ubique pavor et suspicio, et turbata omnia, ubi nec sentire viro candido quod vellet, nec quæ sentiret dicere licuit. Iam Ormonius a Comitibus invitatus habitavit in suo palatio Kilkenniae, ubi sedebant eadem Comitibus: ergo antequam in regnum pervenimus hospes erat Ormonius, et non tam hospes quam omnium dominus, qui una cum Consiliariis suis fidelissimis de faba cudenta unitis consiliis conspirantibus, ita omnia disposuerat ut non posset ulla via pax illa impediri, quasi Fernensis et Plunkettus possent cauta virorum, qui ab Ill. D. Nuncio pro vaferrimis habiti sunt, consilia eludere. Videamus jam penes quos erat robur regni.

8° Exercitus Lageniensis numeratus (licet vere tantus non erat)

pro septem millibus peditum et equitum mille quingentis cum Generali D. Thomæ Preston et universis Tribunis majoribusque officialibus totus erat pro Concilio supremo contra Ill. D. Nuncium, atque ardens ad perdendum exercitum provinciae Ultoniae sub Generali D. Eugenio O'Neill. Talis erat et eodem modo affectus exercitus Momoniae sub Generali D. Taaffo Ormonii studiosissimo.

9° Vires Conaciae ut pene universa provincia Marchionis Clanricardiae amore ebria morem gerebant fidelissimo illi Ormonii amico et in pacem vehementer propendenti.

10° A partibus Ill. D. Nuncii pauciores erant vires. Robur praecipuum erat exercitus Ultoniensis, qui detrectaverat, aestate praecedenti, praelium committere cum copiis supremi Concilii conjunctis haeretico militi Baronis de Insequin: et quamquam D. Eugenius eorum Generalis fuerit vir fortis et sapiens, et miles ejus pugnax et bene exercitatus, tamen pulvere pecunia et comæatu bellico destitutus non valuit hostem debellare. Erant autem illae copiae, quando nos in regnum appulimus, in hybernis, et Ill. D. Nuncius pulsus ad regni angulum, urbem Galviae in Connacia quam acceperat pro loco refugii vel potius exilii.

11° Veniamus ad ipsa Comitum nobilitate et communibus repleta, in quibus sedebant duo Archiepiscopi, et Episcopi octo, tres Comites, nempe Westmidiae, Castlehaven, et Fingalliae, neque plures erant sub imperio Catholicorum: Vicecomites tredecim, scilicet Gormanston puer quidem sed ductus consilio patris sui Generalis Preston, Bupe et Fermoy, Montgarret, Dillon, Taaffus, Netterville, Muscry, Mayo, Iveagh, Clanmalier, Ikerin, Kilmallock, et Galmoy: Barones septem, Brimingham, Slane, Upperossory, Louth, Dunboine, Trimlestowne, Castleconnell; neque plures erant Vicecomites aut Barones Catholici: Equites aurati plus minus viginti, Armigeri et generosi quamplurimi Provinciarum Lageniae, Momoniae et Conaciae, sanguine et haereditatibus et ingenio clari, ac de Ultoniae provinciae viris nobilissimis nonnulli: deinde civitates potentiores et portus maritimi ut Wexfordia, Limericum, Waterfordia, Galvia, Rossipontum, et civitates oppidaque murata mediterranea, ut F'kennia Comitiorum sedes, Clonmellia etc., per suos in Comitibus communes seu Agentes pacem deposcebant, illam in malis quae patiebantur gravissimis salutare remedium arbitantes.

12° Insuper habuerunt Ormonius et Domini de Supremo Concilio exercitum haeticum Baronis de Insequin quinque millium

ad pacem impellendam. Ab hoc milite imminabat incolis Momoniae certa ruina si paci assensum non praebuissent. Sed miles iste haereticus, dicunt aliqui Catholici, paucus erat et despiciabilis. Percunctor ego ista sentientes, quis miles sub eodem duce Insequinio toties fudit et profligavit exercitum Catholicum in Momonia? quis miles domos combussit, agros vastavit, armenta a praediis Catholicorum egit, et ingens vectigal exegit? exciditne memoriae clades exercitus nostri sub Taaffo Generali, quando occubuit Machabaeus ille D. Alexander MacDonell, eques auratus, in quo praelio capta vexilla hodie appensa manent in Ecclesia civitatis Corcagiae? possumusne oblivisci barbarici hujus militis sacerdotes mactantis et innocentem populum ante altare in Rupe Cassiliae seu Ecclesia sancti Patritii? nonne prophanus hic miles et qui sub Marchione Clanricardiae copiis Catholicis Supremi Concilii junctus obsidione cinxit urbem Galviae, dum intus erat Ill. D. Nuncius, compulitque ad obediendum dicto Consilio, atque ad amplexandam suspensionem armorum, cui tamquam impiae Ill. D. Nuncius adversabatur. Sub Barone Insequinio efferatum hunc militem moderante, dum de pace tractabatur, et gladium super jugulis eorum tenente, pavidum tremebant Momonienses non habentes exercitum Catholicum qui eos defenderet. Quid in tali articulo facerent, qui furorem militis Insequiniani integro septennio experti fuerant, facile est judicare.

18° In universo regno caligo et caecitas implebant omnia, et libido quaedam ultionis quae gloriae vel malitiae negotium curat, plerorumque animos urebat. Verum super omnia trepidus pavor, pessima mentis passio, omnes perculit. Timebat Ill. D. Nuncius interitum extremum Religioni et Ecclesiis inferendum per Ormonium factiosorum artificibus Catholicorum humeris imponendum, qui sub pectore magnas iras coquens machinabatur perniciem Ill. D. Nuncii, et regni Praesulum eo nomine quod primam pacem cum illo conclusam repudiassent; qui timor impulit Ill. D. Nuncium ad fulminandam Excommunicationem contra membra Supremi Concilii, Duces exercituum, omnesque adhaerentes suspensioni armorum cum Insequinio conclusae, quae viam sternebat Ormonio ad imperium. Illi de Supremo Concilio omnesque Ormoniani timebant D. Eugenium O'Neill tamquam supremum dominium ambientem, a quo, si victor evaderet, nihil aliud expectabant quam necem vel exilium, incusabantque eum nefandae conspirationis in capita eorum et patriae exitium. Ad probandum hoc conjunctionis crimen contra dictum D. Eugenium, D. Episcopum

Clogherensem et praecipuos tribunos et nobiles exercitus Ultoniensis obtulit se quidam Briminghamus quem pro vaferrimo et corrupto viri probi habuerunt. Illi hoc timore consternati maturabant conjurationem cum Ormonio ut eo duce Eugenium ejusque amicos perderent, et eo fine elaboratis et disertis orationibus de perfidia et pessimis Eugenii facinoribus (quo salvo dicebant patriae pereundum) tantum praestiterunt in Comitibus, ut contra eum severissima evolarint edicta: erat enim Comitiorum sententia proscriptus tamquam perduellis, perfidus, sacramenti associationis violator et populi Catholici hostis. Quid in hac rerum mutatione Eugenius, vir fortis et sapiens, quem patriae amatores honorarunt pro duce expertissimo et magno religionis zelatore? Rebus suis consuluit et tractare coepit cum Parlamentariis Angliae, pro religione et salute sui exercitus et amicorum, ad tale consilium reductus, ut ipse saepius dixit Ormonianorum invidia et tyrannide. Ita ad foedus cum Comitibus expetendum perduxit Eugenium non amor pacis cum illis, sed necessitas sibi et suis prospiciendi, qui tamen conatus ejus plurimos nobiles, civitates et communes concitavit ad festinationem pacis cum Ormonio. Nam nobis visa sunt Comitibus abhorrere ab omni amicitia cum Comitibus juratis Religionis, patriae, regis et libertatis hostibus, qui antea tot cladibus populum Catholicum affixerant, Ecclesias polluerant, et omnem scelerate pietatem everterant. Ita pavorem ducem imbellem et nihil forte aut generose audentem, sequebantur omnes, qui timor foras expulit charitatem et amorem fraternum. Etenim in Regno nihil tutum ab invidia, suspicione, ira, calumniis, odio, jurgiis, conviciis, ruptis duobus vinculis civilis conversationis, justitia et charitate; et eo dementiae venerant Catholici, ut festinarent proprio ferro interire et hostile non expectare. Jam enim ventum erat ad manus et bellum, profunde baturque Catholicorum sanguis, et pauci inventi sunt qui senserunt aut metuerunt publicas calamitates, in eo solum ponentes salutem, si possent partem Catholicam sibi contrariam opprimere, de hoste enim non cogitabant. Erat, pro dolor, altare contra altare, divisis inter se Reverendissimis Ecclesiae Praesulibus et quam plurimis de clero saeculari et regulari viris eruditione et moribus claris cum magno populi scandalo et animarum ruina. Fluctuabat simplex populus dubius quem ducem sequi deberet, praedicante hodie uno: Christus est hic: alio cras perorante: Non est ibi sed hic, Christus et veritas. Non Supremo Concilio, ait unus, debetis morem gerere, quia pro Religione est certandum et pro

ea conservanda optimus Praesul D. Nuncius gladium Sanctae Sedis evaginavit. Clamat alius : non est de re spirituali concertatio ; suspensio armorum inita est a DD. Consiliariis pro salute populi quae suprema lex est ; fecerunt quod spectabat ad magistratum civilem et sollicitudinem suam ; eis et non Ill. D. Nuncio hac in re obtemperandum est. Ita populus fluebat et refluxebat, tamquam bulliens mare, turbatus, anxius, aliis censuram Ill. D. Nuncii defendentibus ut validam justam salutarem et ab eo extortam tamquam unicum remedium fidelibus et sinceris Catholicis relictum contra factionum impia consilia, quibus interitura erat Religio sancta sub imperio Ormonii perditissimi haeretici : aliis illam Excommunicationem ut invalidam, injustam et temerariam reprobantibus et interpositam a Supremo Concilio appellationem magnis laudibus efferentibus et ita intraverunt aquae ad animas Catholicorum Hiberniae.

14° Dum haec foris fiunt et viri Ecclesiastici se duces dabant turbarum, plerique in Comitibus anhelabant ad pacem, alii studio privatorum commodorum, alii timore publicarum calamitatum. Praeter ardorem civitatum, nobilitatis et communium ad foedus cum rege ineundum, adducebantur in medium haec, ut memini, argumenta : 1° Si rejiciamus pacem a rege oblatam libertati nationis honorificam et Religioni haud probrosam, audiemus perduelles per orbem Christianum, et merito quidem si obstricti sacramento nostrae foederationis ad jura regia defendenda eligamus bellum cum Caesare nostro, omnem pacem respuentes, a quo, ut agebant, non erat gladio extorquenda religio, cui Deus gladium tradiderat et cui tamquam potestati superiori et sublimiori omnis anima subdi debuit exemplo Christianorum Neroni pagano obtemperantium etiam eo tempore qui ab illo damnati sunt ad omne genus tormentorum et ipsam necem. Addiderunt etiam bene consultum iri Religioni per pacem ineundam pro circumstantiis rerum, temporum et status nostri atque conditionis in qua erat Rex :—2° Valde premebant conjunctionem cum Insequinio et haeretico ejus exercitu ad partes regis recentar conversis, unde facile recuperare possent absque sanguinis et thesauri dispendiis civitatem Corcagiae cum oppidis Yeoghelliae, Kinsaliae, et Dungarvan, portibus maritimis et Comitatu Corcagiae, totius regni vastissimo, hoc pro magno beneficio existimantes ut hostis acerrimus in amicum verteretur et una cum Catholicis Parlamentarios invaderet, protestando publice se non habere vires resistendi Insequinii copiis et Parlamen-

tariis :—3° premebant valde pavorem ipsis et patriae imminentem a D. Eugenio O'Neill pacem cum Parlamentariis petente, a quibus una conjunctis sperari nihil potuit quam repentinus interitus, excidium et caedes omnium : quod malum foedere cum regis partibus commode praeveniendum dicebant, et ideo ad pacem festinandum :—4° premebant exemplum pacis Caesaris, urgente eum ad hoc necessitate, cum Sueco et aliis illo anno celebratae, qua professoribus dogmatis Calviniani, una cum decimis beneficiis et multis coenobiis traditae sunt Ecclesiae viginti sex annorum, si recte memini, bello partae : quod si Imperator pius, et potentissimus monarcha (aiebant illi) et praecipuus protector, tot Ecclesias tradens haereticis, ne omnes belli periculo comitteret, a labe et culpa liber sit et immunis, a quo tribunali condemnabimur nos destituti mediis ad bellum cum Parlamentariis et rege simul gerendum, si pacem concludamus cum Principe nostro cui fidelitatem et promissimus et debemus, et aliquid concedamus professoribus erroris in quo est : quibus tamen non intendimus Ecclesias a nobis acquisite tradere aut bona Ecclesiastica, si enim libero et futuro nationis hujus Parlamento in quo pacis articuli confirmandi sunt, plures erimus Protestantibus, reportabimus Ecclesias una cum decimis et bonis Ecclesiasticis, neque oberit nobis Regis placitum in Parlamento de Ecclesiis auferendis praesulibus nostris et sacerdotibus, cum placitum regis in Parlamento vanum sit nisi est cum pluralitate votorum. Ita explicabant passim in Comitii Iuristae placitum seu assensum regis in Parlamento :—5° Etiam utebantur responso Suae Sanctitatis tamquam argumento ad pacem accelerandam, innuentes a Beatissimo Patre minime datam esse subsidiorum pro sublevatione populi certitudinem : cum ergo ab Urbe, ajunt illi, et principibus Catholicis ad nos non veniant auxilia, nobisque non suppetant facultates cum omnibus hostibus bellandi, necesse est cum aliquo pacem habeamus, a Sanctissimo domino minime culpandi si in tali casu necessitatis non valentes Ecclesias vitam et libertatem contra omnes tueri, aliquem foedere hostem conelliamus. His et similibus argumentis pro pace adstruenda personabat domus Comitiorum (vere an fecte egerint homines Deus scit) ; unde apparebat viris integerrimis pacem illam (non evitandam ulla eorum opera aut consilio) eo tempore concludendam, aut penitus dissolvendum Regni ligamen, quo sublato, quid sequi potuit quam populi perditio.

15° Quo ergo fundamento vulgatum est Romae a quibusdam Hibernis, barbarum quae acciderant forsan ignaris, potuisse

Fernensem et Plunkettum ex Urbe reduces totum post se regnum trahere ad partes Ill. D. Nuncii et perditissimos factionarios cum Ormonio, eorum idolo, compescere et a regno, si luberet, ejicere? unde, quaeso, veniret ut Fernensis et Plunkettus ea pollerent gratia ut soli possent funestas componere controversias, turbas sedare, ferocem partium iram placare, Ormonium regni visceribus inhaerentem proscribere, cautissimorum hominum consilia mutare, et efficere ut ambitiosi abdicarent omnem spem bonorum et divitiarum? credine potest ut Venerabiles regni Praesules, alique de tam regulari quam saeculari clero doctrina conspicui inter se acerbè rixantes submitterent se Fernensi et Plunketto? solius Dei erat, ita sensimus, mari et ventis imperare et inter Hibernos eo tempore facere tranquillitatem.

16° Nonne anno praecedenti Ill. D. Nuncius, fulgente in illo authoritate Apostolica, erat omnium longe potentissimus, malis timori ob dignitatem, bonis amorì ob pietatem, affectum in nationem et dotes in eo lucentes? qualis in nostro reditu erat ille nobilissimus Praesul? annon indigne spretus a multis viris potentibus? annon neglectus a quibusdam praesulibus? annon lapidatus ab Ormonii factionariis, annon malorum invidia et calumniis laceratus? de Reverendissimo D. Decano Firmano, Nunciaturae auditore generali, quid dicam carceribus tradito ex suspitione apertarum ab eo literarum ex Urbe missarum ad Supremi Regni Concilium? quid de quibusdam Ecclesiasticis per brachium saeculare ad carcerem et ignominiam tractis? hoc vidimus et multa audivimus et acerbè indolimus, sed malis his dare remedium non erat in nobis positum. Deus scit hanc veritatem: ut quid ergo cum extremo periculo nostro tentaremus aliquid cum vires non haberemus?

17° Unum adhuc addam pro me excusando, quare non visitaverim Ill. D. Nuncium quod admonitus fuerim periculi charissimis meis amicis impendentis si Galviam me conferrem ad illum ante pacem conclusam. Nam tenuit factiosos ea opinio, vel id simulabant, quod molita fuerit ejus Dominatio Illustrissima (erat autem turpissima calumnia) regnum tradere Serenissimo Duci Etruriae, cujus Celsitudini ego cum collega meo Roma redeuntes nomine populi Hibernici gratias egimus pro dono armorum: si non pro me, saltem timendum erat pro amicis meis tali tempore, quo nihil tutum erat invidia et formidine, neque me cautior quisquam debuit esse, cujus cives et amici dilectissimi, Petrus Butlerus, Thomas Roseter, Hugo Rochfort alique viri nobiles ob candorem et probitatem Ill. D. Nuncio bene

noti, erant carceribus, dum Romae fuerim, afflicti et bonis spoliati, quia Cessationem cum Insequinio initam respuentes excommunicationi obtemperabant. Quid si eorum aliqui obsecrabant me, ut non exonerem me et ipsos periculo pro civilitate Ill. D. Nuncio exhibenda quam ipse in talibus circumstantiis nollet? et pavor ille auctus est quia vidi in Comitiiis sedentes et tractationi pacis assistentes nonnullos regni proceres ejus Dominationi Illustrissimae fidelissimos, uti Vicecomitem de Rupe et Fermoy et filium ejus primogenitum Davidem Roch, tribunum legionis equestris et magni animi virum, Vicecomitem de Ikerin, Barones de Louth et de Castleconel, et Godfridum Barron, armigerum, virum fortem zelosum et sapientem, aliosque quorum mentem scrutatus inveni eos ibi esse, nequid mali illis eorumve amicis accideret. Si autem in tam nobiles et constantes viros cecidit timor, cur idem non excusaret meam in Comitiiis praesentiam et absentiam ab Ill. D. Nuncio?

18° Hae rationes collegam et me distinuerunt usque ad pacem conclusam ab exhibendo obsequio civilitatis ejus Dominationi Illustrissimae. Hoc etiam consideratione dignum est, quod absque licentia Comitiorum, ni manifesto exponeremur periculo, nobis non licuerit proficisci ad ejus Dominationem Illustrissimam; quam facultatem, ut a viris prudentibus putabatur, non dedissent, apta suspicari talem congressum, et timere ne ex illa scintilla nasceretur flamma. Ut paucis dicam omnia timuimus cum aliis viris nobilissimis et notissimae probitatis, et timoris signa habuimus clarissima abruptum prorsus, ni pax illa fieret, omnem inter Catholicos unionem et concordiam et per hoc Regnum haereticis necessario et brevi tradendum: clam enim ad cor regni pervenerat Ormonii venenum, et languidum patriae corpus non erat patiens pharmaci fortis et vere salutaris; nam saepe accidit quod nimia quantitas sanae medicinae occidat aegrotum.

19° Expedit ut liberem me Collegamque meum nova calumnia. Nam dictum est nos sprevisse Excommunicationem Ill. D. Nuncii latam contra adhaerentes suspensioni armorum initae cum Insequinio, quod quam alienum fuerit a mente nostra testari possunt qui nos audierunt. Ut hanc invidiae sagittam in nos rejectam repellam, sciendum est nos duxisse et dixisse censuram illam extimescendam et non contemnendam. Ego vero omnes me consulentes super illa re adhortatus sum ad petendam absolutionem, talemque illi censurae reverentiam detuli, quod abstinerim celebrare in Ecclesiis et Ora-

toriis interdictis, quod et feci in oppido Rossiponti meae Dioecesis: insuper rogati vehementer, obligare nos cum aliis regni Commissariis ad prosecutionem Appellationis interpositae, non annuimus.

20° Quod non citius consti fuimus adire a pace contracta Ill. D. Nuncium rationes dedimus in quadam epistola a me et collega meo ad illum exarata ultimo Februarii ejusdem anni secundum stylum veterem, et bene integerrimis viris compertum est nos tunc temporis omnem in eo operam collocasse, ut duces religioni fideles non exauthorarentur. Vel hoc unum erat illa cunctatione dignum, quod arcem Duncanan petram regni fortissimam servaverimus in manibus capitanei Thomae Roche viri fidelissimi qui aliter eam amisisset. Unum nobis infelicititer accidit, quod D. Plunkettus illo die quo exire statuimus et haud dubie tunc exeundo tempestive venissemus ad Suam Dominationem Illustrissimam, missus fuerit Kilkennia a DD. Commissariis ad Ormonium ad villam Carrigiae circa tractationem gravissimi negotii; quo reverso statim iter arripuimus versus Galviam meliori animo quam fortuna, quia eodem die solvit in altum Ill. D. Nuncius quo nos venimus ad tertium versus urbem illam lapidem. Hic etiam patimur virulentam calumniam, de quibus dictum est quod de industria tempus in via consumpsimus convivando ut non citius attingeremus illam civitatem, quam ejus Dominatio Ill. discederet de regno. Judicet Dominus inter nos et horum hominum cogitationes.

21° Verum haec omnia, dicunt aliqui, non liberabunt culpa Fernensem et Plunkettum tempestive admonitos per viros fide dignissimos de dolo corruptorum hominum Ormonium patriae et pietati antefertum. Quare ita admoniti non sunt protestati contra scelera et fraudes factiosorum? quare non incenderunt omnes ad continuandam confederationem et non auscultandum illi de pace illa tractationi? quare non excitarunt Catholicum militem ad arma capessenda contra authores malorum in patria? Respondeo ego: quare inermis homo non occidit armatum? quare medicus non sanavit mortuum? et Fernensis et Plunkettus non dealbarunt Æthiopem? quod in nobis erat fecimus, preces effudimus et obsecravimus illos de Supremo Concilio ad humilitatem pro obtinenda absolutione ut regnum redderetur tranquillum et populus pacatus (qui confederati divisi commode uniri possent et pacis tractatus impediri) sed omnia in vanum, illis hoc facere omnino respuentibus et confidentibus in Appellatione interposita.

22° Non latuerunt nos omnino perversorum dolus et artificia, sed

malis quae non potius curare patienter pertulimus, pacem tamquam minus malum permittendo, cum penes nos non erat illam evitare. Quid si nolunt homines mihi fidem adhibere, mihi erit conscientia mea pro mille testibus, quod studio Ormonii, viri haeretici, nihil fecerim in illo negotio, nihil invidia Ill. D. Rinuccini, nihil spe bonorum propitiusque commodi. Quidquid feci bona fide feci et pro bono patriae meae et religionis. Verum experti sunt omnes boni, cum ingenti animi dolore, civitatum, Ecclesiarum et totius patriae perditione pacem illam evasisse religioni et patriae nimis funestam, hoste feroci et acri (dum milite et pecuniis vallatus nihil defendit Ormonius) universam regnum brevissimo spatio debilitante, et Catholicis, durante octennii bello stantibus fortiterque pugnantibus, ruinam operante, et suffodiente ea quae Christi sunt, et quae daemonis aedificante. Post hoc malum suspiriis et planctu uberrimo locus erat, non consilio aut remedio. Nam omnes infixi sunt in limo profundi non invenientes substantiam. Verum quis praevidere valuit justis Dei abscondentis in mente sancto aeternitatis arcanum hoc consilium ab hominibus, severam sententiam, et fulmen quod cecidit? sed illi, illi, qui consulto Ormonium a Galliis vocarunt ad imperium, quod erat grande piaculum (hinc enim radix in illa natione malorum omnium, hinc fons omnium miseriarum, hinc imposita viris probris necessitas multa mala tolerandi, hinc semen omnium discordiarum) parent se ad respondendum Deo pro sancta religione labefactata, patria perditâ, libertate eversa, tot millibus animarum in exilium ejectis, et pro tanto profluvio Christiani sanguinis: videant ad quem tandem exitum pervenerunt abstrusa eorum consilia et qualiter contabuit humana sapientia. Haec hodie vident ipsi apertis et madidis oculis, sed nimis sero, in externis regionibus profugi, sprete et vastissimis haereditatibus spoliati. Hoc vident regni Praesules Ecclesiis ejecti, domi in solitudinibus et montibus errantes, et foris a dilectis gregibus avulsi, gementes et inconsolati. Hoc videt et inconsolabiliter dolet miserrima Hibernia sub cruentato hostis gladio incurvata.

29° Hoc mihi scribenti aestuat doloris affectus, et currunt lachrymae, quod unquam steterim in coetu consultantium de foedere tam exitiali licet innocenter ibi fuerim bona mente et bono fine. Quod si contra prudentiam erratum est, peccavi non ex malitia sed ex ignorantia et erroris facilior erit venia. Quod si innocentiae non erit locus sed opprimar falsi criminis invidia, Deum immortalem qui prima veritas est in testem voco veritatis quam scribo, me semper vixisse summa

fide adversus Sanctam Sedem omnesque ejus ministros in illo regno, sanctae religionis negotium omni loco et tempore pro viribus curantem, et numquam scienter abiisse in consilio impiorum aut stetisse in via peccatorum illorum qui charissimam patriam meam et religionem everterunt; in hoc etiam cum S. Paulo me consolari volo quod in meliorem mundum eundum est per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam.

24° Quamvis a me scripta verissima sint et sufficere possint pro-defensione famae meae et innocentiae, non tamen desunt integritati meae praeclara nobilissimorum virorum testimonia. Appello ad conscientiam ipsius Ill. D. Nuncii qualem invenerit me in gravissimis Ecclesiae negotiis tempore suae Nunciaturae, annon virum candidum, fidelem, secretum, ac pro viribus actuosum? referat ipse quid scripserit ad Suam Sanctitatem de me. In testem appello Ill. D. Franciscum Scarampum, primus ad foederatos Hiberniae Catholicos Sacrae Sedis Minister. Prompta sunt et visenda etiam honoratissimorum regni Praesulum testimonia, qui anno Domini 1650, commissionem mihi dederunt tractandi cum Serenissimo Duce Lotharingiae de protectione regni Hiberniae et religionis ab illo suscipienda, qua occasione a patria discessi.

25° Fateri debeo me nihil esse miserius, qui vidi haereditatem Domini in patria mea perdi et deletam a nefariis haereticis, et clausa per eos ora laudantium eum. Oh! ubi sunt misericordiae tuae antiquae, Domine, et quare tradidisti bestiis animas confitentes tibi, et animas pauperum tuorum oblivisceris in finem? verum iram tuam meruimus, et quia peccavimus in conspectu tuo idcirco tradidisti nos in manus inimicorum nostrorum. Lupus oves meas comedit, et ego infelicissimus pastor ab eis avulsus, Ecclesia, Civitate, et infulis spoliatus, vagus fio in terra aliena et compulsus petere panem peregrinum, dum proprius dividitur inter sicarios et latrones. Undique angustiae et remeare non licet ad propria ubi quaeror ad necem a sceleratis haereticis, et si spretis meis privatis periculis animam velim pro grege ponere, mea praesentia erit occasio excitandi novam flammam et gravissimam persecutionem qua atrocius devoretur grex, ad quem defendendum contra lupos proficisci cupio. Crimen est quod Episcopus suam auctoritatem derivans a Romano fastigio Serenissimo Regi Angliae invisus sum, Ormonio me traducente tamquam per-duellem et turbarum nuperarum in Hibernia praecipuum ducem. Crimen est quia una cum aliis regni Episcopis conspiravi contra

eumdem Ormonium ecclesias omnes et regni civitates perdentem. In Urbe laeditur mea fama et crimen ignoro. Haud dubie e divino consilio venerunt super me haec mala ut eis sapiam, et peregrinationis meae mala agnoscens futuram quietis aeternae civitatem inquiram. Neque melior sum ego patribus meis, fidelibus Dei servis, qui ludibria et verbera experti, insuper vincula et carceres, circuierunt in melotis et pellibus caprinis, egentes, angustiat, afflicti, quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes, in montibus et speluncis et cavernis terrae; quod si illi Dei electi et pia egerunt et crudelia passi sunt, quid ego pulvis et cinis quaero in hoc mundo et quo ambio pervenire? atque utinam, utinam me plene submittam divinae voluntati in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo; nam quietus non ero donec inveniam Jesum meum in Cruce ubi dormit, ubi pascit in meridie. Hoc unum ab hominibus solatium infirmus peccator quaero, ut me vermem ab haereticis protritum, stipulam siccam persequi desinant, quia non est in me amplius invidiae locus, ubi enim fervet ignominia frigescere solet invidia.

XXXVI.

LETTER OF DR. WALSH, ARCHBISHOP OF CASHEL, FROM COMPOSTELLA,
30TH NOV., 1658, TO THE BISHOP OF CLONMACNOISE, IN ROME.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Illustrissimam Dominationem Vestram etiam atque etiam rogo ut cum, eo te teneas loco quo et Deo et patriae inservire valeas, Suae Sanctitati quam possis humillime supplices quatenus suam Praelatis aliquibus et aliis personis deleget auctoritatem absolvendi eos qui timent neeensuras ab Ill. D. Archiepiscopo Firmano, Nuncio Apostolico, fulminatas contraxerint: alii enim timoratae, alii laxioris sunt conscientiae. Poterit Dominatio Vestra Illustrissima in mentem revocare quid Praelati omnes in sua ipsius Ecclesia domoque Cluanmacnensiensi congregati in hunc finem generaliter decreverint. Quod autem ad me attinet humillime imploro mihi et gregi meo Suae Sanctitatis

benedictionem et absolutionem, ejusque auctoritatem mihi ipsi aut alteri concedendam quo generaliter absolvantur, nam ego et ipsis et mihi hoc humiliter et serio exopto. Dominationem Vestram Reverendissimam in gregis mei satisfactionem et spirituales incolumitatem pro ea qua in suos populares fertur charitate adeo hac in re spero laboraturam ut successurus sit effectus quem tantopere in votis habet,

Vester humillimus et obsequentissimus servus,

THOMAS CASSILIENSIS.

Compostellae, ultimo Novembris, 1658.

XXXVII.

STATE OF IRELAND IN 1654.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Quam deploranda mutatio! plateae in quibus duce subinde Nuncio Apostolico a veneranda Archiepiscoporum, Episcoporum, Sacerdotum, Religiosorum, Procerum, magistratuum et populi Catholici celebritate, publicae supplicationes et gratiarum actiones pro reportatis super haeresi atque hoste haeretico victoriis frequentabantur, toto illo coetu partim, imminentibus obsidionibus, in sylvas, solitudines vel alia loca dilapso, partim inter obsidiones occiso in ore gladii, vel strangulato in patibulis, partim post seditiones deturbato, scatebant Calvinismi Lutheranismi vel aliarum haeresum Anglicarum, quae pene millenae sunt, Ministellis, Cleri exploratoribus, carnificibus et iudicibus sanguinem Catholicum sitientibus ac haereticis cataphractariis, a quibus Religiosae domus in equilia, et Ecclesiae convertebantur in latrinas. Sacrae Christi Domini, B. V. Mariae, atque aliorum coelitus imagines primum omni ludibrio habitae, postea prophanis quibusque destinabantur usibus, vel sub militum ollis et cacabis igni comburebantur. Omnes denique locorum deditorum anguli fremebant vulturibus heterodoxis, quibus praecipua esset cura in res personasque Deo dicatas debacchari. Accessit aliud

flagellum, pestis illa longe saevissima quae totam pene insulam plures menses demersit, excepta Ultonia cujus ab hac dira lege exceptionem video nedum Ultonienses, sed etiam alios, eorum in Nuncium obsequio acceptum retulisse. Pestem et gladium excepit fames, qualem nulla prope gens experta erat a mundo condito. Quid memorem exilia, relegationes et deportationes ex quo Cromwellus anno 1649 in insulam ingressus est creberrimas ipsa quoque morte intolerabiliores : nunc enim naves Anglicanae Clero populoque Catholico onustae in illas Americae insulas et alias plagas recenti memoria ab Anglis incolae coeptas subinde destinabantur, ut durissimam ibi nostrates in illorum haereticorum commodum servirent servitutem : nunc ad merendum sub rege Catholico et sub Condaeo in Hispaniam vel Belgium transportabantur. Qui in America venundabantur in servos duriori quam Turcorum jugo premendos, nec in delectu prope ulla tenellae vel decrepitae aetatis, conditionis, gradus Sacerdotalis, status religiosi, aut sexus ratio habebatur, usqueadeo ut immani et barbaro spectaculo uxor a marito, et maritus ab uxore divelleretur. Denique in omni hujusmodi expeditione nihil erat deplorabilius quam adesse conscendentibus ; pater enim a filio, frater a fratre, soror a sorore, affines ab affinibus, cognati a cognatis, conjuges a conjugibus, ita separabantur ut contemptis per inhumanissimos et saevissimos Angliae haereticos strictissimis quibusque ipsius naturae vinculis, universa insula ob bonorum jacturam, charissimorum mortem, vincula et custodias et reliquorum varia exilia et transportationes, desperatis Catholicorum ejulatibus resonaret, ibi nobilium virorum filii, senescentium parentum spes et consolatio, eousque delicate nutriti et liberaliter honesteque educati, non solum omni avitae successionis expectatione destituebantur, sed etiam ipsis vestibus praetiosioribus exuti et horum loco laceris amicti centonibus, membra fustibus contusi et cutem carnemque sugillati, instar pecorum ad haec infamia navigia gregatim abigebantur. Ibi honestissimae virgines pie casteque, nedum Catholice, in domo paterna educatae, nobilique magnam partem loco oriundae, cum essent in procinctu ad contrahendas nuptias conditioni congruentes, una hebdomada parentibus arbore suspensis et florentissimis quibusque necessariis in crucem actis atque amplissimis patrimoniis lanionum haereticorum avaritiae decretis, fere nudae et in coelum ululantes ad naves pertrahebantur. Ibi charissimi conjuges uno filiorum inter bellum perempto, altero datis cervicibus extincto, altero ad mendicationem vel indigam militiam inter externos redacto,

tota denique familia vel deleta vel in varias regiones miserabiliter dispersa, cum sub haereticorum tributo constituti sperarent fore ut quamdiu pactos census solverent domo sua et fundis ubi et senectutem una inter lachrymas et communem luctum transigere permitterentur, obtorto collo propriis extrudebantur laribus, et, uxore apud Hiberniam in carcerem contrusa, vir servituti destinatus in colonias Anglicanas apud Americam positas transportabatur. Inter quam barbariem Anglicanam nihil apparebat lugubrius conjugum planctu, qui ob longaevis affectionis maritalis vinculum clamabant se reliquas aerumnas aequissimo latus animo, dum non singuli in plagas diversas, sed bini in quamlibet citra separationem exularent, vel in servitutem redigerentur.

In quorundam fide dignorum literis Romam scriptis lego vix sextam nationis partem hoc anno 1654 superstitem fuisse, et ex hac ipsa sexta parte quinquaginta nostratium millia hoc ipso anno insula abfuisse transmissorum partim in praefatas Americae colonias Anglicanas, partim in Belgium, partim in Hispaniam, sicut superius perstrinximus: cumque nationum omnium quantumlibet barbararum consuetudo ferat ut bello confecto cum misellis hominum etiam juste debellatorum reliquiis mitius agatur, sub crudelissimis tamen Angliae Parlamentariis, licet summa causae iniquitate consceleratis res in Hibernia aliter se habuit, universâ Insulâ postquam arma posita essent stridente catenis, variegata carceribus et patibulis, fremente efferatis inquisitoribus et dirissimis rerum capitalium praetoribus, quorum esset in omnia inter hoc bellum ab Hibernis Catholicis gesta inquirere, et eam ob rem tot ex utroque sexu centenos morte damnare ea barbarie ac saevitia, ut magna Insulae pars horum innocentium sanguine fuerit cruentata a Cromwellistis, rebellibus et regicidis omni scelerum macula notatissimis, Insula prope tota suo fisco a Cromwello, qui in Anglia regiminis clavum usurpaverat, adjudicata et magnam partem distributa in hos suos latrones, eosque paulominus omnes nec nobiles, nec honesto loco citra generis nobilitatem vel natos vel educatos, sed sutores, sartores, mangones, textores, pelliones, lanios, lanarios, coriarios, tabernarios, et ejusmodi sordidissimos quosque e plebis Anglicanae faece opifices et artifices eorumque filios a Parlamento et Cromwello indutos in milites, centuriones, chiliarchos, atque alios militiae duces pedestres, equestresque, deindeque urbium atque oppidorum gubernatores aliosque magistratus etiam civiles, quod horum novorum hominum atque ex lapide emptorum quam

procerum vel nobilium pluris interesse judicarent ut sibi in Regem et partes regias, proindeque in Catholicos aeternum adhaerent, cum id genus venalibus nebulonibus nihil magis solemne sit, quam ut nec famae nec aequitatis, sed lucri etiam turpis rationem ducant, ideoque et iis qui se ex infima sorte ad honores et fortunas extulerint, per fas et nefas obsequantur.

XXXVIII.

LETTER OF REV. OLIVER PLUNKET TO THE GENERAL OF THE JESUITS.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

REVERENDE ADMODUM PATER.

Ego Oliverius Plunkettus humillimus orator Collegii Hibernorum Alumnus cum absolverim studia Theologica et philosophica in praedicto Collegio et considerem impossibilitatem transmigrandi in Hiberniam (ut V. P. Rev^{ma} probe noverit) juxta finem et institutum hujus Collegii et juramenti eadem de causa a me emissi suppliciter rogo V. P. Reverendissimam ut liceat mihi versari Romae et vivere apud Sacerdotes S. Jeronimi de Caritate. Protestor autem et polliceor me futurum paratum ad eundem in Hiberniam, quotiescumque a V. P. R. seu superioribus id mihi praecipietur.

Romae, 14° Junii, 1654.

XXXIX.

LETTER OF REV. PETER TALBOT, S.J., FROM ANTWERP, TO THE BISHOP OF CLONMACNOISE IN ROME, 8RD JULY, 1654.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

ILLUSTRISSIME ET REVERENDISSIME DOMINE,

Illustrissimae Dominationis Vestrae humanitas in fratrem meum et memet Madriti demonstrata postulat jure merito saltem ejusdem agnitionem, quam praesto, offerendo tibi ex corde integro ac sincero

meum obsequium. Haud dubito quin de illa calamitosissima patria nonnihil audire cupias. Nullam historia sacra, nec prophana ullam ipsi in miseriis similem fuisse tradit. Talis tyrannis nunquam memoriae tradita fuit. Ego ubi a Te Madriti discesseram, recta Londinum trajeci cum Regis Catholici literis ad suum Legatum ut suae Majestatis nomine saltem sacerdotum permissionem obtinere conaretur. Ipsi ob oculos posui quantopere id foret necessarium, et quantam in Aula Hispanica expertus essem pietatem ac propensionem adhibendi remedium. Ille mihi ad prandium urbanissime invitato dixit, Parlamento tunc dissoluto nihil praestari posse usque ad novi Parlamenti convocationem post sex menses successuram, addens rem melius peragendam modo Agentes ex Hibernia ad res temporales tractandas accederent, quibus ipse in spiritualibus faveret, eorumque conatus secundaret, subjunxitque et Hollandum centurionem, et Jesuitas Anglicanos suae sententiae subscripturos, cum tamen et hos et illum in meam ivisse repperim. Itaque Londino in Hiberniam transivi et idem, quod alii, periculum subivi. Procuravi quoque ut Agentes in Angliam destinandi nominarentur. . . Novo Parlamento convocato frater meus cum Agentibus in Angliam trajecit. . . Ne uno quidem verbo Legatus intercedere voluit; alii tamen in se receperunt futurum ut modo quingentae librae annuae solverentur, cum sacerdotibus conniveretur; quae summa oblata, sed incassum, proindeque nec pensa nec exacta fuit. Demum usurpata a Protectore Cromwello auctoritate adeo absoluta et Oratore cum ipso foedus percutiente ad hunc a meis Praelatis missus fui tentaturus si quid praestare vellet, cui persuadere non potui ut rem vel semel proponeret pollicitus tamen a se proponendum modo Cromwellus in regem electus fuerit. Hoc est quod circa negotium istud Londini successit ex quo duobus mensibus elapsis ex Hibernia discesseram. Iam decimus-quartus dies agitur ex quo Londino profectus sum, ubi omnium quas imagineris confusionum est maxima ab ipso Cromwello (sicut plerique conjectant) concitata, quo res novaturos in carcerem conjiciendi occasionem pariat, ne suae ipsius menti intercedant. Nunc Papistis et sacerdotibus capiendis operam dat ex quorum ultimis quatuor in custodiam dati sunt et ex primis innumerales quorum viginti sunt Hiberni, omnes cujusvis conspirationis perinde innocentes atque III. Dominatio Vestra. Creditur futurum ut terribiliorem nasci faciat persecutionem. Talis est cui nemo fidat et tamen multos deludit. Mihi occurrit sacerdos Anglus in Angliam proficiscens, qui dixit Suam

Sanctitatem videri bonam de D. Protectoris prolixa in Catholicos voluntate concipere opinionem. Risi. Qualis sit, tempus docebit. Quod ad Hiberniam spectat, in exequenda transplantione proceditur, et licet Equiti Roberto atque aliis a Regno, quo ea supersederetur missis responderint non exequendum et per sex septimanas suspensa fuerit nihilominus cum huc accitus fui, de novo decreverant ut omni cum severitate executioni mandaretur, quod perinde est ac unius anni spatio universam Hiberniae nobilitatem et populum fame enecare. Per tribunum Axtellum eam conditionem haeretici obtulerunt, ut ii qui Papismo et Missae renunciarent eximerentur, sed ne unus quidem illorum conditionem admisit. Praescripsimus ut universa natio tribus Sabbathis in pane et aqua jejunarent, Poenitentiae Sacramento peccata expiarent et Sacram Eucharistiam sumerent. Quod ab omnibus toto regno ita praestitum, ut ipsi infantuli tres vel quatuor annos nati magno rigore jejunium observarent, haereticis eapropter valde indignatis. In Conacia conditio haec erit, nempe ut ipsis ibi latifundia, sicut eorum armenta exigunt, assignentur, quae portio erit parva nimis: exempli causa, Dunboinniae Baroni triginta jugera decreverunt, et sic de caeteris. In hoc etiam statu oportebit ut in Conacia inter se septuaginta praesidia Anglicana sustentent, cumque omnes eorum facultates absumptae fuerint, viri et foeminae viginti solidis singuli in Americae insulas transportandi venalitariis venundebantur, quo modo jam tractati fuere bono loco nati, viri nobiles et agrorum avitorum possessores; praeterea ex vulgo milleni nomina dare coguntur et singuli viginti solidis venduntur. In illo regno nihil videre est nisi lamentationes, ululationes, palmarum complosiones, imprecationes. Maledicunt Ormonio, maledicunt Regi et Papae ejusque Nuncio et clero et denique sibi ipsis quod unquam nati fuerint. Deus ipsos consoletur. Quod ad me ipsum attinet licet mandata ad meprehendendum exierint, nihilominus mihi decretum est cum ipsis illic mori, mox atque superiores mihi fecerint redeundi potestatem. Quod nunc possumus haud aliud est quam ut eos et a peccatis absolvamus, et ad alteram vitam praeparemus. In Hibernia haud extant decem familiae quibus suppetat unde sex menses pane et lacte victitent; quod in tractibus quos ipse frequentaverim experientia comperi et a primariis viris nobilibus ex omni illius infelicis regni parte oriundis certo didici.

XL.

TRACT ON THE LIFE AND DEATH OF THE MOST REV. DR. WALSH,
ARCHBISHOP OF CASHEL, BY F. ST. LEGER, S.J., RECTOR OF THE
IRISH COLLEGE AT COMPOSTELLA, PRINTED AT ANTWERP IN 1655.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

De vita et morte Ill. Reverendissimæ D. D. Thomæ Valesii,
Cassiliensis in Hibernia Archiepiscopi, Momoniae Metropolitanæ et
Primatis, defuncti Compostellæ, Die 5 Martii, 1654.

1. Non sine speciali divini numinis providentia factum arbitror quod cum incunte Februario anni salutis 1653 ex Hibernia exul ad S. Sebastiani portum in Guipascoana Hispaniæ provincia appulerim, superiorum quos Deus dirigit ductu, et eximia charitate Compostellam missus, illuc venerim, mense ejusdem anni Septembri, quo ipso tempore Ill. et Reverendissimus D. D. Thomas Valesius Cassiliensis in Hibernia Archiepiscopus, Momoniae Metropolitanus et Primas, post varias aerumnas, pericula terra marique exantlata, incommoda, bonorum jacturam, longum ac molestum carcerem et ipse fidei causa ab hæreticis exul proscriptus, Corunnae in Hispania appulit. Id ubi utrinque intelleximus, literis illico ad me datis rogavit ille ut sibi a patribus Societatis hospitium in Compostellano Hibernorum collegio tantisper impetrarem dum a febris qua laborabat convalesceret et Matritum se reciperet. Annuerunt ultro et prolixè patres. Venit ille Compostellam ibique præter spem octo circiter menses in gravibus ac molestis hæsit morbis, quibus tandem confectus omnibus Ecclesiæ Sacramentis rite munitus, et ad mortem quam optime comparatus animam Deo reddidit. Dubitare non possum de felici ejus morte et feliciori jam in coelis sorte; transiit enim per meas manus beata illa anima, et vel ex hoc fortunatum me judico quod apud me mortuus sit ille, qui intus et in cute mihi notus, constanti necessitudine charus fuit et familiaris. Unde licet non omnia (non enim omnia scire possum) tamen quæ mihi de illo perspecta sunt pauca aliqua ad Dei gloriam, proximorum utilitatem, et felicem tanti præsulis memoriam visum est referre.

2. Natus fuit Thomas generosis et summe Catholicis parentibus in Waterfordiensi civitate Hiberniæ. Civitatem hanc semper

Catholicam primum Jacobus, Magnae Britanniae rex, dein ejus exemplo alii passim haeretici parvam Romam, appellabant, in majoris Romae cujus haec filia, ac Romanae fidei cujus est tenacissima, odium apud illos et contemptum. Ex illa prodierunt nostra aetate viri eruditione pietate prudentia, rebus domi forisque praeclare gestis, honoribus et titulis illustres et conspicui. Illustrissimus Petrus Lombardus Archiepiscopus Ardmachanus, totius Hiberniae Primas, Reverendissimus Thomas Stronge Ossoriensis, Patricius Comerfordus Waterfordiensis et ipse noster Thomas, Episcopi. Prodierunt alii viri Ecclesiastici tam saeculares quam regulares innumeri, ex quibus in nostra societate fuerunt quinque germani fratres Waddingi, Walterus, Petrus, Thomas, Daniel, Lucas : fuit et Richardus Valesius, Thomae nostri frater, in Hispania et Hibernia celebris divini verbi praedicator : fuerunt Whiti, Sherloci, Lombardi, Clari, Comerfordi, Morgani, Murtaei, Vallaei, Lenardi, Carvaei, Madanni, Riverii alique societatis filii, strenui et industrii vineae Dominicae operarii, partim defuncti, partim superstites : nam dum haec scribo ex ipsa civitate Waterfordiensi in societate superstites numerantur decem ; nimirum foecunda societatis mater semper extitit ac etiamnum extat Waterfordia. Ex illa prodierunt alumni plurimi aliorum sacrorum ordinum S. Augustini, Dominici, Francisci, Bernardi, Benedicti, pietate et eruditione clari, Valesii, Waddingi, Strongi, alique. Prodiit denique Illustrissimus Andreas Wise ex Melitensi ordine S. Joannis, magnus Angliae Prior, Catholico regi a belli consiliis : prodiere alii Equites et militiae ductores Catholico rege terra marique fortes et fortunati. Et his omnibus sanguine et cognatione junctissimus fuit noster Thomas : "ex fructibus eorum cognoscetis eos : non potest arbor bona malos fructus facere." Illius parens in gravi, quae sub Elizabetha Angliae regina, fuit Ecclesiae persecutione, non semel passus est bonorum omnium jacturam, et diuturnum ac molestum carcerem ob sinceram fidei Catholicae professionem et defensionem. In carcere dum detinentur parentes conceptus fuit noster Thomas, et pater aliquando moestam uxorem consolans : eja, inquit, magno esto animo, paries mihi filium ac Ecclesiae Dei praelatum et Episcopum. Praedictionem probavit eventus ; ipso illo partu natus. est Thomas. Erant illius parentes justis ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et justificationibus : fuerunt illi omni virtute, imprimis pietate liberalitate et hospitalitate conspicui. Patre mortuo

mater vidua totam se pietatis ac charitatis exercitiis impendens, sacerdotes et religiosos cum evidenti periculo vitae et perdendorum bonorum excoipiebat, fovebat, celabat, illis pedes lavabat, hospitium, victum, vestitum praestabat. Sacerdotes ob persecutionis aestum et pericula Hibernia abire et discedere volentes, importuna ac profusa charitate detinebat, ex aliis regnis adventantes in domum suam admittebat et fovebat: miseris et egenis mensam et domum suam apertam tenebat et omnia ample administrabat: alteram Thabitham crederes et diceres. Pauca ex multis quae de illis dici possent, haec sufficiant, ut (quod de parentibus S. Joannis Baptistae notat Ambrosius) transmissa immaculae puritatis haereditas in filiis praecellere et a majoribus ipsoque jure naturae infusa Christi fides in literis dignoscatur elucere. Talis fuit Thomas noster bonorum parentum ipse melior filius et proles.

8. Ab infantia crevit et cum illo adulta est pietas et praeclara ad omnem virtutem urbanitatem et nobilitatem indoles. Puer duodennis in Hispaniam missus Compostellae cum avunculo suo Reverendissimo Thoma Stronge Ossoriensi Episcopo, viro vitae sanctitate et eruditione conspicuo fidei causa exule (qui Cathedralis Apostolicae ibidem Ecclesiae Decanus obiit, et in eadem est sepultus) humanioribus literis operam ledit, postea in Salmanticensi Hibernorum Collegio Philosophicis et Theologicis imbutus in sacerdotem rite est consecratus. Absolutis studiis Italiam, Hispaniam, Lusitaniam, Germaniam, Galliam, Belgium, Angliam, pie prudenter generose peragravit ac mores multorum hominum vidit et urbes. In Hibernia sacerdos venit ibique sacerdotalia aliquamdiu rite obivit munia, sacramenta administrando, haereticos ad Ecclesiae gremium revocando, Catholicos ad pietatem et constantiam verbo et exemplo animando. Ex Hibernia in Hispaniam et Italiam rediens, Cassiliensis Archiepiscopus ab Urbano VIII Pontifice Maximo, Romae est electus et consecratus. Summo affectu Hispaniam colebat et gratus memorque beneficiorum ac suae in illa educationis semper de illa bene sentire et loqui, ubique illam efferre et magni facere, Catholicum regem eximio honore et reverentia prosequi, singulares Hispanorum procerum, inprimis Ill. ac Reverendissimi Indiarum Patriarchae, D. Alonsi Perez de Guzman, in se favores et beneficia agnoscere.

4. Archiepiscopus renunciatus in Hiberniam redux Dioecesim et provinciam non languide, segniter, oscitanter, sed laboriose, vigilanter, prudenter obibat, adhibitis in sui subsidium et vicem viris, quos de

clero sciebat eruditione, prudentia, zelo, pietate eximie conspicuos, clerum populumque in officio strenue continebat, subsidia auxilia omnia adhibebat ad revocandos haereticos, ad pravae mores vitia et publica peccata tollenda, ad bonos mores disciplinam, literas, doctrinam Christianam, sacramentorum frequentem usum introducendum et promovendum. Religiosos ordines amabat omnes et observabat; nostram imprimis societatem cujus se filium et alumnum ubique agnoscebat et praestabat, nobis semper familiaris, nostra utebatur opera, seque nobis credebat, dicere solitus ibi omnia recte processura ubi societas Jesu sua libere obiret munia: nihil cupiebat magis quam ut societas in Hibernia in sua maxime Dioecesi sedes haberet ac domicilia: id ut effectum daret nihil quod potuit non fecit, totum se et sua ad hoc contulit. Waterfordiae ubi natus est Collegii foundationem promovit, et nisi bellorum injuriae et calamitates obstitissent, majora praestaret, utiliora meditabatur. Fuit a morum suavitate, urbanitate, educatione omnibus nobilibus ac primariis maxime viris summe gratus: nihil illo mitius, tranquillius, modestius: nihil in dubiis, arduis, adversis rebus cautius ac prudentius: nihil in Dei honore et obsequio promovendo sanctius, fortius: Ecclesiae et fidei Catholicae rem pro virili constanter ope, opera, consilio promovit; nullum illius causa laborem, molestiam, periculum subterfugit.

5. Ill. D. Petrum Franciscum Scarampum ex Congregatione Oratorii a sede Apostolica in Hiberniam tamquam angelum a coelo missum pro eximia viri pietate, prudentia, animi magnitudine, zelo, laboribus, generosa comitate omnibus summe charum, aeternaque apud nos memoria dignum suspexit, coluit, amplexus est. Illustrissimum Excellentissimumque D. Joannem Baptistam Rinuccini, Archiepiscopum et Principem Firmanum, extraordinarium in Hibernia Nuncium Apostolicum, summo ubique honore et observantia prosecutus, splendido excepto hospitio et praeter specialia munera, pecuniarum ad rem Ecclesiae promovendam et sustentandam liberaliter contulit subsidium.

6. Inter nonnulla fidei et religionis causa ab illo tolerata, dum convocato clero anniversariam pro ecclesiastica reformatione et divino cultu promovendo Synodum de more celebrat, ecce tibi prodeunt regii satellites et lictores cum authoritate et mandato ut ipsum capiant et captum ac vinctum Dublinium, quae regni metropolis est, ducant ac proregi et haeretico Concilio sistant. Synodum hanc non in oppido ullo, aut domo, sed in nemore aut saltu ab hominum consortio

et accessu remoto celebrabat, tum ut quietius et tutius Ecclesiae rem ageret, tum ut nulli Catholico hac occasione periculum crearet aut damnum: sciebat enim vitae et bonorum perdendorum periculo obnoxium illum in cujus domo ejusmodi ageretur congregatio. Non latuit haereticos satellites negotium et locus; adsunt illi ex improvviso, mandatum exponunt Archiepiscopum poscunt, sibi tradi mandant. Audit hoc pastor bonus, et lictoribus indubitanter ad se admissis, quid velint, quem quaerant, rogat. Respondent illi regia autoritate et mandato se instructos venire ut in illum manus injiciant, Dublinium ducant ac Proregi sistant. Urget ille numquid aliud in mandatis habeant? referunt illi aliud nihil esse sibi commissum. Ergo (ait ille) satis vobis factum: ecce ego vobiscum sum; et, ad clerum conversus, sinite hos abire: Abite carissimi et vestrum pastorem Deo commendate. Tum captus ad ipsum Cassiliensem Pseudo-Archiepiscopum ductus, postea Dublinium missus est. Dublinio a Prorege in variis examinatus, Archiepiscopum se esse Cleri et gregis sibi crediti curam habere et exercere agnoscit (et hoc ipsum fateri et agnoscere crimen fuit capitale) et ad objecta prudenter sincere fortiter respondit. Praecipuum scilicet crimen fuit quod esset Catholicae Majestatis, Hispaniarum Regis, observantissimus servus ac cliens: quod a Catholico rege stipendium aut pensionem acciperet, pro illo in Hibernia staret, ac ageret. Nam haec et similia Catholicis et maxime Ecclesiasticis personis falso affingunt et objiciunt haeretici. Ad haec intrepide respondit praesul: fateor enimvero me Catholicae majestatis observantissimum servum ac clientem esse, ac nisi is sim, profecto ingratus ac impius haberi ac censi merito debeam: agnosco eximia Catholici regis in me ac Hibernos de clero populares meos, beneficia ac regiam munificentiam: sub illo in Hispania et Belgio tenemus Collegia regiis ab illo stipendiis ac liberalitate pie fundata et dotata: in illis vivimus, fovemur, ad literas et pietatem informamur et educamur. Ex hoc numero me esse fateor, quo nomine si quid obsequii Catholicae majestati praestare possem, id utique libenter facerem. Accessit Catholicae majestatis specialis in me beneficentia, stipendium mihi assignatum, ut cum Sedis meae bona proventus et redditus mihi a vobis negentur, possim honeste, sine Catholicorum inter quos versor gravamine, pro dignitate utcumque vivere et aliis subvenire potius quam oneri esse. Hoc gratus agnosco et deprae-dico, verum quod ad fidelitatem regi ac principi debitam attinet, nego me unquam in illam peccasse, aut alteri ulli rei nisi pastoralis

meae curae immiscuisse et cum hac mea cura et officio fidelitatem non tantum stare, sed et melius et sanctius praestari posse affirmo. Prorex rebus omnibus acriter examinatis, cum nihil nisi probum et innocens in illo deprehenderet, vadimonio et trium generosorum virorum fidejussione de comparando inter dierum decem monitionem pro illo data et praestata, illum, postea ad libitum revocandum, dimisit. Prorex porro fuit is, qui paulo post Parlamenti decreto Londini capite est plexus, magni animi, ingenii majoris vir, Thomas Wentworth. "Nolite tangere Christos meos." Neque praetereundum in hac sui comprehensione, ab pseudo-Episcopo ejusque familia humaniter et urbane fuisse exceptum Praesulem nostrum, et dum captus Dublinium duceretur, inter alia humanitatis officia filium suum custodem ac socium illi ab pseudo-Episcopo fuisse appositum. Porro adolescens haereticus, pseudo-Episcopi filius, Praelati nostri conversatione, cohortatione ac sancto exemplo (uti credibile est) commotus, non ita multo post patria et parentibus relictis, Romano itineri se dedit, et abjurata haeresi ac erroribus, Catholicam fidem publice amplexus est et professus, ac illam hodieque constanter profitetur.

7. Lucido Ecclesiasticae, quae non ita pridem in Hibernia fuit, libertatis intervallo, Catholicis praelatis templa et Ecclesias suas recipientibus, Cathedralem suam Cassiliensem bene instruxit, eleganter Praesul noster ornavit, et in ea ad Dei cultum omnia rite servare fecit: Ecclesias et templa per Dioecesim ab haereticis destructa refecit, et parochis, sacerdotibus, altaribus decenter instruxit: splendorem et morem quem in Hispania et Italia in Ecclesiarum praelatis vidit et notavit, in se familia, palatio, curia decenter, eleganterque expressit. In domo et familia servabat modestiam, elegantiam, nitorem, copiam: nullam ferebat petulantiam, licentiam, dissolutionem; Religiosam domum putares ac crederes. In pauperes ac egenos munificus fuit ac liberalis. Pauper in Hispania viro generoso, exuli, pannoso, inopi, male vestito, alteram qua ipse induebatur tunicam seu penulam sibi detractam dedit: non decet (inquiens) me duplicibus et generosum virum simplici veste male vestiri: et adjecit quibus calcei et tibialia emerentur nummos. Ab illo tempore adversus brumae frigus, pallium seu chlamydem gestare illi necesse fuit. Ad hunc modum viro galerum, collaria alteri, huic indusias, illi calceos, isti chlamydem, variis varias suas vestes dispersit dedit pauperibus: nihil necessarium, nedum superfluum sibi reservans, ut

jam moriens quo tegeretur vix haberet. Unde facile est conjicere quid superiore vita rebus omnibus affluens hoc in genere egerit. Ferebatur speciali pietatis et misericordiae sensu in illos qui aliquando opulenti rerum copia affluentes hospitales ipsi et misericordes ad miseriam et inopiam, belli injuriis aliisque infortuniis sunt reducti, quales in Hibernia nupero bello erant plurimi. Hos domo et hospitio prolixè excipiebat, illis occulte et clam magis subveniebat, benignam se ac facilem praestabat. Nonnullis mutuos nummos petentibus, exigua aut nulla recuperandi spe suppeditabat: quod dum ab amicis ut minus prudenter factum objiceretur, respondebat illos si in pinguiores fortunam redierint cum gratia mutuum reddituros, si minus redierint, animo ad solutionem, quod satis est, fore paratos; utrobique charitatem et misericordiam quae magnam apud Deum habet remunerationem exerceri. Et ex his nonnulla constant debita, quorum solvendorum nulla spes, de quibus in morbo nihil auditus est dicere aut statuere, unde illis pie datum et condonatum interpretamur. Religiosis et monialibus sororibus in patria primum, dein exulibus exul ipse compatiebatur et benefice subveniebat. Sacerdotes et viros religiosos, aliosque quantumvis tenuiter et quiete stabili et certo in loco victitantes tamquam sui officii et status memores ac divini cultus observantes laudabat, commendabat, amabat: erroneos, vagabundos et varia loca otiose circumcursantes nequaquam ferebat, illosque ad certam stationem, officium et laborem hortabatur et excitabat.

8. Re Catholica per bellum in Hibernia inclinante et occidente, Cassiliam ejus civitatem et Cathedralem in ea ecclesiam, quo clerus et cives tamquam in asylum et munitionem se receperunt invadunt ac vi armorum occupant haeretici hostes, et altaribus, imaginibus, rebus sacris laceratis ac violatis omnes in ore gladii trucidant, Sacerdotum, religiosorum, ac civium sanguine ac caede templum polluant, funestant, prophanant. Archiepiscopi quae vicina erat domum et castrum non semel spoliant et expilant, suppellectili copiosa sacra et profane sublata, domo et castro misere destructo et violato. Hic ipse domicilio spoliatus vitae consulens, et hostium furorem ac rabiem declinans de loco alio in alium se recipit: in sylvis et montibus nonnunquam pernoctat, hospitio et tecto vel exclusus vel quod in illis esse tutum non putaret. Limerici longam obsidionem et ex obsidionis miseriis gravem et pene lethalem morbum est passus. Tandem ab haeticis, hoc solo nomine quod Praelatus et sacerdos

esset, captus in carcerem conjicitur, ubi humana omni ope et solatio destitutus, novem amplius mensium spatio cum morbis et miseriis continuo collectans, nihil quod potuit de pastoralis cura et sollicitudine remisit; Sacerdotes qui partim cum illo in vinculis erant, partim foris proximorum saluti prospiciebant, ad patientiam prudentiam et zelum animarum excitans et animans; Catholicos qui illum frequenter adibant et invisebant, consiliis et monitis ad pietatem et in fide constantiam hortabatur; ad fidei in periculis et persecutionibus conservationem efficacia media variis varia suggerebat; ex illis adolescentulos duos, bonorum ac Catholicorum, quos belli injuriæ fortunis everterant, parentum liberos hæreticis mercatoribus ad servitium et mercaturam artem traditos et inde in fidei naufragio versantes, lytro pecuniario pro illis soluto, clam redemit ac in Hispanias secum duxit, in Catholica fide conservandos et educandos.

9. Notabant ipsi hæretici tanti viri in carcere conditionem et indulgere ac gratiam facere volentes offerunt jam infirmo, seni, podagra aliisque morbis laborante, seque movere non valenti, liberam in Hibernia et privatam inter amicos residentiam ac habitationem, ea tamen lege et cautione ut promittat ac in se recipiat functiones Episcopales ac Sacerdotalessenon obiturum; Missam, Confirmationem, Sacros Ordines aliaque Sacramenta non ministraturum. Indignam hanc conditionem generose et fortiter repudians Praesul: ad hoc (inquit) vocatus, ad hoc consecratus et in Hiberniam missus sum, ut Deo ejusque Ecclesiae pro munere et virili serviam: citius! ah citius mortem quam conditionem illam subibo: prius vita quam exereendorum munerum libertate privabor. Ita ille: quare exilio damnatus, hæretici gubernatoris imperio, militum manibus et humeris e carcere in cymbam, e cymba in onerariam navim funibus et trochleis (quod ipse se movere non posset) sublatus est et repositus. Dum ad navem ducitur, dum in anchoris stans navis solutionem praestolatur, ecce Catholici ex Waterfordiensi nativa sua civitate, plerique sanguine et cognatione illi juncti, ex ipsius Dioecesi locisque vicinis ad portum accurrunt, in genua provoluti benedictionem rogant, sacras deosculantur manus, flentes ac ejulantes quod illius faciem non essent amplius visuri, quod pastore spoliati lupis relinquerentur ac periculum quod ab hæreticis ob hæc pia obsequia et officia illis certum imminabat contemnentes, affatim omnia toto navigationis cursu necessaria illi suppeditant; hic culcitrum, ille lodices et stragula, iste vestes, varii varia, carnes, pisces, vinum, panem, cervisiam, tanta copia ut

cum ob vectorum numerum et longam navigandi moram ac tempus cibaria postea deficerent, ille de suo suppleret ac praestaret, et peracto navigationis cursu superesset quod in Hispania appellens in egenos et pauperes erogaret. In navi militibus referta et graveolenti dierum quindecim spatio tempestatibus jactatus, maris incommodis et periculis fractus Corunnae in Hispania appellit. Ibi rogante id per literas Excellentissimo Principe Archiepiscopo Compostellano quamdiu per vires et valetudinem potuit, Confirmationis Sacramentum ministravit. Inde Compostellam infirmus lectica vectus, ineunte mense Octobri anni 1653 in Collegium Hibernorum divertit. Hic febrī ad tempus, continua vero et inveterata plurium annorum podagra afflictus, octo circiter insumpsit menses donec tandem morbo praevalente, viribus naturae deficientibus, inter alumnorum circumstantantium preces et lachrymas placidissimam suo Creatori animam tradidit. Summa illum charitate amplexus est excellentissimus Princeps Archiepiscopus Compostellanus Ferdinandus de Andrade et Soto mayor, et inter varia beneficia suum apposuit medicum qui illi in morbo et infirmitate prospiceret et ad sanitatem spectantia (quod ample factum) suppeditaret. Aduit eximia charitate et sollicitudine perillustis et admodum venerandus D. Christophorus de Aguirre, Apostolicae Compostellanae Ecclesiae Canonicus merittissimus, et saepe saepius visitans ac consolans nihil illi deesse sinebat: omnia ultro, prolixē, clam, palam subministrabat ac procurabat, qua in parte vir notissimae in pauperes ac miseros misericordiae et pietatis me hic recenter advenam, ignotum, vulgaris linguae ac loci ignarum juvabat, et quae a me fieri et procurari debebant praestando, molestias et sumptus ipse subibat, illis me levabat.

10. Porro in morbo ac morte quae et quanta patientiae, pietatis, aliarumque virtutum dederit noster Praesul documenta, longum sed pium ac utile esset recitare. Collegae nostri Compostellani Illustrissimum Praesulem exulem tot periculis et incommodis ereptum jam hospitem suum, qua par erat observantiae et laetitiae significatione excipere volentes, poemata varia et orationem in ejus adventu gratulabundi apparabant, jamque erant recitaturi cum ille modeste et graviter: mittite, ait, charissimi, omittite ista minus necessaria, tempori ac conditioni huic meae non congrua honoris officia: vestra pietas et benevolentia satis perspecta abunde illa supplet ac superat: agamus pariter Deo gratias, illi honorem omnem et laudem tribuamus; et hisce dictis silentium imposuit, quod Collegae ne illi offensam

crearent aut displicentiam, sunt amplexi et ex illa humilitatis et honoris, quem in illo notarunt, contemptu, ad majorem illius honorem, reverentiam, observantiam sunt excitati. Compostellae in ejus adventum speciali patrum cura et charitate apparatus fuit cubiculum, sedilibus, tapetibus decenter instructum, adhibitis ad lectum sericis, pretiosis peristromatis, aliisque ornamentis. Id ad breve tempus tulit praesul dum urbanae ordinariae (ut fit) salutationes et visitationes transirent; quibus peractis, status ac conditionis suae memor rogavit illa deponi et seponi et ad ordinariam Collegii normam cubiculum redigi. Restiti ego primum et opposui quod id ejus dignitate et persona minus dignum judicarem. Sed ille, me (inquit) praesulem et exulem esse nemo ignorat: scio cum Apostolo humiliari, scio et abundare; ubique et in omnibus institutus sum et satiari et esurire et penuriam pati: omnia possum in eo qui me confortat: expertus satis haec didici: fuit cum foris in exteris regnis, fuit cum in palatio et domo mea suppeteret rerum abundantia et splendor: transierunt ista: in carceribus et latebris, montibus, sylvis penuriam incommoda aerumnas passum sum: exulem me jam et proscriptum tempori aptari decet et divinae quae de me est dispositioni ac voluntati conformari: non est in exilio quaerendus splendor aut luxus: non nescio dignitatem et personam meam ista ferre; sed non ferunt census, media et exulis conditio: nam illa ferre et adhibere quid aliud esset quam in exilium splendorem et luxum non amittere et perdere sed mutare et quaerere? Non faciam; non feram; et constanter urgens tandem evicit, nec cessavit donec ornamenta amoverentur, et cubiculum modeste relinqueretur compositum. Hanc ob causam in cibo, potu, rebus ad vitae sustentationem spectantibus tenuitatem sectabatur et parsimoniam, superflua exquisita respuebat: necessaria ipsa et congrua vix admittebat, ac aegre ferebat in pharmacis adversus morbum e medicorum consilio praescriptis sumptus fieri, quod vitam cujus eum taedebat, tanti non aestimaret. Videbat ille in dies magis magisque invalescente morbo sibi apud nos hyemem et ultimum fore diem agendum. Caeterum in periculis, angustis, rerum omnium quam passus est jacturam Episcopi ordinarias vestes, hypoditem (Rochetam vocant), utramque togam, pallium sacrum, pectoralem crucem et anulum sibi auferri non est passus: illa semper servavit: illis in Hispania vivens moriensque est usus. Neque haec afflicta conditio aut inopia quidquam minuit de animi illius magnitudine, auctoritate et

gravitate, quam ita constanter adhibuit ut nihil humile aut indignum sibi proponi ferret aut rogari, nihil nisi aequum et justum statueret et concederet. Acres et molestos in variis quibus afflictabatur morbis habuit dolores: duos integros menses in lecto, movere se vix valens, nihil pene cibi sumpsit aut edulii, ut Medicis illum tamdiu sine cibo vivere potuisse, ad instar miraculi sit visum. Agnoscebat specialem Dei erga se vel in hoc providentiam quod ex haeretica Hiberniae Babylone in Catholicam Hispaniam fuerit ductus, ubi sacras campanas audire, Missae et sacramentorum beneficio frui; ubi patribus Societatis, quos unice amabat et colebat, adesse; Sacerdotes et religiosos viros videre, sacra Catholicae religionis exercitia et ritus libere exercere liceret; ubi haeresis non audet caput attollere et sacra Inquisitione punitur et premitur, non minus quam Catholica fides nunc in Hibernia ab haeresi opprimitur et vexatur. Haec ille laeto ore depraedicare et speciales hoc nomine Deo gratias agere. In Deiparae Virginis et Angelorum cultu et honore singularis fuit. Rosarium unum et precarios globulos manibus constanter tenebat et percurrebat: aliud cum sacris variarum indulgentiarum numismatis e colle pendulum gestabat. Mariam semper in corde in ore saepe saepius habebat, illius honorem et cultum ubique promovebat. Rogavit et voluit, ut Collegii pro Societate Cassiliae a se fundati templum Deiparae Virgini Annuntiatae esset sacrum, et ad hoc, quod potuit subsidii contulit. Gaudebat Compostellae ubi primum pietatis et doctrinae spiritum hausit, se expiraturum; et licet de itinere Matritensi interdum ageret ac meditaretur, saepius tamen dicebat se Compostella nunquam discessurum, sub D. Jacobi magni Hispaniarum Apostoli protectione et patrocinio moriturum. Quoad potuit divinum officium, etiam renitente saepius Patre Confessario recitabat; cum recitare non posset, aliis piis precibus et Rosariis abunde compensabat. Dolebat colloquiis et amicorum visitationibus perdi tempus quod uni cum Deo et pia meditationi sacrum voluit. Respuebat negotia quantumvis bona et aegre ferebat in morbo quidquam sibi offerri aut suggeri quod ad animae salutem et mortis praeparationem non spectaret. Totus et assiduus fuit in sacra Domini Passione cogitanda et ruminanda, illam specialibus precibus pie eleganterque compositis lente et otio dies noctesque percurrebat. Cum ad altare ipse stare, aut sacrificium Deo offerre non posset, in dies Missam audiebat, Sacram Synaxim tertio quoque die ac Dominicis et festis diebus accipiebat, praemissa accurata peccatorum confessione. In

ore, in corde semper illi fuerunt haec sacra verba "Jesus, Maria. Deo gratias. Alabado sea el Sanctissimo Sacramento y la purissima Concepcion de nostra Senora. Auge dolorem Jesu, simul auge patientiam," et similia. Desiderabat solus esse et cum Deo et sanctis, ut (ita aiebat) liberior esse et agere posset. In morbo ab admodum Rev. D. Christophoro de Aguirre rogatus, ubi sepeliri vellet? Oh! me, inquit, sterquilinio indignissimum; rogo tamen sacra terra sepeliri, idque Excellentissimo Principi Archiepiscopo Compostellano et Dominationi vestrae committo: animam Deo, Beatae Virgini et Sanctis do et commendo. Alias non semel me monuit et rogavit ut nihil ad funeris quo se indignum putabat honorem conferratur. Si quid in morte illi superesset, id totum sacerdotibus pauperibus, qui pro suae animae refrigerio sacrificarent, extemplo tribuendum. Tandem petito et rogato Sacro Viatico et Extrema Unctione, pro desiderio suo nostraque satisfactione, praemissa exacta et accurata generali totius vitae (quod antea saepius fecit) confessione, viatico et Extrema Unctione munitus, e mari ad portum, e carcere, periculis, incommodis, angustis, fidei Deique causa toleratis, ad quietem et securitatem; ab inopia ad opes et copiam; e morbis et doloribus ad aeternam salutem; e lucta et certaminibus ad praemium et coronam; e morte ad vitam, ab exilio in patriam, e terra in coelum (uti confidimus) feliciter transiit, tertio Nonas Maii anno salutis 1654, et Compostellae in alma Apostolica Metropolitana Cathedrali S. Jacobi, gloriosi Hispaniarum Apostoli, Ecclesia conspicuo et honorifico loco est sepulta. Funus summo splendore et religione celebrarunt, et iuxta tanto Praesuli congrua funerisque expensas praestiterunt Excellentissimus Princeps Archiepiscopus et Illustrissimi ac Reverendissimi de Venerando Capitulo Domini Canonici, adfuerunt religiosae quae in civitate sunt familiae et cives pene universi, Clerus populusque Compostellanus. Tanta porro fuit de ejus sanctitate ac virtute omnium opinio et veneratio ut certarent defuncti corpus videre ac tangere, manus, pedes, vestes osculari, precarios globulos et sudaria illi admovere; et palam dicebant et inelamabant felicem civitatem et Ecclesiam quae tanti praesulis et exulis, ac Dei confessoris corpus haberet depositum.

A funere, dum Excellentissimo Principi Archiepiscopo pro suo, quem in exequiis subiit, labore et molestia, pro honore piis defuncti manibus exhibito gratias ago: Fecimus (refert ille) quod potuimus; meretur amplius gloriosus Christi exul et confessor, et gratias agimus

Deo quod thesaurum hunc nostrae concesserit Ecclesiae, ideoque ad perpetuam memoriam illius corpus prope sacrarium, in quo Divorum Lypsana et Reliquiae servantur, reposuimus. Idipsum mihi pariter gratias agenti, suo et totius Capituli nomine Illustrissimus D. Decanus iisdem pene verbis fuse et honorifice respondit. Rependet Deus, et honorem sibi in servo suo praestitum copiose compensabit.

XLI.

LETTER OF A CAPUCHIN FATHER FROM GALWAY, 18TH JULY, 1655.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Reverendo P. Christophoro O'Kearney, Capuccino Hiberno et Capuccinorum Hibernorum Commissario Generali ad Capuccinos, Carolopolim.

REVERENDE PATER,

Scripti ad Rev. Vestram hoc triennio superiori varias epistolas de iis quae circa me agebantur, qui declinandae persecutionis ergo haud paucas ego personas multasque artes simulavi, idque inter innumeras vitae aerumnas, praesertim ex quo proditus fuero apud urbem Waterfordiam ubi haeretici gubernatoris hortulanum et civitatis bajulum gesseram, quo sub ea larva ad sacramenta Catholicis ministranda et ad haereticos fide imbuendos in illa civitate liberius haerere valerem. Ex custodia ergo in quam tunc conjectus eram, speciali Dei providentia me proripui et apud urbem Galviam, in quam post varios casus me recepi, pedem fixi; ubi exinde mercatorem Scoticum prae me fero, circumforaneum aginatorem. Inter eas rerum mutationes quid tribulationis et molestiae non pertuli? etenim (ut caetera quae epistolae cancellis contineri nequeunt silentio praeteream) hoc ultimo biennio ab exploratoribus ter proditus fui; quo non obstante per specialem supremi numinis tutelam ante carcerem et vincula semper evasi inter proficiscendum ad sistendum me iudici, facta cum custodibus transactione. Impraesentiarum autem vix diffiniam quid mihi agendum sit, tantopere rerum etiam

quae ad vitam sustentandam necessariae sunt inopia premor. Nam et plerumque P. Bernardus, quem biennio elapso huc istinc destinastis, quique in hac vicinia mecum laborat, me onerat. Porro is, nisi me fallit opinio, haud diu in hoc regno vivere poterit, sed dubio procul vitam in patibulo concludet: neque enim potest dissuaderi quin periculosissima quaeque loca Evangelii propagandi studio frequentet; quare multa indagine ab haereticis conquiritur, sed eum Deus ab illorum manibus hucusque praeservavit. Jam plene ignoramus qua ratione vitam foveamus, benefactoribus scilicet et amicis Catholicis vel persecutione deletis vel in partes ultramarinas proscriptis; quod si qui adhuc hic permaneant superstites, ipsi pene perinde atque nos aliena misericordia nunc indigent, nec inveniunt. P. Gregorius apud agrum Corcagiensem evangelizat, quem nos convenire non audemus, tantis iter periculis interpositum et catascoporum excubiis scatet. P. Barnabas apud Turviam haeret. P. Gabriel decessit. Caeteri fratrum insulam clanculario sparsim functionis missionariae ministeriis peragant. Habemus hic messem multam, nam praecipui Catholici ex tribus aliis Hiberniae provinciis in hanc unam Conaciae provinciam relegati sunt. Restant etiam non obstante intolerabili persecutionis carnificina aliquot operarii quibus omnibus aliqua suppetit humanae providentiae via ad subsistendum, exceptis solis Capuccinis. Deus, spero, tecum opem feret: certe vix poterimus semper lacte et herbis vitam sustentare, quibus plerumque hactenus vescimur. Si liceret post haustam lactis refectionem abstergere jecur vino Gallicano, possemus diutius vivere, nisi vitam amputaret suspendium quod nulla die nobis non imminet. In summa, nunquam mente fuimus adeo hilari atque hisce diebus malis, quibus sicut olim Nabuchodonosor corpora pascimus more bestiarum. In hac navi cum qua epistolam transmitto, mandantur in exilium in Galliam ex portu Galviensi triginta Ecclesiastici; Limerico quoque octo et Corcagia alii transportantur. Reverentia vestra mittat alios qui eorum locum suppleant; fieri enim non potest quin indigeat Insula operariis Apostolicis, cum ex ipsa natione plures habeamus Judae imitatores qui quotidie e clero aliquem prodant et capiant.

Rev. Vestrae obseq. servus,

Fr. ANTONIUS,

Capuccinus indignus.

Galviae, in Hibernia, 18. Julii, 1655.

XLII.

COMMENDATORY LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM AND OTHER IRISH
BISHOPS LIVING IN NANTES, 12TH SEPTEMBER, 1655, ADDRESSED
TO THE BISHOP OF CLONMACNOISE IN ROME.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

OPTIME DOMINE NOSTER,

Obsecramus ut harum latori, patri Walshaeo, nostro ad Suam Sanctitatem Procuratori, totis viribus adesse coneris: cum fonti vicinus sis tuae partes sunt tuo ipsius et nostris gregibus necnon iis qui in illius regni Hiberniae, quod Sacerdotum et Christi servorum cruore sudoreque irrigatum est, vinea laborant, subsidium procurare et solatium. Tuas sacras manus deosculamur et finem facimus.

Nannetis, 12 Septemb., 1655.

III. Reverendissimaeque D. VESTRAE
fratres et servi,

JOANNES, Archiepiscopus Tuamensis.

FRANCISCUS, Episcopus Aladensis.

NICOLAUS, Episcopus Fernensis.

Fr. PATRITIUS, Ep. Ardaghadensis.

XLIII.

LETTER OF THE BISHOP OF RAPHOE AND OTHER IRISH BISHOPS,
WITH BRIEF OF ALEXANDER THE VII., GRANTING POWER TO ABSOLVE
FROM CENSURES, &c.—5TH JANUARY, 1656.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

ILLUSTRISSIMORUM AC REVERENDISSIMORUM EPISCOPORUM HIBERNORUM,

*Joannis Rapotensis, Hiberniae Vice-Primatis, Edmundi Loghliniensis,
Walteri Clonfertensis, Roberti Corcagiensis, a sua Sanctitate dele-
gatorum, pro absolutione poenitentibus conferenda, in causa excom-
municationis in Hibernia fulminatae, ad suos populares excommu-
nicatos, paterna, et seria admonitio indulto Pontificio praeludens.*

*Horrendum est incidere in manus Dei viventis docuit magnus ille
gentium doctor, qui olim incestuosum excommunicationis fulmine*

percutsum *Satanæ tradidit*. Liceat nobis eadem popularibus nostris, et excommunicationis fulmine percussis Apostolica inculcare verba: *horrendum est incidere in manus Dei viventis*. *Horrendum* prorsus, et nimis quam tremendum senserunt Ananias, et Saphira qui ob peccatum furti, et sacrilegii, *Excommunicationis* sententia *Satanæ traditi*, subitanea, violenta, et horrenda morte mulctati sunt. *Horrendum* esse et nimis quam tremendum expertus est *Judas* ob proditum servatorem *Satanæ* pariter *traditus* qui *suspensus crepuit medius*. *Horrendum* probant *Hymeneus* et *Alexander*, qui anathematizati, et *traditi Satanæ*, lupis extra Christi ovile grassantibus in praedam dati sunt. *Horrendum* sua formidabili morte futura saeculis tradiderunt exemplum *Core*, *Dathan*, et *Abiron*, qui quod Moysi obedientiam detrectarunt *Excommunicationis* jugo fatiscentes, et *Satanæ traditi*, *vivi a terra absorpti in Infernum descenderunt*. *Horrendum* rursus manifestarunt 14700 contra eundem murmurantes qui igne caelitus immisso consumpti sunt. Vivum (praeter caetera) popularibus nostris propinatum exemplum, qui longe maiori contumacia Moysi nostro supremo Christi in terris Vicario, eius in Hibernia Legato Apostolico, Regniq[ue] Praelatis obedientiam detrectarunt. Peccatum inobedientiae et ambitionis admiserunt *Core*, *Dathan*, et *Abiron*; ea propter infanda illa et exitiosa plectuntur morte. Utinam non plura admisissent peccata populares nostri, qui (proh dolor) in omnes pene excommunicationes Bullae Cenae impingentes, triplicem pestis, famis, et belli populo Catholicq[ue] accersiverunt poenam. Una ex illis tribus expiando *Davidis* delicto suffecerat poena: omnes tres expiandis popularium nostrorum delictis non suffecerunt; binas luctuosissimas adiecit alias offensum Numen; integrae nimirum gentis exterminium, atque orthodoxae fidei armis foederatorum Catholicorum olim restauratae extirpationem deplorabilem. *Signa nostra*, religionis symbola, jam non vidimus, et *jā non est propheta* (sacerdos) nec sacrificium.

Haec ex intimo animi dolore repetimus, ut populares nostri ad meliorem conversi frugem cum poenitente *David* dicant, *peccavimus Domino*. Quo fiet annuente Numine, ut mereantur salutaria illa audire verba, *Dominus transtulit peccatum vestrum*. Quamvis enim horrendum sit *peccanti* et non poenitenti *incidere in manus Dei punientis*, bonum tamen optabile et salubre est penitenti ac Dei misericordiam speranti *incidere in manus Domini* quam benignissime condonantis. *Benignus* quippe est, et praestabilis *super malitia*.

Quamdiu *Achan* peccato adhaesit anathematis, totus populus Israeliticus divina ope destitutus, irati Numinis indignationem sensit, statim vero ac ipsum *Achan* peccati poenituerat, et poenas dederat, pacato Numine, totus populus in pristinam restitutus gratiam divinam contra hostes expertus est opem. Fit enim subinde ut gens integra (inscrutabilis Numinis iudicio) pro peccato paucorum plectatur; quod Innocentibus in meritum, Nocentibus in poenam cedere voluit. Restituendos viciissim Hiberno-Catholicos in pristinam Numinis gratiam, divinaque suffulciendos ope, minime ambigimus; si excusso per veram poenitentiam excommunicationis aliarumque censurarum iugo ad Deum *toto convertantur corde*, et inter se unitis reconcilientur animis.

Placuit Sanctissimo Dño Nostro Alexandro VII. Pontifici Optimo Maximo vestri misericordia moto per subjectum Breve Apostolicum, illa modo repetere quae saepe antea vobis significata fuerunt. Primo *Appellationem interpositam* tanquam *frivolum fuisse* a suo predecessore Innocentio X b: m: *reiectam*, et vero quantumvis legitima fuisset, effectum tamen *Excommunicationis* prius contractum quam fuerat appellatio interposita, tollere non poterat, ut docent Theologi et Jurisconsulti ex sacris Canonibus. Secundo *Excommunicationem* fuisse fulminatam non tantum a Nuncio Apostolico, sed etiam a Delegatis et Subdelegatis Regni Episcopis, quod et ipsa excommunicatio a vobis ipsis impressa, appellatio vestra, et libri contra eundem Reverendissimum Dnum. Nuncium perperam scripti testantur: licet vos ut ministro Apostolico odium conflaretis, ei solum censurarum fulminationem attribuistis. Tertio Sanctitatem Suam anticipata in vos propitiatione, ab aliis censuriis ob *varias causas* pridem contractis vos ultro absolvisse. Quarto in eodem Brevi ex ipsa excommunicatione repetitur *Ecclesiasticos tam regulares quam saeculares in quacumque dignitate, et praeceminentia constitutos fuisse* eisdem censuris subjectos. Unde nobis non constat, quo privilegio nonnulli ex nostris fratribus in Hibernia Episcopis a censurarum vinculis eximere se moliantur, maxime cum ipsimet suo decreto in Sancta Congregatione Ecclesiastica secundo Maii 1646 dato, in eiusmodi censuras ferendas expresse consenserint. Et vero constat Patriarchas, et Cardinales huiusmodi Censuris quandoque fuisse legitime innodatos, quanto magis Episcopos. Quinto denique (ut alia omittam) in eodem Brevi habetur, poenitentes debere absolvi *in forma Ecclesiae consueta*, ut scilicet denudatis scapulis virgas

excipiant, pro offensa admissa satisfaciant, aliasque subeant poenas, quæ in Rituali Romano exprimuntur. Haec a Sanctissimo Patre inculcantur, ut affectam hactenus quorundam tollat ignorantiam, seriamque agentes poenitentiam a nobis absolvantur: hos proinde benignissimi patris nomine *opportune, et importune obsecramus*, ut ad Sacramentum reconciliationis accedentes ab iisdem vinculis se eximant et a faucibus *Satanæ* se extricent, illud veritatis oraculum identidem repetentes, *horrendum est incidere in manus Dei viventis*. Ecclesiae Dei decretum est *Excommunicatus quicumque, si post legitimas admonitiones non resipuerit, non solum ad sacramenta, et communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur, sed si obdurato animo censuris annexus illis per annum insorduerit, etiam contra eum tamquam de haeresi suspectum procedi possit*. Caveant populares nostri excommunicati (qui iam a septennio in censuris insorduerunt) ne decreto hoc executioni mandato, a Sacramentis, et fidelium communionem, cum infamia arceantur, qui hactenus sine discrimine, et conscientiae aculeo Sacramenta, et fidelium communionem frequentare presumpserunt. Caveant porro, ne contra eos tamquam de haeresi suspectos, procedatur. Paucos esse novimus (ad reliquos foederatos Catholicos collatos) qui in hos censurarum casses ultro se coniecerunt, qui tamen, ut in malis socios sibi adsciscerent, civitates aliquot, Comitatus, et Provincias pene integras, vel dolo malo, vel armata neutrorum Schismaticorum et Haeticorum manu, in eosdem secum pertraxerunt casses, quod *nefas* esse, haud facile condonabile docent sacri Canones. Hi, si quam mox non resipuerint, nominatim excommunicentur necesse est, ut nimirum *tollantur e medio nostrum*, qui hoc opus perniciosum fecerunt, et ab omni munere in Christiana Republica apud Principes Catholicos amoveantur, quia *modicum fermentum totam massam corrumpit*. Demum contra paucos illos desciscentes vindicanda est integritas gentis maxime Catholicae, et Sedis Apostolicae decretis usque obsequentis, ne quod paucorum crimen est, integrae genti temere imputetur. Haec si obstinatos ad poenitentiam non flectant, obtestamur, propria animarum suarum salus, desolatae patriae singultus, exulum Catholicorum squalores, orthodoxae fide iproscriptio; *quis scit an non seria vestra poenitentia convertatur Deus a furore irae suae?* Et non pereat cum fide Catholica gens tota? Ah populares longe Charissimi, per viscera misericordiae Dei nostri vos deprecamur, ne contumacia vestra, heu, nimis diu protracta committatis, ut in vos lamentabilis illa fulminetur

sententia: *dilexerunt maledictionem et venit eis: et noluerunt benedictionem, et elongabitur ab eis*: Neque ab hac maledictione *eximuntur illi*, qui ab iisdem censuris per quosdam Ecclesiasticos, sive Regulares, sive Saeculares privilegium sive potestatem aliunde habentes, se absolutos affirmant: nemo quippe ab excommunicatione, ab homine siq̃ lata, absolvere potest, nisi *qui eam tulit, aut eius Superior, vel successor, aut quibus id ipse specialiter committit*, ut docent TT ex cap: nuper de sent. excom: sed et potestas ab huiusmodi excommunicatione absolvendi ab Illmo Dño Nuncio quibusdam Delegatis in Hibernia data sic limitata est: *Excipimus tamen et exceptos omnino esse, volumus illos*, sive de supremo Concilio, sive in quacumque alia praefectura Ecclesiastica, aut civili, aut militari constitutos, qui causam principalem, vel favorem principaliter quomodocumque cessationi praedictae dederunt, *aut principaliter armis eam promoverunt*. Sed nec ab eadem maledictione eximuntur, qui indulgentias, et Charismatum dona ultimi Jubilei participarunt; haec enim quae ad *forum contentiosum* deducuntur in eodem indulto excipiuntur. Qua ergo exorsi sumus Apostoli sententia peroramus: *Horrendum est incidere in manus Dei viventis*.

ALEXANDER PAPA VII.

Venerabiles fratres, salutem, et Apostolicam benedictionem. Sedes Apostolica *pia mater recurrentibus ad eam post excessus cum humilitate filiis propitiam se exhibere consuevit, et benignam*. Cum vero Joannes Baptista, dum viveret, Archiepiscopus Firmanus tunc temporis Apostolicae Sedis in regno Hiberniae Nuntius extraordinarius cum delegatis Archiepiscoporum, et Episcoporum Regni predicti, varias ob causas multos tam Ecclesiasticos et regulares quam Saeculares excommunicaverint, et aliquot Civitates Ecclesiastico subiecerint interdicto, sicut autem accepimus plures ex personis, ut praedicitur, excommunicatis sibi absolutionis beneficium ab excommunicatione huiusmodi a qua fuerat alias ad fel: rec: Innocentium papam praedecessorem nostrum appellatum, et ab eo appellatio huiusmodi tanquam frivola reiecta, auctoritate nostra concedi, interdictumque praedictum ubi adhuc viget, et servatur, amoveri summo opere desiderent, Nos earundem personarum animarum saluti pro paterna nostra charitate quantum cum Domino possumus consulere volentes, ipsarumque singulas a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, alijsque

Ecclesiasticis sententijs, censuris et poenis a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, praeter quam ratione praemissorum absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus earum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fraternitatibus vestris, et vestrum cuilibet quoscumque ex praedictis etiam quacumque Ecclesiastica dignitate, et praeminentia praeditis, ut praedicatur excommunicatis, qui hoc a vobis, seu vestrum aliqua humiliter petierint, imposita singulis aliqua arbitrio vestro poenitentia salutari, ab excommunicationis huiusmodi sententia alijsque Censuris contra eos per dictum Joannem Baptistam Archiepiscopum, et dictos delegatos vel eorum subdelegatos fulminatis auctoritate nostra Apostolica in forma Ecclesiae consueta, defunctos autem per modum suffragij, absolvendi, et ab illis locis in quibus adhuc viget interdictum predictum amovendi, nec non cum illis Ecclesiasticis saecularibus et regularibus, qui ob contemptum, seu violationem Excommunicationis, aliarumque censurarum praedictarum, ac interdicti huiusmodi irregularitatis notam sive maculam contraxerunt super eadem irregularitate dispensandi, eosque ad quævis alia rehabilitandi plenam et amplam facultatem auctoritate praedicta, tenore praesentium concedimus, et impertimur, non obstantibus praemissis, ac Apostolicis, et universalibus, Provincialibusque, et Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 2° Augusti 1655 Pontificatus nostri anno primo.

G. GUALTERIUS.

Huic Indulto affixum erat sigillum ex cera rubra et superscriptum Venerabilibus fratribus Rapotensi, Laghliniensi, Clonfertensi, et Corcagiensi Episcopis, et eorum cuilibet.

XLIV.

LETTER OF THE BISHOP OF LEIGHLIN, FROM PORTVIEDA, 12TH
NOVEMBER, 1656, TO F. RICHARD O'FERALL, O.S.F.C., IN ROME.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Post Ill. D. Nuncii discessum ex regno, flamma, fame, ferro devastata fuit tota Hibernia, et fructus violationis censurarum et maledictionis aeternae totam sibi subjecit insulam, et qui jam ante erant de nostra confoederatione, jam tum uniti haereticis irruunt in suos cum tanta ferocitate spoliantes aedes, agros vastantes, pecudes in praedam ducentes etiam pupillorum et viduarum, et meis minime parcentes. Quibus non obstantibus et durantibus incommodis post discessum dicti Ill. D. Nuncii exspectans auxilium aut e coelo aut solo, quo deficiente, non alia ex causa quam multitudine peccatorum nostrorum praepedito, procuravi omnibus viribus remedium aliquod antedictis incommodis applicare, non parcens labori aut vigilantiae per triennium circa curam gregis mihi indignissimo pastori commissi, et quanta in hoc triennio pericula, incommoda, inedia, et miseriae, in sylvis, montibus, desertis, et latebris, Dei et Ecclesiae causa toleravi nescio, Deus scit; tandem vidi Hiberniam meam, Sanctorum quondam insulam, pene omnem Catholicae Religionis exercitio et libertate destitutam, prophanata templa, diruta coenobia, eversa altaria, sacras cruces, Deiparae Virginis sanctorumque omnium Imagines, ornamenta, vasa, sacros codices, comminui, violari, sacrilegisque focis absumi. Et haec videre, quanta animi amaritudo quae ipsa morte mihi acerbior fuit: quis talia fando temperet a lachrymis? quem ad luctum et dolorem non moveret vel ipsa tantorum malorum cogitatio? his non obstantibus, steti, restiti constans in mea prima resolutione, pro Deo et Ecclesia quamdiu licuit: sed morte marteque simul imminentibus, post proditoriam, quam audistis, submissionem, cujus in Momonia primus author fuit Edmundus Duir, colonellus, et Edmundus Fenel, colonellus, postea ab haereticis justa Dei compensatione suspensus, et in Lagenia D. Joannes Fitz-Patricius, juvenis insanae libertatis, nunc residens in curia Matritensi, plus ibi habitus quam qui pro Deo exilium usque firmiter steterunt, uti D. Richardus Ferall et D. Hugo

O'Neill: post, inquam, proditoriam hanc submissionem omni humano auxilio destitutus, exilio et summis oceani incommodis me commisi, a quibus divina Providentia ereptus (ut brevitatibus causa alias omittam circumstantias) Matritum veni, ubi per aliquot menses moram feci, sed insolitos loci illius aestus ferre non valens, Galeciam de licentia Serenissimi Regis Catholici petii; ubi propter aeris temperiem et loci amoenitatem (gratias Deo Uni et Trino) integra fruor valetudine his duobus annis cum dimidio, quo durante tempore, ex sexaginta duzatis quas invictus et idem serenissimus Rex Catholicus, quem Deus incolumem conservet, in me conferri per mensem pro mea sustentatione imperavit, nonnisi quinque mensium portionem accepi toto tempore quo Matriti mansi et resedeo Pontivediae. Quapropter ego cum sociis nempe Rev. P. fr. Dominico O'Ferall et Rev. P. fr. Raymundo O'Heslenano (alias de S. Michaeli) non parva laboramus inedia, et majori laboraremus nisi propter magnificentiam Excell. D.D. Vincentii Gonzagae, Itali, hujus provinciae Galeciae proregis, cujus sumptibus pascimur et nutrimur. Vir enim est noster Prorex nobilissimus, egregie doctus, satis pius, et nescio cui non charitate praeferendus. Utinam procurares si non Sanctissimi Patris, saltem alicujus Eminentissimi Cardinalis litteras ad ipsum pro gratiarum actione, propter ejus in nos eximiam charitatem.

XLV.

EXTRACTS FROM THE ORMONDE CORRESPONDENCE.

(FROM THE CARTE PAPERS IN THE BODLEIAN LIBRARY.)

§ 1.—*Letter of Viscount Dillon of Costello to Ormonde.*

Antwerp, 14 Dec^{br}. '55.

MY LORD,

I confess I never was more mistaken in anie man then in Mr Maninge, I pray My Lo. lett mee knowe if hee has informed of my wayteing on you at Muers for it may be a stopp to some pretensess I intend for in Ireland. Jamott went to Brussels 8 nights

agoe by the advice of my Lo. Norwich & to proceede against Doctor Jaye unckle to Maninge whoe is beleevd was ingaged wth hime in his intelligence. I was against medlinge with Jaye wth out verie good grounds, yet they prevayled wth mee & made me writt a lett^r to Emabsodor to favor Jamott in that affayer since wch time wee hard nottinge from hime. I saw a lett^r from Dover that sayes Dick Talbott, Robine Dungan & Collo Halsye are taken & made prisoners, that Cromwell has granted 60 lett^{rs} of Mark against the Spaniard, I hard not of late from Sr. H. de Ricke nor is Tunsoldania yett come to Brussells that we knowe of heare, I wish one had beene sent into Spaine when first it was proposed for all that will bee don must come from thence;

I am Yr. Ex^{ce}s most faythful

& most humble servant,

DILLON.

§ 2.—*Letter of Gilbert Talbot to Ormonde.*

Antwerp, the 14th Decr 1655.

MY LORD,

I had beene wth your Lordship in Cullen (Cologne) eight dayes past but that I could not stir hence untill I had received a letter from England & I wass in some troble till I borrowed tenn pound for my jornies I hope I shall shew Y^r Lordship. a buisness that I beleieve youe will confess that I may be any serviceable to his Ma^{ty} which wass ever yet to my power, & shall be my only studie constantly, tis a buisness of that consequence, if contrived wch is easie to doe, tha I am confident I must attribut it to God's plesure that I am made the instrument of it, noe more of this will I saye, till I have the honor to see you the wch wilbe at farthest wth in eight dayes, let not a creature living but his M^{ty} know that I am to com there, peruse the inclosed & seele it, & let it be delivered to Sr. Gilbert Talbot from a frend of his, lett him not know that twass I, for when Yr Lordship know my buisness yu will confess that it must be secrett.

Yr. Lop's most faythfull

& humble servant

265-24, 116, 38, 14, 21, 46, 81, 114, 46, 22,
for the Lord Marquess of Ormond these.

§ 3.—*Letter of Robert Dongan to Ormonde.*

Feb. 1, 1655/6.

[This and some of the following letters refer to a supposed plot against the life of Cromwell, for which Dongan, Richard Talbot, and several others were thrown into prison.]

MY LORD,

Next after my respects this is to lett youe understand that I am com safly here where I must stay until such times as I am provided with all necesarys which I am destitud of at this present, but in case your Lordshipe has anny present commands for me tis but writting to Mr. Lane and I shall make som shift to goe where you are with all Expedition as for my examina it is to tedious to write but in conclusion, I was to bee hanged. The manner of my escape I beleeve you are informed of, & as for my getting away for that I am altogether behoulding to my Lady Issabella who has writ to your Lordshipe and Mr. Chancler which I have sent here inclosed shee wonders very much shee has not herd from your Lordship these three months past shee has sent you a sele (seal) which I dare not trust to anny body until I deliver it myselfe. I make noe questione you have herd of them reports that were of Dicke Talbot but I could not gett any ground for them. But every body must answer for himself as I hope all them that knows annything of that buisness will answer for mee, for I can answer for nobody but my selfe, for annything eles I shall defer it untill I see your Lorshipe. I cam over with a french gentleman that belongs to the Prince of Conde whom my Lady Issabella desires the King will write to give him thanks for the bringing mee over with him for it was shee that got him to bring mee with him his name is Mareany; & one that will conveye letters for you into England at all times with safty I hav som letters a Brussels for the King & your Lordshipe I shall not faile to wayt on your Lordshipe as sonne as possobly I can in the meenetime I shall continue your most

Obedient hum^{ble} servant,

[Endorsed]

R. DONGAN,

Answered february the first.]

ffor my Lord of Ormond.

§ 4.—*Letter of Robert Dongan to Ormonde.*

MY LORD,

I am very much out of countenance to lett your Lordshipe understand a thing which my duty commands mee to, which is more to me then all the frends in the world, the thing I men is that there was strange reports of my own Col. concerneing his betraying of Halsy & myselfe for this bisines. I could find noe ground at al but reports which I thought it my duty to let your Lordshipe understand, and as for my parte, I will neither accuse him nor justefy him becaus I cannot doe it by profes either ways which if I could I would not trubel your Lordshipe with giving you this relation but would take a cours with him my self. My Lady Issabela bid mee tell you that shee thought him innicent now sene Manning was put to death, but tim will bring out all. If you writ annything of or anny else that you would not have him know, send mee a note inclosed in your letter, as sonne as I here from you I will goe to Collen if you think it convenient. I can say nothing more this present, but what I shall say always, which is that I shall bee for ever,

Your Lordship's most obedient & humble servt.,

R. DONGAN.

§ 5.—*Letter of Father Peter Talbot to Ormonde.*

MY LORD,

Notwithstanding my engagement to Yr. Ex^{ty} to write &c.
This is all I have to say, but that I am Yr. Ex's

Most humble & affectionate servt.,

Antwerp, 3rd Feb., 1655/6.

P.T.

MY LORD,

After writing this, arrived here Robin Dongan, hee tells me of a strange report of Dick amongst some people in London, hee thinks it hath noe ground; & sayes it is now to Halseys man or some other. Tyme will discover the truth. In the interim I will neyther flatter my inclination with judging him innocent nor bee rash in condemning him; but truly I will bee wary of all persons which lye under a cloud & such a base aspersion as this is, whosoever betrays his King will

betraye his brother. I am apt to believe this Gilberts buisnesse hath given some occasion to this blemish of his brother, who came this night to mee from Brussels & is mad, swears and damns himselfe, wondring how people can as much as admit of any just thoughts against him; truly I thinke Gilb. would have more credit with his correspondent than hee hath if Dick were a knave. I beg Yr. Ex. to let none knowe of 11 or 2 his business, but 1 & Sr. Edward Hyde. You knowe I have reason to command secrecye.

(Endorsed)

[To My L^d. Marquesse of Ormonde, &c.

By Mr. LANE,

From Fa. PETER TALBOT, 3rd Feb., 1656.]

§ 6.—*Letter of Col. Richard Talbot to Ormonde.*

MAY IT PLEASE Y^r. Ex^{ty}.

I always thought that the testimonyes all those of our family gave of thyr fidelity to the Kings Servis & in particular to Y^r Ex^{ty} & the many hazard that myself hath lately run in order thearunto ought meritt a better opinion of mee, then I find thear is held of mee by some of the Kings ministers thear, to bee Cromwells onely intelligence, hear; if the loss of as much blood as I have lost in his servis, the quitteing of my fortune hear the last summer to go into England to venter the lives of my friends, & my owne, my imprissonment thear for six months (which is a thing publikely knowne to the Kings best friends thear that it stood me in 400 St) & lastely my leyfe lost (if I had not made my escape) bee not motives sufficient to justify mee. My Lord I am a gentleman & if I wear soe wicked as to bee soe voyd of all fidellity to my lawfull Prince as to turne rogue for intrest, yet I am not of soe despicable a sperrit as to doe an act so much below a Gentleman, & if all this bee not sufficient, in reason, Y^r Ex^{ty} will allow that hee had noe need of employing mee & whereas hee employed one formerly (which you knowe) that hee knew could serve his turne as well, & was hear before ever I was taken the second tyme, pray my Lord doe but aske the question, to what purpose should hee employ us both hear, or in what could I bee more usefull

to him hear then the other, if I had stayed in England thear mought bee som more ground for that scandallous reporte, whear (certainely) I could doe him more servis, & if hee that was imployed by him (I am confident for noe other end then to serve his Ma^{ty} & to gain himself a little money) had acquainted mee with it before hee had concluded with him, I would never suffer him take soe unworthy a buisnes in hand though it should proove never so advantageous to the Kings servis or never so beneficcall to himsele, but when it was past my remedy I advised him to acquaint Y^r Ex^{ty} with it which hee did, & would though I had never known it. I cannot imadgin how this should com to pass, but I hope my innocensy will apear when som of those that accuse mee wilbe blak enow. I beleeve Robin Dongans coming hether now will confirme them in it & that his escape was permitted as being of relation to mee, for it was that, that raysed the first reporte in England of it, I should never have knowne that I was suspected but that the Chancelor thear writ to a certaine gentleman at Dunkerk, to send into England to know the certainty from Halsy but I am of opinion Halsy is to honest a man to tax mee if it bee not that hee hath heard ye I sayd, that the attempt (at least) had beene made upon the Protectors person but that hee eyther through cowardis or some other private end had obstructed it, & that I sayd to those that I was shure would tell him of it, & that I will justify, & my Lord you needed not have writ into England to bee satisfied of mee, but the best out is I am at defeiance with all my accusers in that particular eyther in England or any other place or anything els that ever redounded to the Kings prejudice & becaus that they shall not thinke thear that it was intrest that made mee first thinke of going into England I will make satisfaction to the least penny of what mony I received, wch was hard upon £300: Daniell O'Neyle hath assigned mee to pay £100 thear to one that gave mee soemuch & I shall take order for it, as for the remaine, I hope I shall be able to give him satisfaction very soone, & though I bee held now to have a correspondency with Crumwell I hope before many dayes pass that my actions will declare the contrary. All the favor that I beg of your Lop. is that you will not prejudicate mee & soe that his Ma^{ty} & Y^r Ex^{ty} bee satisfied (as you may bee very justly) those others that harbour that opinion of mee, may make further enquiry in it, & if they find any evident proofes for it, all the favo^r I desire from them is that they will

prosecute mee. I humbly beg Yo^r Ex^{ty} pardon for this trouble & I hope my actions will never speacke mee other then a faythfull servant of his Ma^{ty}, My Lord,

Y^r Ex^{ty} most humble & obedient servt.,
R. TALBOT.

Antwerp, Feb. 1, 1655.

§ 7.—*Letter of Col. Richard Talbot to Ormonde.*

Antwerp, Feb. 12th, 1656.

MY LORD,

I expected with much impatience Y^r Ex^{ty} letter which came to my hands soe very late yesterday, that I had not time by the last poast to returne you my humble thanks for the ho^r you did mee, & to say further, if it wear possible to bind mee more faythfully to his Ma^{ty} servis, or more firme to Y^r Interests soe oblidging a letter would infallibly doe it but that being as impossible as my being the person I was represented thear to bee I doe promis myselfe that his Ma^{ty} & Y^r Selfe will (at least) suspend y^r ill opinions of mee untill you have some more convincing evidence of my guilt, & that once made aparent I shall very patiently submit myselfe to the punishment (in the publick view of the world) that the infamy & wickednes of my creyme doth requyer & on the other seyde, Y^r Ex^{ty} I am confident will allow that my petition is not unreasonable; If I beg that noe inconsiderable persons or little envoyes in England words be taken for it, if they give not som other proofes then thyr owne base surmises & the other becaus I know some of them wilbe apt enow to doe mee the worst offices they can, for noe other reason then becaus I spaeke my contience to some of them in order to the Kings Servis.

Though little (my Lord) I have seene of the world I have observed that wharever thear was any undertakeing by any person never soe desserving, & never soe really ment without other end then the publick good & that it proved unsuccessful wear it never soe cleare that nothing was lost for want of care or contrivance yet it must necessary follow that hee is blameable, becaus it succeeded not according to expectation. God forbid I should pleade the former & present endeavors of all those of our own families (in serveing his

Ma^{ty}) for my owne justification, I will only say one word, that in my opinion is convinceing enow, that if intrest wear soe prevalent with mee as to make mee quit all honestye it is not by giveing intelligence from hence, that I could make my greatest benefit I could before I came out of England by slipeing but a very few words, gaine myself a fortune, & my friends likewise dureing our lives & nobody know neyther who hurt him, but I prays God for it, I am not of soe covetous a disposition as to prefer mony before my contience, my loyalty & my hon^r. I have lived hitherto without beeing a trouble or discredit to my friends, & I hope will continue it. I shall not trouble Yr. Ex. furthur in this matter, I know not what I may suffer at present in yr. opinion but I hope tyme will give mee opertunity to make the contrary evidently apear the dayly hazard of my life shall justify mee whear (I fear) my accusers dare not shew thyr faces, & *since you have always been the Patron of us all I humbly crave Y^r assistance, in my vindication in this particular that soe neerely concerns the reputation of,*

My Lord,

Y^r. Ex^{ty}es most faythfull

& obedient servant,

R. TALBOT.

My brother Peter tells me he gives Your Ex^{ty} an accompt of what I tould you when you wear hear otherweis I should not fayle to doe it, but if you will command mee further in it you may let mee know your pleasure.

§ 8.—*Letter of Robert Dongan to Ormonde.*

Feb. 17, 1656/7.

MY LORD,

Since God was soe Marsyfull to mee as to deliver mee out of the hand of them tirants, I hope it is to make mee able to doe sometheng that may bee servisable to the King & your Lordships, *which* I shall be redy to attempt at all times when your Lords^{ps} will bee pleased to commande for you may ashure your selfe that I shall thinke nothing unpossible that carrys the authority of your comands with it. I shall stay here or at Brussels untill such times as your Lordships has ocatione to command mee, I have sent you to letters here inclosed from Mr Bumble and if you will answer them I shall send

them safely to him by his mothers mens who gave mee the inclosed. the gentlemans name is Mareany who brought mee over, hee does expect to here from your Lordshipe or the King hee has given mee some nams that you might writ to him by & if you have any ocations to write to anny of your frends in England hee will conway them safely to my Lady Issabella, he desiers that the King will write to Sir Harry de Wick to tell the princ of Conde that there is one White with Barryer in England that is a spye for the Cardinall against the princ & for Cromwell against all the Kings party, for there is nothing more shure then that betrayed both Halsye & myselfe & hee beleeves the princ will take it kindly this Mareany is the great weet that makes songs. I shall send you by the next post an account of all my adwentiers for I am but com from Brussels just now & the post is going away soe that I have not time to write it. My Lady wonders very much shee cannot here from you. I did not see her but Mr Smith tould mee that shee & all the children were very well, & my Lady Issabella bid mee tell you that my Lady Elissabeth is the handsomest younge Lady in England, my Lady dianna Rich presents her servis to your Lordship, by the next post you shall have some letters out of England by Mareany mens. I can say nothing more at this present but that I am & ever shall bee

Your Lordshipes most obedient humblest &

dutifull servant,

R. DONGAN.

§ 9.—*Letter of Father Peter Talbot to Ormonde.*

MY LORD,

Friday I writ to y^r Ex. what my buisnesse to Brussels was but the post was gone before the letter came to Mr Canes hand I am going back to Brussels againe just now, after having done with 11. if not as much as I desired at least as much as I could concerning 1 by comand of 2 & in his masters behalfe. 11. was obstinate at first (not as hee protests) out of any aversion to 1. his cause, but for other reasons which I will let you knowe when yu come hither. In one word, he undertakes to take away all the jealousie that his friends will have of 1 coming to & being in this country &c. To this I brought him by way of conscience, to which he pretends much. I carry him along with mee, but to make noe long stay at Brussels.

Now my Lord, I doubt not but you will remove suddenly for 2. did give mee hopes of that ; & I protest unto yo' Ex. that 2 & 7 do as much for 1 as if you & S' Ed. Hyde were in theyr place : they expect that I should give this testimonye, but not untill they themselves treat with you. 11. will not heare of meeting with 1 or with 2 as having relation to 1 his interest, because he ashures me that 10 hath his instruments to discover if any such thing bee & by that discoverye to make him loose all his credit with his friends. Yet he ashures mee alsoe that 1 shall in tyme have experience hee is noe enemye to him but a wellwisher.

The Bishop of Rapho, Dr Enos, & some other weake braines of the Irish Clergye printed here in Brussells a bull of the Popes wherein he gives power to absolve all such Irish as will demande it for the ould buisnesse of Irelande because the contrary faction gave a petition in name of the King's loyall subjects craving this favor of his Holinesse ; Soe that they have abused the Pope with theyr lyes ; I desyred 2 : to take notice of this knaverye & of the breach of the priveledges of this cuntry that nothing can bee published (except matters of fayth) without the counsell's permission. He would have banisht Rapho if hee were not dying but if he recovers both hee & Enos will be troubled for theyr rashnesse. It may bee you have heard of Fuensaldana his going to be governor of Milan, but he tould mee that hee will doe 1 buisnesse before hee leaves this cuntry and perhaps resolutions will be altered ; he desyred himselfe to leave this cuntry hee is a true servant to 2 & soe is 7 you will see it by experience. I am well satisfied with what yr. Ex. writ of 1's comand, its enough you denye it. I am going now to the boate and have tyme to say noe more.

I remayne,

My Lord yr Ex^a most humble,

& faythful servant,

Antwerp, 20 of febr. 1656.

THOMAS GREENE.

11. tells me of one Wellingford (if I bee not mistaken) sent over now by Cromwell to yu & him alsoe. He hath sent alsoe... more to kill 11 just now.

These for my Lord Marquesse of Ormond & In his absence to Mr. Chancellor at Cologne.

(Endorsed) Letter of Fa. P. Talbot 20 and 24 febr. 1656.

§ 10.—*Letter of Father Peter Talbot to Ormonde. Begs him to bring with him to Cologne the peace of 1648. The Bishop of Rapho protests he had nothing to say to the Bull.*

Brussels, 24 of Febr.

MY LORD,

I wrote yr. Ex^{ty} two from Antwerp Yr. Ex. may be pleased to bring along with you whent comes the peace you concluded with the Irish the last tyme. The Bishop of Rapho sent to mee one to ashure me that all hee did in this buisnesse of the excommunication was for our Kings service to whom he was as faythful as I or any other. Doctor Enos hath the greatest fault; but they have abused the Pope in a high degree putting and counterfetyng a petition in the name of all the Irish who did adheare to his masters interest according theyr dutie wherein they desyre to bee absolved of an excommunication for sticking to their Kings interest whereas all the Irish protest they never demanded an absolution, as having no scruple &c.

I am my Lord yr. Ex. most faythful serv.

§ 11.—*Letter of Robert Dongan to Ormonde.*

February the 26, 1656.

MY LO.

Brussels.

I have delivered your letter to Mr. Marany, with that for my Lady Issabella which hee has sent to her the last post I had a letter from her which says that Mr. Denison Mr Thorell & Mr Holder are gott of for they are but founde manslaughter. I here Mr ONel reports & tels everybody that I tould everybody my bisnes into England before I went which is the greatest untruth that ever was which I shall justify to clear myself as sonne as I see him, for I protest I never spoke of it nether there nor here only to Halsy who spoke to mee of it before ever I spoke to him. Your Lords^{hp} knows the frinch umer soe well that I need not disier you to writ nothing to Marany that you care should bee knowen, but for the sending of letters to my Lady Issabella that I am shur hee will doe faithfully. I have given the

letter for Mr Rubold to his mother who has undertaken to send it sally (safely). Monsier Marany disers you to send him a derrections how to send to you & soe does him who is & ever shall bee Yo^r Lords most obedient & humblest servant

R. DONGAN.

People talks very much of the king's coming here & others wishes for it as much.

ROBT. DONGAN, 21 Feb.

Rec. 2 March, 1656.

§ 12.—*Letter of Father Peter Talbot to Ormonde. The Pope will probably supply funds for an expedition on foot to invade England if the peace of 1648 be guaranteed.*

Antwerp the 29 of febr. 1656.

MY LORD,

I received yr. Ex. letter of the 25 of febr. & writ two from Brussells the 24 by L^r Henry de Vie his way with a cover to Mr. Harding I suppose the Resident hath beene desyred by 2 [Fuensaldanha] before now, to write to 1 (the King) if not as yet, without doubt themselves will write suddenly to his Ma^{ty} for it concerns them very much to conclude something with him, as yesterday I made appeare to 2 in answer to a letter of his which gave me occasion to speake of that point. But in case the Spaniards should with theyr poco apoco delay, it concerns you then to put them in minde once more of a personall conference; for in all probabilitye, within a month & perhaps lesse 11 will bee at worke: you need not feare any reconciliation between him & 10 for hee will rather call for 1 then fayle to pull down 10, who I believe will bee out in the very beginning of the buisnesse, soe its designed. 7 tould mee that 1 ought to propound first to them an article concerning religion: these must bee by expresse order from Spayne; 9 was consulted how much should be demanded: he thought that the taking away of the penall lawes in England & to make good Yr. Ex. peace in Ireland might be reasonably demanded, and granted: all will bee kept as secret as you: & by the article of religion you may engage them to obtaine as much money from the Pope as perhaps may doe yr.

buisnesse this matter being moved & presented to his Hollinesse, not by you but by them they have promised mee to doe it suddenly as soone as they treate and agree with 1. They expect also that the Irish of France will come hither when they owne ye interest. I doe thinke 2 & 7 instructions from Spaine are, not to breake of with 11, but drawe him if they can to 1, but its certaine they are well satisfied that 2 interest is theyr conveniencce & and by no means the other, but inasmuch as it breekes the ice for 2 you knowe yr. selves how necessarye it is to take yr oportunitie and that the best will bee within a month if not to go into England at least to appear here with a considerable army whereby yr enemyes will be daunted & yr friends encouraged. 2 is of opinion that France will sticke to 10 & succour him immediately against 2 unlesse hee bee puld down suddainly. My Lord I have noe more to say but that by what I knowe of 11 buisnesse its very necessarye you make all haste to appear keene with some body of an armye of his Ma^{ty} subjects & be sure 2 & 7 will concurr to that & to transporte them there with as much speed as they can. Perhaps I will bee at Brussells within 8 dayes & I shall not fayle to put 2 & 7 in minde of how much they are concerned by the restoring of his Ma^{ty} to his owne; I am my Lord

Yr. Ex. most reall servant,

THOMAS GREENE.

As for the excommunication My Lord 2 & 7 hath promised mee faythfully to banish from this Countrey any person who shall presume to sowe sedition upon that subject or at least to take such a course with them, as shall make them sit, & beg theyr bread quietly. They have abused the Pope in a high degree, by falsifying a petition in his Ma^{ty} subjects name against which if they who are concerned, will but protest by a publiche instrument it will oblige his Hollinesse to punish these factious fellows as Impostors: its a capital crime in Rome to inform the Pope falsly and counterfeit other mens hands as I have seen in one Ferrall who was 9 months in prison & every day to be executed for counterfeting a Monks his hand. What then of such as counterfeit the heads of a whole nation in a matter which concerns all soveraigne Princes; They doe tremble heere, & the Irish Provinciall of the Augustines came to give mee satisfaction, they all say it was Enos the cobbler or bakers sonne of

Dublin who lives in Lovayne President of a Kind of a poore Colledge of Irish supported there by the Dean of Fernes: his employment (as I am credibly informed) is, to write libells, or a historye, wherein hee endeavours to prove that most of the nobilitie & gentry, who (according theyr duty) did sticke to his M^{ties} authoritie are descended of meane & base fellowes. The man is very ignorant though he stiles himselfe a Doctor. I despaire not within a little tyme to have acourse taken for him. The Ayme of this people as they declare themselves in a preface which they printed to the Popes Bull to declare contumacious & incapable all officers (who would not confesse themselves to bee excommunicated for being faythful to theyr King) of serving or having comand in any Catholicke armye to the end none might have power or bee considerable but some few inconsiderable persons of their own faction. They afront in the same preface the Bishops, Jesuits, & all other clergy which stood for his Majestie against the Nuntio.

[Endorsed] ffa. Peter Talbots 29 feb. rec^d 2 Mar. 1656.

XLVI.

LETTER OF FATHER SCARAMPO TO REV. OLIVER PLUNKETT, ROME, 1656.

(FROM THE VALLICELLIAN ARCHIVES, ROME.)

Quid times modicae fidei? num debemus demittere opus quod nostrum est quod Deus velit operari quod sibi placet. Annum exegi sexagesimum, neque hujusmodi occasio data est mihi satisfaciendi pro meis sceleribus, et forte non daretur si totidem viverem, qualis haec. Otiosus igitur ero, eamque praeterire permittam? Sed morieris:—quid inde? etiam in Ecclesia Nova et ubique morimur. Dolebunt Cognati, Amici, Domini, noti, Clientes, subditi, poenitentes: sane hi omnes si non suamet patiantur mortem, meam aliquando compatiantur oportet. Licetne ergo ut octo, decem, quindecim longius annos in molesta senectute vivam, si mors ut solet non praeripiat, ipsimet non ire obviam morti? Et tamen ea frustra me

aggrediatur si Dominus mortis non velit. Ille Dominus qui me et te simul eripuit ab ea, quam minabantur naves illae piraticae in freto Anglicano; qui me in diuturnis et frequentibus itineribus liberavit ab insidiis; qui in Flandria a praedonibus cum pecunia salvum me fecit, et a multis aliis paratioribus et certioribus periculis quae non nosti aut audisti potenter eduxit, ipsemet idem est in Xenodochiis. Si peste infectar apud S. Bartholomaeum, in hoc confido. Quomodo ergo dicis animae meae: transmigra et revertere? Qui omnia respicit, nihil agit? Haec de me: de te pone in Domino spem tuam et ipse faciet. Si quid amoris aut benevolentiae tibi est a me collatum, non enim puto beneficii, quis fecit? ille qui est beneficiorum omnium largitor, et charitatis et benevolentiae Pater, quod per me praestitit, iterum dico, si quid boni fuit, per alium melius praestare poterit. Sis bono animo, et ne confidas baculis arundineis, inter quos ipse plus aliis agitor. Quod optas, faciam. Commendabo Patribus meis Virgilio et Mariano, nec de eorum charitate unquam dubites. Testimoniales, dum erit otium, dabo. Loquar de te Cardinali Barberinio, si non scribam. Sic possem opitulari D. meo Baroni. Pater Virgilius non loquetur de eo Suae Sanctitati nisi interrogatus. Prosequatur ipse suas petitiones apud Dom. Ferrinum Eleemosynarium: mittat supplices libellos ad D. Piccolominum quos si ipsi non sit acceptus non gravabitur puto tradere D. Creagh. Vellem posse et facerem. Deosculare ipsi manus meo nomine, necnon Patri meo Lucae et suis, Patri Young et suis, nec obliviscaris D. Creagh cum caeteris omnibus Hibernis. Redde gratias pro eorum precibus et ut mihi quam maxime necessarias frequenter donari roga: teque ex animo complector. Ex Insula S. Bartholomei die festo S. Francisci.

Devotissimus et Studiosissimus,

PETRUS FR. SCARAMPUS.

P.S.—Posui cor et manum ut scriberem requisitas testimoniales, sed haereo: nam de nativitate, de itinere, de mora in Urbe, in Collegio, in aedibus S. Hieronymi habes testes omni exceptione majores. Si quid tamen praecise cupis, mitte ad me exemplar et subscribam vel scribam iterum mea manu.

XLVII.

LETTER OF THE SACRED CONGREGATION OF THE COUNCIL OF TRENT,
29TH SEPTEMBER, 1657, TO THE BISHOP OF LEIGHLIN.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

PERILLUSTRIS ET REVERENDISSIME DOMINE UTI FRATER,

Annunte SS. D. Nostro, fr. Richardus Longfordiensis, ord. Capuccinorum, qui Amplitudinis tuae ad mentem Constitutionis sanctae memoriae Sixti V. de sacris liminibus visitandis, Beatorum Apostolorum Basilicas veneratus est, per Eminentissimos Cardinales qui a Sede Apostolica Sacro Tridentino Concilio interpretando praepositi sunt, humaniter exceptus fuit. Luctuosam ille Laghleniensis Dioecesis descriptionem exhibuit, quae Eminentissimos Cardinales dolore cordis intrinseco affecit, secum reputantes pristinam inclytæ Hiberniæ pietatem, qua Sanctorum Insula olim appellari meruerat, nunc vero sectariorum furore percussos ibi pastores et dispersas oves, ipsamque orthodoxam fidem eversam. Sed quoniam virtus in tribulatione perficitur et bonus est Dominus sperantibus in illum, ideo confidunt Eminentissimi patres inter has rerum angustias sacros Pastores animum non desponsuros, sed crediti sibi gregis reliquias, prout temporum ratio patietur, sedulo curaturos, salutem Dei expectantes, qui non delectatur in perditionibus nostris. Caeterum quoad Amplitudinis tuae a Laghleniensi Dioecesi discessum et quoad operarios quos ejus zelus ad instaurandam in Hibernia Catholicam religionem postulat, Em. Patres in Sacra Congregatione de Propaganda Fide agendum censuerunt, a qua etiam prout expedit circa facultatem absolvendi illos qui, ob narratas ab Amplitudine tua causas, Ecclesiasticis censuris obstricti sunt, provide consulatur. Interim ab eo qui est Deus totius consolationis Amplitudini tuae precamur ut post tempestatem tranquillum faciat et post lachrymationem et fletum exultationem infundat.

Romae, 29° Septembris, 1657.

Amplitudinis tuae,

uti frater, studiosus,

f. Cardinalis Paulutius, pr.

C. DE VECCHIIS, S. Cong. C. Secretarius.

XLVIII.

"RELATIO MISSIONIS HIBERNICAE, ANNO 1658," BY F. BERNARDINE
O'FERALL, COMMISSARY GENERAL OF THE IRISH CAPUCHINS,
ADDRESSED TO THE SOVEREIGN PONTIFF.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Capuccini Hiberni ab anno 1615 per novennium ob persecutionis immanitatem haud potuerunt apud patriam insulam in unam familiam Regularem coalescere usque ad annum 1624, quo Dubliniae in domo conductitia Regularem observantiam, quantum per persecutionem liceret, resumpserunt, deindeque in variis Hiberniae urbibus atque oppidis hospitia erexerunt, quorum nonnulla saepius a persecutoribus direpta et dissipata etiam combusta restaurarunt: sed demum crudelissimus regicida Cromwellus omnia restinxit, tota natione, nedum missione nostra, immenso prope persecutionis diluvio obruta. Sub hoc flagello Dei et Attila altero ita invaluit apud Hiberniam saevissima haereticorum Angliae colluvies, ut exinde usque in diem hanc patiatur natio Hibernica non sicut antea persecutionem sed coacervatarum aliarum super alias persecutionum tot tantosque cumulos ut confidenter ausim affirmare nunquam a mundo condito ita jactatam, tortam, tostam fuisse servorum Dei patientiam omni auro obrizo purgatorem, quia semper constantissimam. Regno in saevissimos illos praedones et tyrannide ipsa crudeliores carnifices distributo, Clerus populusque Catholicus adeo universale passi sunt martyrium, ut nemo pene omnium millena non tolerarit martyria et universa fere Hiberniae gleba conversa sit in sacras Reliquias, tot utique tantorumque Martyrum sanguine cruentata. Quid memorem hic persecutorum leges Catholico cruore madentes, praemia sacerdotum et religiosorum indagatoribus exposita, exploratores toto regno cursitantes, vincula adeo multiplicata, ut stupendum sit qui rabies etiam haeretica tot exercendae inhumanitatis excogitarit instrumenta et modos nullum habentes modum nec mediocritatem. In hoc afflictionum pelago quidam ex Capuccinorum missione mortis sententiam, alii diuturnos carceris squalores, alii exilia subierunt,

alii modo in vinculis et custodia squalent, qua malorum inundatione non obstante, ex iisdem carcere et exilio mulctatis nonnulli denuo in Hiberniam remigrarunt, et alii recentiores Christi milites in exulum locum substituti sunt, quos ego Missionis Commissarius generalis et praefectus, licet immeritus, anno 1658 visitavi, idque effeci ut, cum in regno quatuor sint provinciae, unaquaeque suos habeat missionarios, Lagenia sex, Momonia quatuor, Conacia duos, et Ultonia tres, praeter alios jam in procinctu ad proficiscendum.

Quos autem quantosque in animarum conversione nostri missionarii a quadraginta et septem annis fecerint progressus, saepius non exacte quidem retulimus sed missis in Urbem relationibus imo integro historiae MS. volumine delineavimus; nuper etiam ego omnium minimus, ex quo Missionis praefectum ago, direxi Relationem ad Sacram Congregationem prima vice de mille et ducentis ab haeresi conversis et deinde alia vice novissima de nongentis et amplius, licet ob quosdam ex nostris jam carcere detentos et locorum distantiam atque itinerum pericula nonnisi quatuor vel quinque missionariorum fructus collegerim. Porro inter praefatos conversos sunt nobiles, ministrorum haeticorum uxores, pseudo-Episcopus, quaedam Domina nupta filio Proregis regni Legionis, cum aliis integris notatu dignis familiis et bellicis officialibus. Prolixum esset hic demonstrare quantopere haec Missio semper fuerit grata, tam in Gallia quam in Hibernia, Ecclesiae Praelatis, populo Christiano, etiam multis ex ipsis haeticis minus ad furorem natis, adeo ut hodie Clerus saecularis in Hibernia plures desideret quam suppeditare valeamus. Restat ut Sanctitatem Vestram quam humillime precemur ut decessorum more hanc missionem benigne foveat et suo dignetur paterno patrocinio, atque alias insulas Britannicas olim nobis commissas, nunc magna operariorum inopia laborantes sublevet, praesertim insulam Manniae et partem illam Scotiae ubi Hibernice loquuntur, in quibus locis nulli nisi Hiberni missionarios agere possunt.

XLIX.

LETTER OF THE BISHOP OF KILLALLA, 24TH MAY, 1658, TO F. RICHARD O'FERALL, O.S.F.C., IN ROME.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

REVERENDE PATER,

Tuam humanam epistolam ultimo Januarii datam recepi qui continuo progredieris in me tibi devinciendo, adeo ut, perinde ac Reverentia vestra mihi, paratus sim ad inserviendum ipsi in omni occasione. Quod autem attinet ad id quod in meum bonum cupis, scilicet ut qua inter afflictæ patriæ nostræ perturbationes innocentia fuerim Suae Sanctitati innotescat, Sua Sanctitas (Deo laus) jam ejus rei notitia imbuta est, in cujus confirmationem mihi plenariam in vita et in morte indulgentiam misit, et, non obstante mea conscientia quam cordium scrutator novit, ad majorem cautelam et ad manifestandam obedientiam meam, Ill. ac Reverendissimi D. Episcopi Corcagiensis opera Suae Sanctitatis gratiam participavi, quare mihi decretum est nulla ulteriore querela aut earum rerum quæ præterierunt defensione, Suae Sanctitati aut gratiosæ ejus aulae molestiam parere cum jam alterum habeam pedem in sepulchro, de quo solo mihi cogitandum est. Itaque Rev. Vestram serio rogans ut sicut ego sui ita ipsa mei inter suas preces et divina sacrificia recordetur. Finem facio sicut semper,

Tuus ipsius in Christo Jesu,

FRANCISCUS ALADENSIS.

Rhedonibus, 24. Maii, 1658.

L.

SKETCH OF THE SUFFERINGS OF IRELAND UNDER THE PURITANS, 1652 TO 1660, BY REV. JOHN LYNCH, ARCHDEACON OF TUAM.

(FROM LYNCH'S MS. HISTORY OF THE IRISH BISHOPS, FOL. 145.)

Qui pro Cromwello contra Regem arma tulerunt non modo nostratibus Regis causam in acie propugnantibus vitam, sed etiam

in comitiis fortunas eripuerunt, et post suas manus, innocentium sanguine cruentatas, linguas ad eos fortunis exeundos dolis fraudibus et mendaciis armarunt, Decreto perniciosius statuente condito quod ne prolixitate taedium lectori pariat sensum ejus hic in pauca contraho. Decretum autem illud sedatae constitutae sive distributae Hiberniae titulum praepostere in fronte praefert, quandoquidem indigenas Hiberniae non sedet sed perturbet et bonis evertat.

Primum itaque statuitur ut eorum qui nupero bello nomen non dederunt querelae non audiantur et praedia in eos, Anglos plerumque, conferantur qui in Cromwelli Tyranni castris contra regem hodiernum et patrem ejus stipendia meruerunt. Qui pacem anno 1648 auctoritate regia initam amplexi sunt, ejus nunc beneficio frui prohibentur et fides publica quam ea dedit illis denegatur.

Illi qui jam innoxii judicati sunt, suarum in urbibus, oppidis et municipiis domuum possessionem adire non permittuntur praeter paucos quibus litterae regiae suarum aedium recuperandarum potestatem fecerunt. Catholicis pristina immunitas in urbibus, oppidis et municipiis, et negociandi facultas, quae alienigenis datur, adimitur; mulctis tamen, pensitationibus et exactionibus exhausti non desistunt, morem Syllae familiarem restaurentes qui statuit ut ii, quos opprimebat, onera civium sustinerent, jura perderent.

Illa pace anno 1648 constituta quam plurimi nobiles sumptus immensos in equitum turmis et peditum cohortibus contrahendis fecerunt et militiae pro rege contra Cromwellum pugnanti nomina dederunt, illorum tamen haeredes et liberi, patrimonii jacturam passi sunt quo illi locupletati sunt qui ab hoste tum stabant, et ex ipsis qui superstites adhuc sunt et in castris regis arma tulerunt exigua tantum possessionum suarum parte donati nec in exercitu nec in satellitio regis militem agere permittuntur quia Catholici sunt et ob eam causam nec fiducia illis nec vitae tolerandae ratio tribuitur.

In Comitibus horum decretorum authoribus non indigenae ut omnis memoriae mos, jus gentium, usus populorum semper tulit sed alienigenae suffragia tulerunt qui sub Cromwelli signis contra regem et Hibernos causam regiam armis propugnantes flagitiosissime decertarunt, multiplici perfidia infames ut qui dedititios indemnitate pactos trucidarunt; potestatem ab ipsis per eorum ditiones ultro citroque commeandi nectos mactarunt, indemnitate tabulas pectori admotas globulis plumbeis e catapultis vibratis perforarunt, et mori-

turo illudentes exploraturos se dicebant si protectionis tabulae globulo perforari possent; in eorum finibus citra molestiam aut suspicionem commorantes ex improvise enecarunt; ad se dolose allectos ut in tuto collocarentur trucidarunt; ipsi finitimorum tecta tamquam amici subeuntes aedium dominos interemerunt; viarum duces sibi adscitos interfecerunt; sibi orantes et alia pro iis ministeria obeuntes peremerunt.

Nec tamen satis habuerunt tot perfidiae generibus maculari nisi se diversa crudelitatis varietate execrabiles praeberent. Non enim simplici caede aut suspensio nostratium satiabantur, sed illis volupe fuit extra praesidia spatium se conferre et animos tanquam aucupio sic accolarum caede relaxare quos in erieto latitantes plumbeae glandis grandine quam e sclopolis ejaculabantur lenta morte afficiebant, Caligulae imitatores qui in quemquam nisi crebris et minutis ictibus animadverti passus est. Promiscuas quoque senum, foeminarum et infantum strages ediderunt; ex his, hastarum cuspidibus transfixos in altum extulerunt, alios, recte ex matrum a patibulo pendentium crinibus facto, una cum matre strangularunt, alios flammis ereptos in flammam denuo conjecerunt; decrepitas et oculis captas mulieres, ac senes incedere non valentes incendio perdiderunt; varias virorum, foeminarum et parvulorum multitudines e promontoriis in praecipitium, ex editis locis in specus decurrentes aquas in fundo habentes, de pontibus in fluvios, aliquos e cymbis in mare binis quibuscumque vinculo adstrictis projecerunt, summam voluptatem e lucta qua eluctari nando morientes contendebant haurientes. Obvios minorem equitum catapultam ore excipere et inflare coactos globulis pulvere emissis per ludibrium interemerunt, hanc saevitiam ab Hugonottis Galliae mutuati. Quinimo in mortuos saevire solebant, uberibus caesarum foeminarum abscissis et cadaveribus occisorum multo vulnere confossis; foeminis manus amputaverunt, aliis oculos effoderunt; pluribus menti capitisque pilos, etiam foeminis sic combusserunt ut notis noti non fuerunt, viris uxores in carnificinae faciendae societatem adsciscen-tibus. Etiam in fullonum moletrina foeminam contuserunt, et virum quemdam plantis ad ignem tostis necuerunt.

LI.

FOURTEEN LETTERS FROM THE CARTE PAPERS.

(FROM THE BODLEIAN LIBRARY, OXFORD.)

§ 1.—*Father Peter Talbot to Ormonde, July 25th, 1659.*

MY LORD,

I have comunicated to my Lord of Clancarty all that I have to say of what passed, & of my intentions for the future. I pray give him credit, & assure yourselfe that I shall never do any thing prejudicial to my nation, religion & friends, & consequently to the disservice of your Master, whose not onely interest, but person I doe love as realy as any who hath endeavored to persuade him the contrary.

I am My Lord Yr. Ex. most obedient servant,
T. GREENE (P. TALBOT).

Paris, the 25 of July, 1659.

I hope you received my letter by F. Peter Walsh & have given credit to his relation. The aspersions cast upon me of setting up an interest for the Duke of York in opposition to the King, & speaking disrespectfully of his Maties person, are so contrary to the principles of honesty good manners that I hope none who knows my conversation & education will believe them. My Lord if you think fit comand me represent to Don Luis any particulars (as from myselfe) concerning his Maties interest, and the forwarding of his designes, you may let me understand them by Sr. Harry Benets or any other that will be employed from his Maties at the meeting, & he shall have evidence of the sincerity of my endeavors there.

These for his Ex^{cie} My Lord Lieut. at Brussells.

[*Endorsed* :—From F. P. Talbot, 25 July 1659, rec^d 29th July.]

§ 2.—*Inchiquin to Ormonde.*

Paris, 20 Sept. 1659.

MY LORD,

The despayre of finding means at present to be employed in his Maties Service induces mee goe away for Portugal within two dayes. Yett I hope there may be another oportunitie founde for it ere long

and if it fall out soe, I shall beseech Y^r Lo^p to minde his Ma^{ty} of mee for I shall bee still in a readines to obey a sumons.

I doe leave my wyfe & children depending solely on that expectation his Lordship has given mee and have desired fa. Mollony to mynde you thereof that you may remember to accomplish it as soon as may be, my wyfe being now in a very Indigent condition, which drives mee to desire you, to order it soe, as that shee may have the first halfe yeare payed her as' soone as it may be possible; If the bills now com from Spaine doe not enable you to spare so much as the 400 pistols you intend to help mee to, I doubte not but on the marriage of your son you may make it upp; and whatever acquittance or acquittances this Mr. Mollony shall give for what shall be payed to him or by his order I shall approve of them. Though I doe not doubte of my Lord of Ossory performing all your Lop. shall order in that matter if it shall depend on him, Yett I should be glad that he did oblieg'd himselfe to it by something in writing, as well for memory as mortalities sake.

I beseech My Lord to believe that I am without reserve,

Yr Lops. most humble & most obedient servant,

INCHIQVIN.

A Monsieur le Marquis D'Ormonde

apures de sa Ma^{ty} Britanique a Bruxels.

§ 3.—*Colonel Grace to Ormonde.*

Bruxelles, 11th October, 1659.

MAY IT PLEASE Yo^r Ex^{ty}.

The unspeakeable sufferings & miseryes we have endured here & doe still are soe sensible, wch induces me to be thus troublesome to yor Ex^{ty} in letting yor know of it, and how we have not had a sols of any monyes this twelve month & more & cannot imagine when we may, though librances we have had, wch I beleeeve certainly was given as a Mocquerie to delude & amuse us when there is noe paym^t of them nor it intended neither as I suppose, truely, it is very sad if this partialitie be purposely used towards us as we cannot thinke otherwise seeing that our men are forced to runn away from us & putt themselves in other Regim^{ts} that are well provided for, before our faces to seeke a livelihood haveing two moneths this last winter

in . . . kept the Regm^t uppon my owne chardges in furnishing him bread, for wch I cannot gett noe manner of satisfaction, & besides what little stocke I had left, I spent it amongst the gentlemen that are my officers in giving it them by pistells & crownes one after another of wch they are nothing the better now & I want it much & truely I have not as much sense altogether of myne owne as I have of theires in as much as they have these many yeares ventured their fortunes along with myne, & that they should be now constrained to parte or take some desperate course wch makes my hart acque to thinke uppon, wherefore I shall humbly pray Yo^r Ex^{cia} to thinke of some speedy course that we may be able to keep together in hoopes there may be some use of us & if that may not be to be pleased to give me some advice, whether we may shift or endeavor to better ourselves elsewhere, but if Yo^r Ex^{cia} should thinke thes to annoy any way his Ma^{ty} I will sooner perish & suffer here, & all those that will sticke to me than doe any thing that would reflect uppon his Ma^{ty} though our present condicion requires a speedy cure, & I am certaine if my Lo. of Muscry doth not hit this winter uppon some good quarter that he will be in the same loche that I am in it both troubles me & vexes me much to be necessitated to preach thus unto Yo^r Ex^o not knowing in what condition y^e are in yourselves humbly craveing pardon for this my presumption desiring the Almighty to prosper & blesse yo^e in all your designes & to be pleased that I may have the honnor as to here from your Ex^{cia} seeing there is noe weather can change me but will as long as I live ever be constant to the resolution I have taken of being,

Yr. Ex^{cia} most faithful & most humble servt.

GRACE.

§ 4.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

Jan. 3, 1660.

MY LORD,

I am often with D. Luis & Escobedo, nothing as yet but promises, and because the greatnesse of the sume (including the kings money with that of the Duques, and yours in one assiento) may not fright them, I have (by Sr. Henry Benet's advice) taken hold of an offer which hath bin made from thence for the payment of the Ducques share, separated his R. Highness' share from the Kings & your

Ex^{cia} this being not only beneficial to the Duque but also the most efficacious way to obtaine his Majesties & your Ex^{cia} pensions and because all their thoughts heere are bent towards the providing of money for their own occasions, & expenses, I endeavor to persuade Sr. Henry Benet to offer to the man y^r Ex^{cia} knowes a prety tempting sume out of his Majesties proportion as I have donne out of the Duques & shall out of your Thirteene thousand crownes joyne with Sr. Henryes offer though not so much as you were content to give. This much you may be assured of, that your Ls. pension shall go along with the Kings, & also assure his Majesty that if men may rely upon D. Luis his promises & protestations his pension & *ayuda de custo* will be sent him by me very speedily.

Heere are no newes but that the King of Spaine & his daughter beginn their journey the first of April next, the Kings liveries coates which his gards of horse & foote will weere cost two hundred thousand crowns, 500 horse & 600 foot. There is a rumor spread of the Duque of Yorkes coming hither to comand the army, or at least the navy against Portugal, but the divisions of England, & Don Luis his saying nothing of this employment to Sr. Henry Benet nor to any other makes the rumor as incredible as we wish it weere true. My Lord of Bristol will soone get some *Ayuda de custo* and D. Luis thinks he will returne for flanders, I believe he will; his Lordship and I live peaceably in Sr. Henry Benets house, all which the King attributes to good nature, but others to Gods Grace infused by the Sacraments of Confession & Comunion. I do not forget his Majesties comission for the Spanish Musik. Don Bernardo, D. Luis his chaplin, hath undertaken to get some *Torrillos*. Don Luis ceaseth not to express very greate kindness for his Ma^{ty} in all occasions & companies, and old Joseph Goncales seconds him.

The Erle of Birhaven is dead, & left one onely daughter of 12 years to inherit his title in Ireland, & his goods heere which amount to a hundred thousand crownes. I will write to Mr O'Neale by the next post, in the mean tyme Yr. Ex. may be pleased to assure him that I pray to God for his conversion & though he should prove obstinate, yet I hope to live peaceably with him.

I am My Lord

Yr. Ex. most obedient & humble servant,

PETER TALBOT.

Madrid, 8 Jan. 1660.

§ 5.—*The Earl of Clancarthy to Ormonde.*Paris, 2^d April, 1660.

MY LORD,

Garret Moore confiding in my integrity to serve you was pleased to commission me to let Yr. Lop. know that before his coming out of Ireland Sr. Chas Coote was pleased to have a serious discourse with him by wh^{ch} he gave him confidence to believe that he was not only well inclined to serve the King in relation to his future advantage but likewise with much vehemency expressed his desire hereunto allowing him such conditions as might bear proportion with the consequence of his service. His constancy to this resolution was lately confirmed unto Mr Moore by a bosom friend of Sir Charles expressly sent into England to observe the humours and inclinations of the people there and to give him frequent notice hereof to the end he may the better designe his own buisness. This is the substance of what I had in charge to intimate unto Yr. Lop. which I humbly submit unto Yr. Lop. consideration.

Your Lops. most humble & most obedient servant,
CLANCARTHY.

§ 6.—*Dame Mary Hamilton to Ormonde, 1660.*

[The following letter of the Lady Mary, Sister of Ormonde, who was married to Sir George Hamilton, and had always remained a good Catholic, was written in reply to a letter from Ormonde, intimating to her that her son James had become a Protestant.]

May the 14th, 1660.

I must confess I never was more afflicted or surprised then when I found in your leter the unworthyness of Jamy who I know two well to beleieve from him that he had anny other motive to dislike the Religion he has left than that he could not profess it liveing soe great a libertine as he did & the assurance he did that it would be an obstacle to his mariage with Mrs Culpeper for whom he had this unhapy affection about foure yeares agoe (as I can shew in his leters) & at that time did he resolve to become an apostate rather then not have her: he has a deare bargain of her if she be soe unfortunat as to be engaged to him & I am confident she will never have much

satisfaction in one that has forsaken God for her. I am most certaine it was noe apprehension of his being out of the way of salvation made him thus base, he has noe such tender conscience as you will finde in a little tieme. I humbly begg your pardon for being thus bitter when I writ to you & if I have sayd annything against your religion that may offend you, it was not my intention. I know you doe what you think is best, I pray God direct you to the right thoughts you had not taken the pains to writ to me yet, I should never beleeeved that you had anny hand in what does so much torment me: now I will leave this sad subject to beseech you to think of Captain Divin who has served me very honestly & is now in great distres and I am not able to help him though I be obliged to it, besyds all other inconvenience that Jamy's inconstancy has brought upon us it will make me odious to those that have been charitable to me heatherto. Gods will be don in all things I am much troubled that I know not wheare Sr. George is. I feare he will be sencible of this misfortun as it will drive him to som sicknes. Excuse me I beg you and beleeeve that I shall never be other then

Your ever affectionate Sister
& most humble servant,

MA. HAMILTON.

Endorsed: "My Sister Hamilton's letter—
14th May, 1660, rec^d the 18th."

§ 7.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

Burdeaux, 20 May, new style, 1660.

MY LORD,

Yesternight I arrived heere from Fuenlerabia, & St Jean de lus where I waited some dayes upon the Cardinal Don Luis & Mr Montagu, & because Mr Montagu remits the relation of things to me in his letter which I have for his Ma^{ty} & that perhaps I may not be here so soone as this, & that it may be convenient yu should know what passes heere, I judged it necessary to trouble yr Ex^{ty} with these lines. The Cardinal, & Don Luis in their first conference some 8 dayes ago have resolved that two ambassadors must be sent with all possible speed, from both the crownes to wayte on our King in his Treaty, & demand liberty of conscience for Catholiques & other

reasonable conditions for the Kings friends. The Cardinal & Don Luis are absolutely to employ their credit, endeavors, & all the forces they can to see his Ma^y restored upon honorable & secure terms, though they wish that his owne subjects do it without any foraigne mediation, or compulsion but if they will not Spaine is to deliver so much mony to the Cardinal as will be agreed upon, & his Eminencey will undertake the Warre; to that end he hath composed the differences of Germany that he may be the more free for England. Amongst other conditions both crownes desire that the Irish nation may be restored to their Estates & will insist upon it as a thing much concerning his Majesties security for the future, & both the Catholique crowns honor & the expectation of all Christendom.

It is incredible how earnest, & real the Cardinal is in all that concerns his Majesty, he sayes the English are mad if they impose any covenant or unhansome things because the French armies, Spanish wyne, & the Kings friends will be able to trouble England, if need be.

As for the Duque of Yorks employment, I desired Don Luis not to send for His R. H. untill we see how the Kings businesse goes, & his Ex. is content to suspend the business for reasons he hath referred to mee in my Letter of credence for the Duque.

Your Bills were dispatcht from Burgos because I was comanded to expect some dayes at Fuenlerabea so that I carry along with me only the Duplicat. Of this I writ to yr. Excy. from St Sebas^m & therefore at the present shall say no more but y^t I am

My Lord Yr. Ex. most obedient

& most humble servant,

PETER TALBOT.

§ 8.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

Paris, June 5, 1660.

MY LORD,

I writ to yor Ex from S. Sebastian & from Bordeaux I am glad you go on so fast, that I cannot overtake you, I hope it will be needlesse that the Kings of Spaine & France should mediate for the Irishmens estates, as they intended by their Ambassadors to his Ma^{ty} whose interest it is to preserve that nation & certainly none of

his friends will desire, or endeavour their destruction. I hear Sir Robt. was at Breda to wayte on yr. Ex^{ty}. I pray my Lord joyne him in the title with Sr. Walter Dongan, who recommended to me to put y^r Ex^{ty} in mind of his Viscountship of Kildroght. I arrived heere this day & to morrow will go to Colun to waite on the queene, I gave letters of credence from Don Luis de Han to the King, Duque of York, & yor Ex & will goe with them into England, if you comānd not the contrary; by the post of Wensday I will write at large, I am

Yr. Ex. most obedient servt.

PETER TALBOT.

My Lord Sr. Robert is so bashfull, that if you speake not to him & persuade him to be a Viscount he will never move it.

§ 9.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

June 22nd, 1660.

MY LORD,

My brother told me what your Ex. desired I should understand. I thought it would be no prejudice to my friends if all the world knew I lived in London, as many more do of my condition who are winkt at, however I will endeavour eyther to absent myselfe, or at least to be very private untill you dispatch me which I hope yu will do within few dayes. I sent to the King a letter I received from Mr. Montagu, wherein he offers a million of crownes for the buisnesse. I believe you may give much, & whatsoever yu please. Whersoever you comand anything to me, Mrs. Wild will knowe where I shall bee.

I am my Lord yr. Ex^{ty} most obed^t

& most humble servt.

22 June, 1660.

P. T.

I am certain yr Ex. doth not forget Sr. W. Dongan & Sir Roberts Viscountship; my Lord of St. Albans will get an employment for Sr. Robert with the Queene when he hath his title.

§ 10.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

Augt. 22, 1660.

MY LORD,

The man you know says that to help the King whersoever he wants assistance is so glorious an action that all his power both publicke & private shall be at your command without imposing any obligation upon his Ma^{ty} but leaving him to his perfect liberty & choice. In prooffe of this assertion he is content to disburse freely towards the disbanding of the army all the money necessary according to my Lord of St. Albans desire, as you will learn by his Lordship himselfe. Besides he takes God to wittnesse that one of his chiefe motives in making ye peace was our kings reestablishment & to that end had 60 men of war & 60 thousand men ready if God had not done it by his wayes, however he desires you to consider that popular motions last not very long & therefore commands very much your prudence in disbanding & securing the armies & extolls your Ex^{ty} very much for endeavouring to preserve the Irish nation, whereof his Ma^{ty} may make so good use in tyme. Hee never did see Locart since the tyme the business you know was first named to him. He will keep up all the Irish regiments heere in France, as long as you thinke fit, if the officers will endeavor to gather their men & fill their companies. This is the substance of his discourse with me—he is not yet perfectly recovered of his dangerous sicknesse, but they say he is out of danger & is to go in the solemn entry Thursday next. If he be restored to his health I & you believe what he sayes (as you may if he exacts no obligation on ye side) I doubt not but that you will both for gratitude and conveniency do what he desires. He hath my friend Frausaldaña much at his devotion whom I had not seene untill yesterday I met him by chance going to the Cardinal he desired me to go to him this morning, that he would not despatch his correeor into Spaine untill he had spoke with me, he asked me whether the King was to marry the Duque of Braganca's daughter because (said he) its so reported, I answered that I heard nothing of it neither did I believe any such thing then he inquired for the audience of the Portugal ambassador, I said it was onely upon the score of comerce & that I was certaine our King would not engage

with the people to the prejudice of Spaine, but rather advise them to make their conditions with his Cath. Majesty. He received some despatches from thence to be sent to Spaine & saies he sent others to yu there. He inquired particularly for yo' Ex. whose servt. he professeth to be. I am going thither just now to him, the enclosed is from Sr. Walter Dongan, I pray My Lord remember him & Sr. Robert. *All the nation heare abroad confesse now that they owe their preservation to yo' Ex^{ty}.* I hope My Lord Roberts will do well & that no oths of supremacy will be put upon the army of Irish in Ireland, contrary to the custom of that land and to the articles of peace.

I am my L.

Yr. Ex. most obedient & most
faithfull servt.

Paris, the 22 of Aug. 1660.

P. T.

§ 11.—*Father Peter Talbot to Ormonde.*

Sept. 8, 1660.

MY LORD,

Seeing I did not overtake my Lord of St. Albans heere at Diepe, & that supposed, I am engaged to expect my Lady Clancarty, &c. who will be heare within two dayes, I resolved to send the inclosed letters to Yo' Ex^{ty} to the end you may be assured that whatsoever you will desire the two crownes for the Kings honor & interest, & yr. owne inclination towards the preservation of the Irish Nation, will be donne. I have many moral evidences to prove the reality of the Cardinal's intentions in this particular & methinks yr. Ex^{ty} would do well to urge him in this. As for the concurrence of Spaine your Ex^{ty} needs not doubt, if you will send away that Portugal ambassador from whose master you can neyther expect reputation nor money without entayling upon yourselves a perpetuall warre with the house of Austria. I hope the Princesse will not be given to Monsieur for a meere complement. I see no other good yu can expect from that alliance, which will rather be an occasion of many jealousies between France & England, than any advantage, yr. Ex. will pardon my presumption to speake in this matter, but Count Freusaldana believes the Emperor is not engaged to the Infanta, & thinks his master will counsell the Emperor to marry one Princesse if he be not exposed to

the hazard of a *deniall*. *My Ld. if yr. Ex^{ty} will be* resolute in defending justice, & the Kings interest in the affaires of Ireland you will quash all other pernicious designes involved in the extirpation of that nation & his Ma^y cannot try his friends abroad in any matter lesse dangerous to himselfe, nor of greater consequence.

I am, my Lord,

Yo^r Excies. most obedient & most humble servant,

P. T.

Diepe, 8 Sept. 1660.

§ 12.—*Rd. Belings to Ormonde.*

June 1, 1661.

My Lo.

The feare I have to be wanting to the duty I owe my Country & your Grace at such an exidgency, when most men apprehend the ruine of it wilbe establishd by a Law moves me to lay before yor Grace such reflections of mine upon that subject as may be impertinent but I am sure are sincear & unbyased.

The nobility & gentry of this kingdom are most of them personally knowen to your Grace & no man living can make a clearer judgment upon their affections as having been an eye witness of their actions, as well in those times when fortune under yor Graces conduct was indulgent to them as when they were brought under the lashe of a violent usurp^t power; No man can accuse them that while they were united under a decided government they made any application that might tend to the investing a forreigner in any part of the kingdome or any kind of title to it in prejudice of his Maties undoubted rights & prerogatives wth by oaths often received they obliged themselves to mantaine. Yr. Grace knowes when by the Iniquity of the times & the evil governments of the then justices who favoured the intrests of the party opposing his Ma^{ty} they were forced to provide for their defence under an authority sett upp by themselves, how early attempts they made to return to their duty; & how they never desisted from pursuing that designe notwithstanding the difficulties layd in theyr way, untill they accomplit it, & yr. Grace will not forgett, that the most part of them were sobermen & adheared unalterably wth the

loss of their blood & fortunes to his Maties authority while it was invested in Yor. Grace, & when it was deputed with the Marquis of Clanricard certainly no subjects can with greeter justice claime the benefit of that mercy wch his Maties was pleased to grant them in the articles of a peace so solemnly concluded & publishd, yet the house of Commons here wch consists for the farr greeter part of persons interested, are preparing a bill to be transmitted wherein his Maties declaration questionless will be so favourably consterd for the advantage of the adventurer & souldier as the hundred man who hath a just title to be restored to his Estate by those articles shall never possess it, & yet they shall seem not be excluded from all possibility of enjoying it when that imaginary thing a Reprisall is found, I am confident Yor. Grace will be vigilant that no importunity of the parties concerned may prevayle to derogat from his Maties promissess conveyed to his Roman Catholike subjects of Ireland by Yor. Grace and that you will labour to prevent that this nation for wch Yor Grace did so often expose yor selfe among whom yu have a plentifull fortune a very numerous kindredd & a large stock of friends & dependants should be ruined & instead of them others introduced who in all likelihood cann have no affection for yor or yor family as being opposit to yor Grace by many titles. First by the title of the abject meannes of their birth, they being the scum of England. Next by the contraryety of the wayes of yr. actings. 3dly by their dependance upon those that now move every stonne for the advancement of their interest & will in time grow up to contend wth yor familie when those who at all times assisted to support yor house, & made all yor concernements theyr owne are rendred despicable by the loss of their fortunes.

My Lord it is farr from me to be so carryed away wth speculation as not to reflect upon what is practicable; I believe it very fitt that his Maties should have a regard of the meriting adventurer & souldier, & of his promiss from Breda; & I am of opinion that where the merits of men & the forfeiting of Estates shalbe layd open by an equall scrutiny, there wilbe so much found as shall satisfy all just pretences. But if those here have the rayns given them, a generation of mecanike bagemen who are strangers to all principles of Religion & loyalty will people this kingdom, & those who upon tryall have been found the Kings faythfull subjects, those who have followed his Fortune abroad, all the ancient famelies in Ireland, & among them Yor. Graces

kindred Yo' allies & freinds wilbe made slaves. I begg Yor. Graces pardon for having taken upp so much of your time. And although I know that the preservation of those few who have escaped the deluge wth wch those men would overwhelm the whole nation hath been a worke of yo' & that yor. Grace makes it yo' study to increas the number, yet I could not forbear to present yoⁿ these reflections of mine, & to put Yor. Grace in mind, that not onely the eyes of the Irish but of all Europe are upon you, expecting the event of this that is now agitated touching the Kingdom of Ireland.

Thus humbly taking leave I remane
Yo' Graces most humble & most obedient Servant,
R. BELLINGS.

Dublin, this 1 of June, 1661.

§ 13.—*Colonel Richard Talbot to Ossory.*

Whytehall, Oct. 13th, 1663.

Yrs of the 16th of the laste came unto my hands but Saturday nigh laste & by this doe make you my humble acknowledgments for concerneing yrselfe soe perticularly in yr. Servt concernes as you seem to doe, I never expected less from you; nor I hope will never deserve less.

When I gave you the troble of my first letter truely it was to the end you shoulde speake to my Lord Duke of the whole perticulers I had writ to you for I know hee last writ to Sr. George Hamilton what I writ to you, & I know hee would not have writ to him what hee did if hee had not beene misinformed by som malicious tonges that doe make it thyr busines to doe people ill offices because they have practised it all thyr leives you may easily guess *who* I suspect to have done mee this good turne hee did me just such another a little before I came away from thence I am shure I could render him laparreye very justly, & saye nothing but the truth, but hee is so despicable a person (though a great one) that I swear unto you I doe pitty him.

My Lord I have often repeated an Ould Spanish proverb to you & that is *la meyor politica es la verdad* & nothing is more true, whearfore I would not so farr put that in practise at this tyme that I would desier you to knowe of yr. father upon what grounds hee did

express his dissatisfaction to mee to yr. unkle Hamilton it must bee that somone did mee good offices to him & truely all that ever I asked his Grace for myself was that hee would tell myself if any thing hee tooke ill from mee & hee was pleased to promise mee hee would. I knowe I doe not want Enemyes thear that perhaps will *buss* in his earrs upon every occation the worst things they can of mee & if it shall be in the power of such little flutterers to doe honest men ill offices I knowe noe gentleman safe.

And as long as I behave myself as such, truely I hope I have the less to answeare for, the truth will apear in the end; I protest before God my Lord before I came away from thence I did vallue myself upon the accompt of being in yr fathers good opinion, & hoped by my carriage towards him & his to have improved it & was resolved when I came hether to have made him my most humble acknowledgments for it by a submission letter & to put y^t under my hand wch I soe oftne said to yr. selfe & soe many others and that I thanke God for I never put that under my hand that I would not justify with my leyfe, nor never will, & that is that noe man liveing is more truely & faythfully his Grace's servt. then I. But to feind hear that hee beleeves I owe him nothing, nor desier to owe him anything what encouradgem^{ts} are these for me throw myself upon a man beleeves I have used him disrespectfully?

My Lord you know as much of my soule as any man liveing, you may doe in this what you thinke best, & notwithstanding what you say to mee I knowe something sticks by him, but what it is God is my judge I know not.

For what you say of my Lady Dutchess being soe just to mee, is that I never doubted, shee affords all mankind justice, & I hope I may expect that from her Grace I wear the unworthiest man liveing if I did not honor her as much as any creature in the world haveing beene used so kindlye by her, I hope she doth not doubt it.

I am, your Lordship's most faythfull servant.

Il ne faut point la Mesfie dans l'escurie.

Je suis serviteur tres humble a my lady Mary et si il ny a que une sypher qui ly manque elle en aura une mais il faut bien qui elle en a plus de soin que elle ne en a eu pour le temps .passe, et sache my Lady Mary quil avoit une deroute icy presque comme la vostre la

difference est seulement que la vostre estoit une surprise de quartier et celle de Berelise estoit en Battayle range et en race campagne. Mais elle en a mise encore une bone arme sur pied il faut que vous songey a cela aussi.

I am since I writ most of my letter come downe from the Queen's bedchamber, who is really very ill, & aprehended by many, but I hope the best, her feaver is encreased within these few houres very much pray God comfort her shee hath called now for her confessor, I hope to give you better newes by the next poaste. Adios

To My Lord OSSERYE.

Endorsed:—Letter of Coll. R. TALBOTT, 13 Oct. 1663, rec^d the 24th.

§ 14.—*Sir Robert Walsh to Ormonde.*

Waterford, September 12th, 1664.

MAY IT PLEASE YOUR GRACE,

Untill y^t I now have been heare sume few dayes I could pitch on nothing in answeare to the commaunds, Yo^r Grace was pleased to honhoure mee with. Heere I am where I discover a greate parte of the people to bee covvertly Rigidd & as Fannatically given, & upon any offering occasion, I may say, they will not bee slow in wittnessing as much, Eache and all looking hard, out, after the acte of Settlement, which indeed untill it bee modeled, will admitt but a small progresse to any discovverryes in this kingdom.

I gave yor Grace from Neston neare Chester some accompt of one I mett ther whom I doubted meight have had a hande in the busines yor Grace was pleased to communicatt unto mee & give mee in charge. In order unto which, I made it my worke, to dive therinto, by which I understand y^t he is now in the county of Tipperary & his name Castlenan, a Franciscan as I take itt doubtlessly hee is both able and may bee active.

Butt untill the Issue of what this settled act may produce, Its probable y^t the demaske of anny concearne will hardly bee, yett however if y^t anny Immotion or semblance of discontent may appeere, it needs must bee better y^t provition may bee made to Ride on the

fore horse, then otherwyse especiallie when its apparent y^t many malligne Spiritts doe now repent their not having made woorse use of the tyme & advantage, they once did posses to understand wch can give noe great Incouradgement to those in my condition, to abyed in thees quarters, as to my owne particular I doe and ever will comply with what order Yo^r Grace may please to give mee. I am given to understand of one Sr. John Ponsonby not resyding farr from Carrick. I know him not, yett hee is rendered unto mee, pour un Cheffe de parti. I could wyshe & without other ende, then that of his Ma^{ty} Interests, y^t sume of a contrary natuer may bee permitted to appeare in a better defensive postuer, then I can fyend they are in; to prevent a late repentance. My Lord I can for my particular parte, yett fyend out a subsistence in other partes of the world; But truly if your Grace may please to say anny commande on mee, wherein I may bee of use for his Ma^{ty} Service under yor commannde, I shall faythfully sarve & as willingly obey. Pray give mee leave to represent unto yor Grace one Harry Morisse a son of Sr. Redmons hee is ingenius, active and truly affectionat to Yor. Grace his interests, hee is at present in the Commission of the Peace, and in appearance to bee Sherive this cumming yeare, in the county of Kilkeñy hee was married Unto my Daughter who is now dead; hee gave both true and tymely intelligence unto yor Brother at Killcaske when sume malignants did marche a neight or two by his howse a horsebacke to joyne with the forenamed Sr. Ponsonby in the tyme of the late conspiracy agst yor Grace in the Castle of Dublin. My Lord I ambition nothing more then to see yor Grace in this Kingdom wher I am sartayne yor power & conducte is, and will be of a greater use for his Ma^{ty} sarvice then in yor being at so farr a distance it can, & yor Grace will I hope give mee leave to say y I beleeve you will not fyend yor hands empty, in bringing things heare into a senseare postuer for his gratious Ma^{ty} Sarvice. I resolve by Gods Grace not to leave thees partss untill your Graces arivement, or y^t I receave his com^{ds}.

My brother hath confessed y^t he did give a defeasance uppon my passing him a deede of sale, of my estate for truste wch Deed I leaffe in Patricke Bryens hands, who is dead, wee now have Referred our Differences, unto Mr John Bryen Bannemore & Mr John Grace as arbitrators now soe it is y^t I have not the aforesayd Defeasance wch now comming to my Brothers knowledge, makes him impudent.

This Defeasance as I am credibly Informed Lyeth now In the hand of Mr Peerce Butler of Callen my neare Kinsman or at least hee dothe know in whose hands it is. I doe Therefore make itt my most humble suet to Yo^r Grace for yor order to Mr Peerce Butler y^t is to say, in Implying anny Body to him, y^t hee may foorthwith deliver the said defeasance y^t in Justice Mr Butler neather can, or will refuse, soe humbly presenting myselfe & concearnes at yor Grace his Dispose I am & ever will be in all obedience All yours as

Yor. Grace his most devoted hu^{blest} servt.

R. WALSH.

L II.

LETTER FROM LONDON, 7TH SEPTEMBER, 1660.

(FROM THE RINUCCINI MSS).

DOMINE,

Ad satisfaciendum tuæ seriae postulationi accipe brevem hanc sed exactissimam relationem modi quo hic proceditur circa ea quæ Hiberniam nostram spectant. Haud ignores generali Parlamenti acto de retro spoliatis in integrum restituendis lato incertam fuisse clausulam, ne scilicet nostrates, qui nupero bello se immiscuerant, illius sanctionis beneficium participarent, exceptis iis qui in altero statuto deinde condendo et hactenus dilato nominarentur. Haereticorum Anglicorum, quibus Cromwellus Catholicorum Hiberniæ patrimonia concesserat, quosque in eo regno stabilierat, Commissarii ab ejusdem factionis conventiculo Dubliniæ celebrato in Angliam destinati, adversus præfatum statutum hactenus dilatatum, ne aliquot Catholicis faverent, præpararunt libellum supplicem haud minus injustitia et malitia plenum quam si ipso diabolo authore fuisset consarcinatus, qui in eum collimat scopum, ut dictæ Catholicorum possessiones usurpatoribus haereticis per *litteras patentes* denuo confirmentur, et nullus Catholicus Hibernus regio dono suum patrimonium recuperet, donec usurpatori jam possidenti alibi et aliunde

tantundem providerit ante diem 21 Septembris anni 1661, sub poena cadendi omni suo titulo et jure in perpetuum. Haec est summa illius diabolici libelli supplicis, qui senas papyri schedas continet, heri Parlamento porrectus sed nondum examinatus. Quotquot ex natione Hibernica ex diversis mundi plagis huc favoris spe recens accesserunt, in miserrima sunt conditione, quod ante inter exterarum nationes Catholicas, dum exularent, parum misericorditer habiti, nunc hic summa rerum penuria tabescant, adeo ut ne nudam quidem obtinere valeant facultatem redeundi in Hiberniam ipso etiam Rege (ut Munkius jam Prorex respondet) prohibente. Quin etiam illi Catholici nostrates, quibus omni possessione spoliatis facta est ab ipsis adversariis hactenus in Hibernia permanendi et huc modo trajiciendi potestas, haud ad uxores et liberos audent regredi ne carceribus mancipentur. Illi etiam qui in Hiberniam pedem figunt durius tractantur; neque enim ex una in alteram provinciam transire permittuntur ad sua negotia peragenda, compluresque in vincula et carceres in dies conjiciuntur haud scientes in quod vel quale vocentur crimen sine crimine. Saeva Cromwelli lata in Catholicos edicta majori quam hactenus crudelitate executioni mandantur. Nobilitati quoque severe interdicitur ne in unum conveniant, adeoque ne sua gravamina communi omnium nomine Regi exponere valeant, contra ac pessimis quibusque retro temporibus factum vidimus. Epistolae omnes quas Catholici inter se huc ex Hibernia vel hinc illo transmittunt Dubliniae ab adversariis reserantur, ipsissimi judices a Cromwello in Hibernia stabiliti renovato per regem mandato in officio persistunt. Carolus Cootus, Brohillus, Richardus Cootus, Oliverius Saussonius, Kingus alique ejusdem fermenti, olim non Catholicorum modo Hiberniae, sed etiam regis hostes longe infensissimi pinguorem jam quam sub ipso Cromwello conditionem sortiti ad praeclarissimos honores et onera publica ibidem a Sua Majestate propecti fuere, juramentum suprematus quo regem esse supremum Ecclesiae caput asseveratur ab omnibus exercitus ducibus et militibus exigitur ex industria ut solis Catholicis militia interdicator. Denique Catholicorum Hiberniae status nunc sub rege in integrum restituto deplorabilior est quam antea fuerat sub usurpatoribus et regicidis. Nec propterea de regis in nos benevolentia dubitamus, sed adeo manus habet ligatas ut actum sit de nobis nisi Summus Pontifex, alique Suae Sanctitatis interventu Principes Christiani suam apud regem nostri gratia interponant

authoritatem. Nec ambigendum quin ipse rex summopore desideraret hunc in modum impelli ut meliori in Parlamentum aliosque haereticos niteretur praetextu boni publici ad nobis favendum.

Londini, 7 Septembris, 1660.

LIII.

DECREES OF THE PROVINCIAL SYNOD OF ARMAGH, 8TH OCTOBER, 1660.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

Ad Dei Omnipotentis gloriam et Ecclesiae Catholicae exaltationem.

Acta, Statuta et Decreta, facta et ordinata in Concilio Provinciali Ardmachano, habito et celebrato apud Clunilih in parochia de Killeo Dioecesis Ardaghadensis praefatae Ardmachanae provinciae, die 8° mensis Octobris, S. Brigittae viduae sacro, praesidente Illustrissimo D. Edmundo Archiepiscopo Ardmachano et totius Hiberniae Primate; praesentibus etiam Reverendissimo Midensi; procuratore Reverendissimi Kilmorensis; Rev. admodum D. Philippo Mac Crolly Clogherensis Dioecesis Vicario Apostolico Sac. Theologiae et Juris utriusque Doctore; procuratore Vicarii Apostolici Clonmacnoisiensis; procuratore Vicarii Apostolici Derensis; Vicario Generali Ardaghadensi; Vicario Generali Dunensi et duobus Vicariis Generalibus Conerensibus; Vicario Generali Rapotensi; Vicario Generali Dioecesis Dromorensis; Abbate Ardmachano Canoniorum Regularium; Abbate S. Mariae de Asseruagh ord. Cisterciensis; Abbate Monasterii de Deserto, Canonico Regulari; Abbate S. Mariae de Kinlis; Priore de Tristernagh Canoniorum Regularium; Priore S. Patricii Canoniorum Regularium; Decano Ecclesiae Ardaghadensis; Priore de Duvennis Canoniorum Regularium; Procuratore Decani Derensis; Procuratore Decani Kilmorensis; Decano Rapotensi; Procuratore Abbatis de Clunes Can. Regularium; Archidiacono Kilmorensi; Procuratore Archidiaconi Clogherensis; Priore Colideorum Ecclesiae Cathedralis Ardmachanae; Procuratore Fratrum Minorum S. Francisci; cum multis Theologis saecularibus et Regularibus ad id vocatis et aliquibus etiam aliis ex reliquis provinciis.

Primo post Litanias omnium Sanctorum, Sacrum, Concionem, et invocationem Spiritus Sancti, lecto hymno *Veni Creator Spiritus*, declarandum esse duximus sicut per praesentes declaramus, protestamur et notum facimus, nos nihil aliud in hac nostra conventionem meditari, velle aut intendere, quam Dei Omnipotentis gloriam, Religionis Catholicae exaltationem, animarum salutem, Regis et Regni tranquillitatem, securitatem et pacem, reddentes ea quae sunt Caesaris Caesari, et quae sunt Dei Deo.

1° Statuimus ergo, sancimus et ordinamus, ut singuli Parochi catechizent, exhortentur aut concionentur ad populum singulis diebus Dominicis et festis solemnioribus sub poena quinque solidorum monetae Anglicanae in pios usus per Ordinarios respective convertendorum, toties quoties in hoc pastores respective deliquerint; quod si ad decem septimanas continuas in hoc quisquam negligens fuerit, eo ipso beneficio privatus existat.

2° Statuimus et ordinamus ut omnes qui olent de Jansenismo aut quomodolibet olere reperientur, aut de haeresi alia quacumque a Sede Apostolica damnata, eo ipso sint inhabiles et incapaces cujuscumque praelaturae, dignitatis et beneficii etiam minimi, in hac nostra provincia Ardmachana: proinde ne (quod Deus avertat et nos formidamus) in ovina pelle subintrent in Dominicum gregem multifaria haeresi jamdudum agitatam lupi rapaces, supplicamus humillime eaque qua decet submissione Sedi Apostolicae, rogantes quatenus nullus in posterum promoveatur ad dignitates aut beneficia quaecumque in hac provincia sine commendatione Illustrissimi D. Primatis, et Ordinarii ejus jurisdictionis, in qua talis promotio exspectabitur.

3° Statuimus et ordinamus ad confusiones et superstitiones, quae forte subrepere possunt, praeveniendas et in posterum evitandas, ut nulli omnino liceat circumire cum crucibus, baculis, pedis, campanulis, nolis, scutellis, tintinnabulis, catenis, cingulis, lapillis, cum Baculo Sancti Patricii, velo S. Brigidae, Evangeliiis S. Columbae, aut similibus, aut tales Reliquias vel quasi Reliquias populo exponere, sub poena excommunicationis, sine speciali licentia et approbatione Ordinarii respective: similiter sub iisdem poenis statuimus ut nulli utantur orationibus (vulgo Orrha), insufflationibus aut similibus quae superstitionem sapere possunt, sed iis tantum orationibus et caeremoniis quae sunt ab Ecclesia approbatae: item statuimus et ordinamus ut nullus omnino sacerdos, sive saecularis sive regularis,

utatur alia forma, benedictione, caeremoniis aut verbis, quam iis quae communiter habentur in fine Missalis Romani ad benedicendam aquam, sub poena praefata.

4° Cum audiamus aliquos de utroque clero in provincia Dublinensi diebus Dominicis et festivis ter eodem die celebrare, et subinde bis diebus ferialibus, ne malum illud et inusitata praxis in nostram provinciam serpat, Statuimus et ordinamus quod nullus in nostra jurisdictione audeat aut praesumat celebrare ultra secundum sacrum diebus Dominicis et festivis; et hoc ipsum indulgemus tantum curam animarum habentibus, idque urgente necessitate; in ferialibus autem nullus praesumat secundum sacrum celebrare sub poena suspensionis.

5° Statuimus et ordinamus quod qui praetextu Missionis inventi fuerint sine superiorum suorum licentia, admissione et approbatione Ordinariorum vagari, corrigantur juxta jus commune, sive saeculares sive regulares sint, ab Ordinariis locorum respective.

6° Statuimus et ordinamus ut nullus audeat in impedimentis matrimonii dispensare virtute cujuscumque indulti aut privilegii sine eo quod prius approbetur ejus autoritas aut facultas ab Ordinario loci, et in hoc statuto includimus etiam Regulares, sub poena suspensionis ad libitum Ordinarii: deinde praecipimus ut nullus Parochus recipiat hujusmodi dispensationes a Regularibus etiam Societatis Jesu, sine Ordinarii licentia sub poena suspensionis.

7° Ad abusus in posterum tollendos et compescendos, statuimus et ordinamus ut quicumque, sive saecularis sive regularis fuerit, qui pro beneficio aut officio obtinendo aut retinendo aut pro se vindicando de suo superiore aut competitore recurat ad brachium saeculare quodcumque sive Catholicum sive haereticum sit, praeter notam infamiae eo ipso incurrendae sit ipso facto inhabilis et incapax ejus beneficii aut officii pro quo taliter recurrerit: laicus etiam se immiscens huic casui sit excommunicatus.

8° Statuimus et ordinamus ut singuli Ordinarii in suis respective Dioecesibus eligant immediate post reditum ad propria examinatores et magistros caeremoniarum juxta mentem Concilii Tridentini, sine quorum magistrorum aut Ordinarii respective approbatione in scriptis obtenta nullus ex noviter ordinatis aut in posterum ordinandis accedere praesumant ad Missae celebrationem sub poena Interdicti ad sex menses.

9° Statuimus et ordinamus ut furtum excedens valorem quinque

solidorum monetae Anglicanae sit casus reservatus respective Ordinariis locorum; cum furibus numeramus fautores, receptores, consilium dantes, et furtive ablata scienter ab eis eementes.

10° Statuimus et ordinamus quod omnes sacerdotes saeculares qui ex hac nostra provincia fugerunt aut proscripti fuerunt, exceptis iis qui actualiter incumbunt studiis, redeant in patriam infra quinque menses ab harum notitia, alioquin contra hoc statutum peccans sit incapax beneficii aut officii obtenti aut obtinendi intra nostram provinciam.

11° Statuimus et ordinamus ut sit uniformitas jejunii in tota provincia, quod liceat vesci lacticiniis omnibus feriis sextis totius anni, etiam Quadragesimae in una refectione, dicendo quinque Pater Noster et Ave pro statu Ecclesiae toties quoties, vel solvendo unum solidum monetae Anglicanae semel in anno in usum Seminariorum: excipimus tamen ab hoc privilegio feriam sextam Parasceves, sicut et ferias quartas Cinerum et Majoris Hebdomadae: inter lacticinia adnumeramus caseum. Declaramus etiam quod ex vigiliis Beatae Mariae Virginis, sola ea obligat quae est Assumptionis, ad jejunium et abstinentiam.

12° Statuimus et ordinamus ut si quis repertus fuerit aliquid moliri, machinari, aut verbis aut factis attentare contra Serenissimum Regem nostrum Carolum, et de eo convictus fuerit, ab officio et beneficio suspendatur per Ordinarium; necnon ipso facto excommunicatus et inhabilis ad quascumque functiones intra hanc provinciam obeundas censeatur.

13° Statuimus et ordinamus ut SS. Concilium Tridentinum in Dioecesis Midensi, Cluanmacnosiensi et in Comitatu Lovidia, ea reverentia admittatur qua receptum est ante annos octoginta in reliquis Dioecesis provinciae Ardmachanae, sicut per praesentes illud SS. Concilium, quoad totum et ejus partes, admittimus, amplectimur, veneramur, et accipimus de assensu et consensu totius Concilii nostri et ipsius etiam Episcopi et cleri Midensis et Procuratoris Vicarii Apostolici Cluanmacnosiensis et ejusdem Decani.

14° Statuimus et ordinamus quod nullus parochus seu sacerdos saecularis sub poena excommunicationis exigit ullum quaestum nisi quater in anno in quibus de consuetudine solent fieri oblationes pecuniariae.

15° Statuimus et ordinamus quod non bibatur aqua *composita*,

seu *Brandevine*, sub dio in contractibus matrimonialibus sub poena Excommunicationis; et sub ejusdem poena inhibemus ut in exequiis defunctorum non adducantur aut admittantur tibicines, non ducantur choreae aut tripudia, non fiant ullae computationes nisi peracta sepultura, sub eadem poena. Rogamus item et praecipimus quod omnes Ecclesiastici strenue laborent in impediendis clamoribus et ululatibus quae prophano modo adhuc in usu sunt in sepulturis.

16° Statuimus quod nullus Parochus exigat *aquam vitae* aut alium liquorem in administratione sacramentorum.

17° Statuimus et ordinamus, stricteque mandamus ut, juxta mentem Concilii Tridentini, fiant Bannae sive tres denunciationes antequam procedatur ad matrimonium contrahendum sub poena decem solidorum a parochis per modum mulctae solvendorum in manus Ordinarii, in pios usus convertendorum, toties quoties in eo genere peccaverint: admittimus item et recipimus omnes regulas Cancellariae a Summis Pontificibus approbatas et praesertim de annuali et triennali possessione.

18° Ad Bursas fundandas pro juventute hujus Provinciae in virtutibus et litteris educanda in Collegiis ultramarinis, statuimus et ordinamus ut singuli Parochi contribuant ad valorem at quotam quartae partis annualis proxis, seu subsidii charitativi Ordinario solvendi; et casu quod dicti Parochi sint tardi aut refractarii in solutione dictae quotae sit penes Ordinarios cogere ipsos ad solutionem dictae summae, etiam per censuras si opus sit. In ordine autem ad dictas Bursas promovendas promisit Illustrissimus Ardmachanus quicquid acquireret ex censu S. Patricii, communiter *cios Padrig*, et tres libras Anglicanas ultra dictum censum annuatim; Midensis tres libras; Kilmorensis tres; Vicarius Apostolicus Clogherensis tres; Vicarius Apostolicus Derensis tres; Clonmacnoshiensis duas; Dunensis et Connorensis duas; Dromorensis unam; Ardaghadensis unam; D. Daly Vicarius Generalis Ardmachanus unam; D. Desse Vicarius Medensis unam; Rapotensis unam.

19° Statuimus denique, sancimus, et mandamus locorum Ordinariis respective sub poena suspensionis, et Parochis etiam sub poena excommunicationis latae sententiae, quod infra unum mensem a receptione horum, acta hujus nostri Concilii publicent et publicari faciant in suis respective districtibus: rogamus etiam Superiores Ordinum religiosorum ut idem faciant in suis oratoriis et congregationibus: et sic ad majorem Dei gloriam, Beatissimae

Virginis Mariae, et S. Patricii patroni nostri, et aliorum nostrorum patronorum, Synodum dimissam declaramus et propterea cuique eundum esse ad proprias Ecclesias. Hortamur autem omnes vos, fratres carissimi, ut tales vos praebeatis in ministerio vestro quales maxime decet Sacerdotes ab omni rerum mundanarum cura segregatos, illudque maxime, cum redieritis, praestandum erit ut populus vos ab hac Synodo non mediocrem fructum reportasse intelligat; id fiet si novo Spiritus Sancti lumine illustrati, quae magna Synodorum est vis et virtus, cæteris in omni opere vestro in posterum praelucere studueritis et in omni parte officii vestri omnem diligentiam adhibueritis.

Datum, die 15 Octobris, 1660.

CORNELIUS GAFFNÆUS,
Vicarius Gen. Ardaghadensis,
Concilii Secretarius.

LIV.

LETTER OF THE BISHOP AND CLERGY OF THE PROVINCE OF ARMAGH
TO THE HOLY SEE, IN DEFENCE OF THE PRIMATE, 18TH
DECEMBER, 1660.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

[Before the close of the year 1660, several accusations were made by Peter Walsh and other agents of the English Court against the Illustrious Primate Edmund O'Reilly. Among other statements thus made against him he was represented as a sower of disaffection among his people, and as guilty of exciting them to disloyalty against the King. He was accordingly summoned to Rome to reply to these charges, but did not take his departure from Ireland till towards the close of 1661. The following letter, which was written before his departure for Rome, is invaluable as preserving several precious details regarding the life of this great ornament of the Irish Church, which are not to be found recorded elsewhere.]

Nos Episcopi, Vicarii Apostolici, Vicarii Generales, Dignitarii, et Regularis cleri Praelati, provinciae Ardmachanae.

1° testamur coram Deo, Angelis Sanctis, et hominibus, quod Illustrissimus et Reverendissimus D. noster, Edmundus Archiep. Ardmachanus et totius Hiberniae Primas, sit vir bonae conversationis,

exemplaris vitae, sobrius, pacificus, prudens, pudicus, ornatus, irreprehensibilis, sine crimine, laboris et inediae patiens, intrepidus, et in periculis animosus.

2° testamur eundem ante annos circiter triginta duos, carceres et vincula Exoniae in Anglia passum ad menses vigintitres integros propterea quod negaverit suprematam Regiam (ut vocant), et vincula similia ante annos sex passum Dublinii, falso accusatum de multis homicidiis, ad menses viginti et unum et tandem ab ipsis hostibus judicantibus eundem innocentem judicatum.

3° testamur quod ab eo tempore quo venerit in hoc regno, mense nimirum Octobris 1659, functus fuerit cum summo sui corporis valetudinis dispendio, libertatis et vitae periculo, omnibus muniis et officiis boni Pastoris et Praelati, nunc visitando, corrigendo, monendo, hortando, ordinando (ordinavit enim vigintinovem sacerdotes), ministrando sacramentum Confirmationis, Oleum Sanctum consecrando feria 5^a in Coena Domini, convocando Concilium Provinciale eidemque praesidendo (quod ab annis duodecim intermissum fuit) sanciendo statuta salutaria et leges Catholicas condendo.

4° testamur quod toto hoc tempore delituit in sylvis, in montium cavernis et similibus latebris sine alio lecto quam stramine aut gramine, et veste aliqua seu pallio desuper adjecto, sine ullis deliciis, contentus pro cibo pane obscuro, butyro aut carnibus, pro potu cervisia, lacte aut aqua, sine usu vini nisi in sacro, sine igne interdum.

5° testamur quod praemissis omnibus non obstantibus sit iniquissime oneratus et oppressus multorum calumniis et mendaciis, quae homines inique agentes fingunt contra conscientiam propriam, in suam ipsorum perniciem et confusionem.

6° testamur quod causa et fomes istarum calumniarum sit hoc quod Ill. et Reverendissimus noster Primas anno 1648 dum esset Vicarius Generalis Dubliniensis cum summa submissione et obedientia secutus fuerit sententiam, censuram et partes Illustrissimi et nunquam satis laudati Archiepiscopi et Principis Firmani apud nos tunc Nuncii Apostolici extraordinarii, et quod impedierit machinationes intentas in internecionem Hibernorum. Haec omnia vera sunt: sic nos Deus adjuvet.

Quibus positis, salvo semper meliori iudicio et obedientia debita sacrae Sedi Apostolicae, dolemus quod talis et tantus Praelatus, nobis tam utilis et necessarius sit nobis ereptus et avocatus a Sua Sanctitate propter calumnias, mendacia et iniquas machinationes hominum

haereticorum et schismaticorum, quibus est solatio et gloriae quod nos privemur praesentia et consolatione nostri patris et pastoris. Proinde humiliter petimus et oramus ut remittatur ad nos quamprimum, inflicta talionis poena calumniatoribus praefatis etc. in quorum fidem his subscripsimus die ultimo Decembris 1660 stylo veteri.

Eugenius, Kilmorensis Episcopus, senior suffraganeus Prov. Ardmachanae.

fr. Antonius, Episcopus Midensis.

Terentius Kelly, Vic. Apostolicus Derensis et Protonotarius Apostolicus.

Philippus Croly, Sac. Theol. et Juris utriusque Doctor, Vicarius Clogherensis.

Guillelmus Shial, Vic. Apostolicus Clonmacnoshiensis.

Cornelius Gafnaeus, Vic. Gen. Ardaghaden.

Thadaeus O'Clery, S.T.D., Vic. Gen. Rapotensis, Protonotarius Apostolicus, et Prior purgatorii S. Patritii.

Hugo Rally, Vic. Gen. Dromorensis.

fr. Bernardus Egan, O.S.F., in Hibernia minister provincialis.

fr. Franciscus O'Fearell, O.S.F., ex-provincialis et Guardianus de Longford.

fr. Antonius Govan, O.S.F., Guardianus de Cavan.

fr. Paulus Tearanañ, O.S.F., Guardianus de Donaugall.

fr. Bonaventura de Hislenan, O.S.F., Guardianus Villae S. Jacobi.

fr. Bonaventura Connaeus, O.S.F., Ultoniae Commissarius.

fr. Michael Gormlaeus, O.S.F., Guardianus Ardmachanus.

Patritius O'Mulderge, Vicarius Generalis Dunensis, Abbas monasterii de Deserto.

Hugo Lorinanus, Vic. Gen. Connerensis, Sac. Theologiae licentiat.

Patricius Daly, Sac. Theol. et Juris utriusque Doctor, Abbas Ardmachanus, Prior Colideorum et Vic. Gen. Ardmachanus.

Thomas Brady, Abbas monasterii B. M. de Kells, Canonicorum Regularium et Archidiac. Kilmorensis.

Donatus Geargan, Decanus Kilmorensis.

Edmundus O'Fearell, Decanus Ardachadensis.

Joannes Douranius, Decanus Rapotensis.

fr. Hugo Magy, O.S.F. Guardianus Dunensis.

fr. Thomas Quin, monachus, Abbas de Samaria, ord. Cisterciensis.

LV.

REPORT ON THE STATE OF IRELAND, PRESENTED IN ROME BY
DISCALCED CARMELITE, IN 1662.

(FROM THE RINUCCINI MSS.)

EMINENTISSIME DOMINE,

Postquam ex nostra missione Hibernica ad sanctam civitatem, Dei auxilio perveni, jure merito Eminentiae Vestrae me exhibeo, de Missione Hibernica quomodo vidi et audiui informationem daturus de provincia Lageniae in particulari, de aliis vero, scilicet Ultonia Conacia et Momonia, aliqua in communi.

Notum sit ergo Eminentiae Vestrae quod temporibus Cromwelli tyranni, omnes Episcopi expulsi fuere praeter unicum Ill. D. Episcopum Kilmorensem, qui usque in hodiernum diem in sylvis latitat, modo ob nimiam senectutem ad functiones Episcopales obeundas totaliter inhabilis. Sacerdotes etiam tam saeculares quam regulares fere omnes expulsi similiter fuere, vel metu persecutionis de regno fugerunt juxta sacri Evangelii verba 'si persecuti vos fuerint in una civitate fugite in aliam,' postmodum in auxilium Christianorum reversuri prout tempus ipsis dictaret, quod effecerunt; nam singulis annis ab initio persecutionis usque in praesentem diem ab exilio in Hiberniam aliqui reversi sunt, qui omnes labores maximos pertulerunt die ac nocte vigilantes ut grex Christi a lupis rapacibus qui suis iniquis legibus eum devorare conabantur, immunis conservaretur.

Ad quatuor capita reducuntur iniquae leges quibus tyrannus haereticus Catholicos a fide Christi pervertere conabatur. Primum edictum auctoritate Parlamenti per totum regnum Hiberniae promulgatum fuit, ut omnes Catholici qui castella, praedia vel feuda possiderent in Connaciam cum uxoribus et liberis, nemine excepto, relegarentur. Hujus legis executio facta est hyeme, ita ut vae per totam patriam audiretur, quia peregrinatio eorum tempore hyemali erat ad regionem montosam et sylvestrem illis ignotam, in qua propriis domibus et bonis expoliati et velut exules habitarent. Tunc videre erat nobiles Catholicos magnae considerationis, qui quondam in suis palatiis splendide vivebant, per mensem integrum cum uxoribus et infantibus tenerrimis sub coelo aperto habitantes sine palatio, sine

cum lachrymis petierunt, publice voventes etiamsi mori oporteret se vivere velle ut veros Catholicos usque ad ultimum diem in fide Ecclesiae Romanae. Testis oculatus sum tria millia Catholicorum a festo S. Joannis Evangelistae usque ad Dominicam Resurrectionis, ne caperentur a satellitibus, die ac nocte in sylvis locisque obscuris latitasse, qui satellites nulli parcebant diviti aut pauperi, servo aut libero. Hoc tempore vix poterat ullus sacerdos se abscondere quin a satellitibus caperetur: die inter Catholicos ambulare tutum non erat; solummodo die Dominico post mediam noctem sacrum celebrare minus periculosum, eo quod satellites ob diei Dominicae reverentiam non exirent ad capiendos Catholicos. Sub eodem tempore in comitatu Midensi, in quo ego tunc Catholicis inservivi, octo Sacerdotes simul fuere capti et communi latronum carceri mancipati, ex quibus tres fuerunt ordinis S. Francisci. In aliis vero comitatibus per totum regnum complures, Dubliniae vero omnes, duobus vel tribus exceptis, successive fuerunt capti et post aliquot menses extra regnum in exilium missi: alibi quotquot sacerdotes fuerant capti, in insulam Bofinae relegati sunt ibique in tetrīs carceribus detenti; et quia locus est ab auxilio Catholicorum remotissimus, ideo maxima cum inedia et miseria vivunt, in carcere usque nunc manentes. Ex nostris patribus Carmelitis discalceatis duo capti fuere, quorum unus, nomine Kieranus a S. Patricio, sex annis, alius vero, Laurentius a S. Thoma, tribus annis in carcere detentus fuit Pontanae; sed Dei providentia in illam civitatem missus est, quam nullus sacerdos ingredi poterat, ideoque in carcere existens, Catholicis ibidem degentibus majori utilitate fuit quam si in libertate vixisset. Cum hoc patre nostro Carmelita discalceato, fuit simul incarceratus alius sacerdos ordinis S. Francisci. Modo libertate fruuntur hac conditione, ut, quando vocabuntur, compareant. Nunc Dubliniae incarcerati sunt tres sacerdotes, duo Saeculares et unus ordinis S. Francisci, cum quibus ego, qui haec scribo, quartus fui, sed a fratribus cum chorda de muro demissus sum, et sic evasi manus haereticorum in nomine Domini.

Quartum omnium iniquissimum edictum contra Catholicos promulgatum est, Juramentum videlicet abjuratōis a nullo haeretico, ante Protectorem tyrannum, inventum. Hujus Juramenti summa est: 1° jurare Sanctissimum D. Nostrum Pontificem pro tempore existentem nullam habere potestatem aut jurisdictionem, directam vel indirectam in spiritualibus vel temporalibus supra populum regni Angliae Hiberniae et Scotiae: 2° in Sanctissimo Sacramento Altaris

dividebatque singulis sacerdotibus parochias. In locis vero in quibus non habebat sacerdotes saeculares, ex consensu suorum superiorum vocabat sacerdotes regulares et in maxima pace et unione omnes vivebant laborantes in vinea Domini; a tribus vero annis Illustrissimus D. Antonius Geogheganus, Midensis Episcopus, in Hiberniam venit et in sua Dioecesi residens morum omnium curam gerit cum maxima totius regni consolatione. A tempore sui adventus usque ad meum ex Hibernia discessum octoginta millibus Catholicis Confirmationis sacramentum contulit, plures convertit haereticos, et ex omnibus partibus Hiberniae aliquos sacerdotes consecravit, ex quibus qui sufficienter docti non erant juramento adstrinxit ut partes ultramarinas studiorum causa peterent.

Dubliniae, toto tempore quo tyrannus Cromwellus gubernabat, nullum novi Vicarium Generalem aut Apostolicum, neque ullum sacerdotem saecularem praeter unum D. Patricium Relly, qui, Dubliniae natus et educatus, ibidem toto persecutionis tempore inter tot pericula nunquam captus constanter vixit. At vero omni tempore ibi se exposuerunt regulares ex ordine S. Dominici, ex quibus duo modo ibi existunt; ex ordine S. Francisci ex quibus quatuor diversis temporibus capti fuerunt, et modo, quando Dublinia discessi, vivebant tres; e Societate Jesu, ex quibus unus fuit captus et in exilium missus, et nunc duo vel tres ibi existunt; ex ordine nostro Carmelitarum discalceatorum, ex quibus modo duo ibi existunt. A Dublinia vero quadraginta milliarium spatio juxta mare versus Comitatum Wexfordiae nullus sacerdos inveniebatur, donec ego indignus et omnium minimus assumpsi mihi in sortem istis partibus derelictis inservire et duobus annis in illis locis laboravi, sed modo gratia Dei antequam ex Hibernia discederem, ibi fuerunt tres sacerdotes saeculares, duo religiosi ordinis S. Francisci et unus ex nostris Carmelitis discalceatis; quo factum est ut qui per multos annos non viderunt sacerdotem in illis locis, nunc sacra communione singulis mensibus reficiantur. Ab alia vero parte civitatis juxta mare versus Pontanam omni tempore plures fuerunt sacerdotes tam saeculares quam regulares, qui maxima cum constantia gregis commissi curam egerunt.

A tempore autem quo rex noster jura regni acquisivit, Dubliniae habemus pro Vicario Apostolico D. Jacobum Demy, qui saepe conciones ad populum habuit, et a tempore sui adventus sacerdotes tam saeculares quam regulares in unum convocavit ut decernerent

quid agendum pro faciliori modo administrandi Sacramenta Catholicis, et pro conversione haereticorum, ex quibus singulis diebus convertuntur aliqui, ita ut a tribus annis certus sim quod in Comitatu Dubliniensi et in Comitatu Wicloensi plures quam tria millia conversi sunt, et ego testis sum oculatus de mille conversis per nostros Carmelitas discalceatos in illis locis: de aliis duobus millibus quos non vidi, ab aliis audiivi et certus sum conversos ad numerum praedictum.

De Comitatu vel Dioecesi Kildariensi solum dicere possim, plures ibi esse Sacerdotes tam saeculares quam regulares, ex quibus aliquos novi qui magna constantia ac labore omni tempore se exposuerunt periculo ut sacramenta fidelibus administrarent et ut eos qui tempore persecutionis lapsi fuerant ad fidem revocarent.

In Dioecesi Laghlinensi novi D. Carolum Nolanum, Vicarium Generalem, virum egregium sanctum et doctum, qui multum passus est pro ovibus suis nec tamen ullo tempore recessit, in medio inimicorum locisque periculosissimis vivens, die quidem in sylvis et montium cavernis latitabat et nocte fideles sacramentis Ecclesiae muniebat. Apud hunc Reverendissimum Dominum per unum diem hospitatus sum cum maxima mea consolatione et de casibus conscientiae conferentiam simul habuimus, sed illa die ter a domo sua, in qua conveneramus, ad sylvas propter transeuntes milites fugere oportuit. In quodam castro hujus Comitatus sacramenta administravi centum hominibus, viris et mulieribus, qui a tribus annis nec confessi fuerant nec Sanctissimum Sacramentum sumpserant; imo complures eorum ante id tempus Missae Sacrificio praesentes haud fuisse affirmarunt, eo quod patriae Sacerdotes haereticis in hoc castro habitantibus noti essent: et ego de die cum haereticis tamquam miles et ut unus ex illis ambulabam, et de nocte Catholicis Confessionis et suo tempore Eucharistiae Sacramentum ministrabam. Sunt in isto Comitatu duo alii Sacerdotes unus ordinis S. Francisci et alius Abbas ordinis S. Bernardi.

In Comitatu Wexfordiae sunt plures sacerdotes tam regulares quam saeculares, ex quibus tres vel quatuor a duobus annis fuerunt capti et incarcerati et nondum relaxati. Hujus Comitatus Vicarius Generalis est vir insignis tum sanctitate tum doctrina, ut ab aliis didici; ipsum non vidi. In isto Comitatu plures haeretici ad fidem Catholicam conversi sunt. Testis ego sum quod in partibus propin-

hebdomada a quodam religioso nostro Carmelita discalceato conversi fuerant.

In Comitatu Kilkenniensi scio plures sacerdotes tam regulares quam saeculares, qui suum habent Vicarium Generalem, quemadmodum a sacerdote illius Comitatus didici. Aliquid tamen particulare de ipsis scribere non possum, ex quo enim in Hiberniam ivi in illo Comitatu non fui.

In Ultonia certissimum est in omni Dioecesi suos esse Vicarios Generales e quibus tantum novi Reverendissimum D. Philippum Croly, Vicarium Generalem Dioecesis Clogherensis, virum doctum, et, ut dicitur, politicum, qui in ipso principio sui adventus in Hiberniam, in Ultonia ab haeticis captus, Dubliniam ductus ibique in castro Dubliniensi duobus annis in carcere detentus fuit, quo tempore ab Henrico Cromwello, Protectoris filio et Hiberniae Prorege, maximos favores recepisse dicitur, a quo relaxatus fuit, ista conditione, ut quando vocaretur compareret, at morte Protectoris et Gubernio isto per regis nostri Caroli adventum mutato, absolute sua fruitur libertate.

In Conacia certum est etiam suum esse in omni Dioecesi Vicarium Generalem at tantum novi Vicarium Generalem Dioecesis Elphinensis. In hac provincia a tempore quo facta est transplantatio, persecutio non erat tanta sicut in aliis provinciis, nihilominus in illa provincia plures sacerdotes tam saeculares quam regulares capti fuerunt; et plures haeretici ad fidem Catholicam conversi sunt, visis signis et miraculis quae a Rev. D. Jacobo Fienach, sacerdote nativo hujus provinciae patrantur, cui Deus gratiam curationis et in liberandis energumenis maximam virtutem concessit, propterea ex omnibus regni partibus ad ipsum concurrunt tam infirmi, quibus Deus servi sui meritis sanitatem concedit, quam energumeni qui etiam exorcismo liberantur.

In Momonia immediate post ingressum meum in Hiberniam fui; in civitate Corcagiensi tres sacerdotes novi, unum ordinis S. Dominici qui sua fruebatur libertate, unum ordinis S. Francisci, et alium sacerdotem saecularem ambos in carcere, a quibus didici extra civitatem plures esse sacerdotes tam saeculares quam regulares, qui in suis parochiis respective viventes gregis Christi curam habebant, et cum periculo suae libertatis sacramenta fidelibus Christi ministrare non dubitabant.

Ecce habes, Eminentissime Domine, oppressae patriae tam in

temporalibus quam in spiritualibus informationem. Sub umbra protectionis tuae recurrit. Interim Deum rogo ut Eminentiam Vestram ad multos annos pro suorum solatio et communi bono totius Ecclesiae Catholicae incolumem conservet.

Datum in Conventu nostro S. Mariae de Victoria, die.... Martii anno 1662.

LVI.

LETTER OF THE CLERGY OF THE PROVINCE OF ARMAGH, ASSEMBLED IN SYNOD, 8TH OCTOBER, 1670.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE IN ROME.)

ILL^{MAE} ET REV^{MAE} D^{NE},

Quando Ill^{MAE} D.V. litteras mittimus, ad Sedem Apostolicam eas nos dirigere censemus; nihil autem hac usque Ill^{MAE} D.V. de Ill^{MO} nostro Primate scribere visum fuit, donec actiones ipsius nobis experi^{TI}a constarent. Nunc autem tali habit^A experi^{TI}a, magnas agimus Sedi Apostolicae gratias quod talem nobis pastorem et Doctorem praefecit. Ex quo in hanc provinciam Ardmachanam venit in continuis est laboribus: in magnam Provinciae utilitatem Synodos Dioecesanæ convocavit et Clerum verbo et exemplo instruxit, et in ordinationibus quas habuit, nullos nisi idoneos et rigoro prævio examine promovit. Concilium provinciale in oppido de Clunes celebravit in quo multa statuta salutaria condita sunt et cum magna totius Cleri et Catholicorum laetitia Terentii O'Kelly Vicarii Derrensis jurisdictio suspensa fuit quod multi antea tentarunt, nullus autem antea perficere potuit. Patres Societatis in Dioecesim Armacanam ad pueros docendos et Sacerdotes juniores instruendos induxit, ipsisque domum et scholam propriis expensis aedificavit. In Dioecesibus, Armacana, Kilmoren, Clogheren, Derren, Dunen, Connoren, et Dromoren, quamvis inter se longe dissitis millenos in montibus et sylvis non obstantibus pluviis et ventis confirmavit; nuper etiam opus absolvit quod in magnum Catholicorum commodum cedit: erant enim aliqui ex nobilioribus familiis qui possessiones perdiderunt tamquam Rei proclamati in publicis edictis et multa scelera patrantes, hos suis admonitionibus ad meliorem vitam

redegit ipsisque Criminum veniam impetravit, et non solum ipsis sed etiam omnibus ipsorum receptoribus: quo fit ut centenae et centenae familiae Catholicae ab imminente corporis, animae, et fortunarum periculo liberatae sint. Profecto tam est assiduus in operibus bonis, vita et conversatio ejus est tam exemplaris ut etiam adversariorum nostrae fidei amorem et reverentiam sibi et Clero conciliaverit; nihil enim Clerus ex quo ad nos venit passus est.

Nos itaque iterum Summas habemus gratias Sedi Aplicae quae ipsum ad hanc promovit dignitatem et orabimus semper pro anima illius summi pontificis qui talem ad nos misit, et etiam pro omnibus qui ad illius promotionem concurrerunt, inter quos Illm^m D.V. esse non dubitamus cujus perpetuo erimus.

Armdachae, 8° Oct. 1670.

Illm^{ae} D.V.

famuli obsequentissimi

Patrit. Daly, V.G. Armacan.

Patrit. Molderius, V.G. Dunen & Connoren.

Ronan. Maginn, Dec^{us} et Vic. G. Dromoren.

Eugenius Connall, V.G. Deren. & Raphoten.

Thos. FitzSimon, Archdiac. & V.G. Kilmoren.

Patrit. Collyn, V.G. Clogheren.

Illmo D. Baldeschi, &c., &c., &c.

LVII.

DECREE OF DR. OLIVER PLUNKET, ARCHBISHOP OF ARMAGH, IN FAVOUR
OF THE DOMINICAN ORDER, 11TH OCTOBER, 1671.

(FROM THE PROPAGANDA ARCHIVES.)

Nos Oliverius Dei gratiâ Archiepiscopus Armacanus et Totius Hiberniae Primas. Omnibus Praelatis, Pastoribus, Parochis &c. Dioecesis Armachanae, Clocherensis, &c., Benedictionem et salutem in Domino Sempiternam.

Cum inter Patres praedicatores, et Minores in Dioecesi Armacana, &c. circa conventus, eorumque limites, variae Lites ac Controversiae exortae fuerint, ad quas decidendas Nos ultra Auctoritatem nostram Ordinariam, etiam Delegatam accepimus: Ut

autem legaliter, et methodice procederemus, ad singulas dioeceses, in quibus praedictae Controversiae, ac Lites agitabantur, non sine magno labore, ac sumptibus accessimus, atque Allegationes Partium, ac Probationes audivimus. Insuper ne prudentiae nostrae inniteremur, praedictas Allegationes ac Partium Probationes, adhibitis gravibus, expertisque consultoribus, videlicet Illustrissimo ac Reverendissimo Patritio Midensi, ejusque Vicario Generali Reverendo admodum Domino Oliverio Dease, et Reverendo admodum Domino Thoma Fitz-Simons, Vicario Generali Kilmorensi, mature ponderavimus, ac discussimus. Cum igitur Nobis ex allegatis et probatis constet, Patres Praedicatores Conventum de Gaula in Clocherensi habuisse Dioecesi, Conventum de Carlingford in Armacana, praefatorum Consultorum Consilio, ac suffragis suffulti, per Praesentes Ordinamus, ac Decernimus, ut in, et per dictas Dioeceses, aliorum More Regularum, mendicent et Quaestum faciant. Quoad Dromorensem vero Dioecesim, in qua nec Praedicatores, nec Minores Conventum habent, non debent Praedicatores impediri, quominus in ea mendicent, modo illius Dioecesis Ordinario Superiorum suorum Licentiam ostendant. Vobis itaque ac singulis, sub poena suspensionis ipso Facto incurrendae praecipimus ac stricte mandamus, ut huic nostro Decreto, et Ordinationi, omni Excusatione, ac Tergiversatione seposita, pareatis. In quorum Fidem hisce subscripsimus, et Sigillum nostrum affigi curavimus. Dundalkae Die 11 Octobris 1671.

OLIVERIUS ARMACHANUS,

Totius Hiberniae Primas.

LVIII.

LETTER OF LUKE PLUNKET, VICAR-GENERAL OF RAPHOE,
1 NOVEMBER, 1671.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

ILLME ET REV. DÑE,

Novemdecim annorum Spatio in Gallia et Italia Philosophiae Theologiae Speculativae et morali absque rebus ad jus Eccl^{eum} spectantibus incubui et dum Romae essem Alexander VII. fel. mem.

abbatiam S. Thomae Dublino mihi in commendam concessit et tandem ad nativum solium redivi. In dioecesi Midensi sex abhinc annis curam animarum amplexus sum, at in illa diaecesi non diu mihi licuit immorari. Nam Ill^mus Noster Primas me ad suam vocavit Dioecesim ac prioratum Rathensem qui annexam habet curam animarum mihi contulit. Utinam sub modio me permisisset Primas vivere ac particulari unius ecclesiae servitio me addixisset et me supra totius dioecesis candelabrum non posuisset. Obedire Ill^mae Dⁿⁱ suae debui in acceptando Vicariatu Genl dioecesis Rappotensis et ut pacifice adapiscerer possessionem ipse primas per vias sane asperas et non absimiles alpibus vel appenninis me associatus est. Hic messis quidem multa est et regiones alioquin montibus parum fructuosis abundantes albae sunt ad messem, at operarii sunt pauci, et illi quidem artem artium regimen scilicet animarum non bene didicerunt. Sunt circa 14 sacerdotes qui excepto uno numquam patriam reliquerunt et ille unus quamvis Lovanii studuerit, species non bene colligit et ejus cerebrum videtur aliquatenus laesum. Nomen ejus est Ludovicus Gallagher: Reliqui grammaticam et poesim, patriaeque more nonnullos casus conscientiae superficialiter didicere. Dioecesis ipsa plerumque est sterilis solum hordeum et avenas fert ipsorumque divitiae boves sunt equi et sues. Tota dioecesis annue ultra 15 lib. Anglice, i. e. sexaginta scuta Italica non reddit. At Primas meliorem mihi promittit sustentationem mihique anticipate 20 scuta dedit. Solo motivo spiritali invitatus tam difficilem provinciam in regione tam sterili, rudi et aspera subivi. Fateor etiam exhortationes Ill^mi ipsius firmatas exemplo me multum movisse, qui saepe in his montibus et sylvis pueros Confirmat nec alium habet saepe cibum praeter panem ex avenis confectum, salicem butyrum et halycem, nec alium potum praeter lac. Omnes admiramur hominem tam debilis complexionis et tam delicate sicut ego novi Romae educatum tot labores, tot itinera, et res tam duras et difficiles superare posse. Profecto nisi aliam agendi et vivendi rationem tenuerit sanitatem perdet, eritque sibi et aliis inutilis. Ipsius ergo exemplis stimulatus in montibus commorabor ut Servatoris gratiam et Sedis Ap^{ae} ac S. Cong^{nl}s merear affectum. De iis quae contingent, Ill^mam D. V^{am} certiore faciam. Unum omisi scilicet Presbyterianos meliorem aë fertiliorē partem hujus dioecesis colere, at miseri catholici montes et saltus occupant nec alias sicut dixi habent opes praeter armenta. Secundum stylum Civilem regio haec vocatur

Tyreconnel ejusque Dñus magnus quidem fuit princeps comes Tyreconnell de familia satis illustri O'Donnel qui circa principium regni Jacobi Regis post longum bellum fugit Romam ubi ni fallor mortuus est juvenis 17 annorum. Veniens ex familia illa tam Celebri adhuc superstes est et a Collactaneis et amicis, cum omnia sint regio fisco adjudicata, sustentabatur, illique sunt res satis angustae. Hac primâ vice prolixiori epistola Illa^m D.V. taedio non afficiam et Illi^{nae} D.V. benedictionem efflagito.

LUCAS PLUNKET,
Abbas S. Thomae et Vic. Gen. Rapotensis.

LIX.

LETTER OF APPOINTMENT TO THE PARISH OF MOVILLE, BY LUKE
PLUNKET, VICAR-GENERAL OF DERRY, 11TH JANUARY, 1674.

(FROM THE PROPAGANDA ARCHIVES.)

Nos Lucas Plunkett, Abbas S. Thomae ac Vicarius Generalis Derensis Dioecesis Dilecto nobis in Xto Rogerio Egerty Salutem in Dño sempiternam.

Cum Ecclesia parochialis de Moville quam R. D. Eugenius Colganus illius ultimus possessor obtinebat per obitum ejusdem, mensis Septembris die prima vacaverit et ad praesens vacet, Nos ejusdem Ecclesiae subditis de idoneo Parocho providere volentes, Tibi Dñe Rogere Egerty, cujus vita et morum integritas, Doctrinae sufficientia aliaque pietatis merita ac caetera de jure requisita nobis innotescunt, parochialem eandem Ecclesiam cum illi forsan annexis ac omnibus Juribus et pertinentiis universis conferimus et assignamus, te Parochum ejusdem perpetuum constituimus de illaque coram nobis flexis genibus propterea constitutum et acceptantem per pilei capiti impositionem Investimur.

Quocirca universis et singulis personis Ecclesiasticis, Notariisque ac Tabellionibus nostrae Dioecesis in virtute Sãe Obedientiae ac sub poenis ac censuris contra inobedientes Superiorum mandatis a jure inflictis et arbitrio nostro infligendis per praesentes precipimus

et mandamus ut cum parte tua requisiti fuerint vigore praesentium vel eorum aliquis requisitus fuerit ad ipsam parochialem Ecclesiam praefati loci accedant, teque vel procuratorem tuum pro te in corporalem realem ac actualement possessionem praefatae parochialis Ecclesiae ac omnium illi forsitan annexorum jurium ac pertinentium praedictorum servatis servandis inducant, et auctoritate nostra defendant inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore quem Nos etiam harum serie amovemus et denuntiamus amotum. Omnibus vero incolis ejusdem parochiae mandamus ut omnia et quaecumque emolumenta proventus et obventiones universas Tibi vel Procuratori tuo legitimo, debito tempore persolvant.

In quorum fidem his subscripsimus, &c. Datum XI. Januarii 1674.

LUCAS PLUNKETT, Ab. S. Th.

ac Vic. Gen. Derensis.

LX.

LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER, 22ND MAY, 1674.

(FROM THE PROPAGANDA ARCHIVES.)

22° Maii, 1674.

EME D. PROTECTOR,

Nisi longa et gravis mea ad mortem fere infirmitas qua omnia mea et amicorum perdidici impediret saepius V. E^{ae} antea scriberem de nostro et hujus Regni afflicto statu. Pro mea parte hucusque noster Prorex mihi in omnibus favebat sed nunc quia persecutio saevit et reviviscit, publice comparere non audeo, sed in montibus et paludibus delitescio. Nostro Regi, et Status Secretario quem in Hispania bene novi nuperis diebus scripsi quia antea scripserant Proregi in mei favorem; quid ad haec responsuri sint nescio. Licet nihil a nostris subditis propter temporum et persecutionis penuriam ad nostram sustentationem habere possumus, hinc nisi ex carcere vel cum martyrii palma statui non discedere. Unde V. E^{ae} humillime rogo ut nos misericordiae suae oculis respiciat extremae necessitati expositos non habentes ad quem nisi ad suum Protectorem

recurrent: nisi inde aliquem succursum habebimus fame perire necesse est. De his fusius Ill^mus Ardmachanus vobis scripsit et qualiter ipsi nobiles aut amici nequeunt nec audent nobis succurrere ratione publici Edicti noviter hic editi contra Ecclesiasticos et eorum fautores.

V. E. humillimus servus,
PATRICIUS CLOGHERENSIS.

E^mo Altieri.

LXI.

A LIST OF THE IRISH DOMINICANS WHO STUDIED IN HOLY CROSS COLLEGE, LOUVAIN, 6TH JULY, 1675.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[The following list was forwarded to Propaganda from Brussels by the Internunzio Tanari on 6th July, 1675, together with a petition that the pension hitherto paid to the Dominican College in Louvain should not be discontinued. We give in English the notes which are added to each name in Italian by the Internunzio.]

Catalogus alumnorum Collegii Sanctae Crucis fratrum Praedicatorum Hibernorum Lovanii qui ab eo tempore quo Sacra Congregatio ex liberalitate sua dignata est dictam pensionem erogare in Missionem Hibernicam destinati sunt: .

P. Richardus O'Maddin, Sac. Theol. Professor. He is Prior of Portumna in the Diocese of Tuam.

P. Felix O'Connor, praedicator generalis. He is Prior of Roscommon in the Diocese of Elphin.

P. Antonius Henegam, professor Philosophiae. He is at Strad in the Diocese of Tuam.

P. Dionysius Graith, Sac. Th. professor. Of the convent of Cashel: deceased.

P. Joannes O'Bern, Sac. Th. professor. He is Prior of Trim, Diocese of Meath.

P. Joannes Ricanus, praedicator et confessarius. Of the convent of Strad, Diocese of Tuam: deceased.

P. Guillelmus O'Kelly, praedicator. He is in the last named convent.

P. Thadeus Hubarn, praedicator et confessarius. Of the convent of Rathfan, Diocese of Tuam : deceased.

P. Guillelmus de Burgo, Sac. Theol. magister et provincialis. He is in the convent of Portumna, same Diocese.

P. Guillelmus de Buirgo, junior, Sac. Theol. magister et provincialis. He is Provincial & lives in the convent of Burisal, Diocese of Tuam.

P. Daniel Nolanus, praedicator et confessarius. Prior of Galway, Diocese of Tuam : deceased.

P. Cristophorus Bath, praedicator et confessarius. Of the convent of Drogheda, Diocese of Clogher.

P. Eugenius Capriolus, praedicator et confessarius. Of the same convent : deceased.

P. Edmundus Poerus, Sac. Theol. professor. Of the convent of Waterford.

P. Patritius Henebry, praedicator et confessarius. Prior of Cashel : deceased.

P. Dominicus Kelly, praedicator et confessarius. He was sent to Ireland in 1668 by the Canon Agretti to carefully consign some letters of Cardinal Barberini and of the same Canon Agretti, in order to make known the falsity of the Brief invented by fr. James Taaffe. Father Kelly discharged this mission with great ability and with the desired result. But as he on that account incurred the mortal enmity of the cabal of Peter Walsh, he cannot safely remain in Ireland, & on that account remains in London as chaplain of the Minister of the Republic of Venice.

P. Morganus Kennedy, praedicator. Of the convent of Lothor, Diocese of Cashel : deceased.

P. Cristophorus Ferrall, praedicator et confessarius, qui Dublinii propter literas Eminentissimi D. Cardinalis Barberini et Illustrissimi D. Internuntii qui tunc Bruxellis erat, carceratus custodiae diu mancipatus fuit. He is Prior in Dublin.

P. Patritius Manisius, praedicator. Of the convent of Gaul in the Diocese of Clogher : deceased.

P. Patritius Matthei, praedicator. He is procurator in London for the Irish province.

P. Raimundus Heslenan, praedicator generalis. Of the convent of Longford, Diocese of Meath : deceased.

P. Dominicus Ronanus, praedicator et confessarius. Prior of Youghal, Diocese of Waterford.

P. Hyacinthus a S. Cruce, Sac. Theol. magister. He died whilst engaged on the mission in Ireland.

P. Balthasar a S. Thoma, Sac. Theol. professor. Of the convent of Urlar, Diocese of Tuam.

P. Jacobus Albidansis, praedicator et confessarius. Of the convent of Longford, Diocese of Meath. He has charge of a parish in the same Diocese.

P. Bernardus O'Donnell, praedicator et confessarius. He is Prior of Cashel.

P. Dominicus O'Kelly, praedicator generalis et exprovincialis. He died in Dublin.

P. Dominicus Fearaill, praedicator et confessarius. Of the convent of Longford.

P. Joannes Estapletonus, praedicator et confessarius. He is superior in Cashel.

P. Thomas Costello, praedicator et confessarius. He is Prior of Urlar, Diocese of Tuam.

P. Petrus Moledy, praedicator et confessarius. He is in the convent of Dublin.

P. Jacobus Tilinus, praedicator et confessarius. He is Prior of Drogheda, Diocese of Clogher.

P. Joannes Browne, praedicator et confessarius. He is Prior of Galway, Diocese of Tuam.

Et hujus Conventus exprior cum multis aliis qui tum hic tum in missione Hibernica obierunt ac modo in dicto Collegio aluntur et exercentur undecim Sacerdotes et octo clerici ad eandem missionem.

LXII.

PROTESTATION OF IRISH PRIESTS IN PARIS AGAINST JANSENISM, 26TH AUGUST, 1676.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA).

EM̃ AC RM̃ DD.

Infrascripti natione Hiberni, professione per Dei gratiam Catholici, ordine sacerdotes, in S. Theologia Magistri Licentiati Baccalaurei, Magistri artium, et Scholares respective, humillime exponunt EE. VV. qualiter non sine gravi animi dolore intellexerint se

traductos, ac tam in urbe, quam extra insimulatos Jansenismi: cum tamen ut sancte protestantur, nil unquam magis aversati fuerint, quam omnem, et quaecumque doctrinam a recta fide quam S. Sedes Apostolica Romana tenet, alienam, et singulariter Jansenianam, quinque illis propositionibus ab eadem S. Romana Ecclesia damnatis, contentam: unde ut EE. VV. innotescat quam injuste de prefato Jansenismo accusati fuerint, per presentes denuo protestantur se nunquam istiusmodi doctrinam tenuisse, aut docuisse, aut in posterum, quamdiu illis sana mens fuerit, tenturos aut docturos. Quamobrem, qua par est animi submissione supplicant EE. VV. dignentur nulli sinistrae de ipsis informationi, aut calumniae super doctrina prefata aut alia quavis a recta et catholica deviante deferre; sed potius, qua solent, pietate tam Oratores, quam alios suos patriotas pro Christi fide, et signanter S. Sedis Apostolicae obedientia, patriis sedibus pulsos, ac temporalibus bonis spoliatos, literis et virtutibus acquirendis cum magno labore ac pauperie in externis regionibus tam in hac S. facultate Parisiensi, quam in aliis Catholicis Universitatibus intentos, ac strenuam operam navantes, prosequantur et foveant, ut tanta protectione nixi quietius et tranquillius studiis incumbant; illisque peractis in patriam redeuntibus sibimetipsis per vitae meritum, et Christianis populis proficiant per doctrinam et exemplum. Et Deus, &c.

Carolus Maguire, Baccalaureus I. C. diocesis Clogheren, et secundus assistens Congregationis Hibernorum.

Daniel Hurly, presbyter dioec. Corcagien., theologus, et Congregationis Hibernor. Parisiis scriba.

Edwardus Butler, presbyter dioec. Casselien., s. theol. licentiatus.

Cornelius O'Daly, presbyter dioec. Ardfearten., in decretis licentiatus, et Protonotarius apostolicus.

Joannes O'Glisane, baccalaureus theologus, et presbyter Laonen.

Ambrosius Maddin, presbyter Clunfearthen., theologus.

Gulielmus Bourke, Casselien, presbyter, et theologus.

Florentius O'Crouly, presb. Rossen. et in decretis baccalaureus.

Guilielmus Daton, presb. Ossorien; Ecclesiae Cathedralis Kilkenien. Cancellarius, et s. theologiae licentiatus, nec non constantissimae nationis procurator.

Jo. Dermot, Kildarien. presbyter theologus.
 Quintilianus Dunne, Kildarien. presb., et theologus.
 Carolus Dempsey, Kildarien. presb., et theologus.
 Walterus de Burgo, in decretis baccalaureus, presb. Tuamen.
 Edmundus Hanly, presb. Elphinen. theologus.
 Raymundus Casselien, presb., theol.
 Guil. Ronan, presb. theol. Limericen.
 Mauritius Galloghir, presb. Limericen. theologus.
 Carolus O'Daly, presb. Limericen. theol.
 Iac. Cotter, presb. Corcagien., theologus.
 Arthurus Gloster, presb. Ardfearten. theologus.
 Donatus Cuonaghane, presb. Aghaderen. theologus.
 Jo. Dillane, presb. Ardfearten. theologus.
 Kelatius Fitz Patricius, presb. Ossorien. theol.
 Jac. Walsh, Dublinen. theologus.
 Jo. Cahissy, presb. Casselien. baccalaureus theologus.
 Thomas English, presb. Waterfordien. theol.
 Jac. Dunyre, presb. Casselien. theologus.
 Donatus O'Heyne, presb. Imolacen. theol.
 Donatus Callaghane, presb. Cluonen. theol.
 Edwardus Cavanagh, presb. Laghlen. theol.
 Jac. Nagle, presb. Cluonen theologus.
 Patricius Cruice, Miden. presb. theologus.
 Jac. mac Daniel, Dromoren. presb. theologus.
 Terentius Morgan, Dromoren. presb. theol.
 Jo. Duffius, Clocheren. presb. theologus.
 Guill. Tobin, presb. Lissmoren. theologus.
 Patritius Collaghan, Ardmachanus presb. theologus.
 Felix O'Boylan, Ardmachanus presb. theologus.

Supra subsignantes nobis praesentarunt suprascriptam Protestationem, quam veram et originalem esse testamur.

Parisiis, 26° Augusti, 1676.

PETRUS, Corcagiensis et Cloynensis Ep.
 PATRITIUS, Clogherensis Ep.

XLIII.

FIVE LETTERS FROM THE CARTE PAPERS.

(FROM THE BODLEIAN LIBRARY, OXFORD.)

§ 1.—*The Earl of Essex, Lord Lieutenant of Ireland, to Ormonde.*

Dublin Castle, November 14th, 1673.

MY LORD,

I have lately received two letters from yor Grace both concerning the titular Bp. of Clogher; the first delivered by himselfe, the latter wherein you were pleased to discourse more freely concerning him was brought me by this Gentleman Sr Bernard de Gornes: tis a great advantage both to my selfe in particular & to his Majisties affaires in generall that yor Grace is pleased to communicate with me so plainly the knowledge you have of persons in this Kingdome & I desire you will continue this correspondence as often as there is any thing necessary for me to know & that you have the opportunity of conveyeing it by a safe hand.

The execution of the late address will I conceive put an end to all relating to these Titular Bps who now must quit the country, & I hear they are all preparing to be gon in obedience to it. One thing I have of difficulty lying upon me in this article of the Adresse wch I do not make knowne to any of my friends in England except your Grace, it is this: Soon after my coming hither Moloony the titular Bp. of Killaloe whom I look upon as the most dangerous, because the wisest, man of all their clergy, made a composure of all their differences which were amongst the men of their religion particularly of the disputes wch were between their Primate & Peter Talbot, as also the dissensions betwixt Collonel Talbot & Collonel Ffitzpatricke & had upon the matter well near made an union among them all: I soon found that if this proceeded I should have no intelligence of any of their practices or acting, & beleeving it to be one of the most important things I could do both for his Maj^{ties} Service & the security of his Protestant subjects here either to keep these men divided, or if they were united to breake them again, I made use of some of their ffriers, who alwais have their little wrangle with the Secular Clergy, to set up factions against their Bp. & by encouraging these

little annemostys among themselves at length brought them to that pass that they openly accused one another of exercising Ecclesiasticall jurisdiction contrary to the Laws of the Land: Severall examinations were taken & the Bp. brought to swear one against another wch has renewed their divisions to that degree as I beleeeve they are now irreconcilable. By the addresse of ye house of Commons all the regulars are to be banished, & should I put this exactly in execution I must send all these poor Friers abroad who have done us this service & expose them to great severity there; indeed I beleeeve some of them have acted so far as they will certainly loose their lives should they be sent beyond seas. There are but very few, I am sure not above six or eight, who have bin principally instrumentall in this affaire, & for these though I will not give them any publique protection yet my intention is to connive at them & give some gentlemen in the country charge to take care of them that they be not troubled, ffor doubtlesse in all these cases tis impossible but something must be understood to be left to the discretion of a Governor, &c.

Yr. most faithfull humble servant,
Essex.

§ 2.—*Bellings to Ormonde.*

Dublin, 30 June, 1674.

MY LORD,

Although my unmercifull goute wch this year past hath confind me to my chamber, & now confines me to my bed, puts me out of hope to wayte on Yo^r Grace at any time, Yet while my hand is at liberty I must express my exceeding joy for Yo^r Grace's comming into Ireland where I hope you will continue nere the tombe of yor ancestors untill after many years you mingle dust with them.

After some time wch Yo^r Grace will be forced to expend in admitting of congratulations from all parts I intend to send you the first Booke of the Heistory of the late warr of Ireland to be returned with such notes as Yo^r Grace wilbe pleased to make upon it & from time to time as they are copyed the other bookes shall be sent yor. Yet I much feare that many actions wch relate Your Graces Government, & I was desirous to transfer to posterity, wilbe omitted not through any neglect of mine, for Yo^r Grace may remember that I

made it my request at Bruxels to have had a sight of Yo^r Graces papers which might inform me on that subject. Thus praying God to preserve you from the malice of your open enemies and the Snares of false friends,

I humbly take leave & remaine,

My Lo. Yo^r Graces faithfull & most humble,

R. BELLINGS.

§ 3.—*Letter of Lord Massareene.*

Antrim in Ulster,

July 4th, 1674.

SR.

The last post bringing us the news of the Duke of Ormonds safe arrivall, I presume y^a to aske his pardon that I have not with the very first attended him at Kilkenny. In regard I did not heare of y^r coming, I write the same excuse to his Grace in a line or two by y^r post, & intreate y^a to acquaint him (if this find you at Kilkenny) that none is more really inclined & absolutely devoted to congratulate his returne to us than I am wch I intreate you take a time to mention, allowing mee a line or two, whereby I may understand how long his Grace may be found at Kilkenny, because I intend (if my affairs & health permit) to kiss his Graces hands there; In this you will doe one of ye Duke of Ormond's old servants a great peece of Right & lay an obligation upon him that is Deare Sr Yr. faithfull &

affec^{nate} friend & most humble servt.

MASSAREENE.

My Lord Donegall having sent ye Duke of Ormond a written Booke at ye time mentioned & intituled as by ye inclose hath been pleased to send it mee if his Grace can spare it. I send y^a herewith ye abstract of it, as my Lord Donegall gave it mee, the title of ye booke & ye time he sent it, beeing so entered by his Lord^{sh}.

(Note inclosed :—Insignitæ retrogradationes Ultoniæ Parcellæque Lageniæ et Connatiæ, Sive compensationes Plebeiæ, Opus Seriatum Imperiosum et Politicum, Consummatum Tempore Gubernationis Prenobilis et Egregii Viri Arthuri Chicester Baronis de Belfast, Deputati et Gubernatoris Generalis totius Regni Hiberniæ: Containing 168 leaves of large Paper covered with Parchment which Book I lent my Lord Lieutenant 7 July, 1666.)

§ 4.—*Bellings to Ormonde.*Dublin, 24 Octr 1674.

MY LORD,

If your Grace hath had Leisure to read the first Booke of the history you wilbe pleased to remit it with yor advertisements upon it, & if yor Grace thinke it worthy yor trouble to call for the second and third bookes which I have caused to be written more legibly than the first, I will send them. I am in good hoope that Yo^r Grace will have cause to finde upon the whole worke, that so farr as matter of fact did come to my knowledge, I have written sincearly and impartially as for transactions at Councell & intercoures with forreign Princes mine owne memory together wth the papers that still lye by me do justify me to my selfe & therefor none but such who are concerned that truth should not be discovered will have cause to apprehend the Legacy I intend to leave to posterity. God defend Yo^r Grace from the envy malice & callumny of this most corrupt adge.

Thus humbly taking leave I remain Yo^r Graces

Most faithfull humbell servant,

R. BELLINGS.

To his Grace the Duke of Ormond at Kilkenny.

§ 5.—*The Duke of Ormonde to the Lord Chancellor.*

Kelkeany, Feb. 12th, 1674/5.

MY LORD,

I take myself to be obliged to further any just advantage to such as have their Education in this Schoole and more especially that of any Nobleman that does the place that honour, and this besides my respect to the family engages me in this recommendation of my Lord Charlemont to your Grace in a concerne of his, not of controversy with any other person, but of such an accomodation as may prevent inconvenience to him and the Estate. I know there is great caution to be used in the affairs of Minors but if the guardians are consenting and what is desired be of advantage to the Fortune whoever shall enjoy it, there must be a defect in our constitution if a secure way may not be found to prevent mischief of their nature during

minorities and yet I cannot deny but that the old Rule must still hold of preferring a private accidentale mischief before a Publique constant inconvenience. But I hope Y^r Grace will in this case be able to find an expedient to prevent either and pardon this interposition of My Lord

Yr. Graces most humble & faithful servant,

ORMONDE.

To the Lord Chancellor.

LXIV.

DIOCESAN DECREES OF THE UNITED DIOCESES OF WATERFORD AND LISMORE, IN 1676 & 1677.

(FROM THE ROMAN CATHOLIC DIOCESAN ARCHIVES OF WATERFORD AND LISMORE.)

[Dr. John Brennan, one of the most illustrious prelates that adorned the Irish Church in the 17th century, was appointed Bishop of the United Sees of Waterford and Lismore on the 12th of May, 1671. He was translated to Cashel by Brief dated the 8th of March, 1677, but he retained the administration of Waterford and Lismore till his death in 1693.]

In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Constitutiones Synodi Dioecesanæ habitæ ab Illmo & R^{mo} D^{ño} Joanne Episcopo Waterfordiensi et Lismoriensi, in qua Synodo protestamur nihil aliud nos velle aut intendere quam Dei Omnipotentis gloriam, Religionis Catholicæ exaltationem, Animarum salutem, Regni tranquillitatem, reddentes Cæsari quæ sunt Cæsaris, et quæ sunt Dei, Deo.

CAPUT PRIMUM.

De Administratione Sacramentorum.

1° In administratione Sacramentorum, omnes curam animarum exercentes in nostris unitis Dioecesibus Waterfordiensi et Lismoriensi habeant penes se Rituale Romanum Pauli V. eoque in dicto exercitio utantur sub poenâ nostro arbitrio infligendâ, ubi et quando commodè comparare possunt dictum Rituale.

2° In administratione Sacramentorum nihil orationum dematur aut addatur iis quæ in dicto Rituali præscribuntur, omnesque preces,

ignorentur et quandoque contrahi illicitè propter obstacula purè impedièntia, hortamur in Domino omnes Parochos ad hæc mala evitanda, ut diligentè addiscant hujusmodi impedimenta, et populo declarent ac explicant ea quæ saltem communiter occurrunt.

10° Nullus Parochus attentet solemnizare Matrimonium nisi ante contractum constet per duos testes fide dignos, nullum subesse Canonicum impedimentum, et pro majore pace ac quiete animorum procuret etiam ut adsit parentum consensus.

11° Statuimus ut nullus Parochus nobis subditus præsumat assistere matrimonio contrahendo in gradibus a jure prohibitis, sub poenâ Suspensionis ab officio ipso facto incurrendâ, nisi obtentâ a nobismetipsis immediatè vel mediatè prius dispensatione.

12° Denunciationes Matrimoniales, seu Bannæ, nullibi, nisi ex juris præscripto, omittantur sub poena gravi et arbitrariâ.

13° Sciant Parochi sibi non licere assistere eorum matrimoniis quorum unus est ex alienâ dioecesi vel parochiâ nisi de licentiâ alterius Parochi, et nisi sibi certò constet quod denunciationes in alterius parochia fuerint præmissæ.

14° Cum longâ experièntiâ compertum sit ex connubiis Catholicorum cum hæreticis multas animas a Catholicâ fide defecisse, statuimus ut nullus Sacerdos præsumat talibus matrimoniis assistere, inconsulto ordinario, cujus muneris erit in hac re plena periculi judicare, pensata personarum qualitate, an expediat.

15° Declaramus etiam non posse Catholicos absque reatu poenæ æternæ adire ministrum alterius Communions, ut assistat eorum Matrimoniis nec ad eum effectum, vel mittere suos infantes baptizandos.

16° Singuli pastores habeant librum in quo describantur nomina et cognomina conjugatorum, et nomina ac cognomina patris et matris eorum qui matrimonio jungantur; item dies et annus.

CAPUT TERTIUM.

De Sacramentis Pœnitentiæ et Eucharistiæ.

17° Hortamur in Domino animarum Pastores ut sedulò doceant greges sibi commissos modum Sacramentaliter Confitendi; nec quemquam ad Sacramentalem absolutionem admittant, nisi prius calluerint orationem Dominicam, Symbolum Apostolorum, Dei ac

Ecclesiae praecepta, et Sacramentorum numerum, et Septem peccata Capitalia.

18° Procurent etiam ut sui parochiani qui volunt matrimonia contrahere, sua peccata confiteantur antequam contrahant, moneantque de Sacramento Confirmationis.

19° Hortamur omnes Pastores animarum, ut attentè legant, et diligenter discant casus Sedi Apostolicæ reservatos; sciantque se ab iis non posse absolvere præterquam in mortis articulo, nisi ad hoc specialem facultatem debitè obtinuerint, quo etiam casu sciant se pariter super irregularitatibus, aut votis, aut gradibus matrimonium dirimentibus aut impedimentibus, absolvere non posse.

20° Porrò declaramus nos nullos casus speciales nobis reservare in nostris unitis diocesis, in praesenti rerum et temporum conditione.

21° Confitentes et Communicantes a Dominicâ 1ª Quadragesimæ usque ad Ascensionem Domini satisfaciunt præcepto annuæ Confessionis et Communionis, dummodo hoc fiat ex necessitate: tempus enim perscriptum est a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis.

22° Declaramus insuper teneri parochianos sub gravi peccato sumere Communionem Paschalem a proprio Parocho in iis locis ubi sunt Parochi curam animarum exercentes, et contra facientes non satisfacere præcepto annuæ Communionis, nisi licentiâ a nobis vel a proprio Parocho desuper habitâ; quare omnibus et singulis Parochis injungimus ut suis respectivè parochianis hoc denuntient singulis annis ante vel initio Quadragesimæ; hortamurque seriò omnes Sacerdotes Regulares, et etiam quatenus ad hoc opus est, requirimus, ut ad Communionem Paschalem non admittant personas seculares, etiam ultrò adventantes tempore a jure præscripto, cum Parochorum præjudicio et contemptu nostræ auctoritatis.

CAPUT QUARTUM.

De Sacramento Extremæ Unctionis et Sacro Viatico.

23° Parochi ægrotos sæpè visitent, moneantque sedulo ne Confessionem, Sacrum Viaticum, Extremæ Unctionis susceptionem diu differant, et ut mature Parochum vocent, isque in festis ante vel post Sacrificium interroget de infirmis suæ parochiæ; sciatque non sufficere ut ungat infirmum, eumque absolvat, aut ei det Viaticum,

sed insuper debere verba salutaria proferre quibus is ad mortem bonam disponatur.

24° Si Parochus accedens ad infirmum prudenter dubitet an adhuc vivat, potest eum ungere hac conditione, *si es vivus, per istam Sanctam unctionem, etc.*

25° In foeminis honestatis gratiâ omittitur hæc Sacra unctio in renibus, lumbis, et umbilico, sicut etiam in viris quando commodè, aut sine periculo moveri non possunt.

26° Procurent etiam animarum Pastores habere pixidem argenteam pro Sanctissima Eucharistiâ ad ægrotos deferendâ; et qui irreverenter vel in libro vel in vasculo indecenti detulerit, graviter mulendus est arbitrio ordinarii: habeant itidem Corporale, quod simul cum candelâ accensâ imponatur mensæ in quâ reponetur S^m Sacramentum; et cum domum revertuntur pixidem cum S. S^{mo} habeant non penes se sed reponant in loco decenti et obserato.

27° Item habeant ampullas tripartitas, integras ac decantes pro Sancto Chrismate et Sanctis oleis, eaque, singulis annis, ab ordinario tempestivè petant per Sacerdotem aliquem ex singulis decanatibus; iisque Parochi utantur juxta Ecclesiæ ritum, morem ac consuetudinem, et non aliter sub gravi poenâ nostro arbitrio infligendâ.

CAPUT QUINTUM.

De Sacrificio Missæ.

28° Nullus Sacerdos extraneus admittatur ad Sacrificium Missæ celebrandum in nostris unitis diocesisibus nisi ostenderit literas testimoniales sui ordinarii, vel saltem nisi sit notus.

29° Hortamur omnes Sacerdotes in visceribus Christi ut Sacrosanctum Missæ Sacrificium peragant eâ quæ par est reverentiâ et decencia et ut omnia quibus in altaris ministerio utuntur, sint integra et munda: vinum pro Sacrificio renovetur quolibet octiduo et panis quolibet mense, si commodè fieri potest, sub poena nostro arbitrio infligenda.

30° Omnes Sacerdotes Saeculares Missas celebrent, et officium Divinum recitent uniformiter, eodemque ritu Cleri Saecularis, nihil demendo vel addendo iis quæ in Rubricis Missalis Romani et Breviarii continentur; legantque Missam clarè et distincte et non precipitanter; caveant omninò ab indecentibus sufflationibus et verborum repetitionibus tempore Consecrationis Hostiæ et Calicis.

31° Nullus ex Pastoribus nostri districtus praetextu cujusvis festi patronalis alterius parochiae, vel praetextu Nundinarum vel cadaveris expositi, omittat festis diebus praesertim Dominicis, Missas celebrare in suis parochiis per se vel per alium.

32° Statuimus ut nullus sacerdos nostrarum dioecesium praesumat in posterum celebrare missam de requie in Dominicis aut festis duplicibus, nisi ad summum praesenti Corpore.

33° Cum sit peccatum mortale eodem die bis celebrare extra casum necessitatis gravis, statuimus ut nullus sacerdos nobis subditus praesumat eodem die etiam festo bis missam celebrare, nisi licentiâ a nobis desuper habitâ, de qua re conscientias uniuscujusque graviter oneramus.

34° Sacerdotes omnes seriò invehant in eos qui ante vel post sacrificium aut communionem tempus inutiliter et scandalosè terunt in tabernis aut alibi bibendo, fumando tabaccum, aut choros ducendo; necnon in eos qui festa patronalia duntaxat solemnizant cum potationibus et ebrietatibus, absque sacrificio, communionem, aut precibus.

35° Hortamur in Domino omnes Christi fideles nostri districtus ut pro suâ in Deum pietate, ac propriâ commoditate, satagent fabricare capellam seu domum publicam pro sacrosancto Missae Sacrificio peragendo; et si qui hoc pietatis ac religionis opus neglexerint, careant sacrificio ad tempus juxta parochorum discretionem; quibus etiam inhibemus ne celebrent sacrificium in loco sordido aut indecenti, etiam praetextu infirmitatis aut communionis dandae infirmo.

CAPUT SEXTUM

De Parochis.

36° Nullus Sacerdos alterius dioecesis in posterum admittendus est ad curam animarum exercendam in nostris unitis dioecesibus absque litteris testimonialibus et commendatitiis proprii ordinarii.

37° Nullus Sacerdos curam animarum exercens praesumat abesse a suâ parochiâ aut loco residentiae nisi de licentiâ Vicarii Generalis aut Decani Ruralis ultra 24 horas, et tunc suas vices alteri sacerdoti approbato deleget; nec liceat ei abesse a suo districtu per octo dies intra vel extra dioecesim absque nostrâ aut Vicarii Generalis licentiâ.

38° Hortamur ac requirimus omnes Parochos, quantum fieri potest, ut habeant suum domicilium fixum intra fines suarum parochiarum,

quo melius ac facilius necessitatibus gregis sibi commissi assistere valeant.

39° Nullus sacerdos domesticetur extra dioecesim aut propriam parochiam absque licentiâ Vicarii Generalis, aut foranei, apud ullam mulierem; praeterea districtè inhibemus ne ullus Sacerdos nobis subditus, mulierem ullam quantumvis consanguineam, aut affinitate conjunctam ducat secum in eodem equo, sub poena gravi infligendâ.

40° Statuimus ut nullus Sacerdos frequentet tabernas nisi ex necessitate; item nec nundinas aut loca ubi celebrantur festa patronalia, nisi ad Sacrum peragendum, aut exhortationem populo agendam, et in hoc casu abstineant omninò a consortio et comotationibus; sicut etiam in aliis casibus eos enixè hortamur ut abstineant a conviviis nuptialibus et baptismalibus.

41° Cum in omnibus, maximè autem in administratione Sacramentorum, Sacerdotibus conveniat ab avaritiâ notâ abstinere, Statuimus ut nullus Sacerdos ante administrationem Sacramentorum quidquam exigat; post tamen vel quod spontè datur, vel quod laudabili et justâ consuetudine tanquam debitum praestare solet, velut vitae Stipendium et merces laborum, recipiatur, imo sedulò petatur, dignus est enim operarius mercede suâ. Cum verò contigerit parochianos plus nimium differre, aut ex pravâ voluntate talem solutionem recusare, praecipimus ut ipsi Pastores, ad sua jura recuperanda pignora non accipiant, aut vim ullam inferant, sed apud ordinarium de gravamine sibi illato congrediantur, cujus muneris erit quod justum fuerit decernere. Volumus autem ut Pastores seriò et palam moneant suos parochianos eos teneri jure divino sustentare suos Parochos, eorumque indigentiae ac inopiae subvenire.

42° Statuimus ut nullus Parochus audeat mittere falcem in messem alienam Sacramenta vel Sacramentalia administrando subditis alterius parochiae, etiam ad se ultrò adventantibus nisi in casu extremae necessitatis, super quâ re conscientiam cujuslibet Parochi graviter oneramus vel cum expressâ aut saltem tacitâ licentia proprii Sacerdotis, sub muletâ pecuniariâ pro 1ma et 2da vice, et pro tertiâ sub poena suspensionis ei indè infligendâ.

43° Si vero in casu necessitatis, aut in absentia proprii Parochi alius vocatus fuerit semèl atque iterum ad baptizandum vel ungendum, emolumentum quod indè perceperit det proprio Parocho.

44° Si aliquis Sacerdos (quod absit) deprehensus fuerit cum magnâ et benè fundatâ suspitione ac infamiâ rei venerae se sciat

sui decanatus semel in mense, exceptis mensibus Novembris, Decembris, et Januarii; et quilibet Sacerdos tenetur adesse sub poenâ duorum solidorum pro qualibet vice solvendorum Decano Rurali, ut pauperibus erogentur juxta nostrum beneplacitum, nisi gravis necessitas, aut dispensatio a nobis desuper obtenta excuset absentiam.

53° Curet etiam Decanus Ruralis, ut in singulis conventibus aliquis ex Sacerdotibus (junioribus praesertim) per vices exhortationem saltem ad horae quadrantem habeat aliis Sacerdotibus sub initium congregationis; postea legantur Statuta Synodalia; et deinde alternis vicibus casus aliquot conscientiae et puncta aliqua controversiae discutiantur juxta praescriptum ejusdem Decani Ruralis, cujus erit observare Sacerdotum vitam et mores, eaque prout opus fuerit ut corrigantur Ordinario referre. Parochorum est, suo Decano Rurali morem gerere, sub poenâ nostro arbitrio infligendâ.

54° Quilibet Sacerdos quolibet saltem octiduo conscientiam suam Sacramentali Confessione exoneret, legatque Rubricas Missalis et Breviarii semel ad minus quolibet semestri.

CAPUT SEPTIMUM.

De Doctrina Christianâ.

55° Cum ad Fidei conservationem et animarum salutem admodum conducat Juventutem debitè et frequentè catechizari, omnes et singulos Pastores obsecramus in visceribus Christi ut huic officio seriò incumbant semel saltem in Dominicis singulis, et ad minus per horae quadrantem; moneantque parentes ut filios et filias, paterfamilias ut suos servos et servas, in hunc finem mittant. Ut autem ad hoc pietatis officium alacrius excitentur, tam Parocho quam singulis aliis qui interfuerint et sunt capaces, indulgentiam 40 dierum toties quoties id fecerint, in Domino elargimur.

56° Parochi qui nequeant suis parochianis concionari aut exhortationem facere, teneantur adsciscere et vocare unum ex probatis concionatoribus, qui ad minus semel in trimestri populum instruat.

57° Doceant Parochi et verbi Dei Praedicatores periculum animarum quod imminet ex commercio cum superstitiosis et maleficis, et quod nullus ad morbos aut vulnera hominum aut brutorum curanda praesumat remediis superstitiosis uti; aut super rebus deperditis, aut super futuris eventibus ac quibusvis secretis, divinos, aut pro divinis

se venditantes consulere; quod si quis deprehensus fuerit hoc attentare, et post unam aut alteram admonitionem non resipuerit, a Communionem repellatur.

58° Parochi dum populum sic instruant, doceant et explicant praecepta Decalogi et Ecclesiae, et numerum Sacramentorum, eorumque virtutem et efficaciam, orationem Dominicam, nec non modum confitendi, orandi, et audiendi Missam.

59° Districtè præcipimus omnibus et singulis Catholicis nostrarum dioecesium, ut nullo praetextu conciones haereticorum audire, aut eorum Sectae exercitiis interesse praesumant, sub interminatione maledictionis aeternae.

60° Cum experientiâ constet plus detrimenti quam emolumenti oriri ex disputatione Catholicorum cum haereticis, prohibemus omnibus Laicis disputationem cum haereticis in materiis fidei, nisi a nobis licentiam obtinuerint. Monemus etiam Ecclesiasticos hujusmodi disputationes evitare quantum prudenter fieri potest; quos tamen expedit paratos esse reddere rationem, ubi ab haereticis in aliorum praesentiâ provocantur. Sciant etiam tam Sacerdotes quam Laici sibi non licere ullatenus libros haereticorum tractantes de haeresi legere, aut apud se retinere, non obtentâ prius licentiâ, absque gravi culpa.

CAPUT OCTAVUM.

De Festis.

61° Parochi omnes in Dominicis diebus ante vel post Sacrificium dies festos et jejunia per hebdomadam occurrentes populo annuncient, et sedulò moneant omnes sub gravi poenâ teneri interesse Sacrificio Missae, non solum in diebus Dominicis, sed etiam in aliis festis de praecepto.

62° Ubi viget consuetudo ut Sacerdotes recitent coram populo Litanias B. M. V. sciant hoc se praestare debere antequam induantur Casula, idemque observandum est in aspersione aquae benedictae, inque recitatione Psalmi De Profundis.

63° Singuli Pastores habeant penes se infrascriptum Catalogum Festorum quae sunt de praecepto in his dioecesibus.

CATALOGUS FESTORUM DE PRAECEPTO.

Omnes Dominicae per annum.	S. Jacobi Apostoli.
Circumcisio Domini.	S. Annae.
Epiphania Domini.	S. Laurentii.
Purificatio B.M.V.	Assumptio B.M.V.
S. Mathiae, Apostoli.	S. Bartholomaei.
S. Patritii.	Nativitas B.M.V.
S. Joseph.	S. Michaelis, Archangeli.
Annunciatio B.M.V.	S. Matthaei Apostoli.
2 ^a & 3 ^a feria Hebd. Paschalis.	S. Oterani, Waterfordiae tantum.
SS. Philippi & Jacobi Apostolorum.	SS. Apostolorum Simonis et Judae.
Inventio S. Crucis.	Festum omnium Sanctorum.
S. Carthagi in dioecesi Lismor.	S. Andreae Apostoli.
Ascensio Domini nostri.	S. Thomae Apostoli.
2 ^a & 3 ^a feria Pentecostes,	Nativitas Domini Nostri J. C.
Festum Corporis Christi.	S. Stephani.
Nativitas S. Joannis Baptistae,	S. Joannis Evangelistae.
SS. Apostolorum Petri et Pauli.	Sanctorum Innocentium.
S. Brigidae (licet non celebratur ritu duplici)	S. Sylvestri.

64° Decani Rurales et Pastores, dum necessitas urget, praesertim tempore messis, poterunt licentiam concedere operandi in festis, (exceptis Dominicis), postquam populus audierit Sacrificium.

CAPUT NONUM.

De Jejuniis.

Catalogus Jejuniorum per annum.

Omnes dies Quadragesimae, (Dominicis exceptis).	Vigilia Assumptionis (B.M.V.)
Quatuor anni Tempora.	„ S. Bartholomaei.
Vigilia S. Matthiae	„ S. Matthiae (Apostoli).
„ Pentecostes.	„ SS. Simonis et Judae.
„ S. Joannis Baptistae.	„ SS. Omnium.
„ SS. Petri et Pauli	„ S. Andreae.
„ S. Jacobi.	„ S. Thomae.
„ S. Laurentii.	„ Nativitatis Domini nostri Jesu Christi.

observat, Nosque in hac parte antea statuimus ut singuli qui dicto privilegio uti voluerint, recitent bis singulis hebdomadibus quibus dictâ gratiâ utuntur, coronam B. M. V. vel bis Litanias ejusdem, aut bis recitent Pater et Ave, aut semel in hebdomadâ dent pauperibus eleemosynam ad libitum ;

69° Cum vero sicut accepimus, plerique nihilominus dictam commutationem non servant, et alii varii scrupuli exinde oriuntur, Nos dioecesanorum nostrorum conscientiarum securitati opportunè providere volentes, statuimus ut catholici nostrarum unitarum dioecesium qui ditiores et commodiores sunt, singuli pro se et suâ familiâ faciant celebrari unam missam, per aliquem Sacerdotem approbatum in nostris dioecesibus pro exaltatione Fidei Catholicae, ac tranquillitate hujus regni ; et insuper pro unâ vice dent unum solidum alicui ex laicis deputando per Parochos respectivè locorum, qui conjunctim cum Parochis dictam eleemosynam elargiantur pauperibus suorum districtuum. Item singuli Sacerdotes qui uti voluerint dicto privilegio celebrent unam missam votivam de Spiritu St°, et recitent semel Litanias Sanctorum eadem intentione ; pauperes verò et qui sunt tenuioris fortunae, recitent quinquies coronam B.M.V.

70° Quibus ita pactis, statuimus et declaramus omnes, et singulos Catholicos nostrarum unitarum dioecesium perpetuis futuris temporibus, salva semper conscientiâ, praemissâ autoritate Sanctae sedis Apostolicae, uti et vesci libere et licitè et absque ullo conscientiae scrupulo, posse et valere carnibus singulis feriis 4ta, et ovis singulis feriis 6ta ac sabbathis per annum occurrentibus, extra tamen Quadragesimam et aliorum jejuniorum tempora quae Ecclesia Catholica generaliter servat ; et ita autoritate nobis desuper concessâ, ordinamus, commutamus seu relaxamus, non obstantibus aliquâ consuetudine, nostrâ priori commutatione, aut aliis quibuscunque in contrarium ; Mandamus itaque omnibus et singulis Parochis nobis subditis, ut hoc nostrum indultum omnibus suis respectivè gregibus intiment.

71° Cum dies annuae celebritatis S. Oterani Patroni Civitatis Waterfordiensis incidat in vigiliam SS. Apostolorum Simonis et Judae, nec congruum videbatur jejunium observari in die Patroni, nec a multis observabatur, nos proinde duximus anticipare dictum jejunium, et transferre in diem immediatè praecedentem dictam Vigiliam si non fuerit Dominica, et si fuerit Dominica, in Sabbathum antecedens, quod ipsum antea per nos factum duximus nunc ratifi-

candum et confirmandum, sicut presenti decreto ratificamus et confirmamus volentes ut ita observetur in Civitate Waterfordiensi, ejusque districtu.

CAPUT DECIMUM.

De Exequiis.

72° Quando officium defunctorum celebratur extra Septa Monasteriorum seu locorum in quibus Religiosi habent domicilium fixum et capellam publicam, declaramus tale officium inchoandum et perficiendum esse juxta dispositionem et ordinationem Vicarii Generalis si fuerit prasens, vel eo absente, Vicarii foranei, vel utroque absente, proprii Parochi ipsius defuncti, idque observandum fore etiamsi defunctus sit Laicus cum habitu aut scapulari Religiosi ordinis, in quo casu Vicarius Generalis aut proprius Parochus praeferendus est Regulari quoad officiatorum praesidentiam in consensu, dummodò officium celebretur intra fines parochiae et non in Capellâ Religiosorum.

73° Declaramus insuper ac statuimus nullum de jure debere deferre defunctum ad sepulturam extra vel intra parochiam nec defunctorum officium pro eo perficere aut inchoare sine scitu proprii Parochi, ipsoque prius vocato.

74° Cum Parochianus unius parochiae in alterius parochiâ sepelitur, oblationes ex aequo dividantur.

75° Nullum officium Defunctorum publicè et cum interventu Cleri celebrari faciat inconsulto Episcopo aut Vicario Generali aut foraneo, aut deficientibus his, proprio Parocho.

76° Statuimus quod in exequiis aut celebritate funebri unica tantum concio habeatur, eaque de die absque inani et superflua laude defuncti, hortamur etiam omnes ad quos hoc officium spectat, ut id praesentent, non pro omnibus promiscuè, sed dumtaxat pro personis benè meritis ac bonae notae.

77° Statuimus seu ratificamus quod alias ordinatum fuit in his nostris dioecesis, et in aliis quoque Regni partibus est in usu, ut nimirum nemini non nominatim vocato ab eo ad quem spectat, elargiantur eleemosynae in exequiis et officio defunctorum ex relictis pro nostris dioecesis ejusque Clero.

78° Omnibus et singulis Parochis nostri districtus praecipimus ut strenuè conentur abolere nocturnas vigiliis quae non sine animarum ruinâ, et divinae majestatis offensâ fieri solent in locis ubi exponuntur

defunctorum cadavera; item computationes ac ineptas fabulas jam loco precum ex corruptelâ introductas.

79° Praecipimus etiam (inhaerendo in hoc Ecclesiae praxi) ut Commemoratio defunctorum et Missae de Requiem in die 30mo et in die anniversario celebrentur proximâ feria 2^a immediate sequente tales dies, si ipsi dies 30^{mus} et anniversarius non incidant in feriam 2^{am}. Quod si in feria 2^a occurrat festum 2° officium defunctorum et Missae de Requiem transferantur in diem proximè sequentem non impeditam.

80° Hortamur ut in officio defunctorum publicè celebrando, omnes Saeculares Sacerdotes utantur superpelliceis et biretis, et in defectu superpellicei utantur Albis, et ut Sacerdotes Regulares utantur habitu proprio suae religionis. Quod si contigerit aliquos vestitos esse habitu Ecclesiastico, et alios habitu laicali, sciant se non debere promiscuè sedere, sed seorsim quo hoc pietatis officium fiat cum majore decencia et populi edificatione.

81° Cum vero Lectiones leguntur nemo se ultrò intromittat, sed Lectores designentur per eum qui praesidet officio, salvo in hoc sicut etiam in ordine sedendi cujusque jure et praerogativa.

CAPUT UNDECIMUM.

De Imaginibus, Reliquiis, et Indulgentiis.

82° Si quae Imagines obesae, detruncatae aspectuque ingratae deprehendantur in nostris unitis dioecesibus nullatenus exponantur publicè venerationi, sed potius a sacerdotibus cum honore sepeliantur in loco decenti, quarum loco aliae Imagines novae et integrae suffici possunt.

83° Ut Catholicae Religionis veritas et puritas circa Imaginum Christi et Sanctorum venerationem omnibus pateant, hortamur in Domino omnes Parochos et verbi Dei praedicatores ut populum sedulò instruant non ratione materiae, formae, vel ornatus Imaginibus Christi et Sanctorum venerationem ac reverentiam a nobis exhiberi, sed ratione prototypi, hoc est, propter eos quos nobis repraesentant.

84° Nullae autem Reliquiae aut Imagines venerationi publicae exponantur, antequam a nobis recognitae et approbatae fuerint, nec ulla nova Indulgentia promulgetur sine nostra licentia et approbatione.

85. Cum ex benignitate Apostolica Sanctissimus in Christo Pater

Clemens Papa X, per Breve quod incipit, "Ad augendam Fidelium Religionem, &c." datum 10 die Augusti 1671, concesserit Indulgentiam plenariam omnibus Christi fidelibus in festo Patroni cujuslibet Ecclesiae tam Cathedralis quam parochialis intra hoc Regnum existentium, necnon diebus anniversariis dedicationum earumdem Ecclesiarum, talitèr ut possent ordinarii respectivè locorum specificare tales dies ubi ignorantur, quae Indulgentia conceditur ad 30 annos, Nos hanc gratiam de largitate Apostolica humiliter et cum gratiarum actione acceptantes mandamus omnibus et singulis Parochis ut eam quotannis, suis respectivè gregibus, tempestivè annuncient, eosque disponant ad eam pie ac devote praevia Sacramentali Confessione et Sacra Communionem, precando Deum juxta tenorem Brevis, lucranda. Ubi vero dies dedicationum Ecclesiarum parochialium particularium in nostris unitis dioecesibus ignorantur, Nos dies peculiare pro aliquibus specificamus et pro aliis, Deo dante, specificaturi sumus, quos observare, eorumque catalogum penes se habere, singuli respective Parochi teneantur.

CAPUT DUODECIMUM.

De Bonis Ecclesiasticis.

86. Declaramus non licere Catholicis emere vel possidere decimas aut alia bona Ecclesiastica sine licentia Ordinarii; dispensationes autem concessae vel concedendae super quibusvis bonis Ecclesiasticis retinendis ab aliis quam ab iis quibus de jure interest nullatenus suffragantur, nec tutae reputari debent.

87. Cum ex iniqua temporum, praesertim praeteritorum, conditione, Calices, Paramenta Sacerdotalia, Libri Scripturae, aliaque bona Ecclesiastica, a viris Ecclesiasticis tradita sunt laicis custodienda, praecipimus, in virtute obedientiae sanctae, omnibus et singulis nobis subditis, sive Laici sint sive Ecclesiastici, qui talia bona apud se habent, vel sciunt ubi habentur, ut ea quamprimum ferant aut denuncient Parochis respectivè locorum qui nobis tempestive significabunt, ut suum cuique restituatur; ipsique Parochi diligenter inquirant de talibus bonis, et apud quos deposita sunt, et nobis mature significant.

88. Hortamur omnes et singulos Parochos ut confinia suarum parochiarum diligenter inquirant, ac scripta ad Vicarium Generalem transmittant, praesertim qui habitant juxta confinia aliarum

dioecesium ; similiter omnia loca devotionis, quae sunt memorabilia, ut fontes, peregrinationes ac imagines ; procurent etiam texere historiam de rebus memorabilibus quae contigerint in suis districtibus.

DE CONCILIO TRIDENTINO.

89° Inhaerendo majorum ac praedecessorum nostrorum vestigiis in Concilio Nationali totius regni habito Kilkenniae, necnon aliis Conciliis Provincialibus praesertim hujus provinciae Cassellensis, ac specialitèr nostri venerabilis praedecessoris beatæ memoriae in Synodo habitâ juxta Clonmelliam anno 1630, renovamus receptionem sancti concilii Tridentini, ac ratam habemus continuationem acceptationis ejusdem, praeterquam quoad decretum de matrimoniis clandestinis, et quoad alia quae cum praesenti rerum ac temporum statu impossibilia videri possint in Ecclesiasticâ administratione.

90° Singuli Sacerdotes dicant tres missas infra mensem a data praesentium, 1^{am} pro incolumitate Serenissimorum Regis ac Reginae Magnae Britanniae ; 2^{am} pro nostris benefactoribus vivis ; et 3^{am} pro nostris benefactoribus defunctis.

91° Postremò statuimus ut singuli Parochi et Sacerdotesstrarum dioecesium habeant copiam harum constitutionum infra tres menses, a data praesentium computandos, sub poena nostrae indignationis, et insuper sub multa quinque solidorum sterlingorum pauperibus erogandorum juxta nostrum beneplacitum. Caveant autem ut dictam copiam nullatenùs ostendant ullis laicis, nobis inconsultis. Lectae ordinatae, et confirmatae fuerunt hae constitutiones in Synodo Dioecesana habita in oppido de Carrick feria 3^a Pentecostes, quae fuit dies 16 mensis Maii 1676 Praeside eodem Illmo et R^{mo} Domino Episcopo qui suprâ, cui synodo interfuerunt Vicarius Generalis et Dignitarii, cum omnibus Parochis, exceptis tribus qui se excusaverunt. Nos Joannes Dei et Apostolicae sedis gratia, Episcopus Waterfordiensis et Lismoriensis, de consilio, et assensu Patrum in hac Synodo congregatorum, haec statuimus et sancimus in nomine Sanctissimæ Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Stⁱ. Amen.

JOANNES,

Episcopus Waterfordiensis et Lismoriensis.

DECREES OF 1677.

Renovamus, ratificamus, et confirmamus constitutiones factas in oppido de Carrick die 16 Maii, 1676.

Qui a nobis habent vel habebunt facultatem, absolvendi sunt si fuerant rite baptizati; sed si de hoc prudenter dubitetur, prius baptizentur.

Cum nobis constet, in baptismo nonnullos velle imponere suis infantibus nomina quaedam insolita, praeter consuetudinem Ecclesiae, hortamur omnes et singulos Parochos, ut nulli Sacramentum Baptismi conferant nisi cui imponitur nomen alicujus Sancti, vel nomen quod in usu fuit aut est in Ecclesia.

Statuimus etiam ut Parochi conentur impedire ne mulieres quae ex adulterio aut fornicatione pariunt admittantur a Catholicis ad suos infantes lactandos idque intiment populis sibi commissis.

Cum nonnulli ex nostris dioecesibus ex superstitione plusquam ex vera devotione pergant ad fontes recenter inventos, vel etiam ad antiquos non approbatos a nobis vel a nostris praedecessoribus, ibique quidam ex eis utantur maleficiis et incantationibus, offerendo ibidem suos infantes cum butyro, et pane aut sale, districte praecipimus omnibus et singulis Parochis ut strenue conentur hanc sacrilegam consuetudinem abolere, et si quis post trinam admonitionem deprehensus fuerit hanc consuetudinem iterare, a communione arceatur.

Quandoquidem nonnulli ex nostris dioecesibus cupientes matrimonium contrahere cum impedimento accedunt ad Religiosos vel alios intra vel extra dioecesim pro impetranda dispensatione, vel pro contrahendo matrimonio, districte praecipimus omnibus et singulis nostris Parochis ut talia praetensa matrimonia pro nihilo habeant, ac ut tales frivolas dispensationes nullatenus admittant, et similiter fiat cum iis quae extra suam parochiam purificationem quaerant. Lectae, ordinatae et confirmatae fuerunt hae constitutiones in Synodo Dioecisana habita in pago seu loco de Clockeily Dioecesis Lismoriensis die 20 mensis Junii 1677, praeside Illmo et R^{mo} Domino Joanne Episcopo Waterfordiensi et Lismoriensi, cui Synodo interfuerunt Dominus Vicarius Generalis, alliique Dignitarii, et Parochi omnes unitarum diocesium praeter 4^{or} qui se excusaverunt. Ita est,

JOANNES,

Episcopus Waterfordiensis et Lismoriensis.

Schema Vitae Pastoralis.

Salus populi pendet a Pastoris vita et diligentia, nempe vita privata et publica diligentia maxime autem in spiritualibus. Ejus vita privata consistit in frequentatione Sacramentorum, ut quotidie si

dispositio animae et corporis permittat missam celebret et ut singulis saltem septimanis confiteatur. Item in oratione mentali ut mane et vesperi habeat horam huic assignatam, et veluti ex obligatione; ut horas suas debite legat et ex devotione alia, ut Rosarium, Litanias, Psalmos poenitentiales etc. jungat.

Item in recollectione spirituali singulis diebus mane proponendo vitare omnes et praecipue noxias occasiones peccandi, et offerendo omnia quotidie agenda vel sustinenda ad honorem Dei et salutem animarum et proximi; similiter vesperi examinando conscientiam tum generaliter, tum particulariter circa aliqua peccata; ac etiam interdiu per orationes jaculatorias ad pulsum horae; et alias saepe per actum contritionis, dilectionis Dei super omnia, et resignationis propriae voluntatis in divinam.

Item in mortificatione interiori passionum, nimiae solitudinis, curiositatis ac affectionis circa cupiditatem rerum temporalium, vel appetitum propriae destinationis et honoris; similiter in mortificatione exteriori, subtrahendo aliqua licite de cibo et potu, et aliis commoditatibus corporis; ac de visu et usu aliorum suorum, et exercendo aliquos poenitentiae actus. Item in studio casuum conscientiae, instructionum pastoralium, vel Sacrae Historiae, tempore a reliquis vacuo: vita publica Pastoris requirit ut abstineat a potu, tabernis, lusu, contentione, litibus, et saecularibus negotiis. Insuper ut habeat sanctum zelum animarum, ita ut vultum pecoris agnoscat, morbosos diligenter curet, discolas fortiter et suaviter corripiat, amorem parochianorum habeat, difficultates componendo, necessitates sublevando, et infirmos consolando, conversationem exemplarem, raro cum foeminis, circumspectam cum omnibus, gravem sine morositate, et affabilem sine levitate. Salus populi etiam pendet a Pastoris diligentia, imprimis in sacramentis et sacramentalibus administrandis, cum promptitudine, nocte ac die, cum sanctitate, conscientia munda, intentione pura, et charitate affectuosa, et cum decore juxta ritus praescriptos, animo sedato, vultu composito, voce intelligibili, et pronuntiatione distincta. In sacramentis et sacramentalibus conservandis cum munditia ac decencia juxta praescriptum ritualis, et ordinationum nostrarum. In officio divino, ut recitetur horis statutis, distincte sine praecipitatione, cum attentione et devotione aedificativa ac cum caeremoniis praescriptis per Rubricas. In Catechismo, nunquam omittatur, ut servetur apta methodus, alliciantur pueri, invitentur parentes, mittantque famulos. In concione quae instruat

in necessariis ad salutem, sit ad captum populi, quae doceat peccata fugere, et virtutes sectari, idque juxta instructionem sequentem.

INSTRUCTIO PRO CONCIONATORIBUS.

Imprimis doceant populum quae scire necessarium est ad salutem, annunciando eis cum brevitate et facilitate sermonis vitia quae declinare debent, et virtutes quas sectari oportet, ut poenam aeternam evadere et caelestem gloriam consequi valeant. Explicationis Evangelii, Symboli, Orationis Dominicae, Salutationis Angelicae, praeceptorum Decalogi, sacramentorum Ecclesiae ac sacramentalium serio incumbant. Frequentationem doctrinae Christianae, festorum et Ecclesiae praeceptorum observantiam, sacramentorum, Poenitentiae et Eucharistiae necessitatem, utilitatem, et frequentationem, saepius inculcent, omnium aetatum et conditionum officia circumspice demonstrant, utpote, Patris et Filii, Mariti et Uxoris, domini et servi, etc. Ubi corruptelas in populo maxime frequentes et palam notas intellexerint, circa harum reprehensionem versentur, graviter autem et suaviter ita ut neminem nominatim insectentur aut designent, superioribus omnibus, tam Ecclesiasticis quam saecularibus, etiamsi discoli essent, a populo reverentiam et obedientiam deberi doceant. Apud rudem populum, difficiliore ac subtiliore quaestiones quae ad aedificationem non faciunt et ex quibus plerumque nulla fit pietatis occasio, non tractent; ea vero quae ad curiositatem quandam aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiunt, tanquam scandalosa et fidelium offendicula vitent, et vitanda esse moneant. Sacra Scriptura secundum vulgatam editionem utantur, eamque interpretentur ex convenienti SS. Patrum autoritate. Miracula nova nisi praevia approbatione Ordinarii non promulgent, indulgentias item nisi ex licentia Ordinarii, publicare aut proponere caveant; abstineant a rumorum seu rerum novarum relatione, nisi ex necessaria causa Episcopus seu aliquis ex ejus Vicariis permiserit.

Denique, ne cum aliis praedicaverint ipsi reprobi efficiantur, ita in privatis colloquiis, victu vitaque quotidiana, gravitate ac modestia, aliis praelucere studeant, ut quando verbis doceant, conversatione aedificent, et moribus confirment; sic uberes aliquando laboris sui fructus colligere et in horrea Domini reportare mereantur.

LXV.

LETTER OF THE VICAR-APOSTOLIC OF ARDAGH, 20TH FEB., 1677.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

ILLUSTRISIME DOMINE,

Nos Gerardus Feraill Dei et Apostolicæ sedis gratia Vic. Applicus Dioecesis Ardaghensis in Hibernia percipientes appropinquare dies senectutis nostræ, et perspicientes labores, quos in stabiliendo pacem, et charitatem tam cleri, quam populi nobis commissi quotidie sustinemus; consultum duximus providere huic nostræ dioecesi de viro bono, quem in antistitem presentaremur. Quare cum quotidie videamus plures dissensiones oriri tam in clero, quam in populo ob introductionem extraneorum ad praelaturas in hoc regno, ut passim a viris Ecclesiasticis ad tribunal sæcularium, et acatholicorum fiat recursus non sine magno ecclesiæ detrimento, et contemptu, nec non adversariorum scandalo; unde necessarium duximus, ex gremio nostræ dioecesis unum præsentare ad onus Episcopale hujus dioecesis qui inclinationem populi, et vultum gregis facilius dignoscat. Invenimus igitur in ordine S. Dominici R. P. Christophorum O Feraill originem duxisse ex illustri, antiqua, semperque Catholica Feraillorum familia hujus dioecesis quæ semper floruit viris religiosis et Ecclesiasticis ex quibus fuit R. P. Frater Laurentius O Feraill ejusdem ordinis et familiæ, qui in ultimis bellis hujus regni, partes Illm̃i Nuntii Apostolici fideliter agens, ab adversariis diu conquisitus, tandem apprehensus, et post triduum ad patibulum damnatus, a patibulo pendulus, utraque manu de subscapulari extractis, Crucifixum et Rosarium cum maxima populi admiratione in signum et tessaram fidei et passionis in sublimem erexit. Nec hunc quem commendamus, ignarum calicis Domini invenimus; dum enim e Belgio ad hoc regnum ob negotia sedis Apostolicæ ab Illm̃o Dno Rospigliosi tum Belgii Internuntio destinaretur, apprehensus in carcerem conjicitur, qui sæpius inde ad tribunal deductus, et in carcerem detrusus, toto trium annorum spatio in frigore et egestate multa patienter sustinuit. Cum tandem in eo nullam mortis causam invenissent propter debita tempore suæ captivitatis contracta in carcere detinetur, donec industria et liberalitate Ill. D. Rospigliosi præfati Internuntii solutis debitis, pristinae libertati restituitur. Quare cum sit nativus hujus dioecesis, religiosus

professus familia, habitu, et propria constantia in negotiis Sedis Apostolicae commendabilis, ut notum omnibus, imo abunde bene-affectis fidei catholicae in hac afflicta provincia quam firmiter in animo affectum, reverentiam et obedientiam habuit erga Suam Sanctitatem, ac ne optari quidem posse documenta ampliora iis quae hactenus exhibuit, eum omnibus extraneis praeferimus, dignumque judicamus, ut in praemium suae captivitatis ad onus Episcopale promoveatur.

Quare eum in Episcopum hujus dioecesis promovendum presentamus, et postulamus. Humiliter supplicantes Ill^{mae} vestrae Dñi, ut praefatum Christophorum O Feraill apud S. Sanctitatem, et S. Congnem de Prop. Fide ad dictum onus commendare et promovere dignetur.

D.D. Franciscus Ferall, Toparca de Mornin.

Rogerus Ferall, heres naturalis prefati Domini et territorii.

Sawbuy Ferall, heres naturalis territorii Brockinagh.

Marcus Ferall, heres naturalis de Cullinlasragh.

Fergusius Ferall, Dominus Temporalis de Ardannagh.

Franciscus Nugentius.

Joannes Farell.

Richardus Farell.

Carolus Roynalds.

Terentius Roynalds.

Kedagh Roynalds.

Eugenius Duigenan medicus.

Tullius Duigenan.

Fergus Shanly.

Joannes Duigenanus, medicus approbatus Ardaghadensis.

CLERUS ARDAGHADENSIS.

R.R.D.D. Joannes Cahill, pastor de Killglasse.

Patritius Keranus de Balle M'Carmuck.

Bernardus Magerri, pastor de Killoe.

Jacobus Albidensis, pastor de Moydow.

Patritius Farell, pastor de Ardagh.

Arturus Muldoone, pastor de Racline.

Dionysius Ferall, pastor de Ratasbik.

Hugo Dunor, pastor de Stradia.

Bernardus Reyley, pastor.

Terentius Syridan, pastor.

Cornelius Reyly, pastor.

Tullius Duigenan, pastor de Killtagorke, rector de Killsgery.

Dionysius Cullroy, pastor de Annaghduffe.

Fergus Keon, pastor de Killtubrad.

Bernardus Duigenan, pastor de Cloone.

Nicolaus Curoghory, pastor de Killionan.

Bernardus Eganus, pastor.

Carolus Rodeghan, curatus de Fenagh.

Hoc extractum cum suo originali de verbo ad verbum concordat,
quod attestor.

GERALDUS FERALL,
Vic. Aplicus, Ardaghaden.

LXVI.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM, 2ND SEPTEMBER, 1677.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

EMÉ DOMINE,

Debitum meum erga sedem Apostolicam obsequium, et adeo innatum (ut ita loquar) totius afflictissimae Hiberniae nostrae tot calamitatibus ab aliquot jam saeculis Religionis Catholicae causa laceratae sine alterno benignioris sideris aspectu, ut in exemplum et aedificationem orbis universi depositum fidei a Xto et Apostolis traditum, tam firmum, inviolatumque semper retinuerit, ut maluerit gravissima bella, rapinas bonorum, exilia, et mortem ipsam sustinere, quam ne latum quidem unguem ab Ecclesiae auctoritate declinare, hoc inquam, obsequium, a me exigit, ut Praedecessorum meorum vestigiis ego insistens mandatis Eminentiae Vrae quam promptissime obsequar, licet cum manifesto et indubitabili vitae periculo. Adhuc enim viget decretum istud particulare contra personam meam individualiter editum, cujus exemplar ad Eminentiam V. mitto. Viget etiam, et impune, odium, iniquitas maligni illius viri, qui vitam meam totis viribus, et vere infernalibus, saepius abrumpi satagebat.

Quid Romae etiam manifestius, quam quoties fuerim ego ab eo ita insectatus, ut adversariorum manus evadere non potuerim? in quot carceres ex occasione illius injectus? in quot publica heterodoxorum tribunalia adductus, in quaestionem vocatus in illis, ab eo ipso quam acerrime accusatus, et hac ratione bis ad mortem fere condemnatus? adeo ut vix ulli expectaverint me haec pericula effugere potuisse, non sine publico totius patriae luctu, gemitibus, et lacrymis. Et cum fuerim innoxius declaratus super praetenso crimine lesae majestatis, non cessat ejus malignitas; me inter alios praecipuos provinciae meae ecclesiasticos, et sui ordinis primarios adhuc de exercitio auctoritatis Pontificiae, et ecclesiasticae jurisdictionis accusat ille, et sum poenae, quam vocant Angli, *premunire*, convictus, et condemnatus: perditionis nempe rerum familiarium, unius anni carceris, imo et perpetuae custodiae, ac etiam exilii, imo et mortis, secundum quod deinceps iterum atque iterum respective quis vincatur ejusdem appellati criminis, hujus tamen poenae pro prima illa vice veniam de amicorum etiam Anglorum sollicitudine obtinui. Ulterius tamen progreditur impius ille, et utitur occasione regiorum edictorum an. 1673 editorum in exilium ecclesiasticorum, et me de transgressione eorum accusat, unde fui in ultimam istam custodiam injectus, et inde ad hoc exilium condemnatus, quae sententia sine mora fuit executioni mandata.

Aliqui amici mei, et magnae notae Londini degentes (quorum nomina suggerere poterit vobis, ni fallor, Eñus Dñus de Norfolcia) instanter agunt de obtinenda mihi aliquali tolerantia in hoc particulari decreto, et procuranda aliqua securitate ab insectatione praefati inimici mei, ac potius sui. Ex cujus libello infamatorio nuper edito contra eruditissimum illum nostrae nationis historicum, ac piissimum sacerdotem Joannem Lyncaem in exilio jam degentem in provectissima sua aetate, et nec alia de causa in eum quam stulte invehitur, quam quod piissimam scripserit epistolam ad dissuadendum ei iniquum suum agendi modum: ex hoc, inquam, et ex literis meis anglice exaratis ad Eñum D. de Norfolcia datis 23 Junii proxime elapsi (esset plurimum ad rem meam et hoc punctum delucidandum, si traducerentur in linguam Italicam, et in manus Eñae Vestrae traderentur), constat, quam sit mihi evidentissime periculosum, exponere me inquisitioni illius in patria, cujus ne angulus quidem est illi ignotus, nec amicus ullus, apud quem haberem ego receptaculum, cum totam fere Provinciam meam antea fugitivus percurrerim, quin duas noctes in eodem

hospitio aut una villa communiter versarer, fui tamen ex ejus investigatione captus, et tractatus, ut supra.

Unde praefati amici mei jam Londini residentes scribunt non posse mentionem adhuc fieri de petenda mihi toleratione aliqua, et intimi mei, consanguinitate ac familiaritate mihi conjunctiores, in Hibernia suadent, ne pedem adhuc moveam versus eos; idem scribunt ex Curia Bruxellensi, et credo Illmum D. Internuncium esse ejusdem animi. Licet ergo persecutio, ut scribit Vra Eminentia, aliqua ex parte sit mitigata, non tamen apparet mitigatio aliqua in praefato decreto contra me edito, neque in rebus me, ut supra, concernentibus.

Quare Illmus D. Nuncius Hispanicus sentit me oportere hic manere, donec S. Congregatio certior fiat, et Eñi Dñi mei ulterius videant, quid sit faciendum, et an ex novo regimine Ducis de Ormonia Hiberniae jam Proregis res mitiores se habeant, de quibus omnibus Ill. D. Nuncius curabit rationem habere ab Ill. D. Internuncio Belgico, et conformiter de me disponet; facile etiam habere poterit S. Congregationis secretarius talem ab eo rationem. Et eo magis est Illmus Dñus hujus opinionis, quod etiam videat meam hic praesentiam prodesse ad reformationem aliquorum nostrae orationis collegiorum, videlicet illius Complutensis, quod fundationem habet 80 alumnorum, totalem tamen minans ruinam, nisi reformationi detur locus, in cujus rei exercitio jampridem laboro ex commissione Regis Catholici tanquam patroni, simul ac Archiepiscopi Toletani, et aliorum Patronorum, et felicissimum spero exitum, cum regulae, quas ad hunc finem ex alio simili decreto confecerim sint jam approbatae per omnes patronos, et collegii protectorem, et jam sint ab iis propositae, ut ultima accedat auctoritas, et ita sine mora curem ego observentur. Praefatus Illmus Dominus Protector, regius consiliarius, palam fassus est, non inane fuisse hoc exilium meum; idem fatentur alii patroni, et pluri esse faciendam hanc reformationem, quam quidquid interim prodesse poterim gregi meo domi. Quid si scirent, me nihil facturum in patria ob praedictas rationes, et subitum manifestum vitae meae periculum, et dignitatis, ac Sedis Apostolicae vilipendium?

Hujus collegii Matritensis totalis imminebat ruina, sanctum illius institutum in integrum defecit, ex occasione mea ecclesia est denuo edificata, universa domus refecta, et institutum omnino renovandum ex commissione mihi facta ab Emo D. Card. Archiepiscopo Toletano, ad quam cum jam accedat concursus et auxilium Illmi Dñi Nuncii, non dubito, quin brevi faciendum sit quid proficuum valde nationi

nostrae adeo afflictæ, ut domi non admittatur juvenum educatio. Consulatur, quaeso in iis, quæ ad me spectant, Emus D. Card. Mariscottus, qui exilium meum perpensum valde habet. Si tamen S. Cngtio., et Eminentia Vra fuerint melius informatae, et certo sciant res Hibernicas aliter se jam habere, quam nobis hic, aut Internuncio Belgio adhuc constet, aut judicent, non conveniat ulterior hic mora mea, ut insistam perfectioni horum collegiorum feliciter prosequutæ, ego judicium meum vestro libenter submittam, et sacram istam congregationem ex intimo cordis obedienter ac reverenter ad Iñm Dñi Nri. pedes provolutus alloquens; *neque enim faciam animam meam præciosiorem* (ut ait Apostolus) *quam me, dummodo consummem cursum meum, &c.* Caeterum si sacrificium meum infructuosum devenerit inopinatae mortis præsumptione, satis mihi erit pro sancta atque coeca obedientia emori, et cum Psalte regio agnoscam ita esse, et vere dicam "*lucerna pedibus meis verbum tuum.*" "*Praeceptum Domini lucidum illuminans oculos.*" Estis enim vos lucerna, qua vias et operationes meas dirigi cupio et statuo. Ad quem finem et ad universalis ecclesiae conservationem, et propagationem Deus O. M. in plurimos annos salvam et incolumem conservet Emtiam Vram, ut ex animo opto ego et precor.

Matriti, 2 Sept., 1677.

Eñm Dño Card. Altieri.

Eñtiae Vestrae

Huñus, &c.,

JACOBUS, Archiepus. Tuamen.

LXVII.

LETTER OF THE PRELATES OF THE PROVINCE OF ARMAGH, ASSEMBLED
IN PROVINCIAL COUNCIL AT ARDPATRICK, 27TH AUGUST, 1678.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

EMINENTISSIMI ET REVERENDISSIMI DOMINI,

Plurimum et quidem gravium abusuum reformandorum causa nos infrascripti ad Concilium Provinciale convenimus, convocati per Illmum et Revmum D. Oliverium Plunkett, Armacanum totius Hiberniae Primatem nostrumque Metropolitanum.

Quanta autem hujus Concilii necessitas fuerit ipsa quae condidimus decreta praeseferunt; ea proinde velut exigentiae opportuna ac temporis accommoda per Em^{ss} V^{ss} examinanda et si videbitur approbanda, idem Metropolitanus noster transmittit.

Ad obstruenda porro ora loquentium iniqua,strarum partium esse censuimus Em^{ss} V^{ss} certiores facere de Regimine ejusdem Ill^{mi} et Rev^{mi} Metropolitanis a S. Sanctitate et Em^{ss} V^{ss} novem circiter abhinc annis ad nos destinati.

Declaramus igitur praenominatum Ill^{um} Metropolitanum in muniis Episcopalibus obeundis non solum in sua Dioecesi verum in aliis multum insudasse ac gregi sibi commisso tempore nuperae persecutionis non sine ingenti salutis discrimine constanter adhaesisse, et scholas aedificasse, et Magistros ac Doctores aluisse ut clerus et juvenus in litteris, pietate, et casibus conscientiae, aliisque ad eorum munus spectantibus instrueretur; duo jam concilia Provincialia celebrasse in quibus salubria pro morum Reformatione condita sunt; Bonos insuper praemiassse ac malos juxta Canones punivisse, quantum per tempus et hujus Regni leges licuerat; multum in Verbi Dei praedicatione non sine laude laborasse ac verbo et exemplo populum instruxisse; Hospitalitatem insuper cum omnium admiratione (cum vix ducentos aureos annuatim ex Dioecesi sua percipiat) exercuisse; ac omnia alia praestitisse quae Archiepiscopum ac Metropolitanum decent, quantum in hoc Regno fieri potuit; commercium tandem litterarum (pluribus annis ante ejus adventum interruptum aut potius extinctum) cum Sede Apostolica non sine magnis expensis renovavit seu potius de novo instituit, magno tum commodo tum solatio nostro, quae omnia accepta referimus Suae Sanctitati ac VV^{ss} EE^{ss} ob dignationem nobis providendi de tam docto ac vigili Metropolitano: orabimusque semper divinam Majestatem ut Suam Sanctitatem ac VV. EE. servet incolumes. Ex concilio provinciali habito apud locum de Ardpatriek die 27° Augusti, 1678.

Eminentiarum Vestrarum,

Humillimi et observantissimi filii
et famuli.

Patritius, Midiae Eps.

fr. Patritius, Ep. Clogheren, et Administrator Kilmoren.

Patritius O'Mulderg, Vic. Generalis Connerensis

Lucas Plunkett, Vic. Gen. Derensis et Procurator Dioecesis
Raphoten.

Jacobus Cusack, Procurator Vicarii Apostolici Ardacadensis
 Patritius O'Bruin, Vic. Gen. Dunensis et Procurator R D

Henrici Makey, Vic. Gen. Dromoren.

Christophorus Plunkett, Archidiaconus Midensis.

Henricus Hugonius, Procurator Capituli Armacani.

Patritius Plunkett, Vic. Gen. Comitatus Lutensis.

Bernardus Magork, Decanus Armacan. et Consultor in
 Concilio.

Arnoldus Matthews, Archidiaconus Clogherensis.

LXVIII.

AN ACCOUNT OF THE DIOCESE OF OSSORY, BY THE BISHOP OF OSSORY,
 10TH JULY, 1678.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[This "Relatio" was addressed to the Internuncio in Brussels, and was by him
 forwarded to Propaganda on the 7th September, 1678.]

Relatio Diocesis Ossoriensis, die 10 Julii, 1678.

Hic, Illustrissime Domine, statum Dioecesis meae, semel in quadriennio Sanctae Sedi intimandum, paucis describendum duxi.

Dioecesis Ossoriensis in Hibernia suffraganea Archiepiscopatus Dublinensi, quadraginta miliaria longa, et duodecim in quibusdam partibus, in aliis quatuordecim lata, habet octo Dioeceses sibi contiguas, Waterfordiensem, Lismoreensem, Casselensem, Midensem, Kildariensem, Leghlinensem et Fernensem. Centum et viginti habet paroecias sed viginti octo tantum parochos in transmarinis partibus (si quinque excipiantur) educatos, quorum aliqui quatuor, alii quinque, alii sex paroeciis inserviunt, quarum emolumentis (tanta est Catholicorum paupertas et haereticorum undequaque morantium multitudo) vix sustentari possunt.

Illorum quidam unam libram Anglicanam, alii dimidium librae, aliqui nihil, mihi pro procuratore et subsidio charitativo annuatim solvunt, nullo alio medio ad mei meorumque sustentationem (quod etiam de aliis Praelatis Hiberniae, ni fallor, dici potest) relicto. Singulos ad instruendum populum sibi commissum vel concionando vel catechizando sub poena suspensionis obligavi, quod cum magno animarum lucro efficiunt.

In hac Dioecesi extructa habentur, sed nunc, proh dolor, destructa tria Dominicanorum monasteria, unum Kilkenniae in qua urbe sita est Ecclesia Cathedralis Sancto Canico Abbati dicata: alterum Aghabhoe: tertium Rosbercon. In primo morantur quinque fratres: in secundo conventu duo: in tertio nemo: inter omnes, tres tantum habentur concionatores. Datur etiam unus conventus fratrum Minorum strictioris observantiae Kilkenniae continens undecim fratres, quorum tres sunt praedicatores.

In oppido de Callan ejusdem Dioecesis, datur Monasterium Eremitarum Sancti Augustini, destructum fere; habent tamen conventum in eodem oppido quinque fratres, quorum nullus est praedicator. Jesuitae duo hospitium tenent Kilkenniae, et Capuccini tres, quorum aliqui concionantur et missionariorum exercent officium. In oppido de Knochtopher situm est monasterium Carmelitarum, cujus ordinis neminem habemus. Canonicorum Regularium Sancti Augustini quatuor habemus monasteria et duo ordinis Sancti Bernardi, sed neminem ex eorum ordinibus.

Kilkennia quatuor habet parochos, totque oratoria decenter juxta temporis permissionem ornata; et Regulares ibidem alia quatuor habent. Centum haeretici per totam Dioecesim a quadriennio aut circiter ad fidem Catholicam conversi sunt: duo vel tres ad summum a nobis exierunt turpis lucri causa laici scilicet. Clerus saecularis, et regularis, urbanus et ruralis, bene inter se in pace et charitate fraterna conveniunt. Et haec sunt quae de praesenti rerum statu exaranda habeo. Interim ore et corde orans ut Deus ~~Dominationem~~ Vestram Illustrissimam ad nostrum solamen incolumem servet, et hujus meae epistolae (modo ei sic placeat) responsum expectans maneo, &c.

LXIX.

LETTER OF DR. HEDERMAN, VICAR-GENERAL OF LIMERICK, FROM
PARIS, 31ST OCTOBER, 1679.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

PRAESUL ILLÆ,

Non est mei instituti vobis referre luctuosum statum, in quo Ecclesia Dei in Hibernia jam versatur; qualis enim ille sit, publica Regis edicta adversus clerum ibi promulgata satis testantur. Quam

siquidem tunc in Hibernia erant tranquilla, et exercitium Catholicae Religionis satis toleratum. Illa autem visitatione paulo ante exortam inexpectatae persecutionis tempestatem finita, ego ad quaedam negotia non tam mea, quam aliena peragenda huc advocatus adveneram, animo tamen, statim ac ea perficerem, ad stationem meam revertendi. Nuper vero ad me scripsit ille meus Praesul Reverendissimus rogans, ut vos humiliter per literas deprecem, quatenus facultates suas Apostolicas jam finitas prorogare, vel renovare velitis: hanc gratiam, si concesserit, emeriti militis Xti animum senectute et persecutione nimis attritum mirifice confortabit. Insuper et ego, qui pro eo ad vos orator accedo, deprecator apud Deum pro vobis efficiar, praesertim si ex humanissima vestra benignitate responsum super his, ad me, cum licuerit, mitti curaveritis. Diuturnam ac prosperam vitam in terris, et aeternam in coelis det tibi Deus Omnipotens, presul Ill^{me}, ut optat et orat.

Litterae ad me sic superscribantur: A Monsieur Kelly rue des deux portes pres St. Jean la graive pour fair tenir a Mr Hederman, docteur de Sorbon a Paris.

Lutetiae prid. Cal. Nov. 1679.

Vester hum^{us} et obsq^uus servus, vobis licet ignotus, Dermittus Hederman, presbyter indignus, et Vic. glis. dioec. Limericen.

LXX.

LETTER OF THE BISHOP OF KILDARE TO F. FORSTALL, O.S.F., 5TH JUNE, 1680.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Dr. Mark Forstall, of the Augustinian Order, studied in Valladolid and subsequently became regent of studies at Gratz in Austria. He was elected Provincial of the Order in Austria in 1659. Having entered on the Irish Mission in 1672, he was appointed Bishop of Kildare in 1676, and received the administration of the Diocese of Leighlin by brief of 5th of September, 1678. He suffered a great deal for the faith, and died the 7th of February, 1683.]

Sumus hic jam in pejori statu, quam hactenus fuimus, vix uspiam nobis licet subsistere etiam inter amicos, qui, ex nostro conspectu

LXXI.

LETTER OF THE BISHOP OF KILLALOE, FROM FRANCE, TO THE
S. CONGREGATION OF PROPAGANDA, 18TH JUNE, 1681.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Dr. John O'Molony, of the O'Molonys of Killadiernan, near Nenagh, taught Theology in St. Sulpice and was appointed Bishop of Killaloe the 26th of May, 1671. In 1688 he became Bishop of Limerick, retaining the administration of his former See. He died on the 3rd of September, 1702, in his 85th year.]

EM̃ PP. AC DD.

Ex portu Gratianorum in Gallia, 13 Junii, 1681.

Non est quod dubitem, quin a me expectetis rationem villicationis et reditus mei in has partes, idque mihi curae fuit quamprimum in litore gallico pedem fixi, EE. VV. utriusque rationem reddere, et ex multis pauca hic currenti calamo delibare, plura meliori otio dicturus, si jubeatis.

Quod ergo ad primum attinet, muneri meo feci satis, quantam molestissima tempora, et rerum omnium angustiae undique patentes, et in dies nascentes patiebantur; non perdi ex eis quemquam, quos dedistis mihi, quamvis plerisque in partibus multi, etiam ex clero, in apostasiam fidei laberentur, aut morum; fluctuantes confirmavi, errantes reduxi et in bono ambulantes ad perseverantiam exhortatus sum, itaque cursum pro hac vice consummavi, et fidem servavi, non ego sed gratia Dei mecum, et gratia ejus in me vacua non fuit: soli Deo honor et gloria, et mihi misero peccatori, ac servo inutiles pax et misericordia in Christo Jesu Domino nostro.

De reditu vero in has partes nollem me ab EE. VV. haberi mercenarium, qui venientem lupum videns fugiat, et oves deserat, sed bonum pastorem, qui animam suam pro ovibus suis dare semper paratus est sive domi moriendo, sive foris exulando. Ut ergo juste judicare et recte imperare possitis, discite, si placet, rei veritatem, et jubete quod vultis, ipso imperio promptior erit obedientia, nec Deo per vos jubente timebo, quid faciat mihi homo, dummodo consummem cursum meum, et ministerium verbi, quod accepi, certus, si per hoc perdidero animam meam in hoc mundo, in vitam aeternam custodiam eam.

Quanta tempestate et fluctibus agitatur navicula nostra a tribus

fere annis, orbi universo jam notum est, nec proinde EE. VV. latere potest, sed forte non omnes norunt, aut credunt nos in odium Religionis persecutionem pati, cum callidus hostis, ne Religionem Catholicam persequi videatur, sicque exasperans Catholicos Principes in caput suum, zelum eorum et justam vindictam armaret, falsae conjurationis suum fascinus palliavit, et regiae potestatis, et vitae, nec non religionis protestantis (quae apud ipsos prevalet) extirpandae criminis, quos voluit, accusavit, quorum plures, ut nobis, morte turpissima condemnavit, nihil minus caeteris, si Deus permittat factururus. Hujus autem falsae conjurationis in Hibernia factus sum ego, omnium Episcoporum licet minimus, velut coriphaeus et praecipuus auctor tanquam Sedis Apostolicae et Christianissimi Regis emissarius, et pensionarius in hoc opus destinatus, quod ne cui dubium videatur, a variis falsis testibus, quorum ne vultum quidem novi, depositum, et coram Magistratibus juratum est, deinde typis mandatum, et publici juris factum, et quamvis caeteris Episcopis minime parcant, eos tamen, praesertim in nostra Provincia accessores tantum hujus falsi criminis mihi faciunt, itaque eorum tela omnia venenosa in me praecique converterunt, et cum pro ceteris detegendis praemium decem librarum Anglicanarum cuique proditori proponerent, pro me 150 libras offerre non dubitabant, ita ut populus saltem haereticus me tanti criminis reum, et crimen ipsum verum fore minime dubitaret, adeoque suum zelum amarum omnes in me armarent, quamvis neminem eorum unquam laeserim, neque vel in minimo offenderim, sed omnibus omne humanitatis et urbanitatis officium semper exhibuerim, testis mihi Deus, testis et ipsi, si veritatem loquuntur. Sed quia Regem Christianissimum praecipuum, et maxime timendum instrumentum huius conjurationis fingunt, facile haec de me prae caeteris figmenta credunt, quod in Galliis semper educatus fuerim, nec desunt ex nostris falsi fratres (qui ex nobis exierunt) in Gallia, Parisiis praesertim, qui hoc haereticis saepius mandarunt, et pecuniarum varias summas in hoc opus me recepissem assenserunt, totum ergo crimen in caput meum vertitur, et me ubique nocte, dieque perquirebant non solum in mea dioecesi, sed etiam in exteris partibus, ubi nunquam fui, ita ut nomen meum per totum regnum tam celebre fecerint, ut nemini notum non fuerit, et omnibus etiam Catholicis timendum, ne in eodem mecum crimine involvantur, si apud ipsos hospitarer, nam etiam in provinciis, ubi nunquam pedem posui, viros aliquos nobiles mihi prorsus ignotos mecum varios habuisse conventus in hunc finem non verebantur

asserere, et in nostra Provincia quamplures Episcopos ac nobiles tali die, tali loco, et anno pares conventus habuisse, quorum nonnulli jam carceribus Londini, et in Hibernia detenti de vita periclitantur, cum tamen certo constet me eo tempore et anno, scilicet 1676, Parisiis fuisse quartana febris laborantem, et non dubito, quin extent apud Illmum D. Secretarium de Propaganda Fide quaedam literae istius anni, quae hoc testantur, et utinam quae tunc in istis monita dederim, apud VV. EE. valuissent. Sed spretis hisce omnibus periculis, tribus jam fere annis restiti, protegente me Deo, nec gregem mihi commissum deserere prorsus volui, ne percusso pastore dispergantur oves, donec tandem viderim pervicacem hostem cum desperaret post tantam diligentiam frustra factam me usquam reperire, furem suum convertere in gregem et Pastores mihi subditos, eosque tacita libertate seu toleratione, qua fruebantur, privare, alios Pastorum in carceres, alios in exilium detrudendo, populum vero vexando, et falsi criminis accusando, nisi me detegerent, quod tamen vix eorum aliquis si ita improbus esset, praestare posset, ita occultus fui, meque per omnia protexerit dextra Excelsi; nuperrime tamen repertus est quidam Judas (quem alias beneficiis variis obstrinxerim) qui apud tribunal haeticum detexerit ubi fuerim, licet certo non noverit, sed hujus proditiois quantumvis secretae statim monitus in aliam partem fugi, et sic evasi manus ejus in nomine Domini. Cum vero res jam quoquomodo pacificari coeperint, et respirare paululum speraremus, ecce novus turbo in me ortus est ante dies circiter quindecim; quidam vir nobilis mihi alioquin carne et sanguine omnium conjunctissimus, Vice-Comes de Clare (quem etiam beneficiis et officiis non spernendis cumulavi), sed apostata factus ut zelum suum haeticis probaret, et factum quum aliquod Pro-Regi et consilio ejus privato displicens novo aliquo figmento coloraret, in me spiculam convertit, et conjurationis ejusdem accusat, meque detegere pollicitus est, quod tamen nihil ipsi profuit, etsi mihi obfuerit, nam per amicos (quos scriptis nominare non expedit) monitus, sedem mutavi, ejusque conatum frustravi.

Demum ut nil afflictionibus et angustiis meis deesset, ecce unicum refugii locum, in quo mihi securitatis quidquam polliceri poteram, apud bonam viduam (nec alium jam mihi superesse novi, Deum testor) quidam Anglus haeterodoxus conduxit ad diem maji proxime elapsam, quo tempore mutare solent sedem coloni in isto regno, sicque optima vidua cum liberis ad unicum cubiculum in domo redacta, donec fructus autumnales terrae commissos colligeret, mihi amplius

non erat locus in diversorio, nec si foret, tuta erat in haereticis habitatio; haec omnia videns, et serio mecum ponderans, monitus etiam, ac rogatus iteratis precibus ex omni parte Regni, ut paululum recederem, donec tranquillitas fiat, nam haeretici palam dicere solebant, me in regno contra leges et Regis mandata cum tanto vitae discrimine non permansurum, nisi ad inceptam conjurationem fovendam, et sic me recedente magis forte de veritate conjurationis dubitarent; cumque viderim praesentiam meam magis obesse, quam prodesse posse Pastoribus, et gregi mihi commisso, nec me apud Catholicos divertere aut hospitari posse sine periculo vitae eorum ac fortunae (ut quibusdam viris nobilibus contigit, cum apud eos caperetur Kildariensis Episcopus) judicavi, et judicarunt omnes tam clerus quam populus mihi ipsi et bono publico magis expedire, ut ad tempus aliquod recederem, meliori omine reversurus sedato inimicorum furore, et sic in has partes accessi. Hisce tamen non obstantibus, si E.E. VV. expedire magis videatur, ut ad missionem redeam, alacri et prompto animo parebo; sed consideretis velim promptum reditum periculosiorem futurum, quam si non recessissem, nam non dubitarent hostes affirmare, me huc celeriter venisse ad conferendum cum Christianissimo Rege, et celerius rediisse ad inceptum conjurationis opus perficiendum. Vos, quibus fidei propagandae cura commissa est, et quibus proinde in talibus rebus Spiritus Sancti lumen adesse non dubitem, omnibus mature expensis jubete, quod vultis pro Dei gloria et fidei incremento; me ad omnia paratum invenietis, mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum. Ut vero hanc de me narrationem Apostoli verbis claudam et confirmem, ecce coram Deo, quia non mentior.

Quod ad reliquos confratres meos, et statum Ecclesiae nostrae nimis afflictae attinet, sic se habet. In Provincia Armacana, vulgo Ultonia, nostis Armacanum Archiepiscopum et Primate[m] Londini in carceribus ab anno circiter detineri, et hic jamjam fertur judicatum, et morti condemnatum esse propter fictam hanc conjurationem, cujus me auctorem faciunt, nam ipse nunquam in Galliis fuit. Superest ergo in Provincia Tyrellus Clochorensis Episcopus, qui hinc inde vagatur, et qua potest industria delitescit.

In Provincia Dublinensi, quae Lagenia dicitur, nostis etiam Archiepiscopum in turre Dublinensi post annos duos morbo, squalore, et aerumnis contritum obiisse, quamvis Regi ex omni clero notissimum, et amicissimum, nec tantam usquam obtinere potuisse misericordiam,

ut extra turrem ad tempus aliquod in urbe cum custodiente milite, et datis optimis regni sponsoribus, pro recuperanda valetudine liberiores auram respirando viveret, neque in mortis articulo Sacerdotem, aut Sacramentum ipsi permissum, nisi forte aliquis furtim adesse potuit, quod ab infidelibus fieri non putem. Reliqui in ista Provincia supersunt Ossoriensis Episcopus, fausto omine in pace ac bello apud Pro-Regis fratrem et nepotem, optimos Catholicos, et intra suam dioecesim viventes, delitescit, et Kildariensis nuper captus in turre Dublinensi captivus manet; de eo quid facturi, Deus solus novit, sed nemo eum hujusce conjurationis hactenus, quod noverim, accusavit. Duo autem viri nobiles, apud quos manere solebat, et apud alterum captus, captivi quoque facti sunt, et pro tempore aliquo detenti, donec tandem datis sponsoribus ad comparandum intra sex dies quamprimum vocati, libertate donati sunt.

In Provincia nostra Cassellensi sive Momonia Archiepiscopus Brenanus (quem mihi accessorem in ficta conjuratione falsi testes faciunt, sicut et reliquos istius Provinciae Episcopos) alicubi, non certo scio, privatus delitescit; puto autem apud fratres duos uterinos Pro-Regis bonos Catholicos, qui in ejus dioecesi manent. Caeteri vero, defuncto jam seniore Finiborensi Episcopo, supersunt Corcagiensis Episcopus Craeveus, qui in mea dioecesi apud quemdam fratrem suum secundo ab oppido Laonensi lapide delitescens pro me captus est, revelante quodam improbo vel indiscreto famulo, quod apud herum suum commoraretur Episcopus; heterodoxus Laonensis vir ex omni isto clero pessimus, et mordacissimus (quem apostatam nonnulli asserunt) et apostatarum maximus fautor, quorum nonnullos ex regularibus jam apud se habet, statim armatos homines misit, non dubitans me esse Episcopum illum, ibique infauste captus Corcagiensis Episcopus Lymericum proximum castrum captivus mittitur, ubi per annum detentus, a tribus, quatuorve mensibus mandato Pro-Regis Dublinum missus, ibi captivus detinetur, non tamen in turre, sed in manibus cujusdam Magistratus, quem *pursevan*num vocant, ex duobus malis minus eligendum.

Deinde Lymericensis Episcopus Dulaeus, qui senio et morbo confectus nec equo, aut pedibus incedere valens gratiam obtinuit, ut datis sponsoribus maneret, ubi aegrotavit, donec convalesceret, et vocaretur in judicium, et ego Laonensis indignus, qui hanc vobis narrationem facio.

In Provincia tandem Tuamensi seu Conatia a pluribus annis

relegatus est in Hispaniam Archiepiscopus (quod non ignoratis); supersunt duo suffraganei Clonfertensis et Elphinensis, qui etsi non omnino tutam, at quietiorem caeteris vitam agunt, cum in ista Provincia minor sit haereticorum vis et violentia, quia minor numerus, nam illuc regnante Tyranno Cromvello relegati sunt, et transplantati ex reliquis Provinciis Catholici, sicque major ibi est Catholicorum numerus, quam haereticorum.

Hic est Episcoporum in singulis provinciis praesens status. De Clero vero subalterno sive Parochis et gregibus sibi commissis, fruuntur adhuc quadam libertate, vel tolerantia missas celebrandi, et audiendi, et sacramenta caetera administrandi ac recipiendi; non putant quippe illos jurisdictionem externam (qualem Pontificiam vocant, utpote a Sede Romana mutuata) exercere, nec proinde contra Regni leges agere, et in statutum, quod *praemunire* vocant, peccare. Et hoc est, quod currenti calamo statim ac in litore positus, de his rebus delibare potui, plura et saniora longe monita pro gubernanda ista nimis afflicta Ecclesia daturus, sed quae cum ad praxim spectent, coram melius discuti possunt, quam literis, si propter hoc ad vos me accedere dignum iudicetis, nam ad concilium non nisi vocatus accedam.

Interim ex toto corde sum,

EE. DD. VV.

Dñus et obsqñus Servus et Frater,

JOANNES LAONENSIS, Epus in Hibernia.

LXXII.

LETTER OF DR. WADDING, BISHOP-ELECT OF FERNS, FROM WEXFORD,
4TH MAY, 1688.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Luke Wadding, a secular Priest of the Diocese of Ferns, was nominated Coadjutor of Dr. French, Bishop of that See, on the 12th of May, 1671, and his appointment was confirmed by the Holy See on the 26th of the same month. His Brief was dispatched in the month of August, 1671. The present letter of this zealous Prelate explains why his consecration was deferred. This letter having been considered in

the Congregation of Propaganda, the 13th of July, 1688, it was resolved as follows :—
 “*Sacra Congregatio et Eminentissimus Norfolk, scribant Lucae Waddingo, Episcopo Zenopolitano, in coadjutorem Ecclesiae Fernensis electo, ut non differat suscipere munus consecrationis.*”—*Ex. Actis Sac. Cong.*]

REVERENDISSIME DOMINE,

Credens ac existimans Vestram gratiam per Ossoriensem aut aliunde certam notitam habuisse de hujus Dioecesis Fernensis statu ac regimine, meo muneri defui in reddenda ratione villicationis meae.

Novit V. G. onus mihi impositum jam prope quindecim annos per Nicolaum Episcopum Fernensem, fel. mem. tunc Gandavi commorantem, qui, suo Vicario defuncto predecessore meo, mihi in mandatis dedit ut cum sua commissione Vicarii Generalis suae gregis curam susciperem, ac Parisiis in Hiberniam sine mora venirem cujus mandato obsequium praebui, ac veni: et ante tresdecim annos elapsos mihi remisit litteras patentes datas Romae die 26° Augusti 1671 a Clemente X. bon. mem. subscriptas “*Dilecto Filio Lucae Waddingo presbytero saeculari electo Zenopolitano et coadjutori Episcopatus Fernensis.*”

Misit mihi quoque litteras Illustrissimi Internuncii Bruxellis datas 25° Septembris 1671, me admonentis placuisse SS. D. N. me adiutorem cum futura successione Episcopatus Fernensis elegisse, et docentis mihi debere placere onus quodcumque a Beatissimo unico in terris Christi Vicario impositum. Huic supremo Pastori humilem obedientiam semper didici, et docui concedendam, et concessi, quamvis ex conscientia et ex animo existimabam me indignissimum et hoc ministerium mihi minime proportionatum. Propterea obtinui ab Illustrissimo Fernensi, consecrationem durante ejus vita, ob approbatas ab ipso rationes, differendam. Et paulo post ejus mortem grandis exorta persecutio de consecratione sentiendum non permisit; unde in tantis periculis eo modo praeesse volebam quo melius prodesse judicabam. Hinc cum proclamationes, Archiepiscopos, Episcopos, Vicarios Generales, Regulares omnes, ad exilium condemnabant, et soli pastores sacerdotes saeculares admittebantur, Ego qui multos Protestantibus tam clericos quam laicos habebam amicos, coram iudice in consensu publico et conventu juridico cum privilegio saecularis Sacerdotis fui demissus, et in capella publica jam decem annis a me aedificata, celebrandi, praedicandi, et omnes pastoris functiones exercendi facultatem habui. In hac urbe Wexfordiensi, praecipua hujus Dioecesis Fernensis, quinque paroecias continente, quae ante

Cromwelli gladium tempore Illustrissimi praedecessoris mei, viginti amplius animarum orthodoxarum millia numeraret, nunc vix quadringentas numerare potest paupertate ac inedia tabescentes, quibus ego solus ac unicus spirituales panem frangere ac distribuere conatus sum. Ac ita admissus sub notione saecularis sacerdotis omnes etiam Ordinarii Dioecesis officia exercere valeo : et, defuncto Episcopo Fernensi, Sacerdotes hujus Dioecesis unus supra viginti per modum Capituli me ad illud munus eligebant, quod a Metropolitano et seniore suffraganeo hujus Provinciae Lageniensis fuit approbatum. Quae omnia si essem consecratus praestare non valerem, nam hanc urbem deserere essem coactus, et ruri non sunt in hac pauperrima Dioecesi ut in aliis Hiberniae partibus Catholici qui fugitivum dignitarium de villa in villam tegerent aut protegerent. Sane non existimo multiplicandos Episcopos magnificare laetitiam gentis nostrae, qui multis manus cito imponunt qui postea nec sibi nec doctrinae attendunt, ut seipsos salvos faciant aut alios. In his tamen sicut in omnibus captivabo intellectum in obsequium supremæ Sedi, cujus placitis semper adhaerebo.

His porrectis, Illustrissime Domine, humiliter rogo, utrum Bulla PP. Clementis X. beatæ mem., consecratione ob supradictas rationes prolongata, indigeat renovatione, et an ego, virtute illius, Ordinarii munus exercere valeam, qui sum, &c., &c.

Wexfordiae, 4° Maii, 1688.

LUCAS WADDINGUS.

LXXIII.

TWO LETTERS OF LORD MOUNTJOY.

(FROM THE CARTE PAPERS IN THE BODLEIAN LIBRARY.)

Newton Stewart, June 1st, 1688.

MAY IT PLEASE YO^R EXCELL^Y

There has happen'd an unfortunate accident in the County of Fermanagh, which may I fear disturb us who are now in great quiet. 3 or 4 giddy fellows having a warrant to seize a priest could take no time for it but at a publick meeting where all weere his friends who

not only rescued him but have kill'd one or two of the men who would have taken him, this the coroner has found murther & at least 20 persons are fled to the mountaines whome wee apprehend will all turn torys, wee take all possible cares to seize them before they can form themselves & make an interest with the Harbourers, & I hope they may succeed.

I hear that in Scotland they continue to prosecute the Whiggs with great severity, many of them conform & some are as stubborn as ever, there was one Capt. Wilson hanged within this fortnight who might have saved his life by saying God save the King. The Bp. of St. Andrews is gone to London & they apprehend much it is to bring back the English Litturgy to establish in Scotland. I have heard nothing since I saw your Ex^{cy} from my Ld. Dartmouth, I am & ever will be senceble of yor Ex^{cy}'s great kindness to me in that afaire & a thousand other perticulars which oblidge me to devote my selfe & my sons (who are this day increased one) to Yr. Ex^{cy}'s service and ever to continue,

My L^d Yo^r Ex^{cy}'s

Most humble & most obedient Servant,
MOUNTJOY.

For his Ex^{cy} the Earle of Arran,
Ld. Deputy of Ireland,
Dublin.

Newton Stewart, June 22nd, 1683.

MAY IT PLEASE YO^R EX^{CY}

The letter your Ex^{cy} honoured me with of the 5th I know not by what accident came not to my hands untill the 14th. The murderers I mentioned in my last have been so warmly followed that they are all fled out of the country & skattered in severall places not two of them together but there is a knot of Scotch Torys in the county of Fermanagh that are very dangerous fellows & I fear may doe much mischief if speedy care be not taken. There is none of the army nere the place where they frequent and the country people if they were well inclined cannot of a sudden put themselves in a posture to fight eleven desperate fellows well armed. I will write this night to Mr. Ellis the names of such places as will be properest to quarter men upon there account, according to the best information I can have

(for they are far from me) and I am confident they will either be destroyed or forced out of the Kingdom in a month, if Yo^r Ex^{ty} think fitt to order them accordingly, if your Ex^{ty} think fitt to speak to Captain Correy who I believe is now in Dublin, he is as well able and as well inclined, as any man to advise in this particular.

I take what care I can that nothing may passe amonge the Presbiterians here but what I may be able to inform Yo^r Ex^{ty} of. They have had last week some great meetings & a comunion but I cannot discover that their numbers were greater than usual upon that ocasion or that there was anything extraordinary in it, this being the season of the year comonly apointed for that purpose and yet they have or pretend to have great apprehensions upon them which I doe not like they complaine much of a new court erected in Scotland for the further prosecuteing such as were concerned in the business of Bothwell Bridge and Pentland, to which (this comes from one of their ministers) there are 3000 of Estates and heads of familys sited (so they call it) upon the late Act that they shall answer for their Servants and Tenents who were concerned in those Rebellions.

I am Yr. Ex^{ty}s most humble and most obedient Servt.,

MOUNTJOY.

To his Ex^{ty} the Earle of Arran,
Ld. Deputy of Ireland.

LXXIV.

TWO LETTERS OF DR. JAMES LYNCH, ARCHBISHOP OF TUAM,
1ST JUNE, 1684.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

§ 1.—*To the Secretary of the S. Congregation of Propaganda.*

ILL^{mo} AC REV^{mo} D^{no},

Cum nulla orbis universi regio tanta malorum serie religionis causa exagitata contra omnes hominum, daemonumque injurias tot annorum lustris constantia tam infracta atque inconcussa in avita

fide permanserit, ac Hibernia nostra (aliae enim nationes statim ac haeresi locum dant, funestissimo constat experimento, quam late permittant eam serpere); non mirabitur Illma D. V., quod prae manibus habent in S. Congregatione ex Hibernia plures et molestas querelas, quod discoli, inobedientes, imo etiam rebelles et contumaces inibi experiatur, cum non vigeat regimen Ecclesiasticum, quo debito modo gubernari valeant, ut potius ita grassetur haeresis, ut nisi qui sponte coerceri, ac cohiberi se permittant, minime regi valeant, aequo ergo animo ex prudentia sua magna feret Illma D. V. importunitates nostras, considerans aliunde tam gentis nostrae pectoribus infixam esse Romanae Fidei constantiam, quam non a tot saeculis armatae ferro et astu haeresis, neque tota inferorum rabies concutere potuit aut labefactare, quin potius suis aucta stipendiis, novis assiduo cladibus crescit, pressuris assurgit, roboratur injuriis, facilis pati rerum omnium, praeterquam fidei Catholicae, et S. Pontificis obedientiae detrimenta. Faciles ergo praebebit aures Illma D. V. Domino Joanni Sleyne, et fidem ei adhibebit super patriae nostrae negotiis, et meis, quae ne taedio tibi jam sim, ei referenda remitto, rogoque mihi pro benignitate sua patrocineris in plurimis, quas patior, molestiis, quae cum fidei sint causa, eas jugiter Deo offeram pro corporis et animae vestrae salute, ac ut diu, feliciterque vivas, &c.

Matriti die 1^a Jan. 1684.

Ill^{me}, &c.,

JACOBUS, Archieps. Tuamen.

§ 2.—*To the Cardinal Prefect of the S. C. of Propaganda.*

EMINENTISSIME DNE,

Pigeret nos vere Hibernos et puderet semper esse S. Romanae curiae molestos, actristes jugiter rerum imagines, luctuosasque tempestates sine alterno benignioris sideris aspectu vestris oculis, animisque repraesentare nisi de Religione ageretur, et apud piam matrem Ecclesiam, quae tantum abest, ut male ferat lugubres hac de causa lamentationes nostras quin potiusstrarum afflictionum miseratione summopere moveatur; non ergo pigebit vos gemitus nostros audire, quamdiu non taedebit nos pro fide patiendi perseverare.

Nihil in Hibernia notius tolerantibus meis, et quoties fuerim de regia prodicione accusatus, in quot carceres projectus, quot calumniis et contumeliis affectus, bis in manifesto mortis periculo constitutus, et de rebellionem demum convictus, ac si maxima esset rebellio Pontificiae dignitati obtemperare; et cum ab illa, ac quacumque alia calumnia fuerim vindicatus, solum hoc meum S. Pontifici obsequium, ac professionis meae exercitium, sufficit ad me de rebellionem convincendum.

Cum jam de reditu meo contra publicum decretum super hoc meo exilio agatur in S. Congregatione de Prop. Fide non recuso laborem, neque quodcumque periculum, et licet de exilio summe fatigatus, postquam intento animo perpendantur rationes obviae ex utraque parte, et propositae ab Illmo D. Internuncio Belgico, ac agente Romae meo D. Joanne Sleyne, utrum scilicet magis praeponderent commotiones, quas jam minantur haeretici non solum contra Catholicos universe, in hoc maxime rerum statu, in quo curandum est non dari ansam ulli turbulentiae, quando aliunde meliora expectantur tempora, et res administrationis animarum curae meae commissarum optime agantur, et ultra omnem spem meam, ac humanam prorsus ab optimo clero meo ex continuis hinc instructionibus meis, ubi de rebus etiam minimis mihi clare et distincte propositis ipse agam ego quam libentissime obsequar resolutioni ac dictamini S. Congregationis, et ex quo primum suam mentem hac in re mihi significaverit per Eñm D. Hispaniae Nuncium, et per literas Eñmi D. Altieri, non desistebam, nec desisto me ad iter hoc accingere, et ideo Hispali huc appuli in dies expectans, quae ex donatione Regia mihi promissa ad itineris levamen, et ita pergam, nisi de arbitrio vestro proponendo dictae S. Congregationi videatur convenire aliquamdiu expectem, et firmus consulatur saluti meae, et rebus patriae. Et interim precor Emtiae Vrae omnem sospitatem, et incolumitatem in meam et totius Christianitatis commune bonum.

Matriti die 1 Jun., 1684.

JACOBUS, Archiepus Tuamen.

LXXV.

ADDRESS FROM THE ROMAN CATHOLIC BISHOPS OF IRELAND TO
THE KING.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Dublin, July 24th, 1685.

SIRE,

Since it has pleased the Almighty by placing your Majesty in the throne of your ancestors to give you both authority and occasion of exerting those Royal virtues which alone do merit and would acquire you the Crown to which you were born—We, though comprehended in the general clemency and indulgence which you extend to the rest of our fellow subjects, are nevertheless so remote from your Majesty's presence, that our prayers can have no access to you but by a mediator and since of all others the Earl of Tyrconnel did first espouse and in a special manner maintain those 25 years past the cause of your poor oppressed Catholics, clergy and gentry, of this kingdom, against our many and powerful adversaries, and is now subject of your Majesty's, under whose fortitude and popularity in this Kingdom we dare cheerfully and with assurance own our loyalty and assert your Majesty's interest, We make it our humble suit of your Majesty if it may be consistent with your Royal wisdom and pleasure (to which we do with all humility submit), that you may be graciously pleased to establish the said Earl of Tyrconnel in such authority here as may secure us in the exercise of our functions to the honour of God, and offer up our prayers and sacrifices for the continuation of your Majesty's long and happy reign over us, and of your Crown in your Majesty's and royal consort's issue male, and for both so to prosper and increase in sanctity on earth, that you may be everlastingly crowned in Heaven, which is and ever shall be the daily and hearty prayer of

Your Majesty's most dutiful,
most obedient, and
most faithful subjects,

THE BISHOPS OF IRELAND.

Dublin, 24th July, 1685.

LXXVI.

THREE LETTERS OF DR. PATRICK RUSSELL, ARCHBISHOP OF DUBLIN,
AUGUST, 1685.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Dr. Patrick Russell was a native of the parish of Rush, and was appointed to the See of Dublin on the 2nd of August, 1683. He died on the 14th of July, 1692, in his 63rd year.]

§ 1. *Letter to Cardinal Altieri, Prefect of the S. Congregation of Propaganda, 12th August, 1685.*

EM̃E ET R̃M̃E DNE,

Vestras litteras 19° Septembris elapsi anni datas recepi et quod admonuit Sacra Congregatio de Prop. Fide, non admittendos ad Sacerdotium et praecipue ad animarum curam nisi viros doctrinae et bonis moribus bene instructos pro viribus observabo. Gratias Deo refero me plurimos in mea Dioecesi doctrinā praestantes, nullosque mihi notos pravis moribus imbutos habere.

Omnia quoad Regimen Ecclesiasticum melius quam hactenus se habent et melius in dies erit si Generales Religiosorum semper suis hic morantibus mandent ne praetendant uti privilegiis, si quae habent, nisi cum approbatione Ordinariorum.

Omnia Eñae ac Rñae Dñi Vestrae felicia apprecans maneo,
Dñis Vrae Eñae,
hum̃us Servus,

PATRITIUS, Dublinensis.

Dublinii, 12° Augusti, 1685.

§ 2. *Letter to the Internunzio at Brussels, 26th August, 1685.*

ILLM̃E ET REVIM̃E DNE,

Jamdudum scripsi ad Illm̃am D. V. ut conaretur obtinere a S. Sede quod Rev. adm. D. Edmundus Duin vir valde gravis et doctus et vitae probae constitueretur Decanus Capituli Sancti Patritii Dublinien. Semel abinde mihi scripsit se de hac re Romam misisse,

nihilque ab eo tempore amplius audivi: quare enixe rogo ut quemadmodum praedictus Dñus sit istius Dignitatus tam bene meritus ut adhuc V. Illma D. urgeat pro illius ad dignam dignitatem promotione, meque certiores facere dignetur quid pro eo fiat.

Huñus servus,

PATRITIUS, Dublinensis.

Dublinii, 26° Augusti, 1685.

A. Mgr. Tanari Internunzio, &c.

§ 3. *Letter to the Secretary of Propaganda, 28th August, 1685.*

ILLMÆ ET REVME DNE,

Virtutibus pollens ait Gregorius coactus ad Regimen veniet, virtutibus vacuus nec coactus accedat. Curritur jam ad Ecclesiasticas in hoc Regno curas et (quae vertigo omnium pessima est) qui cogi non deberent retrahi non possunt, quasi qui Episcopatum quomodocumque desiderat bonum opus desideret. Habemus in Provincia Armachana R. adfñ. D. Edwardum Dromgoole virum irreprehensibilem, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, doctorem, qui non solum docet exemplo vitae sed tantopere laborat verbo et doctrina ut si S. Congñi pro meritis notus esset ad Regimen Ecclesiasticum, si necesse foret, vel invitus assumeretur. Postulatur a pluribus hujus Regni Praesulibus et si opus esset ab omnibus postularetur in Epum Ardachensem Prov. Ardmachanae. Et si Illmā et Revmā D. V. dignetur postulationem illam ad effectum perducere, rem gratam et summe proficuum Ecclesiae nostrae praestabit: honorificabit enim ministerium suum cum sit omnibus ut ajunt numeris absolutus. Et si ego repraesensione aliqua dignus videar quasi mittens falcem in alienam messem, aemulor fraternam salutem, aemulor decorem domus Dni, incrementa frugum justitiae ejus, laudem et gloriam ejus. Dominationi Vrae Illmāe fausta omnia apprecor.

Dnis V. Illmae,

huñus servus,

PATRITIUS, Dublinensis.

Dublinii, 28° Augusti, 1685.

Secret. S. Congnis de Prop. Fid.

LXXVII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND THE BISHOP OF CLOGHER
TO HIS HOLINESS, FROM LONDON, 7TH DECEMBER, 1685.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Londini, 7 Decemb., 1685.

BEATISSIME PATER,

Congregatis in unum Orthodoxis Hiberniae Archiepiscopis, et Episcopis, visum fuit duos, e proprio gremio, seligere Praelatos, qui confratrum, et Ecclesiae Hiberniae nomine, Serenissimo Regi nostro adeptum horum regnorum adgratulerentur Imperium, ac partam (opitulante Deo) de Rebellibus victoriam.

Debitae hujus urbanitatis explendae sors, cum supra nos infra-scriptos ceciderit, in Angliam trajecimus; et ubi antehac, capitale fuerat Sacerdotibus diverti, Nobis impune licuit; quin, et noster adventus adeo acceptus, ut Sua Majestas benignissimam Nobis, quoties petitam, praebuerit Audientiam, et Regia dignatione ausus nostros, eo confidentiores reddiderit, quo magis rei Catholicae necessitas, cleri, et populi ñri in Hibernia diuturna calamitas exigebat, ut tam Cath^o Principi per Nos diffinitius pleniusque patefieret, et media, quibus citra vim et bellorum incommoda (fortiter tamen et suaviter) relevaretur, opportune suggererentur, prout abunde suggessimus, et jussi expectare responsum, adhuc praestolamur, sperantes futurum non minus votis nostris gratum, quam regio zelo et magnanimitate dignum.

Mutationem hanc dexteræ Excelsi, ut divinae erga hæc regna miserationi, Sanctitatis Vestrae cumulatis meritis et singularis Regis nostri pietati acceptam referimus: itâ, illa desuper, exultantibus animis congratulamur, et qua par est, submissione supplicamus, quatenus paternis et salutaribus Beatitudinis V^{re} hortamentis zelus Regis non tam excitetur, quam laudetur; ut virtus laudata crescat, nullisque deferat mundanae politicae suggestionibus, quae a Religionis Catholicae propugnatione regiam suam sanctamque intentionem divertant; praesertim in Hibernia, ubi leges minus obsistunt, et major est Catholicorum numerus: quibus ad consimile opus in Anglia et Scotia, quando libuerit, facilius uti valebit; sicque tandem fiat, ut quemadmodum tempore auspiciatissimi S^{us} V^{re} Pontificatus, eadem Catholica religio coepit hisce in regionibus respirare, ita sub eodem (heroica S. Majestatis opera) adeo maturas firmasque agat

radices, ut simus omnes unum ovile, a Beatitudine V^a uno Supremoque Pastore gubernatum.

Periculum in mora, praevidere nos cogunt, in primis Regis nostri (immortalitate digni) communis, humano generi incidens, mortalitas; deinde Catholici successoris incertitudo, ac demum Anglicani Parlamenti astus et molimina, quae, si vivente adhuc Catholico, potentissimo, et victorioso Principe, in discrimen vocant ecclesiam Catholicam, quid, sub heterodoxo successore, unitis animis, consiliis et viribus, sperandum, nisi exitialis, Nobis, et perpetua Ecclesiae in his tribus regnis desolatio?

Haec maturo S. V^{ae} judicio considerata praesumpsimus offerre, ut quod opportunum videbitur, pro paterna vestra cura Regi nostro velit consultum; audito Cardinali de Norfolcia, cui alia particularia communicanda scribimus: et quem ob generis nobilitatem, et praeclaras animi dotes, eximiumque de re Catholica meritum novimus Suae Majestati percharum; caeterum provoluti ex animo ad pedes S^{ae} V^{ae} multos praecamur annos et apostolicam vestram benedictionem Nobis, Confratribus, et Populis nostris impendi, suppliciter oramus. Londini, 7 Decembris, 1685.

Beatissime Pater,

S^{us}. V.

Humillimi oratores, et obsequentissimi servi.

fr. DOMINICUS, Armacanus.

fr. PATRITIUS, Clogherensis.

LXXVIII.

LETTER OF REV. CHARLES DEMPSEY FROM LISLE, TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, 1685.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Rev. Charles Dempsey was Superior of the Irish College at Lisle, and was the bearer of the Bulls from Rome for the Archbishop of Dublin and the Bishop of Kildare in 1683.]

ILL^{mo} ET REV^{mo} D^{no},

Nuper a quodam Pastore Dubliniensi viro probo ac docto necnon mihi optime noto intellexi Romae renunciatum esse maximas inter Ill^{um} Dubliniensem Russell et suum clerum turbas esse excitatas,

nec ipsos omnino esse reconciliandos : et Ill^mum Kildariensem Wesley hominem esse ad omnia ineptum sua utpote statione indignum et incapacem nec a limine quidem Theologiam salutasse. Quae mendacia, bone Deus ! quantae calumniae ! quam horrendae detractioes. Nihil enim, Ill^me Dne, magis a veritate alienum excogitari potest quam ut ex una parte clerus ille Dubliniensis qui viris gravissimis doctissimis et in omni virtutum genere exercitatissimis constat quique unanimi consensu Dⁿum Russell post obitum Ill^mi felicitis memoriae Talboti suum constituit Vicarium dignumque, qui ad sublimem illam dignitatem eveheretur, judicavit ; et ex altera parte, Dⁿus Russell tanti honoris et beneficii immemor tam cito ad suum dedecus, Catholicorum scandalum ac Religionis detrimentum, inter se digladiantur. Tam experientia mea quam testimonio omnium quos audiui et alloquutus sum, Dⁿum Russell esse hominem dignissimum didici, modestia quippe sua, pietate, morum simplicitate, doctrinâ et potissimum charitate ita fulgentem ut non modo clerus et infima plebs ipsum Patrem et Magistrum sed etiam ipsi Nobiles tam Hiberni quam Angli colant ac revereantur. Ipsius porro charitatis testis ipse sum nec invitus praeco : etenim ducentos florenos pauperi concessit juveni qui mecum ex Hibernia venit et in hoc Seminarium ipsius Ill^mi precibus et commendatione admissus. Numquam Dioecesis Dubliniensis fuit, illo Archiepiscopo, pacatior. Dum essem in Hibernia crebro me Dublinum contuli, pluribusque diebus ibi commoratus, et nullâ non die aliquorum Sacerdotum et saepe plurium consortio potitus, supra omnes, quibus prae lucebant, virtutes, amorem mutuum et commissi gregis curam in illis eminere observavi. Si quid dubii aut contentionis vel sua vel populi causa oriebatur ad invicem referebant, et modestissime sine strepitu, sine invidia, sine rancore discutebatur. Publice et privatim de Dⁿo Russell honorifice loquebantur : post unius aut alterius horae colloquium ad suam quisque stationem et curam prodibat : hinc magnus erga Pastores populi amor et observantia, tam assidua Sacramentorum frequentia, tantusque ad loca, ubi celebrantur Sacra, licet spatiosa et mille virorum continendorum capacia, hominum concursus maxime diebus festis ut eos capere non valeant.

Quod vero spectat ad Ill. Dⁿum Wesley, miror profecto detractorum et calumniatorum audaciam. In umbilico enim urbis Dubliniensis a multis jam annis tenet domicilium. Vix ullus in Hibernia nobilis cui non sit notus, quod quater per annum eo ad comitia veniant et ad

ipsum inprimis confluant suam aperturi conscientiam. Novit Illma Vra Dominatio, novit Romana Curia, novit Xtianus orbis quam egregia semper in fide constantiae argumenta edidēre Hiberni adeo ut bonorum et vitae quam fidei jacturam facere mallerent : nec asserere vereor nullos esse qui majori odio malos Ecclesiasticos prosequantur et praecipue nobiles, qui et ipsi plerumque non ignari, ab inscitia Sacerdotum tamquam a peste abhorrent ; quod non nesciant ignorantiam esse omnis mali causam et fomitem, et idiotas in urbibus populo praeesse nequaquam sinunt. Si talis esset Ill^{mus} Dñs Wesley qualis Romae depingitur jamdudum ex illo loco vel invitatus deturbaretur. Ad ipsum frequentissimo accedunt perspicaces Jurisconsulti, quorum ibi magna copia nec minor divitum et mercatorum turba et quorum nonnulli Philosophiae et Theologiae in transmarinis partibus operam dederunt, solliciti tamen de animi sui sordibus eluendis, ei tanti ponderis negotium, utpote salutem aeternam, non crederent, nisi pro certo constaret hominem esse capacissimum. Quid ad haec Detractores ? nec Theologiam quidem delibasse affirmabunt ? Suum tamen alumnum et Licentiati gradu decoratum agnoscit et laetatur celeberrima Lovaniensis Academia, tam insigni ornamento gaudet Capitulum Dubliniense et in rebus Theologicis et in utroque jure apprime versatum fatebitur. Sentiet, favente Deo, Kildaria et Laughlinia ipsius doctrinae claritatem : novit denique, quod caput est, novit tota Lagenia virum esse vita et moribus laudatissimum. In conversatione illo modestiorem vidi neminem : ad illius saepenumero cubiculum accedens semper illum vel studentem vel orantem vel confessiones audientem reperi. A tot quibus ibi commoratur annis se numquam nisi semel, licet non raro invitatus, prandium aut coenam sumpturum tabernam intrasse asserentem audivi, rarum sobrietatis exemplum.

Quid jam dicere superest, Ill^{me} Dñe, quam ut ejusmodi diffamatores et mendaces, zizaniorum appellem seminatores qui vel ex purā malitia vel ex crassissima ignorantia, haec effutiunt, scribunt, affirmant. Meipsum sane culpā vacuum non existimarem si quid tanti momenti Ill^{am} Dñem Vrañ celarem, imo vero grande piaculum committerem si tacerem leviora, quandoquidem illo me honore dignata sit Illma Vra Dño ut illorum Eporum Diplomata illis tradenda mihi crederet eorumque ac caeterorum Ecclesiasticorum administrationis et praesentis Ecclesiae Hibernicae statūs rationem, quam arbitror exacte et ad vestram omnino satisfactionem me vobis post huc redditum exposuisse, sibi reddendam postularet. Si Sacrae Congñi adhuc dubium

ullum super his quae hic sine fuco asserui, restat cupiatve ulterius certior fieri, unica ab eadem Sac. Congræ vel a V. Illmæ Dñe ad clerum Dublinensem aut ullum in Lagenia Epum epistola horum omnium a me affirmatorum notitiam et confirmationem impetrabit. Pro coronide addam, Illmæ Dne, quod a praefato Pastore, patratum in Conacia miraculum, accepi, Sacramentum enim Regis abscondere bonum est: opera autem Dei revelare et confiteri honorificum.

Protestanticus Tuamensis Archiepus Vesey nomine qui dicitur magnus non esse festorum dierum observator, 16° ultimi Aprilis habuit in agris, qui arabant duos videlicet homines cum sex bobus. Stivarius seu tenens aratrum, fuit natione Scotus et religione rigidus Calvinista: ductor Hibernus Catholicus. Horrendum subito exoritur tonitru et toto coelo fulgura emicant, quae audiens et videns Catholicus signans se signo crucis Deo se sub patrocinio Sanctae Barbarae commendavit. Haec intuens Calvinista et dedignatus, pestis, ait, te tuasque papisticas incantationes absumat; qui tibi opitulari valeant ista venefica? Catholicus retrospectiis isti responsurus, fulmine percussus, flammis circumcinctum et absumptum cernit: quo viso attonitus medio se bovi submisit, qui solus bos, reliquis omnibus interemptis manet intactus. Hoc verissimum est. Sic pereant peccatores a facie Dei.

Haec sunt, Illmæ Dñe, quae habeo vobis insinuanda pro praesenti: verum illos bonos viros consolatur quod suarum actionum conscii, et curiae Romanae iudicio ac vestra bonitate freti sperent fore ut tam iniquis rumoribus nulla adhibeatur fides. Hac etiam spe ac fiducia fulti, calumniantium facile tela retudent, et alacrioribus, si fieri poterit, animis, suam curam, studium, et industriam ad Dei gloriam, Sanctae Sedis obsequium, Religionis ac Patriae utilitatem conferent. Interim omnia vobis ex animo prospera exopto maneoque,

Illmæ ac Rēmæ Dnis Vrae,
humus ac obsequi famulus,

CAROLUS DEMPSEY.

LXXIX.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH AND BISHOP OF CLOGHER
TO THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS, 19TH MARCH, 1686.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

ILLME ET REV^ME PATRONE COL^ME,

Distulimus respondere ultimis epistolis Ill^mae Vrae Dñis donec resciremus aliqua ex Hibernia, ac de successu nostrorum negotiorum hac in curia. Quantum ad 1um de modo mendicandi solito apud Regulares, a memoria hominum alius non fuit quam ut iidem Regulares ad altaria post Missarum solemniam eleemosinam peterent a fidelibus. Porro hic modus (ut credimus) incoepit et inolevit ob distantiam locorum e quibus ad Missam parochialem confluent fideles: ad quae loca ipsi Regulares accedere nequeunt sine inutilibus vagationibus ad quas evitandas nominant sibi procuratores laicos, viros honestos qui promissas a fidelibus oblationes et eleemosynas colligunt et ad domos Regularium adducunt.

Quod caetera attinet brevi (favente Deo) poterimus satisfacere Ill^mae Dñi Vrae, nam intra triduum resolvimus hinc reverti in patriam, Festa enim paschalia et cura nobis incumbens urgent nostrum reditum.

Caeterum quoad successum nostrorum negotiorum hic, ex parte ad votum fuit quoad propagationem Religionis Catholicae in patria nostra: media eo conducentia disponuntur fortiter et suaviter et Rex noster vere regia et Catholica pietate plura successu temporis praestabit (ut nobis pollicitus est) quam praesens rerum circumstantia patitur. Plura ocyus intimabuntur Vestrae Ill^mae Dñi cui grates rependimus pro sua in Nos benevolentia et cura et sollicitudine rebus nostris impensa ac valere optamus.

Londini, 19° Martii, 1685/6.

Vrae Ill^mae Dnis,

Dev^mi Servi,

fr. DOMINICUS, Armacanus.

fr. PATRITIUS, Clogherensis.

A Monsieur

Mons. PIGLIARDI,

a Bruxelles.

LXXX.

LETTER OF KING JAMES THE SECOND TO THE IRISH BISHOPS,
20TH MARCH, 1686.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

JAMES REX.

Most Rev. and Right Rev. fathers in God : we greet you well. We have received by the hands of the Primate of Ardmagh the letter which you sent us upon the occasion of our accession to the Crowne. The expressions of your dutie are very acceptable to us, and therefore you may be assured of the continuance of our Royal Protection and favour unto you upon all occasion wherein you may stand in need thereof. In the mean time we must recommend it to you to employ your utmost endeavours for the good government of our subjects committed to your charge and for their instruction in true pietie and in their duty to God and to us. And you are also to signify to the inferior clergy that we expect they should behave themselves with all obedience to you their superiors and observe such injunctions as from time to time shall be thought fit to be layed upon them, and soe we bid you very heartily fare-well. Given at our Court at Whitehall the 20th day of March, 1685/6.

By his Maj^{ty} Comande,

SUNDERLAND P.

LXXXI.

LETTER OF LORD SUNDERLAND TO THE ARCHBISHOP OF ARMAGH,
27TH MARCH, 1686.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

White Hall the 27th of March, 1686.

MY LORD,

The King commands me to signifie unto your Grace that he allowes you and the rest of the Catholick Archbishops and Bishops of Ireland to weare your ordinary habit, as Prælates, in Publicke,

except the Crosse usually worne about the necke and upon the brest which his Majestie would have you and the rest forbear at present and till further orders from Him. I am

Your Grace's most faithfull
and most humble Servant,

SUNDERLAND P.

To the Archbishop of Armagh.

LXXXII.

LETTER OF DR. RUSSELL, ARCHBISHOP OF DUBLIN, TO THE CARDINAL
PREFECT OF PROPAGANDA, 19TH AUGUST, 1686.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

EMINENTISSIME ET REVERENDISSIME DOMINE,

Data hac opportunitate aequum duxi dare Eminentissimæ Dominationi Vestrae calculum nostri Conventus hic ultimo Maio. Sciat itaque Em. D. Vestra omnes Praelatos hujus regni undecim numero tunc in hac civitate convenisse et inter alia pro bono Ecclesiae judicasse necessarium illuc agentem mittere. Quare fuere quatuor propositi, eo pacto ut qui plura haberet vota agens foret et ad urbem nostra negotia peracturus pergeret. Tulit harum lator Doctor Michael Plunkett prae aliis majora vota ut per nostrum instrumentum illi traditum apparet. Nihilominus Illustrissimus Armachanus, cujus exemplum sequutus est Illustr. Elphinensis Episcopus, alium, viz. D. Lee, destinandum duxit.

Sciat quoque Illustr. D. V. Archiepiscopos et Episcopos hic tunc congregatos commendasse S. Congregationi de Propaganda Fide quosdam viros idoneos qui ad Episcopatus promoveantur, inter quos ex mea Dioecesi unum proposui nomine Edmundum Duin Sacerdotem merentem.

Ne prolixius agam magnopere rogo ut Eminentissima D. V. fidem habeat harum latori cui omnia nostra negotia fideliter ibi agenda

commisimus, quae fretus Em. Dominationis Vestrae favore sperat ad optatum exitum perducturum. Vestrum ergo favorem et amicitiam erga illum humillime peto quod praestando Illustr. D. V. plurimum me devinciet.

Dublinii, die 19° Augusti, 1686.

Emae ac Revmae Dnis Vrae

humillimus Servus,

Eñno Cardinali Altieri,

PATRITIUS, Dublinensis.

Praefecto Sac. Cong. de Prop. Fide.

LXXXIII.

LETTER OF THE REVEREND JOHN MAGHER, ABBOT OF DUISKE,
COUNTY KILKENNY, TO THE S. CONGREGATION OF PROPAGANDA,
27TH AUGUST, 1686.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

EMINENTISSIMI ET REV. DOMINI,

Ego Joannes Macharius Abbas indignus S. Mariae de Valle S. Salvatoris vulgo de Duisque ord. Cisterciensis in Hibernia in Comitatu Kilkeniensi, vestra charitate, et vigili providentia, fretus audeo paucis vestra seria negotia interpellare, ut vobis innotescat mea tota agendi, seu potius patiendi ratio, ex quo Roma discessi ad hunc usque diem. Ilmi D. N. Innocentii PP. XI. armatus bulla per multa discrimina, terra marique mihi obvia, tandem ducente Deo, appuli in Hiberniam cum approbatione meae bullae facta a superioribus meis in Gallia, in primo meo appulsu in Hiberniam incidi in juratissimos fidei hostes in portu Corcagiensi, ubi ob fidem per biennium integrum opaco, sordidoque carcere manicis, pedicisque fui constrictus, rebus omnibus spoliatus fatalem praestolans horam, tandem miserante Deo, et procella persecutionis mitigata, aura liberiori frui concessum fuit. Deinde accessi ad judicem executorem Reverendissimum D. Epum Ossoriensem, virum quidem zelo Dei, et pietate praeditum, qui expletis omnibus conditionibus requisitis me introduxit in realem et actuaalem meae Abbatae possessionem cum juribus, et pertinentiis juxta tenorem praedictae bullae, prout illorum temporum iniquitas pati poterat, ubi inedia et nuditate confectus permansi tristem trahens vitam, meis functionibus satisfaciens, donec D. Eduardus Weislyfactus Episcopus Kildariensis et Administrator Laughlinensis, reclamantibus reliquis presulibus Dublini congregatis, me

eadem jurisdictione per summam injuriam exclusit, quae ejus injus-
titia mihi et reliquis meae sortis viris religiosis longe atrocior videtur,
quam professi hostis praefata persecutio; hanc meam querelam lucu-
lentissimis testibus probare possum, si res ita exigat. Ad vos igitur
meam defero causam, ut hujus rei notos et legitimos judices; idcirco
vestram appello misericordiam, ut velitis, et jubeatis me in meam
jurisdictionem restitui, ut summorum Pontificum indulta, et Ecclesiae
canones statuunt. Hoc oro protestans vobis coram Deo, et suis angelis
me nullo odio, aut coeca aliqua mentis perturbatione adduci ad haec
vobis, prout gesta sunt, significanda. Vobis pro mea inopia reddat
Deus, qui dives est in omnes, justam mercedem: haec sunt et erunt
vota illius, qui nunquam desinet vestrae Dñis esse.

Datum Kilkenniae 27° Aug. 1686.

JOANNES MACHARIUS, Abbas de Duisque.

Humiliter supplico atque oro, ut dignetur vestra Dñtio responsum
literarum scribere, idque dirigere uni ex Archiepiscopis hujus regni,
scilicet vel Armachano, vel Casselien, vel Dublinen, aut Epo Osso-
riensi.

LXXXIV.

AN ACCOUNT OF THE SUMS DISTRIBUTED TO IRISH AND ENGLISH
ECCLESIASTICS AND NUNS BY THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS,
FORWARDED TO ROME 17TH MAY, 1687.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Ristretto delle calamità, che per la presente persecutione d'Inghilterra
patiscono li conventi de Frati e li collegi secolari della stessa
natione in Fiandra, e notizie delle elemosine trasmesse loro da
Brusselles per ordine di Sua Santità.*

Bruselles, 17 Maggio, 1687.

1. Alli PP. Benedittini di Douay, che havendo
rendite in Fiandra per mantenersi in dodici, si trovano
hora in numero di 33 Religiosi e di 55 convittori, o
collegiali, e vivono presentemente d'elemosine, o con-
trattando debiti, dopo haver perdute nella prigionia e
morte del loro Procuratore in Londra circa 12,000 fiorini
contanti, et in appresso le entrate et elemosine, che
solevano ricevere d'Inghilterra

... 1,620 0

2. Al collegio de Preti Irlandesi in Anversa, dove sogliono ammaestrarsi dieci sacerdoti per le missioni, e dove sono venuti tre supranumerari non ostante che sia aggravato di debiti, e che non riceva veruna assistenza dal clero d'Ibernia da cui è solito d'essere sostentato... 150 0

3. Alli PP. Gesuiti di Gante, li quali non hanno entrate in Fiandra, che per sei Religiosi, e non solo hanno perdute le elemosine, che per mantenere gli altri venivano loro d'Inghilterra, ma si trovano aggravati d'otto supranumerarii fuggiti da quel Regno ... 240 0

4. Al collegio de Preti Inglesi in Douay, che mantiene supra cento alunni, che non può ricevere da parenti de medessimi alcuna assistenza, essendo interrotto il commercio stesso delle lettere, e dal quale sono usciti ultimamente venti convittori de' più ricchi per riguardo delle presenti calamità e persecutione. Detto collegio non ha altra entrata, che la pensione pontificia, ha già perduti 15 mila fiorini in Inghilterra et è aggravato da rifugiati, che passando nei paesi cattolici ivi si trattengono qualche poco ... 1,800 0

5. Alli PP. minori osservanti Irlandesi di Lovanio, li quali passano alle missioni di Scotia e d'Ibernia, e che privi di tutte le elemosine solite a mandarsi da quel Regno in danari, e comestibili, devono alloggiare e provvedere di vestite da Religiosi tutti li Padri costretti a ritirarsi ne paesi cattolici, e che inoltre hanno presentemente 16 supranumerarii essendo in tutto 50 ... 720 0

6. Alli PP. Domenicani Ibernesi di Lovanio li quali non havendo altra rendita, che di 120 scudi annui donati dalla S. Congregatione di Propaganda e 400 promessi, ma non pagati, sempre dal Rè di Spagna, oltre l'ordinario numero di 20 religiosi si trovano aggravati di dieci rifugiati d'Ibernia, et altri ne aspettano, dovendo provvedere a tutti oltre il vitto li vestiti da religiosi ... 540 0

7. Al collegio de Preti Ibernesi in Lovanio, che saranno in Ottobrecirca otto, benchè siano hora solamente cinque e che non possono esiggere crediti i quali hanno in Ibernia per piu di 500 scudi. In detto collegio si

somministra semplicemente il vitto agli alunni, per il vestito sono soccorsi da loro parenti in Ibernia, li quali di presente non possono nemmeno scrivere, non che mandar danari 150 0

8. Al collegio de PP. Gesuiti Inglesi di Legi, che fondato per mantenere 68 Padri, è stato solito haverne 16 di più nutrendoli con censi vitalitii di 1,200 scudi d'Inghilterra perduti hora intieramente. Inoltre tre Gesuiti di più vi sono ultimamente entrati. Il collegio ha un debito d'ottocento scudi, e sta sottoposto alle spese di mandar missionarii in Inghilterra, come è seguito di tre, e seguirà d'altri due in breve ... 1,260 0

9. Al collegio de PP. Gesuiti Inglesi in S. Omero, ch' ha più del solito 3 Padri necessitati a ritirarsi d'Inghilterra e dopo essere uscito dalla giurisdittione di Spagna ha perduto l'assegnamento fattole dal Re catholico di 2,000 scudi annui: detto collegio ha 32 Padri, trenta laici e servitori e cento venti alunni, le pensioni dovute da parenti de quali per molti mesi sono state perdute affatto et hora sono per una piccola parte mal pagate 3,000 0

10. Al collegio e Novitiato de PP. Gesuiti Inglesi in Watten che fondato per mantenere 16 religiosi, è stato solito mantenerne circa 34 con circa 600 doppie annue, quali dal P. Provinciale d'Inghilterra si mandavano, d'elemosine et assistenze date de Parenti de novitii, e che oltre haverle perdute si trova havere hora 39 Padri essendosene rifugiati ivi alcuni dalla persecutione ... 720 0

11. Al convento de PP. Domenicani Inglesi fondati dal Sig^r Card^{le} di Norfolk in Bornhem, che oltre una rendita di mille scudi annui ha perdute le assistenze, che riceveva da suoi missionarii d'Inghilterra, anzi ne mantiene hora sei supranumerarii fugiti oltre alcuni novitii, senza speranza di ricevere da parenti loro veruna dote o elemosina 300 0

12. Al convento de PP. Certosini Inglesi de Neoporto, li quali hanno perdute le elemosine solite a ricevere d'Inghilterra et essendo nel luogo, dove sbarca la maggior parte de catholici fugitivi sono obligati a somministrar loro assistenza caritatevole... .. 120 0

13. Al collegio de PP. Gesuiti Scozzesi di Douay, che hanno perduta l'esattione delle loro rendite di Scotia, e hanno sei Padri più del solito, essendo venti presentemente e che del continuo sono obbligati ad alloggiare passeggeri, quali vanno a rifugiarsi altrove...	300	0
14. Al collegio de PP. minoriti Inglesi di Douay, li quali in numero di 54 oltre qualche supranumerario si trovano privi delle elemosine d'Inghilterra, colle quali erano soliti a sostentarsi per più d'otto mesi l'anno ...	720	0
15. Al collegio secolare Ibernese di Tornay, le rendite del quale non ascendano a 200 scudi annui, onde il vitto degli alunni, che hora sono 8, dipende dalle elemosine e provisioni solite mandarsi d'Ibernia et hora affatto cessate. Inoltre vi è concorso grande di passeggeri Ibernese esuli per la persecutione ...	150	0
16. Al collegio secolare Ibernese di Lilla: Sono li collegiali più di 20 et in vece di ricever le solite assistenze d'Ibernia sono obbligati mandar colà danari per facilitar le spese de viaggi a giovani, che sono capaci di venir a studiar in Fiandra ...	480	0
Al Canonico Joyes et a D. Patritio Hugonico Ibernese, le case de quali in Brusselles hanno sempre 6 o 8 poveri chierici Ibernese, che studiano, si fanno Preti e poi tornano alle missioni d'Ibernia, onde sono come collegi, a tutti due la metà per ciascheduno ...	300	0
A 12 Sacerdoti Inglesi che esiliati per riguardo della presente persecutione unitamente richiesero qualche assistenza. ...	230	8
A diverse persone secolari Inglesi et Irlandesi quà rifugiate per la stessa occasione ...	120	0
A Don Thomaso Symons stato già Vicario Generale Kilmorense in Ibernia ...	15	0
A Due Padri Agostiani Ibernese rifugiati nella provincia di Fiandra ...	24	0
Somma ...	12,959	8

Ristretto delle calamità, che per la presente persecutione d'Inghilterra patiscano le Monache della stessa nazione in Fiandra e notitia dell'elemosine trasmesse loro da Bruxelles.

1. Alle Monache Agostiniane in Lovanio, che si suppongono essere in numero di quaranta et hanno dieci zitelle inglesi, gl'alimenti delle quali non sono pagati da loro Parenti a riguardo della persecutione, e che non cavano alcun profitto da un capitale, che hanno in Inghilterra di 20 mila fiorini ... 480 0
2. Alle Monache scalze d'Anversa, che si suppongono essere in numero quaranta et hanno perduto 5 mila fiorini contanti et alle quali resta inutile un capitale di 60 mila fiorini havendo perduto inoltre le abbondanti elemosine che erano solite a ricevere. ... 240 0
3. Alle Monache Benedettine di Gante, che in numero di sessanta solevano ricevere d'elemosine et entrate d'Inghilterra dieci mila fiorini l'anno, e che da Settembre in qua non hanno ricevuto denaro alcuno ... 828 0
4. Alle Monache Domenicane di Bruxelles, le quali si suppongono essere in numero di dieciotto, et sufficientemente dotate dal Sig.^{ro} Card.^{le} Norfolck loro fondatore perdono le entrate d'Inghilterra, che sono le principali, e sono astrette a consumare il capitale di poche entrate, che hanno in Fiandra ... 240 0
5. Alle Monache Carmelitane, che si suppongono in numero di vent'una, et perdono un'entrata di 800 fiorini oltre le consuete elemosine d'Inghilterra, e l'habitatione delle quali ha necessità de'essere riparata ... 252 0
6. Alle Monache Benedettine di Bruxelles, le quali in numero di ventisei hanno perduto 13,500 fiorini preparati già in Londra per mandare in Fiandra, perdono 350 fiorini annui, vivono di pane et aqua, hanno 6 mila fiorini di debito, et sono le più antiche monache Benedettine Inglesi in Fiandra ... 390 0
7. Alle Monache Agostiniane di Bruges, che si suppongono essere in numero di quaranta, et oltre perdute le rendite et elemosine solite d'Inghilterra sono in peri-

colo evidente di perdere la dote di due monache et altri denari depositati in Londra, et hanno molte educande, alle quali non si somministra più da Parenti alcuna assistenza.	480	0
8. Alle monache penitenti rinchiusa del terzo ordine di S. Francesco in Bruges, che sono più di quaranta, hanno perduto le rendite et elemosine d'Inghilterra e poche assistenze ricevono dalli Parenti delle loro educande	600	0
9. Alle monache di S Chiara di Gravelinga, ch'in numero di sessanta cinque hanno cento doppie sole di rendita in Fiandra, ne possono cercare elemosine fuori della detta città, molto povera e piccola, e che durante la persecutione non hanno ricevuto ne pure uno scudo delle rendite et elemosine d'Inghilterra essendo vissute per mero effetto della provvidenza.	960	0
10. Alle Monache di S Chiara in Aire, che in numero di trenta non hanno ne possono havere entrata alcuna, e che hanno perdute tutte le assistenze d'Inghilterra, le quali consistevano in elemosine, legati pii et messe, che i Padri missionarii celebravano in quel Regno facendo mandare le elemosine alle Madri sudette	360	0
11. Alle Monache Carmelitane d'Hoogstrate, le quali si suppongono essere in numero di sei, e da poco tempo in qua havevano principia la fondatione del monastero, che hora per mancanza de soccorsi sperati d'Inghilterra non può continuarsi, non che perfettionarsi	60	0
12. Alle Monache di S. Chiara di Donkerken, le quali si suppongono essere in numero di venticinque, e solevano ricevere mille scudi in circa l'anno d'elemosine, e che hora ne possono cercare elemosine di qua dal mare, ne ricevono cosa alcuna d'Inghilterra havendo perdute in oltre alcune centinaia di doppie, le quali erano depositate in mano del Coleman segretario della Signora Duchessa d'Jorck giustiliato	260	0
13. Alle Monache Benedettine d'Ipri, le quali si suppongono essere quattro e non possedendo rendita alcuna in Fiandra, hanno perduto quanto possedevano		

in Inghilterra, e come ultimamente fondate non hanno assistenze e confidano nella sola provvidenza ...	60	0
14. Alle Monache del S. Sepolchro in Liegi, ch'in numero di quarantadue hanno perduto un capitale di mille e cento scudi, et un entrata di cento dieci doble in Inghilterra, ne godono una terza parte dell'entrate che possiedono nel Liegese, per riguardo di disastri della guerra, onde per vivere s'ajutano colli lavori che vanno facendo per cavar denari ...	510	0
15. Alle Monache Benedettine di Dunkerke, che più di quaranta in numero oltre un capitale d'otto mila scudi restato infruttuoso per essere nelle mani d'un protestante Inglese, hanno perduto una rendita di 400 scudi et altre vitalitie havendo vissuto sin hora d'un elemosina fatta loro dal Re di Francia non havendo di quà del mare entrata veruna per haverle portate tutte in Inghilterra come paese esente dalla guerra ...	600	0
16. Alle Monache Benedettine di Cambray, che senza il confessore e servitori sono circa quaranta, e che doppo perduti per disgratie occorse negli anni scorsi in Inghilterra e Fiandra 30 mila scudi di crediti, vivevano di poche entrate et elemosine di Londra perdute tutte, nell' essere stato preso e giustitiato il P. Pequering, ch'era loro Agente et conservava le scritture et il denaro. Dette monache hanno gia un debito di 2300 scudi ...	600	0
Somma ...	6,920	0
E più per l'Elemosine notate nei fogli precedenti...	12,959	8
Onde restano 120 e soldi 12 da distribuirsi a Sacerdoti, o altri poveri delle predette Nationi secondo la mente di Nostro Signore ...	120	12
Quali somme ascendono a venti mila fiorini ...	20,000	0

LXXXV.

DEDICATION OF THESES TO THE ARCHBISHOP OF CASHEL AND THE
BISHOP OF OSSORY, AUGUST, 1687.

(FROM THE MUSEUM OF THE OSSORY ARCHAEOLOGICAL SOCIETY.)

Illustrissimo et Reverendissimo Domino, D. Joanni Brenano,
Archiepiscopo Casselensi, Metropolitano ac Primati Provinciae Momoniae, atque Episcopo Administratori Waterfordiensi et Lismorensi,

Necnon Illustrissimo et Reverendissimo Domino, D. Jacobo Phelano, Episcopo Ossoriensi,

Dominis ac Patronis suis gratiosissimis.

Orbis olim totius civem num recte se dixerit Socrates quaerant curiosi : rectius meo iudicio vice versa habet quod gloriatur urbs Kilkenia, cui de uno Socrate cum aliis orbis urbibus non sunt intentandae lites, cum duas tam lucidas dederit Ecclesiae lucernas, cum duas tam praeclaras sine lite sibi vindicat Ecclesiae columnas : Vos, vos, inquam, Illustrissimi et Reverendissimi Praesules, vos lucernas jure optimo nuncupo, quos merita vestra super Ecclesiae candelabrum posuere, "ut luceat lux vestra coram hominibus : " lucet sane nec mirum lux vestra coram hominibus, quippe qui uti veri Apostolorum successores onus ministerii Episcopalis sortiti estis, ita eorundem ominosissima nomina non inania tulistis : JOANNES enim et JACOBUS fratres meruerunt dici Domini, ambo Apostoli, atque prae caeteris dilecti Christi discipuli : et ut Tecum Illustrissime et Reverendissime Archi-Praesul Joannes incipiam, alium Te Joannem, aquilam videlicet in divinis penetrandis arcanis invenio, quando per continuos quatuordecim annos in celeberrimo Propagandae Fidei gymnasio Romano Philosophicam, ac Theologicam cum magna Tui laude, aliorumque ingenti fructu moderatus es cathedras, fructu sane quem tot dissitae orbis agnoscunt plagae quas Tui a Te haustae discipuli orthodoxae enutrient doctrinae pabulo, quo se veros propagandae fidei filios, Teque magistrum probant. Ipse talem Te probasti, approbarunt purpurati Patres, approbarunt Summi Pontifices, quibus ut Joannes Christo, ita Tu illis Christi Vicariis percharus extiteras. Confirmavit Sanctissimus Innocentius undecimus, cum Tibi ut Joannis aemulatori, qui omnium Asiae Ecclesiarum Pater et Rector erat, ultra communem et supremam omnium Momoniae ecclesiarum curam in

Archiepiscopatu Casselensi concessam, Episcopatum Waterfordiensem et Lismorensis administrationem commisit. Ad Te etiam Illustrissime ac Reverendissime Praesul Jacobo me converto, quem sicut ab incunabilis Illustr. Archipraesuli Joanni amicitia fratrem fecit, ita eidem Religionis ardor atque propagandae fidei zelus parem reddidit. Hoc in amore et vigilantia erga commissum Tibi gregem quis nisi non oculatus non videt? Cum insigni honorum contemptus exemplo, oblatum ultro Archiepiscopatum Dublinensem recusasti. Vobis igitur Ill. et Reverendissimi Domini quos eadem civitas, amicitia, fides, et dignitas "vere fecit esse germanos," Philosophicas meas offero Theses, patrocinium Vestrum sibi spondent, quos literarum amasse amatores norunt, spondent item quia concivis, qui suae gratulabundi Kilkeniae, gratitudinis signum sunt: spondent quia Franciscanorum, quos a teneris dilexistis annis, affectum deferunt. Favete itaque Illustrissimi ac Rev. Domini, meque cum ordine meo, solito benignitatis sinu fovete.

Ita aninitus optat, Illustrissimarum ac Reverendissimarum DD.
VV.

devotissimus cliens

fr. JACOBUS CODY.

Then follow the Theses, and at the end is added: "Disputabuntur publice in Collegio Immaculae Concep. PP. Min. Hib. Neo-Pragae, praeside P. F. Bonaventura Cody, Philosophiae Lectore ibidem ordinario, objectis satisfaciet fr. Jacobus Cody, ejusdem Instituti religiosus, an. 1687, mense Augusto, &c."

LXXXVI.

STATUTES OF THE DIOCESE OF DUBLIN RELATING TO RELIGIOUS ORDERS, 17TH AUGUST, 1687.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

Statuta Dioecesis Dubliniensis concernentia Religiosos, &c.

1° Statuimus ut nullus vagus et ignotus Sacerdos admittatur a Regularibus ad celebrandum in eorum sacellis sine expressa ordinarii licentia in scriptis habita.

quando Parochus ipse vel ejus Coadjutor seu substitutus non potest haberi.

Praedicta Statuta mandamus observari sub poena suspensionis transgressoribus infligendae, sciant tamen de facto latam esse excommunicationem Ordinario reservatam contra Religiosos assistentes Matrimonio sine Parochi vel Ordinarii licentia.

Concordat cum originali, ita testamur 17 Augusti 1687.

JACOBUS RUSSELL, Decanus Dubliniensis,
Prothonotarius Apostolicus.

EDUARDUS MORPHEUS, Protonat. Apostolicus.

LXXXVII.

LETTER OF HIS HOLINESS INNOCENT XI. TO THE KING,
28TH OCTOBER, 1688.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Carissimo in Christo filio Nostro Jacobo Magnae Britanniae Regi
Illustri, Innocentius PP. XI.*

Romae 28 Octobris, 1688.

Carissime in Christo fili noster, &c. Juxta Majestatis Tuae vota per literas octava Junii datas nobis exposita, Venerabilem fratrem Patricium Episcopum Clochorensem ad Ecclesiam Midensem, Venerabilem vero pariter fratrem Joannem Episcopum Laonensem ad Ecclesiam Limiricensem cum retentione administrationis Ecclesiae Laonensis in proxime habendo Consistorio transferemus; neque enim dubitamus, quin ex hujusmodi translationibus magna in praedictas ecclesias bona deriventur. Majestati interim Tuae laeta ac fausta omnia a Deo precamur, ac Apostolicam Benedictionem amantissime impertimur. Datum Romae, apud Sanctam Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris die 28° Octobris, 1688. Pontificatus nostri anno decimotertio.

LXXXVIII.

LETTER OF JAMES THE SECOND TO THE POPE, FROM ST. GERMAIN,
2ND FEBRUARY, 1689.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

BEATISSIME PATER,

Si hactenus de rebus nostris secundis *Beatitudinem Vestram*, (ut par erat) certiolem reddere nusquam omiserimus, quin potiore jure nunc temporis in afflicto earum statu Patrem Christiani gregis et nostri semper amantissimum in consortium luctus et solatii subsidium compellare debemus. Peracerbus sane, nec omnino ferendus foret iste dolor ex tam gravi clade ortus, nisi alieno crimine, nostro autem zelo religionis Catholice promovende (si vel ipsis inimicis hac super re fides sit habenda) ea pervenisset. Non alio namque Lenocinio usus est auriacus ille invasor quo subditorum animos exercituumque nostrorum fidem corrumpere, et in partes suas a debita nobis fidelitate alliceret, quam ut *papismo ingruente* (ut verbis ipsorum loquar) viriliter resisterent et protestantium dogmata, lege regni firmata, tuerentur. Cum igitur in hoc negotio non tam nostra quam religionis causa agatur, nobis haud obscura elucescit spes, quod Summa divini Numinis bonitas, et res nostras et (quod magis exoptamus) sacrae religionis cultum in terris nostris Britanicis (opera et studio Sanctitatis Vestrae potissimum adjuvante), brevi sit restauratura. Id vero non alio modo evenire posse videtur, quam pacis interventu bene compositae et stabilitae inter omnes Catholici nominis Principes. Quod si nostrae cladis intuitu opus adeo optatum perfici potest, felicem quidem illam duceremus, quae orbi Xtiano tanti foret emolumenti. Illud igitur summopere *Beatitudini Vestrae* commendatum vellemus, ne fucato boni publici praetextu, Princeps Auriacus aliquot etiam ex Catholicis principibus in errorem et societatem criminis inducat.

Licet enim istiusmodi sibi foedere publicus ille praedo haud aliud aperte proponat, nisi, ut Gallici imperio exuberans amputetur potestas, verumtamen sibi et suis ex haeretica faece complicitibus (ut pro comperto habemus) longe aliud promittit, nempe, ut, exciso, vel enervato, Francorum Regno ubi Catholicorum partium summum jam robur situm est, haeretica ipsorum pravitas deinceps per orbem

Xtianum universum praevaleat. Nec omnino opus est verbis ad hanc veritatem comprobendam, quin ipsa ipsius opera loquantur. Nam ex eo plane momento, quo primum in Anglico solo fixit pedem, quid aliud vidimus, nisi sacras aedes expoliatas et funditus eversas, ipsas Legatorum a Catholicis principibus domos vastatas, Orthodoxorum poene omnes tam laicos quam Episcopos et Sacerdotes, vel exulantes, vel in carcerem detrusos, cum bonorum direptione et domiciliorum rasura. Dicant, exterae gentes, quibus sors erat tunc temporis in Anglia degere, dicat et ipse Nuntius Apostolicus, quid suis ipsorum oculis conspexerint, quid proprio periculo et damno experti sunt. Nec in Anglia solum rabies ista grassatur, quin imo pari furore, et non minore excidio pervasit in Scotiam, ubi in Catholici nominis viros ab Auriacarum partium fautoribus omne crudelitatis genus exercetur. Eadem porro facinora, eandemque sacrae Religionis ruinam, instructis ob id terra marique copiis, jam nunc meditatur in Hibernia hic noster Invasor. Proh! quanta rei Christianae jactura! nisi Providentia divina, tam scelestas cogitationes irritas reddat. In illa namque insula Catholicorum grex in hoc usque tempus post tot mala tamque gravia Religionis causa perpessa numero protestantium illic degentium decuplo major perduravit. Haec omnia, *Beatitudini Vestrae* hisce litteris prae oculis ponenda duximus, quo frequentius in tantorum remedia malorum paternis visceribus incumbat. Quae vero reliqua sunt dilecto nostro et honorabili viro Jacobo Portero, Curiae nostrae Vicepraefecto, commisimus ore tenus exponenda. Cui in omnibus plenam adhibere fidem supplicamur *Beat. Vestram*, cujus itidem munus est sacris pedibus praesentes opponere et debitam *Sanctitati Vrae* obedientiam nostro nomine praestare. Nos interim filiali affectu eosdem sacros pedes exosculati, Apostolicam benedictionem enixi deprecamur.

Devotissimus Filius,

JACOBUS R.

Dabantur apud castellum Sancti Germani die 2 Februarii 1689.

MELFORT.

LXXXIX.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN TO MONSIGNOR CYBO,
SECRETARY OF PROPAGANDA, 3RD FEBRUARY, 1689.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

ILLMÆ ET REVME DNE,

Ultimo Junio eximius D. Dr. Michael Plunkett ibi nuper cleri Hibernici Agens meo nomine ad Dñem Vestram Illmam scripsit enixe rogans ut dignaretur dispensationem obtinere in 2° et 2° gradu consanguinitatis. Rogo ut D. V. Ill. ob eximiam vestram pietatem dignetur istam dispensationem ibi habere expeditam vel mihi expediendam committi.

Facultates quae mihi erant hactenus a Sede Apostolica concessae modo sunt expiratae : quare precor ut eas pro me renovandas quanto citius obtineat. Et cum aliquoties antehac Episcopi Hiberniae habuerunt ad annum facultatem dispensandi in 2° et 3°, et 3° et 3° consanguinitatis gradu mixto et simplici et a quo fuit Nuncius Apostolicus in Angliam missus ad illum habuerunt pro ea recursum, et cum modo bella temporumque angustiae eum inde discedere fecerunt, illucque recursus est hisce temporibus difficillimus, precor ut Dominatio V. Illma dignetur istam facultatem pro eis obtinere. Gratias Deo Opt. Max. quod modo pacifice possidemus Ecclesiam Cathedralem SSmae Trinitatis (vulgo Christi) in hac civitate Dubliniensi in qua singulis diebus Divina celebrantur, et ruri in mea Dioecesi circa viginti Ecclesias possidemus in quibus Missae celebrantur aliaque divina officia exercentur, quod a centum et ultra annis ante non fuit factum. Nondum hostes Regi nostro rebelles subegimus, sed Deo favente speramus eos proxima aestate superare et Serenissimum Regem nostrum suo throno restituere, quo facto Catholicam Religionem cum splendore in hac patria stabiliendam exspectamus, quod Deus optimus concedat. Ultimo humillime rogo ut nullus ibi, sine meis commendatitiis, Ecclesiasticum beneficium in mea Dioecesi obtineat, ne filii Dioecesis postponentur.

Vestrum favorem in exequendo praedicta avidè cupiens, omniaque vobis felicia apprecans, maneo Dominationis Vrae Illmæ ac Revmæ.

Huñus et obserñus famulus,

PATRITIUS, Dublinensis.

Dublinii 3° Februarii 1689, st. vet.

XC.

LETTER OF JAMES THE SECOND TO HIS HOLINESS, FROM CORK,
16TH MARCH, 1689.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Beatissimo Patri Innocentio Papae XI°.

Corcagiae, 16 Martii, 1689.

BEATISSIME PATER,

Ex quo iniquis principis Arausicani ejusque confoederatorum consiliis et contra naturae ipsius leges horrendo plane facinore regnis nostris ejecti sumus, nihil non egimus, ut in aliquam eorum partem facilem nobis reditum pararemus, saltem ubicumque subditorum nostrorum inconcussam adhuc in nos fidelitatem, constansque et debitum nobis obsequium invenire possemus. Idque ex voto nobis in Regno nostro Hiberniae accidit, ubi cum intelleximus subditos nostros saltem ex multo majori parte, rebus nostris addictissimos inviolata nobis fide adhaerere, eos ut Regiam dignitatem nostram decebat, praesentia nostra recreare et laudabiles eorum conatus vel regiae personae nostrae discrimine corroborare, necessariamque eis opem in nostri illius Regni subsidium afferre statuimus. Sicque e portu Britanniae Armoricae, vulgo Brest dicto, solventes felici navigatione, Deo juvante, litus Regni nostri Hiberniae ad Kingsale duodecimo die St. Vet. hujus mensis attigimus quod quidem Beatitudini Vestrae paucis pro rerum exigentia declarandum censuimus, ut pro deplorato rerum nostrarum statu eos paterni amoris affectus induat, qui nobis maxime conveniunt, cumque dignitas Regia, Commune Principum nomen, sed praecipue Religio Catholica (cujus flagrantissimo zelo B^{ae}m V^{ra}m ardere orbi universo compertum est) agatur, eam confidenter opem eaque a Beatitudine Vestra auxilia petimus et merito speramus, quae fidei Catholicae, Ecclesiae Dei, communi fidelium Patri paternaeque in eos nosque praecipue Charitati vestrae probandae et promovendae maxime expedient, quae quidem eo confidentius a Beatitudine Vestra expectamus, quod Princeps Arausicanus conjuratique cum eo omnes fere ecclesiae hostes diram hac occasione persecutionem in Catholicos moverint, variisque fraudibus, falsisque et subdolis declarationibus rem Christianam in Anglia pene destruxerint, praecipuis Europae Principibus fucum fecerint, hisque artibus Arausicanus Regna

nostra Tyrannice usurpaverit, his ita positis cum nihil sit quod de Beatitudinis vestrae certo liberalique subsidio dubitemus, quo et tyrannum ditionibus nostris expellamus, Religioni Catholicae subveniamus, ditionesque nostras regnaque pristino fidei splendori restituenda recuperemus, Regnumque hoc nostrum praecipue sublevemus, quod nec numero militum nec viribus indiget, tempestivoque subsidio adjutum nobis ad regna recipienda magno erit emolumento. Beatitudinis Vestrae advoluti pedibus Paternam ejus benedictionem enixe flagitamus. Dabantur Corcagiae in Hibernia die 16 S.V. mens. martii anno 1684.

Beatitudinis vestrae

Devotissimus Filius,

JACOBUS R.

Melfort.

XCI.

THREE EXTRACTS FROM LETTERS WRITTEN IN 1690 AND 1691.

(FROM THE ROMAN ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE AND ST. ISIDORE'S.)

§ 1. *Letter from Prague to Rome.*

11 Oct. 1690.

We have very good news out of our country: we have no reason to doubt of a complete victory over our enemies being the Lord Talbot has 25,000, the Lord Earl O'Donell 15,000, Sarsfield 8,000 well united. Moreover Limerick siege is raised the enemies having lost 3,000 in their assault, besides the 1200 that Sarsfield killed. Lord Neill O'Neill is for certain killed with the most part of his regiment in Slaine's battle.

§ 2. *Letter from William Eustace to Father Eustace at the Jesuit College, Poitiers.*

Decembre the 22nd, 1690.

HONORED SIR,

Since the time that I sent you a letter from Galway wherein you had an account of my misfortunes at sea and the condition I was actually in, I have made it my business to make myself known unto Sr Maurice

Eustace who has showed me all the kindness imaginable ; he has put me in good apparel, made me a lieutenant in his regiment, in a word has done so much for me as I shall never be able to requite. I designed if I should not have the happiness to meet with Sir Maurice to go to Major Cusick's Quarters and to make my address unto him who I am certain would get me an employment in his regiment of horse if I had gone to him, but now I am not like to trouble him for least I should offend the other, though I would wish to have a good poste in the horse for it is more beneficial and less toilsome. I am persuaded you can get me a good employment in the horse by speaking or writing unto the Earl of Tyrconnell who by writing unto his Lieutenant Colonel can get me what post he pleases. Let me therefore desire (you) to do it for I am resolved to be of the horse . . . My Brother James has been killed at the siege of Limerick riding as a volunteer in the prince's army. I suppose you have heard of Cork being taken and how barbarously our men have been dealt with after making some sort of conditions with the villians. Poor McCarthy and McKilicuddy and most of the superior officers were put in a house wherein they were all blown up by gunpowder, excepting one Major Barry who made friendship with the seamen and by that means got off safe. The forts of Kinsale have been likewise taken by the roges but with a considerable loss of field officers. Churchfield has been killed and so has the Duke of Grafton, when Cork was besieged by land and by sea. The enemies letters have been intercepted lately which mark that the Prince of Orange has sent his foreign horse to appease the troubles there : so that we shall have none to deal with here but with English and Scotts who are nothing in comparison with the strangers. We do not question if that our chief officers could but agree, but that we shall soon be quit with the rogues : which is all at present with my service to Father Rector and all my condisciples.

from your obd^t nephew

W. EUSTACE.

§ 3. *Letter of F. P. Mario from Prague to Rome.*

7 March, 1691.

Ex Hibernia habemus saevam persecutionem cleri, nulli enim sacerdoti parcitur, imo eis indicta est poena suspendiï : ibi regnat annonæ charitas et dissensio cum pro-rege Talbot. O'Donnell gyrat

ance with the old custom of Investitures or the Regalia of France. In this Datary Don Richard Piers obtained by Royal Patent the Deanery of the Cathedral Church of Waterford, although the Rev. Philip Hackett, a priest resident in Waterford, obtained that Benefice four years before by Pontifical Bull. I strongly opposed this system of collating Benefices, and did not permit the aforesaid Piers to take possession of that dignity or to be acknowledged as Dean; the more particularly as the same Piers when taking his degree of Doctor at the Sorbonne, which was only about two years ago, published and publicly defended among his other theses the four Gallican propositions which were solemnly condemned by Brief of Innocent XI.

Doctor Crolly obtained about four years ago, by Pontifical Bull, the Deanery of the Cathedral of Lismore. On arriving in Dublin he found that the Government would not recognise any provision unless the person so provided had been nominated by the King. Dr. Crolly on this account surrendered the Papal Bull unto the King's hands, and he subsequently obtained the Royal Placet. I opposed this manner of procedure, and prohibited the clergy and people of the Diocese to recognise the said Crolly as Dean. These two ecclesiastics have for this reason made a deal of noise, complaining of me in Dublin to the King and to the Court, &c., so that I was compelled to vigorously defend myself to their no little discredit.

I have now heard that they have gone to Rome to make their complaints there against me. For this reason I have deemed it expedient to give this short and truthful account of the whole matter to your Excellency, and I am confident that in your great zeal you will not fail to approve of the course which I pursued, and to defend me against every calumny.

I cannot here omit to bring under the notice of your Excellency that his Lordship the Bishop of Meath has displayed an earnest devoted zeal in opposition to this new-fashioned Datary. Renewing my sincere homage to your Excellency, &c.,

Your most devoted and affectionate servt.,

JOHN, Archbishop of Cashel.

From Lislach, in the Diocese of Ardfert,
the 2nd Feby., 1691.

XCIII.

LETTER OF JAMES RELLY FROM POICTIERS, 3RD JANUARY, 1692, TO
FATHER THOMAS EUSTACE IN ROME.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

As to our countrymen, there are come over in all 15 or 16 thousands. Sarsfield is come with the second party. They are but little content with the order in which they are put here: they are reduced to six or seven great regiments. I hear but three Irish Colonels named. Sir Maurice Eustace was made only a captain. Your Reverence may guess hence how little many may be satisfied with their place, and chiefly those who might have their estates remaining in Ireland. I know not whether the regulation will hold: I hope not, for Sarsfield is gone to St. Germain, and doubtless he will do his endeavours to see the merit of many better considered. Heer passed Mr. Baggot, Mr. Gould's son-in-law, who lost an eye in the battel of Achrim, and was profered a regiment by the Orangians, but hitherto a captain's place is all he can assure himself of. What will your Reverence say of my Lord Chief Justice Keating's resolution who fell in such a desperation that he shot himself to death with a pistol? Mr. Michel Chamberlin was arraigned for accepting of the place of a Judge under King James, and because he would not undergoe a triall on that account, he is in danger to be without his estate. Of late died here in Poictiers Doctor Alexander Strachan of an apoplexie, but not in a sudden, for he lived three or four dayes after the accident came on him; and was in his senses for a time, so that he had leisure to receive the holy Sacraments.

Rd. father

Your assured servt.

JAMES RELLY.

My best wishes to Dr. Slein and all the Irish College.

XCIV.

LETTER OF THE EMPEROR LEOPOLD TO KING WILLIAM THE THIRD
OF ENGLAND, 30TH JANUARY, 1692.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Leopoldus Divina favente Clementia electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae, etc., Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae et Wirtembergae, Comes Tyrolis, etc, Serenissimo et Potentissimo Principi Domino Wilhelmo Magnae Britaniae, Franciae et Hiberniae Regi, consanguineo et fratri nostro charissimo salutem cum omnis boni incremento. Serenissime et Potentissime Princeps consanguinee et frater charissime. Monitus a curia Romana homines in Hibernia Catholicos, praesertim vero Ecclesiasticos, dire adhuc in odium fidei vexari, et quidem usque ad necem etiam ipsam, officia nostra et operam apud Serenitatem Vestram efflagitat, ut illis liceat tandem indemnes dies tranquillosque peragere nihil ulterius passuris ex titulo suae Religionis. Et quamvis nos interpretemur exaggeratam fortasse delationem fuisse, nil certe praeter et contra Serenitatis Vestrae intentionem aliquid potuisse hujusmodi evenire ad hunc diem rebus ibidem nondum bene compositis pro debito tandem muneris nostri Reipublicae studio et gloria Serenitatis Vestrae apud omnes firmanda non ingratum eidem censuimus fore, si exponeremus quod vehementissime rogamur. Exponere autem tantummodo satis superque futurum suadet nobis pientissima mens Serenitatis Vestrae, summaque illa prudentia, quae semper viguit et viget. Hinc fore speramus ut Serenitas Vestra miseris pacem ex omni parte diligentissime velit; ut exarmet hostem calumniis, quibus infringere communem causam conatur, Regnaque sua in omnimoda tranquillitate ac unanimi amantissimo obsequio perquam feliciter et constanter contineat. Porro votis nostris si qua unquam in re in hac Serenitatem vestram plenissime responsuram confidimus quod nos inter affectus sui erga nos fraterni argumenta numeraturi Serenitati Vestrae omnigenae felicitatis cumulum ex animo apprecamur.

LEOPOLD.

Viennae 30° Januarii, 1692.

XCV.

LETTER OF J. WESLEY, FROM POICTIERS, 4TH FEBRUARY, 1692, TO
F. THOMAS EUSTACE, IN ROME.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

The news from Ireland are very bad, but if we regard the circumstances not such. If the capitulation of Limerick by which all men that were engaged in the army and those that were in the King's quarter during the capitulation are to be as in King Charles the second's time, are kept we may hope for some respite: but it is much feared that these conditions will not be observed though they were made with as much exactness as could be desired; the Parliament an unruly beast is for breaking them and has already passed an act for excluding all Catholics from all employments civil and military, the children of those that were killed in the King's service are excluded from succession, the prisoners that were in the enemies' hands during the capitulation are also excluded, the chiefs of them are the Earl of Clancarty, the Lord Bellew, L. Kilmare, L. Slane, L. Bofin, Gordon, O'Neale, Col. Connell, Butler of Kilhath's eldest son, there are many others whose names I do not know. Sixteen thousand of the army are come over: many Lords and gentlemen are come over who could enjoy the benefit of the capitulation: though y^r Reverence will have it from better hands I will give what account I could get of them. The Earl of Lucan to whom the Prince of Orange gave great offers & to make him Lieut. General with the command of 15,000 men, his own estate and a pension of £4,000 p annum, the Lord Trimblestown, the Lord Sarsfield of Kilmalock, the Lord of Iniskillen, the Lord Golmoy, Col. Simon Luttrell, Col. Barrett, Sr Maurice Eustace, Sr John Fitzgerald, the Lord Brittas, the Lord Chancellor, Sr Richard Nagle, Col. Charles O'Brien, my Lord of Clare's second son, and many more whose names I cannot as yet learn. Those who for want of ships could not come to France have taken part in regiments that are to be sent into Flanders by the Prince of Orange; they promised my Lord Lucan to join him in France if he is well used there. Henry Luttrell, O'Donnell, and Clifford have taken part with the enemy, and the latter went to him

before the capitulation. Clifford was the occasion of the loss of Limerick; he betrayed a post upon the Shannon and let the enemy get between the horse camp and the town, the horse camp drawing all their prowess in from the town, the passage and communication being cut off they were forced to capitulate.

From Poitiers, Feb' 4, 1692.

Your humble Servt

To Father Thomas Eustace, Rome.

J. WESLEY.

XCVI.

LETTER OF IRISH BISHOPS FROM ST. GERMAIN, TO the POPE,
18TH FEBRUARY, 1692.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

S. Germain, 18° Februarii, 1692.

BEATISSIME PATER,

Cum Apostolicae Vestrae Beatitudinis charitas amplissima totum qua late patet mundum complectatur; cum Ecclesiarum particularium incolumitas a S^{ae} Sedis Apostolicae sollicitudine secundum Deum pendeat: cum ex antiquissima et Evangelica coeva traditione Episcopi, sive temporum iniquitate sive hominum malitia, sedibus suis ejecti ad eandem sanctam sedem, velut ad tutissimum asylum et paratum divinitus perfugium recurrerint semper, nec unquam spe sua falsi fuerint; Nos Regni Hiberniae Episcopi, ob bellorum iniquitatem, et violentiam Haereticorum, in Galliam ad tempus delati, egentes, angustiati, afflicti, ad sacros V^{ae} S^{ae} pedes accedimus, ejus opem in rebus afflictissimis et pene deploratis imploraturi. Ut autem S^{ae} V^r. certior sit mutationum, quae apud nos Sexennio contigerunt eas breviter referre plurimum interesse visum est. Post diuturnam sequi saeculi circiter persecutionem acerbam, Orthodoxi in Hibernia respirare coeperunt, ubi Divina Providentia post varias tempestates et reciprocantis fortunae vicissitudines, Jacobum 2 per ignota hominibus diverticula ad avitum Solium deduxit. Is confestim dedit cunctis conscientiae libertatem qua Catholici etiam fruerentur, abrogatis quae in eos latae erant legibus, capacesque fierent officiorum civilium ac

militarium. Hos subinde promovit maxime quando Haereticorum perfidia ex Anglia pulsus ad Hibernos in officio constantes accessit. Tunc enimvero sub pio Principe Ecclesiae redditae sunt orthodoxis, altaria Ecclesiis, Sacerdotes altaribus, et omnibus mysteriorum nostrorum augustissimum incruentum sacrificium Sacrosancta Eucharistia. His bonis praesentibus et copiosae spe messis praeterita damna solabamur. Verum Auriaci adventus et victoriae occulto Dei judicio ejus armis concessae omnia pessum dederunt; Tunc ereptae sunt Catholicis Ecclesiae, altaria eversa, coniecti in fugam Sacerdotes, divina mysteria impedita, violatae res sacrae nec non lugubre exitium atque ingens vastatio agris, tectis et urbibus illata, secuta est denique Limerici deditio, luctuosa quidem, quod una totum Regnum dedebatur, necessaria tamen ob annonae defectum et incertum suppetiarum adventum per tot maria hostium classibus infesta, honestis quidem facta conditionibus, sed infidis, quod earum vis a comitiorum Angliae ratihabitione penderet, quorum in Catholicum nomen odium plusquam vatinianum, cunctis perspectum erat. Hinc tametsi promitteretur in factis conventis tale Religionis exercitium quale sub Carolo 2° fuerat, id nemo tamen sperabat quod a Comitibus unquam esset approbandum, uti res ipsa, postea demonstravit. Siquidem lege denuo lata, et ab Auriaco confirmata vetitum est Catholicis ullum gerere officium civile aut militare, causas forenses acitare, mercaturum aut ullam aliam artem etiam infimam exercere, uspiam in Hiberniâ, nisi admissa prius testa, (test) uti vocant, quae haereseos tessera est, et dissertam controversorum fidei capitum continet abjurationem, ut vel sic necessitas Catholicis imponeretur aut deserendi fidem aut fame pereundi. Hoc praevidentes prudentiores quique Catholici, maluerunt voluntarium cum libero Religionis exercitio exilium, quam infidam quietem ab hostium arbitrio pendulam. Hinc pro Deo proque Religione Patriam Laresque Paternos deseruere ut Deo peregre tutius inservirent.

Habet hic S^{us} V^{us} Status nostri rationem; videt Religionem pene extinguere, quae non ita pridem incipiebat florere et totum Regnum occupabat, videt Gentem Catholicam St^{ae} Sedi Apostolicae devotissimam fuditus everti, Nos denique videt ad sacros ejus pedes provolutos, ejus opem nunquam frustra speratam in rebus afflictissimis implorantes. Quod autem a S^{to} V^o infimis precibus petimus ut praesentium malorum levamen, et adversus instantia praesidium, est:—

1° Ut ad placandum Deum hominum peccatis iratum, eosdem

concesso aliquo Jubilaeo ad meliorem vitam invitet, et vero publicae Ecclesiae calamitates id efflagitare videntur, certe, alias, longe minores ob causas ad misericordiae Divinae Thronum recursum fuit.

2° Ut S^{ua} V^{ra} Christianae Reipublicae calamitates ex diuturno hoc bello ortas, Paterno affectu miserata, dignetur Catholicos inter principes pacem conciliare, qua nihil, hoc tempore, potest esse opportunius, nihil magis necessarium, tum ad resarcienda quamplurima eaque gravissima damna occasione hujus foederis cum Haereticis initi Catholicæ Ecclesiae in multis Europae partibus, maxime in nostris, jam illata, tum ad avertenda alia longe graviora, eidem in posterum certo certius inferenda, ubicumque Haereticorum invaluerit potestas, hos enim in Catholicae fidei perniciem omnia sua studia et arma semper intendere quis ignorat?

3° Ut ope et opera S^{ua} V^{ra} porta Regi nostro Jacobo 2° ad Paterna Regna postliminio revocanda patefiat, absque quo nulla Religionis in tribus Regnis augendae spes est, perexigua vero ejus reliquias conservandi, et certe cum multae virtutum prerogativae Regem nostrum S^{ua} V^{ra} plurimum commendant, tum praecipue pietas in Deum et Catholicae Religionis promovendae zelus, illum de Sancta matre Ecclesia probant eximie benemeritum, nemini enim dubium esse potest quin ille potuisset usque Regnorum suorum pacifice potiri, si a fide recedere, si Catholicos persequi et suppressere, vel si serenissimum Walliae principem filium suum et Haeredem in Heterodoxa Religione educandum Cantuarensi Archiepiscopo Protestanti permittere, in animam induxisset; at ille divino zelo ornatus statutum habuit fidem palam profiteri, illaesum firmiter servare, pro viribus propagare, cultores ejus protegere et fovere, rerumque omnium, potiusquam fidei, jacturam facere; nec non praedictum Serenissimum filium suum maluit expositum incertitudini Paternae haereditatis olim adeundae, quam Catholica educatione privatum, ut jam non immerito Sedis Apostolicae patrocinium Regi nostro videamur efflagitare qui, pro Apostolica fide tuenda augendaque, tot dispendia et pericula subire non dubitavit. Hinc itaque Beatissime Pater spe ducimur certa fore ut S^{ua} V^{ra} pro sua singulari vereque Apostolica Charitate, Regis nostri defensionem hoc difficili tempore suscipiat eique auxilia ferat opportuna quibus sua Regna ab iniquissima valeat usurpatione vindicare. Hoc Sedis Apostolicae honos, hoc Regiae causae justitia, utilitas Religionis, Ecclesiarum maxime nostrarum necessitas, et tot animarum aeterna salus, nimium quantum persuadent. Quin etiam ex hoc, ad

S^{ae} Vrae parta jam apud Deum promerita, accessio fiet perennis gloriae maximae.

Postremo ut hoc nostri exilii tempore, quod brevissimum fore speramus, Sanctitas Vestra non gravetur inopiam nostram sane maximam sublevare, ut ut enim Serenissimus Rex, pro virili nobis subvenire conetur, tamen munificentissimi Principis exhaustum aerarium voluntati non respondet. Itaque recurrere cogimur ad certissimum afflictorum perfugium Beatitudinis Vestrae sinum, cujus Liberalitas Deum habebit Remuneratorem. Is Beatitudinem Vestram longa et felicissima valetudine Ecclesiae suae servet incolumem. Ad sacros ergo pedes provoluti Apostolicam benedictionem expectamus.

Apud S^{ae} Germani oppidum die 18 februarii 1692.

Beatissime Pater

Beatitudinis Vestrae

Humillimi obsequentissimi addictissimi servi et filii in Christo,

Dominicus, Archiep^{us} Armacanus

Jacobus, Archiep^{us} Tuamensis

Dominicus, Episcopus Elfinensis

Joannes, Lymericensis Episcopus, Administrator Lao
ensis

Petrus, Corcagiensis et Cloyenensis Episcopus

Gregorius, Episcopus Clunmacnoisensis

XCVII.

LETTER OF POPE INNOCENT XII. TO JAMES THE SECOND,
23RD MAY, 1692.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Carissimo in Christo filio nostro Jacobo, Magnae Britanniae Regi
Illustri.*

INNOCENTIUS PP. XII.

Romae, 23 Maji, 1692.

Carissime in Christo fili noster salutem etc. Explicare satis non possumus verbis, quam vehementi animum paternum nostrum moerore

afficiant angustiae, in quibus ob assertam invicta constantia Catholicam Religionem, Majestatem tuam constitutam esse perspicimus, nec minori intimae tristitiae sensu cruciemur, afflictam fidelium Hybernorum, aliorumque piissimi Regis vestigiis insistentium, conditionem sollicite perpendentes. Effusis vero heroicae virtutis tuae tributis laudibus, ut praedictis fidelibus aliquantulum adesse possis, pro viriumstrarum tenuitate, viginti quinque scutorum millia Majestati tuae suppeditari mandavimus, minime dubitans, quin hujusmodi parvi momenti subsidio, propensam caeteroquin ad longe majora tibi largienda, voluntatem nostram gratam sis habiturus. Majestati interim tuae omnipotentis dexteram propitiam faventemque impense precamur ac Apostolicam Benedictionem amantissime impertimur. Datum Romae apud Sanctam Mariam majorem sub annulo Piscatoris die 13 Maii 1692. Pontificatus nostri anno primo.

XCVIII.

LETTER OF F. EMMANUEL DA SYLVA FROM LISBON, 7TH OCTOBER, 1692,
TO F. THOMAS EUSTACE, ROME.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

Revdo. in Christo Patri P. Thomae Eustachio Soc. Jesu Romam.

REVERENDE IN XTO PATER,

Habeo a R. V^a datas 2 Augusti, proxime elapsi, una cum adiuncta relatione calamitatum quibus in praesenti affligitur missio Hiberniae, ejusque missionarii, quanto vero cordis mei dolore ea omnia perlegerim facile erit R. V^a conicere; feror enim in missionem illam, missionariosque peculiari amore et propensione; cum ob ardentissimum zelum, quo in vinea illa noctu, diuque laborant; tum etiam, quia plures missionarii illic versantur, qui in hac Provincia ad multos annos nobiscum vixere. Hoc nobis solatio erit, persecutionibus, laboribus, et aerumnis aucta semper est respublica christiana; et quo maiori pondere premitur Sanctae Ecclesiae arbor, eo altius radices agit, ut liberius assurgat. Doleo praeterea vehementer de egestate et indigentia illorum missionariorum, quam lubens maiori subsidio supplerem, nisi magno aere alieno gravatam Provinciam viderem,

iniunxi tamen iam P. Antonio Cardeso Provinciae Procuratori et Ulyssipone commoranti, ut pararet quinquaginta millia regalium monetae Lusitanae ad nutum R. V^o quo voluerit transmittendae, et cui pecuniae illae tradendae, facile enim hinc poterunt via mercatorum in Holandiam, Belgium, vel Galliam transmitti. Sanctis R. V^o Sacrificiis me impense commendo. Ulysipone 7 Octobris 1692. R. V^o

Servus in Xto

EMMANUEL DA SYLVA.

XCIX.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM TO THE S. CONGREGATION OF
PROPAGANDA, FROM PARIS, 28TH OCTOBER, 1692

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Eminentissimi Dmni Cardinales Sacrae Congregationis de
Propaganda Fide.*

Parisiis, 28 Octob. 1692.

Si desolationes quibus Hibernia nostra a multis jam saeculis oppressa est, Eminentis Vestris refferre vellem, unde inciperem, vere nescio, infensissimorum enim hostium tam religionis Catholicae quam nationis nostrae immanitas in nos late patet, et potestas infernalis jugiter in nos saevit, et nihil sanctum, nihil intactum, nihil integrum relinquunt inimici nostri, et certe si saecularia omnia, ipsosque saeculares tam nobiles quam ignobiles vexant et destruunt, quid de Ecclesiasticis autumandum est? Bellum a centum et quinquaginta annis acriter et fortiter in nos gerunt eo fine, ut religionem penitus inter nos delerent non tamen (laus Deo. O. M.) praevalere unquam potuerunt, quantumvis multi ex nostris gladio, plures inedia, frigore, ac carceribus interempti sunt. Quid dicam de tot Praesulibus in exilium actis, ut hostis immanissimi carnificinam effugere valeant post plurimas superatas calamitates; gregi enim salutaris duximus ad tempus recedere (et praesertim cum plures ex illis associaverimus) exemplo Xti Domini, Apostolorum, necnon consilium in hoc secuti sumus SS. Pontificum, ut animosius, transacta tempestate, gregem pascamus, et lupos securius abigere valeamus, gregi enim potius-

quam nobis ipsis hac in parte consulimus. Unum quod est nobis maximo vere solatio, nempe quod quantumvis nostri Hiberni opprimantur, non tamen pervertuntur in fide (exemplo praedecessorum nostrorum a tempore Henrici VIII.) saltem in dioecesi mea, unde saepius exactam habeo hujus rei rationem; Vicarius meus et Clerus continuo discurrunt hinc inde apud afflictum populum majori qua possunt cum cautela, et discretione, non tamen capiuntur.

Ex quo discessimus, quod plurimum dolendum est, perierunt plurimi Ecclesiastici vere pii, non tam morte naturali, quam oppressione inimicorum, a quorum crudelitate se subducere conantur, et inter hos aliqui Praesules nostri dignissimi, quorum primus fuit Illustrissimus ac Reverend^{iss} Medensis Episcopus, qui post captum Limericum obiit, antea plurimum quidem fatigatus, et infirmitatibus oppressus prae temporum miseriis, jam in civitate dira obsidione cincta, jam in castris nostris cupiens in debilitate sua evadere molestias, et pericula tormentorum bellicorum, et domorum inde demolitionem, ut quietius vitam finiat ruri, licet cum laboribus, qui castra sequuntur. Illustrissimus D. Darensis Episcopus post captum Limericum sustinens castrorum nostrorum calamitates, longe post dioecesis suae casum et subjectionem potestati haereticae, a quo tempore usque ad provinciae meae Cavaniae etiam subversionem ambo simul vivevamus, et tunc profecti sumus Limericum, quo capto, rediit ille ad miseros suos, ad omnem inopiam redactus, volens in latebris delitescere, ut si qua in re posset aliquid muneris sui pastoralis apud eos exercere, ubi brevi postea gloriosum finem imponeret miserae suae vitae; vir erat vere insignis, pius, et vigilantissimus Pastor.

Tandem quod maxime dolendum est Illustrissimus ac Rd^{iss} D. Archiepiscopus Dublinensis, qui pio conatu semper remansit in dioecesi sua, ac cum non Dublini posset delitescere, nec potuerit manus haeticorum ibi evadere, profectus est ad rurales amicos inopes, delituit in speluncis, et cavernis, in silvis errans, et montibus, donec demum detectus, Dublinium ductus, horrendum in ergastulum injectus, ubi opprobria plebis plurima, miserias, et labores perpessus est, ac tandem data cautione de *apparendo*, quam primum vocaretur, demum demissus est. Sed ad quid brevis illa demissio, iterum atque iterum detruditur in squalidum subterraneum carcerem, ubi tandem diuturna calamitate consumptus vocatur ad Dominum, ut praemio tanti laboris frueretur.

De Illmo ac Rev^{mo} D. Archiepiscopo Cassiliensi nihil omnino audire possumus. Illust^{ma} D. Ossoriensis adhuc vivit, et se hinc inde latitat in ruralium tuguriis, in cavernis, silvis et montibus; beati quidem illi et felices, et nos minus felices, licet enim evaserimus cruentas haereticorum manus, non tamen desunt quae hoc in exilio patiamur ultra dolores, qui die noctuque nos angunt de patria perdita, et afflicta, sed gratia Dei, ut spero, evasimus manus quaerentium sanguinem nostrum, licet enim optatius nobis esset pati cum populo, et praesentes condolare ejus tollerantiis, non tamen desunt ex illis hic quibus ita condoleamus; forsā quod tutius illis esset nos hic per aliquod tempus praeservari. Archiepiscopus Dublinensis a duobus jam mensibus vita functus est, faxit Deus talis illi succedat, qui ejus imitetur pietatem, et zelum habeat animarum in munere pastoralis.

Parcant quæso mihi Eminentiæ Vestrae, si justo prolixior appaream, quoniam me tantummodo debitum meum erga vos obsequium, ac zelus impellit significare, quæ spectant ad res nostras Ecclesiasticas; parcant etiam litteris meis male scriptis, non enim respectus erga vos meus permittit, ut caractere utar alieno, Deum Omnipotentem ex intimo cordis rogans, vos diu feliciterque conservet in nostrum, totiusque religionis commodum.

Eminentissimi Domini,

Eminentiarum Vestrarum,

Obligatissimus Servus,

JACOBUS, Archiepiscopus Tuamensis.

Parisiis, die 28 Octob. 1692.

C.

LETTER OF IRISH BISHOPS FROM PARIS, 8TH DECEMBER, 1692, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Illustrissime et Revme Dne Patrone Colendissime, Domine Patriarcha Constantinopolitane, S. C. de Propaganda Fide a Secretis.

Parisiis, 8° Decembris, 1692.

Ex camporiis litteris quas die vigesima prima ultimi Octobris ad nos transmisit Dominatio V. Illma, nos hic die 24^a mensis Novembris

proxime elapsi accepimus atque inter nos aequaliter partiti sumus illud peropportunum trecentorum scutorum subsidium, quod Eminētissimi DD. S. Congregationis de Propaganda Fide Cardinales annuente SSmo D. N. nobis tribuendum statuerunt; et eadem die duplicatam illius summae syngrapham nostris fere omnium subscriptionibus firmatam dedimus. Et hoc est super quo certiore te faceremus, voluisti. Quod reliquum est, Illustrissime Domine, cum de tua in nos benevolentia singulari, qua et nos tibi maxime obstrictos habes, plurimum nobis boni officii pollicemur. Non dubitamus te vehementer etiam atque etiam rogare, quatenus, quae tua humanitas est, velis pro nobis, et nostrum omnium nomine, summas et obsequentissimas gratias agere Suae Sanctitati et praedictis Eminētissimis DD. Patronis nostris colendissimis, quod nostras nostraeque gentis calamitates tanta benignitate misereri dignentur et sublevare. Nos interim Deum O. M. enixe oramus ut eorum charitatem copiose remuneret eosque felicissima valetudine Ecclesiae Suae diu servet incolumes. Omnia demum prospera apprecati Dominationi Vestrae Illmae ac Revmae manus reverenter deosculamur.

Dominationis V. Ill. et Revmae,

Devotissimi observantissimi et obligatissimi servi,

- ✕ Dominicus, Archiep. Armacanus
- ✕ Jacobus, Archiep. Tuamensis
- ✕ Dominicus, Episcopus Elfinen.
- ✕ Joannes, Lymericensis Ep.
- ✕ Petrus, Ep. Corcagiensis et Cloynen.
- ✕ Gregorius, Ep. Clunmacnosen.

CI.

LETTER OF JAMES RELLY, FROM POICTIERS, 22ND FEBRUARY, 1693, TO
F. THOMAS EUSTACE IN ROME.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

Poictiers, 22 Feb. 1693.

Breviter hic addendum est aliquid de novis nostratibus sed cursim, nam adeo moesta sunt ut in iis immorari calamus non possit.

Haeterodoxi in Hibernia spargunt in dies rumores de invasione intenta per Gallos. Hac occasione nuper coacervarunt in carceres sexcentos ex nostris praecipuis Catholicis. Promulgata etiam sunt edicta ne Catholici conveniant ultra decem simul et ne ullus Catholicorum discedat a propria domo ultra quinque milliaria: contravenientes his edictis non solum licet cuilibet trucidare, sed etiam propositum est praemium laturis eorum capita ad gubernatores Anglos. Prorex Sydney his et aliis multis viis suam in ea regione crudelitatem insignem reddit. Inhumani modiquibus Catholici tractantur, cogunt multos sibi salutem in montibus quaerere fugiendo. Hos quos *Ropperies* vocant, armati prosequuntur Angli, nec solum illos quotidie mactant sed sub illa specie non paucos alios. Adolescentulorum et puellarum plenas naves mittunt ad insulas barbaras; una ex his navibus non ita pridem capta fuit a Gallis. Vox totius hujus sanguinis Catholici et innocui clamat certe in coelum, dum ii Catholici qui manus immunes non habent sunt surdi in terra. Non dubito quin aerumnae nostrae tangant multos in Italia qui liberi sunt a spiritu foederis tam inverecunde sustentantis tyrannidem Orangis tam injustam, tam Religioni contrariam: sed utinam ii accendantur zelo conciliandae pacis inter principes Catholicos ut nostris malis aliquis si non finis saltem modus adferatur. Illū Abbas Falon tum suis impensis tum etiam aliorum ad pium opus concurrentium suppetiis, sustentabat Parisiis nostros Episcopos exules, et etiam Andegavi magnam turbam mulierum, senum, adolescentulorum et adolescentularum: sed ipse tantis impensis impar manum subduxit nuper ad luctuosum incrementum miseriarum derelictae gentis. Nescio an R. V^o futurum sit tantum animi ut haec tam luctuosa legat certa vix est mihi ut scribam, quare persequi desino.

R. V^o

Servus in Xto.,

JACOBUS RELLY.

[Directed.]—Al P^{re} Tommaso Eastachio d. C. di G. al Collegio Greco a Roma.

CII.

LETTER OF F. ININGER, FROM INGOLSTADT, 16TH FEBRUARY, 1695, TO
F. THOMAS EUSTACE, ROME.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

*Revdo Patri in Christo P. Thomae Eustachio S.J. Collegii
Hibernorum Rectori Romae.*

REVDE IN CHRISTO PATER, P. C.

Miserandus Missionis Hibernae status, et gravissimae nostrorum calamitates uberes merito lacrymas exprimunt legenti, eoque magis quod non suppetat facultas efficax subsidium ferendi, ea enim est praesentium temporum calamitas, ut et belli in visceribus grassantis iniuriis, et summa annonae, rerumque caeterarum omnium caritate, pleraque domicilia egeant et ad debita contrahenda cogantur. Ut tamen faciam, quidquid aerarii mei tenuitas permittit, offero in missionis tenue subsidium 1000 fl^o Imperiales, seu scuta 500, quae mihi non ita multo post ex unius e nostris legitima, Provinciae hujus aerario Patris nostri benignitate applicata, obvenient: cum numerata mihi fuerit ea summa monebo P. Procur^m Provinciae ut agat cum Rev. V^a quo modo ac via utilius transmitti possit. R^a V^a amice consulat voluntatem dono maiorem, mihi quoque porro occasionem faciat serviendi. Una me humillime commendo.

Ingolstadii 16 Febr. 1695.

R^o V^o

Servus in Xto. humill^{us}

FREDERICUS ININGER.

CIII.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO HIS HOLINESS, FROM
LOUVAIN, 7TH AUGUST, 1695.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Dr. Dominick de Burgo was born in the year 1629, and was connected with the Clanricarde family. At an early age he entered the Dominican Order and made his Profession at Athenry in 1648. He sailed soon after for Spain, but the ship was taken by the Parliamentarians, and he was stripped of all he possessed and thrown into prison at Kinsale. He escaped by leaping from the prison walls, and after two days spent in the neighbouring woods without food of any sort, he received shelter and hospitality from a respectable Catholic named Roche, and as soon as an opportunity presented again set sail for Spain. He held some high offices in his Order, and was promoted to the See of Elphin on the 26th of May, 1671. His life in Ireland was one of constant peril and fatigue; and twice a reward of a hundred pounds was offered for his capture, by the Lord Lieutenant and Privy Council. After the defeat and flight of James the Second, he took refuge on the Continent and resided for the most part in Louvain. He died in the Irish Franciscan Convent there on the 1st of January, 1704.]

Lovanii, 7 Augusti, 1695.

SANCTISSIME PATER,

Cum aequum sit ut quibus in officio succedimus, eosdem in actione sequamur; apostolorum qui inter turbidos maris fluctus naufragio expositi Christum Dominum dormientem inclamando: Domine salva nos, perimus: excitarunt, commotus exemplo, jam diuturnae persecutionis tempestate quassatus et exilii taedio ac aerumnis pene confectus ad Vos, beatissime Pater, Supremum Christi Vicarium et naviculae Petri gubernatorem pro consilio, et subsidio certa cum fiducia recurro. Urgente, sicut antea Sanctitati suae significavi, solitudine Ecclesiae, cui sedis apostolicae gratia desponsatus jam viginti quinque annis in gravissimis tribulationibus fideliter, uti confido, semper adhaesi, a commisso grege diutius abesse nolui, et ad vineam meam contemptis vitae periculis redire proposui.

Verum cum e Gallia in Belgium Catholico regi subjectum perveni, ubi salvum conductum impetrare sperabam, duos quos conferebam calices Bruxellas importare aegre permissus sum, exigentibus telonariis sexdecim florenos pro vectigali, indeque post triduum excedere jussus fui a Principe de Burghes Civitatis illius gubernatore, causante sibi

me delatum fuisse tanquam exploratorem ac donec ille populi rumor reparet, humaniter rogavit ut Antuerpiam vel Lovanium me conferrem; spondebat interim se auxilium praestitutum intentioni meae repatriandi. Illustrissimus abbas Sancti Georgii apostolicus vestrae sanctitatis internuncius aperit, mihi nullam affulgere spem impetrandi salvi conductus. Hinc quo me vertam, aut quid mihi agendum ignoro. Temerarium videtur sine permissu Principis Auriaci tentare reditum in Hiberniam quo tamen non solius Dioecesis meae sed et totius regni salus me vocat et impellit. Haeretici quibuscum tam arcta est tot Catholicorum Principum confoederatio, aditum in Hiberniam Pastoribus omnibus et praecipue Episcopis, intercludunt; quin et machinantur ut intelleximus ne quispiam inde studiorum causa ad partes ultramarinas transeat ut sic cum nullam illic Catholicis scholam permittant ignorantia regnet ibidem et orthodoxa Religio penitus extinguatur. Religiosos a Civitatibus arcent, nec articulos aut conditiones in Civitatum et regni deditione stipulatas servant aut praestant. Interim Catholicis Principibus confoederatis persuasum volunt, nihil se nostrae Religionis odio moliri, quamvis non solum in nostra Patria remotius dissita ita hostiliter in nos dissaeviant, verum nuperrime hic in Belgio, cum milites quidam Hiberni accusati fuissent, quod Auriaci Principis vexilla deserere voluissent, ideoque, ex suspitione sola et unius militis Haeretici testimonio, damnati fuissent ad mortem: officiales Haeretici condemnatis obtulerunt, si Calvinianam sectam amplecterentur, quorum aliquibus ad professionem haereseos vitae amore plecttis, duo Catholicam fidem vitae praeferentes, ac innocentiam suam quoad impactum sibi dessertionis crimen publice declarantes, coram tota civitate Brugensi suspensi sunt: et Minorita Hibernus qui supplicio affectis in carcere ministravit sacramenta, quosque ad patibulum associare voluit, maximo cum opprobrio et confusione inde ejectus est, nec eos associare permissus; Cives Brugenses, qui duorum illorum militum corpora honorifice sepelierunt, hujus rei testes sunt.

In his rerum angustiis non est post Deum, qui nos consoletur, aut afflictis opem ferat nisi Sanctitas vestra. Admitte, quaeso, Beatissime Pater, me et miserrimam Patriam meam Hiberniam in partem curarumstrarum, porrige in nos charitatem Vestram, et succurre tam nobili portioni Vineae Dominicae, et ovilis Christi quae per tot saecula inter tantas procellas in Apostolicae sedis, et Orthodoxae fidei cultu immota perseverat, non aliam ob causam tam diris hodie affecta probris,

et tantis obruta calamitatibus, quam quia Romano Pontifici, veroque suo Regi constanter adhaeret. Subveniendi nobis non importunus modus videtur, si sua Sanctitas Catholicos Principes Auriaco Principi consociatos dignetur inducere ut ab eodem Principe majorem clero nostro obtineant libertatem. Neque enim divitias aut Ecclesiae bona quaerimus, aut quaesivimus unquam: Satis nobis erit, si vel in paupertate ac inopia liceat nobis salutem nostram operari. Politicum statum non perturbamus, quamvis sub illo praetextu amant adversarii calumniam nobis struere, et multos de clero nostro morte mulctare, ut luculenter patuit, cum Illustrissimum Hiberniae Primatem Oliverum Plunketum, fel. mem. cum aliis laqueo suspenderunt, cujus innocentiam Haeretici hodie palam agnoscunt.

Interea dum nec ulterius progredi mihi tutum sit absque venia praedicti Principis, fixumque in Galliam non reverti, ne illuc reverendo alios Praelatos de clero nostro ibidem commorantes faciam desperare de reditu in patriam, nec suppetat quo me hic juxta status mei decentiam intertineam; et dedecorosum sit senem clericum maxime Episcopum mendicando victum quaerere aut inedia perire: humillime rogo, ut Sanctitas Vestra non claudat a me viscera misericordiae suae, quae tam laxè patent miseris omnibus ac desolatis: excogitet modum aliquem, quo a dicto principe Auriaco impetrari mihi posset licentia transeundi in Hiberniam, ibidemque serviendi gregi meo. Dum vero id procuratur dignetur providere ne desit mihi hic subsistentia atque ad ferendas itineris expensas viaticum largiri. Haec, ut fuse libereque Beatitudini vestrae exponerem, fecit et propria et publica calamitas, et laudatissimus ille zelus, quo vestra Sanctitas propulsandis Ecclesiae malis tanta invigilat, ut vere usurpari possit illud Apostoli: Quis infirmatur, et ego non infirmor? Quis scandalizatur, et ego non uror? Dabit is cujus vicem geris, et cujus causa nos patimur, ut quae in hac peristasi agenda sunt, videas, et ad exequenda quae videris magno animi robore convalescas. Caeterum ego ut mei muneris ad Deum Opt. Max. indesinenter orabo, ut Sanctitatem vestram in annos plurimos Ecclesiae suae conservet incolumem,

Beatissime Pater, Sanctitatis Vestrae

Humillimus devotissimus servus,

DOMINICUS, Epis. Elfinensis.

Lovanii in conventu Sanctae Crucis ffr. Praed^m Hibernorum die septimo Augusti 1695.

CIV.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO CARDINAL SPADA, FROM
LOUVAIN, 14TH OCTOBER, 1695.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Eminentissimo Cardinali Spada.

Lovanii, 14 Octob. 1695.

EMINENTISSIME DOMINE,

Consolatoriae et vere dulcissimae Eminentiae suae literae, 10. praeteriti mensis datae, quas via Illustrissimi Domini Internuntii Bruxellensis accepi senectutis meae spiritus non modicum refocillarunt, animosque praebuerunt, ut iterata instantia pro extorribus Rege meo, et patriae incolis Catholicis Sanctissimum Dominum interpellarem; faxit omnipotens eas aequae gratas Sanctitati suae Vestraeque Eminentiae fore ac fuere priores. Quantum Eminentiae suae officium et dignitas, ad optati in illis effectus consecutionem conducere valeat apprime novi; quapropter instantissime ac devotissime rogo, memor esto verbi tui Servo tuo, et continua et efficaci interpellatione ora pro perituro populo, interveni pro clero, intercede pro utroque devoto sexu. Sentiant omnes tuum juvamen ut celebrent sic omnes pietatem tuam et zelum, reddatque praemium qui operum bonorum futurus est merces, quemque populus ac clerus ille pro Eminentiae suae incolumitate et prosperitate supplicii deprecatione incessanter orabunt. Ego autem ex sinceræ gratitudinis affectu id ipsum ex mea parte spondeo; gratiasque immensas pro acceptis et promissis beneficiis.

Eminentiae Suae cuncta felicia apprecans maneo Eminentissime Domine,

Eminentiae Suae

Obsequentissimus ac devotissimus servus,

DOMINICUS, Episc. Elphinensis.

Lovanii Conventu ff Praed. Hibernor. die 14 Oct. 1695.

CV.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO THE POPE, FROM LOUVAIN,
17TH OCTOBER, 1695.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Lovanii 17 Oct. 1695.

SANCTISSIME PATER,

Apostolica illa pietas Sanctitatis Vestrae et vere paterna commiseratio luctuosissimi status Hiberniae litteris Eminentissimi Cardinalis Spada 10. Fb^{ri} novissimi datis luculenter exposita singulare mihi solatium praebet, et simul mala praefatae gentis meae indes ingravescencia majori cum fiducia perscribendi aut repetendi. Cum enim vestrae sanctitatis aures apertas inveniam et pronas ad audiendum orationem meam, non desinam vel importunus obstrepere Sanctitati Suae, eamque demissae deprecationis instantia sollicitare donec voti me compotem efficeret. Jam antea significavi Haereticorum ibidem commorantium machinationes ut nostrates ad servitutem et sectarum suarum professionem redigant; nuper vero in parlamento, quod adhuc sedet Dublini, asperiori sanctione, vetitum est, inter alia plurima, ne quis inde studiorum causa ad exteras deinceps proficiscatur regiones, ut liquet ex Hollandicis superioris Septimanae novorum publicis litteris, quas vulgo gazetas appellant; Quae omnia manifeste eo tendunt ut omnes indigenae reddantur vel in fidei misteriis ignorantes, vel Haeretici. Recentiores hae pressurae, junctae prioribus tam diuturnis, quibus isthic ob omni officio militari et civili excluditur quisquis Romani Pontificis primatum non abjuraverit, Catholicam Religionem in illo regno prorsus extinguunt, nisi Sanctitas Vestra apud Confoederatos contra Regem Galliae Principes Catholicos, sese obnoxius impendat, ut durante bello intolerabilia ista gravamina removeantur, et ubi inter eos pax ineunda fuerit Regis mei plane piissimi, et Catholicorum fortunis, libertatibus, et Religioni sic prospiciatur, ut postea in tuto sint. Confoederati certe Principes Catholici ad compassionem Hibernis demonstrandum commoveri possent apposito exemplo Haereticorum Principum ac Magistratuum qui Hugonottis ex Gallia non ita quidem expulsis liberaliter succurrerunt, magnis ubique factis, in eorum subsidium et levamen,

pecuniarum collectis et contributionibus adeo ut extorribus illis mutati soli poenitendum non sit; cujusmodi subsidia Catholici Hiberni tametsi donec exules, diei et aestus pondus ferentes et foris inopes, a Catholicis Principibus non recipiunt nec expectant, sed merito praesumunt dictos principes ejusdem orthodoxae fidei communione sibi conjunctos, non difficulter intercessuros apud Principem Auriacum pro humaniori tractamento. Tot jam saeculis conjurati Apostolicae Vestrae Cathedrae hostes cunctas vires et artes adhibuerunt, ut vineam Domini illic funditus destruerent, sed quod Catholicorum Principum societate destituti, hactenus perficere non potuerunt, praesentis foederis obtentu haud dubie peragent, si divina providentia Apostolicae Sedis interventu eorum consilia non dissipet. Machabaei quorum historiam hoc mense legit Ecclesia alienigenorum Regum tyrannide oppressi Romanorum Gentilium protectione sibi opus esse, eorumque suppetias implorandas duxerunt. Potiori certe jure Catholici Hiberni tantis attriti calamitatibus, affecti injuriis, et contumeliis, ad Petri cathedram Apostolici et Ecclesiastici imperii sedem, omnium Christi Ecclesiarum matrem, magistram ac tutricem, modo respiciunt et recurrunt, suppliciter deprecantes ut ab ea tempestivum obtineant defensionis et protectionis auxilium. Illius locum tenet Beatissime Pater qui dixit: Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Imple Pater Sanctissime tantae dignitatis officium; commissum munus animose exequere; nobilem Ecclesiae Catholicae portionem laborantem et periclitantem quantocius adjuva; Succurre miseris, nisi Tu salves, perituris. Interiit Catholica Religio in Regnis Eluetiae, Daniae, Angliae et Scotiae, in plurimis quoque Superioris Germaniae Provinciis, ac non paucis etiam inferioris abolita est, reliquis vel ex Janseniana lue, ut fertur, summo discrimini obnoxiiis. Inter Septentrionales Regiones nullum Regnum est quod ita constanter orthodoxam fidem illibatam retinet, atque Hibernia; ea olim Evangelii lumen a Sede Apostolica acceptum Aquilonaribus Europae regionibus intulit ac longe lateque diffudit; Eadem si adversus imminentem ruinam Beatitudinis Vestrae praesidio fulciatur lucem illam nunc extinctam, Superis faventibus ibidem denuo accendere poterit. Cum aliis immo prae aliis Sanctitatis Vestrae meritis facinoribusque praeclaris hoc perpetua apud posteros laude celebretur, quod Hibernicam Nationem in praecipitii margine constitutam, ab interitu praeservaverit. Tuis in tam pio et glorioso opere conatibus, dum fortes sint ac strenui, propositoque fini congruentes, Dominus

de coelo, ut confidimus, successum dabit optatum et prosperum. Interea magnopere vereor, ne Sanctitati Vestrae affluentiam ex toto orbe Christiano causarum, ac negotiorum fluctibus undique concussae preces meae toties iteratae molestae sint aut fastidiosae; nihilominus exemplo viduae Evangelicae Luc. 18 non cessabo Sanctitatem Vestram interpellare, quousque nos vindicet de adversariis nostris. Hanc saltem importunitatem Sanctitas Vestra aerumnis, quas patimur, ex paterno suo in filios affectu condonabit.

Beatissime Pater, miseriam et egestatem meam corporalem liberaliter ac munificentissime Sua Sanctitas sublevavit, ob cujus paternae pietatis opus filiali qua par est reverentia gratias habeo sine fine, easdemque reddo invisibili Ecclesiae capiti, quod de oeconomus ac dispensatore, tanta benignitate et misericordia fulto fidelibus suis membris provideri curavit; anxia tamen et inquieta mens mea manet ac die noctuque torquetur dum gregem, ob cujus spirituales pastum omnia mundana ut stercus reputo, mihi Sedis Apostolicae gratia commissum, Pastoris spirituali pabulo destitutum animi consideratione respicio, praesertim nulla affulgente spe salvum obtinendi conductum, quem revera non tanti facerem, si bases senectutis meae consolidatae forent, ut de sylvis ad montes, de his ad antra seu speluncas, quemadmodum hactenus feci, confugere valerem; nihilominus etsi ista deficient, in Domino confido, quod quemadmodum Sanctitati vestrae media corporalis meae refectionis subministravit daturum quoque modum subveniendi ovilis mei solatio et pastoralis conscientiae quieti. Ego interim quod mei officii est, Deum optimum maximum jugi devotione rogo, ut Suae Sanctitati vegetam longaevitatem, et universorum, quae pro sua gloria exequenda susceperit, fortunatissimum exitum largiatur.

Beatissime Pater

Sanctitatis Vestrae

Obsequentissimus ac devotissimus filius,

DOMINICUS, Elphinensis Ep.

Lovanii in Conventu Fratrum Praedicatorum Hibernorum die
17 Octob. 1695.

CVI.

LETTER OF M. DE BLATHWAYT, SECRETARY OF STATE OF THE PRINCE OF ORANGE, TO COUNT AUERSPERG, REPRESENTATIVE OF HIS IMPERIAL MAJESTY AT THE COURT OF THE PRINCE OF ORANGE, FROM LOO, 16TH SEPTEMBER, 1697.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Nous n'avons pas esté plustost de retour icy, que j'ay représenté au Roy le contenu de la lettre que vous m'avez fait l'honneur de m'escire touchant les actes qu'on vous a dit devoir passer au Parlement d'Irlande, et comme vous scavez, Monsieur, que Sa Majesté est toujours fort sensible à tout ce que Sa Majesté Impériale peut souhaitter d'Elle, j'ay ordre de vous faire scavoir de sa part, que l'acte qui regarde les Pretres Reguliers, ne contient rien de nouveau, et *n'est autre chose, que ce, que les Ecclesiastiques Seculiers de l'Eglise Catholique Romaine ont toujours souhaitté pour la jouissance d'autant plus paisible de leur Religion, que Sa Majesté ne veut nullement, qu'elle soit alterée.* Et pour l'autre acte, qui regle l'education des enfants des Catholiques, je dois vous assurer, que Sa M^{te} n'a aucune connoissance, qu'il soit mis sur le tapis, et afin de procurer à S. M^{te} Imp^{le} une satisfaction entière, j'ay escrit à la Regence d'Angleterre de donner les ordres, qu'on ne songe à rien de pareil en Irlande sans en rendre compte à S. M^{te} qui ne permettra pas, qu'il s'y passe rien, dont ses Alliez aurent lieu de se plaindre.

CVII.

LETTER OF AN IRISH PRIEST IN BRUSSELS IN REPLY TO THE STATEMENT OF M. DE BLATHWAYT, 21 SEPT. 1697.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Bruxelles, le 21 Settembre, 1697.

Il est clair, que ce que M. le Secretaire Blathwayt dit dans sa lettre, *que l'acte qui regarde les Prestres Reguliers ne contient rien de nouveau n'est qu' un pretexte bien injuste et sans bonne foy, parceque pendant*

tous les regnes depuis le commencement de la réformation et du temps mesme de Cromvel jusques à présent, un tel acte n'estoit pas passé en Irlande, et ce que plus est, après que la guerre fut finie, et que Cromvel gouvernoit par un pouvoir absolu, les reguliers estoient tolerés d'exercer et de faire librement toutes les fonctions de leur Religion, et ayant pour lors esté tolerés par humanité, ne doivent-ils pas à present par la foy publique donnée dans la capitulation de Limerik, laquelle a passé le grandseau d'Angleterre, attendre une plus grande liberté et assurance dans l'exercice de leur religion ?

Si cet acte contient rien de nouveau, pourquoy donc est-il necessaire de faire un autre acte de nouveau, mais plutost de faire mettre celui qui est desja fait, en cas qu'il en ait un, en execution.

On fait tort aux Ecclesiastiques seculiers en disant que cet acte n'est autre chose que ce que ils ont toujours souhaité, et cela est evident par l'union étroite, la ferme intelligence et Sainte amitié que les Reguliers et Prestres Seculiers ont toujours maintenu parmy eux, sans y estre jamais brouillés ensemble, et aussi ces sont les Prestres Seculiers en plus grande partie, qui remontrent presentement le prejudice que la religion catholique souffriroit dans ce pay là si les Reguliers estoient bannis qui ont esté en tout temps le plus grand appuy de la foy catholique qu'ils ont plusieurs fois et en toute occasion arrosée de leur sang.

Mais si cet acte est considéré en toute son extension on trouvera qu'en peu de temps il n'y aura plus de Prestres dans ce Royaume, l'acte porte précisément, que tous les Evêques, tous les Prestres, Seminaires, et les Dignités Ecclesiastiques aussi bien que tous les Reguliers seront à perpétuité bannis, sous peine de la vie qui est une chose inouïe dans ce Royaume et tous les Prestres Seculiers d'Irlande (fort peu exceptés) ayant étudié dans des Seminaires et comme tels positivement compris dans l'acte ainsy il est tres certain que l'acte se rapporte entierement à tous les Prestres du dit Royaume (fort peu exceptés) et quand tous les Evêques seront à perpétuité bannis sous peine della vie, comme l'acte porte en termes exprés, il n'y aura plus d'ordination, et où il n'y a plus d'ordination, il n'y aura plus de succession de Prestres, et par une regle infallible en peu de temps il n'y aura plus de Prestres pour administrer les Saints Sacrements, ny pour assister les fidelles dans ce pauvre Royaume.

Il est donc de la justice que le bannissement des Prestres Reguliers, estant contre le premier et le neuvieme article de la capitulation de Limerik, le Roy fasse, que l'acte ne soit pas passé en loy.

CVIII.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO THE CARDINAL PREFECT OF
PROPAGANDA, 24TH MAY, 1697.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

EME DSE, &c.,

Acceptis a biennio Eminentiae Vestrae litteris cum Sanctissimi Dñi Succursu debitam tunc rescripsi gratiarum actionem; exinde Eñtiam Vram aliis maximis oneratam Ecclesiae curis, continuis litteris molestare consulto omisi, et nunc omisissem, nisi temporis conjunctura, ac extrema, quam patior, indigentia compulisset praesentem meum describere statum et conditionem. A duobus igitur annis e Galliis repatriandi spe in Belgium Catholicum perveneram, ubi firmiora inveni obstacula (Ilmo Dño, et Eñae Vrae jampridem intimata), quam ab ipsis Romanae Ecclesiae hostibus in Hibernia expectare poteram; proinde inceptum proseguendi iter firmum, quod habui, propositum mutare coactus sum persuasione quorundam impossibilitatem progrediendi persuadentium, considerata senectutis meae imbecillitate, corporis assidua infirmitate, ac frendentium inimicorum rabie, qua in Hibernia persequuntur quotquot sunt verae Ecclesiae ministri et Praelati, quibus de facto pleni sunt carceres, et inter quos jacent Illmi Antistites Corcagiensis, et Waterfordiensis, qui fuerunt soli Episcopi Hiberniam a revolutione ultima ingressi. Si hoc personis in regno fere incognitis accidisse constat, quid mihi ab anno 71 ibidem noto, et Episcopalem exercenti functionem terroribus cunctis et minis spretis evenisset, judicet Em. Vrae alta prudentia. Quid igitur mihi agendum? Si patriam patere tentabo, indubie vitae periculo me exponam, et alias ibidem vix inservire valeo etsi via foret aperta; si mansero in Belgio, consumpta pridem quam a SSmo per litteras Vestras accepi providentia, fame peribo: hisce ergo constitutus in angustiis alia miseriae meae sublevandi via non superest, nisi rursus ad SSmi pedes, et Em. Vrae protectionem supplex accedam, quamdam supplicando pensionem annuam, aut beneficium in Belgio, quousque coelitus infringatur Haeterodoxorum furia, aut vitae filum saeva Parca rescindat; alias ostiatim emendicare, aut certe inedia consumi sine medio necessitor; quorum alterutrum Hierarchiam Ecclesiasticam summe dedecet.

Ne ergo Episcopo etsi indigno, laboribus fracto, grandaevo, et exhausto similia eveniant, patrocinium Em. Vrae hisce imploro, demississime rogans preces meas exaudire, et miseriam meam (interpositione v̄ra ad SS̄mum) sublevare non gravetur.

Praeter haec, Eñe Dñe, personam meam concernentia, pro communi Hiberniae causa duo mihi restant eadem instantia supplicanda. Primum, ut Ilñus Dñus per suos ad exoptatae pacis congressum Legatos (si qui mittendi sunt), et per Catholicorum Principum Plenipotentiarios pro libertate constantium fidelium et a saeculis afflictorum Hiberniae incolarum efficacia applicari media efficere dignetur, ne gens illa haecenus a fide immobilis in desperationem incidat summe timendam. Secundum est; fertur emanasse quondam super gentem illam ac regnum quasdam Apostolicas censuras, de quibus licet certo non constet, eventu tamen probatum est, diuturna infelicitate continuo divinam ibidem cecidisse maledictionem, a qua eos liberandos esse incolae timorati non credunt, nisi per Apostolicam benedictionem et generalem (ad cautelam saltem) absolutionem; proinde ut timoratorum conscientiae consulatur et omne spiritualis, temporalisque profectus impedimentum tollatur, humillime supplico, dignetur Em. Vra a SSmo Dno hanc mihi facultatem (caeteris regni Praelatis et Pastoribus juxta rei exigentiam communicandam) obtinere, una cum Aplica sua benedictione terrae et habitantibus in ea. Sic fideles illius sese a servitutis jugo exemptos facile credent, et quamvis res illa in quadam infirma traditione, aut dubia fundata sit, tamen piarum animarum scrupulis videtur obviandum.

Em. Vrae pietati haec summo opere commendans, et D. O. M. pro vestra incolumitate exorans maneo,

Bruxellis, 24 Maii, 1697.

DOMINICUS, Epus. Elphinen.

CIX.

LETTER OF THE SECRETARY OF JAMES THE SECOND TO THE PAPAL
NUNCIO IN PARIS, 10TH NOVEMBER, 1697.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*A. S. Excellence Monseigneur le Nonce Apostolique, près la cour du
Roy très Chretien.*

S. Germain, 10 Novembre, 1697.

Le Roy mon maitre m'a ordonné d'envoyer le memoire cy joint à V. Sig Ill^{me} et de la prier en meme temps, de le faire tenir au Cardinal Spada, afin que Son Em^{te} soit instruite du miserable état ou les Irlandais Catholiques vont estre reduits, par les nouvelles loix faites contre eux sous le Gouvernement du Prince d'Orange. V. Sig^{te} Ill^{me} comprendra facilement par le contenu de ce memoire que leur dessein ne tend à rien moins qu'à l'extirpation entiere de la Religion dans ce Royaume là, et l'on commence déjà d'en voir les effets, car il y a trois ou quatre des plus considerables Catholiques de la noblesse Irlandaise qui manquant de force et de la grace de Dieu pour les assister dans une persecution si cruelle, se sont rendus Protestants; de sorte que les plus foibles de ce Royaume là seront pervertis, et ceux qui auront la force de souffrir cette persecution, seront ruinés et leurs familles exposés à la derniere misère. *Voila les effets de la moderation promise par le Prince d'Orange à ses alliez Catholiques à l'égard de la religion.* En meme temps il se couvrira du reproche d'avoir manqué à sa parole par son adresse ordinaire en disant tout cela a esté fait pendant son absence par ceux entre les mains de qui il avait laissé l'administration du gouvernement mais ce serait une trop grande faiblessee de croire que ces Messieurs là osassent faire des pas si extraordinaires sans la participation et l'aveu secret de ce Prince: *Quoi qu'il en soit, voila la religion Catholique aux abois dans le Royaume d'Irlande et il est evident que c'est le dessein du dit Prince d'exterminer les Irlandais Catholiques dans ce pays là, et de le peupler par des Huguenots Francois, et pour cet effet, il y a mis pour Commandant en chef de ses armes le Marquis de Rouvigny fameux et zélé Huguenot, et comme les Protestans natifs de ce*

Royaume là ont été toujours des plus acharnés contre les Catholiques ; leur Parlement qui est composé de ces gens là, dresse des nouvelles loix pour accomplir le dessein susdit.

En consideration de tout cela Sa Majesté prie V. Sig^{ra} Ill^{me} d'en faire part au Cardinal Spada afin que par son entremise Sa Sainteté puisse avoir une véritable connoissance de l'état de son troupeau dans le Royaume d'Irlande où la religion Catholique jusque à cette heure a été conservé presque généralement pendant le cours de tant de siècles. Le Roy mon maître a fait son devoir en avertissant le Supreme Pasteur du danger où sont ses brebis, c'est à lui à songer aux remèdes et nous espérons que Dieu luy inspirera ce qui est plus convenable à la gloire, et au bien de la Religion. Ayant ainsi exécuté les ordres du roy mon maître il ne me reste qu'à vous assurer que Je suis avec beaucoup de respect,

Monseigneur

De V. Sig^{ra} Ill^{me}

Le très humble et très obeissant Serviteur,

CARYL.

A S. Germain en Laye

le 10 Novembre, 1697.

CX.

LETTER OF COUNT AUERSPERG TO THE INTERNUNCIO AT BRUSSELS,
20TH SEPTEMBER, 1697.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

A. S. Ex. Mgr. l'Internonce de Bruselles.

La Haye le 20 de Sept. 1697.

MONSEIGNEUR,

Je prens la liberté de vous envoyer la cy jointe copie de la lettre que Mons. Blatvayt secrétaire d'Estat et de guerre de sa Majesté Britannique m'a écrit par son ordre sur les instances, que j'ay fait

tant de bouche que par écrit à sa dite Majesté touchant les Catholiques d'Irlandé. J'espère que l'on ne parlera plus de l'acte, qui concerne l'éducation des Enfans des susmentionnés Catholiques, mais comme vous aurez la bonté de remarquer par la dite copie, *que les pretres seculiers Catholiques romains demandant pour une grace particuliere, que les reguliers soient chassés du Royaume pour pouvoir jouir plus paisiblement de nostre Sainte Religion, comme ils disent*, Je vous avoue ingenuement, Monseigneur, que je ne scay comment jé pourray obvier à ce mal, *puisque ceux, qui doivent uniquement songer au salut de leurs brebis, que Dieu a mis sous leur conduite, se font la guerre entre eux, et oublient leur devoir au grand scandale de notre Religion.* Je suppose, que le fait soit véritable, cependant je n'ay pas manqué de faire de nouvelles instances avec la plus grande efficace qu'il m'estoit possible affin que si le dit acte concernant l'expulsion des moines fut fait, qu'il ne fut pas exécuté à la rigueur. J'en attends une favorable réponse au premier jour, et vous en serez instruit en vous suppliant très humblement de me vouloir dire vostre sentiment, et ce que vous croyez que je pourrois faire de plus, estant ainsy que j'ay des ordres reiterés de l'Empereur mon tres auguste Maistre, d'assister au possible les dits Catholiques, ne doutant pas que l'Expulsion des moines et autres personnes regulieres osteroit à plusieurs beaucoup de consolation. Vous me pardonnerez, Monseigneur, que je me serve de ce langage l'ayant fait par une espece de commodité, vous vous servirez aussy de celui que vous le serves le plus, et vous me ferez l'honneur de me croire avec beaucoup de veneration,

Monsieur

Votre tres humble et tres obeissant

Serviteur,

LE COMTE D'AUERSPERG.

CXI.

PROFESSION OF FAITH OF DR. EDWARD COMERFORD, ARCHBISHOP OF CASHEL, 28TH JUNE, 1697.

[Dr. Edward Comerford was appointed Archbishop of Cashel in September, 1695, being described in the Consistorial Acts as "ex legitimo matrimonio, ac Catholicis et honestis parentibus in Dioecesi Casselensi natus, in 45. vel circiter suae aetatis anno constitutus, a viginti circiter annis Presbyter, in S. Theologia facultatis Parisiensis Magister, vir gravis et prudens." He died on the 21st February, 1710.]

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Sanctissimo Domino, D. Nostro Innocentio XII. Summo Pontifici.

28 Junii, 1697.

Beatissime Pater, cum à sede Apostolica nostrae insignia dignitatis habeamus, quae à Beati Petri corpore assumuntur, justum est, ut nos quoque sedi Apostolicae subjectionis debitae signa solvamus, quae nos cum Beato Petro tanquam membra de membro habere, et Catholici capitis unitatem declarent. Igitur Ego *Edvardus Comerford*, clericus Casseliensis ab hac hora in antea fidelis et obediens ero, Beato Petro, sanctaeque Apostolicae Romanae Ecclesiae, ac Dno nostro Dno Innocentio PP. duodecimo suisque successoribus canonicè intransibis. Non ero in consilio aut consensu vel facto ut vitam perdant aut membrum, seu capiantur malà captione aut in eos violenter quomodolibet manus ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur quovis quaesito colore. Consilium verò quod mihi creditur sive per se aut nuncios suos seu literas ad eorum damnum me sciente, nemini pandam. Papatum et Regalia Sancti Petri adjutor ero ad retinendum et defendendum salvo meo ordine contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis in eundo et redeundo honorificè tractabo et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem S^{ae} R^{ae} Ecclesiae, Dni nostri PP. et successorum praedictorum conservare, defendere, augere et promovere curabo. Neque vero in consilio vel facto, seu tractatu in quibus contra ipsum Dnum Nrum vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status et potestatis eorum machinentur, et si talia à quibuscumque tractari vel procurari novero, impediam hoc pro posse et quantocius potero significabo eidem Dño Nro, vel alteri per quem possit ad ejus notitiam pervenire. Regulas Sanctorum Patrum, decreta, ordinationes, seu

dispositiones, reservationes, provisiones et mandata Apostolica totis viribus observabo et faciam ab aliis observari. Haereticos, Schismaticos et rebelles Eidem Dno Nro vel successoribus praedictis pro posse persequar et impugnabo. Vocatus ad Synodum veniam nisi praepeditus fuero canonica praepeditione, Apostolorum limina (singulis trienniis) personaliter per me ipsum visitabo et Domino nostro ac successoribus praefatis reddam de toto meo personali officio ac de rebus omnibus ad Ecclesiae meae statum, ad cleri populiue disciplinam, animarum denique quae meae fidei traditae sunt salutem quovismodo pertinentibus, et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam et quam diligenter exequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero praefata omnia adimplebo per certum nuncium, ad hoc speciale mandatum habentem de gremio mei capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum seu alias personatum habentem, aut his mihi deficientibus per Dioecesanum sacerdotem, vel clero spectatae probitatis et religionis de supra dictis omnibus plene instructum, de huiusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes, ad Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione Sacri concilii per supradictum Nuncium transmittendas, possessiones vero ad mensam pertinentes non vendam nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo vel aliquo modo alienabo etiam cum consensu capituli Ecclesiae meae inconsulto Romano Pontifice; et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo, sic me Deus adjuvet et haec Sancta Dei Evangelia.

Item ego supra dictus Edvardus Comerford firma fide credo et profiteor omnia et singula quae continentur in symbolo fidei quo Sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet: Credo in Deum patrem omnipotentem factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium; et in unum dominum Jesum Christum filium Dei unigenitum et ex patre natum ante omnia saecula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem patri per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de Coelis et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine et homo factus est, crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus et sepultus est, et resurrexit tertia die secundum scripturas, et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Dei Patris et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos et mortuos cujus regni

Romanoque Pontifici, Beati Petri Apostolorum principis successori ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo et juro, caetera etiam omnia à Sacris Canonibus et Œcumenicis Conciliis ac praecipue à Sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita et declarata indubitanter recipio atque profiteor, simulque omnia contraria atque haereses quascumque ab Ecclesia damnatas et rejectas et anathematizatas, ego pariter damno, rejicio et anathematizo, hanc veram Catholicam fidem extra quam nemo salvus esse potest, quam in praesenti sponte profiteor et veraciter teneo, eandem et inviolatam usque ad extremum vitae spiritum constantissime Deo adjuvante, retinere et confiteri atque a meis subditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, et praedicari quantum in me erit curaturum. Ego idem Edvardus spondeo, voveo et juro, sic me Deus adjuvet et haec Sancta Dei Evangelia. Datum in Aedibus nostri refugii anno incarnationis Dominicae, 1697, die 28^a mensis Junij, in hujus rei fidem manum his apposui Edvardus Archiepus Casseliensis et sigillo meo muni.

Provisus emisit professionem fidei coram Episcopis Joanne Sleyne Corcagiense provisi consecratore et Richardo Pierce Waterfordiense assistente, Praesentibus nonnullis clericis et aliis. Ita attestor die & loco supradictis. Richardus Epus Waterfordiensis et Lismorensis loco Joannis Corcagiensis et Cloynensis aegrotantis.

CXII.

BRIEF OF HIS HOLINESS POPE INNOCENT THE XII. TO THE BISHOPS,
CLERGY AND FAITHFUL OF IRELAND, 10TH JUNE, 1698.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Venerabilibus fratribus Archiepiscopis et Episcopis, nec non Dilectis filiis Abbatibus, Sacerdotibus caeterisque Christi fidelibus, Regni Hiberniae.

INNOCENTIUS, PP. XII.

Romae, 10 Junii, 1698.

Venerabiles fratres et Dilecti filii salutem etc. Etsi acerbum plane paternae nostrae erga vos charitati spectaculum sint tribulationes et angustiae quae invenerunt vos nimis, gloriamur tamen in patientia

vestra et fide in omnibus istis scientes quoniam per multas tribulationes oportet intrare in Regnum Dei, nam et ipsum salutis nostrae auctorem cui parum fuerat sectatores suos hortari verbo nisi firmasset exemplo oportuit pati et ita intrare in sancta aeterna redemptione inventa. Nolite itaque commoveri propter aerumnas utique graves quas pro servanda in cordibus vestris Catholica veritate perfertis, sed immo agnoscentes vos habere meliorem et manentem substantiam servate propositum vestrum perseverantes in ea unitate, extra quam non est salus; retinete vero confidentiam vestram quae magnam habet remunerationem id enim quod in praesenti est leve et momentaneum tribulationis aeternum gloriae pondus operatur in nobis quae quidem mente concipientes et opere perficientes nemo poterit vos separare a charitate quae est in Christo et Deus ipse qui neminem patitur ultra vires tentari eruet vos a circumdantibus vos, nec sinet parvulos vestros divelli ab uberibus amantissimae Matris ecclesiae, mementote patrum vestrorum quomodo salvi facti sunt, neque enim recens est gloriatio vestra in ea fide quam a pluribus saeculis haustam natio vestra a qua examina sanctorum prodierunt nominis sui laude, majori animarum vestrarum lucro intemeratam servavit. Quia vero bonum est cum silentio praestolari salutare Dei, id agite ut si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habeatis et nemini detis ullam offensionem: ad Nos quod attinet communicata nobis tribulatione vestra conjungimus orationem qua sine intermissione precamur eum, qui protector est omnium sperantium in se, ut, quod misericorditer praestare solet, mittat vobis auxilium de sancto, nec vos deserat in tempore malo, deinde vero in hunc ipsum scopum officia etiam nostra apud eos apud quos eadem proficere posse arbitramur et omnem paternae nostrae et apostolicae sollicitudinis operam pro salute ac libertate vestra incunctanter impendimus ac semper impendemus. Superest ut vos venerabiles fratres, quos constituit Dominus Electi istius gregis Pastores plurimum hortemur, atque in Domino obtestemur, ut nunc maxime, quantum in vobis est, impleatis ministerium verbi quod accepistis a Domino ita ut sitis in omnibus forma gregis et sit vicissim vobis Deus in refugium et consoletur vos ut possitis ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt. Vobis interim omnibus ac singulis venerabilibus fratribus, nec non dilectis filiis apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die decima Junii 1698 Pontif. Nostri anno septimo.

CXIII.

LETTERS OF THE NUNCIO IN PARIS TO THE CARDINAL SECRETARY OF
STATE, IN 1698 AND 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Parigi, 7 Luglio, 1698.

EMINENTISSIMO REVERENDISSIMO SIG. CARDINALE SPADA,

A continuazione di quanto m'onorai significare a V. Em : con umilissima mia precedente circa la positura infelice de cattolici Irlandesi sono a dirle avermi il Sigr Caryl risposto, che subito doppo ricevuta la mia lettera colla copia del Breve, che da me doveva essere consegnato a Monsigr. Primate d'Irlanda, aveva egli rassegnata al Re Giacomo la copia stessa, quale da sua maestà fu letto, e venerata con somma consolazione ; e che indi aveva avvisato Monsigr. Primate predetto di venire da me per ricevere il Breve ; così dunque la mattina del 2 corrente fu in questa casa il Prelato stesso ad onorarmi della sua uisita assieme con Monsigr. Vescovo d'Ossoria Irlandese giunto ultimamente da quel regno in questa città. A Monsigr. Primate dunque io presentai il Breve, et accompagnai la esibizione con quel discorso, che credei più conforme ai sentimenti paterni, misericordiosi, e compassionevoli di nostro Signore espresse nel Breve stesso, con accennarlo diretto a tutt'i Prelati, e fedeli d'Irlanda per consolarli nella persecuzione, per animarli alla sofferenza, per confidare nella Provvidenza di Dio ; assicurai le diligenze, che Sua Santità. colle Potenze Cattoliche faceva col mezzo de suoi Nuncij, come io pure in questa corte quantopiù efficacemente m' é possibile vo' praticando e m' estesi nel di più ad eccitare il suo zelo in tempo della maggior tribolazione, e bisogno. Ricevè il Prelato il Breve con filiale ossequiosa venerazione, lo baciò, e poi aperto lo lesse ; indi con concetti rispettosissimi rilevò per se, e per i suoi confratelli, e tutti altri Cattolici Irlandesi, la più umile riconoscenza, con dir che l'aurebbe altresì prostrata a piedi santissimi di Sua Beatitudine con sua ossequiosa risposta ; disse che soffrirebbe sempre ogni disavventura con quel cuore, col quāle occorrendo, pronto sarebbe volato al martirio, sentimento, che credeva commune anco negl' altri Prelati, quali haverebbe

consolati colla comunicazione del Breve stesso ; passò poi a riferirmi le infelicità della nostra religione in quel regno, che consistono né già noti particolari ; e m' aggiunse, che anco ultimamente era giunto d'havere qui in Francia un regio vascello d'Inghilterra, il quale vi ha trasportati altri 150 Ecclesiastici Irlandesi, oltre li più di 400 già usciti, e rimarcò che come li vascelli regij d'Inghilterra senza un ordine espresso di quel Rè non possono servire a trasporti consimili, così douendosi supporre essere stato tale l'ordine del Principe d'Oranges, aver egli voluto anco in ciò far spiccare la fiera del suo animo pressato a levare il più presto detti Ecclesiastici da quel regno : indi da me pregato, mi fece una nota de 12 tra Arcivescovi, e Vescovi, che tanti sono d'Irlanda, quale fu scritta da Monsigr. Vescovo d'Ossoria con accennare ove presentemente si attrovano gli stessi Prelati, e con avermi soggiunto circa li 4 che suppone rimasti in Irlanda, benchè non ne sia sicuro, che se pur più vi sono, esservi restati incogniti, e sotto il semplice titolo di curati, dubitando, che conosciuti per vescovi d'essere sacrificati : indi dopo altre espressioni tutte rassegnate al Divino volere, et alla carità paterna di Sua Beatitudine licenziatisi da me sono partiti. Mi feci fare detta lista (quale anzi l'originale a V. E. ingionta rassegnò) stante il motivo fattomi da Monsigr. Internunzio di Brusselles in sua lettera che li 2 ricevevi, et in cui m'accenna venire desiderata dal Sigr. Conte d'Auersperg Inuiato di Sua maestà Cesarea in Londra col di più, che Monsig^{ra} mi scrive in essa sua, copia della quale ingiongo, come della risposta, che io l'ho fatto nel mandarli non solo la detta lista, ma anco la copia di quanto il Re Giacomo ha fatto rispondere alla lettera che detto Cesareo inuiato scrisse a Monsigr. Internunzio li 9 Maggio, come a V. E. è già noto, ne ho mancato di motivarli le opportune avvertenze per la comunicazione dei lumi, che a quel ministro farà, e di più l'ho avvisato delle diligenze che vó a questa corte facendo, e che continuerò con pien concorso di attentissimo zelo, come altresì V. E. : mi ordina nell'ultima benignissima sua, dalla quale rilevo, come ben aveva rimarcato, quanto tenue infatti sia il sollievo che il Principe d'Oranges col mezzo del Cancelliere d'Irlanda faceva in Londra sperare al Cesareo Inuiato nel tempo stesso, che sfogava la sua fiera nel l'esilio anzi sollecitato, e trasporto sino sopra li suoi stessi vascelli ordinato de' Cattolici fuori d'Irlanda, gran parte in Francia, et altri molti senza sapersi dove, o a perire in qualche Isola deserta, o ramminghi come qui vanno, e poichè a me pure molti ricorrono affamati, et alcuni

mezzo nudi, li soccorro per quanto può darel a mia povertà obbligata ai dispendi gravissimi del Ministero per sostenerlo, come cogl' aiuti della mia casa procuro fare nel suo decoro come ho fatto sin hora, e come continuerò con pronto sacrificio non solo del resto delle sostanze, ma del sangue stesso occorrendo con gloria della mia servitù, non ostanti le disavventure della mia stessa casa, e pesantissime passate, et imminenti della propria a tutto rassegnata persona. Li Padri Irlandesi, recoletti, Domenicani, et Agostiniani non mi hanno portato per anco la memoria, che il Re Giacomo m'ha motivata, onde subito, che mi venga esibita, non mancherò di agire col possibile efficace fervore, come non cessarò di fare alla corte per le preaccennate occorrenze sopra le quali me la uado intendendo anco con Monsigr. Nunzio di Spagna con darli i lumi opportuni, che é quanto può essere da me contribuito, et a V. E. con profondissima sommissione m'inchino. Di V. Eñza.

Parigi li 7 Luglio 1698.

Um^{mo} Dev^{mo} Oblit^{mo} Servitore,

MARCO, Arcivescovo di Damasco.

[The following is the list of Irish Bishops enclosed in the foregoing letter :—

Le Primat qui demeure, à St. Germain auprès du Roi.

L'Archevêque de Dublin, à Strasbourg.

L'Archevêque de Tuam, à l'abbaye de St. Amand en Flandres dans le Diocese de Tournay.

L'Archevêque de Cashel, en Irlande.

L'Evêque d'Elfin, à Louvain en Flandres.

L'Evêque de Limerick, à Issy près de Paris.

L'Evêque d'Ossory, nouvellement arrivé d'Irlande, et maintenant à Paris.

L'Evêque de Cork : on dit qu'il est allé en Espagne.

L'Evêque de Waterford : on dit qu'il est en Espagne.

L'Evêque de Ferns est en Irlande.

L'Evêque de Kildare, en Irlande.

L'Evêque de Clonfert, en Irlande.]

Emmo e Reño Sigr. Card. Spada.

Parigi, 6 Ottobre, 1698.

Essendo io stato quattro giorni sono in san Germano le Maesta Britanniche al solito m'onorarono di farmi entrare nel regio lor gabinetto, dove il Re Giacomo non solo mi diede colle regie sue mani il foglio, che annesso a V. E. rassegno per esser posto à Piedi Beatissimi di Nostro Signore, ma volle, che in presenza sua io lo legessi, come feci: la prima parte riferisce, come si siano impiegati li 23658 franchi mandati in lettera di cambio dalla carità paterna di sua Beatitudine col dispaccio di V. E. dell' ultimo passato Luglio, che per mia mano passarono a quelle del Tesoriere di sua Maestà, e che secondo la mente di sua Santità furono distribuiti in sollieuo dé poveri Irlandesi, la maggior parte Religiosi esiliati coll' ultima persecuzione, che si sono vestiti cogl' abiti de loro ordini, e dato a molti d' essi il viatico per passare in altri paesi: coll' altra parte raccoglie, et esprime gl' altri obblighi al maggior numero dé quali sua Maestà é andata supplendo coll' elemosine Pontificie, perché di quattro liste dé poveri Cattolici esiliati dalli tre Regni, le tre posteriori si sono mantenute col denaro mandato sempre si opportunamente per ispirazione della provvidenza dall' animo eroico di sua Santità. Alla prima lista, nella quale sono compresi li primi antichi esuli fedeli a Dio, et al loro Monarca, e che ascende a franchi 40680 supplisce sua Maestà parte coi risparmi che va facendo sopra la pensione annua che il Re Cristianissimo li da per mantenimento della sua corte, e parte con altri cento Luigi d'oro per mese ché Madama di Maintenon porta ella stessa alla Regina ogni mese, gl' obblighi delle altre tre liste ascendono a franchi settantadue mila per anno, che sin hora hanno pagato con riparto di tre in tre mesi ad alcuni Vescovi, Sacerdoti, e Religiosi, a molte famiglie di riguardevole qualità, ed a molte altre d' inferior condizione, Vedove, Orfanelli tutti Cattolici. Mi disse sua Maestà, che sin ora coll' elemosine di sua Santità, con altri ajuti di persone caritateuoli, e con essere la Regina andata vendendo la maggior parte delle sue gioie, rimasta con sole poche al suo decoro occorrenti, ha soddisfatto fino al bisogno sino al presente. Hanno sin' ora le Maestà loro sperato, che il Principe d' Oranges averebbe fatte pagare alla Regina le 30,000 lire sterline per anno, conforme s' era obbligato in Ryswick, con che senza più incomodare

sua Santità, avrebbero havuto modo di supplire a tutto ; ma mancatele per barbara negativa, che l'Oranges dá loro, si gettano ai Piedi di sua Santità coi cuori di tanti bisognosi, implorando quel caritatevole soccorso, che a sua Beatitudine paresse loro di dare, e modestamente mi hanno indicato, che sarebbe più preziosa la grazia, se sua Santità concorresse ad aiutarli con una pensione, annua fissa, l'esborso della quale fosse ripartito, e fatto di tre in tre mesi, cominciando quanto più presto uolasse sua Santità, non sapendo come fare a pagare il primo trimestre, che cade nel prossimo mese. L'intiero che implorano ascenderebbe á dieci otto milla franchi per ogni trimestre, somma, che arriverebbe circa 5000 scudi Romani per ogni trimestre; cioè in tutto 20000 scudi Romani per anno. Dal discorso che le Maestà loro m'hanno fatto rilevo, che con animo più quieto in tal guisa tollerebbero la somma disavventura, quando avessero á dar da uivere, e da vestire a tanti fameliei, e laceri con tale assicurata pensione, quale finirebbe o al pagamento, che l'Oranges risolvesse di fare delle accordate 80000 annue lire sterline, o ad altra prima aura felice, che in fauor loro spirasse. Carità più fiorita non puo darsi in terra di questa, ne più accetta nel cielo, ella è di quelle, per le quali Dio promette il centuplo. La S. Sede per le armi asportate già d'Auignone ha un credito di cento cinquanta mila franchi colla Francia. Il re Cristianissimo già mi fece dire da suoi Ministri, come lo scrissi a V. E., che voleua sodisfarlo di tre in tre mesi nel tempo d'un anno cominciando da questo mese d'Ottobre. V. Eminenza mi rispose, che più non ne parlassi. Hó ubbidito, ma parendomi, che quando si possa sperar di andar li riscuotendo, meglio sia ehieder li, che tacere ; ho io maggior pena a tacere, vedendo, che forse la providenza li ha riservati, acciò sua Beatitudine con una porzione degli stessi avesse pronto il modo ad esercitare una tal carità ; con uno di questi trimestri sene pagherebbero due degl'implorati da sua Maestà Britannica. Ho detto troppo. È il zelo, e la compassione ; e la più deplorabile miseria, che suggerisce. Espongo i ricorsi degl' infelici, coi cuori de quali i regij delle afflitte Maestà si prostrano al bacio del Beatissimo Piede ; et all' Apostolica benedizione di sua Santità vero Padre de' poveri. Spero compatimento alla mia esposizione, et all' E. V. faccio umilissima riverenza.

D. V. E.

Uño Devño Oblmo Servitore,

MARCO, Arcivescovo Vescovo di Brescia.

Parigi, li 6 Ottobre, 1698.

Em^{mo} Sig. Card. Spada Segretario di Stato di N. Sig.

Parigi, 9 Marzo, 1699.

Doppo che la mattina de'8 fui sbrigato de miei affari in Versaglia, mi portai nel dopo pranzo in S. Germano, ove ebbi l'onore di inchinare le Maestà Britanniche nel regio lor gabinetto, nel quale si degnarono di farmi subito entrare, e dopo avermi chiesto della salute di Nostro Signore, che assicurai per grazia di Dio continuare perfetta, volle il Rè farmi vedere, come aveva distribuite ad Ecclesiastici Irlandesi ultimamente esiliati le 52 mila lire tornesi consapute, che a sua Maestà consegnai, il tutto secondo la mente pietosissima di Nostro Signore, e volle darmene la lista, che sarà annessa, che io non volevo ricevere in forma alcuna, a che tuttavia volle obbligarmi: egli disse poi, che non avendo con tal somma potuto supplire a quanto era necessario, e per soccorrere altri Ecclesiastici sopravvenuti, e per vestire con abito secolare modesto, e dare un viatico ai molti ecclesiastici missionari secolari, quali in numero di 18 ben educati nel Collegio de Lombardi di questa Città sono pronti a passare in Irlanda, ove a sei a sei si manderanno per farne meno strepito, et ove si spera siano per produrre buon frutto, ora che da quel regno vi siano cacciati li cinque Regimenti de rifugiati Francesi, che però la Maestà Sua mi disse di darli sei mila lire tornesi delle dodici mila seicento venti due, e mezza, che mi restavano in mano per tale effetto, onde io inerendo al tenore della lettera di V. E^a de 8 Febbraro ultimo passato, nella quale mi dice, che Sua Beatitudine lascia alla disposizione regia il ripartimento della Somma inviata, come s'era costi insinuato a Monsignor Caprara m'esibij pronto ad esborsare in mano di chi Sua Maestà vorrà ordinarmi le dette lire sei mila, quali mi disse avrebbe mandato tra qualche giorno a ricevere il solito suo Tesoriere Conquest. È capitato egli a tale effetto questa mattina da me, accompagnato da lettera scrittami dal Sig. Caryl, della quale ingiungo la copia, et avendogli io anco subito esborsate puntualmente le lire sei mila, me n'ha egli fatta la quietanza, che annessa in copia rassegno. Indi le Maestà loro con espressione del più sommessso rispetto mi caricarono di prostrare à piedi santissimi di Nostro Signore i figliali lor cuori in atto del più umile ringraziamento per le solenni preghiere, colle quali la Santità Sua s'è degnata eccitare i fedeli ad implorare dal Cielo il bene de' poveri Cattolici, e della

nostra Santa Religione nei tre Regni, e con quella maggiore ilarità spirituale di cuore, in che io abbia mai vedute le Maestà loro si professarono in sommo grado consolati di questo pubblico e solenne ricorso alla divina misericordia, che dissero esserli grato quanto il denaro stesso, che con abbondante carità la Santità Sua frequentemente loro manda, sperando frutto di felici successi, onde nuovamente mi replicarono di ringraziare umilmente Sua Beatitudine, con prostrarsi assieme coi fedeli a Dio beneficati lor sudditi al bacio de S^m Piedi, et all'Apostolica Benedizione, come ardisco fare ancor io che è quanto debbo significare all' Em^{sa} V^{ra} alla quale faccio profondissima riverenza.

Di V^{ra} Em^{sa}

Umilissimo, dev^{mo} et obl^{mo} Servitore,

MARCO, Arcivescovo Vescovo di Brescia.

Parigi li 9 Marzo 1699.

Em^o Sig. Card. Spada Seg^{ro} di Stato di N. Sig.

Parigi 22 Guigno, 1699.

Alla caritatevole degnazione, colla quale V. Emz^a mi significa, aver voluto Nostro Signore nel Concistoro del primo corrente coll' efficacia della propria voce, oltre quella del già dato esempio con tanti generosi soccorsi, eccitare quelli del Sacro Collegio a sollievo de poveri Cattolici esuli dell'Irlanda in aver rappresentato con zelo Apostolico l'estremo bisogno di quegl' infelici, esortando gl' Ef^mi Signori Cardinali a contribuire in beneficio di essi una larga elemosina, risponde giustamente tutto l'applauso del Cielo, come faranno le regie voci delle Maestà Britanniche, e quelle della grande misereabile turba, colle infinite di tutti gl'altri, che compiangono le loro veramente deplorabili angosce. Le occupazioni del dispaccio non avendo mi permesso d'essere in persona a consolare con questo gratissimo avviso le Maestà loro, l'ho comunicato a soggetto, che glielo averà rassegnato prontamente con suo giubilo particolare. Sarò poi io stesso a sodisfar questa parte con quelle espressioni, colle quali saprò meglio rilevare i veri sentimenti del zelo paterno di Sua Santità, ben certo che saranno corrisposti con pienissimi ringraziamenti de regii animi, e con himni di Lode a Dio per la conservazione

lunga, e felice del Santo Padre dal coro di tanti poveri suoi veri figli. Imploro, che la colletta per esser grande sia conforme al pietosissimo desiderio di Sua Santità, che l'hà con tanto zelo, e col suo generosissimo esempio eccitato, onde con cuore ginlivo io posso correre prontamente a portarne gl'effetti, qualora ho annunciata l'adorabile disposizione, a che con impazienza mi attendo, et all' Em. V^{ra} umilissimamente m' inchino.

Di V^{ra} Em.

Umilissimo, dev^{mo} et obl^{mo} Servitore,

MARCO, Arcivescovo Vescovo di Brescià.

Parigi li 22 Guigno 1699.

CXIV.

LETTER OF SOME SUPERIORS OF RELIGIOUS ORDERS IN IRELAND TO THE
CARDINAL SECRETARY OF STATE, 20TH JULY, 1698.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Parisiis, 20 Julii, 1698.

EMINENTISSIME ET REVERENDISSIME PRINCEPS,

Deploranda tot Exulum, et orthodoxae fidei periclantis conditio exigit, ut omnes Principes Catholicos certiores reddamus, de maxima persecutionis tempestate nuper in Regno Hiberniae grassante, in qua per Edictum Parlamentarium omnes Archiepiscopi, Episcopi, alijque Dignitarii, nec non Regulares omnes in Exilium relegantur idque sub gravissimis poenis tum his, tum eorum sustentatoribus: quorum miserrimò statui non aliter subvenire possumus quam per invocationem Divini numinis, et per Catholicorum Principum auxilium, quibus vineam Domini contra haereticam pravitatem defendere incumbit. Supplicamus igitur perquam humillime Vestrae Eminentiae, quatenus suam nobis dextram porrigere, nostrorumque lacrimosum statum Suae Sanctitati exponere dignetur, viamque, harum latoribus, ad ipsum id personaliter agendum, pandere non gravetur, ut sic Sua

Sanctitas iterum iterumque veridice informata, id in nostrum favorem agere dignetur, quod, in re tanti momenti, periculum undique imminens requirit. Commendamus itaque praedictos latores ad hunc finem destinatos, et interim orationes nostras pro vestra Eminentia fundere non cessabimus, et sic orantes manemus

Vestrae Eminentissimae Dominationis
Obsequentissimi et Devinctissimi Servi

fr. Patricius Marschal, ordinis S. Dominici
Minister, Provincialis.

fr. Franciscus Bermingham, ordinis S.
Augustini, Provincialis.

fr. Antonius Kelly.

Parisiis 20 Julii 1698.

CXV.

LETTER OF IRISH BISHOPS TO THE POPE, FROM PARIS,
21ST JULY, 1698.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Parisiis, 21 Julii, 1698.

BEATISSIME PATER,

Inter varios multiplicesque animi dolores quibus ob praesentes conflictamur angustias hoc praecipuum afflictis solatium supervenit quod Vestrae Sanctitatis viscera super contritione populi nostri intellexerimus. Gravati scilicet hactenus supra modum et cibati pane lacrymarum prope defecimus at Deus totius consolationis consolatus est nos in omni tribulatione nostra per litteras quas ad nos per Nuncium Sanctitatis Vestrae Parisiis commorantem mittendas curasti ut possimus et ipsi per easdem litteras fratres nostros qui in omni nobiscum pressura sunt consolari ut per exhortationes vestras vere Apostolicas, perinde ac nos erecti, Deo gratias habeant quoniam sicut abundant passiones nostrae ita et consolatio nostra ac si persecutionem patimur non tamen derelinquimur. Cum igitur talem habemus pontificem qui pro sua pastoralis sollicitudine miseriis nostris compatiatur gloriamur

addicta, eo nomine, acerrimam adversam se haereticorum conflavit invidiam, illud enim in nobis potissimum oderunt, quod nos a Vestra Sede abstrahere nulla ratione valeant, haec furoris praecipua indomiti causa est et implacabilis odii caput, quae enim alia gens non in Europa modo sed et in toto terrarum orbe est quae tot malis vexata tot procellis exagitata ut deficeret, fidem Deo, fidelitatem et obsequium Romanis Pontificibus ab initio hucusque servaverit? Nec alia causa est cur ab hostibus direpta, opprobrium sit vicinis suis et subsannatio his qui in illius circuitu sunt. Absit tamen ut peregrinemur in fervore qui ad tentationem nobis fit: Scimus enim beatos nos fore si in nomine Christi exprobemur. At nihil nobis gratius accidere potuit, quam quod nos in tantis malis constitutos consolare dignatus sis, et magna nos spes tenet, fore ut adjutor sis in his tribulationibus quae invenerunt nos nimis, cum ipse potentissima vestrae intercessionis officia apud Catholicos principes nobis non defutura pollicearis. Novit Ecclesia tota quantum tuum sit in tuenda religione studium, novit quanta vestra sit in calamitosos commiseratio, quanta in pauperes beneficentia. Vides Ecclesiam vexatam et jacentem sicut oves non habentes pastorem: vides pastores ab Ecclesiis avulsos qui nunc egentes angustiatum afflicti nullum certius habent quam in vestrae sanctitatis charitate praesidium. Oramus igitur Sanctitatem Vestram ne nos addictos tibi ac de te pendentes ab ea miseratione quam cunctis largiter exhibes excludi patiaris ne cum alii compositis Europae rebus pacis optatissimae fructus percipiant dulcissimos, nostrae calamitosissimae nationis sermo sit cum propheta: in pace amaritudo mea maxima. Interea Supremum Numen ut in Ecclesiae suae bonum diu te servet incolumem enixe postulabimus.

Parisiis die 21^a Julii, 1698.

Sanctitatis Vestrae Humilissimi et Afflictissimi Filii,

Domni^{mus} Archepus Armacanus, Totius Hib. Primas, &c.
Guillielmus Daton, Epus Ossoriensis.

Richardus Maginn, Decanus et Vicarius Generalis Dro-
morensis.

CXVI.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO HIS HOLINESS,
12TH AUGUST, 1698.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

INNOCENTIO XII. SUMMO PONTIFICI.

12 Augusti, 1698.

BEATISSIME PATER,

Deum testem capio interioris meae voluntatis quam saepe aspiraverim Vestrae Sanctitati literas exarare. Adspirabam, Sanctissime Pater, sed rima per quam erumperet, propter temporum necessitatem, non fuit aperta: periculum enim erat in itinere, periculum in mari, periculum in falsis fratribus, periculum ubique.

Verum in praesentiarum pax est inter Europae Principes non tamen nobis Domine, non nobis pax hic est, quoniam per actum seu decretum iniqui nostri parlamenti ratum et confirmatum per Regem Guillelmum omnes hujus regni Archipraesules, Praesules, Vicarii Generales, Dignitarii, Religiosi, Monachi, et Eremitae in exilium perpetuum in terras externas, et longinquas sub capitis poena mittendi erant ante primam diem Maii elapsi, crimenque laesae Majestatis est ulli clerico cujuscunque gradus Sacerdotalis aut Religiosi in hoc regnum intrare aut redire: unde magnus hic hodie cleri populiue nostri gemitus, ploratus et ululatus, actumque est de Religione nostra nisi Deus nobis quam citissime subvenerit, haec est nostra in praesenti tempore conditio.

Manserunt nihilominus nonnulli e nostris fratribus in cryptis et cisternis, in montibus, speluncis et cavernis terrae, ego vero sustentor pane tribulationis et aqua angustiae, nec tamen, laus Deo, dimisi aut dimitto officium meum, illoque fungor, fungarque dum vixero: non debeo, nec possum Sanctissime Pater, esse immemor supremi Sanctitatis Vestrae beneficii mihi concessi, quippe qui non meis meritis nec ad instantiam Regis clerique nostri postulationem sed dignatione paternae dilectionis in filios suos me Archiepiscopum

Cassellensem confirmare dignati fueritis propter quod Vestrae Sanctitati cum ea quae par est, revèrentia, humilitate, et obedientia gratias ago immortales, agamque dum vixero, et quamvis me sentirem humeros habere imbecilles ad tantum onus perferendum, quantum est dictae Ecclesiae sarcina, tamen ne voluntati Sanctitatis Vestrae reluctare viderer, colla subjeci jugo Apostolicae servitutis, firmiter sperans in eo qui infirma mundi elegit confusus fortia, ut meae infirmitati gratiae suae robur inspiraret.

Quapropter me tandem post varios casus per Joannem Corcaigiensem consecratum fuisse, palliumque ab eodem accepisse, Richardo Waterfordiensi assistente, praesentibus quibusdam dignitariis Beatitudini Vestrae intimare non dubitavi. Ab illo tempore, Sanctissime Pater, quo vocatus fui in partem Sollicitudinis Pontificalis officii, circuivi meam provinciam, et inveni quod timebam grande malum Ecclesiae nostrae, scilicet omnes fere dignitates nostras, omnia bona capitulorum meorum injuria temporum, ita oblivione quasi sepulta, utpote a longo temporum intervallo mixta inter bona Laicorum, ut pene vix aut ne vix quidem sit vestigium illorum, quatenus chartas illorum bonorum, haereticorum malitia esse perditas, seniores quoque qui aliquam habuere illorum notitiam esse mortuos, et tandem post longam discussionem reperi illud grande Ecclesiae nostrae malum ortum fuisse ex defectu dignitariorum qui satagerent rerum Ecclesiasticarum; in nonnullis ecclesiis est unus tantum dignitarius, in aliis duo, in aliis nullus. In mea Ecclesia sunt tantum tres. Notum facio Beatitudini Vestrae, a sexaginta annis et amplius ne unum quidem ex dignitariis nostris accepisse valorem unius drachmae emolumenti temporalis ex ulla hic dignitate, excepto unico anno, tempore Regis Jacobi secundi, quod non parum conduxit ad dignitates illas, eorumque bona oblivioni tradenda. Quapropter, Sanctissime Pater, si secundum praesentes quas habemus vires Ecclesiarum nostrarum, capitula pristino suo sancto restituantur ordini, humiliter, et enixe precor, ut dignetur Vestra Sanctitas mihi concedere licentiam nominandi, seu constituendi dignitarios pro hac vice in omnibus dignitatibus vacantibus provinciae meae in quibus saltem non est ordinarius. Quo facto capitula omnia nostra erunt completa ad maiorem Dei gloriam, Ecclesiae utilitatem, pacem, et tranquillitatem Ecclesiasticorum, et sciemus saltem quae sunt nostra, in quorum manibus sunt, et quo jure. Ego interim, et semper, Beatissime Pater, vestram demirans gloriam, earumque splendorem virtutum quas pontificalis in vobis

dignitas, non peperit, sed invenit, divinam profusis votis implorabo clementiam, ab eaque prolixam Sanctitatis Vestrae publico Ecclesiae bono sospitatem deposcam, eadem semper animi propensione, reverentia et veneratione qua sum

Beatissime Pater

Obsequentissimus ac Devotissimus Vrae. Sanct^{ae} filius

Et servus,

EDWARDUS COMERFORD,

Archiepiscopus Cassellensis.

Datum die 12 Augusti, 1698.

CXVII.

RETURN OF CHARITABLE GRANTS MADE TO THE IRISH EXILES AND OTHERS BY ORDER OF THE HOLY SEE, IN 1698 & 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Paris, 17 Janvier, 1699.

Estat de l'argent distribué depuis le commencement d' Aoust dernier 1698 aux Ecclesiastiques tant seculiers que Reguliers et autres Irlandois Catholiques bannis de leur Pays pour la foy, par la derniere Persecution laquelle distribution estoit faite selon les intentions de Sa Sainteté.

Imprimis—A cent dixhuit Religieux de l'ordre de S. Dominique quatre mille deux cent quatre vingt quatorze livres tournoise				4,294	0	0
A deux cent onze Religieux de l'ordre de S. Francois, huit mille quatre cent vingt neuf livres neuf sols				8,429	09	0
A vingt six Religieux de l'ordre de S. Augustin, mille six cent trente 4 livres				1,684	0	0
A cinq Chanoines Reguliers deux cent soixante huit livres				268	0	0
A trois Carmes Deschaussez, deux cent quarante neuf livres				2,249	0	0

A cinq peres Jesuites, trois cent soixante et dix livres	370	0	0
A trois Religieuses de l'ordre de S. Francois, deux cent soixante cinq livres 4 sols	265	04	0
Au couvent des Religieuses sIrlandoises à Ipres pour celles qui y ont été receues mille livres ...	1,000	0	0
A l'Evesque d'Ossory nouvellement bannis d'Irlande, sept cent cinquante livres	750	0	0
A deux Vicaires generaux bannis de même, cinq cent seize livres 18 sols 4 dr.	516	18	4
Au Collège Irlandois des Lombards pour les jeunes Prêtres, qui y ont été receus et nouvellement arrivez d'Irlande pour etudier, mille livres ...	1,000	0	0
A la communauté des Irlandois pour la reception et entretien de dix écoliers nouvellement arrivez et destinez à l'etat ecclesiastique, cinq cent livres ...	500	0	0
A treize jeunes Pretres nouvellement arrivez pour etudier, outre ceux qui ont esté receus au dit college des Lombards, huit cent cinquante livres ...	850	0	0
A douze Capucins huit cent quatrevingt seize livres	896	0	0
A quarante sept écoliers destinéz à l'estat Ecclesiastique (outre les susdits dix reçus dans la communauté) mille trois cent quarante une livres quatorze sols	1,341	14	0
Plus pour la nourriture à Paris et pour les viatiques des dits Religieux jusqu' aux couvents, qui leurs ont esté assignez cinq mille livres ...	5,000	0	0
Le tout se monte la somme de vingt sept mille trois cent soixante 4 livres	27,364	0	0

Nous certifions, que la dite somme de vingt sept mille trois cent soixante quatre livres a esté payée comme cy dessus, En foy de quoy Nous avons signé cet escrit à Paris ce dixseptième jour de Janvier mille six cent quatre vingt dix neuf.

DOMINIQUE, Archevesque d'Armagh et Primat d'Irlande.
 GUILLEAUME, Evesque d'Ossorie.

S. Germano 19 Gennaro 1699.

Noi sotto scritti Elemosinieri della Regina della gran Bretagna certifichiamo, che oltre la somma di venti sette milla, trecento sessanta quattro lire tornesi, distribuite secondo l'intenzione di Sua Santità à gl' Ecclesiastici, et altri Cattolici Irlandesi banditi per causa della Fede, la distributione della quale somma vien testificata da Monsignor Arcivescovo d'Armagh Primate d'Irlanda, e da Monsignor Vescovo d'Ossory, et anche oltre le liste regolate delle pensioni, che le loro Maestà Britaniche pagano ogni mese a loro sudditi banditi, e delle quali si é data già nota esatta a Monsignor Nuncio in Parigi; le somme seguenti provenute in parte dalla colletta fatta a Parigi, ed a Versaglia, et in parte dal denaro provveduto dalle loro Maestà, sono parimente state distribuite per ordine delle Maestà loro dopo il principio d'Agosto 1698 sino a l'ultimo di Dicembre dell'anno predetto.

Ai Cattolici Irlandesi banditi dal loro paese, venti sette milla ottocento diciotto lire, dodici soldi tornesi	27,818	12	0
Ai Cattolici Inglesi parimente banditi, cinque milla trecento quattordici lire, quattro soldi	5,814	4	0
Ai Cattolici Scozzesi banditi, due milla cento settanta due lire, diecisette soldi	2,172	17	0

In tutto trentacinque milla trecento cinque lire, tredici soldi 35,905 13 0

In fede di che habbiamo sottoscritta la presente a S. Germano in l'Aye li 19 Gennaro 1699.

L. INELE.

PELLEGRINO RONCHI.

A. S. Excellence Monseigneur le Nonce Apostolique pres la cour du Roy tres chretien.

S. Germain, 1 Fevrier, 1699.

Mr. Conquest a rendu compte au Roy mon Maistre que vostre Excellence luy a hier païé par ordre de Sa Sainteté quinze mille livres conformement l'avis que vous m'en avez donné par la lettre que vous m'avés fait l'honneur de m'escire du mesme jour. Sa Majesté

m' a ordonné d'accuser a V^{re} Excellence la reception de cette somme, et je m'en acquitte avec d'autant plus de plaisir que j'en prends toujours beaucoup à vous reiterer mes assurances du devouement tres respectueux avec lequel je suis,

Monseigneur

De Vre Excellence

tres humble et tres obeissant Serviteur,

A. S. Germain en l'Aye

CARYLL.

le 1 Fevrier 1699.

S. Germain, 24 Fevrier, 1699.

Liste des Ecclesiastiques Irlandois à qui le Roy de la Grande Bretagne a fait distribuer le dernier argent que Sa Sainteté lui a envoyé.

Donné a M. le Primat d'Irlande	1,250
Plus à M. l'Eveque d'Elphin à Louvain	950
Plus à M. l'Eveque d'Ossory pour le deffrayer			
jusqu'au lieu ou il va pour être pourvu	300
Plus à M. le Vicair General Crofton...	416
Plus à M. le Vicair General Mackin	416
Plus au couvent des Franciscains Irlandois à Louvin			3,000
Plus au couvent des Dominicains Irlandois à Louvin			3,000
Plus aux deux couvents des Capucins Irlandois en			
Champagne	1,000
Plus à M. le Primat d'Irlande pour etre distribué à			
ceux des Religieux Irlandois bannis qui n'ont enco			
rien eu	1,500
			<hr/> 11,832
Reste encore à distribuer des 12000	168

A. S. Germain en l'Aye le 24 Fevrier, 1699.

S. Germain, 29 Mars, 1699.

Estat de la distribution des 6000 livres que Sa Majesté Britannique a receu de Monsignor Delfino Nonce de S. S. le 20 Mars, 1699.

Payé au S ^r . Magenis Superieur du College dit des			
Lombards pour l'usage des Irlandois	1,200

Plus au même pour etre par lui distribué aux Missionnaires qui vent en Irlande	1,200
Payé a Mr. Nolan Superieur d'un autre Communauté d'Irlandois à Paris pour l'usage des pauvres étudiants de la dite maison	1,000
Payé a Mr. O'Donel pour les Religieuses Irlandoises d'Ipre	1,000
Payé a Mr. Ronchi Aumonier de le Reyne pour l' usage de la Communauté des pauvres filles Irlandoises a S. Germain	500
Donné au Pere Nash Récolet Irlandois pour distribuer a quelques pauvres Religieux de son ordre ...	41
Plus donné a plusieurs autres Religieux, qui n'avoient encore rien eu	99
Payé au Pere Gally Confesseur de la Reyne, pour donner a un jeune etudiant pour se faire Prêtre ...	150
Donné a Mr. Burke Chapelain de le Reine pour acheter un habit et autres petites necessités a un Carme Irlandois	60
Mis à part pour donner à quatre Missionnaires qu'on va envoyer en Irlande	600
Donné à un pauvre officier Irlandois réformé, qui a une femme et six enfans	250
Total	6,000

MONSEIGNEUR,

J'ay communiqué au Roy mon maitre la lettre que V. Excellence me fit l'honneur de m'écrire hyer par Mr. Conquest, et Sa Majesté m'a ordonné d'accuser en son nom la reception des six mille six cent vingt deux livres dix sols de l'argent de Sa Sainteté que Vme Excellence a envoyé a Sa Majesté par le dit Sieur Conquest pour être distribué suivant les intentions de S. S. J'ay l'honneur d'être toujours avec beaucoup de respect,

Monseigneur,

De Vme Excellence,

Le tres humble et tres obeissant Serviteur,

A. S. Germain en l'Aye,
ce 29 Mars, 1699.

CARYLL.

S. Germain, 8 Juin, 1699.

Nous reconnoissons avoir receu de Notre Tres Saint Pere le Pape Innocent XII. par les mains de Monsieur Delphino Archevesque Evesque de Bresse et Nonce Apostolique de Sa Sainteté auprez du Roy tres Chrestien, la Somme de *trente sept mil cinq cent livres tournois* pour estre distribuée par Nous suivant l'intention de Sa Sainteté à nos pauvres sujets bannis, et persecutez pour la foy Catholique et pour leur fidelité envers nous. En foy de quoy nous avons signé ces presentes, et y avons fait apposer nostre cachet. Donnè à S. Germain en l'Aye ce 8 Juin, 1699.

(L. S.)

JACQUES, R.

Par le Roy,

CARYLL.

CXVIII.

LETTER OF THE SECRETARY OF JAMES THE SECOND TO THE CARDINAL
SECRETARY OF STATE, 31ST AUGUST, 1698.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

A S. Eminence Monseigneur le Card. Spada.

S. Germain, 31 Aout, 1698.

Il paroît enfin que le Prince d'Orange ne veut plus garder aucune mesure à l'égard des pauvres Catholiques d'Irlande, puisque le Parlement de ce Royaume la travaille à dresser un acte pour obliger tous les Catholiques à prester le serment de suprématie par lequel est expressement renoncé à toute juridiction ecclesiastique, et à toute, soumission spirituelle à l'égard du S. Siege, ce qui n'est rien moins qu'une abjuration formelle de nostre Religion : la peine du refus de ce serment sera la confiscation des biens, un emprisonnement ou un exil perpetuel dans les isles de l'Amerique, et peut estre la perte de la vie ; on nous assure que cet acte sera envoyé aux Regens d'Angleterre, qui ont le pouvoir d'y donner le consentement ou la forme de

loy pour le Prince d'Orange en son absence, qui suivant ses artificiers ordinaires, en rejetant sur eux ces violences, ne manquera pas de pretendre s'en disculper envers ses Alliés Catholiques ! Nous avons tout lieu de craindre qu'ils ne restent à cet egard dans leur insensibilité ordinaire ; que *la ruine entiere de la Religion dans un Royaume si Catholique ne soit le triste fruit d'une politique mal entendue, et que cette calamité ne tombe ensuite sur les Catholiques d'Angleterre, et peut estre sur d'autres pays.* Nous esperons neantmoins que la providence detournera cet orage, ce que le S. Pere redoublera ses instances auprez des Princes Catholiques pour remedier à des maux si extremes. Le Roy mon maistre m' a ordonné de mander à Vostre Excellence les nouvelles circonstances que nous venons d'apprendre des persecutions d'Irlande, et de vous prier de sa part d'en informer incessamment sa Sainteté, et d'employer vos bons offices par tout ailleurs ou vous jugerez convenable pour tascher de prevenir un coup si mortel, dont la Religion est menacée dans ce pauvre Royaume.

Je suis avec un tres grand respect,

Monseigneur,

De Vostre Excellence

tres humble et tres obeissant Serviteur,

CARYL.

A. S. Germain en l'Aye le 31 Aoust, 1698.

CXIX.

BRIEF OF POPE INNOCENT XII. IN FAVOUR OF THE IRISH CATHOLICS,
20TH FEBRUARY, 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

SANCTISSIMI D. N. D. INNOCENTII DIVINA PROVIDENTIA PAPAE XII.

Concessio Indulgentiae plenariae pro Christi fidelibus Italiae, et Insularum adiacentium divinam opem implorantibus in praesentibus Catholicorum Magnae Britanniae, ac praesertim Hiberniae necessitatibus.

Romae, 20 Februarii, 1699.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Ad futuram rei memoriam.

Inter gravissimas Pastoralis Officii Nostri curas, quibus assidue urgemur, illa animum nostrum acrius, vehementiusque angit sollicitudo, quam de afflictis ac summe turbatis in Magnae Britanniae Regno, praecipue vero in Hibernia Catholicorum rebus, quinimo de ipsa Catholica fide extremum ibidem in discrimen adducta, corde jugiter versamur. Hinc quod alias pluries, etiam indictis publice in alma Urbe Nostra precibus, a Patre misericordiarum supplici, devotaque humilitate postulare minime neglexeramus, ut tam graviter vexatos in illis partibus verae Religionis cultores, inter praesentium aerumnarum sensum, et metum futurarum misere gementes, optata tranquillitate consolari, eisque interea imperterritam in avita fide cujus Hiberna Natio tenacissima semper fuit, constantiam elargiri, nec non infensos illos haereticos ad ejusdem fidei veritatem agnoscendam, et amplectendam revocare dignaretur; id nuper potissimum, cum crescentes in dies eorundem haereticorum nefarii conatus justissimum nostrum auxerunt timorem, ne propediem Orthodoxa Religio ab illis nobilissimis, ac verae fidei studio dudum florentibus Provinciis penitus eliminetur, ferventiori spiritus ardore, majorique animi contentione faciendum censuimus, omnibus proinde Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac Sacra Communione refectis, qui die 25 Januarii proxime praeteriti processioni a Sacculari, et Collegiata Ecclesia St. Laurentii in Damaso nuncupata ad Ecclesiam Sanctiss. Trinitatis Nationis Anglorum de eadem Urbe a Nobis institutae interfuissent, vel secundo dictam eo die, sive alias Urbis praefatae Ecclesias, vel Basilicas in quibus Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium venerationi exponi curavimus, aliis tunc designatis subsequentibus diebus visitassent, ibique divinum auxilium pro praemissis necessitatibus implorassent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concessimus; ac ejusmodi Indulgentiae participes quoque fieri volumus Regulares utriusque Sexus in perpetua clausura viventes nec non alios Christifideles in carcere, vel corporis infirmitate detentos, qui ad divinam opem certo tunc expresso modo similiter confugissent. Nunc autem, ut quod fideliter petimus, validiori conjunctarum precum

intercessione ab Omnipotentis Dei misericordia impetremus, caeleste auxilium in universa Italia, et insulis illi adjacentibus pariformiter invocari cupientes, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, aliisque Ecclesiarum Praelatis, et Ordinariis Civitatum, et Dioecesium, Oppidorum, Terrarum, et locorum universae Italiae et Insularum adjacentium hujusmodi, seu eorum Vicariis in spiritualibus generalibus per praesentes committimus, et mandamus, ut statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta, seu exempla, etiam impressa ad eos pervenerint, processiones pariter in suis respective Civitatibus, Oppidis, Terris, et locis instituant, ac memoratum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Ecclesiis per eos respective designandis fidelium venerationi per tres dies continuos similiter exponi curent, publicasque preces indicant. Nos enim omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac Sacra Communionem refectis, qui processionibus hujusmodi respective interfuerint, vel Ecclesias a qua, et ad quam aliqua processionum ipsarum fiet, eo die, seu aliquam ex illis, in quibus idem Sanctissimum Sacramentum publicae venerationi, sicut praemittitur, expositum fuerit, aliquo ex tribus diebus praedictis devote visitaverint, ibique per aliquot temporis spatium, prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effundendo, Divinam Clementiam, ut supra, imploraverint, plenariam itidem omnium peccatorum suorum Indulgentiam, et remissionem concedimus pariter, et elargimur. Caeterum Regularibus utriusque sexus in perpetua clausura viventibus, nec non aliis Christifidelibus in carcere, vel corporis infirmitate detentis, qui processionibus hujusmodi intervenire, vel Ecclesias ut praefertur, designandas visitare nequiverint, ut ejusmodi interventum, vel visitationem Confessarius ex approbatis seu approbandis ab Ordinariis in alia pietatis opera commutare, eaque injungere possit, quae ipsi poenitentes adimplere potuerint, concedimus similiter, et indulgemus. Volumus autem, ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personae in Ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in judicio, et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XX. Februarii MDCXCIX, Pontificatus nostri Anno Octavo.

T. F. CARD. ALBANUS.

Anno a Nativitate D. N. I. C. 1699 die vero 21 Februarii Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, et D.N.D. Innocentii Divina Providentia Papae XII. Anno Octavo supradictum Breve affixum, et publicatum fuit ad valvas Ecclesiae Lateranensis, Basilicae Principis Apostolorum, Magnae Curiae Innocentianae, ac aliis locis publicis solitis, et consuetis per me Thomam Orlandum Apost. Curs:

SEBASTIANUS VASELUS, Magister Cursorum.

CXX.

ALLOCUTION OF HIS HOLINESS INNOCENT XII., IN CONSISTORY ON THE
1ST OF JUNE, 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Allocutio S^m D^m N^m Innocentii Divina Providentia Papae XII. in
Consistorio secreto Kal. Junii Anno 1699 pro afflictis Hibernis
habita.*

VENERABILES FRATRES :

Ingens Catholicorum propter Fidem a Magna Britannia exulum, atque ad nos de necessitate clamantium multitudo a pluribus jam annis paternam nostram urget sollicitudinem ; neque huc usque defuimus, quantum in nobis fuit, eorum inopiam crebris eleemosinarum subsidiis sublevare ; sed cum crescentibus in dies necessitatibus ob Apostolici Erarij angustias, impares nos esse videamus, cum praesertim ad nos quotidie propterea undequaque concurrant ; statuimus, Praedecessorum nostrorum inherendo vestigiis, omnes Christifideles in Domino hortari, ut tot pauperum Catholicorum misereantur, qui sanctae fidei causa post ludibria, vincula, et carceres, egentes, angustiati, afflicti, et rapinam bonorum suorum passi, vix jam habent, ubi caput reclinent eosque largis, ut quisque poterit, subventionibus adjuvent ; nam etsi, non est omnium aequalis facultas, debet tamen esse par pietas. Si enim iniquitatis filii propter haereticam pravitatem e Catholicorum finibus ejecti, ut publicis Nuntiis audivimus, tantam nuper apud Catholicae fidei hostes invenere beneficentiam, nimis profecto pudendum esset, minorem in nobis fratres nostros experiri miseri-

cordiae largitatem. Nos itaque exemplo, ut hactenus egimus, etiam in posterum praeire parati sumus: Vos autem in primis, Venerabiles fratres, idem praestare decet, qui in ecclesiasticis opibus patrimonia pauperum possidetis, reliquos vero Ecclesiarum Praelatos, Principes, et omnem Christianum Populum imitatores vestros futuros esse confidimus: charitas videlicet Christi urget nos ut operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos Fidei, eosque potissimum, qui tanto pro Christo passo verae testimonio Fidei probati inventi sunt.

CXXI.

ENCYCLICAL OF POPE INNOCENT XII. ON THE SUFFERINGS OF THE
CATHOLICS IN GREAT BRITAIN AND IRELAND, 6TH JUNE, 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis et Episcopis.

INNOCENTIUS PP. XII.

Romae, 6 Junii, 1699.

Venerabiles fratres, Salutem et Apostolicam benedictionem. Quo loco posita sit et quam graviter afflicta Catholicorum conditio in Magnae Britanniae regno fraternitates vestras satis superque compertum habere non dubitamus, illorum praesertim, qui ex Hibernia, odio religionis, expulsi, exules et extorres ubique suae constantiae quidem, sed et calamitatis insimul testimonia circumferunt. Quas enim aures non implevit Miserorum clamor. Ubi primum ad nos luctuosa delata vox est, paternae charitatis nostrae viscera penetravit, et commiserationis sensus commovit usque adeo, ut dolore cordis nos intrinsecus tacti ingemiscere nunquam destiterimus, illis idcirco, qua lachrymis, precibusque ad patrem misericordiarum effusis, indictis quoque publicis supplicationibus; qua officiosa contentione apud Principes; qua eleemosynarum largitate aut opem tulimus, aut imploravimus. Verum nec eorum necessitati, nec pietati nostrae erga illos factum satis arbitramur, nisi etiam vestrum omnium animos excitemus, ne tepiditatis nostrae culpâ fervor charitatis vestrae tepescat.

Postquam itaque Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio Congregatis, Suasores viva voce factisumus ad vos verba convertimus, obsecrantes in Domino ac plurimum admonentes ut veluti patresfamilias amantissimi Ecclesiae filios adeo de nostra religione benemeritos, tot injuriis oppressos, tanta persecutionis tempestate agitados, et pene submersos sublevetis ac membra Christi, jam fame et aerumnis fere mortua, revocetis ad vitam ea illis subministrando, quae de vestra substantia supersunt. Infelicissimi sane essent ad probum nostrum, si ideo essent magis calamitosi quod fuerint in fide tuenda firmiores. Nec id tantum postulat a nobis charitas nostra, sed eadem religionis professio, ipsarum miseriarum eloquium, ac demum sublimis vestri muneris ratio. In vestram dignitatem oculos tendunt caeteri homines eadem vestigia sequuturi. Pudendum plane foret, ac abjectionis extremae, si Orthodoxorum pietas esset exemplo haereticorum invitanda ac forsitan etiam superaretur. Illos audivimus pro suis, qui e patriis finibus vagantur, pecuniam colligere. Numquid ergo inter filios tenebrarum sola virtutis species magis elucescet, quam solida, ac vera virtus beneficentiae inter filios lucis? Absit a nobis hoc dedecus, ut ex mammona iniquitatis profusior sit haereticorum manus, quam ex Christi patrimonio liberalitas Catholicorum quibus datum est thesaurizare thesauros non deficientes in coelo. Nos equidem quantum per imminutas tot oneribus aerarii vires licuit usque in praesentem diem exulum praedictorum causam egimus opere et sermone; nec strenue agere, in posterum desinemus. Decebat sane sollicitudinis nostrae exemplum praecedere. Illud sancta aemulatione decet etiam Vobis imitari. Aemulamini itaque, Venerabiles fratres, opus perfectum: ea spe freti, quod si beatus est qui intelligit super egenum et pauperem quanto magis beatus est qui misereatur illorum, quos pauperes fecerit amor religionis: cujus studium in cordibus vestris augeri desideramus per Apostolicam Benedictionem, quam vobis interim Venerabiles fratres, peramanter impertimur. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die sexta Junii 1699. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

ULYSSES JOSEPH GOZZADINUS.

CXXII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO THE CARDINAL PREFECT
OF PROPAGANDA, 7TH JULY, 1699.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Eminentissimo necnon Reverendissimo Domino Cardinali S. C. de
Propaganda Fide Praefecto.*

Responsum ad me vestrum jubente Sanctissimo Dom^o Nostro Innocentio XII. Summo Pontifice quem Deus nobis et Ecclesiae suae ad multos annos salvum servet et incolumem accepi per suae Beatitudines Nuncium Bruxellis degentem quod interioris animi gaudio et omni veneratione sum complexus, nam inter suprema beneficia quae Deus mihi contulit hoc recensebo semper, quod a Vicario ejus manavit super instantiam illam a me factam Suae Sanctitati ut mihi concedere dignaretur pro hac vice facultatem nominandi personas idoneas quae replerent dignitates vacantes in Ecclesiis meae provinciae, mihi significastis ad hoc faciendum satis esse transmittere vobis catalogum personarum idonearum quae a me eligerentur ad talia munia rite decenterque obeunda et quod absque ulla dilatione et expensis fiet illarum a vobis provisio quapropter praedictum catalogum cum ea qua par est humilitate et obedientia post tot tantosque labores vobis mitto, et citius misissem si licuisset per hanc aetatem ferream quae clerum populumque nostrum maxima ex parte prostravit. Eminentissime nec non Reverendissime Domine, dilectio communis & ratio exposcit nihil hic conscientiae vestrae subtrahere de his quae apud nos gerantur ut sit nobis circa utilitatem Ecclesiasticae administrationis commune consilium : praeterea sollicitudo loci nostri et timor Domini me moveret ; quapropter scire vos vellem Antistites hujus regni more aliorum Antistitum praeter dignitates Episcopales habuisse minores dignitates et prebendas, pulchra quoque & decora utensilia, et ubi haec omnia pretiosa latent nemo fatetur se scire ex hoc defectu ordinariorum qui seniores incolas locorum possent compellere dicere veritatem : quod spectat ad bona temporalia quae pertinent ad ipsas sedes episcopales illa facillimo negotio scimus quia illa palam et publice possident heterodoxi Praelati. Scire etiam vos vellem ordinarios orthodoxos hujus

regni a tempore Caroli Regis ne ad valorem quidem unius assis ex fructibus temporalibus jure ad ipsos pertinentibus, regnante etiam rege nostro Jacobo 2. accepisse usque in hodiernum diem. Verum durante suo regimine dedit illis aliquam pensionem sed ipso abeunte cessavit pensio nihilque hic nobis restare nisi subsidium charitativum et proh dolor in praesentiarum multorum charitas frigescit, unde hic non est nisi opus et labor, sed est causa Dei ideoque non est negligenda. Scire etiam vos vellem quatuor sedes Episcopales in mea provincia Imolacensem, Finimborensem, Ardfardensem, et Acadensem a quatuor ferme annis nullos habuisse ordinarios aut administratores et quasi oblivione esse sepultas ideoque beneficia minora ipsis annexa esse perdita nec non praetiosa utensilia non sine magno detrimento sedium Episcopaliū: illas sedes neglectas puto propter illarum exiguitatem, paupertatem, insufficientiam ad sustentandum ordinarium. Imolacensis sedes meae contigua, est vacua, proh dolor, orthodoxis, et plena heterodoxis, ideoque propter ejus paupertatem et insufficientiam ad sustentandum ordinarium Praedecessor meus Joannes, piaē memoriae, administrationem habuit cum ecclesiarum Waterfordiensis, & Lismorensis. Illius ordinarius est hodie Richardus & *hujus administrator est heterodoxus* praelatus Casselensis a tempore Cromwelli; regnante etiam ipso rege nostro Jacobo 2do habuit administrationem Ecclesiae Imolacensis, et habet hodie propter paupertatem utriusque Ecclesiae suae. Quae cum ita sint rogo etiam atque etiam Eminentiam Vestram, omnia haec intimare Suae Sanctitati ut mihi concedere dignetur administrationem praefatae ecclesiae Imolacensis, et si agatur de consensu Regis nostri Jacobi, quem in hoc casu, salvo meliore Judicio minime necessarium existimo, qui talibus rebus non se immiscet hic hisce temporibus, si praedictum tamen consensum necessarium putatis, procul dubio habebitis. Est et alia Ecclesia Finimborensis similis conditionis cum Imolacensi, parum quidem remota est a me, nihilominus si Suae Sanctitati bonum videatur committere ejus curam per administrationem mihi non recuso laborem, verum jugum est sed suave quia a Sua Sanctitate erit, non est nisi labor et dolor, sed levis quia propter Deum cujus causam nostram non est negligere, neglecta tamen fuit hactenus hac in occasione, non vestra culpa, quia status et conditio illarum non fuerunt vobis exposita, non etiam mea, ut bene scitis. Achadensis & Artfardensis Ecclesiae sunt in remotissima parte provinciae, ideoque longe a me distant, ideoque si per hanc pauperem aetatem licet nominabo in primis meis

CXXIV.

LETTER OF POPE INNOCENT XII. TO THE VICAR-APOSTOLIC OF LONDON,
8TH JUNE, 1700.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Venerabili fratri Joanni, Episcopo Adramitensi, Vicario Apostolico
Londini.*

INNOCENTIUS PP. XII.

Romae, 8 Junii, 1700.

Venerabilis frater, salutem, etc. Utinam ad eximendos istius regni Catholicos a tot tantisque calamitatibus, quibus eos nunc maxime vexari ex fraternitatis tuae literis, nec non ex ipso publico rumore accepimus, esset aliquid intra paterna viscera nostra, quod exsolvi, tanquam pretium eorum libertatis posset, libenter profecto id omne effunderemus atque expenderemus, quo electam istam Dominici gregis portionem ab imminente exitio, potissimum vero a spiritualis salutis discrimine eriperemus. Verum cum nulla conditione leniri, aut ratione flecti posse videantur prava eorum consilia, apud quos constitutum est, omnem orthodoxae veritatis cultum isthinc penitus eliminare, Deus Opt. Max. cujus causa agitur, firma spe adeundus atque humiliter exorandus est, ut super diligentes se dexteram suae protectionis ita extendat, ut hostes fidei decendant a cogitationibus suis. Quin etiam ulteriori voto, et christiana perfectione plane digno ab eodem inexhausto Misericordiae fonte expetendum est, ut illi ipsi, qui talem ac tantum persecutionis aestum excitare non timuerunt, ad cor redeant aliquando, et quod non semel, Deo Authore, contigit, *ex Persecutoribus Assertores ejusdem catholicae professionis evadant.* Libenter autem ad edendum hujusmodi singularis charitatis ac praecipuae virtutis exemplum, fideles istos hortamur atque incendi-
mus, quia nullum ad conciliandam afflictis rebus caelestem opem validius reperiri posse remedium arbitramur, quam si evangelicae veritatis sectatores, Christi Capitis exemplo, illis, a quibus sustinent mala, humiliter poscant ignosci. Nec ambigimus, quin fraternitas tua, pro perspecto suo zelo, pares animi sensus foveat, aliorumque

cordibus ingerat, quo sua cumulet apud Deum retributorem bonorum operum promerita. Caeterum debitis in Domino laudibus prosequi non omittimus pietatem illius, qui te liberali hospitio exceptum iniquae temporum conditioni subtraxit. Spirituali interim gaudio, quod ex recte facti conscientia, et ex constanti in bonum voluntate oritur, Deus totius consolationis repleat animum tuum, dum Nos plane solliciti, qua tandem ratione tuae ac reliquorum fidelium Paci, atque incolumitati consulere valeamus, intimo pontificiae Dilectionis sensu fraternitatem tuam universosque istos fideles complectimur et Apostolicam benedictionem peramanter donamus. Datum Romae apud S. Mariam Majorem die octava Junii 1700, Pontificatus nostri anno Nono.

CXXV.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN TO HIS HOLINESS CLEMENT XI.
FROM LOUVAIN, 4TH DECEMBER, 1700.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Lovanii, 4 Decembris, 1700.

BEATISSIME PATER,

Splendorem de Beatitudinis Vestrae heroicis meritis conceptae hactenus famae odoremque opinionis undique volantis nec falsum esse aut vacuum Spiritus Sanctus reipsa comprobavit, Te unum e multis ad Ecclesiastici regiminis culmen singulari evehens providentia: haud dubie jubilo universus Christianus Orbis applaudet; verum Hibernica Natio Romanae Sedis cultrix continuo constantissima sub tyrannide Pharaonica severiore licet suspirans ac gemens, in hocce communi gaudio, nulli alteri (absit verbo invidia) cedit Regioni, sibi certo persuadens universalem Ecclesiam uberrimos fructus, egregia incrementa, illustres utilitates ex vestra promotione percepturam; indeque contra spem in spem erigitur, paterna Beatitudinis Vestrae sollicitudine, eminenti zelo, vigorosa defensione pauperum quibus non est adjutor, a dirae servitutis jugo sese liberandam. Hinc ego omnium Hibernorum nomine Sanctitati Suae pronus adgratulator,

divino dans laudes numini, quod viduatae cunctarum Ecclesiarum Matri ac Magistrae de tali capite, Christi in terris vices plene gerente, in hisce calamatosi temporum conjuncturis, quando ab adversariis furiose impetitur, benigne providerit. Faxit Altissimus faxit, divina protectione pari diu praeservetur incolumis. Amen, Amen, &c.

Quoniam vero clementissimus Deus nobis tantum Pastorem magno suae gratiae dono in Sede Apostolica collocavit, culpae justissimae nostrae tribuendum foret, si quas domi foresque patimur angustias Beatitudini Suae repraesentare, omitteremus, ut tot malis, imminetibusque fidei periculis pastoralis diligentia obvietur; at quia immensi foret voluminis opus, singula referre puncta, malignamque exacta ponderatione detegere astutiam, qua Haereticum Angliae et Hiberniae gubernium subditos orthodoxos insequitur, *Catholicosque Principes ab auxilio praestando callide deludit*, delatori harum Rdó A. P. fr. Bonaventurae de Burgo S. Th. lectori et ad Sanctum Isidorum de urbe Guardiano, per me de his pluries informato vices meas in his repraesentandis committo; ille enim utpote vir aequali mentis et sanguinis generositate insignis de Ecclesiis sub Jacobo rege restauratis, nunc derutis aut profanatis; de personis Deo Sacris post carceres in exilium (ubi plerique inedia ferme pereunt) missis; de innocentibus Catholicorum prolibus in haeresi violenter educatis, pactis jure naturae servandis, utrimque desuper stipulatis, barbare violatis; deque caeteris latis in Catholicos executisque legibus flebilem, uti est, historiam Sanctitati Vestrae sincera relatione intimabit, nec dubito, quin eis auditis et sine fuco expressis, paterna viscera ad compassivam pietatem, citamque plagarum medelam intime commovebuntur, hoc unum suppliciter et lacrymose deprecor ipsi ut mihi credere, piasque aures nunc et futurum adhibere ne gravemini dum quid factum doleamus, et quid faciendum flagitemus, humiliter exponet; divinam interea imploro clementiam ad honorem suum, ecclesiae pacem et augmentum, miserorumque solamen, Sanctitatem Vestram sospitet sanam laetamque tandem perducatur in placidum gloriae gaudium, provolutus sacros deosculando pedes animitus optat profugus, Beatissime Pater, Sanctitatis Vrae,

Devotissimus filius

DOMINICUS, Episcopus Elfinensis.

CXXVI.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO POPE CLEMENT XI. FROM
HIS PLACE OF REFUGE IN IRELAND, 9TH JANUARY, 1701.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

SANCTISSIMO PATRI D. NOSTRO CLEMENTI XI.

BEATISSIME PATER,

Exultant prae gaudio quotquot sunt in orbe terrarum vere Hyberni, et latibula in quibus sacerdotes propter ingruentem persecutionem sacra celebrare coguntur mysteria gratiarum actionibus et jubilationis canticis undequaque personant ex quo Sanctitatem Vestram ad sedem Petri provectam esse audierunt. Nec mirum sane quod id sibi gratulentur Catholici nostri, unde verae religioni et sibi ipsis tot et tam diuturnis malis oppressis adfutura omnia bona confidant. Ego vero audacter illud et vere profiteor quantum Sanctitas Vestra rebus Christianis consultura sit, tantum nos ei esse addictos et neminem Hybernum esse qui cum Vestrae Sanctitati delatam thiam intellexit non sibi praecipue laetandum existimaverit; eoque magis quod ornatum hoc honore eum videat qui potius suis ipse virtutibus quam dignitate major est, qui congestas opes non ad sua sed ad pauperum commoda, non ad familiae splendorem sed ad Ecclesiae subsidium ab ineunte Pontificatu collaturum se declaravit. Id nunc unum nobis incumbit ut assiduis scilicet precibus et votis a Deo Optimo Maximo impetremus ut Sanctitatem Vestram in supremo illo Principatus Apostolici gradu constitutam salvam diu servet et incolumem.

Humillimus et observantissimus filius et famulus,

EDUARDUS, Archiepiscopus Cassellensis.

Datum in loco nostri refugii,
5° Idus Januarii, 1700/1.

CXXVII.

LETTER OF THE BISHOP OF ELPHIN, FROM BRUSSELS,
17TH NOVEMBER, 1701.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Bruxellis, 17 Novembris, 1701.

EMINENTISSIME DOMINE,

Litteras dulcissimas, et suae Sanctitatis, et vestro etiam Emño nomine ad me scriptas, eâ qua par erat reverentia accepi et legi, ex quarum lectione, quanta fuerit laetitia cordis mei aliunde tristitia absorpti, sensu magis quam verbis potest exprimi.

Piget sanè Emñe Dne detecta fronte vestram Emñam gravissimis distentam curis hisce turbidis et afflictis temporibus iterum interpellare: verùm cum sim ego prae caeteris fratribus meis, filiis dispersionis, aerumnis oneratus, et ita grandaevus factus, ut tempus solutionis meae instet omni tamen humano destitutus subsidio, aequi spero bonique consulet Eminentissima vestra Dominatio petitionem hanc, quam multa sanè necessitas mihi eripit: a triginta duobus annis in partem sollicitudinis Ecclesiasticae vocatus, laboravi ut potui in vinea Domini, et si gloriari oportet eos, non ego sed gratia Dei mecum, feci fructus, quorum pudere non debet virum apostolicum. Jam autem octogenarius exul hic jejunos et frigidus sedeo, ubi qui meam levaret miseriam neminem prorsus invenio; ad quem igitur ibimus Emñe Dne nisi ad te, si oportet cum Apostolico loqui, usque in hanc horam, et esurimus et sitimus et nudi sumus. Quare submisce ac humiliter peto, ut Vestra Eminentia illud praestari faciat Romae, quod olim praestitit Paulus in Macedoniâ et Achaia collectionem scilicet fieri in Pauperes Sanctorum; imploretque quaeso per viscera Christi atque procuret ex Aerario apostolico opportunam, sin minus aliqualem necessitatibus meis opem, *qui sum multa senectute fractus, et injuriis temporum factus milimet ipsi gravis*, meas tamen miseras levatum iri vestra apud suam Sanctitatem benevolâ intercessionem plurimum confido. In vestra namque Eminentissima persona eum nactus sum patronum, quo neminem aut idoneum aut benevolum magis optare possem; atque ut quam

diutissime incolumen te servet Deus ad eam semper præstandam Reipublicæ Christianæ, quam feliciter navas, operam Ecclesiæ quidem utilem, Sanctitati Suae secundam vestro etiam Eminentissimo nomini gloriosam precatur, et omni devotione semper precabitur, Em̃æ ac Revd̃mæ Dominationis Vestrae,

Humillimus et obsequentissimus servus,

DOMINICUS DE BURGO, Epus Elphinensis.

CXXVIII.

LETTER OF THE KING'S CONFESSOR TO THE NUNCIO IN PARIS,
17TH DECEMBER, 1701.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*A. S. Excellence Monseigneur le Nonce Apostolique près la Cour du
Roy Très-chretien.*

S. Germain, 17 Decemb. 1701.

Je vous prie que ce qu'on vous auroit pu dire touchant ce qui est passé entre Monseigneur l'Archeveque de Cashel et Monseigneur l'Eveque de Waterford, ne diminue pas l'estime du dernier dans l'esprit de votre Excellence, c'est une personne pour qui le feu Roy mon maitre avoit beaucoup de consideration, et la Reyne n'en a pas moins. Sa Majesté m'ordonne de vous le recommander de sa part sçachant que c'est un Prelat qui a beaucoup souffert dans la mission d'Irlande ou il s'est bien acquitté de son devoir. Je suis avec tout le respect possible,

Monseigneur,

Le tres humble et le tres obeissant Serviteur,

SANDER, Conf : du Roy d'Angleterre.

A. S. Germain ce 17 Decr, 1701.

CXXIX.

LETTER OF THE NUNCIO IN PARIS TO THE CARDINAL SECRETARY OF
STATE, WITH ENCLOSED PETITION, 6TH FEBRUARY, 1702.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Em^{mo} e Rmo Sig. Card. Spada.

Parigi, 6 Febraio, 1702.

Quel Sacerdote il quale fà qui gl'affari dell' Arcivescovo di Cassel mi hà dato l'annesso memoriale per rappresentare a Sua Santità le miserie di quel Prelato ridotto ad estrema miseria in una terra di persecuzione. Qualunque riguardo debba havere di non incaricarmi di così fatte istanze mi è parso che la causa fosse tanto congiunta al servizio della Religione e si degna della compassione di Sua Santità che non hò saputo negargli d'indirizzarlo all' E. V., la quale si degnarà di farne quel uso che stimerà maggiormente opportuno. Frattanto baciando alla medesima le Sagre Vesti, le fò per fine profondissima riverenza.

D. V. E.

Um^o D^{mo} Obl^{mo} Servitore Oss^{mo}

F. A., Arcivescovo Vescovo d'Imola.

Parigi, 6 Febraro, 1702.

A Son Excellence Monseigneur le Nonce.

MONSEIGNEUR,

On represente tres humblement a V. E. qu'il y a plus de vingt ans que Mr. l'Archevêque del Cassel fait la mission en Irlande, et qu'il y a été réduit à deservir une cure de campagne pour pouvoir subsister comme il n'en tiroit autre chose que ce que les Catholiques, qui ne sont pas eux mêmes à leur aise, pouvoient luy donner, le ministre protestant jouissant des dimes, le soulagement qu'il en recevoit étoit à la vérité fort modique, mais quelque petit qu'il fût s'en étoit toujours un dont il ne pouva plus jouir à cause de la dernière

déclaration par la quelle on promet cent livres sterlins a quiconque dénoncera un archevêque Catholique; car comme il n'y a plus que luy dans toute l'Irlande on le poursuivra de si près qu'il sera obligé de quitter l'endroit ou on l'aydoit a subsister; pour se réfugier quelque part ou il sera inconnu et réduit à une plus grande nécessité qu'il n'a encore essayée. L'on supplie V. Ex. d'en avoir compassion et de représenter son triste état à Sa Sainteté, qui ne refusera pas quelque secours a un Archevêque qui se sacrifie pour soutenir la Religion Catholique sans que les prisons, dont il a eprouvé les rigueurs, ny une vie quelque fois errante et toujours cachée, ny l'esperance de trouver en France plus de douceur et de commodité; ny la mort même dont on l'a souvent menacé, l'aie obligé d'abandonner le troupeau que la providence a confié à ses soins.

CXXX.

LETTER OF DR. SLEYNE, BISHOP OF CORK, TO CARDINAL DE GIANSONE,
FROM LISBON, 27TH MARCH, 1703.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[The Rev. John Baptist Sleyne was appointed to the united Sees of Cork and Cloyne in succession to Dr. Peter Creagh on the 13th of April, 1693. He was then in his 54th year, and was Superior of the Ursuline Convent in Rome, and Professor of Moral Theology in the College of Propaganda. The Nuncio in Lisbon writing to the Cardinal Prefect of Propaganda from Lisbon the 24th of April, 1703, gives the following account of his sufferings for the Faith :—" Last week there arrived in this city Monsignor John Baptist Sleyne, who is well known to the Sacred Congregation, having been for fourteen years Professor of Moral Theology in the College of Propaganda, and being made Bishop of Cork and consecrated in Rome in 1693 by Cardinal di Giansone, has ever since laboured in Ireland, and, as we are informed, devoted himself there with zeal and earnestness to all the duties of a good Pastor. Notwithstanding the Act of Parliament banishing all the Prelates and the Religious from that kingdom he would not abandon the flock entrusted to him; for which reason he was thrown into prison, and kept there many years in such rigorous confinement that he was not permitted to converse with any one. Nevertheless some Catholics found means to penetrate into his prison, and he exercised his sacred ministry as best he could. The Protestant Ministers being enraged at this compelled him, so to say, to embark naked on a sudden in a little

vessel that was sailing for Portugal, but he arrived here safe and sound, and took up his quarters with the Irish Dominicans, and we not only endeavour to support him with alms, their Majesties the King and Queen of England contributing most generously towards this purpose, but I will also exhort the Bishops throughout the Kingdom to forward some charitable aid for the maintenance of this Prelate.' Dr. Sleyne died in Lisbon, the 16th of February, 1712]

MONSEIGNEUR,

Les bienfaits que j'ay reçu de votre Eminence en tant de rencontres et particulièrement l'honneur qu'elle me fit de me consacrer Evêque me sont si presents et si chers que dans l'abbattement ou me jette mon exile J'ay une consolation particulière de me voir dans un Royaume ou je puis du moins par mes lettres marquer à votre Eminence combien je Luysuis relevable. Jesouhaiterois, Monseigneur, pouvoir epargner à un Prelat si zelé que vous l'êtes pour la Religion et le bien de l'eglise, le chagrin de luy apprendre la persecution que elle souffre en Irlande; vôtre Eminence scait sans doute comment pour en sapper les fondements nos ennemys firent il y a quelques années une loy qui condamne à une mort ignominieuse les Evêques et tous ceux qui se trouveront revêtus de quelque jurisdiction Ecclesiastique : en consequence d'une loy si rigoureuse la plus part de mes confrères se virent contraints d'abandonner le pays et de se retirer en France auprès du Roy tres Chretien l'asile des Princes et des Prelats persecutés pour la foy; Je me resols purlors de m'abandonner uniquement à la Providence et de continuer de mon mieux mes fonctions Episcopales et apres un succez plus heureux que Je n'osois me le promettre Dieu permit enfin que je fusse arreté prisonnier dans ma ville Episcopale ou j'ay resté en cet Etat l'espace de cinque ans la plus part de ce temps alité jusqu'à ce que sur la fin du mois passé le maire et les Echevins de Corke me firent enlever de mon lit par une troupe de soldats qui sans avoir egard ni à mon grand age ni à l'etat ou m'ont reduit les frequentes douleurs de la goutte et de la gravelle me porterent à la vûe de tout le peuple dans un petit batiment qui me mit à Terre il y a quelques jours à une lieue de Lisbonne ou j'eus la consolation d'etre aussitôt visité par Monsieur l'Ambassadeur de France que comme digne ministre d'un si grand et si pieux Monarque vient m'offrir son hotel et tout ce qui dependoit de luy. Je me rendis peu de jours après en cette ville ou j'ay eu l'honneur de salver le Roy de Portugal et la Reine d'Angleterre sa seur qui ont parûs fort touchez et de l'Etat ou ils m'ont vû et du

recit que je leurs ay fait de la situation ou se trouve à present la Religion Catholique en Irlande, si contraire à ce que les agents d'Angleterre en cette cour tachent de leur persuader. J'ay pareillement taché de desabuser sur le même sujet, l'Inquisiteur General de ce Royaume, le Duc de Cadaval et d'autres personnes de qualité mal informées sur cet article par les ennemis de la foy.

Je vous demande, Monseigneur, s'il vous plait pour l'Eglise d'Irlande l'honneur de votre puissante protection auprès de S. Sainteté et de vouloir bien nous obtenir au plustot de la Congregation du S. Office les pouvoirs les plus amples qui se pourront sur les dispenses de Mariage, &c., dont Messieurs les Evêques qui sont encore en Irlande ont un besoin extrême. Si votre Eminence veut bien me fair l'honneur de me les envoyer icy je suis en lieu d'ou je pourray en toute sureté les communiquer aux autres Evêques et sujets capables d'en user prudemment.

Permettez moy, Monseigneur, de supplier votre Eminence de m'obtenir de la Congregation de Propaganda Fide quelques secours temporels. J'ay servy quatorze ans en qualité de Lecteur en Theologie Morale et j'ose me flatter qu'ils ne m'oublieront pas dans le besoin ou Dieu permet que je me trouve. Je prie l'auteur de tous les biens qu'il conserve longues années la vie et la santé de votre Eminence et qu'il la comble de toutes les felicitez spirituelles et temporeles.

Je suis avec beaucoup de respect et une parfaite reconnaissance,
Monseigneur de votre Eminence,
Le tres humble et tres redevable serviteur,

JEAN BAPT. SLEYNE, Evêque de Corke

En Lisbonne, ce 27° Mars, 1708.

CXXXI.

LETTER OF THE NUNCIO IN PARIS, WITH ENCLOSED PETITION OF THE
ARCHBISHOP OF DUBLIN, 20TH AUGUST, 1708.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

E^{mo} e R^{mo} Sig. Sig. Card. Paolucci.

Parigi, 20 Agosto, 1708.

È capitato qui d'Ibernia Monsignor Arcivescovo di Dublino, e mi ha consegnata l'annessa memoria richiedendomi a volerla trasmettere all'E. V. Il Prelato per quanto hò sentito dalla Regina, è degno di molta considerazione, non meno per la sua dignità, che per il suo merito personale, passando per huomo di molta prudenza, e di molti meriti con la chiesa, benchè hora siasi assai mal ridotto per un'accidente apopletico patito, che gli cagiona qualche impedimento di lingua. Nel trasmettere a V. E. le sue Suppliche imploro anche a me medesimo il suo potentissimo Patrocinio, e baciandole le sagre vesti, le fò per fine profondissima riverenza,

Di V. E.

Umilissimo servo,

F. A. Arcivescovo, Vescovo d'Imola.

Parigi, 20 Agosto, 1708.

A SON EXCELLENCE MONSEIGNEUR LE NONCE,

Represente tres humblement Pierre Archeveque de Dublin, qu'apres avoir travaillé plus de vingt ans au Salut des ames en Irlande, il s'est trouvé obligé comme d'autres prelates de se refugier en France, ou il est depuis quelque temps depourvu de benefice, et de patrimoine. Que le Roy tres Chretien informé de ses souffrances, et de sa pauvreté, a eu la bonté sur les instances de la Reine d'Angleterre de luy reserver une pension de 1500 livres, sur l'abbaye reguliere de Marmoutier ordre de S. Benoit, Diocese de Strasbourg. Que l'abbé

regulier qui y est nommé par le Roy aussi bien que l'Evêque de Strasbourg y consentent.

Comme l'abbé de Marmontier ne demande point de Bulle à Rome, étant pourvu en tout par l'Evêque de qui cette Abbaye et quelques autres du même ordre dependent entierement, selon une coutume tres ancienne, la pension ne peut être mentionnée dans les bulles qui est la manière ordinaire de les créer sur les Abbayes, ainsi le suppliant espère par le credit et la protection de Votre Excellence, à laquelle il se recoîmende, d'obtenir l'agrément de Sa Sainteté pour jouir de cette pension, et qu'on ait egard en cette occasion au caractère, aux souffrances, à l'age infirme, et aux besoins du suppliant, qui est, et sera toujours, comé ses predecesseurs et collegues, inviolablement attaché au S. Siege, et au Vicaire de Jesus Christ.

En cas que Sa Sainteté fasse difficulté d'accorder un brevet pour cette pension, le suppliant espère que Votre Excellence luy procurera un consentement tacite de Notre Saint Pere pour jouir du temporel, que sa conscience ne luy permet pas de toucher en vertu d'un arrêt du Consèil, comme d'autres font en France, quand on leur refuse des bulles à Rome.

✕ PIERRE, Archevêque de Dublin.

CXXXII.

LETTER OF DR. AMBROSE O'MADDEN, BISHOP-ELECT OF KILMACDUAGH,
TO THE POPE, 24TH DECEMBER, 1708.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[A memorandum in the Archives of Propaganda under the year 1707 records that Dr. Ambrose O'Madden had then governed the See of Clonfert as Vicar Capitular or Vicar General for twenty-three years. On 30th of August, 1695, he was nominated Bishop of Killalla and Administrator of Kilmacduagh, but this appointment remained without effect. He was again appointed Bishop of Kilmacduagh by Brief of 15th November, 1703, but he prayed the Holy See not to impose this burden upon him. Again he was appointed Bishop of Kilmacduagh on 15th March, 1707, but before his consecration was translated to the See of Clonfert by Brief of September 15th, 1713. He was consecrated on Sunday, April 15th, 1714, by the

Bishop of Killalla, "Petro Flannery, Prebendario de Annaghbally, et Jacobo Coghlan, Praebendario de Fennure, assistantibus, Episcoporum loco ob diras persecutiones apud nos in dies saevientes." Such is the simple official record of his consecration forwarded to Rome by the Bishop of Killalla. Dr. O'Madden died early in July, 1715.]

24 Decemb. 1708.

BEATISSIME PATER,

Praevio reverentialem sacrorum pedum osculo. Ambrosius O'Madden juris utriusque Doctor, Sanctitati Vestrae humillime exponit sibi per quosdam ultramarinos amicos significatum, placuisse Sanctitati Vestrae illum, licet immeritum, ad Episcopatum Duacensem, seu Kilmaduachensem promovisse, tantam tamen gratiam, ipso inscio sibi factam, sequens, inter alia multa, suadet declinare motivum nisi Beatitudini Vestrae aliter visum fuerit.

Publice enim notum est, modernas patriae leges, stricte executioni mandatas, nullum sub carceris, aut exilii perpetui poena permittere Ecclesiasticum praeter quosdam Parochos jam inde registratos, et justitiae publicae ministris notos. Exponens ex Parochis pridem registratis unus est, qui parochiae oppidi Loughreagh per annos plus viginti deservit, et aliunde ob plurimum ad veram fidem conversionem adeo notus, et exosus est haeticis ut bis in anno coram sessionibus et tribunalibus justitiae publicae comparere et fidejussores suae honestatis gubernio dare debeat. Quare si modo mutaret domicilium id statim publicum foret et legis rigori esset expositus, nulla enim via obtinere posset in dicta Duacensi Dioecesi de novo registrari: imo laeti audirent haetici mutationem, ut hac occasione nacta in ipsum saevirent impedirentque ne in posterum pastoris, ut hactenus, munus exerceret.

Ne tamen videatur exponens laborem recusare vel quae sua sunt, non quae Jesu Christi, quaerere sequentia praesumit suggerere media, quibus aut quorum aliquo relata vincatur difficultas, et moralis inserviendi impossibilitas.

Vacat Clunfertensis Dioecesis, cujus filius est exponens, et in qua Loughreaghensis existit parochia: postulavit (ut dicitur) clerus et populus a Beatitudine Vestra, dignaretur exponentem illis dare Episcopum, licet postulatio in via perdita credatur: quod si fieret, exponens dictae Parochiae publice, et toti simul Dioecesi occulte posset inservire et Duacensis alteri conferri. Quod si id non expedire judicaverit Sanctitas Vestra aliter secundo possit disponi: quod nimirum retenta Duacensi Ecclesia exponenti committeretur

Viduatae Clunfertensis Dioecesis administratio et superintendencia : utraque enim Dioeceses adeo vicinae sunt, ut dicta parochia Loughreaghensis immediate proxima sit viciniore Duacensi parochiae. Denuo, si praemissa non approbentur, res ita possit disponi, ut per Apostolicum indultum maneret exponens parochus Loughreaghensis, ut illa registrationis notione sine molestia viveret, et simul commissae Duacensi vicinae Dioecesi occulte inserviret. Haec Sanctissime Pater sub correctione et cum profunda submissione Beatitudini Vestrae exponit supradictus, demisse rogans, ut aliquo ex praemissis modis vel alio idoneo (quo praefato obvietur inevitabili alias incommodo) de ipso prout Spiritus Sanctus suggeret disponat.

Quo facto, &c.

CXXXIII.

LETTER OF DR. AMBROSE O'MADDEN, TO THE SECRETARY OF
PROPAGANDA, 24TH DECEMBER, 1703.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

*Illustrissimo ac Reverendissimo Domino S. C. de Propaganda Fide
a Secretis, 24° Decembris, 1703.*

Non parum molestum mihi fuit, quod audiverim literas fuisse expeditas in favorem meum pro Dioecesi Duacensi attonitus qui fiat, quod omnino inscius postulationis factae, et quidem sine expensis meis praeter consuetudinem promotus fuerim absque illorum meritorum praerogativa quorum intuitu eximii viri non sollicitantes promoventur. Dubium tamen mihi nullum est quin haec postulatio facta fuerit a piis, sollicitisque viris pro Ecclesia Hiberniae jam saeviente persecutione ultra modum oppressa, qui tamen non respexerunt, liceat mihi dicere, ad Parlamentorum hujus Regni acta, quibus omnis via occluditur non solum successioni Praelatorum, verum et Parochorum; Quare inter alia sancitum est, ne mortuo Parocho aut a propria Ecclesia amoto alius quispiam succedat, hinc est, quod omnes parochi totius regni registrati fuerint, et hujus registrationis exemplar ad omnes justitarios regni remissum est; ut certo scire queant registratos omnes, quo expeditius non registrati poena incarcerationis et expulsionis ex regno

plectantur, et praeterea, ut de numero Parochorum de vita decedentium quam cito certius facerent Gubernium, per quod fit, quod Parochia semel viduata pastore spes omnis successionis adimitur. Quare omni qua decet humilitate, et reverentia Illustrissimae gratiae vestrae suppliciter exponit praedictus promotus, quod sit registratus in Parochia de Loughrea, totius hujus Dioecesis celebriori pago adeoque Heterodoxis quam plurimis inhabitato. Qui quam primum mei ad aliam discessus certiores redderentur secundum praedicta Parlamenti acta poena incarcerationis per annum, eoque expleto etiam relegationis in alias partes mulctarer sicque ab utroque ministerio me sufferri curarent. Quare non recusando laborem aut ullius proprii incommodi metu, promotionem praedictam declino, sed potius, ut quantum in me est gravius Ecclesiae damnum praevenirem; itaque paucis dicam, cum sim in praedicto pago Dioecesis Clonfertensis registratus, omnia praedicta incommoda inevitabiliter sequerentur, si ad aliam Dioecesim transmearem. Praemissis consideratis omni quo par est respectu supplico, ut Illustrissima vestra gratia apud suam Sanctitatem intercedere dignetur, quatenus ista promotione, cui ob rationes praedictas, non nisi dispendio unius, et alterius ministerii satisfacere nequeo dignetur me relevare. Denique Illustrissimae Vestrae gratiae omni humilitate declaro, me nullam desiderare promotionem, imo cum anxietate aliquam acceptarem, cum probe noverim, quam impar sim tali oneri Angelicis humeris tremendo. Illustrissimam itaque gratiam Vestram suppliciter exoro, tanquam, Patronum, ad quem cura religionis sub sua Sanctitate in hoc regno potissimum spectat, ut totius rei statum suae Sanctitati exponere non gravetur; verum non obstantibus quibuscumque difficultatibus me totum resigno voluntati, et obsequio sanctissimi Domini Nostri Pontificis, quando dicit, *vade et vadam, fac hoc et faciam*. Promitto mihi quod Illustrissima Vestra gratia non dedignabitur illum, quem omnibus ex solita benevolentia (maxime iis, qui in partibus heterodoxorum versantur) praestas favorem, mihi licet indigno concedere. Interea jugiter orabo, ut Deus optimus maximus Illustrissimam Vestram gratiam communi nostro bono, et utilitati Ecclesiae totius diutissime incolumem servet, qui maneo,

Illustrissime ac Reverendissime Domine

Illustrissimae gratiae Vestrae

Humillimus servus,

AMBROSIVS O'MADDEN.

CXXXIV.

LETTER OF THE IRISH CLERGY IN FRANCE TO THE POPE,
15TH JULY, 1704.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Prunay, 15 Julii, 1704.

BEATISSIME PATER,

Inter maximas quae nos et gentem nostram calamitosis hisce temporibus aerumnas premunt, illud superest solatii, quod eum nacti simus Pontificem et ecclesiae pastorem, qui miseriis nostris condoleat, qui Hibernorum in Catholica et sancta fide et sanctae Sedis Apostolicae obsequio constantiam a duobus jam saeculis tam acriter ab haereticis dominantibus oppugnatam, necdum tamen labefactatam, sanctissima secum cogitatione revolvat, quique ab eodem coelesti Spiritu a quo conspirantibus urbis et orbis votis ad summi pontificatus apicem electus est, aut calamitatibus nostris finem, aut novum robur et majores animos sanctissimis suis precibus quae omnia possunt, moribus angelicis, qui orbem demulcent universum, et ea qua apud superos valet gratia et auctoritate nobis obtineat. Interim ad Beatitudinis Vestrae pedes spiritu et affectu provoluti veniam humiliter rogamus si Beatitudinem Vestram ab orbis cura ad nos benigne audiendos paulisper evocemus. Hibernos propter Catholicam religionem et sanctae sedis Apostolicae obsequium proxime retro-acto saeculo dispersos, atque exulantes Galliam pro innata gentis humanitate sinu suo semper excepisse atque fovisse, probe novit Sanctitas Vestra, sed his ultimis temporibus ad communem gentis nostrae felicitatem Deus et Pater misericordiarum virum optimum suscitavit illustrissimum scilicet atque Reverendissimum Carnotensium episcopum qui ut est fidei Catholicae notissimus atque acerrimus propugnator, ita est et gentis Hibernorum studiosissimus. A viginti namque annis, cum clericorum nostratium Parisiis studentium adhuc Abbas praefecturam benevole suscepisset sic omnibus nos charitatis officiis prosequutus est, ut quidquid damni vel molestiae atrox nobis haeresis intulit hoc omne et amplius in unius piissimi patroni cura et sollicita pro nobis charitate recuperare videamur. Quo enim majori in nos impetu haeretici fecerunt eo impensius mores nostros excolere antistes insignis, et ea qua plenus est sincerissima

pietate nos imbueret satagit; praecipue vero a quo tempore ad Carnotensis ecclesiae regimen (quae fuit eximia Dei erga nos benignitas) assumptus est, non dioecesis suae, quamvis inter Galliarum maximae vastissimae populosissimaeque, limitibus contentus, sed ferventissimum quo pro Dei gloria flagrat zelum suamque in Hibernos charitatem ultra mare et usque ad ultimos Hiberniae et Scotiae fines extendere non desinit, quo quam plurimos antea dum in San Sulpitiani Parisiensis seminarii secessu sibi tantum ignotus latitaret, praemiseraat viros evangelicos qui ad carceres usque et vincula et mortem ipsam pro fide decertarunt. Sed haec parva sunt, Beatissime Pater, si cum iis quae ab illo beneficia nuper accepimus conferantur. Recrudescenti namque in nos ut moris est nova haereticorum persecutione viscera misericordiae iterum nobis atque iterum aperire patronus optimus non desinit et tenerrimae nos charitatis brachiis amplecti. Quos idoneos inter nos reperit parochiis amplissimis praeponit; alios Vicarii munus obire sub praestantissimis sacerdotibus jubet; alios qui ob linguae Gallicae ignorantiam animarum regimini minus sunt idonei privatis in sacellis ad divina peragenda officia, et ad Missas celebrandas adhibet; pueros insuper nostrates, parentibus orbatos, in scholis et in seminariis suis ali atque pie educari curat, quos spiritu suo repletos atque armatos iterum nova subsidia contra religionis hostes transmittat. Neque sacerdotes solos aut reliquos sive clericos sive diversorum ordinum viros religiosos tanta charitate complectitur; sed et vitae saecularis homines praesertim numerosos tum viduarum tum pupillorum greges quos ultima persecutionis procella in Gallias nuper adegit eadem benevolentia fovet ex quibus nonnullas viduas praecipue pauperes et languidas delatis quotidie propria de mensa cibis nutriri praecipit. Nec milites ipsos Hibernos mirae bonitatis suae subsidiis privari vult aut patitur benefactor egregius, sed quos accepta pro patria oppressoque pro Principe vulnera aut aetatem nimis provectam bello ineptos reddere comperit pecuniis adjuvat sermonibus consolatoris delinit ac suis commendatos litteris per dioecesim suam dimittit; ita ut dioecesis Carnotensis exulantium Hibernorum schola, seminarium, hospitium, asylum esse videatur. Sed maiora adhuc, Beatissime Pater, ac laetiora proferimus, hac in Dioecesi aurea illa nascentis ecclesiae tempora reforescere cum cleri integerrimi numerosissimique castissimis moribus pietate et scientia pulchre conspiciare populorum probitatem suspicimus. Hac in dioecesi in

uno religiosissimo antistite Paulo de Godet Borromeos reviviscere et Saleseos videmus. Huius enim charitatis dulcedinem et pietatis molitiem, illius vero in asserenda et promovenda ecclesiastica disciplina zelum acerrimum id est, vinum oleumque Samaritani Evangelii in illo experimur. Hic summi Pontificis et sanctae sedis Apostolicae auctoritatem obsequium reverentiam honorem, et (quod Hibernis prae omnibus nationibus maxime gratum est) tenerrimum amorem omnium ore praedicari in omnium cordibus dominari gaudemus. Nulla hic Janseniana lues, nulla Quietistarum corruptela, nullus zizaniae seminator aut inimicus homo, nullus satan aut occursus malus. Omnes sunt filii, omnes domestici fidei, omnes Catholicae religionis et sanctae sedis auctoritatis ut honoris vindices et assertores; aut sic nati, aut sic facti exemplo praecipue cura et studiis vigilantissimi piissimi et devotissimi praesulis. Non immerito dicere, Beatissime Pater, nos posse videmur uberrimum esse persecutionis proventum, quae nos tam felices facit quae nos beatum hunc in locum impulit ubi tot beneficiis cumulamur, ubi tot tantisque stimulamur exemplis, ubi tali tantoque praesule et patrono potimur. Ut ergo Beatissime Pater ingrati animi crimen a nobis quantum possumus propulsemus, postquam corda nostra coram Domino saepe saepius effudimus ut in aeternis tabernaculis pro nobis retribuat ad ipsius in terris Dei vices gerentem qua par est reverentia accedimus, Beatitudinem Vestram quanta possumus animi submissione rogantes obsecrantesque ut a summo Pontifice, hoc est, a fidei nostrae petra, et a veritatis oraculo tot tantaque in devotissimos filios collata beneficia cognoscantur; et quas nos non possumus a Christi Vicario gratiae rependantur. Reverendissimus Waterfordiensium episcopus horum omnium testis oculatus pro sua afflictam in patriam charitate humillimas preces nostras ad Beatitudinis Vestrae notitiam pervenire curabit: et sane quidquid ab illustrissimo antistite illo Beatitudini Vestrae referetur, id Sanctitatis Vestrae auribus non injucundum fore speramus. Ille enim bonus odor Christi est in omni loco, imprimis in hac Galliarum parte, maxime vero in Hibernia ubi illustre fidei testimonium nuper dedit, ex qua cum furentium atque insectantium haereticorum manus vix evasisset hanc in dioecesim se transtulit, pios ut sudores cum reverendissimi Carnotensium episcopi veteris amici sacris laboribus evangelio collaboraturus commisceret, quod egregie praestat, ea qua praeditus est insigni pietate omnes imbuendo; ea qua pollet abundanti doctrina omnes erudiendo; ea

qua valet vi eloquentiae omnium in Deum affectum provocando, idque sedulo conatur ut grati animi vicem pio benefactori ob praeclara in gentem nostram merita rependat; quod luculentius ut fiat ab Episcopo Episcoporum et a supremo post Deum iudice et sapientissimo rerum aestimatore iterum omni cum humilitate rogamus. Deus optimus maximus Beatitudinem Vestram ecclesiae suae diutissime conservet, quod est eritique semper ardentissimum votum et continua precandi materies cleri tum saecularis tum regularis ex Hibernia in dioecesi Carnotensi nunc degentis, id est,

Beatissime Pater,

Idus Jul. 1704.

Beatitudini Vestrae,

Devotissimorum et obsequentissimorum filiorum in Christo,

ANTONIUS MONGAN, presbyter indignus, rector Sti
Dionysii de Prunay prope Carnotum a dicto
clero deputatus.

FR. JACOBUS KENNEDY, Ordinis Minorum.

CXXXV.

THE NUMBER OF PARISH PRIESTS IN IRELAND IN 1704.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Numerus Parochorum Catholico-Romanorum, qui in Regno Hiberniae Comitatibus per consensum Parlamenti de an: 1704, admittuntur.

In Comitatu de Armagh,	19
„ Cork,	54
„ Clare,	45
In Civitate de Drogheda,	2
In Comitatu de Farmanagh,	13
„ Kerry,	86
„ Kildare,	30
„ Londonderry,	14
„ Limrick,	47

In Comitatu de Mayoe,	51
„ Roscommon	49
„ Tyrone,	27
„ Waterford,	21
In Oppido Youghall,	1
In Comitatu de Antrim,	18
„ Catherlogh,	14
In Comitatu et Metropoli de Dublin,	34
In Comitatu de Down,	30
In Comitatu et Urbe de Gallway,	8
„ „ Kilkenny,	4
In Comitatu Regis,	20
In Comitatu de Longford,	18
„ Leytrim,	25
„ Meath,	55
„ Sligoe,	39
„ Wexford,	34
„ Wicklow,	18
In Comitatu et Urbe de Cork,	5
In Comitatu de Cavan,	30
„ Dublin,	36
„ Donegall,	21
„ Gallway,	87
„ Kilkenny,	26
„ Louth,	14
In Comitatu et Urbe de Limrick,	12
In Comitatu de Monaghan,	17
In Comitatu Reginae,	15
In Comitatu de Tiperary,	52
In Comitatu et Urbe de Waterford,	6
In Comitatu de Westhmeath,	35
Summa omnium,			1077

CXXXVI.

PETITION OF LORD IVEAGH AND OTHERS THAT REV. EDMUND RYAN
BE APPOINTED VICAR-APOSTOLIC OF EMLY.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[The following letter was added to a formal petition that the Rev. Edmund Ryan would be appointed Vicar-Apostolic of the See of Emlý. The Sacred Congregation in reply informed their Lordships that the See had been given in administration to the Archbishop of Cashel. It serves as a sketch of the life of our Parish Priests at this period.]

Nous soussigné certifions que le Sr Edmond Ryan, prêtre, est un tres digne Ecclesiastique et d'une vie edifiante et exemplaire qu'il a eu pendant plusieurs années la charge de la cure et Paroisse de Cahir-elly et de Ballynard dans le Diocese de Emely en la comté de Lymerick dont il s'est très dignement acquitté et pendant le quel temps il a soulagé plusieurs Catholiques Romains de ses avis salutaires et de ses propres moyens principalement durant les dernieres revolutions au dit Royaume: qu'il a beaucoup souffert en sa personne, y ayant été diverses fois blessé, tenu prisonnier trois ans, et sa maison bien meublée et muni de bonnes provisions toute pillé, le toute pour son attache à son Prince legitime et à la Religion Catholique: que sa occupation principale a toujours été de tacher de mener des ames egarés dans le sein de l'Eglise Romaine, et y a si bien reussi qu'il y a menes plus de Six cens ames tant en Irlande et en Flanders qu'en Allemagne. Nous certifions enfin qu'il merite bien par ses pieux exemples et par son ardent zele pour la gloire de Dieu, &c.

De Saint Germain, à Paris,
le 14 Aout, 1705.

CXXXVII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO THE POPE, FROM
THURLES, 4TH DECEMBER, 1705.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

Thurlesiae, 4 Dec., 1705.

BŔNE PATER,

Incredibili sum laetitia affectus cum me a Sanctitate Vestra generalibus Ecclesiae Gallicanae comitiis magnopere commendatum accepi, nec mirum sane quum non modo, tantae commendationis causa, annuum et necessarium admodum ducentorum nummorum nactus sim subsidium verum quod longe majus est mihiq; longe honoratius, singulare S. Vrae in me studium tanquam ea quae oculis cernuntur perspectum habuerim.

Hujus tam insignis beneficii eo me magis memorem et gratum esse oportet quod S. Vra licet de internecinis principum Xtianorum dissidiis sit sollicita eorumque componendorum cura potissimum distringatur, me tamen non modo oblivioni non tradat, sed etiam delitescentem et quasi sub ruinis afflictæ hujus Ecclesiae sepultum charitate suâ ultra orbis extremi fines, seraphicis quasi alis delatâ, foveat, sublevet, amplectatur.

Doleo sane non mediocriter, BŔne Pater, quod referendis pro tali ac tanto merito gratiarum actionibus imparem me necessario fatear, nec sit cur unquam facturum sperem ut S^u Vrae debita grati animi indicia significare possim, me autem impotentiae meae conscium unum solatur, quod nempe S. Vestrae me cumulatissime satisfacturum sciam modo gregi mihi commissio vacem et sedulo invigilem, Ecclesiis, quibus, me, licet indignum, praefecit S. Sedes Apostolica, reddam pacem et strenuam navem operam, lapsos denique sublevem, vacillantes fulciam et fortes in fide firmiores faciam et corroborem.

Haec ut praestem, quum ex me nihil habeam nisi malum et peccatum, viribus meis minime confidendum novi; sed a Deo Opt. Max. qui ubi vult spirat et in cujus manus omnia sunt posita, ea expecto auxilia quae velle dare solent et operari, quibus ego adjutus quantumvis aliunde debitis onustus sim et impotens, quae infirma sunt, consolidabo; quod aegrotum, sanabo; quod fractum, alligabo;

et quaeram quod perierit; quae facilius haud dubie impetrabo si S. Vra Apostolicam benedictionem, quam supplex et ad illius genua provolutus expostulo mihi impertiri dignabitur.

De praesenti interim Religionis Catholicae his in partibus statu, S. Vram certiore faciam, et quae in ejus provinciam ab haereticis edicta sunt breviter exponam. Aliquot jam sunt anni, ex quo Senatus-Consulto cautum est ne quis dignitarius Catholicus sub gravi poena in hoc Regno immoraretur quod ne facile eludi posset statutum est insuper ut quisquis Archiepum. vel Epum. orthodoxum ad haereticorum tribunal sisteret is ducentas libras sterlingas mercedis loco esset accepturus: percussis enim pastoribus, quorum plerique suas tunc Ecclesias deserere cogebantur, oves dispersum iri merito existimabant: parochos quidem adhuc patiuntur ita tamen ut lege prohibitum sit ne in locum defuncti parochi alius succedat Catholicus, sed parochia deinceps vidua maneat et regimini haeretico subjecta, quae lex ut in posterum vigeat impediatque quominus in demortui locum alter substituatur, ut hactenus fieri solebat, omnium parochorum in hoc Regno nunc existentium census habiturus est, eorumque nomina, residentia, locus, actus, ordinationis dies, in acta publica relata sunt, ita ut si quis Sacerdos post habiturum censum in hoc Regno deprehendatur, cujus nomen in codice publico inscriptum non fuerit, ejusdem legis vi, crimine laesae majestatis reus et Capite plectendus est. Decretum est praeterea ut Catholicorum liberi vel nullas vel haereticorum scholas frequentent, et si quis ex iis haeresim amplectatur ille solus exclusus caeteris fratribus licet natu majoribus parentum haereditatem iniret; vetitum denique est ne ullus Catholicus quantumvis claro et nobili loco natus, quovis armorum genere instructus incederet equumve ascenderet qui pluris quam quinque libris sterlingis vendi possit. Hae sunt viae quibus, Bñe Pater, haeterodoxi fidem hic Catholicam gradatim a fundamentis evertere conantur; nec dubium est quin res ex eorum voto successura sit nisi Deus Opt. Max. qui jam non semel his in partibus haereticorum in orthodoxos irrita fecit molimina, nunc quoque delusis eorum Consiliis veram fidem salvam praestet ac tueatur, nostram hanc Insulam olim haud immerito *Sanctorum* dictam a nefariis hostium conatibus conservare pergat et defendere. Et certe in re tanti momenti S. Vram nobis non defuturam confidimus, eamque humiliter et enixe rogamus quotquot hic sumus Catholici, ut Religioni in extremis positae prospiciat et opituletur, quod quidem facilius Eam

assecuram speramus si fidei Catholicae commoda principibus Christianis et imprimis Imperatori qui summa nunc apud haereticos auctoritate valet, commendare voluerit. Elucescat tandem aliquando Bñe Pater, et ope haud dubie vestra elucescet felix ille dies cum teterrimum hoc bellum desinet quo ubique terrarum tanta Xtiani sanguinis copia fusa est, et pax bonis omnibus tantopere desiderata, aurea illa saecula quae discordiarum diturnitate ex hominum fere memoria exciderunt tandem reducet: tunc potissimum temporis cum scilicet de pacis conditionibus agetur nonnullas ejusdem pacis compositioni operâ et auxilio S^{us} Vrae insertum iri clausulas speramus, quibus Religioni Catholicae et Regi nostro, principi tum religiosissimo cum meritissimo succurreretur et favebitur. Haec sunt omnium hujusce Regni Catholicorum vota quae eorum nomine ego solus in hac Insula superstes ArchiEpus S^{us} Vrae defero et enixe commendo,

Bñe Pater,

S^{us} Vrae

Humillimum et addictissimum

filium et famulum,

EDWARDUM, Arch. Epum Cassellensem.

Thurlesiae in Hibernia,

prid. non. Dec., 1705.

CXXXVIII.

TESTIMONIAL LETTERS OF THE DEAN AND CHAPTER OF ST. PETER'S
AT CASLET IN FLANDERS, IN FAVOUR OF DR. HUGH MACMAHON,
23RD APRIL, 1706.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

[Dr. Hugh MacMahon was appointed Bishop of Clogher, by Brief dated 15th March, 1707, and was translated to the Primatial See of Armagh in 1713. He died August 2nd, 1737.]

Praepositus, Decanus, et Capitulum insignis Collegiatae, Sedique Apostolicae immediate subjectae, Ecclesiae Sancti Petri oppidi Casletensis, Dioecesis Yprensis in Flandria, omnibus has visuris salutem in Domino.

Fidem facimus et testamur Reverendum admodum D. Hugonem Matthei, alias MacMahon, Presbyterum, Sac. Theologiae Doctorem, ac Canonicum hujus Ecclesiae, apud eandem decem annis continuis resedissee, vitae honestate, doctrina, eruditione, pietate, necnon assiduitate in frequentandis chori caeterisque Ecclesiae officiis, omnibus exemplo fuisse singulari: ita ut a nobis ubique dignus sit singulariter commendari. In quorum fidem ac robur praesentes sigillo nostro Capitulari ac Secretarii signatura communiri fecimus. Datas in Capitulo die 28° Aprilis, 1706.

De mandato Perillustrum et Reverendissimorum DD. Praepositi, Decani, et Capituli praefati,

J. BERNAND, Secretarius.

Locus Sigilli.

CXXXIX.

LETTER FROM DUBLIN, 27TH AUGUST, 1707.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Copia Epistolae Dublini datae die 16° Augusti, 1707, stilo veteri, novo autem die 27° Augusti.

Sedit Parlamentum nostrum ab initio Julii, leges condit, quibus nedum praecavetur Papismi incrementum, verum etiam omne assumitur medium ad illum hinc prorsus extirpandum. Ipsi presbyteri hactenus tollerati, exulare aut abjuratationis juramentum praestare cogentur. Novem, decem, aut plures sacerdotes hucusque tollerantur, nunc autem unus duntaxat, et si quis alius praeter hunc unicum fuerit repertus, prima vice multabitur egregie, secunda vice reus erit laesae Majestatis. Unus eorum nuper captus est, et in nova porta (vulgo Newgate) incarceratus.

Praeterea, ut delatores et accusatores eorum animosius agant, decretum est, ut quisquis ullum Archiepiscopum, Episcopum, Vicarium Generalem aut Decanum detexerit, quinquaginta libras sterlingas (h.e. florenos 500) recipiet, si autem Regularem ullum, aut presbyterum non registratum detexerit, accipiet libras viginti (seu flor. 200); et has summas solvere certo debebunt Papistae illius loci, ubi fuerit supradictorum aliquis repertus.

Praeterea nedum Proles, ut ultimo Parlamento statutum erat, verum et uxores, Protestantium religionem amplectentes, liberam plenamque habebunt bonorum parentum aut maritorum administrationem.

Denique omnia, et singula damna, per Corsarios Gallos Protestantibus illata, aut inferenda, Papistae resarcire debebunt.

Ad haec stabilienda decreta conduxit plurimum oratio Proregis habita die 7 Julii in domo Nobilium. Inter alia ait: S. Majestas, tota pro bono hujus regni promovendo sollicita, et interessata, vos pro legibus condendis, quibus regni augeatur felicitas, et adversus inimicos extraneos et domesticos natio secure praeservetur, huc convocavit, etc.

Hodie Londinum versus hinc discessit Mylord Cunningsby, formata decreta secum defert, ut per regium S. Majestatis consilium ibidem confirmentur.

CXL.

LETTER OF THE PORTUGUESE ENVOY TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS,
FROM LONDON, 29TH OCTOBER, 1707.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Londres, 29 Octob., 1707.

A MONSIEUR L'INTERNONCE DE BRUSSELLES,

L'affaire des pauvres Catholiques d'Irlande, qui en peu de mots consiste dans l'explication d'un acte qui avoit déjà passé dans les autres séances du Parlement de ce Royaume là, y ajoutant à present ce que vous verrez dans ce papier, a eu le succès que je me suis imaginé parceque Mylord Beillu, qui s'était fait Protestant depuis deux ans pour avoir un heritage ne pouvoit pas y parvenir sans faire exclure les proches parents Catholiques, et à cette fin il a apporté dans le Parlement ces clauses, et autres encore qui tendent à la ruine entière du Catholicisme d'Irlande, ou dans la suite des temps il sera entierement éteint, si l'on procède de cette maniere.

Tout ce que j'ay pu faire a été que le jour que cette affaire a été

proposée devant la Reine pour avoir son approbation, son conseil l'a renvoyé au Chancelier au grand Justicier, et au Procureur General, mais le dit Mylord et Mylord Quinusby, qui étoit venu de l'Irlande pour solliciter cette affair ont si bien fait, que ces trois Ministres ont donné ces suffrages afin que la Reyne approuvat le dit Bille sans aucune moderation, ou changement, de sorte que les mêmes Irlandois par des interêts particuliers se ruinent les uns les autres, et la Religion perit entierement. Car en Irlande on execute les loix à la rigueur contre les Catholiques, au lieu qu'en Angleterre il n'y a une seule qui ait eu son execution.

Voilà tout ce que je vous puis dire, vous priant de croire que cette affaire m'a fait bien de la peine, etc.

D. LUIGI DE CUGNA.

Londres, 29 Octobre.

CXLI.

LETTER OF DR. EDMUND BYRNE TO THE POPE, IN DECEMBER, 1707.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA).

[Dr. Edmund Byrne was appointed Archbishop of Dublin by Brief dated 15th of March, 1707. He died on the 10th February, 1723. He appointed Rev. Thomas Moran his agent in Rome. The Official Letter to the Holy See here published was enclosed to the Archbishop's correspondent in Louvain, whose name is not given, and was accompanied with the following note:—"This is the second of the kinde I remitted, the first haveing miscarried, and truly it is dangerous in the last degree to signe such instruments, the lawe here is soe severe. I had the honour of a letter from you some months agoe wherein you were pleased to tell me of the Facultyes and another bill, but heard nothing of either since. The suppliment to the Pallyom knowe is absolutely necessary, and therefore I begg you will procure it and acquaint your friend in Lovayne of it. My service to Mr. Fagan and tell him his brother is very well here and I hope shall soon be provided for. Your very humble servant, EDMOND BYRN."]

BEATISSIME PATER,

Sanctitatis Suae favores et mandata die 31° Martii labentis anni 1707 ea qua decuit animi submissione et promptitudine recepi per transmissam ad me Bullam qua tenuitatem meam in Dublinensis

Ecclesiae Pastorem et Antistitem nominare et eligere dignata est Sanctitas Sua. Haec tua mandata, hi favores desideratum sortita sunt effectum et in praefatae Dublinensis Ecclesiae Archiepiscopum consecratus fui die Dominico 31° Augusti currentis anni 1707, styl. vet. in hac civitate Dublinensi, ab Ill. et Reverendissimo D. Patritio Donelly Episcopo Dromorensi, assistantibus Ill. et Revmo D. Thadaeo Francisco O'Rourke Alladensi Episcopo, et Reverendo admodum Domino Fargusio O'Ferrall Archidiacono Ecclesiae Ardaghadensis, cum inter caeteras nostras calamitates nec duo quidem Catholici Episcopi commode in hoc regno haberi poterant.

[Then follows the usual Episcopal Juramentum and Profession of Faith. At the end is added :—

Humillime supplico pro Brevi Apostolico loco Pallii Archiepiscopalis, cum istud vix aut ne vix quidem huc transmitti possit per latorem saltem Ecclesiasticum; per leges quippe hic nuper editas districtae sub poena perduellionis inhibetur ulli Ecclesiastico huc reverti; in calamitatibus etenim et miseriis fere intollerabilibus ac continuis persecutionibus fideles hujus afflictissimae nationis iungemiscunt.

Beatitudinis Tuae,

humillimus filius et famulus,

EDMUNDUS, Dublinensis.

CXLII.

LETTER OF THE PORTUGUESE ENVOY IN LONDON TO THE CARDINAL
SECRETARY OF STATE, 19TH DECEMBER, 1707.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

A Sua Eminenza il Sig. Cardinale Paolucci.

Londra, 19 Decemb. 1707.

Ho ricevuta l'umanissima di V. E. de' 29 Ottob. e le rendo infinite grazie per l'onore che mi fa di credere ch'io non avrò mai negletta ogni congiuntura di vivamente impiegarli, come devo, in

tutto ciò possi concernere alla conservazione della nostra santa fede in questi Regni, non solo perché m'incombe come a figlio ubbidientissimo di cotesta s. Sede, ed anco come specialissimamente tenuto da' favori di S. Beatitudine, ma per essere ministro d'un Principe sì ardentemente affetto alla medesima, che non cessa di comandarmi che adopri tutto il mio studio a quest' affari. Nel Parlamento d' Ibernìa s'è passato alcuni giorni sono un decreto contro quei Cattolici perciò riguarda alle loro eredità disponendosi che fossero queste trasferite alli parenti Protestanti più prossimi, in caso quelli non volessero abjurar il Cattolicismo. Ma come nel sudetto decreto furono inserti alcuni termini assai equivoci, fu dall' ora sin al presente sospesa la di lui esecuzione, per non dar campo ad infinite liti, che ne poteano insorgere. Sinchè accadendo hora ch'un de gli stessi Ibernesi chiamato my lord Beillu non trovando altri mezzi ner ottenere la pretesa eredità d'una sua zia, che quello di voltarsi Protestante, non dubitò d'avidamente abbracciar questo partito. Ed avendo in tal forma ottenuto luogo nel Parlamento di quest' anno s'applicò subito a promuovere tutto quello, che potesse efficacemente condurr 'al fine de' suoi disegni, quali erano non solo di farsi cader in casa propria la sudetta eredità, ma ancora di vendicarsi del confessore di sua zia, quale egli sapea era quello che più d'ogni altro fortemente la distornava d'instituirlo suo crede. Laonde incominciò ad eccitare nel Parlamento, che nuovamente si rivedesse quel decreto, e dilucidandosi in diversi oscuri punti, sene togliessero tutte le proposizioni ambigue, acciò con le di lui emende non vi fosse più ostacolo alla pronta esecuzione. Ed insieme promosse che s'obligassero tutti li Parochi e sacerdoti Cattolici esistenti in Ibernìa a prender il giuramento, che chiamano d'abjurazione (che consiste in giurar ch'intendono in coscienza e senza equivoco, ch' il Principe di Galles non ha verun dritto alla corona Britannica) ovvero a sortir tutti da quel Regno, ch'è quello ha meditato lo spirito del sopranomato Beillu, per involvere la persona privata del confessore aggiongendovi di pui altre clausole, che come ben informato del Cattolicismo, di cui prima si dicea fautore, sapea ben egli direttamente collimavano alla estirpazione del medesimo.

Venne questo decreto à questa corte e per appoggiarlo alcuni Signori Protestanti siccome per impedirlo alcuni Avvocati Cattolici. Ed avendo eglino conferito meco l'affare, mi sono quanto ho potuto impiegato con la Regina di maniera, che S. M^{te}, per non decider il punto contro questi, nè disgustar in punto sì delicato quelli, v'ha

rimesso il tutto al voto del suo gran cancelliere e del Primo Regente della giustizia dando con tal dilazione campo a che li negozj si fussero avanzando nel Parlamento, per poi prendere, come prese, la risoluzione che non poco ha per ora favorita la nostra parte. Imperocchè se bene quei due ministri furono di parere, che S. M^a dovea approvare il passato decreto con tutte le di lui esplanazioni, ed insieme quell' altro contro i curati ne ella potè far dimeno anco contro il proprio genio di prestarvi il di lei assenso, espedì nulladimeno gl'ordini, che l'istesso Parlamento si disciogliesse e prorogasse per il venturo anno, salvando in tal guisa suavemente per ora la ruina di quelle genti. Ma vedendosi quel Parlamento senza tempo di stabilire la bramata legge, toccante all' Eredità, fece non di meno ciò che potè contro i curati con l'emanazione d'un voto che tutti prendessero l'accenato giuramento, il che però non avendo la forza di legge n'avrà assai poca per darsi all' esecuzione.

Quest' è quanto s'è passato nel corrente anno, e che nel venturo ritornerà a riprendere maggiore calore, non essendosi estinto il fomite e di ambizione e di vendetta. Sinchè Dio voglia che per efficacemente ovviar a tanti temuti mali ed in quel Regno ed in questo s'adoprinò gli utili e necessari mezzi quali essendo già diffusamente esposti anco a mio nome e degl'altri ministri dè Principi Cattolici con lettera d'un missionario zelante diretta al Sig. Cardinale Sacripanti prefetto di Propaganda, stimiamo superfluo il ripeterli, lasciando solo alla somma prudenza di S. Beatitudine la ponderazione di quello più conviene alla sua gregge. Assicuro per fine V. E. che l'inclinazione della regina non è di vessar i Cattolici, anzi l'intrinseco genio è di moderazione. Ma la mancanza di libertà e di opportunità per favorirli, è il nostro danno. E s'in quest' anno gl'affari avessero preso altro sistema, avrebbe ella senza dubbio fatto un inaspettato e positivo passo in lor riposo. Resto in tanto protestando, a V. E. un inalterabile volontà di servirla et augurandole le prossime natalizie feste ricolme di tutte le felicità, divotissimamente La riverisco,

Di Vostra Eminenza,
devot^{mo} obligat^{mo} servitore,

Londra, 19 Dec. 1707.

D. LUIGI DE CUGNA.

CXLIII.

LETTER OF DR. MACMAHON, BISHOP OF CLOGHER, TO THE INTERNUNCIO
IN BRUSSELS, IN 1707.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

[The following letter was addressed to Monsignor Grimaldi, the Internuncio in Brussels, by the Bishop of Clogher, under the assumed name of Nelson, and was forwarded by the Internuncio to Rome before the close of 1707.]

MONSEIGNEUR,

Après vous avoir entretenus par une si longue narré de mes affaires, vous me permettrez de vous parler d'un sujet de plus grande importance, et qui à mon avis merite la serieuse reflexion des personnes zelées pour l'avancement, et le soutien de notre Sainte Religion, qui souffre les dernieres secousses et violences, dans la province d'Oltonie, qui est la partie septentrionale d'Irlande. En effet non obstant la desolation generale de tout le Royaume, cette province est la plus accablée par le grand nombre des colonies Angloises, et Ecossoises y etablies, et tous heretiques, et la plus grand partie presbyteriens, qui possèdent à titre de confiscation non seulement les biens des Eglises, mais generalement aussi ceux de tous les seculiers catholiques, qui sont esclues de toutes les charges politiques, et militaires, et du droit de Bourgeoisie, cependant les pasteurs et ouvriers evangeliques tant superieurs, que subalternes n'ont d'autre moyen à subsister, que d'aller en cachet de maison en maison pour profiter des liberalités et charités de leur troupeau ainsi reduis, et qui s'exposent au danger inevitable d'emprisonnement perpetuel, et à la confiscation du peu qu'ils possèdent par industrie, s'ils sont decouverts ou convaincus d'avoir alimenté, ou logé une fois dans leurs maisons aucun de ceux, qui sont proscrits par les actes rigoureux passes en parlement, ce qui est bien redoutable dans un pays remplis d'ennemis, et ou la recompense de cent livres sterlings, qu'on donne au delateur, peut ebranler la constance des Catholiques mêmes. C'est au milieu de cette province, qu'est situé le siege metropolitain d'Armach, primatiale de tout le Royaume, presentement vacant par la mort de notre dernier primat Monsigneur Dominique Maguire decédé quelques mois passés, la dite metropole a neuf eveches suffragans,

dont il n'y a que deux remplis, Dromore, et la notre de Clocher, et par consequence la presence du Metropolitain est bien nécessaire tant pour veiller à son propre troupeau, que pourvoir aux sièges vacants des Vicaires et autres personnes capables au besoin. La province ne manque pas de ses propres natifs gens de merite, et distingués par leur naissance, et scavoir, dont il y a bon nombre au pays et ailleurs propres à s'employer; cependant pas un d'eux, que je scache, n'a fait la moindre demarche pour se faire installer, soit, qu'ils regardent la charge redoutable, comme en effet elle est, et de nulle satisfaction temporelle particulièrement dans ces conjonctures, soit qu'ils sont persuadés, que personne ne se doit ingerer dans des semblables administrations (qui doit etre le sentiment de tout homme soigneux de sa conscience) à moins d'être appelle de Dieu comme Aron : mais au contraire des etrangers, et natifs d' autres provinces, dont le nom et extraction est inconnue en Oltonie (ce n'est pas à moi de peser leur merite, ni le motif qui les fait agir :) employent le verd, et le sec par recommandation des dames et personnes en credit aupres des puissances pour emporter ce vain titre de primat (à ce que d'autres croient) pour faire parade de cette nouvelle dignité, et se faisant considerer dans les cours etrangeres avoir pretexte de cumuler pensions pour vivre à leur aise, eloignes du peril à guise des mercenaires sans se soucier de leur troupeau. Semblables exemples ont deja été fatales au pays, ou si peut-être ils pretendent y aller, quel moyen de s'y tenir ou travailler avec succes, ou quelle apparence qu'un pauvre peuple s' expose à une extremité facheuse; et une ruine totale pour cacher et fomentier une personne inconnue, et étrangère, qu' ils regarderont comme intruse, ou du moins preferée aux naturels de la province par brigue, et surprise, et je vous puis asseurer Monsieur, de scavoir de bonne part, que la seule apprehension de voire un étranger, pourvu de cette charge, a fait fremir les plus zélés et les mieux intentionnés dans ces quartiers la, non pas par partialité, ou prevention contre les sujets des autres provinces (tels motifs etants abominables dans une même nation) mais par la crainte des maux, qui pourroient suivre, dont on a deja vu un echantillon par la promotion des etrangers à la dite metropole même dans un temps plus favorable, la meffiance et dissension entre le chef et les membres ayant donné pretexte aux persecutions d'exister, tel incendie, qui n'a pu être eteint que par le sang des uns et des autres. Ce seroit la derniere ruine d'ajouter à present ces griefs aux maux, qui nous

accablent. De maniere que en egard à la conjoincture presente, il paroît (sous correction) que le moyen le plus propre, et peut-être absolument necessaire pour conserver les reliques de notre Sainte Religion dans l'étendue de cette province, seroit, que sa Sainteté, dont ces peuples reverent la puissance, plus qu'aucun autre, que je connois au monde, degnasse pourvoir de cette dignité quelque sujet de merite à son choix tiré du sein de la province, et je m' assure, qu'ils seront fort contents : mais n'ayant pas la liberté, ou facilité de s'adresser en droiture au Saint Siege, ni a la Cour de S. Germain, telle demarche étant reputée crime capitale par le gouvernement present, ils gemissent dans leurs coeurs dans l'apprehension des maux à venir. J'ay l'honneur de vous exposer à la lettre la situation des choses et les sentimens du clergé, de la noblesse, et de la commune de cette province pour les soumettre aux considerations de Monseigneur l'Internonce, le quel je supplie de vouloir peser ces raisons et autres, que sa grande penetration luy suggerera, et ensuite les faire valoir de son credit ou il faudra à la propaganda, et ailleurs, quant à moi ayant ainsi très humblement representé les choses, comme elles sont, et dechargé mon coeur dans le sein des superieurs, pour qu'ils daignent, en egard à la conioncture presente, disposer les affaires à la plus grande gloire de Dieu, et dell' Eglise, je me rapporteray avec soumission à tout ce qu'ils decideront, et je revereray en la personne et conduite de notre tres Saint Pere le Pape l'assistance infallible du Saint Esprit, promis à Saint Pierre et ses Successeurs. Et je prends à temoin mon Divin Sauveur, que je viens d'immoler au Saint Sacrifice de la messe, que je n'ay point d'autre vue ni interest dans le detaille, que je viens de faire, que le bien commun, la paix, et le repos de notre pauvre Eglise deja dechirée par les persecutions, et l'avancement de notre Sainte Religion dans la dite province d'Oltonie. C'est avec ces sentimens, que je seray toute ma vie sans reserve de respect, ni d'estime,

Monsieur,

Votre très humble et très obeissant Serviteur,

MACMAHON OU NELSON,
Evêque de Clocher.

CXLIV.

LIST OF IRISH BISHOPS IN 1707.

(FROM THE PROPAGANDA ARCHIVES.)

- Archiepiscopus Armacanus, Dominicus Macguire in Galliis. .
 Ep. Clogherensis. Recenter expeditum Breve Hugonis MacMahon.
 Ep. Dromorensis, Patritius Donnelly, qui haereticorum injuria ab
 aliquot mensibus tenetur in stricto carcere in Hibernia.
 Archiepiscopus Dublinensis. Recenter expeditum Breve D.
 Edmundi Byrne.
 Ep. Ossoriensis, Edmundus Daton qui est in Galliis.
 Archiepiscopus Casselensis, Eduardus Comerford in Hibernia.
 Ep. Corcagien et Cloynensis, Joannes Baptista Sleyne qui est
 Portugalliae.
 Ep. Waterfordien et Lismorensis, Richardus Pierce in Galliis.
 Archiepiscopus Tuamensis, Jacobus Lynch in Galliis.
 Ep. Elphinensis. Recenter expeditum Breve Ambrosii McDermott
 Ep. Alladensis. Recenter expeditum Breve Thadaei O'Rourke.
 Ep. Achadensis. Recenter expeditum Breve Hugonis MacDermott.
 Ep. Duacensis. Recenter expeditum Breve Ambrosii Madden.
 Reliquae Sedes vacant.

CXLV.

LETTER TO THE POPE REGARDING THE IRISH CATHOLICS IN
THE YEAR 1708.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

(The following letter, though without date, is classed among the papers of the year 1708.
 As it is of general interest we translate it from the original, which is in Italian.)

MOST HOLY FATHER,

John Donato Mezzafalce, Missionary in China, humbly begs to lay
 before your Holiness that the English ship in which he was returning

from his mission, anchored for some months off the Irish Coast, and particularly in the port of Galway, and although he was not permitted to set foot on land, he was able to judge however on the one hand of the sufferings and persecutions to which the Catholics, who are far more numerous than any others, are subjected, and on the other, of the constancy and devotedness with which they adhere to the Holy See, proclaiming their faith in the presence of the heretical officers and ministers, and calling themselves Roman Catholics or simply Romans thus the better to reject the folly of those heretics, who impiously call themselves Apostolic Catholics. And this protestation of Faith was not confined to words, but was set forth also in their actions, especially in the observance of the Ecclesiastical precepts; for, the aforesaid Missionary has frequently seen numbers of the natives who come on board the ship, some of them being highly respectable, while others were very poor, and though they were ridiculed and laughed at, yet they all faithfully observed the fast and abstinence: and even the servants were content to remain without food rather than partake of the meat which came from the table of their heretical masters: and he saw this practised also on the three Rogation days, for in that country they still observe the ancient practice of fasting on these days. In order to hear Mass on Sundays and holidays, the men and women go out from the city, for Mass is not permitted within the city walls, and they remain also for Vespers, which are sung by the laity on account of the small number of the clergy; however within the city itself several persons have secretly their chapels where Mass is privately said, especially on Christmas night, when the gates of the city being closed the people cannot go forth to the country parts, and they thus expose themselves to the risk of losing every thing they have, should they happen to be discovered. They do not give the slightest heed to the most severe laws which were passed in the Parliament of Dublin against the Catholics, by which in late years they have been excluded from every office, civil or military, so much so that they are not permitted even to carry or keep a sword. By one of these iniquitous laws, the Catholic children are excluded from the paternal inheritance if there happen to be an heretical child to enjoy it, in consequence of which, several persons have been obliged to take refuge on the hills or on the sea coast, or to lead a life of shepherds, *egentes, angustiiati, afflicti*, and with reason may it be added, *quorum dignus non est mundus*.

If this constancy amid so many persecutions, Most Holy Father, were displayed only by a few, it would be deserving of great praise, but when it is found to be quite general, and shared by almost all of every condition and sex and age, one can with difficulty refrain from tears, and we can understand how justly Ireland has received the title of "Insula Sanctorum."

Their religious feelings were the more excited on the arrival of our vessel as they learned that there was a Bishop, Monseigneur Maigrot, on board. There came in crowds, in small boats, men and women from the city and the adjoining country, all asking for the Bishop's blessing. The heretics being enraged at this, prohibited the Bishop and the aforesaid Mezzafalce from holding communication with the Catholics, and in order to strike them with greater terror a Colonel of the army, who happened casually to be on board, struck violently a noble and well educated youth named Gregory French who asked "ubi est Dominus Episcopus?", and having given him several blows with a stick which he held in his hand, he caused him to be tied with ropes intending to flog him and to have him thrown from the mast-head into the sea; some other Englishmen however, who were present, interfered to prevent him, being horrified at his barbarity, especially considering the quality and gentleness of the youthful sufferer. At the same time they locked up the Bishop and the aforesaid Mezzafalce in a dark chamber, at the bottom of the ship, and kept them there about three hours, until all the Catholics, who had come to the vessel, took their departure. All this however did not deter the good Irish people from again coming on board, and even when Monseigneur Maigrot exhorted them to beware of exposing themselves to the like insults, they at once replied "Romani sumus et nihil timemus"; so much so that the heretics were at last obliged to yield, or at least to pretend to do so, fearing that some tumult might otherwise be excited in the crowd that had gathered into the vessel.

These good people seemed to regard the aforesaid missionary with a holy envy, for the sole reason that he was on his way to approach the feet of the Holy Father, and when they saw that the time of our departure was at hand, the leading men among their clergy and laity came on board to request him in the name of all to present to your Holiness their devoted homage, and to express their most earnest desire to kiss your feet, which, they said, as it was impossible for

them to do with their lips, they did most joyfully with their hearts: and they also prayed that your Holiness would impart the Apostolic Benediction to their city and the neighbouring country, that being thus comforted they may have courage and strength amidst so many persecutions to persevere ever firm and constant in the Faith.

CXLVI.

EXTRACTS FROM IRISH LETTERS FORWARDED TO THE HOLY SEE BY THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS, IN 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Galuaie 17 Februarii 1709 in Provincia Conaciae P. L. French minorita
sequentia scribit.*

Hic in continuo tremore et timore vivimus expectantes futuram sortem die 28 Martii. Vereor quod cogemur tum exire e Patria. Miserrimum est, quod Ecclesiastici nonnulli in *Momonia*, et *Lagenia* abominabile abjurationis Juramentum prestant. Hic nondum illo juramento vexamur. Cives nostri pro maiori parte si non omnes proponunt Cleri nostri exemplum sequi, qui per Dei gratiam constantiam suam probabunt.

P. L. O'Shaghnessy Dominicanus, et Dnus Edmundus Knavin Licentiatuſ Lovan: Pastor in Dioecesi *Clounfertensi* Die 14 Februarii ex *Loghrea* sic scribunt. Infelices nostras in hac Patria circumstantias repetere superfluum videtur. Plures nobiles Papistae, et quod peius est nonnulli e clero abiurationis prestiterunt Juramentum. In hac nostra Patriae parte (Conacia scilicet) rationem conquerendi nondum habemus. Vicini nostri (Acatholici) nobis in hac re favent. Non possumus asserere quod ullus Ecclesiasticus in hac regni parte Juramentum illud praestiterit adhuc: faxit Deus ut in sua resolutione bona constantes permaneant: proximae nostrae literae ampliorem rerum computum dabunt.

Illmſus O'Donnelly Episcopus Drumorensis in Ultonia die

28 Januarii 1709 hæc scribit. Quid ibi de abiurationis Juramento censetur? Hic fertur quosdam ad meridiem regni illud præstitisse nondum est propositum apud nos; proponetur autem Mense proximo Februarii. Numquam fuerunt Incolæ statu infelicio-ri quam sunt circa illud Juramentum.

CXLVII.

LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER FROM DROGHEDA TO THE
INTERNUNCIO IN BRUSSELS, 4TH MARCH, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Ayant vu par votre lettre les sentiments de sa Sainteté au sujet de la resolution du Parlement d'Irlande, je l'ay donnée à connoître aux autres; et cela a produit un bon effect, de maniere qu'on a voulu tout hazarder plutot, que transgresser les ordres prescrits. Il est vray, que quinze ou vingt Pretres ou Pasteurs, la plus grande partie de peu de scavoir et d'experience ont succombé etants seduits par une lettre circulaire, qui coure le pays, et qu'on pretend d'etre envoye de Mr. Morus Docteur a Paris; d'autres disent de Mr. l'Eveque de Waterfort, quoyque les plus eclairés croient fermement que c'est l'ouvrage de quelque esprit broillon dans ces quartiers. En effet les raisonemens peu solides et moins chretiens de la dite lettre seroient indignes non des Docteurs eclairés, mais même des gens de conscience et de bons sens. L'auteur entre autres motifs pour persuader la prevarication asseure hardiment, que le Pape ne s'est jamais déclaré sur l'affaire en question, et n'a pas été consulté la dessus. Et comme on embrasse volontier ce qui flatte les sens, pour eviter les souffrances, c'est sur ce fondement que quelquesuns se sont relachés ce qu'ils regrettent fort à present, voyant l'imposture, et l'insub-sistence du sisteme. Le nombre de succombes quoique petit en comparaion de plus de mille autres, qui tiennent ferme, a fait gemir la saine partie. Nean moins à considerer la fragilité humaine, et les rudes attaques, reiterées contre la constance, qui n'est pas toujours

à l'épreuve des tentations dans un pays desolé, où la bonne cause souffre, et où l'infraction des loix est recompensée, il ne parait pas si surprenant qu'on en trouve quelques Prevaricateurs puisque le Sacre Collège Apostolique, composé seulement de douze, n'a point été exempté. Terme fatal sera le 25 de ce mois, outre le quel les non abjurants ne peuvent faire aucune fonction Ecclesiastique, autrement ils subiront les peines portées contre les Reguliers, et toute personne agée de six ans et au dessus, est obligée de paroître à la premiere sommation en magistrature, et déposer sous serment où, et quand il a entendu la messe, le nom du celebrant, et des assistans, et cela sous peine de souffrir la prison, ou payer une somme d'argent au lieu, que qui decouvrira l'affaire de bon gres sera récompensé d'une grande somme payable par les Catholiques de la paroisse, ou la messe aura été dite. Les seculiers, qui refuseront le serment prescrit, encourent la confiscation de tous leurs biens, et la prison perpetuelle. Jugez quel orage se prepare capable d'accabler tous, au moins que le Seigneur n'y mette remede. On se flattoit de quelque soulagement pour l'entremise des puissances Catholiques liguées, mais cela n'a rien produit jusqu'à present. Si la paix ne fait on pourroit peut-être stipuler quelque chose à l'avantage de la Religion par l'influence de Sa Sainteté.

Quoy que je connois le Sig. Nicolas Plunkett depuis mon arrivé dans ce pays, et remarqué en luy une conduit reguliere, et des sentiment dignes de sa vocation, cependant pour exécuter exactement les ordres, que j'ay reçu touchant sa conduite, et prendre les informations necessaires, je me suis adressé à des personnes de probité, qu'ils le connoissent fort bien de longue main, qui asseurent toutes qu'il est fort honet homme d'une vie irréprochable, et qu'il conserve des bons sentimens, et s'applique au maintien et avancement de la Religion en bon ecclesiastique, autant que la conjoncture du tems le permet.

CXLVIII.

BRIEF OF POPE CLEMENT XI. TO THE KING OF HUNGARY,
24TH APRIL, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Charissimo in Christo filio Nostro Josepho Hungariae, et Bohemiae
Regi Illustri in Romanorum Imperatorum Electo.*

CLEMENS PP. XI.

Romae, 24 Aprilis, 1709.

Charissime in Christo fili noster, salutem, etc: Tuendae in Hibernia orthodoxae fidei zelo incensus Dilectus filius Bonaventura de Burgo Hibernus, Lector, ut vocant, jubilatus, et Chronologus generalis ordinis strictioris observantiae Sancti Francisci ad Solium Majestatis tuae cum hisce literis nostris humiliter accedet, explicaturus tibi graves nimium, atque multiplices calamitates, quibus Catholici in ea Insula ab heterodoxis Magistratibus miserandum in modum affliguntur, et ab eximia, spectataque pietate tua religioni inibi summum jam in discrimen adductae opem quaesiturus. Eum ut benigne audire dignetur, suorumque officiorum autoritate id efficere in primis studeat, ut miseris illis Catholicis Limbricenses, et Galvienses pactiones omnino servantur, et adversantia iis Edicta prorsus aboleantur, Majestatem tuam enixe rogamus, ac obtestamur. Supervacaneum vero ducimus te ad eorundem Hibernorum patrocinium suscipiendum pluribus adhortari, ad quod justitia causae, munus quod geris, praecipui Ecclesiae et fidei advocati, ac ipsa demum insignis, et avita animi tui religio Te certe plurimum incitabunt. Et Majestati tuae Apostolicam Benedictionem amantissime impertimur. Datum Romae, etc: die vigesimo quarto Aprilis, 1709, Pontificatus Nostri anno nono.

CXLIX.

LETTER OF THE VICAR-APOSTOLIC OF ARDAGH TO THE INTERNUNCIO IN
BRUSSELS, FROM DUBLIN, 31ST MAY, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

[The Rev. Bernard Donogher, writer of the following letter, was appointed Vicar-Apostolic of Ardagh by Brief of 20th August, 1699. He continued to administer the Diocese till his death in 1718.]

Dublini, 31 Maij, 1709.

Jam ex carcere, dato fideiussore, quod in proximis comitijs (quae Assizias vocant) comparabo, exivi. Ibi detinebar quia iuramentum abiurationis praestare non volui: novit Deus, quid de me, et alijs tandem fiet: Praesens Parlamentum iam inde conclusit, quod quotquot illud iuramentum noluerint praestare, mittentur in exilium, sicut regulares missi sunt. Superest, ut nos serio Deo commendemus in hisce miseris coniuncturis, et omnibus pariter bonis viris, qui iudicio Illmi D. Grimaldi nobis possint subuenire. Crediderunt Justitiiarii, quod per meam incarcerationem me cogerent ad praestandum iuramentum, et quod alij me errantem sequerentur: sed deceptos se inveniunt, et ad mortem usque per Dei opem invenient. Vere inconstantiam aliorum mei Characteris timeo in hac causa: nam consulere me (quasi haesitando quid agendum) incipiunt nonnulli. Si necesse fuerit eligam te ibi videre, priusquam me in tali capiant facinore, aut ulli iniquitatem consulam.

B. DONOGHER, Vic: Ardachadensis.

Dublini ultimo Maij, 1709. Stylo Novo.

CL.

LETTER OF THE COMTE DE GALLAS TO THE SECRETARIES OF STATE,
27TH JULY, 1709, WITH THEIR REPLY.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Copie de la Lettre écrite du Comte de Gallas, a My Lord Comte de Godolphin grand-tresorier de la Grande Bretagne, et mutatis mutandis aux deux Secretaires d'Etat My Lord Comte de Sunderland et Mons. Boyle,

London, 27 Juillet, N. S., 1709.

MY LORD,

Reflechissant toujours avec une reconaissance toute particuliere sur la bonté avec laquelle V. E. s'est pluë de recevoir la liberté che je pris autre fois d'epouser les interets des Catholiques en ce Pays-cy et de lui ecrire en leur faveur, et me trouvant presentement dans le même cas par rapport a ceux d'Irlande, qui se trouvent menacés de la derniere persecution si contraire alla grande moderation et pieté qui ont jusqu'ici si fort été admirees parmi toutes les autres vertus de S. M. la Reine et servies d'exemple à toutes les autres puissances etrangers, je ne saurois mieux satisfaire à ma conscience et à mon devoir qu'animé du même zèle d'alors, avoir une autre fois recours à la grande equité et justice de V. E. et de la tres humblement supplier de vouloir bien accorder l'honneur de sa puissante protection à ces pauvres oppressés lequel étant nés dans ce Pays-la et par consequent sujets de Sa M. la Reine, sont prêts à lui donner toutes les marques et toutes les assurances imaginables de leur fidelité, selon que cela est portée et etabli par les articles de Limerick que les glorieux predecesseurs de Sa Majesté la Reine Marie leur ont accordés pour pouvoir jouir de leur Religion dans la suite comme ils en jouirent du temps passé et sous le Regne du Roi Charles Second. Je ne repetera ici à V. E. les reflexions faites autre fois par rapport au mechant effect que cela ne scauroit laisser de produire toujours dans les conjonctures presentes ou la Religion est encore une des plus grandes armes avec laquelle nos ennemis ont toujours éloignés la plus grande partie de la nation Espagnole de son veritable interêt et devoir, tout cela lui étant mieux connu de cè que je lui saurois représenter.

Reponse des deux Secretaires d' Etat à la dite lettre.

Whitehall, 32 Juillet, V. S., 1709.

MONSR.

Nous avons reçu vos lettres de 27me de ce mois N. S. les quelles nous ont beaucoup surpris, et nous voyons que vous avez été fort mal' informé des faits, car tout ce qu' on trouve dans l'acte dont vous venez de nous plaindre ne regarde que l' explication et l' affermissement des loix déjà établies à fin d' en rendre l' execution plus sûre et d' empêcher que les Catholiques Romains d' Irlande ne se servent de leurs moyens ordinaires pour eluder les loix que le Gouvernement a trouvées absolument nécessaires pour le bien et la sûreté de l' Etat. Et on ne sauroit non plus y trouver le moindre attentât sur les articles de la Capitulation de Limerick. Toutes les personnes comprises dans ses articles jouissent de tout les droits et de toutes les immunités tant Ecclesiastiques que seculieres qui leur sont cedées par les dites articles et tous les autres Catholiques Romains d' Irlande jouissent du libre exercice de leur Religion.

CLI.

TWO LETTERS OF JACOBO GIRALDI, TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM LONDON, IN 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

EŖO E REVŖO SIGRE,

Il Bill contro i poveri Cattolici d'Irlanda ha già infelicamente terminato il suo corso nelle camere del Regno quando mi son capitati li riveritissimi cenni di S. S^{ua} espressimi dalla penna gentilissima et autorevole di V. EŖza. Ben é vero che senza questi quando un progetto si contrario ad ogni principio di Giustizia e d'equità ed ai medŖmi trattati di questi miserabili con la corona d'Inghilterra venne qui per l'approvazione della corte dal Sig. Conte di Galass Inviato Cesareo e da tutti gli altri ministri stranieri de' Principi devoti a codesta Santa Sede non si é trascurata la piu efficace interposizione per farlo cadere

o almeno moderare. Ma non é stato possibile, il Governo or' essendo sur un piede ben differente a quel che era negli anni precedenti; gli Spiriti che lo compongono essendo adesso si caldi, che prima lo erano moderati. Non rimane dunque che la speranza che vi sia della dolcezza e del riservo nell' esecuzione ne mancano motivi per lusingarsene. Io intanto supplico la Bontà dell' Emza Vra a render la S^{ua} Sua persuasa del mio zelo per gli interessi della vera chiesa di nostro Sig. Gesù Cristo, e della mia rassegnata obbedienza ai suoi venerati impulsi, e pronto altresì ai comandi di V. Emza con profondissimo ossequio mi rassegnò.

Londra, 17 Sett^o 1709. N. S.

D. V. Emza

L'uño ed obmo Serv^e.

JACOPO GIRALDI.

Al Card. Paolucci Seg^{ro} di Stato di S. Sta Roma.

Ricevo con la dovuta venerazione le nuove premure di S. Stà che V. Emza si é degnata comunicarmi col suo rivño foglio de' 7 del caduto intorno alla più miserabile condizione dei poveri Cattolici d'Irlanda dopo il consaputo decreto che vien di passare nelle camere del Parlamento di quel Regno a lor pregiudizio: e posso confermare all' Emza Vra che non si lascerà da me unitamente con questi altri SSri Ministri de Principi divoti di codesta Santa Sede d'impiegarsi al possibile ora per la moderazione di si dura legge; ma come è nel più proceduta dall' infelice positura de tempi che cagiona gelosie e timori maggiori ed anima per conseguenza gli spiriti più inquieti e contrarii, così migliorando un poco col favor divino lo stato de' pubblici affari si potrebbe più sperare successo alle pie intenzioni della S^{ua} Sua ed alle medesime interposizioni. Prego dunque che l'apparenze che ve ne sono riescano a seconda delle nostre comuni brame e colla mia ubbedienza sempre più rassegnata ai cenni di S. S ed ai comandi di V. Emza le bacio per fine la sagra porpora, e mi rassegnò con riveritissimo ossequio,

D. V. Emza, Londra, 25 Nov^{bre} 1709. N. S.

Umo et devmo Serv^e.

JACOPO GIRALDI.

Al Card^o Paolucci, &c., &c.

CLII.

LETTER OF THE MINISTER OF THE GRAND DUKE OF TUSCANY TO
THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM LONDON, 27TH
SEPTEMBER, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Londra, 27 Settbre, 1709.

EMMO E REVNO SIGNOR.

Mi è pervenuto il pregiatissimo foglio, di cui V Em^a mi ha onorato in data delli 31 del scaduto: già anticipatamente alli riveritissimi comandi di Sua Santità Nostro Signore, hò fatto tutte le parti imaginabili secondo li ordini espressi, che ne tenevo da S. A. R. mio Signore et con quel ardente zelo che haverò sempre per il sostegno e promovimento della nostra Santa Religione, ad effetto d'impedire che si passasse l'atto progettato dal parlamento d'Irlanda contro li Cattolici di quel Regno, nel che si sono impiegati vivamente li altri ministri, che risiedono qui, ma non habbiamo havuto la sorte di ottenere un intento sì giusto et necessario al sostegno della nostra santa fede nel sudetto Regno, essendo riuscite infruttuose le nostre rappresentazioni, et inutili le piu premurose istanze, et ufficii adoperati in questo riscontro, mentre il consiglio della regina ha risolto, che venisse passato l'atto, come è seguito gia de qualche tempo.

È noto al sublime intendimento di V. Em^a che le congiunture sono quelle, che fanno riuscire ò andar fallite le negotiationi; era pessima questa, mentre diversi motivi hanno concorso a farci dare una negativa alle nostre richieste, quantunque appoggiate dalla ragione, e giustizia, e fondate su li trattati di Limerich e di Galvie, il che habbiamo fatto valere nella miglior forma, e benche con infelice successo.

L'arrivo in Irlanda d'un nuovo Vicere, che si è fatto un punto d'honore di dar l'ultimo tracollo a'Cattolici Romani di quel Regno, la fresca memoria che si ha qui del pericolo, che si è corso di perder l'Irlanda (atteso la superiorità de Cattolici, il di cui numero eccede di molto quello delli Protestanti in quel Regno) se riusciva il tentativo fatto dalla Francia in ultimo luogo per invadere questo Regno, et introdurci il Principe di Galles.

L'occasione che si ha presentemente di popolare l'Irlanda colli heretici, che vengono giornalmente qui dalla Germania in seguito all'atto di naturalizzazione fattosi a loro favore nella passata sessione del Parlamento d'Inghilterra, tutto ciò unitamente ha messo ostacoli invincibili al conseguimento delle nostre dimande, e resi vani li nostri sforzi per impedire un colpo tanto fatale, onde non ci resta che di procurare che venghi moderata e non eseguita a tutto rigore la mente dell'atto sudetto, il che tuttavia sarà molto difficile, nulladimeno non lasciero mezzo intentato dal mio conto per un scopo si desiderabile, ed importante.

E qui per fine facendo humilissima e profondissima riverenza a V. Em^{sa} mi rassegno con insuperabile ossequio

Di Vostra Eminenza

Humilissimo Servitore,

DI BRIANZONE,

Ministro di S. A. R. il Granduca di Toscano.

Londra li 27 Septemb., 1709.

CLIII.

MEMORIAL OF F. BONAVENTURA DE BURGO IN THE NAME OF THE IRISH CATHOLICS, TO THE EMPEROR, VIENNA, 2ND NOVEMBER, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Augustissime et Clementissime Caesar.

Vienna, 2 Novemb. 1709.

Catholici, praesertim Clerus infelicissimi Hiberniae Regni, humiliter in genua provoluti, gementes et flentes, lacrymis et suspiriis inenarrabilibus, mediante eodem Religioso ad hoc officium nuper a suū Pontifice signanter deputato, denuo supplicant, et implorant potentissimum juxta et piissimum S. C. R. M. auxilium, et patrocinium in praesenti extrema fidei Catholicae calamitate et excidio, recognoscentes suā vix unquam vel eorundem sanguine expiabilem

obligationem, propter fervorosas interpositiones hactenus mediantibus caesareis ministris praestitas ex zelantissima commissione Augustissimae Majestatis.

Verum quia ea omnia officia, quantumcumque fervorosa et sempiterna laude dignissima, usque modo ab iis praestita non valuerant impedire, quin Parlamentarii artificiosa quadem astutia, extorserint a Regina Angliae subscribi, atque confirmari acta extrema exitialia, ultimate extirpantia fidem, et Dublinii 10 Septembris fuere publicata, adjuncto praecepto, ut executioni quam districte demandentur per justitarios comminata gravissima poena et pecuniaria mulcta in negligentes, si qui forent.

Executionem vero actu fieri per eosdem justitarios asseverant nuperae litterae scriptae in Hibernia 20 Septembris S. V. referentes, plures jam succubuisse, abjurata sancta avita fide, alios quam plures titubare, et videri timore inevitabilis miserabilissimae mendicitatis percussos, propendi ad sequenda aliorum exempla, renunciando Catholicae Religioni, nisi a Deo mediante Aug^{mae} et Clement^{mae} Majestatis piissimo Patrocinio, citissime veniat subsidium, procurata suspensione praedictae crudelissimae executionis.

Nunc igitur tempus est indilate faciendi, quod solum superesse, et posse prodesse in tanta extremitate videtur, ne sacra Catholica Religio ex toto, et quasi in momento pereat in afflictissima Hibernia, alias ejusdem sanctae fidei tenacissima, pro qua cum omni submissione, imo et lachrymosis gemitibus, et humillimis suspiriis iterum atque iterum supplicatur.

Nimirum ut Aug. Majestas ex sua infinita clementia, et immensa haereditaria pietate, ac zelo, dignaretur imprimis scribere proprio sacratissimo nomine ipsi Reginae, et etiam Parlamento Magnae Britanniae, exhortando et persuadendo revocationem ejusmodi Decretorum, aut saltem suspensionem suprascriptae crudelissimae executionis, quam et ipsa politica dissuadent: nam clarum est, ejusmodi persecutionem plurimum praejudicare causae communi, non modo in conspectu omnium Catholicorum Confoederatorum, sed et neutralium, imo et Catholicorum Hispanorum, tam obedientium quam non obedientium Ser^{mo} Regi Carolo.

Deinde Angli recordare debent, quantum illorum libertas et proprietates dependebat ab amicitia Aug. Domus tempore Regis Guilielmi, qui propterea in verbo et fide Regia assecuravit Augustissimam Majestatem Leopoldi I. glor. mem., quod in tribus regnis, maxime

vero in Hibernia, Catholica Religio nullum prorsus subiret discrimen, nullumve pateretur detrimentum.

Ex quo regio verbo nata est, et remanet semper in Regina et Parlamento stricta obligatio auscultandi interpositionem S. C. R. M^{ae} pro exacta observantia capitulationum Limericensium et Galviensium veluti fundamentum eorundem mediatoris et fidejussoris.

Et quidem eo fortius, quod Catholici Hiberni praestitum fidelitatis juramentum (quod solum illis porrigi debuit ex pactis) numquam violaverint, semper quietissime viventes, non obstantibus innumeris gravaminibus, ipsas aegyptiacas Tyranides longe excedentibus.

Et quia Dux de Marleburg plurimum valet apud Reginam et aulam Londinensem, quique facile capit, quantum prejudicii adfert causae communi nota Hibernorum crudelissima persecutio, idcirco opportunum videtur et plurimum profuturum creditur, si eidem Duci scriberetur, et etiam Principi Eugenio, apud praedictum Ducem multum potenti, nomine Majestatis.

Dum Catholici Hiberni humillimi oratores in cinere et cilicio, in lacrymis sine mensura, agunt poenitentias, expectantes beatam spem, orant et obsecrant, et deprecantur S. C. R. M. non oblivisci proprii juris, et justissimae praetensionis Aug^{m^{ae}} Prosapiae, quam persecutores fidei volunt elisam, causa eadem est, Dei scilicet et Aug^{m^{ae}} Domus.

Nolunt demississimi oratores exaggerare merita antiquorum temporum. Notum Hibernos esse origine Hispanos, in Hispania naturalizatos, atque ab Hispanis haberi tamquam fratres, viventium memoria suppleat volumina Registrorum, in quibus longa serie recensentur qui, quot, et quanti, quantaque cum fidelitate, et simul felici utilitate, servierunt Aug^{m^{ae}} Domui in utraque natione; per quam si praeservati fuerint in fide, eadem Aug. Domus habet in Hibernia vivum seminarium optimorum militum, et officialium.

Minus exaggerare volunt merita Aug. interpositionis cum omni majori efficacia faciendae, in praesenti sanctissima causa, imprimis coram Deo Opt. Max., qui dat victorias et successiones, manutinet sceptrum, et mutat de gente in gentem ad beneplacitum.

Deinde coram summo Pontifice, cujus praecipua cura et principalissima applicatio est, non modo conservare, sed et propagare fidem Apostolicam, quod, quoad Hiberniam, notum fecit Aug^{m^{ae}} Majestati in nupero Pontificio Brevi supra eandem luctuosissimam causam.

Denique coram tota Christianitate, quae tota uti supra modum dolet de casu lacrymabili et statu Hibernorum, ita suspirat atque

videre peroptat Restauratorem, eumque laudare per saecula. Cujus veritatis evidentissimum signum est, omnes omnino Principes Catholicos, quantumvis inter se in aliqua parte dissidentes aut saltem in toto non convenientes, unanimiter conspirare, volentes se conjungere Aug^{ma} Mti pro hac sacra causa, et pro ejus integra recuperatione, et conservatione.

Quae omnia, cum reliquis brevitatis causa omittendis subjiciunt oratores una secum sanctissimo et zelantissimo arbitrio Aug^{ma} M^{ta} non praescribentes modum, sed suggerentes media quae putant necessaria, non fidentes meritis propriis, sed praecipue avito ac haereditario purissimo zelo Aug^{ma} Domus pro ecclesia, et Catholica Religione, ex quo et per quem crevit in arborem sublimem, atque robustam, et cujus altitudo pertingit ad coelum, et aspectus illius in omnem terram.

Oratores indesinenter pro successione et incremento, atque aeterna felicitate, humiliter supplicant pro potentissimo patrocinio efficaciter interponendo, et omni jure et ratione habituro effectum. Et pro gratia Deus.

Secundum memoriale porrectum Aug^{mo} Caesari, cujus copia missa fuit cum Aug^{mi} Imperatoris litteris Londinum ad oratorem et Hagam comitis ad Plenipotentiarium ejusdem, etc.

Pro Catholicis Regni Hiberniae,

Fr. BONAVENTURA DE BURGO.

CLIV.

LETTER OF THE EMPEROR TO THE COMTE DE GALLAS, AMBASSADOR
IN LONDON, 23RD NOVEMBER, 1709.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Ad Excell^{um} D. comitem de Gallas Londini legatum Caesareum.
Idem ad Excell. D. com. de Zinsendorf legatum caes. Hagae
comitis mutatis mutandis.*

Viennae, 23 Novemb., 1709.

JOSEPHUS, etc,

Quot, quantisque periculis et persecutionibus Catholica religio ejusque asseclae in Hibernia post actum a Regni hujus Proceribus

vulgo Parlamentum nuperrime tentum, simulque a Magnae Britanniae Regina approbatum ad exitium usque subiaceant; et quo rigore, quâ saevitiâ hic ipse actus in universis praememorati regni partibus ad construendam orthodoxae fidei, omniumque Catholicorum Hibernorum extirpationem per hinc inde ni id constitutos judices executioni mandetur, ea omnia ex adjecto nobis a quibusdam Hibernicis religiosi ordinis S. Francisci jussu summi Pontificis pro evocando nostro auxilio huc ad aulam missis, rursus porrecto libello supplicii pluribus patebunt. Nos sane hucusque non dubitavimus, quin Regina, ejusque ministerium, ad tuam ex mandato nostro de 16 elapsi mensis Oct. pro Catholicis Regni Hiberniae subditis enixe factam interpositionem severissimas quasque executiones inhibuisset; aut si non pactis praedecessoris sui Regis Wilhelmi tempore redactae in potestatem suam civitatis Limerick erectis, quorum utpote obligatio non minus ac in defuncto Rege fuerat, etiam in successoribus radicata manet; saltem ponderosis illis a te ex tenore rescripti nostri expositis praecipue e statu publico emergentibus rationibus, quarum partem singuli Catholicorum Principum in se assumere decreverunt, perlibenter cederet. Qua in spe tamdiu firmi persistimus donec a te in praesenti negotio de contrario rerum successu non fuerimus edocti. Interim tamen cum ex horum religiosorum assertis colligere liceat, interitum Religionis Catholicae in Hibernia per quendam *Warthon*, qui antehac ibi Pro-Regis officio fungebatur, nondum emanata approbatione in Anglia conspiratum, structumve fuisse; idcirco supremi nostri muneris est, ut tibi idipsum in Hibernia jamjam fatali lapsui proxime expositum religionis negotium summopere commendemus, ne quidquam industriae tuae desit sed pro prudentia tua et singulari in veram religionem zelo apud Magnae Britanniae Reginam, ejusque ministros, praesertim vero apud Principem de Marlborough, caeterosque omnes, in quorum potestate aut viribus est, intentionem nostram promovere, officia tua omni qua potes efficacia, opusque eo dirigas, ut intra breve tempus in solatium nostrum, obtentis amoenioribus nunciis, certi simus, quod assumpta in nos pro causa Dei, quam ei debemus, cura, fructu suo non caruerit utpote cum et Reginae totique nationi Angliae in abolendo hoc contra Catholicos Hiberniae incolas concitato proposito, ob jamdudum perceptas, et praecipue in hodierna rerum facie, indies excrescentes rationes, potissimum intersit: quapropter de prospero hujus negotii successu quam citissime informari cupimus.

Dat. Viennae, 23 Novemb. 1709.

CLV.

LETTER OF THE REPUBLIC OF GENOA TO THE POPE, 3RD JANUARY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Genuae, 3° Januarii, 1710.

BEATISSIME PATER,

Justissimus Catholici Hiberniae gregis gemitus non tantum moerore animos nostros confecit quantum venerationis excitavit Pastoralis sollicitudo qua Sanctitas Vestra! ejusdem incolumitati incumbere studet et satagit, et de qua nos plene conscios fecerunt tum humanissimae ejus litterae tum religiosus vir Pater Maughlin qui apud nos sibi demandati hujus negotii munus omnibus numeris explevit. Plane piissimis Sanctitatis Vestrae votis nostra ipsa devincentes, licet ob universi orbis anfractus rei exitus optari possit potius quam sperari, non eo tamen minus ardentius atque efficacius operam nostram et favorem praestare volumus, validiora, ubi opportuna fuerint, expendenda officia, ne orthodoxa religio, illis in partibus, consuetis fraudetur aut conventionibus aut privilegiis.

Sanctitatis Vestrae,
Devotissimi et obsequiosissimi filii,
DUX ET GUBERNATORES Reipublicae Genuae.

CLVI.

NEWS FROM IRELAND, FORWARDED TO ROME FROM LOUVAIN,
4TH JANUARY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Louanii, 4 Januarii, 1710.

Pater O'Connor, Exprovincialis Fratrum Predicatorum Hibernorum in sua Epistola Londini, data die 28 Novembris, 1709, haec habet. Lex de iuramento praestando in aliquibus Hiberniae partibus

mandatur executioni, multi illud praestiterunt; sed nobilitas (quot-quot in fide corrupti non sunt) generose resistit.

Pater Lector Colmanus O'Shaghnessy, idem asserit, addendo tantum quod Ecclesiasticis praefixus sit terminus usque ad 28 Martij.

Dominus Redmondus, qui Louanii egit circa juramentum, fusius in haec verbo scribit. Tota haec natio consternata, et fermentata est ex quo lex pro impediendo Catholicismi incremento lata, et confirmata est: Lex illa in diversis regni partibus severe executioni mandatur: Saecularium magna pars juramentum sine conscientiae magno remorsu devorat, et nonnulli strenue in non praestando persistunt: juramentum in hac civitate Dublinensi aut vicinis districtibus nondum fuit praesentatum; at My Lord Warton redibit ad perficiendum opus. Episcopi illi haeretici, alique Parlamentarij, qui se opposuerunt formationi legis, citati sunt per Reginam, ut respondeant ad crimina illis objicienda. Warton commissionem habet convocandi aliud Parlamentum in quo Juramentum vulgo *Test* sequetur illud abjuratonis. Ecclesiastici registrati non molestabuntur usque ad 28 Martij. Informatores, et proditores nunc sunt officiosi valde, habent enim quod agant spe lucri. Dñi Mandevill, Brady, et Hines jam inde arrestati sunt (*puto quod sint Minoritae.*) Dñus Burne (*est Archiepiscopus Dublinensis*), se absentavit quia Informatorum unus illi, et aliis quadraginta minatus est. Jam universalis est hominum nunc perversio, quod talis nunquam fuerit visa: attamen aspera quaeque pati parati sumus in his rerum duris circumstantiis quamdiu poterimus etc. (Postrema haec epistola data est Dublini 10 Novembris, 1709.)

CLVII.

LETTER OF THE KING OF POLAND TO QUEEN ANNE, IN FAVOUR OF
THE IRISH CATHOLICS, 23rd JANUARY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Augustus Secundus Dei gratia Rex Poloniae, &c., Serenissimae ac
Potentissimae Principi Dominae Annae Dei gratia Magnae Britanniae,
Franciae, et Hiberniae reginae, Cognatae, ac Sorori Nostrae Charis-
simae, Salutem, et omnigenae felicitatis continuum incrementum.

Dresdae, 23 Januarii, 1710.

Ser^{ma} ac Potentissima Princeps Domina soror, accognata nostra carissima. Afflictae Catholicorum in Hibernia sortes, veluti ex relationibus accepimus, aequae sibi Regiam nostram, ac caeterorum Principum Catholicorum compassionem, ferventissimasque ad Majestatem Vestram in revelationem sui instantias vindicant. Quamobrem ex parte nostra deesse noluimus, quin pro eisdem ad Majestatem Vestram instaremus, eandem enixe rogatam esse cupientes, quatenus pro celebri sua clementia, depredicatoque justitiae cultu memoratos Catholicos gratiosissima protectione fovere velit, eosdemque circa Pacta Limerici et Galviae solemniter stipulata conservare quod dum ad publica Nostra Principumque Catholicorum solatia a Majestate Vestra, pro congenita animi ejusdem magnitudine praestolamur, reliqua eum in finem Majestati Vestrae referri fideli ac dilecto Ablegato Nostro comiti de Lagnasco commisimus. De reliquo Majestati Vestrae prosperrimos rerum successus, cum longaeva, ac optima a Domino Deo precamur valetudine. Dabantur Dresdae in Saxonia die XXIII mensis Januarii, Anno Domini MDCCX regni vero nostri anno XIII.

Majestatis Vestrae

Bonus frater et cognatus,

AUGUSTUS REX.

CLVIII.

AN ACCOUNT OF CERTAIN SUMS FORWARDED TO PARIS IN AID OF THE
IRISH CATHOLICS, IN 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Employ des 23655 livres envoyez dernièrement par Sa Sainteté pour les pauvres Irlandois exiléz pour la foy Catholique.

Quoy qu' il y avoit grand nombre d' autres sujets de sa Majesté Britanique des Roiaumes d' Angleterre et d' Ecosse aussi persecutéz et bannis pour la foy, la dite somme de 23655 livres a été uniquement

appliquée aux Irlandois suivant les intentions de Sa Sainteté, et la distribution en a été faite de la maniere suivante.

Premièrement comme l' argent envoyé par Sa Sainteté auparavant et employé en pensions reglees à plusieurs Irlandois bannis cy devant, avoit manqué au mois d' Aoust dernier, il a été payé pour les mois de Septembre, Octobre et Novembre aux dits pauvres pensionnaires Irlandois de l' argent envoyé dernièrement la somme de 5029 livres.

Le surplus de la dite somme étant 18000 liv. a été distribué aux clergé et Religieux Irlandois dernièrement exiléz.

Et de plus comme les dits 18000 liv. ne suffisoient pas au grand nombre des dits pretres et religieux Irlandois exiléz, on leur a encore distribué environ 9000 liv. qui a été pris de l' argent quêté à Versailles et à Paris pour les pauvres des trois Royaumes de Sa Majesté Britannique.

Le surplus de la dite queste a été employé principalement en viatiques pour renvoyer dans leurs pais autant qu' on a pû du grand nombre de ceux, qui ont étéz chasséz dernièrement des trois Royaumes de Sa Majesté, et pour subsister les autres qui ne peuvent plus retourner.

Mais comme Sa Majesté n'a pas d'autre fonds pour payer la plus-part des pensions des anciens Exiléz avant cette derniere persécution tant Irlandois qu' Anglois et Ecossois, que l'argent que Sa Sainteté a la bonté d'envoyer de temps en temps, et que tout ce qu' Elle a envoyé jusqu'à présent n'a pû s'étendre que jusqu' au mois de Novembre prochain ; Il faudra que les dits pensionnaires, qui sont tous Catholiques, ruinéz pour la foy meurent de faim à ce tems là à moins que Sa Sainteté ne continue Sa bonté paternelle en envoyant de quoy les subsister, ce qui montera à environ six mil écus par quartier comme on peut voir par l'Etat suivant des pensions dont Sa Majesté est chargée.

Ancienne liste de ceux qui au commencement de troubles ont étéz ruinéz, et bannis pour leur Religion et fidelité. Le fonds de cette premiere liste est tiré de ce que Sa Majesté a pû épargner sur les établissemens reglez pour l' entretien de Sa Cour ; et d'une charité de cent Louis D'or par mois payé par la Cour de France. Cette liste monte à la somme de quarante mil six cent quatre vingt livres par an, cy - - - - - 40680 liv.

Les autres trois listes n' ont point d' autre fonds que la charité que Sa Sainteté a la bonté d' envoyer ; les listes sont composées de

quelques Evêques, Pretres et Religieuses ; de plusieurs familles entieres de personnes de la premiere qualité, d'un grand nombre d' autres familles de moindre condition, de veuves et orphelins, tous Catholiques et tous exilés pour la foy, et qui ne peuvent plus retourner à leur pais. Ces trois listes ensemble montent à soixante et douze mil livres par an, cy - - - 72000. liv.

CLIX.

LETTER OF FR. BONAVENTURE DE BURGO TO THE CARDINAL SECRETARY OF STATE, FROM PRAGUE, 5TH FEBRUARY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Praga, 5 Febrajo, 1710.

EMO REVMO SIGR.,

Ricevo con questo Corriero, e con la piu grande sommissione dell' anima mia, la benignissima dell' E. V. scritta alli 4 gennaio scorso, insieme col Breve Pontificio destinato per il Prencipe Eugenio, e gliene rendo umilmente grazie della constantissima protezione, e continua attenzione per promuover la consaputa Santa Causa, et consolarmi in tutte le mie domande, à favor d'essa.

Adoperaro con li accennati Mons^a per farli conoscere ancora in questa distanza, li ricognoscimenti della S^{ua} di N. Sig^{ra}, per la loro buona dispositione di secondar la solecitudine Pastorale della S. Beatitudine e spero ogninamente che la detta benignissima lettera dell' Em^{za} V. sara grand' istrumento di confermarli, et riaccenderli, come fece l'altra Benignissima della medesima E. V. nel cuore dell' Eccel^{mo} Sigr. Conte di Schönborn Vice Cancelliere dell' Imperatore, per esser Egli medesimamente in essa lodato, e ringraziato, promettendoli il Ponteficio gradimento. Doppo haver egli letta l'accennatta lettera si dichiarò sodisfattissimo della risposta Pontificia sopra il modo da tenersi tra li Francesi, e Ministri Austriaci come trà li Vincitori, e Vinti, nel rendere le Città o Provenze, per la conservatione della S^{ua} Fede nelle medesime, come si trova al presente, promettendo che li detti Ministri averanno gl'ordini Cesarei d'ap-
po-

giar con ogni dovuta, e conveniente diligenza tutte le condizioni favorevoli alla Cattolica Religione, con l'esclusione di tutte l'Here-
ticali professioni.

Mostrò di più tutta la prontezza dell'anima per assistere, e promuovere la consaputa S^{ua} Causa nostra, e per confermarla mi diede sei lettere piene di fervore per il Ré Augusto, per li Principi Elettorali et altri Principi Vescovi dell' Impero, facendomi moltissime finenze, protestazioni, et esibizioni, per il presente, e per il futuro in tutti li tempi, e tutte le circostanze. Et occorrendosi però all Emza Vostra l'occasione di scrivergli, supplico l'innata bontà, e Clemenza della medesima E. V. à voler degnarli, seconda la solita pietà, ringraziarnelo, inviando à me le benignissime lettere, acciò ricevendo Egli le grazie, e favori dell' E. V. da me, si confermi via più nel Suo Santo proposito.

Il negoziato col Re Augusto à Dresda é riuscito felicissimo, come costerà all' E. V. dalle copie qui inchiusse. Mando l'originale, col mio Memoriale informativo, le lettere raccomandandatie del Sigr. Cardinale di Sassonia datemi à Vienna, e quelle del Sudetto Eccel^{mo} Schönborn congiuntovi al medesimo Breve Ponteficio à Londra, al Conte di Lagnasco Ambasciadore, e Plenipotentiaro del medesimo Ré Augusto.

L'Eccel^{mo} Conte di Martinitz non tralascia ne modo, ne maniera di pensare per ajutare e promuovere la consaputa causa, e benchè assente dalla corte, può potentemente operar appresso l'istesso Imperatore, col quale corrisponde ogni Posta, nelli negozi più ardui.

Sospiro per la benignissima risposta alla mia ultima per la propagazione dell' officio del *Dolcissimo Nome di Giesu*, con che mi humilio al Potentissimo, e Riveritissimo Patrocinio, augurando dal Cielo lunghissima Vita, colma d'ogni vera felicità e le bacio la Sagra Porpora. Di Vostra Em^{za}.

Umil^{mo} divot^{mo} et obligat^{mo} Servitore,

FR. BUONAVENTURA DE BURGO.

Praga S. Ambrogio li 5 Febraro, 1710.

CLX.

LETTER OF THE BISHOP OF CLOGHER TO THE INTERNUNCIO IN
BRUSSELS, 28TH MARCH, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

*Extrait d'une lettre écrite par Mg^r l'Evêque de Cloghar à S. E.
Mg^r G. Grimaldi, Internonce à Bruxelles.*

Le 28 Mars, 1710.

1. Le terme fatal et redouté depuis longtemps est arrivé à la fin depuis le 25 de ce mois ; les gens de nôtre Religion à l'exception du petit nombre qui a succombé, sont dispersés et dans leur retraite exposés à tous les perils denombrés, 2 Cor. XI. v. 26. 27. on ne scait point à qui se fier à cause des grands avantages proposés aux delateurs, et que chacun est obligé à la premiere requisition sous la recompense de la prison à déclarer par serment, ou, et quand il a été au service avec les noms des pasteurs et des assistens. Vous pouvez vous imaginer l'embaras commun, que, je ne saurais pas l'exprimer. En effet il faudrait un volume pour en fair la description. Les Catholiques témoignent toujours grande fermeté, et marquent même de l'horreur le peu des pasteurs, qui ont succombés mais comme le Vice-roy d'Irlande a ordre à son retours de Londres d'executer la resolution à la rigueur, il est à craindre, que quelques uns ne se relachent, d'autant que le Parlement pretend et fait insinuer, que la chose proposée ne regard point la religion ni la croyance, mais que c'est purement une affaire d'Etat, et qui est capable d'ebloir les plus avisés ; et en effet c'est une dure necessité de se voir dépouillé de tout ce qu'on a, réduit à la prison à perpetuité, femme et enfans obligées à gémir.

Je vous suis bien obligé du soin que vous avez pris de Mr. Reyly ; j'espere qu'il ne se rendra pas indigne de la protection accordée. Il se trouve à présent dans le College Irlandais un jeune Prêtre Seculier nommé Jean Macabe de mon Diocese, qui pour se perfectionner dans sa vocation s'est embarqué l'année passée avec tant de precipitation et d'ombrage, qu'il n'a pu porter ses patentes, sans lesquelles on fait difficulté de le laisser servir sur les autels. Il n'est pas facile de les envoyer d'icy. C'est pourquoi je vous prie de lui donner un

témoignage comme il est véritablement Pretre Seculier, et a passé pour les degrés par devant l'Eveque de Dromore. Il y a dans la dite maison un autre pretre seculier de mon nom et de mon diocese; je vous les récommande pour que par vos soins ils puissent être en état de s'appliquer aux missions. Le royaume est dans la disette des bons ouvriers, mais le province d'Ultonie leur pays natal est beaucoup plus abandonné que les autres par la quantité sans nombre des Presbiteriens venus d'Ecosse, qui occupent les villes et la campagne, et ont supplanté et chassé la meilleur partie des Catholiques natifs. Ceux qui restent encore en grand nombre, mêlés avec les Presbiteriens, sont réduits à tellé pauvreté, qu'ils n'ont pas les moyens d'encourager les missionnaires, ni les entretenir, mais auraient plus besoin eux meme, qu'on leur en donnât, cela est cause, que les missionnaires et autres personnes du metier n'y vont pas volontier et se fixent ailleurs, ou il y a plus de commodité, et que la vigne sera friche à moins, que les enfans du lieu, bien resolus de souffrir, ne s'y employent; mais la pauvreté des parens leur ôte le moyen de se rendre capables. Ce qui mérite la consideration des patrons, et pourrait servir de juste motif de les pourvoir au moins comme plus necessiteux dans les maisons établies pour les missions.

CLXI.

LETTER OF FR. ANTHONY FRENCH TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS,
FROM GALWAY, 29TH MARCH, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

Galviae, 29 Martii, 1710.

ILLME DOMINE INTERNUNCIE,

Post varios casus Londini superatos, mense Octobri anni prae-
teriti, salvus et incolumis Dublinum appuli: attamen distuli huc-
usque Vestrae ill^{mae} Dominationi scribere, ut ex comprobata rerum
experientia plenius possem vos informare: Jam vero cum cunctorum,
quae hic geruntur, sim ipse factus ocularis testis, operae pretium est ea

vobis communicare, quae statum nostrum conveniunt, meque eadem occasione vestrae gratiae et tutelae singulari commendare. Interim pro receptis beneficiis, gratias quas possum, rependo, futurus memor apud Deum in tribulationibus, et angustiis, quas hic patimur. Ad statum nostrum hisce in partibus quod attinet, tempestas oritur, eaque indies invalescit, quae immanissime desaevit tam in Pastores quam in greges ipsis commissos. Acta enim Parlamenti anni praeteriti vobis satis nota, diligenter executioni mandantur, et quae hucusque ex quodam moderamine tolerantiae, concessa fuerit libertas Clero ministrandi, penitus jam ablata est. Nullus enim amplius superest hic locus publice offerendi sacrificium vel administrandi sacramenta, sed neque privatim absque singulari discrimine Pastoris et Gregis. Nam si deprehendatur quispiam celebrans vel sacramenta administrans, vel celebrasse vel administrasse convincatur, temporanea poena carceris, et denuo perpetuo mulctatur exilio. Animatur porro populus promiscue singulari mercede ad prodendos Pastores, et exactio mercedis ex lege sancita extorquetur a solis civibus, vel incolis Catholicis loci, in quo sacra peraguntur. Ad haec accedit quotidiana violentia extorquendi juramentum *vulgo abjuratiōis*, quod continuam praebet vexam Catholicis persistentibus, quorum siquidem substantia paulatim exhauritur, et quibus (nisi tempestive succurratur) plena omnium bonorum imminet confiscatio. Hac ipsa die facta est comminatio publica à Justiariis, regni transportandi omnes sacerdotes registratos, nisi praestent juramentum, atque etiam crudelissime animadvertendi in Catholicos recusantes dictum juramentum praestare, idque procul dubio in proximo consessu regni de novo sancietur, nisi aliquis ineatur modus tempestive hanc violentiam praeveniendi. Ecce qualis facies rerum! Unicum et principale ad quod hic collimatur, est, ut nova hic plantetur colonia haeretica, Catholica intereat, pietas exulat, et quod malorum omnium causa est, libera aperiatur porta ad inveteratum explendum odium in matrem nostram Ecclesiam. Haec ex singulari fiducia vestrae illi Graetiae communico, ut primam sedem informet de angustiis quibus gens nostra opprimitur et navicula Petri hic concutitur, aliquisque ineatur modus apud Confaederatos Catholicos, ut vel illorum interpellatione apud nostram serenissimam reginam acta Parlamenti anni proxime praeteriti mitigentur, vel temporanee illorum suspendatur executio. Quantum ad meam propriam personam, hucusque deliteo ignotus gubernio, praestans quae possum secundum circumstantias temporum. Verum si haec tempora per-

severent, et populus promiscue opprimatur (quod timendum est) necessum est ut regnum, et functionem deserant plures. Altissimus a nobis avertat hanc calamitatem, quantum ad me per Dei gratiam persistam in opere, et patiar, ut lucrifaciam, si opus fuerit. Interim tuae gratiae, et singulari favori, et protectioni me commendans, cum plena animi submissione, et affectu singulari subscribor,

Ill^me Domine,

Vrae Ill^mae Domiⁿis, Devotissimus Devinctissimus famulus,

F. ANTONIUS FFRENCH,

S. Theologiae Lector Jubilatus, et Missionarius Apostolicus.

CLXII.

LETTER OF THE CONTE MAFFEI TO THE INTERNUNCIO IN BRUSSELS,
FROM LONDON, 25TH MAY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

ILL^mo, &c.

Ho ricevuto con il riveritissimo foglio di V. S. Illma quello che vi era annesso Del E^mo Sigr. Cardinale Paulucci, che m' ha portato gl' ordini preggiatissimi di Sua Beatitudine concernente gl' afflitti Cattolici d'Ibernia; qua annessa le trasmetto la risposta che mi dó l'honore di fare a sua Emza, e prego V. S. Illma ad esser persuasa, che non lasciaró mezzo intentato per contribuire al solievo di quelle anime, et a tutto ciò che potra aver riflesso alla Conservatione della nostra S. Fede in questi regni in portare almeno questa corte a moderare se non é possibile di far abolire una legge sì dura: gia havevo preuenuto gl' ordini di Sua Santità con eseguire quei precisi che tengo su questo particolare da S. Altezza reale, et avanti che sia partito da qua il vicerè mi Lord de Warton con cui ho contratto una particolare servitù gliene ho portato le mie piu vive, e giuste istanza, e mi ha lasciato con speranza di voler havervi qualche riguardo, li nuovi comandi di Sua Santità daranno ogni volta piu ardore alle diligenze che continuare di fare per un tanto bene, et a quella fedeltà che conservaro sempre intatta alla Santa Sede, essendo anche sicuro di

trouarne in V. S. Illma un' intiero aggradimento, essendomi conosciuto il zelo distinto d' un tanto ministro di Sua Santità.

M' honori intanto V. S. Illma d' esser ben certa del pregio che farò sempre de'suoi cenni, e mi permetti di rinnovarle gl' attestati piu vive del inalterabile mio ossequio, essendo con distinto rispetto,

Di V. S. Illma, e Reña

Deumo et Oblmo Servitore,

C. MAFFEI.

Londra, li 23 Maggio, 1710.

CLXIII.

LETTER FROM LONDON, 28TH JULY, 1710.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES).

Londini, 28 Julii, 1710, stilo vet.

Prorex Hiberniae Mylord Wharton a duobus aut tribus mensibus mirifice mutatus est, moderatius enim cum Hibernis agit. Putant aliqui, quod secreta receperit Reginae mandata, alii quod amoveri timeat, alii quod ob severitatem fuerit reprehensus; nam nedum Catholicij, sed Episcopi et alii Superiores Protestantium ecclesiae quos durius tractavit, quaerelas de ipso ad Reginam miserunt. Ecclesiastici Dublini captivi sub fidejussione libertatem ad tempus obtinuerunt. Sacella ibidem aperiuntur a quarta ad quintam matutinam horam. Hic non cessant notae inter supremam et infimam ecclesiam commotiones. Si pax, quae hic ut in Gallia desideratur, conclusa esset, miranda fierent. Audito nuntio de nulla futura pace Regina suspendit executionem quarundam magnarum resolutionum antea captarum. Optime inclinata ad suum fratrem dicitur, et aversa ab Hannovriensi.

CLXIV.

STATEMENT OF THE GRIEVANCES OF THE CATHOLICS OF IRELAND,
PRESENTED TO THE PLENIPOTENTIARIES OF THE CATHOLIC PRINCES
OF EUROPE, IN 1710.

(FROM A PRINTED COPY IN MY POSSESSION.)

ILLUSTRISSIMI ET EXCELLENTISSIMI D.D.

1. Districta obligatio propagandi, atque tuendi Sacrosanctam Catholicam Religionem, à Domino & Salvatore nostro JESU CHRISTO, Divinis non semel repetitis oraculis, injuncta summo Pontifici, suo in terris legitimo Vicario, ac Apostolorum Principis, S. Petri, vero Successori, nequaquam sinit tacere, aut ullatenus dissimulare, quin pro ea, quoties in ulla mundi parte, opprimitur, sese interponat, easque cunctas expleat partes, quas temporum injuria permittit, quod scriptis, & exemplis ferventer, constantèrque docuere Leo Magnus* Pelagius Papat S. Gregorius Magnus† & S. Augustinus‡.

2. Diuturna porrò ejusdem Sanctæ Fidei, in infelicissimo Hiberniæ Regno, oppressio & severissima persecutio, maximè vero diebus nostris, ab Anno scilicet 1691, quo Rex Guilielmus illud sibi subjecerat, notior est, quam ut narratione egeat; & quidem eo luctuosior evadit, quod, posita jam securi ad radicem, de eadem Apostolica Fide in præfato afflictissimo Regno, actum sit in sempiternum, nisi vel ipsemet DEUS T. O. M. ex immensis suæ infinitæ misericordiæ Thesauris, opportunè providerit, aut certè in præsentì, seu imminenti Generalis Pacis Tractatu, provisum fuerit, inserendo unum articulum, pro libero exercitio Fidei Catholicæ, ac integrâ Capitulationum Limericensium observantia, quarum intuitu, & non aliàs, prædictum Hiberniæ Regnum cessit Regi Guilielmo, à quo fuerunt juratæ, subscriptæ, sigillatæ, & publicatæ, & insuper à Parlamentis utriusque Regni, Angliæ videlicet, & Hiberniæ, acceptatæ, & approbatæ, ac denique ad tempus religiosè observatæ.

3. Quàm autem verum sit, actum esse omnino de Religione Catholica

* Epist. 93. ad Turibium.

† Epist. ad Narsetem in Italia Ducem.

‡ Lib. 11. Epist. 40. ad Exarcum Italiæ.

§ Epist. 48. ad Vincentium. Epist. 50. ad Bonifacium Comitem. Epist. 68. ad Januarium.

in antedicto Regno, nisi uno vel altero modo providerit Altissimus, luculentè constat, ex hac sola animadversione, quod, quamvis præactæ Capitulationes fuerint solemniter initæ, approbatæ, confirmatæ, ac publicatæ, eo stylo, eaque solemnitate, quibus inter Gentes iniri, ac stipulari solent Pacta publica, obligantia, *Gentium Jure*, non modo contrahentem Regem, sed & Successores, & Coronam, ut infra: attamen, quia in postrema Pace Reswicensi, nulla habita fuit mentio, aut ratio Nationis Hibernicæ, multo minus fidei Catholicæ, ejusque liberi exercitij in eodem Regno (nec quidem videbatur necessario facienda, quandoquidem inter Gubernium, & Nationem ipsam, credebatur sufficienter provisum, per proximè relata solemnia Pacta, quæ nemo prudens credere debuit, ullo unquam tempore violanda) ea de causa, non dubitavit utrumque Parlamentum, Angliæ scilicet, & Hiberniæ, à prædictis juratis, ac sollemniter stipulatis Articulis resilire, mediantibus quamplurimis Decretis, & Edictis, tùm etiam Catholicæ Religioni nimium perniciosis, immò ejusdem funditus, radicatusque eversivis ut videre est in eorum nonnullis infrà subjiciendis.

4. Extrémè igitur periclitante, quin & actu quasi desperatè agonizante Religione Catholica in uno integro Regno, cujus uberrimi fructus, copiosa videlicet Sanctorum agmina, per Europam diffusè sparsa, Nativo solo, hodièdum pro dolor, desolatissimo, meruère à Sæculis, singulare encomium, *INSULÆ SANCTORUM* & cujus *rara constantia*, ad perpetuam posteritatis ædificationem, eluxit temporibus Henrici VIII. Elizabethæ, Jacobi Primi, & etiamnum, cum summa omnium admiratione, elucet, ab exaltatione Regis Guillelmi ad Thronum Brittanicum: agonizante, dico, una tanta Natióne, quæ à primordio Apostolicæ conversionis, in hodiernos usque dies, nunquam intuitum à Cathedra Petri deflexit: quid faciendum Christo Vicario? quomodo suo muneri faciet satis?

5. Lamentabilis gemitus, & diuturnus lacrymosus filiorum clamor ad eum, pro aliquali saltem levamine, continuo dirigitur: ut cum Urbano V. in causa simili, verè dicere valeat: *Clamat ad Nos* (inquit) *de terra multorum fidelium sanguis innoxius, clamat pupillorum, Viduarum, ac aliorum exulantium, & spoliatorum miserabilis multitudo, clamant violatæ, & succensæ Ecclesiæ, ac Monasteria derelicta, simulque Nobiles, & Plebei, ac divites, & pauperes, ut adversus alienatos filios de gremio Sanctæ Matris Ecclesiæ, per opera detestanda, prolapsos, in fratres proprios, populos videlicet Christianos, more infidelium, sacientes, ut ad eorum reprimendas nequitias, ne grassentur ulterius, per*

authoritatem Sedis Apostolicæ, quæ ubi correctioni locum non esse prospexerit, debet actibus nefandis obsistere, & oppressorum, prout potest, subvenire miserijs, exurgamus.

6. Quo se vertet mœstissimus Pastorum Pastor, in tantis angustijs, in tam lacrymabili aliàs vix unquam reparabili, exitio, & ultimata extirpatione? quo se verteret nisi, more, & zelo Prædecessorum suorum ad pijssimos Ecclesiæ Advocatos, ad zelosos ejus Defensores, ad Augustissimum scilicet Imperatorem, ad Reges, & Principes Catholicæ professionis, eorûmque dignissimos Ministros, utpote quibus Regna, & Dominia dispensavit Altissimus eo fine, ut Ecclesiam, atque Sacrosanctam Religionem, spectata cujusvis virium proportionem, protegant, defendant, manuteneant, atque tueantur, utique enim eosdem alloquitur idem ipse Deus per os David, in Salamone, declarato Rege, et per Jehû Videntem, in Josaphat Rege Juda. Neminem quoque latet, verissimum esse, *quod dominetur excelsus in Regno hominum, & cui-cûmque voluerit det illud.* Ille ipse est, *qui pauperem facit, & ditat, humiliat, & sublevat.* Ipso certe providente fit, *quod de carcere, catenisque interdum quis egrediatur ad Regnum, & alius in Regno natus consumetur inopia.*

7. Quæ sanè clariora sunt quam quod exemplis sacræ, prophanæve Historiæ illustrari egeant: quippe in illis, longâ serie, mirâque multitudinem, hæcce cernuntur, sole clarius, verificata Divina eloquia: *Regnum* scilicet, non solum de familia in familiam, *sed etiam de gente in gentem transfertur, propter injustitias, & injurias, & contumelias, & diversos dolos.* *Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum. Non est qui de manu illius possit eruere.* Divina semper convincente sapientia, contra humanam astutiam, quod alij nulli, quam, *qui custodierint justa, justè justificabuntur.*

8. His ergo pijssimis Ecclesiæ Advocatis; his salvificæ fidei strenuis Defensoribus, alta, providaque Dei destinatione, atque ingenitâ, eximiâque pietate constitutis, exposuit Sanctissimus Pater, & quidem eâ solertiâ, eâque energiâ, quâ potuit majori, supremas animi angustias, ob luctuosum Hiberniæ statum, proprij, & illorum muneris, ac districtæ obligationis, reddendæque desuper, in extremo Judicio, exactissimæ rationis, per Apostolica scripta, fervido zelo, seriò admonuit, hanc gravissimam causam iterùm recommendando, lacrymosis precibus, & per viscera misericordiæ Dei nostri, exhortando, benignè præstare velint, pro supremi Numinis cultu, quod aliàs temporum

iniquitas reddidit Suae Beatitudini impossibile, præservando scilicet, seu alijs titulis melioribus (quos locus, & tempus offerent) ab ultimo, finaliq; exterminio, fidem Catholicam in infelicissimo Hiberniæ Regno, ad præscriptum Capitulationum Limericensium, revocatis omnibus Decretis, & Edictis in contrarium editis, ab Anno 1691, utpote nullitèr factis, ob defectum potestatis, quia (ut supra) contra Pacta publica, solennitèr stipulata, utrinque jurata, sigillata, Regiâ manu, & Parlamentorum utriusque Regni, Angliæ, & Hiberniæ, assensu, & consensu, roborata, publicata, & ad tempus religiosè observata, & per consequens, omni Jure Divino, Humano, & Gentium obligantia, non magis Hibernos ad fidelitatis Juramentum (ad quod solum, & ad aliud nullum constringi poterant, aut possunt) quam ipsam Coronam, ejusdémque possessores omnes, & singulos, ac Parlamenta ipsa, in perpetuum.

9. Quæ publica fides, publicæque perpetua obligatio, ex proximè narratis publicis Pactis legalitèr nata, nanciscitur non exiguum robur, ac vim minimè spernendam, ex hac verifica reflexione, certum nimirum esse, Regem Guilielmum, quando conscendit Thronum Britannicum, multùm dependisse ab amicitia quorundam Principum Catholicorum, qui, spectatis illius temporis circumstantiis, nequaquàm eum recognovissent, aut cum eo transegissent, nisi sub conditione, fidem Catholicam nullum subituram discrimen, nullumvè passuram detrimentum, ex tali mutatione, quod authenticè testatur Author vitæ glor: mem: Lepoldi I. cujus preclara, hereditaria Austriaca pietas, quemadmodùm non nisi coactè nimis, potuit induci ad consensum, ità sanè illum numquàm præstare voluit, non obstante quâcunquè aliâ majori jacturâ, aut etiam quantocunque amplioris fortunæ oblato promisso, nisi habitâ prius iteratâ securitate prædictæ conditionis, sub manu ipsius Regis Guilielmi. Ex quo, per totam Europam nihil tunc magis decantabatur, quam nullatenus agi de Religione Catholica in minimo præjudicanda, & contrarium spargentes esse falsarios, passione præoccupatos, Confoederatorum calumniatores, &c.

10. Hæc porro hypothesis, aliàs, verissima, concedit Jus Principibus Catholicis, contra violatores prædictarum Capitulationum, petendi earundem restaurationem, ad minus quoâd liberum exercitium fidei Catholicæ.

11. Obligat quoque Ministros Coronæ Angliæ ad faciendum illis satis, reminiscens, quantum illorum *Proprietas & libertas* (quæ, ex propria earundem confessione, fuit unica causa tantæ mutationis)

dependebat à commemorata Catholicorum amicitia, & praestitâ cautione, de non praejudicandâ Catholicâ Religione.

12. Enimverò praetacta amicitia constantèr continuata, non obstantibus gravissimis circumstantijs contrarium suadentibus, gravem parit obligationem adimplendi adjectam conditionem, *de non praejudicandâ Religione*, non secus ac indeclinabili justitia praestat contractus innominatus, *facio, ut facias*.

13. Quo autem aequiori, apud omnes Gentes, est obligatio inducta per ejusmodi contractum innominatum in materia gravissima, eo certè perniciosior dignoscitur esse ejusdem praetensa, stabilitis contrarijs legibus, licita publica violatio, praesertim verò in una Republica, quae ex pluribus partibus, caeteròqui disparatis, & disparatum interesse, quoad Religionem, & fortunam, habentibus, composita, consurgit, non aliter inter se conglutinatis, quam diversorum concordatorum, seu publicorum pactorum vinculo, putato indissolubili.

14. Quando autem, & quoties supponetur illud, Jure Gentium, indissolubile vinculum, posse dissolvi, reformarivè, vigore ullius actus subsequentis, ad beneplacitum unius partis, cum gravi alterius, aliàs innocentis, praejudicio, praemeditati, quocúmque quaesito colore, seu praetextu glossationis, interpretationis, publicae securitatis, &c. Clarum est nullum interesse, seu quoad Religionem, seu quoad fortunas, in tali Republica, remanere securum, solúmque expectari, ut alterutra partium fiat potentior, quae, hoc ipso, licité, & citra omnem scrupulum, omnémque pudorem, stabilitâ arbitrariâ lege, alteram obruat, pessumdet, & funditus extirpet, quemadmodum hodie fieri videmus cum Catholicis Hibernis, contra praememoratas publicas Pactiones.

15. Æquè quoque clarum est, nullam exteram Nationem debitâ cum fiduciâ, posse, multominus debere, transigere publica belli, vel pacis foedera, cum Republica istiusmodi perniciosissimi principij, & praetensae inhumanae potestatis, utpote unanimi omnium Gentium Jure constantissimè réprobatî; ex quo rursus remanet dicta Respublica, & à Forensibus, & à Domesticis, fatali necessitate, discerpenda, & in nihilum redigenda, data scilicet faventioris semper inconstantis fortunae praepotentia, simul cum independentia, seu extra, seu intra eandem Rempublicam: idque quando fiet, conclamabit universum, Jure fieri, eâ ratione, quâ acceptatur: par pari referendum: & *frangenti fidem, fides frangatur eidem*. Tacendo Divinam ultionem, quam quaevis Natio credens in unum Deum, credit severè infligendam,

propter *oppressionem Innocentium*, qui inermes, & numero pauci, à copiosa Armatorum multitudine obruti, bonis universis, honoris, & fortunæ spoliati, compelluntur jurare quæ ignorant, & abjurare fidem, quam credunt unicam sufficere ad salutem, & quam ipsaemet famosiores Universitates Acatolicæ docent, & declarant salvificam, conspirantes universim, fidem, (sit illa quam volueris) esse liberam, nulli prorsus quantumcûmque minimæ obnoxiam coactioni.

16. Graviter quoquè censurarunt, & censurare non cessant, perperam, imò tyranicè actum, quandò, & quoties quorundam opinione, dicebatur hic, vel ille Catholicus Monarcha, quosdam abhuisse modos, talem qualem redolentes violentiam, qua Acatolici Vassalli, ad frugem, ad veram, & unicam aeternæ salutis reducerentur semitam. O! quæ jurgia? quot, & quanta non minus horrida, quam dispendiosa bella ex hoc motivo, etiam sæculo nostro, nata, atq; renata; & nondùm, pròh dolor, terminata? absque eo quod Acatolicis, eâ de causâ in Catholicos bella gerentibus, suffragata fuerit ulla solennis Capitulatio, aut Pactio publica, à parte fideliter servata, ut in præsentì Hibernorum luctuosissimo casu.

17. Ad hæc, juvabit forsitan meminisse *Juris naturæ*: Quod tibi vis fieri &c. Quid sibi fieri volunt Acatolici? volunt gaudere libertate fidei, asseverantes, citrà tyranidem, ea privari non posse. Quid alteri volunt? alterum volunt omni arte, & marte plenissimè privare eâdem libertate, compellendo jurare quæ ignorat, & profiteri Religionem, in quâ credit se salvari non posse. Si volendo sibi, rectâ utuntur conscientia, certè in eo quod alteri volunt, ut spectato *Jure naturæ*, multiplicis non convincantur manifestæ tyranniae, eandem deberent Proximo indulgere libertatem, maximè verò suffragantibus illi publicis Pactis, ac invincibili conscientia aeternæ salutis, contra quam, jurando falsa, abjurando &c. licet coactè, ambo, cogens scilicet & coactus, fiunt rei mortis sempiternæ. Si autem Acatolici adversarij, in præmissis, conscientias suas tutè ac salutiferè, regere, salvareque credunt, ex virium, facultatumvè mensura, sentientes licere, quidquid libuerit, dummodo vires suppetant, & quamdiù suppetunt, nullis resistentibus cedere: hoc sanè difficile creditu est de una famosa, ac caeteròqui gloriosissima Natione, quam haudquaquam latet Atheismus impiè, insipienterque dicentis in corde: *Non est Deus*. Quæ ludit in humanis, Divina sapientia, rebus, deludit quemcûmque volentem: *Jus in Armis*; nunc proborum exercendo patientiam, nunc vindicando suum inalienabile Jus altum, contra vesanam Reproborum insolentiam.

18. Eccè, ILLUSTRISSIMI ET EXCELLENTISSIMI DOMINI deplorabilis, Catholicae, & avitae Religionis, in miserabili Hiberniae Regno, casus; O! utinam non supremus occasus: O! utinam vel tandem in praesenti glorioso Pacis congressu, ad aeviternam EE. VV. laudem, gloriam, & honorem, reparabilis.

19. Nulla justitia, nullumve Jus refragatur Sanctae DEI causae, pro qua omnis justitia clamat in plateis: illi utique omnia Jura, Divina, humana, etiam naturae, & Gentium, favent, & quidem adeo stricte, quod Adversarij finaliter resistere nequeant legitimis Catholicorum Principum instantijs (qui, quantumcumque inter se non nihil, propter alias causas dissentientes, in hac nihilominus justissima causa stabiliter impetranda, sunt omnino consentientes, veraciterque conjuncti, atque uniti) nisi penitus destruendo propria eorundem Politica, quoad Pacta publica, sive inter se, sive cum exteris Nationibus, ut supra n. 13. quod e diametro opponitur honoratae indoli Anglicae Nationis, quae, in suis Historijs, Religioni, simul & honori ducit non modo cacteris Gentibus, quoad observantiam publicae fidei, aequiparari, sed & easdem excedere.

20. Constans quoque atque indefessus eorundem cum quibus, pro Sancta DEI causa, agendum, fervor in Religionis materia, non solum notatu dignum praebet exemplum, sed & validum porrigit EE. VV. argumentum, ut quemadmodum illi, pro Religione, quam respectivè, in tanta scilicet Religionum diversitate, putant sufficere, ita pariter EE. VV. pro ea, quam unice credunt posse prodesse ad salutem, operentur, non cum minori efficacia, neque cum dispari in DEUM, qui neque surdus, neque caecus est, confidentia. Certum utique est, DEUM operaturum, ut DEUM, & facturum, quae DEI sunt, quando nos homines operabimur, quae hominum sunt.

21. Nulla sanè permittit ratio, vitio vertendum EE. VV. sese zelosè, ferventerque interponere pro veteri atque antiqua Patrum fide, ubivis aliàs praecedentèr in possessione, cum & ipsimet Confoederati se plurimum laudent, ex zelo, & fervore, quem impendunt pro nova, violentèr inducta in Silesiam, in Hungariam &c. quantumvis isti non sint ex integro, ergà Principem sinceri, & illi in actuali diuturnà Rebellione.

22. Ex quibus clarè relucet, quàm dispar sit utrinque causa. Hiberni, quod praestiterunt fidelitatis Juramentum, servarunt illibatè, illudque quam promptè renovaturi, quandò, & quoties jubere libuerit, solum praeservetur intacta Avita fides, juxta Pacta invicem jurata, &

non cogantur jurare, quae ignorant, contra eadem, cum ad illud unicum (quo fidelitèr observato, cessat omnis omninò querelandi causa) constringi debeant.

23. Si porrò cautio, si fidejussio, si denique quid aliud rationabile, & cum Sacrosancta Fide componibile, requiratur, *Ecce nunc tempus acceptabile*: Ipsimet Adversarij dicant, ipsimet exponant coram EE. VV. utrinq; eminet sublimioris judicij excellentia: perspicacioris mentis optabilior nequaquam desideratur sagacitas. Totum EXCELLENTISSIMUM CONGRESSUM, donis verè raris, talentis minimè ordinarijs, minimèque vulgaribus, ornavit, ditavitque Altissimus, cujus causae absit postpositio. Nam & ille, qui illuminat sensus, & corda, est qui sui memorem altè praemiatur, uti & immemorem justè punit, multòque potentiùs nolentem cedere aequitati, & rationi.

24. In iñatà aequitate, in congenito zelo, in supremà pietate EE. VV. confidunt supplices Catholici, confidunt gementes et flentes, confidunt ejulantes, & clamantes cum Josepho: *Innocens in lacum missus sum*. Ingeminant cum Daniele: *Delictum non feci*. Consonant cum Susanna: *Ecce morior, cum nihil horum fecerim*. Cum Job conlacrymantes in amaritudine singultiunt: *Utinàm appenderentur peccata mea in statera*. Et, cum persecutato Jeremia dolorosè exclamant: *Attende Domine ad me, & audi vocem adversariorum meorum*.

25. In genua igitur provoluti, in sacco, cinere, & cilicio, supplicant, & implorant quàm humilitèr, quàm demissè, misericordiam, & pietatem. Suspirant omnes omninò Catholici, sperantes firmiter in zelosà, ac pientissimà EE. VV. dexteritate, omnem prorsùs removendam, atque superandam difficultatem, restituto Fidei Catholicae libero exercitio, in Pactis saepè commemoratis stabilito, ac revocatis Decretis, & Edictis, contrarijs, quae, unà cum praedictis Pactis, pro pleniori EE. VV. informatione, subjiciuntur, & sunt tenoris sequentis.

ARTICULI LIMERICENSES, MAGNO ANGLIAE SIGILLO ROBORATI.

GUILLIELMUS & MARIA &c. Omnibus hasce praesentes inspecturis, salutem. Cum vi certorum Articulorum, sub data die 3. Octobris proximè elapsi, per, & inter nostros Justitiarios Regni nostri Hiberniae, ac Generalem nostri ibidèr Exercitùs, ex una: Et complures officiales bellicos, in praefata Civitate Limericensi, dicti nostri Regni, Praetoriam potestatem gerentes, ex altera parte, erectorum, & conclusorum;

per quos Articulus Justitiarij nostri, & Generalis fidem dederunt, nos spatio octo Mensium, vel citius, eosdem Articulos, fore ratificaturos; & ipsosmet omni conatu eò allaboraturos, ut in Parlamento roborentur, ac confirmentur: Quorum Articulorum tenor, is est, qui subsequitur. Videlicet,

Articuli conclusi die 3. Octobris 1691. inter Amplitudinem suam, Carolum Porter Equitem, Thomam Conningsby Armigerum, Dominos Justitiarios Hiberniae, ac Excellentiam suam, Baronem de Ginckle, Locumtenentem Generalem, & supremum Exercitus Moderatorem, ex una: Et Magnificentiam suam, Patricium, Comitem de Lucan, Piercy Vice-Comitem Galmoy, Nicolaum Purcell, Chiliarchum, Nicolaum Cusak, Chiliarchum, Tobiam Butler Equitem, Geraldum Dillon, Chiliarchum, & Joannem Browne, Chiliarchum, ex Altera parte: pro, & nomine Hibernorum, Civitatem & Comitatum Limericensem, Comitatusquè de Clare, Cork, Kierry, Sligo, & Mayò, inhabitantium, intuitu deditionis Civitatis Limerik, & aliarum stipulationum initarum inter praefatum Generalem Ginckle, & Gubernatorem Limericensem, ac Generales Exercitus Hibernici, datarum eadem die, qua praesentes, paritèrque deditionem Civitatis Limericensis, & submissionem praefati Exercitus, concernentium, etc. conventum fuit.

1. Vt omnes Romano-Catholici hujus Regni talibus gaudeant privilegijs, quoad Exercitium Religionis, quae Legibus Hiberniae non repugnant, & quibus, regnante Carolo II., fruebantur: Et Majestates Britannicae eò laborabunt, ut quam primùm negotiorum cumulus permiserit, hujus Regni Parlamentum convocare, dictis Romano-Catholicis omnigena, seu quaevis alia procuretur hac ex parte securitas, quâ ab omni turbatione, intuitu dictae eorum Religionis, tuti esse queant.

2. Omnes Limerici, vel alio in loco, quem pro nunc Hiberni, per Praesidia sua possident, habitantes, vel degentes, omnesquè Officiales, & Milites virtute ullius commissionis à Rege Jacobo, emanatae, aut ab illis, qui ejus Nomine, Auctoritate commissionis emanandi pollent, Arma ferentes in Comitatibus de Limbrick, Clare, Kierry, Cork, Sligo, & Mayò, vel in horum uno: ut & omnes Officiales Legionum Hibernicarum de facto existentium, & cum quibus de Deditione tractatur, quivè nec sunt lello capti, nec se sub protectione submittere, sed quibus Animus est, Majestatibus suis sese submittere: Hi & omnes haeredes, & unusquisquè haeredum, seu omnes & singuli, tenebunt, possidebunt, & obtinebunt sua bona, & possessiones haereditarias, Jura, Titulos, Commoda, Privilegia, & Immunitates, quibus ipsi, unusquis-

que, vel illorum aliquis gaudebant, pro quibus Jus ullum, sive titulus legitimus competeat, tam regnante Carolo II., quam quocunque tempore subsequenti, vi Legum, aut statutorum, sub Regno Caroli II. in vigore suo existentium, & jussu Gubernij omnium istorum bonorum, sive in possessione Regis, Regiorumvè Conductorum existentium, possessionem obtinebunt absque molestia, aut processu, hac in parte; singula vero ista bona, omnesque illae possessiones haereditariae, liberae declarabuntur ab omni etiam residuo Redituum Coronae debito, sicut & à quocunque onere publico, ipsis imposito, aut incurso, à Festo S. Michaelis 1688. usque ad hanc diem, qua hi Articuli sunt conclusi. Quaelibet persona, hoc Articulo comprehensa, tenebit, habebit, & servabit omnia bona realia, & personalia ad illam spectantia, & in cujuscunque alterius potestate nunc sita, ad suum usum, & commodum. Omnes porro & singuli dictarum personarum, cujuscunque sint professionis, Artis, vel Vocationis, colere, tractare, atque exercere poterunt professiones, Artes, & Vocationes suas, aequè libere ac illas coluerunt, tractarunt, exercueruntvè sub Regno Caroli II. Ità tamen, ne quidquam hoc Articulo comprehensum, extendatur ad restabiliendum ullam personam extra Regni fines nunc versantem, cujus bona Fisco sunt adscripta, ijs exceptis, quos subsequens contextus comprehendit; ea pariter conditione, ut nullus beneficijs hujus Articuli gaudere queat, qui Juramentum fidelitatis, Anno Regni praesentium Majestatum primo, per Parlamentum Anglicanum praescriptum, quando hoc exigetur, praestare, aut negliget, aut recusabit.

3. Mercatores omnes, vel qui pro talibus habentur, tam Civitatis Limericensis, quam alterius cujuscunque loci, in Praesidij Hibernici possessione nunc extantis, nec non ullius Civitatis, aut loci ad Comitatus de Clare, vel de Kierry spectantis, qui in partibus ultramarinis sunt absentes, & qui post declarationem Regiam, editam Mense Februarij 1688. huic bello sese non immiscuerunt, fruuntur beneficio, in secundo Articulo expresso, aequè ac si praesentes essent: eà tamen lege, ut infra octimestre, à die quâ praesens conventio est data, in hocce revertantur Regnum.

4. Officiales sequentes: Simon Lutterell Chiliarchus, Rowlandus White Centurio, Mauritius Eustace de Yarmanstowne, Chivers de Maistowne, cõmuniter dictus Montlinster, cum, uti membra Legionum, e quibus dicta Praesidia sunt composita, vel etiam in Exercitu Hibernico Ultramarino jam existentium, sint absentes, in negotijs sive

Universum Exercitum concernentibus: omni gaudeant commodo, & beneficiis, in Article 2. hic expresso, dummodo ad hoc Regnum revertantur intra 8. Menses à dato praesentium, & se submiserint Regimini Regio, Juramentumque mentionatum praestiterint.

5. Quod omnes, & unusquisque eorum, qui in secundo, & tertio Article sunt comprehensi, obtenturi sint remissionem generalem omnis culpa, Criminis laesae Majestatis, Feloniae, transgressionis, & omnis omnino Criminis, & cujuscunque errati, quod à primo Regni Jacobi II. anno commiserunt. Etsi ullus eorum per Parlamentum accusaretur, Domini Justitiarum, & Generalis omni nisu eò contendente, ut talis accusatio per actum, seu conclusum Parlamenti revocetur; omnia etiam Actitata, & proscriptiones gratis cassabuntur, solutis tantummodò expensis, scribis dari consuetis.

6. Et siquidem bellum, quod nunc geritur, gravibus violentijs, ex unâ, alterâque parte commissis, refertum fuerit; taliter, ut si locum haberent omnis generis actiones privatae, animositates, nimis diu regnantes, ulterius protraherentur, in detrimentum boni publici; ideòque, ut quies, & tranquillitas Regno restituatur, & inconvenientijs, ex adverso, necessariò emergentibus, obex ponatur: eorum nullus, qui hisce comprehenditur Articulis, prosecutione ullâ forensi molestabitur, per quemcunque, aut nomine cujuscunque, propter ullam transgressionem, aut ob Arma, Equos, Argentum, mobilia, Merces, & omnis generis apparatus, durante bello captum, vel ablatum. Et nullus comprehensus in 2. aut 3. Article, in Jus vocari, vel citari poterit, propter ullos redditus, aut commoda percepta e praedijs, Domibus, aut alijs haereditarijs possessionibus, quibus uti sunt in hoc Regno, ab initio praesentis belli, ad hodiernam usque diem, his Articulis inscriptam; nec propter ullam devastationem commissam in talibus praedijs, vel Domibus: & stipulatum est, ut hic Articulus mutuò, & reciproce se extendat ad Anglos, et Hibernos, per Universum Regnum.

7. Omnibus Dominis, & Nobilibus, in secundo & tertio Article comprehensis, liberum erit incedere cum gladio, & binis pistoletis, si ipsismet videbitur, & habere unum sclopetum in Domo, sit ad defendendum, aut ad jaculandum.

8. Integrum sit Incolis & degentibus in Civitate Limericensi, aut alijs Praesidijs, transportare aliorum sua bona, omnem suppellectilem, apparatusque, seclusâ visitatione, aut examinatione, ulliusque solutionis in Tellonijs, aut exactione, & non cogentur suas deserere habitationes.

9. Juramentum fidelitatis, quod Romano-Catholicis, sese Imperio suarum Majestatum, submittentibus, administrabitur, erit subsequens juramentum, & aliud nullum.

JURAMENTUM FIDELITATIS.

Ego N.N. juro, & sincerè promitto, me fore fidelem, & servaturum fidelitatem inviolabilem suis Majestatibus, Regi Guiliellmo, & Reginae Mariae.

10. Quod si in futurum acciderit, ut quispiam hos Articulos violet, hoc non impedit quò minus caeteri omnes gaudeant omnibus beneficijs horum Articulorum.

11. Domini Justitiarij, & Generalis promittunt, quod tantum protectionis, quantum poterunt, omnibus omninò in enarratis Articulis comprehensis, sint praestituri, & impedituri, ne ex capite debitorum carcerentur, vel carcerati ob debita, aut damna, ad executionem trahantur, per octimestre, à die qua, presentes Articuli sunt dati, computandum.

12. Finaliter, Domini Justitiarij, & Generalis, suam interponunt fidem, quod suae Majestates ratificationem hisce Articulis sint adjuncturae, intra proximos 8. Menses, aut citius, & operam dabunt pro virili, ut Parlamenti quoque accedat ratificatio, & confirmatio. In cujus fidem subscripsimus praesentibus Articulis.

CAROLUS PORTER.

THOMAS CONINGSBY.

BARO GINKLE.

In praesentiâ

D. AUENMORE.

H. MACKAY.

J. GALMASH.

SEQUITUR RATIFICATIO & CONFIRMATIO REGIA.

Et consideratis dictis Articulis, & quod eorum virtute, dicta Civitas Limericensis devoluta sit ad nostras manus; Nobis placet gratiose declarare ex nostra parte, nostrorumque Haeredum, ac Successorum, quod virtute praesentium, quantum a Nobis dependet, Nos ratificemus, ac confirmemus dictos Articulos, cum omnibus, ac

singulis clausulis, factis, & rebus in ijsdem contentis; Quae autem confirmationem, vi actus Parlamenti, exigent, Nos Parlamento recommendabimus, ut ea confirmet; & Nos omni Libello, & Libellis ab alterutra, vel utraque Camera porrigendis, & ad hunc effectum collimantibus, nostrum adjungemus assensum, &c. &c.

ACTA PARLAMENTORUM ANGLIAE, & HIBERNIAE, REGIA AUTHORITY FIRMATA A. 1697,

et deinceps, quibus, absque omni omnino verâ causâ, sed in purum Fidei odium duntaxat, violantur praemissa Pacta publica, solenniter stipulata Limerici, Anno 1691., legentium commoditati deserviendo, compendio recensentur.

1. Ut ante Calendas Majas A. 1698, Catholici Episcopi omnes, ac Praelati, aut in dignitate quâcunque Ecclesiasticâ constituti, omnesque Regulares, et universi Sacerdotes, etiam Saeculares, qui in Seminarijs ultramarinis studuerunt, Regno Hiberniae abscedant.

2. Ne quis, post illum diem, hospitio excipiat quempiam ex praedictis mulctatis exilio, aliò beneficio afficiat, sub gravi pecuniariâ mulctâ pro primâ vice, lib. sterl. viginti. Pro secunda vice, summa eadem duplicetur. Et pro tertia vice, bona omnia mobilia, & immobilia fisco cedant indispensabiliter.

3. Nullus ex proscriptis redeat, & si redierit, laesae Majestatis reus habeatur, & conformiter puniatur.

4. Nullus Papisticus Archi-Episcopus, Episcopus, Vicarius Generalis, Decanus, &c. exercens Ecclesiasticam Jurisdictionem, non institutam juxta leges Regni, nullusque Jesuita, aut Frater, post 19 Decembris Anni 1697. accedat ad hoc Regnum, sub poena carceris & exilij. Regredientes verò incurrant crimen laesae Majestatis, & conformiter punientur.

5. Nè quis audeat hospitio recipere, &c. ullum ex proximè recensitis, Regnum accedere prohibitis, reversum à 19 Decembris Anni 1697. sub ijsdem poenis, ut suprâ. Reversus verò expellatur ex Regnis Britannicis, & si iterum redierit, sit reus laesae Majestatis, & luet ut uprà.

6. Nullus sepeliatur in suppresso Monasterio, Abbatia, vel Conventu, in quibus, de facto, non celebrantur divina, juxta ritum Pro-

testanticae Ecclesiae, nequè inter limites dictorum locorum, nequè funus ad talia loca quis comitetur, sub poena mulctae 10 lib. sterl.

7. Quicumquè Magistratus invenietur negligens in executione harum legum, mulctâ centum lib. sterl. irremissibiliter punietur, & ad similia officia obeunda perpetuò inhabilis judicatur.

8. Nullae imposterum habeantur Scholae Catholicae, nec nisi à magistris Protestantibus Filij Catholicorum instruantur, aut educantur.

9. Nulli Catholicorum liceat, sub iisdem poenis, ut suprà, ad alias Provincias Catholicas, suos filios erudiendos transmittere.

10. Sub gravi mulctâ, Catholici, nulla Domini, Ejus Beatissimae Matris, aut alterius Sancti, festa observent, nisi quae observantur a Protestantibus.

11. Nullus Catholicus arma offensiva, aut defensiva gerat, aut domi habeat.

12. Nullus Catholicus habeat Equum, qui excedat valorem 5. lib. sterl.

13. Omnes Juristae, & Medici Catholici, arcentur ab exercitio suarum respective facultatum.

14. Matrimonia contracta cum Papistis declarantur invalida & nulla.

15. Nullus imposterum, officium quodcunque civile aut militare obtineat, nec quidem gregarius sit Miles, aut publicum Advocati, Procuratoris, Notarij, Scribae, Medici, Chyrurgi, Pharmacopolae, Ludi-Magistri, &c., exercitium obeat, nisi sequentia juraverit.

PRIMA JURAMENTI FORMULA.

Ego N.N. juro, & declaro, quod nullus extraneus Princeps, Persona, Praelatus, Status, aut Potentatus, habeat, aut habere potest, vel debeat ullam potestatem, Superioritatem, Jurisdictionem, praeeminentiam, aut auctoritatem Ecclesiasticam, aut spiritualem in hoc Regno, Sic me Deus Adjuvet.

16. Omnes in Hibernia declarantur inhabiles ad obtinendum locum in Parlamento, item, ad officia omnia civilia, aut militaria, atque ad recipiendam ullam pensionem, remunerationem, salarium, aut stipendium à Corona, sive fisco Regio, nec non ad publicum, cujuscunque professionis exercitium, sive scientificae, sive liberalis, nisi prius juraverint, ac scripto signaverint declarationem sequentem.

SECUNDA JURAMENTI FORMULA.

Ego N.N. solennitèr juro, & sincerè coram Deo profiteor, & declaro, me credere, quòd in Sacramento Coenae Domini, nulla sit transubstantiatio elementorum, Panis, & Vini in Corpus & sanguinem Christi, in, aut post consecrationem, per quamcumque personam. Et quod invocatio, & adoratio V. Mariae, vel cujuscunque alterius Sancti, & sacrificium missae, proit de facto practicantur in Ecclesia Romana, sint superstitiosa & idolatrica. Et solennitèr coram Deo profiteor, & declaro, hanc me facere declarationem, & quamlibet ejus partem, in plano, & obvio sensu verborum, quae mihi praelecta sunt, sicut communiter intelliguntur a Protestantibus, absquè evasione, aequivocatione, aut mentali restrictione quacunque, & sine ullà dispensatione ante, vel post, mihi in hunc finem, concessà, per Papam aliamve auctoritatem, vel personam quamcumque; nec me credere, quod sim, aut esse possim, coram Deo, aut hominibus, liber, Absolutusque ab hac declaratione, vel ullà ejus parte, etiamsi Papa, vel ulla alia persona, aut Personae, vel Potestas quaecunque dispensaret, aut annullaret illam, aut declararet illum inanem fuisse, & nullam.

TERTIA JURAMENTI FORMULA AB OMNIBUS PRAESTANDA.

Ego N.N. vere & sincere agnosco, profiteor, attestor, & declaro in mea conscientia, coram Deo, & mundo, nostram supremam Dominam Annam Reginam, esse veram & legitimam hujus Regni Reginam, omniumque aliarum Ditionum, & Regionum suae Majestati appertinentium, atque solennitèr, ac sincerà fide, declaro me credere personam (durante Regis Jacobi defuncti vità) Cambriae, seu Walliae Principem praetensè dictum (& post obitum dicti Jacobi Regis) characterem titulumque Regis Angliae sibi assumentem, sub nomine Jacobi III. nullum habere Jus, neque titulum ullum qualemcumquè ad hujus Regni Coronam, aut Ditiones annexas: & renuntio, abjuroque illi omnem fidelitatem, & obedientiam, ac juro me velle fidem, obsequiumque praestare suae Majestati Reginae Annae, ipsamque pro viribus defendere, adversùs omnes qualescunque molitiones, & conjurationes in suam Personam, Coronam, aut dignitatem, intentandas: & omni studio conabor detegere, & suae Majestati, ejusque Successoribus omnes hujusmodi perfidas molitiones, mihi notas, Coronae, Personae, &c.

manifestare, & fideliter promitto, omni studio defendere, tueri, & propugnare limitationem, & successionem Coronae, adversus praedictum Jacobum; & omnes alias qualescunque personas conformiter ad limitationem Decreti Parlamentarij, cui titulus: "Decretum manifestans "subditorum praerogativas, & Jura, & stabiliens, confirmansque "successionem Coronae suae praesenti Majestati, & sui corporis "Haeredibus, dummodo Protestantibus." Et sicut in Alio Decreto, cui titulus: "Decretum pro ulteriori limitatione Coronae, & assecuratione "meliore Jurium, & praerogativarum Subditorum, limitatur, post "obitum Reginae, & per defectum prolis ejusdem Reginae in favorem "Principissae Electricis Dotariae Hanovrianae, & ejus corporis "Haeredibus Protestantibus." Haecque omnia sincere agnosco, & Juro, secundum haec verba expressa, & secundum sensum obvium, & intelligentiam usitatam horum verborum, absque ulla aequivocatione, mentali evasione, aut occulta reservatione. Atque facio hanc recognitionem, & vere, sincere ex toto corde, fide Christiana, haec omnia promitto. Sic me Deus Adjuvet.

Praemissa Formula nititur sequentibus legibus poenalibus, latis in ipsam Personam, ac Prolem Regiam, Item in omnes Principes Forenses, Jure sanguis, justam habentes praetensionem in Coronam Angliae, utpote in citatis Decretis, editis & stabilitis.

17. Nullus unquam Catholicus sit capax Coronae Anglicanae.

18. Nullus habens Conjugem Catholicam sit capax ejusdem Coronae.

SEQUITUR SYNOPSIS DECRETI

Emanati a Camera Bassâ, seu Inferioris Statûs, Parlamenti Regni Hiberniae, contra Catholicos ejusdem Regni Anno 1709.

1. Ordinatur, quòd si ulla Prolium Papistarum, seu Romano-Catholicorum, fiat Protestans, seu Acatolicae Religionis, Regia Cancellaria obligabit Parentes dictae Prolis, sibi notum facere Valorem omnium ejus bonorum, seu substantiae; & idem Tribunal poterit ordinare (secundum quod ipsi bonum videbitur) tantam partem substantiae Parentum, quantam judicaverit necessariam, pro sustentatione talium Prolium Neo-Protestantium: modo talis pars assignata non excedat tertiam partem totius substantiae Parentum. Et Cancel-

laria potestatem habet, de quando in quando, augendi talem portionem assignatam, proportionaliter ad augmentum bonorum Parentum.

2. Quod quisunque Religionis Papisticae, qui in Particularium Domibus, docebit, aut instruet Juventutem, aut Assistentem aget Ludi-Magistri Protestantis, reputetur pro Religioso Papista, & easdem, cum illo, poenas subeat.

3. Si quisquam post 1. Augusti Anni 1709. prodiderit aliquem Archi-Episcopum, Episcopum, Vicarium Generalem, Jesuitam, Monachum, Religiosum, aut quemcunque Regularem Religionis Papisticae; aut personam quamcunque, functiones Ecclesiasticas exercentem; aut saecularem quemcunque, qui in Registro non est inscriptus, secundum Leges; aut Ludi-Magistrum, aliamve Personam instruentem Juventutem in domibus particularium: aut Praeceptorem, aut Assistentem alicui Ludi-Magistro Protestanti: modo capiatur talis persona, & quod talis sit, convincatur: denunciator accipiet 50 lib. sterl. recompensationis pro quovis Archi-Episcopo, Episcopo, Vicario Generali, aut alia Persona Jurisdictionem Ecclesiasticam exercente. Viginti lib. sterl. pro quovis Regulari, aut saeculari non inscripto in Registro secundum leges. Et 10 lib. pro quovis Ludi-Magistro, Praeceptore, aut Assistente. Et talis summa pecuniae exigetur ab illis Papistis, in quorum territorio tales personae exercuerunt suas functiones, aut Jurisdictiones Ecclesiasticas aut docuerunt.

4. Quod duo Justiciarij (prout vocant) pacis, possint citare quemcunque Papistam, 10 annorum, aut ultra, ut coram illis, infra tres dies, compareat. Et in casu renitentiae, aut re ipsa non comparuerit: aut in casu, quod talis persona denegaret praestare testimonium Juramento confirmatum, quando audivit Sacrum, in quo loco, revelare personam celebrantem, aut personas sacro assistentes, aut locum mansionis cujuscunque Personae Regularis Papisticae, aut quod plene non responderet ad omnes circumstantias rei propositae: Talis Papista solvet 20 lib. sterl. mulctae, aut mittetur ad carceres publicos, ubi manere debet per duodecim integros Menses, absque eo quod admittatur ad cautionem praestandam.

5. Quod omnes Presbyteri in Registro inscripti praestabunt Juramentum Abjurationis ante primam diem Novembr. 1709. Et in casu renitentiae, aut Omissionis, patientur sicut Regulares convicti.

6. Quod duo Justitiarij (prout vocant) Pacis, poterunt citare

quancumque personam ætatis, 16. Annorum, ad prestandum Jura-
mentum abjuratæ. Et in casu renitentia, aut reipsa non
comparuerit, talis persona obligabitur solvere 2. lib. sterl., aut
incarcerabitur per tres Menses, aut manebit in domo correctionis, per
tantum temporis spatium, pro prima vice renitentia; pro secunda
vice solvet 6. lib. sterl., aut incarcerabitur per sex Menses. Et tertia
vice declarabitur reus, prout vocant *Praemunire*, id est, *confiscabuntur
omnia ejus bona, effectus, incarcerabitur ad dies vite.*

7. Quivis Papista habens Proles, qui se conformabit Protestanticae,
seu Aetholicae Religioni, recipiet 5. lib: sterl: annuatim, per
spatium 7. annorum.

8. Quod si aliqua foemina Papistica nupserit Papistae, qui valeat
assignare suae uxori Contradotem, & tempore Vitae talem Contradotem
non assignaverit, talis foemina supervivens, & deveniens protestans,
accipiet, ex Bonis defuncti Mariti, talem Contradotem, qualem
Cancellaria ipsi assignabit, juxta facultates Mariti.

9. Si quae talis foemina, cui Maritus assignavit Contradotem,
extra sua bona, quae in possessione habuit, fiat Protestans, vivente
Marito, accipiet talem partem effectuum, & mobilium sui Mariti et
tempore mortis ejus, tertiam partem substantiae Mariti defuncti.

10. Quod post primam diem Augusti 1709, non erit licitum ulli
Presbytero Officiare, seu Divina celebrare, in ulla alia Parochia,
excepta illa, ad quam inscriptus erat Registro, sub iisdem poenis quas
luere debet Regularis convictus.

11. Quod omnes Personae Ecclesiae Papisticae, quae secundum
has Leges exportari, seu proscribi debent, mittantur infra 3. Menses
ad communes Carceres proximioris Portus Maritimi, ubi obligabuntur
manere, absque eo, quod dimittantur ad Cautionem. Et quivis
Mercator, Dominus Navis, obligabitur ad illas transferendas in partes
ultramarias, sub poena 30. lib: sterl: mulctae: & accipiet pro
transportatione cujuslibet Personae ad quemcumque locum in America
5. lib: sterl: & 3. lib. sterl: pro transportatione cujuslibet ad
quemcumque locum in Europa, extra terras suae Majestis Brittan-
nicae. Et si ejusmodi personae deprehendantur extra custodiam
talis Mercatoris, aut Magistri Navis, ad quam sunt datae, trac-
tabuntur, tanquam Religiosi, aut Regulares convicti, qui redirent in
hoc Regnum.

12. Quod quivis Presbyter Papista, qui fiet Protestans, accipiet
30. lib: sterl: annuatim.

13. Quod quaevis persona facta Protestant, obligabitur educere suas Proles in Religione Protestantica, seu Aetholica.

14. Quod quivis Presbyter inscriptus in Registro, tenens Vicarium, seu Coadjutorem, sit tractandus tanquam si fuisset Religiosus.

15. Quod Nemo Mercatorum, aut cujuscumque Artis Catholicus, qui modo degit in aliquo ex Portibus Maritimis, poterit suscipere ullum suae Artis Tyronem, post primam diem Augusti 1709. sub poena 100. lib. sterl: mulctae; & non retinebit de antecedenter habitis plures, quam duos Tyrones, sub poena, & mulcta eadem.

Hactenus Synopsis.
Quia vero ipsum Decretum, seu Actus, Regia auctoritate firmatus, & Dublinij impressus, varios alios continet rigores, contra Catholicos Catholicamque Religionem, qui paucioribus terminis expressi, facile percipi non possint, & insuper, quia ipse solus ad extensum inspectus, quasi supplet reliquos omnes superius saltem aliqua ex parte compendio exhibitos, qui simul ad literam collecti, grande nimis conficerent volumen idcirco hic subjicitur ad extensum, & est tenoris, qui sequitur.

ACTUS AD EXPLICANDUM, & EMENDANDUM ACTUM, QUI INTITULATUR,
 ACTUS AD PRAEVENIENDUM ULTERIUS PAPISMI INCREMENTUM.

Quandoquidem Actus, in hoc Regno. anno secundo Regni suae Praesentis Majestatis factus, qui intitulatur; *Actus ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum*, fuerit elusus, faciendo stabiles dispositiones Papistis, ipsis concedendo annuitates, (id est usufructus annuos) ad vitas, in Praedijs, & feudis conditionatis, & simplicibus, & erigendo collaterales securitates, ut judicia, Recognitiones, & Contractus, quorum conditio, conformiter ad praefatas conventiones collaterales, purificanda est, ad privatas fiducias in hujusmodi Papistarum emolumentum perficiendas, sub colore, & praetextu, quod cum annuitates sint tantum personales, (& non reales haereditas) non comprehendantur intra clausulam dicti actus, qua Papistae inhabilitantur ad acquirendas terras, fundos, seu possessiones; In cujus remedium, & ad evitandas omnes disputationes, quae inde oriri possint; sancitum sit per Serenissimam Reginae Majestatem, per, & cum consilio, & consensu Dominorum in Spiritualibus, & temporalibus, & Comunium, seu Inferiorum in hoc praesenti Parlamento, sive in his solennibus Regni Comitijs, Congregatorum, & auctoritate

ejusdem, ut nullus Papista, nec alia ulla persona, aut personae in fiduciam pro Papistâ, capax sit, ab, & post 10. Majj 1709, ad habendum, aut recipiendum ullam annuitatem ad vitam, aut ad ullorum annorum determinabilium, per vitam, vel vitas terminum, aut pro ullo majori, vel minori bono, quocunque modo designabili, aut afficiente, ullos fundos, possessiones, aut haereditates; & ut omnia judicia, statuta stabilia, seu immobilia, juxtâ praescriptam, à Parlamento, formulam, facta, Recognitiones, & omnis, & quaecunque alia securitas, & securitates qualescunque, ullo unquam posthâc tempore, ineundae, agnoscendae, faciendae, aut ulli alteri personae, aut personis, in fiduciam, pro, & ad usum hujusmodi Papistae, aut Papistarum, pro salvanda, seu tuenda hujusmodi annuitate, aut perficienda ulla ejusmodi fiducia, ac omne judicium, aut judicia obtenta, habita, aut habenda super ejusmodi annuitate, in quantum tale judicium, aut judicia afficerent ullos fundos, possessiones, aut haereditates similium Papistae, vel Papistarum, sint, & per hoc declarantur nulla, & irrita ad omnem finem, & intentum propositum.

Hâc tamen conditione, ut cuivis Papistae, cui talis annuitas concessa, vel concedenda foret, sit integrum, obtento judicio, executionem impetrare in personam, aut personalia bona concedentis.

Et ulterius sancitum sit auctoritate praedictâ, ut ubicunque, & quoties ulla, aut ullae Papistici Parentis, aut Parentum Proles, professa, aut professae sint, aut fuerint antehac professae Protestanticam Religionem, ut per Leges stabilitam, aut se conformaverint eidem, ac in supremâ Cancellariae Regiae Curiâ, Episcopi Dioecesis, in quâ resident, vel inhabitant ille, illa, aut illi, attestationem inscribi curaverint, quâ attestatur illum, illam, vel illos, esse Protestantes, & se conformare Ecclesiae Hibernicae, ut per Leges stabilitae, licebit supremae Cancellariae, per decretum, in hoc actu, fundatum, obligare Praefatos Parentem, vel Parentes Papisticos, ad jurejurando revelandum, seu retegendum totius suae substantiae, seu omnium suorum bonorum tam realium, quam personalium, plenum valorem, clare, & distincte, super onera, & debita, bona fide contracta, aestimabili praetio ante dictae attestationis inscriptionem, & desuper per distributionem dictae substantiae huic, vel inter tales Protestantes Proles, pro earum non tantum praesenti, sed futura, post mortem Papisticorum Parentum, sustentatione, ac demenso, talem instituire ordinem, seu provisionem, qualis praefatae Cancellariae expedire videbitur, qua provisione, bona realia, & personalia hujusmodi Papisticorum Paren-

tum, ejusmodi portione, & portionibus, demenso, & demensis, ac sustentatione á tempore dictae inscriptionis onerabuntur, non obstante quocunque fraudulento dono, venditione, aut voluntaria dispositione, onere, ac debito (per statutum stabile, juxta praescriptam formulam, á Parlamento, factum, judicium, scriptam Juridicam obligationem, aut aliud quaecunque instrumentum) factis, contractis, agnitis, aut permissis, post dictae attestationis, in supremæ Cancellariae Regiae Curia, inscriptionem, modo talis ordo, & distributio, inter Protestantes Proles hujusmodi Papistici Parentis, non excesserit tertiam bonorum realium, aut personalium pro hujusmodi Protestantium Prolium sustentationem, durante vita hujusmodi Papistici parentis.

Et quandoquidem hujusmodi Papistici Parentes, fraudulentas saepius extruant stabiles dispositiones, & impeditiones, & deceptorias faciant exiguorum, & modicorum Proventuum locationes, ut eorum bona realia, & personalia appareant exigua, & parvi valoris, in finem, ut suas priverent Proles, quae fierent Protestantes, honesta, & rationabili sustentatione, & hujusmodi inventiones, tantâ occultentur subtilitate, ut difficile sit eas detegere, ita ut D. Cancellarius, D. Custos, ac magni sigilli Commissarij, rei veritatem non penetrantes, minores decernant portiones, ac demensa, quam ille, aut illi decernerent, si verae circumstantiae hujusmodi Papistici Parentis, aut Parentum, fuissent ipsi, aut ipsi sincere, ac debite perspectae.

Et quandoquidem hujusmodi Papisticorum Parentum bona augeri, extendi, & meliorari possint, post similium portionum, & demensorum, per Cancellariam, assignationem, postque datum, & inscriptum hujusmodi Decretum, dubitari possit, an D. Cancellarius, D. Custos, aut magni Sigilli Commissarij augere conformiter possent ejusmodi portiones, & demensa, si ipsis detegeretur, & manifestaretur, talium Papisticorum Parentum, bona realia, aut personalia, multò esse majora, quam tempore dati Decreti apparebant, aut quod abinde tales Papistici Parens, aut Parentes auxerint, & melioraverint sua bona; pro quo sancitum sit ulterius, licitum esse, & fore Praefatae Cancellariae Curiae, ad novam informationem, aut informationes, in hoc actu fundatas, de quando, in quando augere hujusmodi portiones, & demensa formaliter Decreta, & concessa hujusmodi Protestanti, aut Protestantibus Prolibus, talium Papisticorum Parentum, juxta bonorum realium, aut Personalium hujusmodi Papisticorum Parentum valorem, tempore, quò, praefatae informatio, aut informationes offeruntur.

Hâc tamen semper conditione, ut si hujusmodi informatio, aut informationes praefatae Cancellariae apparuerint infundatae, & vexativae, possit tunc dicta Cancellaria easdem rejicere, & servata proportionem, expensas omnes adjudicare Reo exigendas, prout in alijs juris casibus exiguntur,

Et in quantum multi hujus Regni Papistae Hiberni, ad invertendum, & eludendum praefatum Parlamenti actum, *ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum* a primò die Januarii Anni 1703. ad 24. sequentis Martii, oppignoraverint sua diversa bona, quae, ut feuda conditionata tunc possidebant, ac eorundem permiserint actus, species seu instrumenta alienationis fieri, taliter naturam bonorum immutantia, ut omnes designatas excluderent successiones, quae tunc investitae erant, aut postea investirentur in Protestantibus, & pariter tales fecerint eorundem, & aliorum suorum bonorum, quae, ut feuda simplicia, seu absoluta, possidebant, dispositiones, seu translationes, ut nunquam devolvi possint ad ullum Anglum, aut Protestantem, aut alium ullum, qui fieret Protestans, ac se qualificaret juxta intentum, tenorem, & robur dicti actus, *ad praeveniendum ulterius &c.*

Quapropter, & pro ulteriori dicti actus explicatione, declaratum, & sancitum sit autoritate praedicta, ut omnis, & quaevis stabilis dispositio, aut dispositiones, actus, seu species alienationis, aut alienationum, praefato modo, naturam bonorum immutantes, habitae aut factae a dicto primo Januarii 1703. de ullis fundis, possessionibus & haereditatibus, in hoc Regno, per hujusmodi Papistam, aut Papistas aut etiam Protestantem, seu Protestantes, qui a dicto primo Januarii 1703. facti sunt Papistae, aut per ullum Papistam simul cum sua tunc Protestante uxore, quae abinde, ut dictum est, facta est Papista, quibus dispositionibus ullus Protestans, aut Protestantes repelluntur, seu excluduntur ab ullis bonis, sive jure directo, sive reviviscente, obtinendis, ad quae hujusmodi Protestans, aut Protestantes, per inscriptionem, fuerant habilitati, tempore taxationis similis, aut similium alienationum, aut permissionis similis, aut similium, non obstante natura bonorum supradicto modo perperam immutata, aut translationibus similiter attentatis, respectu hujusmodi Protestantis aut Protestantium, nullae sint, & irritae, adeo ut hujusmodi Protestans, aut Protestantes, de novo sint habilitandi, & in possessionem mittendi ejusmodi terrarum, & fundorum, juxta, seu conformiter, ad quantitatem possessionis, quam ille, illa, aut illi habuerunt in ejusmodi terris, fundis, aut haereditatibus, tempore attentatarum

ejusmodi translationum, aut taxationis similium alienationum, naturam bonorum immutantium, ac si hujusmodi alienatio, seu alienationes, immutatio, seu immutationes, translatio, aut translationes, non fuissent taxatae, permissae, aut factae.

Cum hac tamen limitatione, ut nihil in hoc actu contentum, se extendat ad impediendum, aut privandum ullum Protestantem, aut Protestantes quoscumque, acquisitione, hypotheca, seu bonis, re ipsa & bona fide, pleno, & aestimabili pretio, oppignoratis; subjecta tamen sint omnibus debitis, & oneribus realibus, tempore mortis hujusmodi Papistae, onerantis talia bona, contractis, aequae ac Successores subjicerentur, si ad ipsos devolverentur, juxta tenorem, & intentum dicti, & praesentis actus.

Proviso tamen, ut Ille Protestans, cui alias competit designata successio, ut ante dictum est, habeat Jus, conditionem, & aequitatem redimendi bona hypothecata, eaque liberandi, ab omni oppignoratione & onere.

Et quandoquidem per praefatum actum, *ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum*, inter alia, his verbis, sit sancitum (videlicet) *Et ulterius sancitum sit auctoritate praedictâ, ut omnes terrae, possessiones, & haereditates, quae de facto occupantur, vel imposterum occupabuntur, per modum feudi simplicis, seu conditionati, ab ullo Papista, quamdiù ullus Papista ea possidebit, aut ad eadem, ut feudum simplex, aut conditionatum erit imposterum inscriptus, sint allodialia; Et si in vita hujusmodi Papistae, per ipsum non fuerint vendita, alienata aut de ipsis facta dispositio, pro bono, & aestimabili pretio pecuniae, realitèr & bonâ fide, solutae, transibunt ab hujusmodi Papistâ, & haereditario jure, devolventur, ab omnem, & quemvis ejus filium, quocunque modo haereditatis Capacem, pro Rata, & non ad hujusmodi filiorum seniore, tanquam de jure haeredem, si fuerit Papista; & ab hujusmodi filiis descendens, & haereditario Jure devolventur ad omnem, & quemvis eorum filiorum pro Rata, & non ad Seniore ejusmodi filiorum qui fuerit Papista, tanquam de Jure Haeredem, Et defectu filiorum hujusmodi Papistae transibunt ad filias, pro Rata, Et defectu etiam filiarum, dividetur inter Collaterales Proles Consanguinitatis hujusmodi Parentis pro Rata; Et defectu talium, inter Collaterales ex parte Matris, quocunque modo Capaces, & non alitèr, non obstante quâcunque concessione, aut stabili dispositione, per Testamentum, aut alitèr factum ab hujusmodi Papista, praeterquam per venditionem, alienationem, aut dispositionem, superius dictas: Subjecta tamen sint*

omnibus debitis, & oneribus, tempore mortis hujusmodi Papistae onerantis talia bona, contractis.

Et quandoquidem, circa prima ejusdem clausulae verba, aliqua fuerint exorta dubia, à quo nimirum tempore, dicta clausula, seu dicti actus pars, habere debeat effectum; an scilicet à primo sessionis (Parlamenti) seu solennium Comitiorum die, in quibus praefatus actus fuit factus, aut à quocunque alio tempore, vel die: sit igitur Declaratum, & sancitum, autoritate praedicta, praecitatam clausulam, seu dicti actus partem, debere intelligi, & adjudicari, habuisse effectum; & omnes ejusmodi stabiles dispositiones, contractus, & venditiones, Redemptiones, fidei-commissa, & translationes alias quascunque, & omnes alienationes, & innovationes, factas, executas, aut permissas ullorum fundorum, Possessionum, aut haereditatum, per ullum Papistam, à dicto primo sessionis Comitiorum die, ad praefatum actum eludendum, aut quae ullo modo impedirent tales fundos, possessiones & haereditates fieri allodialia, aut nè ad ullum Papistae Seniores filium, qui fieret Protestans, devolvantur, juxta verum dicti actus intentum, & intellectum, sint nullae, irritae, cassae, & nullius effectus.

Proviso tamen, ut nihil hic contentum extendatur, aut extendi intelligatur, ad fundos, possessiones, & haereditates venditas, alienatas, aut de quibus est facta stabilis dispositio, post 21. Septembr. 1708. & ante 25. Martij 1704. pro bona, & aestimabili Dotis, aut pecuniae, bona fide solutarum, consideratione, aut pro rationabilibus sustentationibus, & portionibus filiarum, & Juniorum Prolium, quibus ejusmodi Bona, Possessiones, & Haereditates fuerunt onerata, aut juxta dicti actus tenorem, onerabuntur; sed ut similes Venditiones, & stabiles dispositiones, sint, & maneant Emptoribus hujusmodi Bonorum, Possessionum, & Haereditatum, & Personis contrahentibus, aut sub contractus totalitij Articulis, comprehensis, validae ac foeminis, quibus Contra-Dotes, in hujusmodi Matrimonij, & inde natorum, considerationes, stabiliuntur, juxta scopum, & intentum hujusmodi stabilis dispositionis Matrimonij, & nulli Alteri Personae qualicumque, non obstante quocunque, in praecitato actu in contrarium.

Proviso semper, & ulterius sancitum sit autoritate praefata, ut nulla Persona, aut Personae quae se converterunt, aut convertent à Papistica, ad protestanticam Religionem, ut *per Leges stabilitam*, sint ad intentionem hujus, vel Praecedentis Actus, aestimandae Protestantes, aut ullum per hoc beneficium Capturae, quamvis hujusmodi Personae se profitentes Protestantos, consequenter ad hunc,

vel praecedentem Actum, *ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum*, Episcopi Dioecesani attestationem procuraverint, prout in hoc, & per hunc, & praecedentem Actum, requiritur; nisi hujusmodi Persona, vel Personae, se declarantes Protestantem, vel Protestantes, intra sex Mensium proximè sequentium hujusmodi Personae, vel Personarum declarationem in Protestantes, spatium aut intrà sex Menses, postquàm decimum octavum Annum attigerint & illi, qui fuerunt antea conversi, ante 25. Decembris 1709, aut intrà tres Menses postquàm ille, vel illi fuerint in hoc Regnum reversi, casu quo modo sint extrà Regnum, Sanctissimum Coenae Domini Sacramentum, juxta Ecclesiae Hibernicae ritum & usum sumpserint, & fecerint, & subscripserint Declarationi consequenti ad actum intitulatum, *Actus ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum*, & in suprema Cancellariae Regiae Curia, aut in aliqua alia quatuor, suae Majestatis, Curiarum, Dublinij, hujusmodi attestationem, seu attestations inscribi curaverint, eo modo, quo Episcopi attestatio inscribitur, pro qua attestazione, nulla major sex assium, seu denariorum sterl.; Remuneratio accipienda, non obstante quocunque in hoc, vel praecedenti actu, *contra ulterius Papismi incrementum*, contento.

Et ulterius sancitum sit autoritate praedictâ, ut omnis Persona jam conversa, vel quae imposterum, à Papistica, ad Protestantem Religione, convertetur, & Ecclesiae Hibernicae, ut per leges stabilitae, se conformabit, & habebit, retinebit, ac fungetur ullo officio, servitio, loco utilitatis, aut fidei, virtute alicujus suae Majestatis, Haeredum, ac Successorum ejus, commissionis, concessionis, ac autoritatis, aut alterutrius Parlamenti, seu solemnium Regni Comitiorum Camerae, fuerit membrum, aut Advocati, Causidici, Procuratoris, aut Sollicitatoris exercuerit officium, aut ut officialis in ullâ suae Majestatis Juridicâ aut aliâ quacunque Curia praticaverit, omnes suas Proles, sub quatuordecim annorum tempore Conversionis ipsius aetate, educari curabit in Protestantica Religione, ut *per Leges stabilita*: quòd si non curaverit, tale munus, officium, ac utilitatis, aut fidei locus, declarantur nulla, cassa, & irrita, & tale Parlamenti membrum sessionis aut voti in alterutra Comitiorum solemnium Camera, incapax sit ad habendum, retinendum, ac fruendum ullo officio, ac utilitatis, aut fidei loco sub sua Majestate, Haeredibus, & Successoribus ejus, & omnis Patronus, Advocatus, Causidicus, aut Sollicitator, ac Officialis incapaces sint ad publicè, vel privatim practicandum, aut ullum officium, in ulla Praefatarum Curiarum, exercendum. Proviso tamen, & cauto, nè quidpiam, in

hoc actu, contentum extendatur, aut extendi intelligatur, ad officium supremi, vel Infimi Censoris, Decimatoris, Praefecti Pagi Inspectoris pauperum, aedilis, viocuri, aut ad ulla alia inferiora officia civilia Regni.

Et quandoquidem variae Papisticae Religionis Personae in hoc Regno, in Dispositionibus suorum Diversorum Bonorum, reservatam, & datam sibi habeant potestatem, cuicunque uxori contradotem constituendi, sive particulares fundos, aut possessiones, in ipsis determinatos, aut per modum proventuum, ex ejusmodi fundis, possessionibus, aut haereditatibus, in dictis dispositionibus, aut ex aliqua eorum parte, aut aliquo alio demum modo, & post hujusmodi dispositionem, talis persona cui dicta potestas data, vel reservata est duxit, aut duceret aliquam Papisticae Religionis foeminam, quae post tale matrimonium, & eo durante, inclinaretur ad Ecclesiae Romanae erroribus, & superstitionibus, renunciandum, & Protestanticam Religionem, ut *per Leges stabilitam*, amplectendam, nisi per hoc deterreretur, quod Papisticus ejus Maritus, non fuerit, potestatem assignandi contradotem, executus, nec verisimiliter executurus est, postquam talis uxor fuerit facta Protestans, ut ante dictum est.

Sancitum igitur ulterius sit autoritate praedicta, ut si quae mulier, quae fuit Papista, tempore nuptiarum, cum Papistico Marito, hujusmodi reservatam habente potestatem, per similem Dispositionem ipsum, ad vitam, Clientem fiduciarum, ad limitandum, aut assignandum hujusmodi uxori ullam contradotem, constituentem, & tamen non fuit in vita hujusmodi potestatem executus, nec exequetur, si talis mulier fuerit facta Protestans, & hujus Episcopi Dioecesani attestationem inscribi curaverit, & pariter Sacramentum, juxta Ecclesiae Hibernicae, ut *per Leges stabilitae*, ritum, & praescriptum, sumpserit, si talis mulier suum dictum supervixerit Papisticum Maritum, talem habebit, & adipiscetur provisionem, qualem per *Billam* (ut vocant) id est, decretum, in hoc actu fundatam, rationabilem & decentem judicaverint Commissarii, non tamen excedentem potestatem, in tali dispositione, reservatam. Et pro ulteriori hujusmodi Papisticae uxoris, ad amplectendam Protestanticam Religionem, incitamento, vivente ut dictum est, Papistico ejus Marito: sancitum sit autoritate praefata, ut tales, Papistica uxor, aut uxores, hujusmodi, Papisticorum Mariti, aut Maritorum, quae sunt, fuerunt, vel posthac fuerint factae Protestans, vel Protestantes, in vita suorum Mariti, vel Maritorum Papisticorum, habeant, & recipiant, (si aliunde non sunt provisae, per stipulationem, contradotem, aut aliud bonum

onus, aut jus, ipsis facta ex liberis possessionibus, & hæreditatibus hujusmodi Mariti, ante, vel post hujusmodi nuptias) talem ex bonis suorum Mariti, vel Maritorum Papisticorum, realibus, & personalibus ab ipsis possessis tempore mortis, aut ad quæ fuerant tunc inscripti proportionem, & partem, qualem supremæ Cancellariæ Curia, per libellum, seu *Billam*, ab hujusmodi vidua, vel viduis oblatum, in hoc factu fundatum, judicabit rationabilem, non excedentem tertiam partem, deductis prius funeris expensis, & aere alieno, non obstante quocunque testamento, voluntaria alienatione, aut dispositione, per hujusmodi Papisticum Maritum, aut Maritos in contrarium factis, & non obstante Actu, Anno 1. Regni gloriosæ memoriæ Guilliemi III. facto, qui intitulatur; *Actus pro meliori Bonorum, Intestatorum dispositione*, aut quocunque alio, quocunque modo in contrarium.,

Et quandoquidem per Actum, Año I. Regni Gloriosæ memoriæ, Guilliemi III. factum, sancitum sit, ut nulla qualiscunque Papisticæ Religionis Persona, publice, aut in privatis Domibus, Scholas docere, aut juventutem audeat instruere, in hoc Regno, sub mulctæ 20. lib. sterl. poena, ac per trimestre incarcerationis, non obstante quacunque oblata cautione, pro quavis offensa. Quæ Lex, ut plurimum, probata est inefficax, quia ea non obstante, multæ Papisticæ Religionis Personæ, publicas continuant retinere Scholas, pro juventutis instructione, & quando, magnæ Inquisitionis libello accusatorio, inquiruntur, se abscondunt, & in alios fugiunt Comitatus, ad inibi publicas retinendum Scholas, & per hoc poenas, & supplicia per præfatum Actum, imposita, evadunt.

Et quandoquidem varij Protestantes Ludi-Magistri, ad suorum numerum Discipulorum augendum, componere potius cum hujusmodi Papistis, quàm tales insequi Ludi-Magistros Papisticos eligunt, & ad eludendum præfatum Actum hujusmodi personas, Papisticam Religionem profitentes, ut Hypodidasculos, Sub-Magistros, aut sibi Assistentes ad juventutem, sub ipsis, docendum, & instruendum, suscipiunt, qui propterea, suas frequentèr negligunt Scholas, & totam, tam Papisticæ, quam Protestanticæ Religionis instructionem, hujusmodi Papisticis Hypodidasculis, Sub-Magistris, & Assistentibus, ità per ipsos susceptis, complexis, & admissis committunt, per quod Papismus crescit, & propagatur in hoc Regno. Quapropter sancitum sit autoritate præfata, ut quaecunque Papisticæ Religionis persona, quæ publicè Scholam docebit, aut juventutem, in ulla etiam privata Domo, intrà septa hujus Regni, instruet, aut ut Hypodidasculus, Sub-Magister,

aut Assistens suscipietur ab ullo Protestante Ludi-Magistro, ad instruendam juventutem, habebitur, & reputabitur Papista Regularis puniendusque ut talis, & incurret omnes poenas, mulctas, & supplicia, quibus Papista Regularis, per leges, & statuta hujus Regni, subjectus est. Et ut nulla qualiscunque persona post 1. Novembris 1709 ad publicam scholam docendam, tenendam, aut ad Juventutem, in ulla privata Domo, docendam, vel instruendam, aut ut Hypodidasculus, aut Assistens ullius Protestantis Ludi-Magistri qualificetur, nisi prius, vel in proximis Generalibus *Pacis*, ut vocant Comitijs, (quae nimirum semel in anno celebrantur,) aut generalibus intermedijs Comitijs, seu sessionibus, (quae nimirum quater in anno celebrantur) in quovis Comitatu, ubi hujusmodi personae degerint, aut resederint, celebrandis, fidelitatis Juramentum deposuerint, & fecerint, ac subscripserint Declarationi, & abjurationis Juramento, prout in praefato Actu, *contra ulterius Papismi incrementum*, exprimitur, & docetur.

Et si quae persona, post dictum 1 Novembris 1709. in hoc deliquerit 10 lib. sterl. mulctam, pro quavis offensa, solvet; & si ulla persona susceperit, aut manutenuerit ullum non ita qualificatum, ut Paedagogum, Sub-Magistrum, Hypodidasculum, aut Assistantem 20 lib. pro quavis offensa, solvet mulctam; una harum mulctarum medietas competet Denuntianti, altera (deductis litis expensis) pauperibus Parochiae, in qua Delictum committetur, summarie recuperandae, vi decreti, à Comitiorum Judice, vel Judicibus, ferendi in Curia, & pro Comitatu Dubliniensi, ac Civitatis Dubliniensis Comitatu hujusmodi mulctae, coram pacis Justitiarijs, in suis quaternis sessionibus, seu quater in anno haberi solitis, recuperandae.

Et quandoquidem annò 2. Regni suae Praesentis Majestatis, bona fuerit publicata Lex, quae intitulatur: *Actus ad praeveniendum, Papisticorum Presbyterorum, in hoc Regnum, accessum*, quae in vigore erat continuanda per 14. annos, & ad proximae, ab expiratione dictorum, Sessionis Parlamenti, finem; qui Actus perpetuus fieri meretur.

Et quandoquidem alius bonus, in 2. sess. hujus praesentis Parlamenti, transierit Actus, intitulatus; *Actus ad explicandum, et emendandum actum, ad Clerum Papisticum Registrandum*, qui ad 21 Septembris 1708., & ad proximae tum futurae Sessionis, Parlamenti, finem, fuit in vigore continuandus, & non diutius; qui etiam Actus continuari, & fieri perpetuus meretur.

Sancitum igitur sit autoritate praedicta, ut dictus primus Actus, *ad praeveniendum, Papisticorum Presbyterorum, in hoc Regnum,*

*accessum, & item ultimò dictus Actus intitulatus: Actus ad explicandum, et emendandum Actum, ad Papisticum Clerum Registrandum, sint, & per hoc fiunt perpetui. Et in finem, ut omnis Papisticus Presbyter, qui ullo, ante sancitum dictum Actum, ad inscribendum Papisticum Clerum, seu Registrandum, tempore, factus sit Protestans & omnes ejusmodi Papistici Presbyteri, consequenter ad dictum Actum registrati, & abindè sunt, vel imposterum facti fuerint Protestantes, & approbati fuerint conversi, ac in Ecclesia fuerint per Dioecesim in quâ degerunt, vel residerunt, Archi-Episcopum, aut Episcopum recepti, & se, Ecclesiae Hibernicae, ut per *Leges stabilitae*, conformaverint, ac Juramenta deposuerint, & declarationem fecerint, ac ei subscripserint in aliqua Sessionum, quater in anno haberi solitarum in quacunque Civitate, aut Comitatu, ut ante dictum est, eò modò, quò Clerus, Ecclesiae Hibernicae conformis, facere tenetur.*

Sancitum sit auctoritate praefata, ut omnis hujusmodi Conversus Presbyter, aut Presbyteri, aut intrá septem anorum computandorum, ab, & post 1. Septemb. 1709. convertendus, aut convertendi, sint habituri, & recepturi 80. lib. sterl. summam annuè, & non plus virtute hujus, aut ullius praecedentis actus, durante ipsorum, in hujusmodi Comitatu, residentia, pro eorum sustentatione, & donèc ille, vel illi, de aliquo Ecclesiastico, tanti, vel majoris valoris, beneficio, fuerint provisi, subjecti tamen Archi-Episcopi, vel Episcopi Dioecesis, in qua ille, vel illi residebunt, aut degent, suspensioni, aut privationi, eo modo, quo alij inferioris Cleri, in hoc Regno, sunt subjecti; Dicta triginta librarum summa ab illius Comitatus, aut Comitatuûm, Civitatum, aut oppidorum, Incolis, est exigenda, ubi hujusmodi Presbyter vel Presbyteri ultimò residerunt aut degerunt, pari modo, quo pecunia dictis Comitatibus, aut Civitatibus, vel oppidorum Comitatibus, per magnas Inquisitiones, imposita, exigitur, & ipsis, per aequales partes una nimirum medietas ad Festum Annuntiationis B. V. Mariae, & altera ad Festum S. Michaelis Archangeli, quotannis solvenda, & omnis hujusmodi Conversus, vel Conversi & ille, & illi, sub poena amittendi, illius, vel illorum antedictas pensionem, vel pensiones, Communem orationem, seu Ecclesiae Hibernicae Liturgiam, legere, & semel in septimana, Anglicè, vel Hibernicè praedicare, requiruntur, locis, & temporibus, à dictis Archiepiscopis, aut Episcopis, assignandis.

Et ulterius sancitum sit auctoritate praedicta, ut nullus Papisticus Parochus habeat, aut retineat ullum Papisticum Vicarium, Sub-

Curatum, Assistantem, aut Coadjutorem, & ut omnis Parochus Papisticus, qui hujusmodi Sub-Curatum, Assistantem, aut Coadjutorem habuerit, aut retinuerit, registrationis beneficium perdat, ac omnes Papistici Regularis, poenas, & multas incurrat, & subeat, & ut talis puniatur, & omnis ejusmodi Vicarius, Assistens, aut Coadjutor, habeatur, & reputetur Papista Regularis, ac conformitèr puniatur, & contra ipsum procedatur.

Et quandoquidem in uno Parlamento, anno nono Regni nostri supremi D. Regis, gloriosae memoriae, Guillelmi III. habito, statutum subsequens fuerit factum, (videlicet) *Actus ad Relegandum omnes Papistas, Ecclesiasticam jurisdictionem exercentes, et omnes Papistica Cleri Regulares ex hoc Regno*, qui Actus, defectu sufficientis Denuntiantium incitamenti, fuit, magna ex parte probatus inefficax, quapropter, pro meliori ejusdem, hujus praesentis, ac praedictorum statutorum executione :

Sancitum sit praefata autoritate, ut si ulla persona, post primum diem Septembris 1709. ullum Archi-Episcopum, Episcopum, Vicarium Generalem, Decanum, Jesuitam, Monachum, Fratrem aut ullum Papistam, Ecclesiasticam Jurisdictionem exercentem, aut ullum saecularem Ecclesiasticum, legaliter non Registratum, aut ullum Papisticum Ludi-Magistrum, sive Papistam, Juventutem, in privatis Domibus docentem, aut instruentem, ut Praeceptor, Hypodidasculus, Sub-Magister, aut Assistens ullius Protestantis Ludi-Magistri, denuntiaverit, ita ut, apprehenso Dicto Regulari, aut saeculari Ecclesiastico, aut Papistico Ludi-Magistro, aut Praeceptore, Hypodidasculo, Sub-Magistro, aut Assistente ullius Protestantis Ludi-Magistri, & eo legaliter convicto, quaevis persona ita denuntians, in ejusdem praemium varias sequentes recipiet summas, videlicet, pro quovis Archi-Episcopo, Episcopo, Vicario Generali, aut alia persona extraneam ullam Ecclesiasticam Jurisdictionem exercente, in hoc Regno, 50. lib. sterl. summam; & pro quovis Regulari, ac saeculari Ecclesiastico non Registrato consequenter ad dictum praecedentem Actum, 20. lib. sterl. summam; & pro quovis Papistico Ludi-Magistro, Praeceptore, Hypodidasculo, Sub-Magistro, aut Assistente 10. lib. sterl. summam, a Papisticis Comitatus, aut Civitatis, aut oppidi Comitatus, Incolis, in quo hujusmodi Regularis, aut saecularis Ecclesiasticus, ejusmodi extraneam Jurisdictionem exercuit, aut Papistici Presbyteri officio fuit functus, & ubi hujusmodi Papisticus Ludi-Magister, Praeceptor, Hypodidasculus,

- Sub-Magister, aut Assistens docuerunt, aut instruxerunt Juventutem, & communiter residerunt, & de hoc fuerint convicti, ut supradictum est, exigendas, eo modo, & a talibus personis, qualibus pecuniae pro Latrocinij, per nuperum Actum contra Grassatores, Latrones, & Praedones exiguntur, ubi Grassationes, aut Latrocinia a magna Inquisitione praesentantur a Papistis tantum commissa, & exigendae, indicendae, seu taxandae in Dubliniensi Comitatu, aut Civitatis Dubliniensis Comitatu, eo modo, & ab ejusmodi personis, quibus hujusmodi pecuniae publicae, in generalibus Pacis sessionibus, in Dicto Comitatu, aut dictae Civitatis Comitatu, quater quotannis haberi solitis, exiguntur.

Et pro efficaciori hujusmodi Papisticorum Regularium, & saecularium Clericorum Ludi-Magistrorum, Praeceptorum, Hypodasculorum, Sub-Magistrorum, & Assistantium Protestantibus Ludi-Magistris Denuntiatione, ulterius sancitum sit, autoritate praedicta, licitum fore ullis duobus *Pacis Justitiarijs*, ex quibus unus sit, de *Quorum*, quaecumque Papisticae Religionis personam 16. annorum aetatis, ut supra per scriptum, mandatum, vel mandata, ad quemcunque Censorem, vel Censores intra dictum Comitatum dirigenda, citare, quò, vel quibus, certo tempore, & loco, in ipsis scripto, mandato, vel mandatis exprimendis intra trium dierum, à dato mandato, vel mandatis, spatium, modo non distet locus plusquam quinque miliaribus, à dictae personae Domicilio, coram hujusmodi Justitiarijs comparere conformiter neglexerit, aut recusaverit, aut comparens sub juramento testificari renuerit, ubi, & quandò audit, aut praesens fuit celebrationi Papisticae Missae, prout eadem in Ecclesia Romana usitatur, & quis celebraverit eandem, & qui, & quales ejus celebrationi fuerint praesentes, & similiter ubi maneat, resideat, aut inhabitet ullus Papisticus Regularis Ecclesiasticus, aut ullus saecularis Ecclesiasticus, non Registratus, ut ante dictum est, aut ullus Papisticus Ludi-Magistri Assistens, qui incogniti, occulti, aut itinerantes essent in Patria, & etiam omnibus hujusmodi interrogationibus, circumstantijs, & rebus tangentibus ullas Papisticas personas, contra hunc, aut praecedentem Actum, *ad praeveniendum ulterius Papismi incrementum*, respondere recusaverit, hujusmodi persona recusans, aut comparere, aut respondere negligens, ut dictum est, per praefatos Justitiarios publico Carceri, per 12. Menses, non obstante cujuscumque cautionis oblatione, mancipabitur, nisi ille, vel illa summam 20. lib. sterl. non excedentem solverit, Praedicanti,

sive Ministro, aedilibus, aut pauperum Parochiae, in qua hujusmodi delinquens habitabit, aut residebit, Inspectoribus, pro Pauperum dictae Parochiae usu; qui per hoc declarantur, & statuuntur obligati reddere rationem, de omnibus hujusmodi pecunijs, virtute hujus Actus receptis, eo modo, quo de omnibus pecunijs, pro dictae Parochiae usu, sunt constricti.

Proviso tamen ut omne examen, consequenter ad hunc Actum faciendum, sit tantum de delictis commissis, à 30. diebus, ante hujusmodi examen, & ut nullum hujusmodi examen, subjiciat examinatum ulli poenae, aut mulctae qualicunque, aut ut evidentia contra personam examinatam, sit admittendum, nisi talis persona de voluntario perjurio in hujusmodi examine commissa fuerit delata, seu denunciata: & persona ità examinata, & confessa, ab omnibus poenis, & mulctis per ipsum ratione hujusmodi delicti ità confessi, incursis, absolvetur, & per hoc absolvetur, & non alitèr.

Et ulteriùs sancitum sit autoritate praedictâ, ut omnis, & quivis Presbyter, aut Presbyteri, conformiter ad dictum praecedentem Actum, *ad registrandum Papisticum Clerum*, Registrati, abjuratōis Juramentum ante 25. Martij 1710. in aliqua quatuor Curiarum Dublinij, aut sessionibus, quater in Anno haberi solitis, pro Comitatibus, Civitatibus, aut oppidis respective, in quibus hujusmodi Presbyter, vel Presbyteri fuerunt registrati; & negligens, aut recusans, post 25. Martij celebrans Missam, aut Papistici Presbyteri officio fungens, hujusmodi Papisticus Presbyter omnes poenas, mulctas, & supplicia, quibus Papisticus Regularis Ecclesiasticus, per Leges, & Statuta hujus Regni subjectus est, incurret, & subibit.

Et in quantum multi Hiberni Papistae in hoc Regno, tempore quo Praetensus Walliae Princeps, Regis Angliae titulum ac dignitatem, Nomine Jacobi III. sibi Assumens, suae Majestatis Dominia in Boreali Britanniae parte, invadere, cum Gallicâ potestate fuerit molitus, suis Excellentijs, D.D. tunc Justitiarijs, ac praecipuis Regni Gubernatoribus, suae fidelitatis ac affectûs, ergâ suam Majestatem ejusque Gubernium, ac Protestanticam successionem, ut *per Leges stabilitam*, deponendo, ac subscribendo abjuratōis Juramento, ut idem per Actum Parlamenti in Anglia intitulatum, *Actus ad alterationes, in Juramento suscipi assignato, declarandas, per Actum intitulatum, Actus pro ulteriori Personae suae Majestatis, ac successionis Coronae in Protestantica Linea, securitate, & pro extinguenda Principis Walliae Praetensi, aliorumquè Praetendentium, & publicorum,*

ac secretorum eorum Complicum spe, & declaranda associationis determinatione, assignatur Testimonium dare recusaverint: ulterius sancitum sit autoritate praedictâ licitum fore duobus, aut pluribus Pacis Justitiarijs, intrâ ullum Comitatum, aut Civitatis, aut oppidi Comitatum, in hoc Regno per suum scriptum mandatum, aut mandata, sub eorum ac singulorum eorum manibus, ac sigillis directa ad ullum Praefectum, Censorem, aut alium Officialem, citare quemcunque 16. annorum aetatis, aut suprâ, ad coram hujusmodi Justitiarijs comparendum, & abjuratationis Juramentum antedictum deponendum, ac subscribendum.

Et si dicta persona, itâ citata, (non legitime impedita) comparere neglexerit, aut recusaverit, aut comparens dictum Juramentum à Justitiarijs ipsi porrectum, suscipere, & subscribere renuerit, hujusmodi Pacis Justitiarijs, ejusmodi personam publico Carceri, aut correctionis Domui, per trimestre, aut donec Juramentum praedictum deposuerit, mancipare licebit, ibique ut remaneat, non obstante cujuscunque cautionis oblatione, nisi dictus Reus, summam non excedentem 40. solidos sterl. Justitiarijs, prout requirent, solverit: Quae pecunia aedilibus, aut pauperum Parochiae, aut loci, in quo hujusmodi delinquens degerit, aut resederit, Inspectoribus, solvetur, & in perpetuum incapax sit, ad licentiam portandi, seu detinendi arma, obtinendum, aut habendum, & hujusmodi Licentia (si obtenta) per hoc, declaratur nulla, & ad omnia, intenta, & proposita, irrita; & ab, & post, ab hujusmodi culpa, & recusatione, trimestre, hujusmodi duobus, aut pluribus, ut vocant *Pacis Justitiarijs*, ut dictum est, per eorum mandatum, scriptum, aut mandata, hujusmodi delinquentem ad coram ipsis comparendum, ad dictum Juramentum suscipiendum, & subscribendum citare licebit; & si dictus delinquens conformiter comparere, neglexerit, aut recusaverit, aut comparens, & porrecto ei dicto Juramento, suscipere, & subscribere eidem recusaverit, licitum sit praefatis *Pacis Justitiarijs*, dictum delinquentem publico Carceri, per semestre, mancipare, nisi dictus Reus pecuniae summam, 10. libras non excedentem, nec 5. libris minorem, prout dicti Justitiarij requirent, solverit, disponendam, ut dictum est, ad Pauperum sublevationem, & Reus duplici securitate sufficienti, cum conditione, in proximis Comitijs, aut generali, pro Comitatu, in quo habitavit, aut residebit, manumissione, aut in generalibus Comitatus Dubliuensis, aut Comitatus Civitatis Dubliuensis, *Pacis* (ut vocant) sessionibus, quater quotannis haberi

solitis, comparendi obligandus, si dicti Comitatus, aut dictae Civitatis Comitatus fuerit Incola, & ut interea sit *Eutrapeliae*, id est, *ut bene se gerat*: in quibus Comitibus, aut manu-missione, aut Generalibus intermedijs sessionibus, seu, quae quater in anno habentur, dictum Juramentum, per Comitiorum Justitios, in plenis Comitibus, aut per *Pacis* (ut vocant) Justitios, in eorum intermedijs sessionibus, in dicto Dubliniensis Comitatu, dicto delinquenti porrigetur; & si reus jurare, aut subscribere dicto Juramento renuerit, poenas *praemunire*, id est, omnium bonorum, & facultatum jacturam, ac perpetuae incarcerationis, incurret, prout exprimuntur, & sunt expressae in Statuto, anno 16. Regni Richardi II. facto.

Proviso semper, quod quandoquidem certi Protestantes, Dissidentes, dicti *Quakeri* qui Juramentum deponere, sibi ducunt scrupulo, omnis, hujusmodi *Quakerus*, qui sub sex, aut plurium credibilium suae Societatis virorum manibus, & sigillis, Testimonium, eum esse ipsorum Societatis, produxerit, ac subscriptorum duo cum persona pro qua certificant, coram justitia, aut Magistratu, idem requirente, comparentes, si ille fecerit, ac subscripserit sequenti declarationi, à varijs istis poenis, & mulctis, in hoc dicto actu recensitis eximetur.

Ego A.B. solennitèr, et sincerè profiteor, testificor, et declaro, quòd credam, quòd in Coenae Domini Sacramento, nulla sit elementorum Panis, & Vini, in Corpus, & sanguinem Christi, transubstantiatio, in aut post ejusdem, per ullam qualemcunque Personam, consecrationem; & quod Virginis Mariae, aut ullius alterius Sancti, invocatio & adoratio, & Missae sacrificium, prout nunc in Ecclesia Romana usitantur, sint superstitiosa, & idololatrica.

Et solennitèr profiteor, testificor, & declaro, quod hanc, et quamvis ejus partem, faciam declarationem, in plano, obvio, seu ordinario, verborum mihi lectorum, prout communitèr à Protestantibus intelliguntur, sensu, sine ullà evasione, aequivocatione, aut mentali reservatione, qualicunque, et sine ullà mihi, ad hoc propositum, antecedentèr concessa, à Papa, aut quacunque alià autoritate, aut persona qualicunque dispensatione, aut sine ullius, ab ulla persona, aut autoritate quacunque dispensationis spe, aut sine eo quod credam, quod ab hac declaratione, aut ullà ejus parte, sim, aut possim esse liber, aut absolutus, quamvis Papa, aut ulla alia persona, aut personae, sive potestas qualiscunque dispensaret, aut annullaret, eandem, aut declararet fuisse nullam, seu invalidam ab initio.

Ego A.B. solennitèr, et sincerè, agnosco, testificor, et declaro, supremam nostram Dominam Reginam Annam esse Legitimam, et Genuinam, hujus Regni, omniumq; aliorum suae Majestatis Dominiorum, et Provinciarum, Reginam. Et solennitèr ac sincerè declaro, me, in conscientia credere, Personam Walliae, seu Cambriae Principem, durante nuperi Regis Jacobi vita pretensam, ac ab ejus morte Praetententem, et sibi dignitatem ac titulum Regis Angliae, nomine Jacobi III. assumentem, nullam ad hujus Regni Coronam, aut aliud ullum Dominiorum ad illam spectantium habere, Jus, aut titulum qualemcunquè. Et Renuntio, ac recuso ipsi omnem fidelitatem, et obedientiam. Et me obedientiam, et veram fidelitatem Reginae Annae servaturum promitto, et illam ad ultimum posse, contra omnes traditorias conspirationes, et ausus qualescunquè, quae contra Personam, Coronam, aut dignitatem ejus fient, defendam: et omnem meum adhibebo conatum, ut suae Majestati, ejusquè Haeredibus, ac Successoribus, omnes prodiones, ac traditorias conspirationes, quas futuras contra suam Majestatem, aut ipsorum ullum resciam, detegere, et revelare possem. Et fideliter ad ultimum posse, limitationem successionis Coronae, contra dictum Jacobum, et alias quascunquè personas, sustentare, manutenere, ac defendere promitto, prout eadem manet limitata per Actum intitulatum, "Actus Jura, et libertates subditi declarans, et Coronae Successionem suae Majestati praesenti, et de ipsa natis Haeredibus Protestantibus stabiliens." Et prout eadem, per alium Actum intitulatum, "Actus pro ulteriori Coronae limitatione, et meliori Jurium ac libertatum subditi securitate," limitatur, ac manet limitata, post suae Majestatis hujusmodi sobolis, ac Progeniei, Principi Sophiae Electrici, et Ducissae Viduae Hanovrianae, et de ipsa natis Haeredibus Protestantibus. Et omnia ista planè, et sincerè, juxta expressum verborum a me prolatorum tenorem, et juxta plenum et communem eorundem sensum, et intellectum, agnosco, sine ullà acquivocatione, mentali evasione, aut secretà reservatione qualicunquè. Et istam recognitionem, agnitionem, renuntiationem, et promissum, voluntariè, sincerè, verè, et cordicitus facio.

Et quandoquidem per Actum anno 2. Regni suae praesentis Majestatis publicatum, qui intitulatur, *Actus pro Papistico hujus Regni Clero registrando*, est statutum, ut omnis in hoc Regno Papisticus Presbyter, ipsius, ac eorum nomina, et Domicilia, Pacis ut vocant respectivè scribis, in varijs quibus hujusmodi Papisticus Presbyter deget, aut residebit Comitatibus, reddat, ac sufficientes det securitates,

se ex hujusmodi Comitatu, quo ipsius, vel eorum Domicilia jacent, non remoturum.

Et quandoquidem notorium sit, in ejusdem contemptum, varios Papisticos Presbyteros, ita registratos, se ad alios movisse Comitatus, ac Papisticorum Presbyterorum, in alijs, quam quibus fuerunt registrati, Parochijs, officio fuisse functos, & etiam securitates coram pacis (ut vocant) scribis acceptas, vel tunc fuisse insufficientes, vel abinde factas esse tales, aut expirasse.

Et quod Papistici Presbyteri, in magna convenient copia, in funeribus, alijsque occasionibus, ubi magnam, consilia contra publicam pacem formandi, nanciscuntur opportunitatem : & etiam magno numero, alijs temporibus, convenientes, Sacros, Papisticis Presbyteris, conferant Ordines, qui tempore registrationis Papistici, hujus Regni, Cleri, non fuerunt Presbyteri, quod multorum Dictorum Papisticorum Presbyterorum, manus simul imponendo, perficiunt, ne ipsi dictos sacros Ordines suscipientes, in quo conferendi hujusmodi sacros Ordines, potestas resideat, sciant.

Ad efficacius praedicta mala praeveniendum, statutum sit auctoritate praefatâ, ut nullus Papisticus Presbyter, ab, & post I. diem Septembris 1709. officium, aut functionem Papistici Presbyteri, in ulla, intra ullius Comitatus septa, Parochia, exerceat, nisi in illa, in qua, & pro qua dictus Papistici, hujus Regni, Cleri, exercuit, & fuit registratus, & in nulla alia qualicunque, sub poenis, mulctis, & supplicijs, quae ullus Papista Regularis subire debet, per Leges, & Statuta hujus Regni, non obstante quocunq; in dicto : *pro registrando Papistico hujus Regni Clero*, aut quocunque alio *Actu*, quomodocunque in contrarium.

Et quandoquidem per Actum Parlamenti, anno 6. Regni suae praesentis Majestatis, publicatum, est Statutum, ut, si ullus Papisticus Presbyter, ullarum personarum matrimonio, sciens illas, vel illarum alterutram, esse Protestantis Religionis, adstiterit, omnis Presbyter hujusmodi, ita delinquens, ac de hoc juridicè convictus, habebitur, judicabitur, & reputabitur Papisticus Regularis Ecclesiasticus.

Jàm, nè ullus Papisticus Presbyter, se ullam dictarum personarum, ipso adstante, quocunque tempore copularum Protestanticae Religionis fuisse, ignorasse se praetendat, statutum sit auctoritate praedicta ut, si ullus Papisticus Presbyter, post I. diem Septembris 1709. eo quod deliquerit contra dictum statutum, fuerit accusatus, & quòd appareat, quòd dictae personae, ita copulae, aut earum alterutra,

fuerit, aut fuerint Protestantes, tempore dicti matrimonij, praesumetur, admittetur, & concludetur, ad omne intentum, & propositum, quod dictus Papisticus Presbyter, ità accusatus, matrimonio inter dictas personas adstiterit, sciens illas, vel illarum alterutram esse Protestanticae Religionis, nisi dictus Papisticus Presbyter produxerit, & probaverit, testimonio, aut testimonijs, sub manu, & sigillo, aut sub manibus, & sigillis Ministri, aut Ministrorum Parochiae, aut Parochiarum, in quibus dictae Personae, ita nuptae, seu copulatae, tempore dicti matrimonij degerunt, & residerunt, respective, quod dicta Persona, aut Personae, non fuerint tempore celebrationis praedicti matrimonij, Protestanticae Religionis.

Et quandoquidem dictus Actus: *Ad praeveniendum ulteriùs Papismi incrementum*, & varij alij Parlamenti Actus, fuerint manifestissimè, per varios Papistas, aliosquè in fiduciam, pro ipsis, elusi, qui varios compararunt fundos, possessiones, & haereditates, locationesquè contra dicti Actus intentum, & tenorem, acceperunt; & paritèr collaterales, aliasquè securitates, per hypothecas, judicia, & statuta acceperunt, ad hujusmodi suas emptiones, acquisitiones, & locationes, tegendum, sustentandum, & assecurandum, seu certificandum: In cujus remedium, & pro efficaciori dictorum actuum executione, sancitum & declaratum sit, autoritate praedictà, omnes collaterales, & alias securitates, per hypothecas, judicia, statuta *staple*, seu juxta formulam à Parlamento praescriptam, facta, aut alitèr quomodocunquè factas, aut initas ad tegendum, sustentandum, certificandum, aut validandum ullum contractum, emptionem, confirmationem, diuisionem, fidei-commissum, locationem, aut aliam quamcunquè translationem, contra praecitatum Actum, sint, & per hoc declarantur nulla, & irrita, & nullius effectùs, hujusmodi Personae, aut Personis, ità ullos fundos, possessiones, aut haereditates, in fiduciam pro Papista, aut ad ullius Papistae, aut Personae profitentis Papisticam Religionem, beneficium acquirentibus, seu ementibus, sicut etiam, & cujusvis Papistae, aut Personae, Haeredibus, & Plenipotentarijs respectivè: & omnes hujusmodi terras, possessiones, & haereditates ità translatas, aut locatas, aut transferendas, aut locandas, ulli Papistae, aut Personae Papisticam Religionem profitenti, aut ad ullius Papistae, aut personae Papisticam Religionem profitentis, usum contra verum dictorum actuum intentum, & intellectum; sicut, & omnes collaterales securitates factas, faciendas, & initas, ad eundem contractum tegendum, sustentandum,

assecurandum, aut validandum, posse per Protestantem quemcunque, aut Protestantes, actione propriâ reali, personali, aut mixtâ, in hoc actu fundatâ, in ulla suae Majestatis, juris Curiarum, aut aequitatis (si natura casus hoc exegerit) conveniri, & Actor, Accusator, seu Petitor, in hujusmodi actione, probato, quod talis emptio, seu acquisitio, aut locatio, fuerit in fiduciam pro Papistâ ullo, aut personâ Papisticam Religionem profitente, aut sub ulla confidentia ulli, aut pro ullo Papista, aut personâ Papisticam Religionem profitente, aut in ullius, aut eorum commodum, recipiendo redditus, proventus, aut ejusdem utilitates, facta; aut aliter obtenta sententia, & judicio, aut Decreto, super hoc, ac recuperato eodem, & executione occupandi, aut possedendi idem, habita, retineat, & fruatur hujusmodi terris, possessionibus, & haereditatibus, juxta, vel conformiter ad statum, usum, fidem, Jus, aut confidentiam, quae hujusmodi Papista, aut Persona Papisticam Religionem profitens, haberet, aut habere debuit, si ille, illa, aut illi, acquisitionis, retentionis, aut fruitionis eorundem fuissent capaces, subjecta tamen sint omnibus redditibus, stipulationibus, & conditionibus, reservationibus, ac oneribus, & portionibus, qualibuscunque, sicut in manibus hujusmodi Papistae, aut personae, cui in fiduciam pro Papista, aut Persona Papisticam Religionem profitente, eadem fuerunt vendita, aut in illius, aut eorum usum, beneficium, & utilitatem, fuissent subjecta; & plenum omnium talium securitatum collateralium habebunt valorem, prout pars, aut partes, quibus fuerunt factae, haberent, si hic, vel praecedens Actus, *contra ulteriùs Papismi incrementum*, non fuisset factus.

Hac tamen conditione, & ulteriùs sancitum sit autoritate praedicta, ut omnis Papista, & Persona, ac Personae Papisticam Religionem profitentes, quae suo, aut alterius Personae, aut Personarum, aut ullius in fiduciam pro ipsis, nomine, ullas terras, in feudum simplex, aut ullas, per annos, & vitas, locationes, acquisiverunt, aut ullum aliud bonum, aut Jus, (exceptis terris, fundis, & haereditatibus, quae in Fidei-Commissarijs, pro Bonorum, in Hibernia, confiscatorum venditione, fuerunt semel vestita, possessione, Jure haereditario, aut reviviscente, & quae postmodum ex ipsis fuerunt devestita, & in alijs Personis, per ullum privatum Parlamenti in Anglia, seu magna Britannia, Actum vestita); aut qui pecuniam mutuò, pro hypothecis dederunt, aut ullo nomine ullius Personae, aut Personarum, in fiduciam pro ipsis, (exceptis ejusmodi terrarum fundorum, & haereditatum hypothecis, quae in nuperis, pro vendi-

tione bonorum confiscatorum, in Hibernia, Fidei-Commissarijs, possessione, Jure haereditario, aut reviviscente, fuerunt vestitae, & ex ipsis devestitae postmodum, & in alijs personis, per ullum privatum Parlamenti Actum in Anglia, seu magna Britannia, vestitae) & sunt, aut imposterum ante 25. Decembris 1709. facti fuerint Protestantes, & Episcopi Dioecesis, in qua ille, illa, aut illi respectivè degunt, aut resident, attestationem, in supremæ Cancellariæ Curia inscribi curaverint, qua illum, illam, vel illos, esse Protestantes, & se Ecclesiæ Hibernicæ, ut *per Leges stabilitæ*, conformare, attestatur, & paritèr Coenæ Domini Sacramentum, juxtà dictæ Ecclesiæ Hibernicæ ritum, sumpserint, & fecerint, ac subscripserint Declarationi, ac etiam abjurationis Juramentum, prout refertur, & exprimitur, in dicto, *ad præveniendum ulteriùs Papismi incrementum*, Actu, deposuerint; & etiam effecerint, ut ullius, aut illorum proles, sub 14. annorum ætate, à tempore illius, aut illorum conversionis, in Protestantica Religione, ut *per Leges stabilitæ* educentur; acquisitio, et acquisitiones, hypotheca, & hypothecæ, confirmatio, & confirmationes, locatio, & locationes, & omnes aliæ stipulationes, & contractus facti, ulli, aut per ullum, Papistam, aut Personam Papisticam Religionem profitentem, aut ulli, aut per ullum in fiduciam pro ipso, ipsa, aut ipsis, aut ad ejus, aut eorum usum, (aliter quam antecedentèr est exceptum) erunt tam valida, & efficacia in Jure, & æquitate, ac si ille, illa, aut illi fuissent, tempore hujusmodi acquisitionis, hypothecæ, confirmationis, locationis, stipulationis, aut contractus factorum, Protestantes, & non aliter, & retinere possunt, ac frui istis terris, possessionibus, ac haereditatibus, ità acquisitis, hypothecatis, confirmatis, aut locatis, in tali, ac tanto valore, ac si ille, illa, vel illi fuissent tunc Protestantes.

Proviso, ut nihil in hoc Regni Actu contentum, se extendat, aut debilitare intelligatur, ulla bona, jus, titulum, aut lucrum ullius Protestantis Emptoris, pro bono, & aestimabili pretio, bona fide, à quacunque persona, quæ in confidentiam, pro Papista, emit, aut à quocunque Protestante, sub hujusmodi emptore, derivante, hujusmodi fiduciam nesciente, non obstante quocunque, in hoc, vel præcedenti Actu, quomodocunque in contrarium.

Proviso etià, et pro meliori, hujusmodi fiduciarum, pro Papistis, aut Personis, Papisticam Religionem profitentibus, denuntiatione, ulteriùs sancitum sit auctoritate prædicta, licitum esse, & fore ulli Protestanti, aut Protestantibus, unam, aut plures *Billam*, aut *Billas*, seu postulationes in suprema suæ Majestatis Cancellariæ Curia, aut

Fisci, seu Questorij Cancellaria, contra ullum Personam, aut Personas, in hujusmodi venditione, locatione, hypotheca, aut impedimento, intricatas, seu implicitas, & contra omnes personas hujusmodi fiduciarum, aut confidentiarum pro Papistis, aut Personis Papisticam Religionem profitentibus, conscias & hujusmodi Personam, aut Personas, ad tales fiducias, & confidentias revelandum, & detegendum, cogere, & ad Respondendum in omnibus materijs, & circumstantijs, ad illas spectantibus, prout per talem, vel tales Billas, seu postulationes, requiretur, quibus *Bill*, aut *Billis*, nulla lis, aut moratorium concedetur, sed Reus, ad longum, jurejurando respondere tenebitur; quod responsum, contra Reum erit bona evidèntia, in actionibus, super hujusmodi actu, referendis, prout in talibus casibus est usitatum, & ut omnes eventus, in ulla actione, aut lite, super hoc Actu fundata, examinandi, à nullo, nisi Notorijs Protestantibus examinentur.

Et quandoquidem per Actum Parlamenti anno 9. Regni nuperae Majestatis, gloriosae memoriae Regis Guilielmi, factum, qui intitulatur: *Actus, ad relegandum omnes Papistas, Ecclesiasticam jurisdictionem exercentes, et omnes Papistici Cleri Regulares, ex hoc Regno: sancitum sit, ut, omnes Papistici Archi-Episcopi, Episcopi, Vicarij Generales, Decani, Jesuitae, Monachi, Fratres, et omnes alij Papistici Cleri Regulares, et omnes Papistae, Ecclesiasticam Jurisdictionem exercentes, ex hoc Regno, ante 1. diem Maij 1698. discedant; et si dictorum Ecclesiasticorum ullus, post dictum primum Maij intrà hoc Regnum, reperiretur, illi, et quivis ipsorum, incarcerationem pati deberent, et in carceribus remanere, non obstante cujuscunquè cautionis oblatione, donèc ultrà maria, ex suae Majestatis Dominijs transportarentur, eò, quò, sua tunc Majestas, Haeredes, ac Successores ejus, aut supremi hujus Regni, pro tempore, existentes, Gubernator, aut Gubernatores vellent.*

Et quandoquidem ulteriùs, per praefatum statutum, sit sancitum, ut ab, & post 29. Decembris anni D. 1697. nullus Papisticus Archi-Episcopus, Episcopus, Vicarius Generalis, Decanus, aut ullus alius Papista, Ecclesiasticam Jurisdictionem, per hujus Regni Leges non stabilitam, exercens, Jesuita, aut Frater, in hoc Regnum ex partibus ullis ultramarinis intrare audeat, sub incarcerationis 12 mensium, & transportationis, modo supradicto, poena.

Et quandoquidem per unum alium Actum anno 2. Regni suae praesentis Majestatis factum, intitulatum, *Actus ad praeveniendum*

Papisticorum Presbyterorum, in hoc Regnum, accessum, est statutum, ut quivis Papisticae Religionis Ecclesiasticus, qui post primum diem Januarij 1708. ullo tempore, hoc Regnum fuerit ingressus, sit, & per hoc declaratur subjectus poenis, mulctis, ac supplicijs, quae per praefatum Actum, ad omnes Papistas Ecclesiasticam Jurisdictionem exercentes, et omnes Papistici Cleri Regulares ex hoc Regno, relegandum, Papisticis Archi-Episcopis, Episcopis, Vicarijs Generalibus, Decanis, Jesuitis, Fratribus, aut ulli alteri Personae, Papisticam Ecclesiasticam Jurisdictionem exercenti, qui contra praefatum Actum, hoc Regnum fuerint ingressi, imponuntur.

Et quandoquidem, per unum alium Actum anno 2. Regni suae praesentis Majestatis factum, qui intitulatur, *Actus ad Papisticum Clerum registrandum*, est statutum, ut omnis Papisticus Presbyter, aut Presbyteri, qui conformiter ad dictum Actum non reddiderint, ac talem non inierint recognitionem, (sicut per praefatum Statutum requiritur), & de hoc fuerint in Comitijs, aut Generalibus intermedijs sessionibus hujusmodi Comitatus, aut Comitatum, Civitatum, aut oppidorum, in quibus ille, vel illi degerint, aut fuerint apprehensi, Carceri publico Comitatum respective, aut Civitatum, in quibus ille, aut illi fuerint ita convicti, Carceri mancipabuntur, ibi, non obstante cujuscunque cautionis oblatione, remansuri, donec fuerint transportati; & ut omnis, & quivis hujusmodi Presbyter, aut Presbyteri, ita (ut dictum est) convicti, ex hoc Regno transportentur, eo modo, quo Papistae Regulares; & ut omnis hujusmodi Presbyter, aut Presbyteri, qui se registrare, prout per praefatum Statutum requiritur, neglexerit, & in hoc Regno post 20. Julij anni D. 1704. remanserint, habebuntur Papistici Ecclesiastici Regulares, punienturque ut tales.

Et quandoquidem per unum alium Actum anno 6. Regni suae praesentis Majestatis factum, qui intitulatur; *Actus pro efficaci rapiendi, aut nubendi proles, contra Parentum, aut tutorum voluntates, praeventione*, est sancitum, ut si ulli Papistici Presbyteri, post 1. diem Novembris 1707. ullius Personae nuptijs, contra verum intentum, & intellectum dicti Actus, adstare praesumpserint, aut matrimonio, inter ullas personas, adstiterint, scientes tempore hujusmodi matrimonij illas, aut earum alterutram esse Protestantis Religionis; omnis hujusmodi Papisticus Presbyter, ita delinquens, ac juridice convictus, aestimabitur, habebitur, & reputabitur Papista Regularis, & pariformiter omnes poenas, mulctas, & supplicia *Papistae Regularis subire tenebitur*. Quibus dictis statutis non obstantibus, varij Dictorum

Archi-Episcoporum, Episcoporum, Vicariorum Generalium, Decanorum, Jesuitarum, Fratrum, Presbyterorum convictorum, ut ante dictum est, & Papistarum Ecclesiasticam Jurisdictionem exercentium, etiamnum, in hoc Regno remanent, & continuare eligunt in carceribus, in quibus dictam suam praetensam Ecclesiasticam Jurisdictionem, & officia Papisticorum Presbyterorum exercent, ac continuant ita facere, potius quam transportari se curare.

In cujus remedium, sancitum sit autoritate praedicta, ut omnis & quivis Papisticus Archi-Episcopus, Episcopus, Vicarius Generalis, Decanus, Jesuita, Frater, & Papista Ecclesiasticam Jurisdictionem exercens, & omnis Papisticus Presbyter, Papisticus Ludi-Magister, & Papistae, qui subjecti sunt, aut fuerint transportationi, eò quòd contra hunc, aut praecedentem Actum deliquerint, mandato Justitiariorum, in Comitijis, aut *Pacis* (ut vocant) Justitiariorum, in suis intermedijs sessionibus, seu quater quotannis haberi solitis, ad publicos proximi Portus Maritimi Carceres, non obstante cujuscunque cautionis oblatione, transmittentur, ibique remanebunt, donec fuerint transportati.

Et ulterius sancitum sit autoritate praedicta, licitum esse, & fore, omnibus Naucleris, Mercatoribus, & alijs, hujusmodi Papistici Regularis Ecclesiastici, Papistici Presbyteri, & Papistici Ludi-Magistri, ita nunc in carcere sedentis, aut remanentis, transportandi, aut posthac remansuri, corpus recipere, & ultra maria, ex suae Majestatis dominijs Dictam, Personam, aut Personas, transportare. Et si ullus Mercator navem ullam, extra, ad ullum locum, aut portum, non intra magnae Britañiae, aut Hiberniae Regnum, destinatam, sarcinans, hujusmodi Papistici Regularis Ecclesiastici, Papistici Presbyteri, aut Papistici Ludi-Magistri, corpus, aut corpora, non excedentia quinque, in ulla una navi, recipere recusaverit, quando ita, per hujusmodi loci, aut portus, ubi ulla talis Papistica Persona fuerit incarcerata, Magistratum Supremum, aut ejus Deputatum, fuerit requisitus; Quaestor, & Quaestores, & alij suae Majestatis tributorum officiales, per hoc requiruntur, talem navem non dimittere, donec hujusmodi Mercator eardem Suffarcinaus, aut hujusmodi Nauclerus, ita facere condescenderint, sub poena mulctae 30. lib. sterl., suae Majestati solvendae ab hujusmodi Quaestore, talem navem, dimittente.

Et ad dictum Mercatorem, aut Nauclerum incitandum, ad dictas, personam, & personas recipiendum, & transportandum, hujusmodi portus, aut loci Quaestori licebit, & per hoc requiritur, dicto Mercatori, aut Nauclero, pro cujuslibet hujusmodi personae ad aliquam Indiarum

Occidentalium partem, suae Majestati non subditam, transportatione, 5. lib. sterl. summam solvere, & 3. lib. sterl. summam, pro cujuslibet hujusmodi personae, ad ullum alium, in Europa, extra suae Majestatis Dominia, portum, transportatione; eadem, in suo computu, dicto Quaestori refundetur, producto dicti Mercatoris, aut Nacleri, Syngrapho, quo se dictam summam, ac etiam hujusmodi Papistici Regularis Ecclesiastici, Presbyteri, aut Ludi-Magistri. corpus, recepissee fatetur; in quo Syngrapho, dictae personae ita transportandae nomen, & locus ubi ultimo degit, ac resedit, & quamdiu fuerit dicta persona carceri mancipata, & ex qualibus Comitatus, seu Districtus Carceribus, fuerit ad dictum locum, aut portum transmissus, exprimetur; quae Syngrapha Supremi Magistratus, dicti loci, aut portus, aut ejus Deputati testimonio, confirmabuntur; quod etiam ultimo hic dictum Syngraphum, in Coronae Officio, suae Majestatis supremi loci Dublinij Curia, registrabitur gratis, seu sine remuneratione, ibique remanebit intabulatum.

Et ulterius sancitum sit auctoritate praefata, ut si ullus Papisticus Regularis Ecclesiasticus, Presbyter, aut Ludi-Magister, extra custodiam dicti Mercatoris, aut Nacleri, dictam personam recipientis, fuerit, in hoc Regno repertus, aestimabitur, habebitur, ac poenas, mulctas, & supplicia, infligi, per leges, & statuta hujus Regni, ulli Papistico Regulari, in exilium acto, & iterum in hoc Regnum reverso, solita; & dictus Mercator, aut Naclerus, tempore receptionis hujusmodi summae, aut summarum a Quaestore, ac corporis hujusmodi Papistici Regularis Ecclesiastici, Presbyteri, ac Ludi-Magistri, recognitionem inibit suae Majestati, Haeredibus, ac Successoribus eius, dictam Papisticam Personam, sub mulctae 50. lib. sterl. poena, ad aliquem locum, non intra hoc, aut magnae Britanniae, Regnum, aut Dominia ad illa spectantia, transportandi; quam recognitionem dictus Mercator, aut Naclerus, tempore receptionis dictae summae, aut summarum, 5. aut 3. respective, lib., coram supremo dictae civitatis, portus, & loci Magistratu inibit; & Quaestor dictam summam solvens; dictam recognitionem producet, & reddet suae Majestatis Proventuum Commissarijs, quando pro dictae summae solutione computabit: quam recognitionem dicti Commissarij reddent Quaestorio, seu Coronae officio, supremi, suae Majestatis, loci Dublinij, pro qua, nulla remuneratio solvetur.

Et quandoquidem per hujus terrae Leges, Papistae sint incapaces, ad equum, aut equam, aut Cantherium, pluris 5. lib. habendum,

quod experientia reperitur praejudiciosum, in quantum spectat ad equas emissarias: in remedium cujus sancitum sit, autoritate praefata, ut nulla equa emissaria, ad generandum tantum detenta, nec equus emissarius, ut talis, & ad nullum alium usum detentus, sint aestimandi, aut comprehendendi, intra intentum Actus intitulati: *Actus pro meliorij guberni securitate, disarmando Papistas*; sed ut omnis, & quivis Papista, ac reputatus Papista, hujusmodi equas, & equos admissarios, non obstante dicto Actu, aut quacunque lege, in contrarium, valeat retinere, ac foetum, & progeniem eorundem, sub 5. annorum aetate, & non aliter.

Cauto tamen, ut nihil hic contentum, se, ad impediendum D. Pro-Regem, aut alios DD. Supremos Regni Praefectos, pro tempore existentes, a confiscando, aut auferendo ullum equum, equam, aut Cantherium, ad ullum Papistam, aut reputatum Papistam, spectantem, extendat, casu invasionis apparentis, aut intestini Belli, verisimiliter ingruentis, non obstante quocunque in hoc, quomodocunque in contrarium contento.

Et ulterius sancitum sit autoritate praedicta, ut, casu quo, D. Vice-Rex, DD. Judices, aut supremi hujus Regni Gubernator, aut Gubernatores, effecerint, aut mandaverint, ullam equam, aut equum ita confiscatum, iterum suo Dño restitui, aut Personae, a qua fuerant ablati, licitum sit, cuivis Personae hujusmodi equum, aut equam, in sua Custodia, virtute praedictae autoritatis, habenti, aut retinenti, eosdem retinere, donec Dominus aut Persona, a qua fuerunt ablati, ei summam 6. *Assium*, seu *Denariorum* sterl. pro quavis nocte, qua hujusmodi Persona ullum equum, aut equam talem, virtute autoritatis praedictae retinuit, solverit.

Et ulterius sancitum sit autoritate praedicta, ut nullus Papista, aut Papistae, qui ullum oppificium, artem, aut ministerium, sequi permittuntur in hoc Regno, imposterum simul accipiant plures duobus Tyronibus, in ullo hujusmodi oppificio, arte, aut ministerio (excepta canabis, aut lini manufactura), & pro non minori, 7. annorum, tyrocinij termino; & ut, quiscunq; Papista fuerit in hoc, retinendo plures duobus Tyronibus, aut minori, 7 annorum spatio, transgressus, hujusmodi Papista, pro quavis transgressione, ad summam 100 lib. sterl. mulctabitur, illi Personae dandam, quae prodidit, seu quae accusavit, eo modo quo variae summae hic commemoratae, 10. libras excedentes, recuperari solent.

A praemissis poenalitibus excipiuntur Domini Henricus Luttrell

Chiliarchus, & Oliverius Martin de Tulleiry, &c. *Et hucusquē Actus, etc.*

ILLUSTRISSIMI ET EXCELLENTISSIMI D.D.

1. Sacrosancta, Apostolica, Catholico-Romana Religio, in Dei T.O.M. nomine, ad zelantissimas ac ferventissimas Summi Pontificis, legitimi Jesu Christi D.N., Vicarij, exhortationes, & preces, a Clementissimis Patronis, Principibus (scilicet) Catholicis, enixè, ac modis omnibus, & quidem in fide Divini oraculi: *Quaerite primùm Regnum Dei, etc.* EE. VV. commissa, & ab integro corpore totiùs Catholicismi, ac singulis ejus membris, imò & ab omni eo, in toto universo, qui justitiam amat, aut fidem publicam aestimat, seu *Gentium Jura*, cupit integra, utpotè à quibus universim, atquē unica, publicae Pacis pendet securitas, summoperè desiderata, vehementer peroptata, lacrymis deniquè, ac suspirijs devotè suspirata, haec inquam, Sacrosancta Apostolica Catholico-Romana Religio Protectioni, ac purissimo zelo EE. VV. tantopera recommendata, gaudere debet privilegijs, praerogativis, ac libertatibus omnibus, quibus gaudet Religionum ulla in Regnis Britannicis, eò quòd sit, non minùs, quam alia ulla, legibus stabilita, Regia, ac Parlamentaria autoritate, roboratis, cum duplici, multùm faventiori, praerogativa, nempè quòd Romano-Catholicis aliud nullum, praeterquàm solius fidelitatis Jurementum, porrigi debeat: & dato, quod quispiam illud violasset, hoc impedire non debet, quin caeteri omnes gaudere debeant omnibus beneficijs Articulorum.

2. Jurata porrò fidelitas, ita integrè, in hodiernum usque diem, observata est, quod nec unius privati Rebellis designari queat legitimus processus, multò minùs, totius Cleri, aut Populi aperta, & manifesta revolutio, nè quidem in occasione novissimi septemtrionalis attentati, non obstante quacumque severiori jam facta inquisitione.

3. Quod autem praemissa Decreta, & Edicta violaverint, & violent, ex integro, suprascriptos Articulos non eget probatione, sed simplici eorundem lectione, & perfunctoria collatione duntaxat.

4. Delusoriam fore suspensionem, ad instantias Caesareas, Anno elapso, promissam, convincit severa executio eodem Anno coepta, & indiès severiùs continuata, non secùs, ac factum fuit Anno 1697. quo, vivente adhuc Rege Guilielmo, editum fuit Decretum expulsivum totius Romano-Catholici Cleri, Et Excell. D. Comiti Auersperg

Ablegato Caesareo extraordinario, A. 1698. nomine glor: mem: Aug. Leopoldi I. altè dolentèrquè conquerenti, atquè revocationem, seù saltem suspensionem, zelose sollicitanti, Regis, & Parlamenti nomine, respondit Magnus Angliae Cancellarius, nequaquaquam agi de expulsionem totius Cleri, multominùs de extirpatione totius fidei Catholicae, sed solummodò paucula expelli inquieta subjecta. Interea tamen, facta severa Edicti executione, & quidem ad litteram, omnes, & singuli fuerunt expulsi, exceptis paucis animarum Curatis, seclulis Vicarijs, seu Coadjutoribus, & praeciso successionis filo, & reliqua suprascripta Decreta condita sunt, & districtae executioni demandata. Proindè, praeter hujusmodi blanda promissa, alia fixis tabulis, & cum Catholicorum Principum mediatione, quaerenda, atque stabilienda est securitas.

5. Quòd verò citrà omnem causam, & culpam, ex parte supplicantium, suprascripti Articuli violentur, constat evidenter ex multiplici capite. Imprimis quidem argumento negativo, nam nulla, prorsus probata est, aut probari potest Rebellio. Quòd aiunt de revolutione Cromwelli, & Regis Guilielmi, Hiberni nequeunt dici Rebelles, tenendo partes Regis, cui, & non Parlamento, jurarunt fidelitatem. Deinde facta illa praecesserunt Pacta Limericensia, virtute quorum, si quid aliàs esset objiciendum Hibernis, dici debet resanatum, & abolitum.

6. Praeterea omnium Decretorum motiva, nempe *Papismi suppressio, contrà Papismi incrementum, etc.* denotat purum fidei odium, & eam funditùs extirpandi animum: praesertim verò facta reflexione, tot manifestos Innocentes, ac Rebellionis omnino incapaces, in illis, solo titulo Catholicismi, graviter mulctari, è quibus sunt Principes multi exclusi a Corona: item quotquot aberant tempore revolutionis, & in rebus bellicis nusquàm intricati, à reditu ad Patriam interdicti.

7. Magna adversariorum potentia praevalebit forsàn contra justam, atque, innocentissimam Dei causam contra ingentem innocui gregis, inermis simul, & pauperrimi, luto & latere attriti, turmam? Absit. Magna *Pharaonis* potentia sensit, & cessit Virgae Pastoralis *Moyseis* in praeservationem populi Electi. Magna quoque *Darij, et Satraparum* potentia, non praevaluit contra praeservatorem *Danielis* Angelum. Magna fides, magna autoritas *senum, Judicumq; populi*, contrà inermem *Susannam*: attamen *Junior puer Daniel* illam a morte salvavit.

8. Confidunt supplicantes Deum, qui salvat sperantes in se non

permisisse in hoc Excell: Congressu, desiderari *Moysem*, Potentem Dei *Angelum*, et *Danielem ipsum*, in tutelam Innocentium. Confidunt & Clementissimi Patroni. Confidit & tota Christianitas. Praevaluerunt illi, Dei virtute, ad Dei Gloriam, operari prodigia. Praevalebunt pariter, Dei auxilio, EE. VV., alte olim propterea a Deo praemiandi, futurique semper celebres in sacris hystorijs, quemadmodum, & illi.

CLXV.

LETTER OF DR. M'MAHON, BISHOP OF CLOGHER AND ADMINISTRATOR OF KILMORE, FROM CASLET, IN FLANDERS, TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA, 10TH MAY, 1714.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

REVERENDISSIME DOMINE,

Cum meus patruus praepositus Sancti Petri in hoc oppido Casletensi, Dioecesis Yprensis in Flandria, testamento legasset omnia sua bona ad fundandas Bursas pro alimentis et instructione aliquot juvenum ex Dioecesibus Cloghorensi et Kilmorensi, mihi curam et executionem testamenti demandavit, cui vacare non potui nec volui, relicto grege, nisi communicato prius negotio et habita licentia ab Eminentissimis Vestris, qua mihi transmissa, quamprimum licuit itineri me accinxi. In transitu captus in Anglia et ductus ad Magistratum, divina providentia protegente, feliciter evasi, et huc adveni initio Septembris, 1712, sperans post finitum negotium posse brevi redire in patriam : sed sic omnia implicata reperi ut longioris temporis spatio opus fuerit ad expediendum. . . .

Ex Caslete, 10° Maii, 1714.

CLXVI.

AN ACCOUNT OF THE DIOCESES IN THE PROVINCE OF ULSTER, PRESENTED
BY THE BISHOP OF CLOGHER TO THE SACRED CONGREGATION OF
PROPAGANDA IN 1714.

(FROM THE ARCHIVES OF PROPAGANDA.)

In nomine Dñi Amen. Status Dioecesis Clogherensis Provinciae Ultoniae in Hibernia EEñis ac RRñis DD. Cardd. S. C. de Prop. Fide exhibitus ab ejusdem dioecesis Epo anno 1714, cum brevi relatione aliarum Ecclesiarum vacantium in dicta Provincia. EE. DD.

Hactenus solebam exponere Illño D. Grimaldi Intern Bruxellis quae occurrebant circa statum Ecclesiae mihi commissae, idque arcanis quidem notis, de quarum intelligentia antea convenimus, cum ob angustias temporum claris terminis uti non liceret, ne detectum in transitu litterarum argumentum stimulos adderet haereticis omnia rimantibus acriores aculeos persecutionis excitandi: et ausim dicere vix ullam esse missionem in Europa, vel forte alibi, ubi omnibus consideratis, major aut tanta occurrit difficultas, imo manifestum periculum recurrendi ad Sedem Apostolicam, quam in nostra; ut tamen aequissimo mandato vestro ad me transmissio ab Illño D. Santini plenior reddendi rationem villicationis meae, quanta possum diligentia obtemperem, ac simul demandatae mihi curae ab eod. Illño exponendi statum aliarum Ecclesiarum vacantium in provincia, exordiar a Clocherensi.

ECCLESIA CLOCHERENSIS.

1. Vacavit haec Dioecesis a translatione Rmi D. Patricii Tirellii Ultimi Episcopi Clogheren ad sedem Miden. seu Mindinen. circa annum 1686. usque ad an. 1707, dum placuit SS. P. Clementi, ac EE. VV. infirmitatem meam ad illud regimen vocare, cui vocationi magno gaudio applausit clerus et populus, ac ad primum ingressum tanta edidit laetitiae signa, ut iis excitati Calvinistae Scoti, quibus undique scatet haec Provincia Ultoniensis gravem moverunt difficultate quippe lege parlamentaria cautum est sub poena confiscationis omnium bonorum et perpetui carceris Episcopum, vel dignitarium ad victum, aut hospitium admittere, addito insuper praemio 100 librar.

monetae anglicae cuicumque hujusmodi praelatum detexerit, aut detularit ad magistratum, quo illecti Calvinistae ad summam suspicionem omnia rimantur, nec leve imminet quandoque periculum ab ipsis catholicis, praecipue a servis et ancillis apud haereticos famulantibus, qui non tam nocendi studio, quam inconsiderato pruritu loquendi passim sua sensa liberius aperiunt, quam patitur angustia; unde debui ad tempus alio divertere, donec sopito tantisper rumore licuit paulo securius circuire per districtum administrando quae deerant sacramenta, presertim confirmationis omnis aetatis viris ac mulieribus, ubi commode fieri potuit, mutato saepe nomine et vestitu, ne dato satellitibus indicio in uno loco, detegerer in alio; sic conveni successive pastores indictis hinc inde congressibus particularibus, nam publicos conventus edere non licuit. Reperi clerum dioecesis, qui olim ultra centenos extendebatur comprehensis regularibus, tunc redactum ad 33 parochos, paucos Patres ex ordine Seraphico, et unum, alterumve Dominicanum.

2. Ex his parochis nonnulli inserviunt districtibus extensis ad 12 vel 15 milliaria, in quibus antea tres, quatuorve impendebantur: idque non tam penuria operariorum (etsi vere rari sint pro copiosa messis colenda), quam alimentorum defectu, non sufficientibus Catholicis ad sustentationem plurium pastorum, imo illi ipsi, qui in tam vasto territorio operi incumbunt, tanta laborant inopia, ut mihi quidam protestati sint, se carnem non gustasse per integros quatuor aut quinque menses, et surgentes nocte, vel summo mane vocatos ad moribundos longe dissitos plerumque vespere rediisse impransos. Nam etsi totum regnum patiatur, haec Provincia Ultonien. prae caeteris supra modum opprimitur confluentibus turmatim, et per millenas familias quotannis ex vicina Scotia Calvinistis, qui favore gubernii et beneficio proprietariorum haereticorum, quibus cesserunt bona, et fundi incolarum titulo confiscationis, seu verius usurpationis tempore Cromvelli et nuperi Principis Auriaci, occupant oppida, villas, et praedia ruralia in pingui et fertili solo, expulsis nativis catholicis, et coactis tuguriola sua figere in montibus et locis palustribus. Unde fit, ut qui hactenus solebant pro viribus contribuere ad necessitates operariorum nunc ipsi redacti ad extrema magis indigeant beneficio alieno, quam possint elargiri de suo. Et ne quid supersit solatii, inhibitum est Catholicis hic, sicut per totum regnum bona immobilia comparare, pecunias dare ad censum realem, magistratum inire, officium civile aut militare obtinere, imo nec satellitis, apparitoris, aut gregarii

militis stationem, arma gerere, aut domi tenere, et si quid nocte e domibus obripiatur, vel si ruri pecudes fortuito saucientur, debent resarcire damnum catholici, modo is qui sustinet, vel sustinere simulat, juret se credere illatum a papistis, nec aliud requiritur adminiculum; et interim provisionaliter mancipatur carceri parochus, donec fiat plena solutio ad arbitrium actoris. Imo visi sunt Calvinistae, qui nullam passi jacturam tale juramentum emiseraunt, et post refusam a Catholicis praetensam summam, detecta fraude, nulla facta est reparatio.

3. Ex supradictis Pastoribus nonnulli solent binare diebus festivis, attamen in tam latis finibus nonnisi alternis dominicis fideles missam audiunt, etsi ante diluculum impigre surgant per gelu, et nives, et quidam die precedenti viri et mulieres etiam provectae aetatis sese itineri accingant, ut indicto ad sacrum celebrandum loco, modo hic, modo alibi tempestive adsint, et in tantis angustiis magnum solatium est, quod vix unquam contingat aliquem mori sine Sacramentis.

4. Proscriptis omnibus Praelatis et Regularibus ab aliquot annis edicto Parlamenti, inferiores Sacerdotes exercentes curam animarum compulsi sunt se sistere coram magistratu, nomina sua publico registro inscribere datis sponsoribus comparendi ad primam citationem, et nihil moliendi contra gubernium, quo peracto facta est toleratio functiones pastorales obeundi in suis respective parochiis, non extra, quoad viverent: ita tamen, ut decedentibus nullus succederet in regimine animarum, et interim non coadjutorem, non vicarium impenderent: dura quidem, sed tamen ferenda conditio quoad tempus: nam sic poterant utcumque invigilare gregi, sed non sine vexatione. Quippe ad primum rumorem externae invasionis, vel minimam suspicionem seditionis domesticae parochi omnes carceribus includebantur, nec Matrimonii, aut Baptismi Sacramenta administrare permissum fuit, nisi prius factis denunciationibus in templo haereticorum, et soluto stipendio ministello protestanti juxta taxam a gubernio praescriptam, quae irremissibiliter exigebatur etiam a pauperibus, qui proprio pastori nihil poterant elargiri. Fiebat tamen, at sine apparatu, exercitium publicum religionis, cui tandem invidentes Parlamentarii, quos Whiggs vocant, qui tunc clavum regni tenebant, a quinque annis novum imposuerunt gravamen Ecclesiasticis et laicis abjurandi omne jus in coronam Angliae penes Serenissimum Regem Nostrum Jacobum, ac propugnandi successionem in linea protestanti sub jactura omnium bonorum, ac perpetui carceris, interdicto reluctantibus omni usu religionis et facta potestate cuilibet e magistratu compellendi incolas, et

etiam peregrinos occurrentes in itinere ad deponendum jurejurando, an infra tale tempus missam audierint, quo loco, quis celebraverit, et quinam fuerint presentes, quod de consulta Sede Apostolica cum hujusmodi juramentum improbaret, institi et viva voce, et scriptis, quibus misericors Dnus attribuit successum talem, ut nullus vel Clericus, vel laicus in tota dioecesi Clogheren. et nonnisi unus aut alter in tota Provincia juramentum emisit, imo maluerunt omnes intentata extrema pati, quam prevaricari in religionem, aut regem, etsi hinc imminerent terrores, illic proponerentur immunitas, et summa pecuniaria deficientibus a fide, quae firmitas animi in rudibus praesertim, et rerum omnium penuria laborantibus plebeis, non leve divinae benedictionis argumentum est.

5. Ab eo tamen tempore vel cessavit omnino vel multum imminutum est externum exercitium religionis, praesertim dum hic et nunc gravior recrudescit persecutionis procella, nec tunc vicinus vicino convenienti ad missam plane fidendum putat, ne forte compulsus ad juramentum detegat auditores, et non raro in hunc finem sese ingerunt sub larva catholicorum exploratores haeretici, quorum caterva publicis stipendiis conducti omnia obibant loca tempore Pro-Regis Warton. Et cum undique majora imminerent pericula Sacerdotibus, quos implacabilius insequeretur gubernium, visi sunt, qui ne innotescerent auditoribus, velata facie celebrabant, alii in abdito loco cum solo administro sese includebant operata fenestra, vel parvo foramine, ut populus foris orans vocem audiret celebrantis, sed personam non dignosceret, vel saltem non videret. Et tunc maxime apparuit benignissimi Domini misericordia confirmans fideles, nam pro mensura persecutionis extrinsecus ingruentis, intus solito magis fervebant corda devotione, et passim occurrebant viri et mulieres junctis manibus deprecantes dato signo indicari tempus Missae inchoantis, ut interim sibi semoto loco a longe genuflexis et orationi intentis liceret mente comitari, quem videre non poterant celebrantem. Contigit etiam mihi saepe nocte celebranti, ut nullus adesset praeter patrem familias, et uxorem, ne quidem adductis propriis prolibus, quibus fidere non audebant, adeo verebantur severitatem legum infligentium mulctam 30 librarum, et carcerem per integrum annum cuiumque in aedibus suis, aut territorio permiserit missam celebrare.

6. Hae leges semper vigent, etsi non semper eodem rigore observantur pro variatione Vice-Regum, et aliorum in potestate nunc magis nunc minus faventium Catholicis; et ideo dum etiam interdum benignior

spirat aura, nonnisi timide, et adhibita circumspectione fit exercitium plerumque nocte et festinanter, praesertim in vicinia haereticorum, unde rara datur facultas cathechisandi, aut concionandi in publico, et omnino omittuntur denunciationes faciendae ante matrimonium, ne paracho celebraturo contractum procreetur molestia, aut ne strepitu ad inquirendum excitetur magistratus, penes quem modernum Parlamentum non tantum voluit esse potestatem infestandi pro libitu, ut hactenus, nam sic muneribus devictus poterat supersedere executioni, sed insuper novo edicto necessitatem adjunxit privationis officii, et summae pecuniariae, nisi ad juramentum abjurationis omnes ubique compelleret papistas: cui edicto quia hactenus non accessit consensus regius, et idem Parlamentum prorogatum est ad 10^m mensis Augusti semper haeremus inter malleum et incudem sola spe fulti divinae miserationis, tunc penitus dissolvendum conventiculum iniquitatis, alioquin si iterum convenientes opere compleverint quod animo conceperunt, nullum relinquitur effugium, sed indubitata manet omnes extirpatio.

7. Ex quo cessarunt denunciationes, plurimi reperiuntur conjuncti in gradibus prohibitis, quandoque in 2°, quod plerumq contingit inter plebejos ductos non raro ignorantia facti et juris, et simul exemplo haereticorum, quibus inserviunt, et apud quos talis consanguinitas nullum parit impedimentum, et detecto post aliquot annos incestuosos contractu, nulla spes effulget inducendi ad separationem, causantibus ordinario miseris curam prolum, quibus sustentandis nihil superest praeter brachia, et industriam parentum, quorum ab invicem discessu peribunt fame liberi, vel incident in manus haereticorum, qui hujusmodi derelictos et orphanos haeresi imbuendos diligenter sibi attrahunt. Contingit etiam aliquando, ut commisso crimine et concepto inde foetu consobrini ad parochum accedant contracturi matrimonium, a quo repulsi insana passione obcoecati adeunt ministellum, et ab eo conjuncti perseverant in infami concubitu duplici capite damnabili et ob impedimentum proximi sanguinis, et ob defectum praesentiae proprii parochi, ut requiritur a Concilio Tridentino olim publicato, et admissio in Ultonia, etsi non in plerisque aliis regni districtibus quoad solemnitatem matrimonii. Nec quidquam efficitur arguendo et obsecrando ad resipiscentiam; non enim alia superest potestas compellendi, imo apud gubernium piaculo vertitur hujusmodi contractus coram ministello initos improbare. Si sacro interdicantur, aut feriantur censuris, imminet periculum, ne

illecti premio praevaricatoribus proposito deficiant a fide cum aeterna jactura prolium, quae alioquin ab infelicibus parentibus Catholico ritu educarentur. Hujusmodi angustiae occurrunt saepe praelatis nostris: si urgeant, metuunt naufragium, si dissimulent, verentur deesse officio. Nec habent facultatem dispensandi in 2° gradu, et recursus ad Sedem Apostolicam est longe difficillimus, evidentissimis periculis obnoxius, si literae detegerentur in transitu. Unde in tantis perplexitatibus constituti dicuntur aliqui uti epikeja dispensando in casibus, in quibus eorum judicio bene informatus dispensaret S. Pontifex. Quae negotii expediendi ratio mihi nunquam placuit, sed cum quinques, aut sexies detegerem in districtu hujusmodi illicita connubia, recurri non sine formidine ad Illmum Grimaldi, qui pro sua pietate procuravit remedium tanta rerum inopia laborantibus, ut ipsas literarum expensas debuerim solvere tabellario, tantum abfuit, ut quidquam per modum reparationis, aut poenae potuerint rependere. Unde conscientis utrinque alleviandis multum expediret, et omnibus nostratibus in voto est, ut habita ratione presentium angustiarum, quibus undique opprimimur, et non satis subvenitur consuetis facultatibus in 3° et 4° unus saltem in qualibet provincia vel ad fixum tempus, vel pro certo numero casuum donaretur potestate dispensandi gratis in 2° gradu in matrimoniis contractis etiam inter Catholicos, ac in 1° gradu affinitatis exsurgentis ex copula occulto habita ante matrimonium, pro rerum exigentia, uti in Domino judicaret.

8. Alia non dissimulanda saepe occurrit difficultas, nam facultatibus concedi solitis ordinariis nostris dispensandi in 3° et 4° simplici, et mixto, inseritur clausula, *ut iis nullo modo quis uti possit extra fines suae Dioecesis*, contingit tamen, non raro, ut aliqui ordinarii praesertim Vicarii Capitulares in dioecesibus vacantibus, quorum facultates vel jam expirarunt, vel nunquam habuerunt, pro occurrentibus impedimentis inter suos subditos petant dispensationem a propinquiore Episcopo qui communiter concedit, prout ratio aut necessitas postulat, ductus praxi communi, et judicio peritorum qui hac de re consulti senserunt clausulam restrictivam fuisse appositam facultatibus non in praepjudicium, sed in favorem aliorum ordinariorum, ne scilicet praeditus facultate exiliret ultra limites, et non rogatus se immisceret rebus alienis inscio aut forte invito Superiore dioecesano; at rogatum ab ordinario posse hujusmodi beneficium impendere subditis, sicut et suis propriis. Haec opinio apparet satis benigna, et multum conducens satisfactioni communi, et tranquillitati animarum alioquin non

habenti praedictas facultates nullus pateret aditus subveniendi necessitatibus subditorum; attamen quia termini nullo modo videntur excludere omnem casum, et non est tutum uti jurisdictione dubia in re tanti momenti, ubi periclitatur valor Sacramentorum, semper mihi, aliisque nonnullis inhaeret anxietas, donec de recta intelligentia doceamur ab Eminentissimis VV. quam dignabuntur indicare.

9. Ex memoratis 83 pastoribus in dioec. Clocheren. D. Edmundus Maguire post longam detentionem in carcere navi impositus ad exterarum regiones translatus est eo solo praetextu quod contra praescriptum legum matrimonium celebraverit, cujus parochia commissa fuit vicino paroco seni et decrepito, qui vix proprio gregi administrando sufficiebat in vasto districtu, nec tamen alius modus occurrebat subveniendi parochiae derelictae. Quatuor alii pastores mortui sunt, quibus successerunt totidem Sacerdotes non registrati quidem, et propterea majori cum difficultate inservire possunt: nam etsi omnibus non emittentibus juramentum abjuramentis prohibitum sit sese amplius ingerere curae animarum sub enumeratis supra poenis, registratis tamen tutum est comparere, et circuire, modo non convincantur celebrasse, aut administrasse Sacramenta; at non registratis crimini vertitur ipsum nudum Sacerdotium sive saeculares sint, sive regulares. Non raro providendis parochiis vacantibus occurrunt difficultates etiam ex parte catholicorum non volentium admittere pastorem, nisi quem ipsi delegerint, quantumvis minus dignum, et inidoneum, nec compelli possunt ad debitam subordinationem hac tempestate; praeterea si eorum duritiei non aliquid indulgeatur ut serviatur tempori verendum est, ne insurgens desuper contentio inter superiores et subditos innotescat haereticis, et sic omnes excludantur.

10. Ad hujusmodi attentatum animos addit, quod decimis et omnibus proventibus Ecclesiasticis cedentibus in usum cleri protestantis nulla supersint alimenta pastoribus, nisi quae spontanee et per modum eleemosynae suppeditantur a grege, qui cum ipse extrema laboret inopia in provincia Ultoniensi nonnisi tenuis, et minus sufficiens debet esse retributio operariorum, scilicet, exhausto fonte exsiccantur simul et rivuli inde emanantes. Hinc colligi potest quam modica aut nulla sit quota Episcoporum in hac provincia, quibus loco omnis sustentationis nihil assignatur, nisi quod provenit a subalternis pastoribus, quorum singuli solebant contribuere unum, duo, aut tria scuta annuatim, quilibet pro sua facultate, sed modo tanta opprimuntur miseria, ut plerumque nec obolum habeant por-

rigendum mendicantibus, sed magis ipsi indigeant: imo loco expectandae retributionis ipsimet circumeuntes squalida facie et lacero vestitu sine comite, sine fixo domicilio nunc hic, nunc alibi pernoc-tantes in obviis tuguriis viscera movent ad compassionem, et si quandoque casuale aliquod obveniat, debent reservare praetori et satellitibus, ut placatiores facti non sint impedimento obeundi functiones ecclesiasticas.

11. Ad primum meum ingressum cum non reperirem nec annulum, nec crucem, nec mitram, aut ullum ex ornamentis pontificalibus direptis ab haereticis ultimo bello, imo nec calicem nec missale, quae communiter jacent ad onus dioecesis debui omnia comparare expensis propriis, sicut soleo oleum et balsamum in paschate, dum necesse est conficere sacra olea, absque eo quod quidam pastores vel stipendium baiuli expresse missi ad circumferendum exsolvant, sed mihi relinquitur refundendum, et quod magis dolendum est, nonnulli sordidis et attritis indumentis rem sacram faciunt, nec habent, quo decentiora substituant. Vix ulli calices aurei, aut argentei reperiuntur in hac dioecesi, sed omnes confecti e stanno aut alio metallo absque ulla interiori deauratione, et de his reprehensi causantur impotentiam aliter sibi providendi; aliquorum altaria portatilia priusquam nova consecrarem, reperii fracta, et frustratim comminuta, super quibus sacco inclusis celebrabant. Sed huic abusui ubique prospectum est.

12. Habuit hec Dioec. Clocheren. bursam in collegio Hibernorum Lovanii fundatam munificentia Ill^{mi} Dni Eugenii Macmahon, sive Matthaei, prius Epi Clocherensis, postea Dublinensis Archiepi, pro qua Metropolitana Sede fundavit bursam cum media. Bursa Clocherensis successive adeo imminuta est injuria temporum, ut nonnisi decem vel duodecim scuta proveniant annui redditus ex fundo hypothecato super monte pietatis Bruxellis, quae summa non sufficiebat ad plenum victum, nec habebant nativi dioecesis Clocherensis ad supplendum reliquum; et cum deberet excrescentia tempore vacationis accrescere fundo, vel accumulari, donec adscenderet ad victum alumni Clocherensis pro aliquot annis, plerumque facilitate praesidium concessa est extraneis contra expressam inhibitionem fundatoris, ita ut vix unus, aut alter ex dicta dioecesi gavisus fuerit quadraginta annis; cui abusui tollendo opus esset auctoritate S. Congregationis inhibibendo praesidi et provisoribus, ne amplius distrahatur ad alienos, sed in posterum ex praescripto fundatoris reservetur juventuti Clocherensi tam domi, quam foris maxime indigenti solatio.

Cum non superessent in competenti numero initiati sacerdotio in hac Dioecesi, qui laborantibus pastoribus senio et aerumna confectis succederent in cultura vineae Domini habito delectu adspirantium ad statum Ecclesiasticum admisi ad Sacros Ordines, quinque aut sex qui etsi omnibus numeris non idonei, prae reliquis tamen operi magis maturi videbantur, ratus praestare, Sacerdotes minus etiam expertos habere, quam nullos. Nam deficiente hostia et altari necesse est succumbere religionem, sed quia tantum literis humanioribus utcumque imbuti uberem fructum proferre non possent tam instruendis Catholicis, quam haereticis confutandis sine subsidio altioris scientiae, quae penes nos haberi non potest, illos nisi Parisios, ubi sola missarum retributione satis arcte subsistentes studiis incumbunt theologicis, repatriaturi cum absolverint, sed quam exigua haec semina ad tantam messem.

18. Quoad progressum religionis in hac dioecesi non parva est misericordissimi Dñi providentia, quod inter millenos Catholicos hinc impulsos poenis, illinc praemiis illectos ad praevaricandum, magis eligant omnes exemplo Moysis affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere jucunditatem, nullusque a viginti annis in tantis pressuris defecerit a fide praeter tres, quatuorve dissolutioris vitae homines, quorum ratio vivendi dum apud nos remanerent nulli erat in pretio. Horum unus ex parentibus haereticis natus, et a juventute imbutus errore, postea Catholicus, tandem familiaritate et illecebris consanguineorum haereticorum rediit ad vomitum continuis conscientiae stimulis agitatus, ut mihi fassus est; rigore tamen legum perterritus non audet resipiscere, nisi reconciliatus privatim posset publice profiteri, aut saltem dissimulare errorem. Sed cum haec conditio non placeret, mihi tradidit liberos instruendos, et confirmandos jurejurando obstringens nunquam adacturum, vel etiam permissurum, quantum in ipso erit, ut errorem amplectantur, sed potius operam daturum, ut in fide Catholica cum Catholica matre perseverent, imo ut essent extra periculum, obtulit transmittendos ad externas regiones, si quod ipse praestare non potuit, illis provideretur de expensis itineris, et alimentis alibi. Et passim occurrunt hujusmodi exempla Catholicorum parentum, qui solliciti de salute filiorum versantium in discrimine labendi, nec habent quo domi aut foris prospiciant, Episcopo aut Parocho commendant mittendos ad partes ultra marinas, sed cum tam pio desiderio satisfieri raro possit ob domesticarum rerum angustias, frequenter navi impositos sub tutela alicujus viri religiosi,

aut alterius navigantis divinae providentiae committunt, in hoc praeferendos Cleliae Romanae tantis poetarum preconiiis celebratae, quod hostes fugerit ut perveniret ad suos, cum hi tenelli voluntario exilio facti extorres parentes et notos deserant, ut inter extraneos et ignotos securi a lapsu pabulum Christianae et sanae doctrinae adipiscantur in remotis, ubi in miserando statu, plerumque jejuno ventre incumbentes studiis experiuntur quantum refrigescat charitas multorum diversa sorte cum hugonottis et calvinistis e Gallia, aut Palatinatu fugientibus ad partes haereticorum, ibique, ut meis oculis vidi, non tantum magno commiserationis affectu excipiuntur a particularibus, sed indicta collecta in omnibus parochiis communi stipendio sustentantur.

14. De conversione haereticorum rara datur ansa gratulandi, nam etsi non pauci in discursu familiari a religione nostra non abhorreant et quandoque agnoscant praeferendam, quum tamen fixum habent quemlibet in sua fide salvandum, modo moraliter bene vivat, et detinentur captivi inveteratae licentiae dulcedine, a confessione, jejunio, aliisque austeritatibus soluti, et deterrentur etiam rigore legum infligentium extrema tum conversis ab heresi, tum reconciliantibus Sacerdotibus, nonnisi in articulo mortis plerumque petunt absolutiorem, quae vix impendi potest observantibus omnia, et lectum moribundi continuo obsidentibus amicis haereticis cum ministello, qui maxime tunc invigilant, ne accedat sacerdos; aliquando tamen res succedit ex voto.

15. In Septentrionali plaga hujus dioecesis Clocheren. situs est locus ille celeberrimus, vulgo dictus purgatorium Sancti Patricii in parva insula circumdata lacu, quo ab initio Junii usque ad finem Augusti confluunt ex omnibus regni partibus etiam remotissimis quotannis omnis aetatis et conditionis milleni viri et mulieres, ibique conficiunt novenam, semel in die solo pane avenaceo et aqua victitantes, ac humi cubantes, nudis pedibus semper, et non raro offendiculo cruentatis: ter de die varias stationes visitant per asperum iter acutis stratum lapillis cujus magna pars aquis ultra genua excedentibus obtegatur, donec nono die praemissa generali confessione omnibus vitae noxis expiatis, sacro pabulo refecti ante diluculum ingrediantur subterraneam foveam, quae purgatorium dicitur, ibique 24 horis continuis semper vigiles, et orantes sine ullo cibi aut potus refrigerio perseverant, et recurrente eadem hora egressi sequenti die se ter immergunt algidis aquis, sicque perficitur peregrinatio, cui otiosi fabularum fabricatores multa commenta addiderunt de spectris ac

visionibus, quae nusquam comparent nisi in vitiato cerebro comminiscientium: tribus mensibus, quibus durat haec peregrinatio, ab aurora ad meridiem celebrantur missae, excipiuntur confessiones, fitque concio bis, terve de die ad populum, qui uberrimis lachrymis, gemitibus, aliisque poenitentiae signis cum clamore editis concionantem frequenter interruptit; tantaque misericors Dominus asperam hanc et plane austeram peregrinationem interioris gratiae suavitate accumulatur ut qui antea videbantur obdurati, vitiorum sordibus immersi, acerrimos compunctionis stimulos sentiant; nec contenti semel aut iterum accedere ad insulam, reperi in dioecesi, qui quatuordecim vicibus peregrinationem perfecerunt; non leve huic devotorum fervori addidit incrementum, a SSmo D. N. Clemente visitantibus concessa indulgentia plenaria, quae brevi exspirabit, et renovatione opus habet. Non absimile prodigio censetur apud omnes, quod peregrinatio haec primo loco, et nominatim lege parlamentaria sub gravissimis poenis prohibita, nullam vel certe raram patiatur remoram a circumhabitantibus et alias supra modum malignis calvinistis Scotis. Et cum ipse accederem sub nomine mercatoris Dublinensis, nam sub hujusmodi negotiatoris, aut artificis involucris latere necesse habent communiter praelati, et non registrati sacerdotes, ministellus illius districtus satis humaniter me exceperit. Dum alibi per totum regnum ingruente persecutione cessant functiones ecclesiasticae in hac insula quasi in alio orbe posita, liberum fit et publicum exercitium, quod divinae providentiae hunc locum speciali favore protegenti gratum referunt, et meritis Sancti Patricii. Cum ibi essem haereticus anglus fama loci, et curiositate movente eo accessit, qui exemplo poenitentium compunctus haeresim abjuravit. Praeter caeteros Ecclesiasticos eo accedentes strenuissimam navant operam P.P. Franciscani; unum in hoc peregrinatione deprehendi usum, ne dicam abusum; nam nona die foveam ingressuri audiunt missam, quae semper est de Requiem, seu defunctorum, applicata pro iisdem ingredientibus, quasi jam mortuis mundo, et tradendis sepulturae; quod cum vellem abrogare saltem diebus Dominicis, et festivis praesertim majoribus, quibus dicenda est missa conformis officio, obtenditur immemorialis possessio, et consuetudo in contrarium, ut fert traditio, ab ipso S. Patricio primitus instituta, quod a viris doctis et timoratis constantissime assertum me perplexum reddidit, et propterea humillime rogo edoceri ab E.F.m. V.V. quid desuper agendum censeant.

ECCLESIA KILMORENSIS.

16. Hujus Ecclesiae vicinae et contiguae administrationem obtinuit Ill^mus Tyrellus, dum esset Epus Clocherensis; post cujus translationem ad Sedem Midensem, ut dictum est, circa an. 1686. regimen susceperunt Vicarii Capitulares. Primo D. Hugo Reilly utriusque juris doctor, postea D. Bernardus Brady decanus Kilmorensis, quo mortuo mense Maii an. 1710, cum non superesset in dioecesi ullus vocalis, aut membrum capitulare, provisio vicarii spectabat ad sedem Metropolitanam Armachanam, in qua tunc contendebant Dñus Verdon, modo Epus Fernensis, et D. Patricius Dowdal, quorum quilibet negotium sibi attraxit, et deputavit vicarios, sicque deffluente schismate a capite in membra inventi sunt simul quatuor Vicarii Generales notabili praejudicio religionis, et pacis incolarum, qui pro particulari affectu, et partium studiis ita inter se dissentiebant, ut unus parochus cum suo grege huic Vicario, alter alteri adhaereret. Quam exitialem contentionem cum viderent ingemiscentes praecipui ex clero et populo, nec alius terminandi dissidii modus occurreret, ad Ill^mum Grimaldi tunc Interpuncium Bruxellis sua vota direxerunt suppliciter postulantes, ne sibi dari administratorem, quorum precibus benigne annuentes S. Pontifex et Eminentiae VV. mihi concesserunt dictam administrationem expedita commissione 22 Augusti 1711., quam ad me transmissam ab eodem Illmo Grimaldi sequenti mense Martii omnes contestantes de Vicariatu, et inferiores statim amplexi sunt, et ita sedatis et in unum coalescentibus animis in puncto cessavit discordia. Habet haec dioecesis, ni fallor in calculo, circa 25 parochos cum aliquibus PP. Franciscanis, et easdem ferme cum Ecclesia Clocherensi patitur angustias rigore legum, et conculcationibus Scotorum; ita ut exposito statu unius facile concipiatur conditio alterius, hoc solo discrimine, quod in dioecesi Kilmorensi, utpote magis vergente in occasum et remotiori a Scotia, non tam frequentes ubique occurrant Calvinistae, et districtus parochorum communiter non adeo extendantur, pluresque reperiantur expectantes Sacerdotes, qui defunctis, et senio deficientibus stationariis succedere possint.

17. Reperii in hac dioecesi ministellum, qui ex Sacerdote factus apostata, obtenta parochia a pseudo Episcopo protestante ultra 30 annos obivit officium praedicantis, semper tamen catholicis benignus, et ubique favens, ac ex tribus aut quatuor uxoribus, seu potius con-

cubinis successive et sacrilege conductis plures suscepit proles. Primo cum missis hinc inde litteris arguerem et obsecrarem ad resipiscen-
tiam, agnovit culpam, et me conveniens magno dolore, ut prae-
serebat, anteactae vitae pertaesus promisit abjurare haeresim, ac totam
familiam reducere ad gremium Ecclesiae, modo abstinendo ab omni
functione ministrali, et substituendo coadjutorem permitteretur re-
tinere parochiam, cujus fructibus se, suosque sustentaret, non enim
aliam habebat subsistendi rationem. Sed cum id respuerem, pro-
posuit dimittere parochiam reservata pensione, qua posset sibi
tanquam emerito in posterum prospicere, quod etiam non volui ad-
mittere, ratus in similibus non licere dissimulare. Tandem paratum
se obtulit ad omnia, quae praescriberem, si tribus, aut quatuor tenellis
et imbecillioribus provideretur de alimentis, quod nec per me, nec per
alios praestare potui, quamvis ex animo et toto affectu optarem tot
animabus Christi sanguine redemptis pandere viam ad salutem,
sicque discessit miser hisce suae iniquitatis laqueis irretitus, ut vix
habeat emergendi potestatem. Fecit tamen spem redeundi, si quod
animo volvebat, posset liberos saltem juniores hinc inde apud cognatos
et amicos utcumque collocare. Paulo post debui alio divertere, et sic
res mansit imperfecta.

ECCLESIA ARMACHANA.

18. Ecclesia Armachana totius Hiberniae primatialis jacet squal-
lida, et domestico dissidio dilacerata, praeter ea quae extrinsecus patitur
Metropolitana haec Ecclesia a morte Ill^{mi} D. Dominici Maguire
defuncti Parisiis anno 1707, qua audita convenerunt quidam vocales,
seu membra Capituli, et confirmaverunt decedentis, dum viveret,
Vicarium D. Verdon nunc Fernensem Epu^m, quam dispositionem
improbans Ill^{mus} Epus Dromorensis unicus tunc in Provincia suffra-
ganeus sub praetextu, quod non constaret, dictos vocales confirmantes
vere fuisse canonicos, et quod decanus agens in remotis non inter-
venerit, provisionem Vicarii Metropolitanani ad se spectare asseruit,
substituitque D. Patricium Dowdal. Quo facto duo competitores pro
Vice-Primatu, seu Vicariatu acerrime contendebant omnia loca
implentes turbis et factionibus. Promotione Domini Verdon. (ad
Episcopatum Fernensem) sperabatur requies aliqua, sed novissimus
error pejor est priore. Nam ejus loco insurrexerunt tres alii et sic
pro duobus disceptantibus ab initio, modo reperiuntur quatuor

contrariis studiis seminantes discordias ac sese invicem insectantes conviciis et execrationibus, nec aliquando abstinere a censuris. Dum vacat parochia, quaelibet pars instituit parochum ita, ut duo aut plures provisi de eadem cura in nonnullis locis sistant se in congregatione diebus Dominicis et festivis, et loco offerendi pacifice sacrificium erigitur altare contra altare, excitatur tumultus diviso inter se populo, cujus pars huic, pars alteri adhaeret, prout ducitur inclinatione aut privato affectu, et parum est, nisi a verbis et imprecationibus perveniat ad verbera offendiculo fidelium, et ludibrio haereticorum jubilantium catholicos mutuis conflictationibus labefactari, et Ecclesiam nostram continuis inimicorum machinationibus impetitam, sed non penitus obrutam, nunc filiorum impetu funditus concuti in ruinam: tanta utrinque excreverunt odia et aemulationes, ut nulli liceat se subtrahere dissidio, sed oportet omnes se immiscere. Nam qui neutri parti adhaeret, graviter ab utraque vapulat invalescente apud discordes antiquo dicto: qui non est mecum, contra me est. Unde timoratae conscientiae pastores et alii viri pacifici vellent alio divertere, si possent, et qui nondum adscripti sunt servitio dioecesis, deterrentur ab ingressu non sine manifesto detrimento religionis. Pro magno Divinae providentiae beneficio reputandum esset, si impellentibus saevientis persecutionis procellis, quibus undique concutitur navicula Ecclesiae Hibernicae, multo acerbius, quam per praecedentia tempora liceret nobis in abditis locis privatim inservire populo, functiones ecclesiasticas obire; sed quae apparentia, ut id fieri possit, tumultuantibus tanto strepitu, ac inter se digladiantibus nancieris. Nec intra limites dioecesis Armachanae concluditur haec calamitas, sed fatali contagio diffunditur per totam Provinciam; nam in dioecesis suffraganeis, dum moritur Vicarius Generalis quilibet contendendum jure metropolitano deputat successorem, ut contigit nuper in dioecesi Kilmorensi, et etiamnum occurrit in Ecclesia Derensi, quo fit, ut ex turbido capite, communicato morbo, inficiantur membra subalterna divisa pariter in factiones. Nec etiam districtus habentes Episcopum, aut indubitatum Vicarium ab his cladibus remanent immunes. Nam dum insurgens lis inter dioecesanos deciditur interlocutione Ordinarii, pars praetendens laesionem appellat ad Vicarium Metropolitanum, contra quem utpote intrusum aut suspectum excipit pars adversa, non agnoscens pro legitimo iudice, nisi competitorem Vicarium, coram quo ob eandem rationem non vult actor contestari, ac sic perpetuantur lites, et jurgia sine spe terminandi.

19. Providit hactenus satis sollicitè Sancta Sedes Apostolica, etiam dum tanta non urgeret necessitas, ne longae vacationis detrimentum pateretur Sedes Armachana totius regni primatialis ex qua multum dependet salus et tranquillitas reliquarum in provincia, et jam a septem annis continuo ac diro schismate pene obrutae non subvenitur, ingemiscentibus omnibus quibus cordi est conservatio, et incrementum religionis, quod haec totius regni primaria et Apostoli Nostri S. Patricii Sedes jaceat derelicta, dum aliis tribus Metropolitanis Ecclesiis, et inferioribus, nec schismate nec dissidio disruptis provisum sit de pastore quandoque etiam priusquam vacavit, ut contigit nuper Metropolitanae Tuamensi. His malis terminandis satis apta esset meo iudicio et comprovincialibus grata promotio R.P. Phillippi Maguire lectoris jubilati in Collegio S. Isidori Romae, qui cum sit probatae vitae, et consummatae doctrinae laude commendabilis, ac insuper illustri familia natus in provincia Ultonien. nullam pateretur exceptionem, nec pretermittendum puto maxime expedire, et sub correctione absolute necessarium videri pro pacifico regimine, et incremento religionis, ut quisque promoveatur in sua provincia, hisce praesertim difficillimis et calamitosi temporibus. Nam praeter fatalem aemulationem, quae semper vigit, et etiamnum viget inter provincias regni Hiberniae, quae provisio concessa in aliena provincia temporibus minus angustis acerrimas excitavit commotiones, et tragicas scenas, nulla spes est faciendi residentiam vel oves pascendi verbo aut exemplo, nisi praelatus ab incolis foveatur, et excipiat hospicio periculo incurrendi gravissimas poenas supra enumeratas; nec ulla superest apparentia illos tantam velle subire jacturam in gratiam incogniti, et extranei, quem non improbabiliter aegre ferent promotum penes se posthabitis vicinis, et forte consanguineis nativis loci eorum opinione praeferendis.

ECCLESIA DROMORENSIS.

20. Provisa est Ecclesia Dromorensis in persona Dñi Patricii Odonelly.

ECCLESIA DUNENSIS ET CONNERENSIS.

21. Sedes Dunensis cui auctoritate Apostolica a tempore immemorabili unita est Ecclesia Connerensis, pastoris solatio destituta est ab obitu Dñi Danielis Makey a quadraginta annis aut circiter.

Harum sedium Vicariatus diplomate Apostolico nuper demandatus est Dño Terentio Odonelly fratri Epⁱ Dromorensis, viro probo et integrae vitae, ut asserunt omnes, qui eum noverunt hisce 28 annis, quibus degit in Gallia; primo cappellanus in exercitu regis, modo Confessarius Monialium, et propterea aptus censi potest, qui ad has Sedes promoveatur, sed sine ullius invidia liceat asserere maximam considerationem mereri P. Jacobum Shiel Ord. S. Francisci honesta familia natum in Dioecesi Dunensi, qui postquam laudabiliter absolvit Romae studia altiora, et docuit Pragae, missus a Superioribus in patriam, ibique guardianus incubuit missioni, donec proscriptis regularibus anno 1698 compulsus fuit transfretare in Galliam, inde secedens in Scotiam aliquot annis strenue missionarii munus obivit: tandem regressus ad natale solum, ibique registratus sub nomine sacerdotis saecularis non tantum parochiae, cujus curam habet, sed toti dioecesi et adjacentibus infatigabili zelo deservit ultra decem annos viva voce, et impresso controversiarum libro confirmans fideles, haereticos confundens, et insuper suavitate morum ubique praelucet, gratissimus concivibus, et aliis, quorum iudicio merito assumi posset ad regimen dietarum Sedium, quae sitae ad oram maritimam versus Scotiam primae patent, et atteruntur incursibus Scotorum, et post Armachanam prae reliquis totius Regni Ecclesiis maxime indigent solatio pastoris.

ECCLESIA DERENSIS.

22. Derensis Ecclesia, quantum potui assequi, ab initio precedentis saeculi nullum habuit Episcopum preter D. Laurentium Lea consecratum Romae ab aliquot annis, et ibidem paulo post defunctum, antequam ullum solatium offerre potuit dictae Ecclesiae, cujus cura exinde, ut antea, remansit: penes D. Bernardum O. Cahán Vicarium Apostolicum, donec defuncto a sesquinanno contententes in Sede Armachana substituerunt jure Metropolitano duos vicarios inter se pariter contrarios, et dissidentes, quo fit, ut haec etiam Dioecesis scissa in diversas factiones turbidi capitis damno patiatur, quibus terminandis conveniens remedium esset meo iudicio, et salvo meliori, si crearetur Episcopus, vel saltem Vicarius Apostolicus D. Nelanus O' Conway presbyter ejusdem dioecesis, qui absolutis studiis in Universitate Parisiensi ibidem Collegii Longobardorum, nunc nationis Hibernicae, procuratorem egit, et a quatuor annis reversus in patriam laudabiliter vixit obeundo functiones

Ecclesiasticas, quantum licuit per angustias temporum, nisi forte magis expediret provisionaliter, et donec ulterius disponatur, committere administrationem Epò Dromorensi, vel eundem Episcopum ad praefatam Sedem transferre; retenta administratione Ecclesiae Dromorensis, quae vere exigua est. Aut si contingeret P. Jacobum Shiel promoveri ad Sedem Dunensem, tunc posset Ecclesiae Derensi praefici Epus D. Terentius O'Donelly, de quo supra.

ECCLESIA RAPOTENSIS.

23. Adjacet Derensi Ecclesia Rapoten destituta pastore a morte D. Hugonis Cullinan ultimi antistitis a 60. annis, et commissa successive sollicitudini Vicariorum Capitularium, quorum ultimus D. Jacobus Hegherty etiamnum superstes clavum tenuit a vigintiseptem annis, et propterea meretur considerationem.

24. In hoc districtu etsi non pauci reperiantur Catholici immixti Calvinistis Scotis ubique supplantantibus incolas, attamen non tam copiosus est numerus, ut alibi, nec, salvo meliori iudicio, tanta viget necessitas deputandi inibi Episcopum proprium, sed casu, quo constituatur Episcopus Derensis in Sede, posset ipsi submitti, vel ad tempus commendari Ecclesia Rapotensis; aut vice versa promotus ad Sedem Rapotensem posset habere curam, seu administrationem Derensem, et si tribus Ecclesiis Armachanae, Dunensi, et Derensi maxime indigentibus provideatur de pastore, nulla, sub correctione, apparet necessitas, hisce praesertim calamitatibus, creandi plures Episcopos in Ultonia; donec oculo benigniori dignetur Dominus respicere, et multiplicare gregem suum,

DE SCHOLIS.

25. Per totum regnum interdictae sunt Scholae Catholicae, nec etiam in aedibus privatis licet habere pedagogum sub iisdem poenis contra regulares promulgatis; unde non aliam habet opportunitatem discendi communiter juvenus nostra, nisi frequentando scholas heterodoxorum ubi cum literatura propinatur, et imbibitur haeresis; cujus declinandae causa malunt non raro parentes illiteratos habere filios, quam expositos periculo praevaricationis; et cum praesertim in Provincia Ultoniae non habeat copiam mittendi proles instruendas ad regiones

Catholicas, deficientibus expensis pro longo itinere, et sustentatione in remotis, vix reperiuntur in quibusdam districtibus provinciae Ultoniae apti sacerdotes in ipsis humanioribus vel leviter versati, et eo res devenit in iisdem districtibus, ut nisi aliunde divina providentia subveniat, nulli aut certe pauci futuri sunt, qui labenti religioni humeros supponant, parvulisve petentibus, panem frangant. Unde necessario sequetur non aperta professio haeresis, a qua plane abhorrent Sanctae Romanae Sedis observantissimi, sed inevitabilis ignorantia elementorum fidei; et liceat dicere nonnullas esse missiones in Europa, et alibi, in quibus annua pensione donantur missionarii, ubi non major, nec forte tanta urget necessitas, sicut in nostra Ultoniensi. Hanc vineam colunt pro viribus Ecclesiastici nativi loci, nec ullus ex aliis regni provinciis oriundus, ut apponat manum operi, in hanc desolatam provinciam vel pedem infert, aut limine respicit, sed omnes tam saeculares, quam regulares operarii, et missionarii sese impendunt in suis respective partibus, aut alibi, ubi latior, aut certe non tam arctus opponitur apparatus, nisi forte dum vacant apud nos praelaturae, quas quantumvis exiles, et vix ullius momenti quoad emolumentum temporale plerumque non aspernantur, imo, ut fama refert, quidam insectantur non impigro conatu. Christus Dominus, cujus praetioso sanguine redemptae sunt oves, provideat omni meliori modo conducente ad gloriam suam.

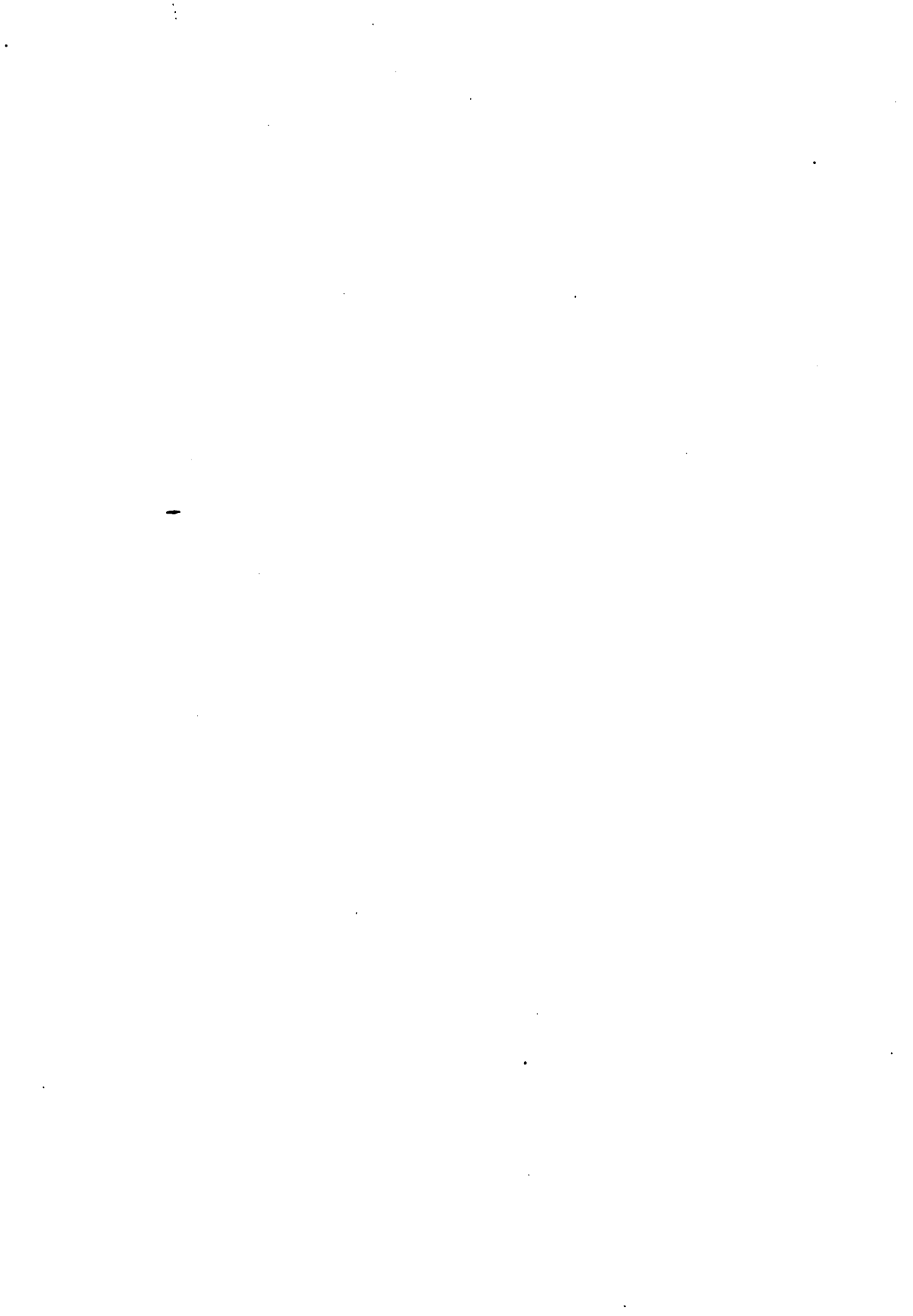
26. Habet haec afflicta Provincia Ultoniensis unam ex quatuor bursis Cardinalitii pro quatuor provinciis Hiberniae a S^{ae}. M. PP. Urbano VIII. fundatis in Collegio Hibernorum Lovanii, ubi insuper quaelibet ex aliis provinciis unam vel plures bursas sibi habet annexas beneficentia opulentorum comprovincialium, et haec sola spectat ad Ultoniam: visum est tamen nonnisi unum aut alterum vere Ultoniensem gavisum fuisse a quadraginta annis, sed ad eam possidendam admissos a praeside alumnos ex Episcopatibus Midensi, Ardachadensi, et Clonmacnosensi sitis in Lagenia eo praetextu, quod hi Episcopatus sint suffraganei Metropolitanae Armachanae, et quod in fundatione bursa dicatur Armacana, et hoc titulo in praepjudicium Ultoniensium fit locus alienis, qui finitis studiis addicunt se servitio suae respective dioeceseos in Lagenia, ubi si hi deessent, reperirentur alii non pauci suppleturi vices, et nunquam ingrediuntur Ultoniam extrema laborantem inopia operariorum, ac propterea pro exigentia necessitatis majori favore, et commiseratione dignam, vel saltem non spoliandam jure suo, ut accrescat opulentioribus. Hanc justitiae

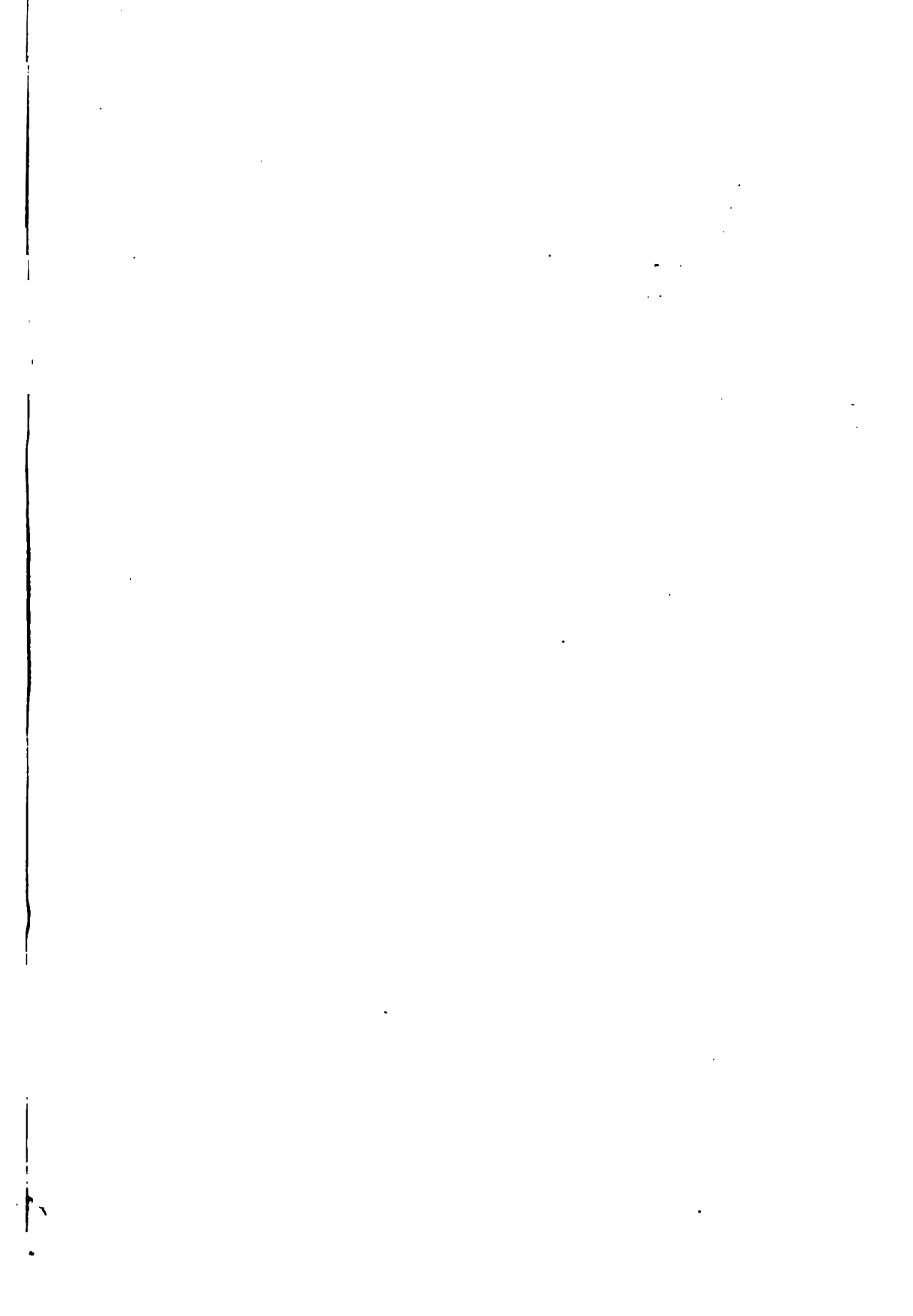
distributivæ non æquam oeconomiam considerans Ill^mus Grimaldi maxime improbavit, et præterita aestate suscepit in se provinciam informandi Eminentias Vestras, et simul rogandi, ut auctoritate vestra tollatur abusus facta inhibitione præsidi, ne ullum in posterum ad dictam bursam admittat, nisi natum in Ultonia, attenta notione provinciarum secundum divisionem temporalem, ut observatur in Collegio Ludovisiano Romæ et apud PP. Franciscanos Hibernos ibidem Romæ, Pragæ, Lovanii, et alibi, ubi observatur æqualitas provinciarum, nulla habita ratione jurisdictionis Ecclesiasticæ, aut Metropolitanæ Ecclesiæ, cui subduntur, et nativi dictarum dioecesium, prout vere sunt, reputantur pro Lageniensibus, sicut etiam in Collegio Hibernorum Insulis, ad quod soli Lagenienses admittuntur, et inde egressi occupant dictam bursam utrobique exclusis Ultoniensibus. Sed quoniam hæc inhibitiō non auditur adhuc facta præsidi Collegii Lovaniensis, ego humillimas meas preces adjungo, ut pro sua benignitate EE^mtiae Vestrae dignentur efficere, ne misera, et undique oppressa provincia Ultoniæ hoc quantulumcumq. amplius privetur solatio.

Haec sunt, E^mi Dⁿⁱ, ex pluribus selectiora capita, quæ pro tenuitate mea exponenda putavi, ut nutui Vestro parerem, supervacaneum ducens aures Vestras offendere prolixiore narratione omnium malorum, quibus passim opprimimur, quæ et justæ molis excederent librum. Quidquid relatu dignum in posterum occurret, quantum licuerit per temporis acerbitem conabor indicare Illmo D^{no} Santini, per cujus manus mandata vestra, et resolutionem supraexpositorum casuum et gravaminum libentissime præstolabor. Interim deprecans divinam bonitatem, ut SS^mum Pontificem Clementem et EE^mtias Vestras Ecclesiæ suæ ad multos annos præservet.

EE^mi DD., &c.

HUGO MACMAHON, Epus Clocheren,
Administrator Kilmorensis.

**This book is under no circumstances to be
taken from the Building**

[illegible]

Form 410

